

ISAAC ASIMOV

VAKIF DIZISI

**VAKIF
KURULURKEN**

Isaac Asimov, Vakıf Dizisi'ni yazmaya başladığında yirmi bir yaşındaydı, bir gün bu dizinin bilimkurgunun köşetaşlarından biri sayılabileceği hiç aklına gelmemiştir. Asimov, bilim üzerine yazdığı kitaplardan Shakespeare ve tarih gibi konulara uzanan çeşitli alanlarda 470 kitap yazmıştır. Ama en çok sevilmesini sağlayan eserleri Robot, İmparatorluk ve Vakıf dizilerinin de dahil olduğu, bol ödüllü bilimkurgu destanları olmuştur. *Amerikan Bilimkurgu Yazarları Derneği*nce, bilimkurgunun büyük ustası unvanı verilen Asimov, elli yıl boyunca her yaştan okuru eğlendirmeyi ve eğitmeyi başarmıştır. 1992 Nisan'ında, yetmiş iki yaşındayken hayata gözlerini yummuştur.

İthaki Yayınları - 299

Edebiyat - 242

ISBN 975-273-030-2

Isaac Asimov

Vakıf Kurulurken

Özgün Adı: *Prelude to Foundation*

1. Basım: 2004, İstanbul

e-kitap: 2. Sürüm, Mart 2017

© İthaki, 2004

© 1988 by Nightfall, Inc.

Bu eserin tüm hakları Kesim Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır. Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

Yayın Koordinatörü: Füsün Taş

Sanat Yönetmeni: Murat Özgül

Düzeltili: Esin Coşkun

Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: Cemile Öz

Dizgi: Nilay Terzi

Kapak, İç Baskı ve Cilt: Kitap Matbaacılık

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.

Mühürdar Cad. İlder Ertüzün Sok. 4/6 34710 Kadıköy - İstanbul

ithaki@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr - www.ilknokta.com

Vakıf Dizisi | 6. Kitap

VAKIF KURULURKEN

ISAAC ASIMOV

Çeviri: Ali Kaftan & Sönmez Güven

Editörden

ROMA ÇÖKERKEN... *Uzak Gelecekte Bir Yansıma*

“Çoğu okurlar için Isaac Asimov adı bilimkurgu demektir,” der Joseph F. Patrouch 1974 yılında yayınladığı *The Science Fiction of Isaac Asimov* (Isaac Asimov’un Bilimkurgusu) adlı çalışmasında.

Gerçekten de Asimov, eğer Robert A. Heinlein daha karizmatik ve ağır kişiliğiyle ondan hemen önce gelmemiş olsaydı, çağdaş bilimkurgunun babası sayılacaktı.

Asimov 1920 yılında Rusya’da doğdu, 1923 yılında ailesiyle birlikte ABD’ye göç etti, 1928 yılında o ülkenin vatandaşlığına kabul edildi.

Bilimkurguyla babasının şekerçi dükkânında satılan dergiler aracılığıyla tanıştı.

Isaac Asimov’un Vakıf Dizisi ışın tabancalarının ölüm kustuğu şiddet yüklü uzay operalarına bir tepki olarak doğmuştur. *‘Şiddet beceriksizlerin son sığınağıdır,’* görüşünün yüceltildiği bir yapıttır. Asimov bir şahin değil, bir güvercin olmaya her zaman özen göstermiştir. Şiddet ve özellikle de nükleer silahlar onun yapıtlarında hep tiksiniyecek son çareler, hatta çözümsüzlükler olarak sunulmuştur.

Isaac Asimov yaşama çok geniş açılı bir merceğin ardından baktı. Ancak, yazıktı ki, en önemli yapıtı sayılan Vakıf Dizisi’nin çekirdek üçlüsü, bilimkurgu yazarlarının yapıtlarını birer kitap değil de, ucuz dergilerde yayınlanacak devamı var türü öyküler olarak gördükleri dönemin ürünü olmuştur. Eğer organik bir bütünlük içinde ele alınmış olsaydı Vakıf Dizisi gerçek ihtişamın ne olduğunu cümle aleme gösterecekti. Şu haliyle diziyi *Astounding SF* dergisi okurlarının Mayıs 1942 ile Ocak 1950 tarihleri arasında izledikleri biçimiyle düşünölmüş ve kâğıda dökölmüş olarak yargılamalıyız.

Çekirdek üçlünün ilk kitabı *Vakıf* (ki bizim dizimizin ikinci kitabı olacaktır)^[*] yazarın *Black Friar of the Flame* (Ateşin Kara Keşışı) adlı kısa öyküsünden yola çıkarak tek ciltte bitirilecek bir uzun öykü olarak düşünöldü ve 1941 yılının Ağustos ve Eylül aylarında kaleme alındı. Asimov bu uzun öyküsünde Roma İmparatorluğu’nun çöküşünü bilimkurgu temelinde tekrar yazmayı deniyordu. *Astounding SF* dergisi sahibi John Campbell öyküyü satın aldı ve onun ısrarıyla yapıt çok daha büyük ölçeklere zaman içinde ulaştırıldı. İlginçtir ki Campbell’ır dergisinde insandan üstün uzaylılar görmeyi kesin kes reddetmesi üzerine Asimov öyküsüne hiç uzaylı koymamaya karar vermiştir.

Kitabın ilk sayfalarından itibaren, yerleşilmiş on milyonlarca gezegeni kapsayan Galaktik İmparatorluk’un tembellik ve boşvermişlik nedeniyle çökmekte olduğu muazzam bir çevrintinin içine atılırız. Aynı nedenlerden ötürü birden fazla imparatorluğu batırmış bir ırkın evlatları olarak konu bizi hemen cezbeder. Bir grup

bilim adamı Vakıf adını verdikleri bir örgütle insanlığın bilgi birikimini korumaya ve böylece çökmekte olan karanlık çağların süresini anlamlı ölçüde kısaltmaya çalışmaktadırlar. Asimov bu basit temel üzerine dev bir bina inşa eder.

Ama, temelde üç-beş tane çürük tuğla da yok değildir.

Teknolojinin çok, ama çok ileri olduğu bir çağda, yerleşilmiş on milyonlarca gezegeni kapsayan, hem de feodal örnekte merkeziyetçi siyasal bir yapı olabilir mi? Kuşkusuz ki olamaz.

Teknolojinin çok ama çok ileri olduğu bir çağda, insanoğlunun yüzyıllar boyunca gerçekleştirdiği bilgi birikimi, on milyonlarca gezegende birden çökebilir mi? Kuşkusuz ki çökemez.

Neredeyse sonsuz sayıda insandan oluşmuş bir yığın hareketleri, kuantum fiziğinin insana uygulanmasıyla, istatistiksel olarak öngörülebilir mi? Çok zor, belki de olanaksız.

Bu denli muazzam bir yapılanmada tek tek bireylerin rolü (Hari Seldon gibi) ne kadar önemli olabilir? Çok az. Bilim her zaman bireyin önünde gitmiştir, bireyler sadece uygun yerde ve uygun zamanda olduklarında tarih sahnesine çıkarlar.

Bunları bilimkurgunun bilimsel değil de kurgusal esprisi içinde hoş gördüğümüzde ortaya öyle bir yapıt çıkıyor ki karşısında şapka çıkarmaktan başka çare kalmıyor. Büyük usta Asimov, Roma İmparatorluğu'nun çöküşünü örnek alar öyküsünde bize hristiyanlık yerine daha laik bir seçeneğin yükselişini anlatmaktadır. Onun evreninde uygarlığı kurtaran din değil, iki vakıf tarafından korunan bilimdir.

Yayınladığı yaklaşık 500 astronomi, kimya, tarih, arkeoloji, dedektiflik ve bilimkurgu kitabıyla uygarlığı korumada ve gelecek nesillere ulaştırmakta o da en az üçüncü bir vakıf kadar etkili olan büyük ustayı en önemli yapıtıyla ve saygıyla anıyoruz.

Dr. Sönmez GÜVEN
Ekim 2004, İstanbul

Dünyanın en iyi ve en çalışkan editörü,
Jennifer Brehl'e.

1. KISIM

MATEMATİKÇİ

CLEON I — ... Entun hanedanından gelen son Galaksi İmparatoru. Galaktik Çağ'ın 11,988'inci yılında, yar Hari Seldon'la aynı yılda doğdu. (Seldon'ın, kimilerince epey tartışmalı bulunan doğum gününün Trantor'a gelişinden kısa bir süre sonra karşılaştığı sanılan Cleon'un doğum günüyle aynı tarihe denk düşürülmüş olabileceği düşünülmektedir.)

İmparatorluk tahtına 12,010 yılında, yirmi iki yaşındayken çıkan Cleon I'in hükümdarlığı, o çalkantılı günlerde pek rastlanmayan bir sükûnet dönemi olmuştu. Bu durum, hiç kuşku yoktur ki, kendini kamuoyunun gözlerinden saklamaya öylesine özen gösterdiği için hakkında elimizde pek fazla bilgi bulunmayan Kurmay Başkanı Eto Demerzel'in becerileri sayesinde gerçekleşmişti.

Cleon kendisi...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

1

Hafif bir esnemeyi bastıran Cleon, “Demerzel,” dedi, “Hari Seldon adında birin duymuş olabilir misin?”

Cleon imparator olalı on yıldan biraz daha fazla geçmişti ve arada bir, devlet törenlerinde, kraliyet giysileri ve takıları içindeyken, gerçekten de görkemli görünmeyi başarabiliyordu. Örneğin, hemen arkasında, duvardaki bir girintide asılı duran holografında da öyle görünüyordu. Holograf, atalarına ait diğer birkaç holografa tepeden bakacak tarzda yerleştirilmişti.

Ancak görüntüsü gerçeği tam olarak yansıtmıyordu; gerçi Cleon'un saçları hem resimde, hem de gerçekte açık kahverengiydi, ama holografta saçları biraz daha gürdü. Aslında yüzü açıkça görülebilen bir asimetriye sahipti, üst dudağının sol tarafı sağa göre biraz daha yukarıdaydı, ama bu simetri eksikliği holografta her nasılsa ortadan kaybolmuştu. Eğer ayağa kalkıp holografının yanına dikilseydi, resimdeki 1.83'lük görüntüden iki santim daha kısa ve belki biraz da topluca olduğu fark edilecekti.

Holograf resmi taç giyme tören portresiydi elbette ve Cleon o zamanlar daha gençti. Şimdi de hâlâ genç görünüyordu, yakışıklı bile sayılabilirdi ve resmi törenlerin acımasız pençesine düşmediği zamanlarda, yumuşak bir huyun izlerini yüz hatlarından belirsizce de olsa okuyabilirdiniz.

Demerzel, sesine özenle işlediği bir saygıyla, “Hari Seldon mu?” dedi. “Bu isim pel tanıdık gelmedi bana, Majesteleri. Tanımam mı gerekiyordu?”

“Dün akşam Bilim Bakanı bahsetti ondan. Senin de tanıyabileceğin düşünmüştüm.”

Demerzel kaşlarını hafifçe çattı, ama çok hafifçe, çünkü İmparator'un huzurunda kişinin kaşlarını çatmaması gerekirdi. “Majesteleri, Bilim Bakanı bu adamdar Kurmay Başkanı olarak önce bana bahsetmeliydi. Eğer her aklına esen size bir şeyler anlatmaya kalkacak olursa...”

Cleon elini kaldırdı ve Demerzel derhal sustu. “Lütfen, Demerzel, insan sürekli resmiyete pek katlanamıyor. Dün geceki kabul töreninde bakanın yanından

geçerken bir iki kelime sohbet edeyim dedim, ama bakan kendini biraz fazla kaptırdı. Bırakıp gidemedim, ama dinlediğime de memnun oldum, çünkü çok ilginçti.”

“Hangi açıdan ilginçti, Majesteleri?”

“Ah, bugünlerde bilim ve matematik eskisi kadar rağbet görmüyor artık. Bunların modaları biraz geçti sanki... belki yapılabilecek bütün keşiflerin yapılmış olmasındandır, sen ne dersin? Ancak, anlaşıldığı kadarıyla, ilginç şeyler hâlâ olabiliyor. En azından dün bana böyle söylendi.”

“Bilim Bakanı'nca mı, Majesteleri?”

“Evet. Dediğine göre, şu Hari Seldon matematikçilerin burada, Trantor'd yaptıkları bir toplantıya katılmış —bir nedenden dolayı bunu her on yılda bir yaparlarmış— ve yine dediğine göre, Seldon geleceğin matematiksel olarak önceden tahmin edilebileceğini kanıtlamış.”

Demerzel bıyık altından gülümsedi hafifçe, “Ya pek zeki bir adam olduğunu söyleyemeyeceğim Bilim Bakanı yanılmış olmalı, ya da matematikçi. Geleceği tahmin edebilmek çocukların büyüdüğü düşlerine ait bir şeydir, öyle değil mi?”

“Öyle midir, Demerzel? İnsanlar böyle şeylere inanıyorlar.”

“İnsanlar pek çok şeye inanıyor, Majesteleri.”

“Ama böyle şeylere de inanıyorlar. Dolayısıyla, geleceği tahmin etmenin doğru olup olmamasının hiçbir önemi yok. Eğer bir matematikçi benim uzun ve mutlu bir saltanat süreceğimi ve saltanatımın İmparatorluk için bir huzur ve refah dönemi olacağını tahmin etse... Eh, bu iyi bir şey olmaz mı?”

“Bunu duymak hoş olacaktır, elbette, ama neye yarar ki, Majesteleri?”

“Ama insanlar buna inanırlarsa, bu inanç doğrultusunda davranacaklardır mutlaka. Nice kehanetler, sırf inanıldıkları için gerçekleşmiştir. Bunlar ‘kendi kendilerini doğrulayan’ kehanetlerdir. Aslında, şimdi düşünüyorum da, bunu bir zamanlar bana açıklayan da sendin.”

Demerzel, “Sanırım öyle olmuştu, Majesteleri,” dedi. İmparator'u dikkatli süzüyordu, sanki onun kendi başına nereye kadar varabileceğini kestirmek ister gibiydi. “Kaldı ki, öyle olsa bile, kehaneti herhangi birine de yaptırabilirsiniz.”

“Herkes eşit derecede inanılmaz, Demerzel. Oysa bir matematikçi kehanetin matematik formülleri ve teknik terimlerle destekleyebilir ve sonuçta bunları kimse anlamaz, ama herkes inanabilir.”

“Her zaman olduğu üzere çok akıllıca konuşuyorsunuz, Majesteleri,” dedi Demerzel. “Zor günler yaşıyoruz, para harcamaya gerek kalmadan ya da askeri çabalara girişmeden işleri yoluna sokmak zahmete değerdir... ki bu yöntemler yakın tarihimizde pek işe yaramadıkları gibi epey dert de çıkarmışlardı.”

“Kesinlikle, Demerzel,” dedi İmparator coşkuyla. “Şu Hari Seldon denilen adam bul getir bana. Elindeki iplerin bu çalkantılı dünyanın her köşesine ulaşabildiğini söylüyordun, hatta askerlerimin gitmeye cüret edemeyecekleri yerlere bile. O

iplerden birini çek madem ve matematikçiyi bul getir. Bir görelim kimmiş.”
“Dediğinizi yerine getireceğim, Majesteleri,” dedi Demerzel. Seldon’ın nerede olduğunu çoktan öğrenmişti ve Bilim Bakanı’nı iyi kotarılmış bir işten dolayı kutlamayı da zihninin bir köşesine not etti.

Hari Seldon o vakitlerde etkileyici bir görünüme sahip değildi henüz. İmparator Cleon I gibi o da otuz iki yaşındaydı, ama boyu sadece 1.73'tü. Düzgün ve neşeli bir yüzü vardı, saçları neredeyse siyaha çalan koyu bir kahverengiydi, giysilerinden taşralılık akıyordu.

Sonraki yıllarda Hari Seldon'ı efsaneleşmiş bir yarı tanrı olarak tanıyanlara, saçlarının ağarmamış olması, yüzünün yaşlılıktan kırışmaması, bilgelik saçan hafif gülümsemesi ve tekerlekli bir iskemlede oturmuyor olması neredeyse bir günah gibi gelirdi. Ancak, yaşının epey ilerlemiş olduğu o günlerde bile, neşe gözlerinden eksik olmamıştı. Bu da böyleydi işte.

Makalesi Onuncu Yıl Kongresi'ne sunulmuş olduğundan, gözlerindeki neşe şimdi daha da belirgindi. Makalesinin, biraz soğuk da olsa, ilgi uyandırdığı söylenebilirdi. Yaşlı Osterfith onu görünce başıyla onaylamış ve şöyle demişti: "Ustaca olmuş, delikanlı. Hem de çok." Bu sözlerin Osterfith'ten geliyor olması insanı memnun etmeye yeter de artardı. Hem de çok.

Ama şimdi yeni —ve epey beklenmedik— bir gelişme vardı ve Seldon bunun neşesiyle memnuniyetini artırıp artırmayacağından emin olamıyordu.

Karşısında, ceketinin sol tarafına özenle işlenmiş Uzaygemisi ve Güneş armasıyla durmakta olan üniformalı, uzun boylu ve genç adama dikkatle baktı.

İmparatorluk Muhafız Alayı'ndan olan subay, kimliğini geri çekmeden önce, "Teğmen Alban Wellis," dedi. "Beni izler misiniz, efendim?"

Wellis silahlıydı, elbette ki. Ayrıca kapının önünde bekleyen iki muhafız daha vardı. Adamın tüm nezaketine rağmen Seldon seçeneğinin olmadığını farkındaydı, ama adamın ağzını aramaması için bir nedeni de yoktu. "İmparator'u mu göreceğiz?" diye sordu.

"Saraya gideceğiz, efendim. Bana verilen emir bundan ibaret."

"Peki, ama niçin?"

"Nedeni bana bildirilmedi, efendim. Ancak, benimle gelmenizi sağlamak için kesin emir aldım, öyle ya da böyle."

"Ama bu şekilde sanki tutuklanıyormuşum gibi görünüyor. Bunu hak edecek bir şey yapmadım."

"Sizin için bir şeref kıtası oluşturacağız diyelim, eğer beni daha fazla bekletmezseniz."

Seldon daha fazla bekletmedi. Dudaklarını daha fazla soru çıkmasını engellemek istercesine sıktı, başıyla onayladı ve öne doğru çıktı. İmparator'la tanışacak ve onun övgüsüne mazhar olacak olsa bile, bu durumdan pek hoşlanmamıştı. O İmparatorluğa —yani insanoğlunun dünyalarının esenlik ve birlik içinde olmalarına— taraftı, ama İmparator'a değil.

Teğmen önünde yürüyordu, diğer iki muhafız ise ardında. Seldon yanındaydı.

geçenlere gülümsedi ve kayıtsız görünmeyi becerdi. Otelin dışında resmi bir yer arabasına bindiler. (Seldon ellerini arabanın döşemesinde gezdirdi; daha önce hiç bu kadar süslüsünü görmemişti.)

Trantor'un en zengin kısımlarından birindeydiler. Kubbe burada sanki açık havadalarmış hissini verecek kadar yüksekti ve insan —atmosferinin üzeri açık dünyada doğup büyüyen Hari Seldon gibi biri bile— gün ışığında olduklarına yemin edebilirdi. Ne güneşi görebiliyordunuz, ne de gölgeleri, ama ılık bir hava vardı ve her yer mis gibi kokuyordu.

Sonra bütün bunlar geçti, kubbe aşağı doğru kıvrıldı ve duvarlar daraldı... öyle ki, kısa bir süre sonra kapalı bir tünelin içinde ilerlemeye başlamışlardı. Tünelin içerisine belli aralıklarla Uzaygemisi ve Güneş armaları yerleştirilmişti ve sadece (diye düşündü Seldon) resmi araçlara ayrıldığı apaçık ortadaydı.

Bir kapı açıldı ve yer arabası hızla geçti. Kapı arkalarından kapandığında açık alana çıkmışlardı... yapay olmayan, gerçek açıklığa. Trantor'da üzeri kapatılmış olmayan sadece 250 kilometre kare kadar bir alan vardı ki, İmparatorluk Sarayı da burada kurulmuştu. Bu açık arazide şöyle keyfince dolanmak Seldon'ın hoşuna giderdi aslında; saray yüzünden değil de, Galaktik Üniversite ve hepsinden ilginç Galaktik Kütüphane orada olduğu için.

Ancak Trantor'un kapalı dünyasından ağaçlıklarla ve parklarla kaplı açıklığa geçtiğinde, bulutların gökyüzünü kararttığı ve serin rüzgârın gömleğini okşamaya başladığı bir dünyaya da geçmiş oluyordu. Yer arabasının penceresini kapatan bağlantıya dokundu.

Kasvetli bir gün vardı dışarıda.

Seldon İmparatorla tanışacağından pek emin değildi. En iyi olasılıkla, İmparator adına konuştuğunu söyleyen dördüncü ya da beşinci kademedeki bir memurun karşısına çıkarılmayı umuyordu.

O güne dek İmparator'u kaç kişi görebilmişti ki? Holovizyondan değil de, bizza kendisini? Gerçek, elle tutulur, Seldon'ın şu anda üzerinde arabayla ilerlemekte olduğu mülkünü asla terk etmemiş bir İmparator'u kaç kişi görmüştü?

Sayı yok denecek kadar azdı. Üzerinde insanların yaşadığı yirmi beş milyon dünya vardı, her birinin üzerinde ise bir milyar ya da daha fazla insan... Peki, katrilyonların içinde kaç kişi, sadece bir anlığına da olsa, İmparator'u kendi gözleriyle görmüş olabilirdi? Bin kişi mi?

Kaldı ki kimsenin umurunda mıydı? İmparator da İmparatorluğun bir simgesinden öte bir şey değildi aslında, tıpkı Uzaygemisi ve Güneş arması gibi, ama çok daha az yaygın ve çok daha az gerçek. Şimdi artık uyruklarının omuzlarında ağır bir yük haline gelen İmparatorluğu, onun her yana yayılmış askerleriyle memurları temsil ediyorlardı, yoksa İmparator değil.

Bu yüzden Seldon, orta büyüklükte ama gösterişli biçimde döşenmiş bir odaya götürüldüğünde ve karşısında cumbalı bir pencerenin önüne yerleştirilmiş bir masanın kenarında oturmakta olan genç bir adam bulduğunda ve bu adamın bir ayağının yere basmakta, diğerinin ise masadan aşağı sallanmakta olduğunu gördüğünde, kendini hangi memurun ona bu kadar yumuşak ve dostça bakacağını düşünürken bulmuştu. Devlet görevlilerinin —hele ki İmparator'un özel hizmetinde olanların— galaksinin bütün yükü sanki onların omuzlarındaymış gibi somurtkan bir ifade taşıdıklarına defalarca tanık olmuştu. Üstelik bu insanların önemleri azaldıkça, üzerlerindeki hava gittikçe daha somurtkan ve tehditkâr oluyordu.

Öyleyse karşısındaki bu şahıs o kadar yüksek rütbeden ve kendi kudretiyle o kadar barışık bir görevli olsa gerekti ki, bu ihtişamı somurtarak gölgelemeye gerek bile duymamıştı.

Seldon, karşısındaki adamdan ne kadar etkilenmiş görünmesi gerektiğini bilemiyordu, ama sessiz kalmasının ve ilk onun konuşmasını beklemesinin daha iyi olacağını hissetmişti.

“Sen Hari Seldon olmalısın,” dedi görevli. “Şu matematikçi.”

Seldon kısaca, “Evet, efendim,” dedi ve bekledi.

Genç adam kolunu salladı. “Majesteleri demen gerekiyordu, ama önemli değil resmiyetten nefret ederim. Hayatım törenlerle geçiyor ve bundan çok sıkılıyorum. Şimdi yalnız olduğumuza göre bir parça şımaracağım ve resmiyeti es geçeceğim. Oturun, profesör.”

Bu konuşmanın ortalarına doğru Seldon, İmparator Birinci Cleon'la karşı karşıya olduğunu fark etmiş ve nutku tutulmuştu. Haber bültenlerinde sürekli olarak

yayınlanan resmi holografla —şimdi dikkat ettiğinde— belli belirsiz bir benzerlik vardı, ama o holografta Cleon etkileyici giysiler içinde, daha uzun boylu, daha donuk ifadeli ve daha soyluydu.

Ama o holografın aslı işte karşısındaydı ve çok daha sıradan bir havası vardı.

Seldon'ın kılı bile kıpırdamamıştı.

İmparator kaşlarını hafifçe çattı ve şu an resmiyetin dışına geçici bir süre için çıkmak gibi bir isteği olsa da, üzerinden tam anlamıyla atamadığı emir verme alışkanlığıyla ve tartışmaya yer bırakmayan bir sesle şöyle dedi: “Sana otur dedim, be adam. Şu sandalyeye. Derhal.”

Seldon dili tutulmuşçasına oturdu. “Peki, Majesteleri,” diyebilecek mecali dahi kalmamıştı.

Cleon gülümsedi. “Böylesi daha iyi. Şimdi iki dost insan gibi konuşabiliriz, ki resmiyet ortadan kalktığında geriye kalan bu değil mi?”

Seldon temkini elden bırakmayarak, “Siz Majesteleri öyle istiyorsanız öyledir,” dedi.

“Ah, haydi ama, niçin bu kadar tereddütlü davranıyorsun? Ben seninle eşit iki insan gibi konuşmak istiyorum. Bu beni mutlu eder. Sen de bana uy.”

“Peki, Majesteleri.”

“Sadece peki demen yeterli, arkadaşım. Sana ulaşmam mümkün olmayacak mı?”

Cleon gözlerini Seldon'ın yüzüne dikmişti ve Seldon bu bakışların canlı ve ilgi dolu olduklarını düşündü.

İmparator, “Sen bir matematikçiye hiç benzemiyorsun,” dedi sonunda.

Seldon gülümseyecek gücü neden sonra bulabilmişti. “Bir matematikçinin nasıl görünmesi gerektiğini bildiğimi söyleyemem, Ma...”

Cleon elini kaldırdı ve Seldon bu saygı sözcüğünü yutmak zorunda kaldı.

Cleon, “Beyaz saçlı, sanırım,” dedi. “Sakallı belki de. Ama kesinlikle yaşlı.”

“Ama matematikçiler bile işin başında genç olmak zorundadırlar.”

“Ama o zaman bir ünleri yoktur. Bütün galaksinin dikkatini çekmeyi başardıklarında ise dediğim hale gelirler.”

“Korkarım ben de pek ünlü sayılmam.”

“Ama burada yapılan toplantıda konuştun.”

“İçimizden pek çok kişi konuştu. Bazıları benden bile küçüktü. Zaten çok azımızı ilgi uyandırdık.”

“Senin konuşmanın bazı görevlilerin ilgisini çekmiş olduğu anlaşılıyor. Bana iletildiği kadarıyla, sen geleceği tahmin etmenin mümkün olduğuna inanıyormuşsun.”

Seldon'ın üzerine ansızın bir yılgınlık çökmüştü. Kuramının bu şekilde yanlış yorumlanması bundan sonra başına hep gelecekti anlaşılan. Makalesini belki de hiç sunmamalıydı.

“Tam olarak öyle değil aslında,” dedi. “Benim yaptığım bundan çok daha sınırlı

Çoğu düzende öyle bir an gelir ki olayların gerçekleşmesi kaotik bir hal alır. Yani, belirli bir başlangıç noktasından hareketle daha sonra oluşacakları kestirmek mümkün olmaktan çıkar. Bu oldukça basit düzenler için bile böyle olabilir, ama düzen karmaşıklık kazandıkça daha kaotik bir hal alacaktır. Şimdiye kadar insan toplumu gibi karmaşık bir yapının derhal kaosa gömüleceği ve bu yüzden de gelecekte olacakların tahmin edilemeyeceği varsayılıyordu. Benim yaptığım ise, insan toplumunu incelerken belirli bir başlangıç noktası seçmenin ve buradan hareketle kaosu ortadan kaldıracak birtakım çıkarsamalar yapmanın mümkün olduğunu göstermekten ibaretti. Bu, geleceği tahmin etmeyi mümkün kılacaktır... tüm ayrıntılarıyla değil gerçi, kabaca ve tam bir kesinlikle değil de, hesaplanabilir olasılıklar halinde.”

Seldon’ı can kulağıyla dinleyen İmparator, “Ama bu senin geleceğin nasıl tahmin edileceğini gösterdiğin anlamına gelmiyor mu?” diye sordu.

“Yine söylüyorum, tamamen değil. Ben sadece kuramsal olarak mümkün olduğunu gösterdim, ne eksik ne fazla. Daha fazlasını yapmak için gerçekten doğru bir başlangıç noktası bulmalı ve doğru varsayımlarda bulunmalıyız, sonra da hesaplamalarımızı sonlu bir zaman diliminde gerçekleştirebilmenin çaresine bakmalıyız. Benim makalemdeki matematiksel tartışmalarda bütün bunların nasıl yapılacağı açıklanmıyor. Dahası, tüm bunları yapabilesek bile, olsa olsa birtakım olasılıklara ulaşabileceğiz. Ama bu geleceği tahmin etmekle aynı şey değil; bu sadece neyin olabileceğine ilişkin tahminler yürütmek demektir. Başarılı bir politikacı, bir işadamı ya da herhangi bir meslekte başarılı bir kimse gelecek hakkında böyle tahminler yürütmek ve bunu da iyi becermek zorundadır, yoksa zaten kendisi de başarılı olamaz.

“Onlar bunu matematik olmadan yapıyorlar.”

“Doğru. Sezgilerini kullanıyorlar.”

“Herkes, uygun bir matematiksel yöntem kullanarak, olasılıkları değerlendirebilir. İlla ki olağanüstü sezgileri sayesinde başarıyı yakalayan az sayıdaki insanlardan biri olmak gerekmez.”

“Yine haklısınız; ama ben matematiksel bir analizin mümkün olduğunu gösterdim sadece, bunun uygulanabilirliğini kanıtlamadım.”

“İyi ama, bir şey nasıl mümkün olur da uygulanabilir olamaz?”

“Benim galaksideki bütün dünyaları dolaşıp, her dünyadaki insanların tümüyle tokalaşmam da kuramsal olarak mümkündür. Ancak bu benim yaşayabileceğim yıllardan çok daha uzun bir süre alacaktır ve ölümsüz olsam bile, yeni insanların doğum hızı benim yaşlılarla tanışma hızımı geçecektir; hatta, en önemli nokta da şudur ki, çok sayıda yaşlı insan ben onlara ulaşmadan ölecektir.”

“Bu durum sizin gelecekle ilgili matematiksel çıkarımlarınız için de geçerli mi?”

Seldon duraksadı, sonra devam etti. “Uzayüstü hızlarda çalışabilen ve tüm evrenin büyüklüğündeki bir bilgisayarı kullansanız bile, matematiksel çıkarımların sonuca

ulaşması çok uzun sürebilir. Bir yanıt alınana kadar, durumu tümüyle değiştirecek ve böylece elde edilen yanıtı anlamsız kılacak uzunlukta bir zaman dilimi yaşanmış olacaktır.”

“Bu işlem niçin basitleştirilemiyor?” diye sordu Cleon ansızın.

“Majesteleri,” —Seldon, verdiği yanıtlar İmparator’un hoşuna gitmeyecek bir şeki aldıkça, onun kendisine daha resmi yaklaştığını hissetmiş ve bu yüzden kendisi de daha resmi konuşmaya başlamıştı— “bilim adamlarının atomaltı parçacıklarla nasıl çalıştıklarını düşünün. Bu parçacıklar çok büyük sayılardadır, her biri gelişigüzel ve tahmin edilmesi olanaksız bir tarzda hareket etmekte ya da titremektedir, ancak tüm bu kargaşanın altında bir düzen vardır, bu sayede nasıl sormamız gerektiğini bildiğimiz tüm sorularımıza yanıt verebilen bir kuantum mekânîği kurabiliyoruz. Toplumları ele aldığımızda da atomaltı parçacıkların yerine insanları koyuyoruz; ama bu kez insan zihni gibi fazladan bir etken daha vardır. Parçacıklar bilinçsizce devinirler, insanlar ise tam tersi. Zihnin ortaya çıkardığı çeşitli davranış kalıplarını ve etkilerini de hesaba kattığımızda sistem o denli karmaşıklaşıyor ki, bütün bu sorunların üstesinden gelmeye yetecek zaman kalmıyor.”

“Zihnin de, bilinçsiz devinimde olduğu gibi, altta yatan bir düzeni olamaz mı?”

“Belki. Benim matematiksel analizim, ne kadar düzensiz görünürse görünsün her şeyin altında yatan ve her şeyin uymak zorunda olduğu bir düzenin varlığını ortaya koyuyor, ama bunun nasıl keşfedileceğine ilişkin hiçbir ipucu sağlamıyor. Düşünsenize... yirmi beş milyon dünya: Her birinin değişik özellikleri ve kültürleri var, her biri diğerinden çok önemli farklılıklar taşıyor, her birinde kendine özgü bir zihin taşıyan bir milyardan fazla insan yaşıyor ve tüm bu dünyalar kendi aralarında sayısız yoldan, sayısız biçimde ilişki kurabiliyorlar! Psicotarihsel bir analiz yapmak kuramsal olarak mümkünmüş gibi görünse de, bunu pratiğe uygulamak olanaksıza benziyor.”

“Psicotarihsel derken neyi kastediyorsun?”

“Gelecekle ilgili olasılıkların kuramsal değerlendirmelerine ‘psicotarihsel diyorum.’”

İmparator birden ayağa kalktı, odanın diğer ucuna hızlı adımlarla gitti, döndü, yine hızlı adımlarla hâlâ oturmakta olan Seldon’ın karşısına dikildi.

“Ayağa kalk!” diye emretti.

Seldon ayağa kalktı ve kendinden biraz daha uzun boyluca olan İmparator’a baktı. Bakışlarını kaçırmamaya çalışıyordu.

Cleon, “Şu senin psicotarih dediğin şey...” dedi sonunda, “uygulanabilir hale getirilirse çok işe yarayacaktır, öyle değil mi?”

“Açıkçası, çok önemli kullanımları olabilir. Geleceğin neler getireceğini en genel haliyle ve sadece olasılıklara dayalı olarak olsa da bilebilmek, eylemlerimiz için insanlığın daha önce sahip olmadığı türden yepyeni ve harika bir rehberdir. Ama, elbette...” Durakladı.

“Evet?” dedi Cleon sabırsızca.

“Ah, öyle görünüyor ki, kararları alacak birkaç kişi dışında, psikotarihsel analizlerin sonuçlarını hiç kimsenin bilmemesi gerekecek.”

Cleon, ani bir şaşkınlıkla, “Hiç kimsenin mi!” diye bağırdı.

“Çok açık. Anlatmama izin veriniz. Eğer bir psikotarihsel analiz yapılır ve sonuçlar kamuya açıklanırsa, insanlığın çeşitli duygu ve tepkimeleri bir anda altüst olacaktır. Geleceği bilmeyen insanların duygu ve tepkilerine göre yapılmış olan psikotarihsel analiz de anlamını tamamen yitirecektir. Anlıyor musunuz?”

İmparator’un gözleri ışıldadı ve yüksek sesle güldü. “Harika!”

Eliyle Seldon’ın omzuna vurdu ve Seldon beklemediği bu darbeye hafifçe sendeledi.

“Görmüyor musun, arkadaşım?” dedi Cleon. “Görmüyor musun? İşte yararı burada. Geleceği tahmin etmene gerek yok. Sadece bir gelecek seç —iyi bir gelecek yararlı bir gelecek ve öyle bir kestirimde bulun ki, insanların duyguları ve tepkileri senin tahmin ettiğin geleceği ortaya çıkaracak biçimde değişsin. İyi bir geleceği yaratmak, kötü bir geleceği tahmin etmekten evladır.”

Seldon kaşlarını çattı. “Ne demek istediğinizi anlıyorum, Majesteleri, ama bu da aynı derecede olanaksız.”

“Olanaksız mı?”

“Eh, en azından, uygulanabilirliği yok. Açık değil mi? İnsanca duygular ve tepkilerden yola çıkmadan geleceği tahmin edemezseniz, bunun tersini de yapamazsınız. Belirli bir gelecek tasarımıyla başlayıp, bunu ortaya çıkaracak duygu ve tepkileri de tahmin edemezsiniz.”

Cleon düş kırıklığına uğramış görünüyordu. Dudakları büzüldü. “Ya senir bildirin... ona böyle diyorsun, değil mi, bir bildiri?... Bu durumda o ne işe yarıyor?”

“O sadece matematiksel bir gösterimdi. Matematikçilerin ilgileneceklerini düşündüğüm bir noktaya dikkat çektim, ama bunun bir işe yarayabileceği aklımdan dahi geçmemişti.”

“Bu berbat bir şey,” dedi Cleon öfkeyle.

Seldon hafifçe omuz silkti. Bildirisini hiç sunmamış olması gerektiğinden büsbütün emindi şimdi. Eğer İmparator aptal durumuna düşürüldüğünü aklına koyarsa, başına gelecekleri kim bilebilirdi ki?

Gerçekten de Cleon buna inanmaya pek de uzak görünmüyordu.

“Bununla birlikte,” dedi, “matematiksel olarak kanıtlanmış olsun ya da olmasın ya kalkıp gelecekle ilgili tahminlerde bulunursan? Devlet görevlilerinin, yani uzmanlık alanları kamuoyunun tepkisini önceden kestirmek olan kişilerin, yararlı sonuçlar ortaya çıkaracağına karar verdikleri tahminler?”

“Bunun için bana niçin ihtiyaç duyarsınız ki? Devlet görevlileri, aracıyı ortadan kaldırır ve o tahminleri kendileri yapabilirler.”

“Devlet görevlileri bunu o kadar etkin biçimde yapamazlar. Devlet görevlilerinin

zaman zaman bu tür açıklamalarda buldukları vakidir. Ama onlara illa ki inanılmaz.”

“Bana niçin inanılsın?”

“Sen bir matematikçisin. Sen geleceği, eğer deyim yerindeyse sezmiş değil hesaplamış olacaksın.”

“Ama öyle yapmış olmayacağım.”

“Bunu kim bilecek?” Cleon onu kısık gözlerle süzüyordu.

Kısa bir sessizlik oldu. Seldon kendini kapana kısılmış hissediyordu. Eğer İmparator'dan doğrudan bir emir alırsa, bunu reddetmesi güvenli olur muydu? Reddederse, tutuklanabilir ya da idam edilebilirdi. Bir mahkeme düzenlenirdi kuşkusuz, ama böylesine acımasız bir bürokrasiye, hele ki muazzam Galaktik İmparatorluk'un hükümdarına bağlı birine karşı bir yargılama ancak çok büyük güçlüklerle yapılabilirdi.

Seldon sonunda, “İşe yaramaz,” dedi.

“Neden?”

“Eğer benden bu kuşak, hata belki bir sonraki kuşak da ölüp gittikten çok sonra gerçekleşebilecek belirsiz tahminlerde bulunmam istenirse belki idare edebiliriz, ama öte yandan da, kamuoyu buna pek kulak asmayacaktır. Bir ya da iki yüz yıl ötedeki harikalar umurlarında bile olmaz.”

“Sonuç alabilmek için,” diye devam etti Seldon, “daha keskin ve daha ivedi sonuçlar içeren kestirimler yapmalıyım. Kamuoyu ancak bunlara tepki verir. Ancak er ya da geç —büyük olasılıkla en kısa zamanda— bu sonuçlardan birinin gerçekleşmediği görülecek ve benim pabucum dama atılacaktır. Aynı zamanda, halkın size olan hayranlığı da kaybolacak ve daha da kötüsü psikotarih bilimine destek ortadan kalkacaktır. Sonuç olarak, gelecekte matematik anlayışındaki birtakım gelişmeler psikotarihin uygulanabilirlik şansını artırsa bile, bunun bir anlamı kalmamış olacaktır.”

Cleon kendini bir koltuğa attı ve somurtarak baktı Seldon'a. “Siz matematikçilerir elinizden gelen sadece bu mudur? Olanaksızda ısrar etmek!”

Seldon sesini umarsızca yumuşattı. “Olanaksızda ısrar eden sizsiniz, Majesteleri.”

“Seni sınamama izin ver, arkadaşım. Diyelim ki, matematiğini kullanarak bir gür bir suikasta uğrayıp uğramayacağımı tahmin etmeni istedim... Yanıtın ne olurdu?”

“Psikotarih bilimi mükemmel çalışıyor olsa bile, bu kadar özel bir soruya yanıt verebilmem mümkün olmazdı. Kuantum mekânîği bilginizin tamamı bile tek bir elektronun değil, ancak birçoğunun ortalama davranışını tahmin edebilir.”

“Sen matematiğini benden iyi bilirsin. Buna dayanarak uzmanca bir tahminde bulun. Bir gün suikasta uğrayacak mıyım?”

“Beni kapana kısıtırmaya çalışıyorsunuz, Majesteleri,” dedi Seldon usulca. “Ya hangi yanıtı istediğinizi söyleyiniz, ben de vereyim, ya da cezalandırılma korkusu olmadan dilediğim yanıtı vermekte beni özgür bırakınız.”

“Dilediğince konuşabilirsin.”

“Şeref sözü mü?”

“Yazmamı ister miydin?” Cleon dalga geçiyordu.

“Sözünüz yeterlidir,” dedi Seldon; yüreği daralıyordu, çünkü bundan emin değildi.

“Şeref sözü veriyorum.”

“O halde size şunu söyleyebilirim: Geçen dört yüz yıl zarfında imparatorları yaklaşık yarısına suikast yapıldı, ki buna dayanarak bir suikasta uğrama olasılığınızın yüzde elli olduğunu sanıyorum.”

“Bunu herhangi bir ahmak da söyleyebilirdi,” dedi Cleon küçümser bir edayla.

“Bunun için matematikçiye gerek yok.”

“Ama ben matematik bilgimin uygulamalı sorunlar açısından pek yararlı olmadığını daha önce birkaç kez belirtmişim.”

“Hiç olmazsa bahtsız atalarımın başına gelenlerden ders çıkarmış olabileceğimi de düşünemiyor musun?”

Seldon derin bir nefes aldı ve konuya balıklama daldı. “Hayır, Majesteleri. Tarih bize gösterdiği tek şey geçmişten ders alınmadığıdır. Söz gelimi, beni buraya özel bir görüşme için kabul ettiniz. Ya size suikast yapmayı düşünüyor olsaydım?” dedi. Sonra, “Ki öyle bir şey söz konusu değil, tabii ki,” diye hemen eklemeyi de ihmal etmedi.

Cleon’un gülümsemesi buz gibiydi. “Arkadaşım, bizim titizliğimizi, ya da teknolojik gelişmemizi göz ardı ediyorsun. Senin özgeçmişini, hakkındaki bütün kayıtları araştırdık. Buraya geldiğin anda tarayıcıdan geçirildin. Yüz ifaden ve ses tınıların incelendi. Duygu durumunu ayrıntılı biçimde biliyorduk; düşüncelerini de. Senin zararsızlığından en ufak bir şüphemiz olsaydı, yanıma yaklaşmana izin verilmezdi. Aslında, çoktan hayata gözlerini yummuş olurdun.”

Bir bulantı dalgası geçti Seldon’ın vücudundan, ama o konuşmaya devam etti. “Teknolojinin daha geri olduğu dönemlerde bile, yabancıların imparatorlara yaklaşmaları her zaman çok zor olmuştur. Ancak, suikastların hemen hepsi saray komplolarıydı. İmparator için en tehlikeli olanlar, ona en yakın olanlardır. Böyle bir tehlike söz konusu olduğunda, yabancıların tarayıcıdan geçirilmelerinin bir hükmü kalmaz. Kendi görevlilerinize, muhafızlarınıza, dostlarınıza gelince, onlara bana yaptığınız gibi davranamazsınız.”

Cleon, “Bunu da biliyorum,” dedi. “Hem de en az senin kadar. Yanıtım şu ki çevremdekilere adil davranıyor, bana kin tutmaları için bir neden bırakmıyorum.”

“Budalaca bir...” diye başladı Seldon, sonra şaşırarak sustu.

“Devam edin,” dedi Cleon öfkeyle. “Özgürce konuşmanız için izin vermişim. Nası yani ‘budalaca’?”

“Bu söz ağzımdan yanlışlıkla kaçtı, Majesteleri. ‘Yersiz’ demek istemişim. Dostlarınıza nasıl davrandığınızın bir önemi yok. Dostlarınıza davranış biçiminiz oldukça yersiz kaçıyor. Şüpheli olmalısınız elbette, insanlık halidir bu. Dikkatsizce

sarf edilmiş bir sözcük —tıpkı benim az önce yaptığım gibi— dikkatsiz bir hareket, kuşkulu bir yüz ifadesi ve derhal gözlerinizi kısarak geri çekilmelisiniz. En ufak bir şüphe basit bir döngüyü başlatır. Dostunuz bu şüpheyi hissedecek ve kırılacaktır. Bundan ne kadar kaçınmaya çalışırsa çalışsın, davranışları değişecektir. Siz bunu fark edecek ve daha da kuşkulanacaksınız ve sonuçta ya o idam edilecek, ya da siz bir suikasta kurban gideceksiniz. Son dört yüz yıl içinde bu sürecin imparatorlar açısından kaçınılmaz olduğu kanıtlandı ve bu, İmparatorluğun yönetilmesindeki zorluklardan sadece biridir.”

“Bu durumda, ne yaparsam yapayım bir suikasta kurban gideceğim demektir.”

“Evet, Majesteleri,” dedi Seldon. “Ama öte yandan, şansınız yaver de gidebilir.”

Cleon’un parmakları koltuğun kenarında trampet çalıyorlardı. “Ne sen bir şeye yarıyorsun, ne de psikotarihin,” dedi sertçe. “Gidin artık.” Bu sözlerden sonra başını öte yana çevirdi, ansızın otuz iki yaşından çok daha yaşlı görünmüştü.

“Matematiğimin size bir yararının dokunmayacağını söylemiştim, Majesteleri. Tüm kalbimle özür dilerim.”

Seldon eğilmek istedi, ama görmediği bir işaret üzerine iki muhafız girerek onu götürdüler. Ardından Cleon’un sesinin geldiğini duydu: “Bu adamı daha önce aldığınız yere bırakın.”

Eto Demerzel ortaya çıktı ve İmparator'a uygun bir hürmetle baktı. "Majesteleri, az daha öfkelenecektiniz," dedi.

Cleon bakışlarını kaldırdı ve belirgin biçimde zorlanmasına rağmen gülümsemeyi başardı. "Eh, gerçekten de öyle oldu. Adam beni düş kırıklığına uğrattı."

"Ama önerdiğinden fazlası için de söz vermedi."

"Hiçbir şey önermedi."

"Söz de vermedi, Majesteleri."

"Düş kırıcıydı."

"Sadece düş kırıcı olmakla da kalmıyordur, belki," dedi Demerzel. "Bu adam serser bir mayını andırıyor, Majesteleri."

"Serseri bir ne, Demerzel? Her zaman tuhaf laflar edersin. Mayın da ne ola?"

Demerzel ciddi ciddi, "Bu sadece gençlik yıllarımda duymuş olduğum bir deyimdir, Majesteleri," dedi. "İmparatorluk tuhaf deyimlerle doludur ve bunların bir kısmı Trantor'da hiç bilinmez. Tıpkı Trantor'daki kimi deyimlerin başka yerlerde bilinmemesi gibi."

"Buraya bana İmparatorluğumuzun çok büyük olduğunu öğretmeye mi geldin? Bu adamın 'serseri bir mayın' olduğunu söylerken neyi kastediyordun?"

"Niyeti bu olmasa bile çok büyük zararlar verebileceğini kastetmiştim sadece. Ne kendi gücünün farkında, ne de öneminin."

"Ama senin vardığın sonuç bu, öyle mi, Demerzel?"

"Evet, Majesteleri. Seldon bir taşralıdır. Trantor'u ya da burada nasıl davranması gerektiğini bilmiyor. Gezegenimize daha önce hiç gelmemiş ve bir soylu, bir saraylı gibi tavır alamıyor. Ama yine de size kafa tutmayı bildi."

"Neden tutmasın? Ona konuşması için izin verdim. Protokolü bir tarafa bıraktım. Ona dengimmiş gibi davrandım."

"Tamamıyla değil, Majesteleri. Siz başkalarına eşitinizmişler gibi davranamazsınız. Siz emretmeye alışkınsınız. Birinden sizin yanınızda rahat davranmasını istesenez bile, bunu yapabilecek çok az kişi çıkar. Çoğunun dilleri tutulur, hatta daha da kötüsü size yaltaklanmaya kalkarlar. Oysa bu adam size kafa tuttu."

"Eh, bu senin hoşuna gitmiş olabilir, Demerzel, ama ben bu adamı hiç tutmadım.' Cleon'un hoşnutsuz ve düşünceli bir hali vardı. "Bana matematik kuramını açıklamaya bile kalkışmadığını fark etmedin mi? Sanki anlattıklarının tek kelimesini dahi anlayamayacağımı biliyormuş gibi."

"Anlamazdınız da, Majesteleri. Siz ne bir matematikçisiniz, ne de bir bilim adamı ya da sanatçı. Başka insanların sizden çok daha fazla şey bildikleri alanlar vardır. Bu bilgilerini size hizmet etmekte kullanmak onların görevleridir. Siz İmparator'sunuz ve bu, onların uzmanlıklarının toplamına denktir."

“Öyle mi dersin? Sahip olduğu bilgi düzeyine ulaşabilmek için yıllarını vermiş yaşlı bir adamın kendimi cahil biriymişim gibi hissetmeme neden olmasına katlanabilirim. Ama Seldon denen şu adam tam benim yaşımda. Bu kadar çok şey nasıl bilebilir?”

“Ama başkalarına emretmeyi ya da onların yaşamlarını etkileyecek kararlar verme sanatını bilmiyor.”

“Bazen, Demerzel, benimle alay mı ediyorsun acaba diyorum.”

“Majesteleri!” dedi Demerzel sitemle.

“Neyse, boş ver. Şu senin serseri mayın hikâyene dönelim. Bu adamı niçin sakıncalı buluyorsun? Bana taşralı safın tekiymiş gibi geldi.”

“Öyle de. Ama yaptığı şu matematiksel buluş var.”

“Yararsız olduğunu söylüyor.”

“Siz yararlı olabileceğini düşünmüştünüz. Siz bana açıldıktan sonra, ben de öyle düşünmüştüm. Başkaları da benzer sonuçlara varabilirler. Hatta matematikçinin bizzat kendisi de, hele ki düşünceleri tam bu noktaya odaklanmışken, bu sonuca varabilir. Hem belli mi olur, belki de matematik formüllerini kullanmanın bir yolunu bulacaktır. Eğer bunu yaparsa, ne kadar bulanık da olsa gelecek hakkında çıkarsamalarda bulunma yetisi ona büyük bir güç kazandıracaktır. Kendisi bu gücü kullanmak istemese bile, ki bu onun kendi kişiliğini yadsıması demek olacağından bana pek olası gelmiyor, başkaları onu kullanmaya kalkışabilirler.”

“Ben onu kullanmaya çalıştım. O çalışmadı.”

“Bunu yeterince düşünmemiştin. Belki bundan sonra düşünecektir. Sizin tarafınızdan kullanılmak ilgisini çekmiyor olsa bile, diyelim ki Wye Valisi onu ikna edemez mi?”

“Biz dururken Wye’a yardım etmeyi niçin istesin?”

“Onun da açıkladığı gibi, tek tek bireylerin duygu ve davranışlarını önceden kestirebilmek çok zordur.”

Cleon kaşlarını çattı ve düşünceli bir şekilde çöktü koltuğuna. “Sence şu psikotarih dediği şeyi gerçekten işe yarayacağı biçimde geliştirebilir mi? O bunu yapamayacağından kesinlikle emin.”

“Seldon, zamanla, bu olasılığı reddetmekle yanılmış olduğunu düşünecektir.”

“Bu durumda onu burada tutmam gerekirdi,” dedi Cleon.

“Hayır, Majesteleri,” dedi Demerzel. “Onun gitmesine izin vermekle doğru davrandınız. Her ne kadar açıkça olmasa da hapsedilmiş olmak onun gücenmesine ve yeise kapılmasına yol açardı, ki böyle bir şey ne fikirlerini çabucak geliştirmesinde, ne de bize yardım etmeye karar vermesinde pek yararlı olmazdı. En iyisi, sizin de yaptığınız gibi gitmesine izin vermek, ama boynuna geçireceğimiz görünmez bir tasmanın ipini hep elimizde tutmaktır. Onun bir düşmanınızın eline geçmesini bu şekilde engelleyebiliriz, Majesteleri, ayrıca zamanının geldiğini ve bilgisini tam anlamıyla geliştirdiğini düşündüğümüzde tasmaından çeker ve onu

geri getirebiliriz. O zaman biraz daha... ikna edici olabiliriz.”

“Ama ya düşmanlarımdan birinin, ya da İmparatorluk demek ben demek olduğuna göre, İmparatorluğun bir düşmanının eline geçerse, ya da düşmana hizmet etmeye kendiliğinden karar verirse... Gördüğün gibi, bu olasılığı da unutmuş değilim.”

“Unutmamalısınız da. Böyle bir şeyin olmaması için elimden geleni yapacağım. Ama diyelim ki oldu, Seldon’ın hiç kimsenin eline geçmemesi, yanlış kişilerin eline geçmesinden hayırlıdır.”

Cleon huzursuz olmuşa benziyordu. “Bunu sana bırakıyorum, Demerzel, ama umarım fazlaca aceleci davranmıyoruzdur. Belki de Seldon uygulanabilirliği hiçbir zaman olmamış ve olmayacak kuramsal bir bilimin yapsatçılığıyla uğraşmaktadır sadece.”

“Bu da gayet mümkündür, Majesteleri, ama Seldon’ın önemli biri olduğunu, ya da olabileceğini varsaymamız daha güvenli olacaktır. Sonunda bir hiçle uğraşmakta olduğumuzu anlarsak, sadece biraz zaman kaybetmiş olacağız, hepsi o kadar. Ama çok önemli birine aldırılmamak bize bütün bir galaksiye mal olabilir.”

“Pekâlâ,” dedi Cleon. “Ama eğer tatsız ayrıntılar ortaya çıkacak olursa, bunları bilmem gerekmeyeceğini umuyorum.”

“Bunun hiçbir zaman olmayacağını umalım,” dedi Demerzel.

İmparator'la yaptığı konuşmanın etkisinden kurtulabilmesi için Seldon'ın bütün bir akşam ve geceyle sabahın bir bölümünü harcaması gerekmişti. En azından, Trantor kentinin İmparatorluk Bölgesi'ndeki geçitler, akan koridorlar, alanlar ve parklar arasında gelip giderken ışığın niteliğindeki değişimler ona bir akşam, bir gece ve sabahın bir bölümünün geçmiş olduğunu düşündürmüştü.

Halen bir parkta, tam onun bedenine göre şekil alan ve bu yüzden de epey rahat, küçük, plastik bir bankta oturuyordu. Işığa bakılırsa vakit öğleye yaklaşıyor olsa gerekti. Hava insanı hiçbir şekilde üşütmese de gerçek bir dirilik verecek kadar da serindi.

Hep böyle miydi? İmparator'u görmeye gittiği zamanki kurşuni gökyüzünü anımsadı. Kendi evinde, Helicon'daki bulutlu günleri, soğuk günleri, sıcak günleri yağmurlu ve karlı günleri anımsadı ve insanın bunları özleyip özleyemeyeceğini geçirdi aklından. Havanın günbegün mükemmel olduğu Trantor'da bir parkta oturmak ve sanki çevrende hiçbir şey yokmuş gibi hissetmeye başlamak... ta ki uluyan fırtınayı, ısırın soğuğu ve boğucu nemi özleyinceye dek.

Belki... Ama ilk günden değil, ya da ikinciden, ya da yedinciden. Onun sadece bugünü vardı ve ertesi gün ayrılacaktı. Yapabildiğince tadını çıkarmak istiyordu oranın. Trantor'a belki bir daha hiçbir zaman dönemeyebilirdi.

İnsanı keyfince hapse atabilecek ya da öldürtebilecek, ya da en azından toplum içindeki konumuyla onurunu yitirterek onu ekonomik ve sosyal yönlerden ölüme sürükleyebilecek bir adamın karşısında bu kadar başına buyruk tarzda konuşmuş olması onu hâlâ huzursuz ediyordu.

Seldon, yatmadan önce otel odasındaki bilgisayarda Birinci Cleon maddesine bir göz atmıştı. Bu İmparator da, yapıp ettikleri ne olursa olsun, yaşadıkları dönemde diğer tüm imparatorlara yapıldığı gibi övgüye boğulmuştu. Seldon buna pek kulak asmamıştı, ama Cleon'un sarayda doğmuş ve bugüne dek saray arazisinin dışına hiç çıkmamış olması dikkatini çekmişti. Trantor'a, bu çok kubbeli dünyanın diğer kısımlarına adımını bile atmamıştı. Güvenlik amacıyla böyle yapılmıştı belki, ama bu, İmparator farkında olsa da olmasa da, bir çeşit hapis yaşantısı anlamına geliyordu. Galaksideki en lüks hapisane olabilirdi, ama bir hapisaneydi işte.

Ayrıca İmparator her ne kadar yumuşak huyluymuş gibi görünse ve kendinden öncekiler gibi gözünü kan bürümüş bir tiran olduğu yönünde hiçbir izlenim vermese de, dikkatini çekmiş olmak pek hayırlı bir iş değildi. Seldon evinde kış mevsimi yaşanıyor olsa bile —ki çoktan epeyce sert bir kışa dönüşmüş olmalıydı— ertesi gün Helicon'a doğru yola çıkacak olmasından memnundu.

Seldon bakışlarını kesintisiz, parlak aydınlığa doğru kaldırdı. Burada yağmur yağması asla mümkün olmasa da, hava hiç kuru sayılmazdı. Az ötede bir çeşme şırıldıyordu; bitkiler yemyeşildi ve belli ki asla susuz kalmamışlardı. Arada bir

çalılar sanki içlerinde bir ya da iki küçük hayvan dolaşıyormuşçasına hışırdıyordu. Arıların vızıltısını duydu.

Gerçekten de, galaksinin her yerinde Trantor'dan metal ve seramikten imal edilmiş yapay bir dünya diye söz edilse bile, insan bu küçük alanda kendini kırdaymış gibi hissediyordu.

Çevrede, parkın keyfini çıkarmaya gelmiş, bazılarında oldukça küçük ve hafif şapkalar olan birkaç kişi daha vardı. Az ileride genç ve güzel bir kadın duruyordu, ama izleme aygıtına doğru eğmiş olduğu yüzü seçilemiyordu. Yanından bir adam yürüyerek geçti, ona kısaca ve ilgisizce baktı, sonra karşısındaki bir koltuğa oturarak dar, pembe bir pantolon giymiş olduğu bacaklarını üst üste attı ve elindeki bir teyazı tomarına gömüldü.

Erkekler, garip bir biçimde, pastel renkli giysileri tercih ediyorlardı; kadınlar ise çoğunlukla beyazlar içindeydiler. Temiz bir ortamda açık renk giysiler giymek mantıklıydı. Seldon üzerindeki Helicon giysilerine gülümseyerek baktı: yavan bir kahverengi. Eğer Trantor'da kalacak olursa —ki kalmayacaktı— meraklı bakışlardan, kahkahalardan ya da tiksiniilmekten kurtulabilmek için uygun giysiler satın alması gerekecekti. Örneğin, teyazıları olan adam ona bu kez daha bir merakla bakmıştı... üzerindeki gezegen dışı giysiler ilgisini çekmişti besbelli.

Adamın gülümsememesi Seldon'ı rahatlatmıştı. Alay konusu olmayı filozofça karşılayabilirdi elbette, ama böyle bir durumdan hoşlanması da beklenemezdi.

Seldon adamı rahatsız etmemeye özen göstererek izlemeye devam etti, çünkü adamın kafasında bir şeyleri evirip çeviriyormuş gibi bir hali vardı. Bir an sanki Seldon'la konuşmak istiyormuş gibi görünüyor, sonra vazgeçmişe benziyor, sonra sanki yine konuşmaya karar veriyordu. Seldon sonucun ne olacağını merak etmeye başlamıştı.

Yabancıyı şöyle bir inceledi. Uzun boylu, geniş omuzlu bir adamdı karşısındaki, göbeği varmış gibi görünmüyordu, hafif sarıya çalan koyu renk saçları vardı, sinekkaydı tıraş olmuştu, ciddi bir ifadesi ve pek kaslı görünmese de güçlü bir havası vardı, hafif sert olan yüz hatları belki hoş sayılabilirdi, ama kesinlikle 'tatlı' bir yüz değildi bu.

Adam kendi içindeki mücadeleyi yitirdiği (ya da kazandığı) ve Seldon'a doğru eğildiği âna dek onu incelemiş olan matematikçi, bu adamdan hoşlandığına karar vermişti.

"Affedersiniz," dedi yabancı. "Sizi Onuncu Yıl Toplantısı'nda görmemiş miydim? Matematikçi sanırım."

"Evet, oradaydım," dedi Seldon kibarca.

"Ah, ben de öyle düşünmüştüm az önce. Bağışlayın ama, sizi tanıdığımı sandığımda buraya oturmaya karar verdim. Eğer rahatsız ediyorsam..."

"Hiç de değil. Biraz dinleniyordum sadece."

"Bakalım tutturabilecek miyim? Siz Profesör Seldon'sınız."

“Seldon. Hari Seldon. Epey yaklaştınız. Ya siz?”

“Chetter Hummin.” Adam biraz mahcup olmuş gibiydi. “Adımın sıradan bir havası var, korkarım.”

“Daha önce hiç Chetter görmemiştim,” dedi Seldon. “Ya da Hummin. Sanırım bizi size kendine özgü biri yapıyor. Buradaki sayısız Hari’lerle karıştırılmaktan daha hayırlı olduğu da düşünülebilir. Ya da Seldon’larla.”

Seldon oturduğu bankı elastik yer karolarını cızırdatarak Hummin’in yanına doğru çekti.

“Söz sıradanlıktan açılmışken,” dedi. “Üzerimdeki bu gezegen dışı giysilere ne dersiniz? Trantor tarzı bir kıyafet almamın daha iyi olacağı hiç aklıma gelmemişti.”

Hummin kılığından hiç hoşlanmadığını belli etmemeye çalışarak süzdü Seldon’ı. “Bir şeyler alabilirsiniz.”

“Yarın buradan ayrılıyorum. Kaldı ki, kılık kıyafete ayıracak kadar param da yok. Matematikçiler büyük sayılarla haşır neşir olurlar, ama bu hiçbir zaman gelirleriyle ilgili değildir. Sanırım siz de bir matematikçisiniz, Hummin.”

“Hayır. O konudaki yeteneğim sıfırdır.”

“Ah.” Seldon düş kırıklığına uğramıştı. “Beni Onuncu Yıl Toplantısı’nda gördüğünüzü söylemişsiniz.”

“Toplantıda sadece bir izleyici olarak bulunuyordum. Ben bir gazeteciyim.” Teleyazılarını elinde olduklarını yeni fark etmişçesine salladı, sonra hepsini ceketinin cebine tıktırdı. “Haber holoyayınları için malzeme sağlıyorum.” Sonra düşünceli bir ifadeyle ekledi: “Aslında, biraz sıkıldım artık.”

“İşten mi?”

Hummin başıyla onayladı. “Her gezegenin zırvalarını toplayıp durmaktan gına geldi. Her şeyin baş aşağı gitmesinden nefret ediyorum.”

Yüzünden bir şeyler tahmin edercesine baktı Seldon’a. “Gerçi bazen ilginç şeyler de olmuyor değil. Saray kapısına doğru İmparatorluk muhafızlarının eşliğinde giderken görüldüğünüzü duydum. İmparator’la görüşmüş falan olamazsınız, öyle değil mi?”

Seldon’ın gülümsemesi silindi. “Öyle olsa bile, bu konuda yayınlanabilecek bir şeyler söyleyeceğimi hiç sanmıyorum.”

“Hayır, hayır, yayınlanması için değil. Seldon, eğer haberdar değilseniz, bunu size ilk söyleyen ben olayım: Habercilikte ilk kural, resmen açıklanan konular dışında, İmparator ya da görüştüğü kişiler hakkında hiçbir şeyden bahsetmemektir. Bu bir hatadır elbette, çünkü söylentiler bazen gerçeklerden çok daha kötü oluyor, ama işin kuralı böyle.”

“Ama eğer bunları yazmayacaksanız, sevgili dostum, niçin soruyorsunuz?”

“Kişisel meraktan diyelim. İnanın bana, bu meslekte yayınlanan haberlerden çok daha fazlasını bilirim. Durun bir tahminde bulunayım. Makalenizi okurken sizi dinlemedim, ama duyduklarımdan çıkardığım kadarıyla, geleceği tahmin etmenin

mümkün olduğundan bahsediyormuşsunuz.”

Seldon başını iki yana sallayarak mırıldandı. “O bir hataydı.”

“Efendim?”

“Yok bir şey.”

“Eh, önceden kestirim —doğru kestirim, elbette— İmparator’un, ya da herhangi bir devlet görevlisinin ilgisini çekecektir. Demek ki Cleon, bu adı taşıyanların ilki Cleon, size bu konuyu açtı ve birkaç ufak tahminde bulunup bulunamayacağınızı sordu.”

Seldon soğuk bir sesle, “Bu konuda konuşmak istemiyorum,” dedi.

Hummin hafifçe silkti omzunu. “Eto Demerzel de oradaydı, sanırım.”

“Kim?”

“Eto Demerzel adını hiç duymadınız mı?”

“Hiç duymadım.”

“Cleon’un sağ kolu... Cleon’un kötü ruhu. Ondan böyle bahsedilir, küfürleri saymazsak eğer. O da oradaydı mutlaka.”

Seldon’ın kafası karışmış gibiydi. Hummin devam etti: “Şey, siz onu görmemiş olabilirsiniz, ama mutlaka oradaydı. Üstelik, eğer sizin geleceği önceden kestirebileceğinizi düşünüyorsa...”

“Ben geleceği önceden kestirmiyorum,” dedi Seldon başını şiddetle sallayarak. “Eğer bildirimi sunarken beni dinlemiş olsaydınız, sadece kuramsal bir olasılıktan söz ettiğimi anlayacaktınız.”

“Her halükârda, eğer sizin geleceği tahmin edeceğinizi düşünüyorsa, peşinizi bırakmayacaktır.”

“Bırakmış olmalı. Bakın, işte karşınızdayım.”

“Bunun bir anlamı yok. Sizin nerede olduğunuzu biliyor ve bilmeye de devam edecek. Sizi ele geçirmek istediğinde ise, nerede olursanız olun, bunu yapacaktır. İşe yarayacağınıza karar verdiğinde, sizi bir limon gibi sıkar ve istediği bilgiyi alır. Tehlikeli olduğunuza karar verdiğinde ise, sizi bir limon gibi sıkar ve canınızı alır.”

Seldon bakakalmıştı. “Ne yapmaya çalışıyorsunuz? Beni korkutmaya mı?”

“Sizi uyarmaya çalışıyorum.”

“Söylediklerinize inanmıyorum.”

“Öyle mi? Az önce bir hatadan bahsettiniz. Makalenizi sunmanızın bir hataya olduğunu ve başınıza hiç istemediğiniz türden dertler açacağını mi düşünüyordunuz?”

Seldon kaygıyla alt dudağını ısırıldı. Adam gerçeğe çok yakın bir tahminde bulunmuştu. Seldon yalnız olmadıklarını işte tam o anda fark etti.

Gölge yapmamışlardı, çünkü ışık çok yumuşak ve yaygındı. Göz ucuyla gördüğü sadece basit bir kıpırtıydı... sonra o da durmuştu.

2. KISIM

KAÇIŞ

TRANTOR — ... Birinci Galaktik İmparatorluk'un başkenti... Cleon I döneminde ihtişamının so parıltılarını yaşadı. Gücünün doruğundaymış gibi görünüyordu. İki yüz milyon kilometrekarelik arazisinin tamamı (İmparatorluk Sarayı dışında) kubbe altına alınmıştı ve altında kıta sahanlığına dek iner uçsuz bucaksız bir kent uzanıyordu. Nüfusu kırk milyardı ve şimdi açıkça görülebildiği gibi sorunların giderek artmakta olduğuna dair işaretler var idiyse bile, o günlerde Trantor'da yaşayanlar onu hâlâ efsanelerin Ebedi Dünya'sı olarak görüyor ve hiçbir zaman...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

6

Seldon başını kaldırdı. Önünde genç bir adam dikiliyor ve ona hor gören gözlerle eğleniyormuşçasına bakıyordu. Yanında bir delikanlı daha vardı... belki biraz daha genç. İkisi de iri yarıydılar ve epey güçlü görünüyorlardı.

Trantor modasının en aşırısını takip ediyorlar, diye geçirdi aklından... cırlak renkler, geniş ve saçaklı kemerler, kocaman kenarları olan ve açık pembe renkli bir kurdelenin iki ucunun enseye sarktığı yuvarlak şapkalar.

Seldon bütün bunları gülünç buldu ve sırttı.

Önünde duran genç adam aniden tersledi: "Ne sırtıyorsun, zibidi?"

Seldon genç adamın hitap tarzını duymazdan geldi ve kibarca, "Gülümsediğim için özür dilerim," dedi. "Kıyafetleriniz hoşuma gitmişti sadece."

"Kıyafetim demek! Ya! Peki senin giydiklerine ne demeli? Giysi dediğin bu pırtılar da nedir?" Elini uzattı ve Seldon'ın yakasına bir fiske vurdu. Gencin canlı renkli giysileriyle karşılaştırıldığında hem kumaşları kaba, hem de renkleri yavan, diye düşündü Seldon.

"Korkarım benimkiler gezegen dışı kalıyorlar. Ama başka giysim de yok."

Matematikçi küçük parkta oturmakta olan diğer birkaç kişinin kalkıp uzaklaşmakta olduklarını ister istemez fark etmişti. Sanki bir bela çıkacağını hissetmiş ve sıvışmaya karar vermişlerdi. Seldon yeni dostunun, Hummin'in de gidip gitmediğini merak etti, ama gözlerini karşısındaki genç adamdan ayırmanın tedbirsizlik olacağını düşündüğünden o yana bakmadı. Koltuğunda hafifçe arkasına yaslandı.

"Sen gezegen dışından mısın?" diye sordu genç adam.

"Bu doğru. Nitekim kılığımın nedeni de bu."

"Nitekim mi? Ne biçim bir kelimedir bu? Gezegen dışı bir laf mı?"

"Demek istediğim, kıyafetimin size tuhaf gelmesi bu yüzden. Ben sadece bir ziyaretçiyim."

"Hangi gezegenden?"

"Helicon."

Genç adamın kaşları çatıldı. "Hiç duymadım."

"Büyük bir gezegen sayılmaz."

"Niçin oraya dönmüyorsun?"

“Niyetim öyle. Yarın yola çıkıyorum.”

“Daha önce! Hemen!”

Genç adam arkadaşına baktı. Onun bakışlarını izleyen Seldon, göz ucuyla da olsa Hummin'i görebilmişti. Hummin gitmemişti, ama artık parkta o, gazeteci ve iki genç adamdan başka kimse kalmamıştı.

“Bugünü çevreyi dolaşarak geçirebileceğimi düşünüyordum,” dedi Seldon.

“Hayır. Bunu yapmak istediğini sanmıyorum. Hemen eve dönüyorsun.”

Seldon gülümsedi. “Üzgünüm. Dönmeyeceğim.”

Genç adam arkadaşına doğru döndü ve, “Bu adamın kılığını beğendin mi, Marbie?” diye sordu.

Marbie ilk kez konuştu. “Hayır. İğrenç. İnsanın midesini bulandırıyor.”

“Ortalıkta böyle dolaşıp insanların midesini bulandırmasına izin veremeyiz, Marbie. Sağlığa zararlı.”

“Hayır, kesinlikle veremeyiz, Alem,” dedi Marbie.

Alem sıırttı. “Pekâlâ, Marbie'nin dediklerini duydun.”

Bu sefer söze karışan Hummin oldu. “Hey, siz ikiniz, Alem, Marbie, ya da adlarını her neyse. Yeterince eğlendiniz. Niçin çekip gitmiyorsunuz?”

Hafifçe Seldon'a doğru eğilmiş olan Alem doğruldu ve döndü. “Sen de kimsin?”

“Bu seni ilgilendirmez,” diye tersledi Hummin.

“Trantorlu musun?” diye sordu Alem.

“Bu da seni ilgilendirmez.”

Alem kaşlarını çattı ve, “Trantorlu gibi giyinmişsin,” dedi. “Bizim seninle işimiz yok, iyisi mi bela arama istersen.”

“Buradan gitmek niyetinde değilim. Demek ki, biz de burada iki kişiyiz. İkiye iki kavga etmek pek sizin tarzınız mış gibi görünmüyor. Niçin gidip birkaç arkadaşınızı daha getirmiyorsunuz?”

“Gerçekten de, eğer gidebiliyorsanız gidiniz, Hummin,” dedi Seldon. “Ben korumaya çalışmakla büyük nezaket gösterdiniz, ama size zarar gelmesini istemiyorum.”

“Ateş olsalar cirimleri kadar yer yakarlar. Bunlar üç paralık çanak yalayıcılarıdır.”

“Çanak yalayıcılar ha!” Bu sözler Alem'ı o denli öfkelenmişti ki, Seldon ‘çanal yalayıcılığın’ Trantor'da Helicon'dakinden çok daha ağır bir anlamı olabileceğini düşündü.

“Bak hele, Marbie,” diye homurdandı Alem. “Sen şu anacığının çanak yalayıcısını hesabını gör, ben de Seldon denilen herifin giysilerini paralayayım. Bizim istediğimiz de o zaten. Şimdi...”

Seldon'ı yakasından tutup kaldırmak için ellerini uzattı. Seldon dürtüsel olarak geri çekildi ve koltuğu arkaya doğru yattı. Ona uzanan elleri yakaladı, ayağını havaya kaldırdı ve koltuğu devrildi.

Nasıl olduysa Alem havada dönerek üzerinden geçti ve Seldon'ın gerisinde

enseüstü yere çakıldı.

Seldon koltuğu devrilirken toparlanıp ayağa fırlamıştı. Yerdeki Alem'a bir göz attı, sonra Marbie'ye bakmak için yan tarafa döndü.

Yüzü acıyla buruşmuş olan Alem yerde hareketsiz yatıyordu. İki parmağını burkmuştu, kasiğında şiddetli bir sancı vardı ve omurlarından biri fena halde sarsılmıştı.

Hummin sol koluyla Marbie'yi kafakola aldı, sağ koluyla da adamın diğer kolunu sırtına burktu. Nefes almaya çabalayan Marbie'nin suratı pancar gibi kızarmıştı. Hemen yanlarında, yerde, içindeki küçük lazeri ışıldayan bir bıçak yatıyordu.

Hummin attığı kafakolu hafifçe gevşetti ve samimi bir endişeyle, "Diğerini kötü benzettin galiba," dedi Seldon'a.

"Korkarım öyle oldu," diye yanıt verdi Seldon. "Eğer biraz daha yan düşseydi boynunu kıracaktı."

"Ne biçim bir matematikçisin sen?" diye sordu Hummin.

"Heliconlu bir matematikçiyim." Eğildi, bıçağı yerden aldı ve elinde evirip çevirdi "İğrenç... Bir o kadar da ölümcül."

"İçinde güç kaynağı bulunmayan sıradan bir bıçak da aynı işi görürdü," dedi Hummin. "Şu ikisini salalım gitsinler. Artık dövüşmek isteyeceklerin sanmıyorum."

Marbie'yi bıraktı. Güçlkle nefes alabilen adam önce kolunu, sonra boynunu ovaladı ve iki adama doğru nefret dolu gözlerle baktı.

Hummin, "Siz ikiniz arabanızı çekseniz iyi olacak," dedi sertçe. "Aksi taktirde saldırı ve öldürmeye tam teşebbüsten hakkınızda şikâyette bulunmak zorunda kalacağız. Bıçağın size ait olduğunu kanıtlamak hiç de zor olmasa gerek." Marbie hâlâ acı içinde iki büklüm kıvranmakta olan Alem'ın yerden kalkmasına yardım etti ve birlikte sendeleyerek uzaklaştılar. Bir ya da iki kez dönüp baktılar, ama bu Seldon ve Hummin'in umurlarında bile değildi.

Seldon elini uzattı. "İki saldırgana karşı yabancı birine yardım ettiğiniz için size nasıl teşekkür edebilirim? Tek başıma ikisiyle birden başa çıkabilir miydim, bilmiyorum."

Hummin, önemli değil anlamında kaldırdı elini. "Onlardan korkmuyordum Onlar sadece sokak serserisi iki dalkavuktu. Yapmam gereken tek şey —tabii, sizin de —yakalarına yapışmaktı."

"Sıkı silkeledin çocuğu," dedi Seldon düşünceli bir ifadeyle.

Hummin omuz silkti. "Sen de." Sonra, sesinde en ufak bir değişiklik olmadan "Haydi, bir an önce gitsek iyi olacak," dedi. "Zaman kaybediyoruz."

Seldon, "Niçin gideceğiz?" diye sordu. "O ikisinin geri dönmelerinden m çekiniyorsun?"

"Ömür billah dönmez onlar. Ama kendilerini hoş olmayan bir manzaradan mahrum bırakmak için parkı biraz önce alelacele terk eden o cesur insanların polise

haber vermiş olabileceklerini düşünüyorum.”

“İyi ya! O serserilerin adlarını biliyoruz. Onları kolayca tarif edebiliriz.”

“Tarif etmek mi? Polis onlara ne yapsın ki?”

“Bir saldırıda bulundular...”

“Aptallık etme. Üzerimizde bir çizik bile yok. Onlarsa resmen hastanelik oldular, özellikle de Alem. Suçlanacak olan birileri varsa biziz.”

“Ama bu olanaksız. Olaya tanık olan bir yığın...”

“Tanık falan çağrılmayacak. Seldon, şunu kafana sok: O ikisi senin içir gelmişlerdi... Özellikle senin için. Onlara Helicon tarzı giyindiğin söylenmişti ve çok iyi biçimde tarif edilmiştin. Belki bir holografını da görmüşlerdi. Bence onlar polisi yöneten kişilerce gönderildiler, iyisi mi daha fazla vakit kaybetmeyelim.”

Hummin, Seldon’ı kolundan yakalayarak aceleyle yürümeye başladı. Adamır pençesinden kendini kurtarmayı başaramayan Seldon, dadısına teslim olmuş bir çocuk gibi Hummin’in peşi sıra ilerledi.

Bir kemeraltına daldılar ve Seldon’ın gözleri henüz loş ışığa alışmadan bir yer arabasının frenini duydular.

“İşte geldiler,” diye mırıldandı Hummin. “Seldon, daha çabuk.” Bir kayan koridor atladılar ve kalabalığa karıştılar.

Seldon, Hummin'i oteldeki odasına gitmeleri için iknaya çalışmış, ama gazeteci ona kulak asmamıştı.

Yarı fısıltıyla, "Aklını mı oynattın?" demişti. "Seni orada bekliyor olacaklar."

"Beklesinler bakalım."

Şimdi Seldon'ın nerede olduğunu tam olarak kestiremediği hoş bir apartmanın küçük bir odasındaydılar. Matematikçi tek odalı daireye göz gezdirdi. Bir yazı masasıyla iskemle, bir yatak ve bir bilgisayar odanın büyük kısmını kaplamıştı. Ortalıkta ne yemek yenebilecek bir yer vardı, ne de lavabo, ama Hummin ona koridorun ilerisindeki genel tuvaletin yerini tarif etmişti. Seldon henüz işini bitirmeden tuvalete bir yabancı girmiş, onun yüzünden çok giysilerine merakla bakmış, sonra öte yana dönmüştü.

Seldon bunu anlattığında gazeteci, "Senin bu giysilerinden kurtulmamız gerekiyor," dedi. "Helicon'un modayı bu kadar geriden takip ediyor olması çok kötü."

Seldon, "Bütün bu olanların ne kadarı senin hayal gücünden kaynaklanıyor, Hummin?" dedi sabırsızlıkla. "Beni yarı yarıya kandırdın sayılır, ama bunlar basit bir... bir..."

"Aradığın sözcük 'paranoya' olmasın?"

"Pekâlâ, aradığım buydu. Bütün bunlar senin tuhaf, paranoyakça bir sanrır olabilir."

"Bir düşün istersen, ne dersin?" dedi Hummin. "Matematiksel bir tartışmayı girecek değilim, ama sen İmparator'u gördün. Yadsımaya kalkma sakın. Sanırım senden geleceğe ait ayrıntılı bilgi istedi ve sen de bunu reddettin. Belki Demerzel senin bu ayrıntıları aslında çok iyi bildiğini, ama daha yüksek bir fiyat elde edebilmek için numara yaptığını, ya da artırmaya katılan başkalarının daha olduğunu düşünmüştür. Nereden bileceksin? Dediğim gibi, eğer Demerzel seni isterse, nerede olursan ol mutlaka ele geçirecektir. Ben bunu sana o iki çatlak daha ortaya çıkmadan söylemiştim. Ben hem bir gazeteciyim, hem de Trantorluyum. Bu işlerin nasıl yürüdüğünü bilirim. Alem bir ara, 'Bizim aradığımız buydu,' demişti Anımsıyor musun?"

"Anımsıyorum doğrusu," dedi Seldon.

"Ona göre ben, o sana saldırmak olan işiyle uğraşırken uzak tutulması gereken bir zibidiydin sadece."

Hummin iskemleye oturdu ve yatağı işaret etti. "Biraz uzan, Seldon. Rahatına bak O ikisini kim gönderdiyse, ki bu bence Demerzel'den başkası olamaz, yenilerini de gönderebilir; demek ki senin şu giysilerinin icabına bakmak zorundayız. Sanırım bu civarda kendi dünyasının giysileriyle dolaşan her Heliconlu'nun canı, sen olmadığını kanıtlayana dek, epey sıkılacaktır."

“Yok daha neler!”

“Çok ciddiym. Giysilerini çıkaracaksın ve onları atomize edeceğiz... bir çöp öğütme aygıtına görülmeden yaşayabilirsek tabii. Ayrıca bunu yapmadan önce sana Trantor usulü giysiler bulmam gerekiyor. Siz benden daha küçük yapılısınız, bunu da hesaba katmak durumundayım. Giysilerin üzerinize tam oturmaması pek o kadar da önemli değil...”

Seldon başını iki yana salladı. “Giysiye ödeyecek kredim yok. Yani üzerimde yok. Kredilerimin tamamı —zaten pek fazla da sayılmazlar— oteldeki kasamda.”

“Bunu başka zaman düşünürüz. Şimdi ben gerekli giysileri aramaya çıkınca bir ya da iki saat kadar burada beklemek zorundasın.”

Seldon kollarını iki yana açtı ve teslim olmuşçasına içini çekti. “Pekâlâ, o kadar önemliyse beklerim.”

“Otele geri dönmeye kalkışmayacaksın umarım. Şeref sözü mü?”

“Matematikçi sözü. Ama benim için bu kadar zahmete giriyor olmandan utanıyorum. Masraflar da cabası. Ne de olsa, Demerzel hakkında söylenenleri bir yana bırakırsak, canımı yakmak ya da kaçırmaya kalkışmak gibi bir tavırları yoktu. Sadece üzerimdeki giysileri çıkarmakla tehdit etmişlerdi beni.”

“Sadece o kadar değil. Seni bir uzaylimanına götürecek ve Helicon’a giden bir hipergemiye bindireceklerdi.”

“O gülünç bir tehditti, ciddiye almaya bile gerek yoktu.”

“Neden?”

“Ben zaten Helicon’a gidiyorum. Bunu onlara da söyledim. Yarın yolcuuyum.”

“Yarın gitmeye hâlâ kararlı mısın?” diye sordu Hummin.

“Elbette. Neden olmasın?”

“Bunun için yığınla neden var.”

“Olmaması için de yığınla neden var.”

Seldon birden kızmaya başladığını hissetti. “Yapmayın, Hummin! Bu oyunu daha fazla sürdüremeyeceğim. Benim buradaki işim bitti ve artık eve dönmek istiyorum. Biletlerim oteldeki odamda. Yoksa onları bugün yola çıkmak üzere değiştirirdim. Çok ciddiym.”

“Helicon’a dönemezsin.”

Seldon kıpkırmızı kesildi. “Nedenmiş o? Beni orada da bekliyor mu olacaklar?”

Hummin başını salladı. “Hemen ateşlenme, Seldon. Seni orada da bekliyo: olacaklardır. Dinle beni. Helicon’a gidecek olursan, bil ki Demerzel’in avucuna düşmüşsün demektir. Helicon, İmparatorluğun güvenilir ve has toprağıdır. Helicon hiç isyana yeltendi mi, ya da bir İmparator karşıtının bayrağı altına girdi mi?”

“Hayır, girmedi. Bunun için de iyi bir bahanesi var. Daha büyük dünyalarla sarılmış durumda. Kendi güvenliği İmparatorluğun barış içinde olmasına bağlıdır.”

“Kesinlikle! Demek ki Helicon’daki İmparatorluk güçleri, yerel yönetimin tam desteğini alacaklarına güvenebilirler. Yani, her zaman gözetim altında olacaksın.

Demerzel seni istediği anda ele geçirebilecek. Eğer seni şu anda uyarıyor olmasaydım, bu konuda hiçbir şey bilmeyecek ve çalışmalarına yalancı bir güven hissiyle açık açık devam edecektin.”

“Bu çok saçma. Madem Demerzel benim Helicon’da olmamı istiyordu, niçin kendi halime bırakmadı? Yarın oraya gidecektim. Gidişimi sadece birkaç saat öne almak için o iki serseriye niçin göndersin ve beni uyandırma riskini göze alsın?”

“Senin uyanacağını düşünmesi için bir neden yok ki! Senin yanında olacağımı ve seni paranoya saydığın düşüncelere boğacağımı bilemezdi.”

“Pekâlâ, beni uyandıracığını akıl edemedi diyelim, niçin birkaç saat daha önce göndermeye çalışsın?”

“Belki de fikir değiştireceğinden korkmuştu.”

“Yahu, evime dönmeyecek de nereye gidecektim? Beni Helicon’da bulabiliyorsa her yerde bulur. Söz gelimi, şeyde... Anacreon’da, nereden baksan on bin parsek ötede... oraya gitmeye karar verecek olursam yani. Uzayüstü sürümlü gemiler için bu uzaklık nedir ki? Ayrıca, Helicon kadar uysal olmayan bir yer bulsam bile, şu anda gerçekten isyan halinde bir gezegen var mı? İmparatorluk barış içinde. Bazı gezegenler geçmişte uğradıkları haksızlıklar yüzünden hâlâ içten içe öfkeleniyor olabilirler, ama hiçbiri beni korumak için silaha sarılmayacaktır. Üstelik, Helicon dışında hiçbir dünyanın vatandaşı sayılmayacağıma göre, hiç kimse sırf ilkesel olarak dahi parmağını kıpırdatmayacaktır.”

Hummin bütün bunları başını arada bir sallayarak sabırla dinledi, ama her zamanki gibi soğukkanlı ve ciddiye. “Bir noktaya kadar haklısınız,” dedi, “ama İmparator’un gerçekten denetimi altında olmayan bir gezegen var. Sanırım Demerzel’i işkillendiren de buydu.”

Seldon bir süre düşündü, yakın tarihi aklından geçirdi, ama İmparatorluk güçlerinin çaresiz kalacağı bir tek gezegen bile bulamadı. Sonunda, “Hangi gezegenmiş bu?” diye sordu.

“Halen üzerinde olduğun,” dedi gazeteci. “Demerzel’in huzursuzluğunun neden de bu olsa gerek. Aslında Helicon’a gitmeniz onun pek umurunda değil. Sadece herhangi bir nedenle, hatta bir turist merakıyla dahi olsa burada kalmaya karar vermenizden korkuyor.”

İki adam bir süre sessiz kaldılar, sonunda Seldon alaycı bir ifadeyle, “Trantor ha!” dedi. “İmparatorluğun başkenti... donanmanın merkez üssü yörüngesinde, er seçkin birliklerin kışlaları dersin üzerinde. Eğer güvenli gezegen olarak Trantor’da söz ediyorsan, bu iş paranoya olmaktan çoktan çıkmış, düpedüz fantazyaya kaymış demektir.”

“Hayır! Sen gezegen dışındansın, Seldon! Trantor’un ne menem bir yer olduğunu bilmiyorsun. Burada tam kırk milyar kişi yaşıyor... çok az gezegen bu rakamın onda birine ulaşır. Teknolojik ve kültürel açılardan tahmin bile edilemeyecek kadar karmaşık bir yerdir burası. Biz şu anda galaksinin en yüksek yaşam standartlarına

sahip bir bölgesindeyiz. Burada sadece görevliler yaşıyor. Ancak bu gezegenin üzerinde sekiz yüz değişik bölge daha var. Bazılarında buradakinden çok farklı altkültürler söz konusu ve İmparatorluk güçleri birçoğuna ilişemiyor.”

“Niçin?”

“İmparatorluk Trantor’a karşı ciddi bir güç gösterisinde hiçbir zaman bulunamaz. Böyle bir şeye kalkışmak bütün gezegenin temeli olan teknolojinin bir kısmını tehlikeye atmak demektir. Buradaki teknolojik ağ o denli girift bir hale gelmiştir ki, bağlantılardan birini bile koparmak bütününü kötürüm edebilir. İnan bana, Seldon, biz Trantorlular önceden yumuşatılmamış bir deprem olduğunda, zamanında boşaltılmamış bir yanardağ patladığında, dindirilmemiş bir fırtına çıktığında, ya da sadece insani bir hata gözden kaçırıldığında neler olduğunun farkındayız. Gezegenin tümü sarsılıyor ve düzenin ivedilikle yine sağlanması için akla gelen her türlü çabanın gösterilmesi gerekiyor.”

“Böylesini de hiç duymamıştım.”

Hummin’in yüzünden küçük bir gülümseme geçti. “Elbette duymamıştın. İmparatorluk tam yüreğindeki zayıflığın duyulmasını ister mi sanıyorsun? Gezegen dışındakiler bunu bilmeseler de, hatta Trantor’da yaşayanların çoğu bundan habersiz olsalar da, hatta ve hatta İmparatorluk olayları örtbas etmek için elinden geleni yapsa da, ben bir gazeteci olarak nelerin olup bittiğinden haberdarım. İnan bana! Trantor’daki düzeni bozmanın bütün İmparatorluğun sonu demek olacağını sen bilmesen bile İmparator da, Eto Demerzel de bal gibi biliyorlar.”

“Yani benim burada bu yüzden kalmam gerektiğini mi söylüyorsun?”

“Evet. Seni Trantor’da, Demerzel’in elinin ulaşamayacağı bir yere götüreceğim. Adını değiştirmen bile gerekmeyecek, o sana dokunamadan rahatça sürdürebilirsin çalışmalarını. İşte seni Trantor’dan bir an önce göndermeye çalışmasının nedeni budur. Kaderin tuhaf bir oyunu bizi karşılaştırmasaydı ve sen de kendini koruma konusunda bu kadar yetenekli olmasaydın, bunu başaracaktı da.”

“Ama Trantor’da ne kadar süreyle kalmam gerekiyor?”

“Güvenliğinin gerektireceği kadar, Seldon. Belki de ömrünün sonuna dek.”

Hari Seldon, Hummin'in projeksiyon aygıtından yansıyan holografına baktı. Holograf bir aynadan çok daha yararlı ve etkileyiciydi. Hatta odada iki Seldon vardı sanki.

Yeni ceketin kolunu inceledi. Bir Heliconlu olarak giysilerinin bu kadar canlı renklerde olmamasını tercih ederdi, ama olduğu kadarıyla, Hummin'in moda renklerden daha yumuşaklarını seçmiş olmasına da minnettardı. (Seldon, iki saldırganın kılıklarını anımsadığında, iliklerine dek titrediğini hissetti.)

“Sanırım bu şapkayı da takmam gerekiyor.”

“İmparatorluk Bölgesi'ndeyken, evet,” dedi Hummin. “Başı açık gezmek yeterince terbiye almamış olmanın göstergesidir. Diğer bölgelerde kurallar daha farklıdır.”

Seldon içini çekti. Yuvarlak şapka yumuşak bir kumaştan yapılmıştı ve taktığında başının şeklini aldı. Çepeçevre geniş kenarlara sahipti, ama ona saldıran gençlerin şapkalarıyla karşılaştırıldığında yine de dar sayılırdı. Seldon şapkayı giydiğinde kenarlarının hoş bir biçimde büküldüğünü gördü ve teselli buldu.

“Bu şapkanın çene bağı yok.”

“Elbette yok. Onu aşırı moda meraklı genç tikiler takıyor.”

“Genç kimler dedin?”

“Tikiler. Sırf çevredekileri şaşırtmak için giyinen insanlar. Bu tür insanları Helicon'da da var olduklarına eminim.

Seldon sinirli sinirli güldü. “Saçlarının yarısını omuzlarına dek uzatıp, diğer yarısını tamamen tıraş edenler var.” Anımsadıkça gülüyordu.

Hummin dudaklarını büktü. “Eminim çok çirkin bir görüntüydü.”

“Daha da beter. Anladığım kadarıyla sol tarafçılar ve sağ tarafçılar var ve birbirlerinden öldüresiye nefret ediyorlar. Aralarında sıklıkla sokak dalaşları oluyor.”

“Bu durumda şapkaya tahammül edebileceğini sanıyorum, çene bağı da yok zaten.”

“Alışacağım,” dedi Seldon.

“Yine de biraz dikkat çekecektir. Bir kere biraz kasvetli görünüyor ve yas tutuyormuşsun gibi gösteriyor. Üstelik tam uymuyor. Dahası bu şapkayı taşımaktan ne kadar rahatsız olduğun besbelli ortada. Neyse ki İmparatorluk Bölgesi'nde fazla oyalanmayacağız... Yeterince gördün mü?” Holograf titreşti ve silindi.

“Bu sana kaç patladı?” diye sordu Seldon.

“Ne fark eder ki?”

“Sana borçlu duruma düşmek istemem.”

“Kafanı yorma. Bu benim seçimimdi. Ama burada yeterince zaman harcadık Eminim benim tarifimi de almışlardır. Beni izleyecek ve burayı bulacaklar.”

“Öyleyse,” dedi Seldon, “benim için harcadığın kredilerin gerçekten de önemi yok Benim için kendini tehlikeye atıyorsun. Kişisel tehlikeye!”

“Bunu biliyorum. Ama bu tamamen benim tercihim ve başımın çaresine bakabilirim.”

“Ama neden...”

“Felsefesini sonra tartışırız... Aklıma gelmişken, giysilerini atomize ettim ve görüldüğümü de sanmıyorum. Bir miktar enerji çıkışı oldu elbette ve bu da kayıtlara geçti. Birileri bundan neler olup bittiğini çıkarabilir... gözler ve zekalar keskin olduğunda insanın bir hareketini gizleyebilmesi çok zor. Yine de, onlar bütün parçaları bir araya getirip bir sonuca varıncaya dek buradan uzaklaşmış olacağımızı umalım.”

Sarı ve yumuşak bir ışıqla aydınlatılmış kaldırımlar boyunca yol aldılar. Hummin her an tetikte, sürekli olarak sağa sola bakıyordu ve ne öne geçip ne de geride kalarak, kalabalığa ayak uyduruyorlardı.

Hummin havadan sudan çene çalıyordu durmaksızın.

Vesveseye kapılan ve aynı biçimde davranmayı beceremeyen Seldon, “Buralarda bol bol yürünüyor galiba,” dedi. “Her iki yönde ve de üstgeçitlerde sonu gelmeyen kuyruklar var.”

“Niçin olmasın?” dedi Hummin. “Yürümek kısa mesafeli ulaşımın hâlâ en iyi yolu. En rahat, en ucuz ve en sağlıklı çözüm bu. Sayısız yıllardan beridir süren teknolojik gelişmeler bu gerçeği değiştiremedi. Sen akrofobik misin, Seldon?”

Seldon sağ tarafındaki parmaklığın üzerinden yürüyüş yolunu birbirinden ayıran derin hendeğe bir göz attı. İki yolun arasına düzenli olarak geçitler yerleştirilmişti. Hafifçe ürperdi. “Eğer yükseklik korkusundan bahsediyorsan, pek sayılmaz. Ama aşağıya bakmaktan hoşlandığımı da söyleyemem. Ne kadar yüksekteyiz?”

“Bu noktada kırk ya da elli kat olsa gerek. İmparatorluk Bölgesi’nde ve gelişmiş diğer birkaç yörede bu sık rastlanan bir durumdur. Çoğu yerdeyse insan neredeyse yerle aynı düzeyde sayılabilecek bir yükseklikte yürür.”

“Bunun intihar girişimlerini cesaretlendirebileceği aklıma geliyor.”

“Pek sık değil. Çok daha kolay yöntemler var. Kaldı ki, intihar Trantor’da toplum tarafından yerilen bir davranış şekli sayılmaz. Bu amaç için kurulmuş bazı merkezlerde, şahıs kendini önceden belirlenmiş birkaç yöntemle öldürebilir... bunun için önce bir psikoterapi sürecinden geçmeyi kabul etmek gerekiyor, elbette. Ona bakarsan, arada bir kazalara da rastlanıyor, ama senin akrofobik olup olmadığını sormamın nedeni bu değil. Şimdi bir taksi durağına doğru gidiyoruz, orada benim bir gazeteci olduğumu biliyorlar. Arada sırada onlara bir iyiliğim dokunur ve karşılık olarak da bazen onlar bana bir iyilik yaparlar. Taksi kiraladığımızda kayda geçmeyecek ve yanımda birinin daha bulunduğunu da görmezden geleceklerdir. Elbette bunun için küçük bir ek ücret ödemem gerekecek ve elbette Demerzel’in adamları üstlerine çok gelirse, gerçeği söylemek ve bu durumu muhasebe kayıtlarının doğru dürüst tutulmasına falan bağlamak zorunda kalacaklardır, ama bütün bunlar epeyce zaman alır.”

“Peki, akrofobinin bütün bunlarla ilgisi nedir?”

“Ah, bir yerçekimi asansörüne binersek oraya daha çabuk ulaşabiliriz. Çoğu kişi bu asansörü kullanmayı sevmez ve açıkçası ben de bu fikirden pek hazzediyor değilim, ama sen sorun yok dersen asansörü kullanmamız daha iyi olur.”

“Yerçekimi asansörü de ne ola?”

“Henüz deneme aşamasında. Belki bir gün, psikolojik açıdan kabul edilebilir olduğunda ya da en azından yeterince insan için bu gerçekleştiğinde, Trantor’ur

tümünde kullanılan bir yöntem haline gelebilir. Sonra, belki de diğer gezegenlere de yayılır. Özet olarak, kabini olmayan bir asansör boşluğu diyebiliriz. Kendimizi boşluğa bırakıyoruz ve karşıçekim gücüne bağlı olarak ya yavaşça aşağı düşüyoruz, ya da yukarı çıkıyoruz. Halen karşıçekim için bulunabilen tek uygulama alanı budur, büyük olasılıkla mümkün olan en basit uygulama da bu olduğu için.”

“Ya biz yarı yoldayken güç kaynağı kesilirse ne olacak?”

“Tam da aklındaki şey olacak. Düşeriz ve eğer yere çok yakın değilsek ölürüz. Henüz böyle bir şey olduğu kulağıma gelmedi, ama inan bana, eğer olsaydı kesinlikle duyardım. Güvenlik kısıtlamaları nedeniyle bu haberi veremezdik —kötü haberleri gizlemek için nedense hep bu bahane kullanılır— ama ben kesinlikle duyardım. Asansör az ilerimizde. Yapamayacaksın hiç denemeyelim, ama akan koridorlar hem yavaş, hem de çok sıkıcı. Bir süre sonra mide bulantısı yapabiliyor.” Hummin bir ara geçide saptı ve önünde bir grup insanın kuyruk olduğu geniş bir girintiye yöneldi. Kalabalığın arasında birkaç çocuk da vardı.

Seldon alçak sesle, “Helicon’da bundan söz edildiğini hiç duymadım,” dedi. “Bizim gezegenimizdeki basın büyük oranda yerel konularla ilgileniyor elbette, ama insan bu tür bir şeyin var olduğuna dair bir iki haberin çıkmasını da bekliyor.”

“Şu anda tamamen deneysel ve sadece İmparatorluk Bölgesi’yle sınırlı durumda,” dedi Hummin. “Faydasından çok daha fazla enerji tüketiyor ve hükümet de bu buluşu halka açıklayarak üzerine gitmek istemiyor doğrusu. Cleon’dan bir önceki ve yatağında ölerken herkesi çok şaşırtan eski İmparator Stanel VI, bu asansörün birkaç yerde kurulmasını istemişti. Dediklerine göre, hayatta başarılı olamamış ihtiyarların genellikle yaptıkları gibi tarih içindeki yerini sağlama almak istediğinden, adının karşıçekimle birlikte anılmasına heveslenmiş. Dediğim gibi, bu teknoloji belki yaygınlaşır, ama öte yandan yerçekimi asansöründen başka bir şeye yaramama olasılığı da var.”

“Neye yaramasını bekliyorlar ki?” diye sordu Seldon.

“Karşıçekim esasına dayanan uzay uçuşları. Ama bunun için teknolojide birçok aşamanın geçilmesi gerekiyor ve bildiğim kadarıyla çoğu fizikçi bunun olanaksız olduğu görüşünde. Ama, ona bakarsan, çoğu fizikçiye göre karşıçekim asansörü de olanaksızdı.”

Önlerindeki insan sırası hızla kısalıyordu ve bir süre sonra Seldon kendini Hummin’le birlikte boş bir deliğin kenarında dikilirken buldu. Önlerindeki havada hafif bir ışıltı vardı. Elini içgüdüsel olarak uzattı ve hafif bir akımla çarpıldığını hissetti. Acımamıştı, ama elini yine de hemen geri çekti.

Hummin kısa bir homurtu çıkardı. “İnsanların kontrol düzeneğini çalıştırmadar içeri dalmalarına engel olmak için basit bir önlem.” Kontrol panosuna birkaç rakam girdi ve ışıltı kayboldu.

Seldon kenardan aşağı, derin boşluğa bir göz attı.

“Eğer kollarımızı kenetlersek ve sen gözlerini kapatırsan daha kolay olur,” dedi

Hummin. "Birkaç saniyeden fazla sürmeyecek."

Aslında Seldon'a seçme şansı bırakmamıştı. Kolunu yine sımsıkı tutmuş ve Seldon bu kelepçeden kurtulmaya yine çalışmamıştı. Hummin boşluğa doğru bir adım atmış ve ağzından küçük bir çığlığın kaçtığını utanarak fark eden Seldon onun peşi sıra boşluğa düşmüştü.

Seldon gözlerini sıkı sıkı kapattı ve ne bir düşme hissine kapıldı, ne de çevrelerindeki havada bir hareket fark etti. Birkaç saniye geçti ve aniden ileri doğru çekildi. Hafifçe sendeledi, dengesini sağladı ve kendini sağlam zeminde buldu.

Gözlerini açtı. "Becerdik mi?"

Hummin basitçe, "Ölmedik," dedi ve kolunu bırakmadığı Seldon'ı da ardı sıra sürükleyerek ilerledi.

"Demek istediğim, doğru katta mıyız?"

"Elbette."

"Ya siz aşağı inerken birileri de yukarı çıkıyor olsaydı ne olacaktı?"

"İki ayrı hat var. Bir hatta herkes aynı hızla aşağı iniyor, diğer hatta da herkes aynı hızla yukarı çıkıyor. Kapak ancak hiç kimse birbirine on metreden daha yakın mesafede değilse açılıyor. Her şey yolunda giderse çarpışmanın oluru yok."

"Ben hiçbir şey hissetmedim."

"Niçin hissedesin ki? İvme yoktu. Saniyenin onda biri kadar bir sürede sabit bir hıza ulaştın ve çevrendeki hava da seninle aynı hızla aşağı doğru iniyordu."

"Harika!"

"Kesinlikle. Ama ekonomik değil. Görüldüğü kadarıyla işlemin verimliliğini arttırmak ve ekonomik kılmak için uğraşan da yok. Herkes aynı teraneyi dinliyor. 'Yapmayınız. Bu mümkün değil.' Her yerde aynı masal." Hummin apaçık belli olan bir öfkeyle silkti omuzlarını, sonra, "İşte durağımıza geldik," dedi. "Haydi, bir taksiye binelim."

Seldon hava taksisi durağında fazla göze çarpmamaya çalışmış, ama bu hiç de kolay olmamıştı. Özellikle dikkat çekmemeye çabalamak —ortalıkta sinsi sinsi dolanmak, yanından geçen olursa yüzünü öte yana dönmek, taşıtları aşırı bir ciddiyetle izlemek — göze batmanın en garantili yoluydu. İşin püf noktası olabildiğince masum ve sıradan görünmekteydi.

Ama sıradan olmak ne demekti? Bu giysilerin içinde kendini huzursuz hissediyordu. Cep yoktu, ellerini sokacak yer bulamıyordu. Kemerinin iki yanından sarkan keseler o hareket ettikçe bedenine çarpıyor ve Seldon her seferinde birilerinin onu dürtmekte olduğunu sanıyordu.

Bir süre gelip geçen kadınları izlemeyi denedi. Kadınların keseleri yoktu, er azından ortalıkta sallanan bir kese görülmüyordu, ama onlar da küçük ve kutumsu birtakım zamazingoları, Seldon'ın ne olduğunu tam olarak çıkaramadığı aygıtlarla, bir o kalçalarına, bir bu kalçalarına takıp duruyorlardı. Psödomanyetik bir şey olsa gerek, diye düşündü. Kadınların giysilerinin vücut hatlarını pek belli etmediğini üzüntüyle kaydetti, gerçi bazı giysiler kalçaları özellikle vurgulamak için tasarlanmışa benzese de, dekolteyi andıran bir şey yoktu.

Bu arada Hummin işleri yoluna koymuş, ödemesi gereken kredileri ödemiş ve elinde binecekleri hava taksisini çalıştıracak olan süperiletken seramik parçası olduğu halde geri dönmüştü.

“Atla şuna, Seldon,” dedi, iki kişilik küçük bir aracı işaret ederek.

“İmza atmak zorunda kaldın mı?”

“Elbette hayır. Burada beni tanırlar ve resmiyete gerek duyulmaz.”

“Ne çevirdiğini düşündüler?”

“Onlar sormadı, ben de söylemedim.” Seramik karoyu yerleştirdi ve Seldon hava taksisinin hafifçe titreyerek çalıştığını hissetti.

“D-7'ye gidiyoruz,” dedi Hummin muhabbet olsun diye.

Seldon D-7'nin ne olduğunu bilmiyordu, ama muhtemelen bir yol ya da buna benzer bir şey olduğunu düşündü.

Hava taksisi diğer yer arabalarının arasından dolandı ve hafif bir eğimle yükselen bir rampaya girerek hızlanmaya başladı. Sonra da küçük bir titreşimle havalandı.

Otomatik olarak devreye giren bir güvenlik ağıyla sarılıp sarmalanan Seldon önce koltuğuna, sonra da ağa doğru gömüldüğünü hissetti.

“Bu pek karşıçekim gibi değildi,” dedi.

“Değildi,” diye yanıtladı Hummin. “Küçük bir jet tepkimesiydi. Bizi tüpler götürmeye yetecek kadar sadece.”

Şimdi önlerinde, mağara ağzına benzeyen tünel girişleriyle tam bir dama tahtasını andıran, koskoca bir tepe yükseliyordu. Hummin diğer tünellere doğru giden hava taksilerinden özenle kaçınarak D-7 tüneline yöneldi.

Seldon, boğazını temizleyerek, “Çok rahatlıkla birine çarpabilirdin,” dedi.

“Eğer benim sezgilerime ve tepkilerime kalmış olsaydı gerçekten de çarpardım, ama bu taksinin bir bilgisayarı var ve gerektiğinde benim emirlerime uymayabilir. Aynı şey diğer taksiler için de geçerli. İşte gidiyoruz.”

D-7 tüneline içine emilmişçesine daldılar ve dışarıdaki parlak ışığın içinden daha yumuşak, daha sıcak ve sarımsı bir ışığa geçtiler.

Hummin taksinin kontrollerini bırakıp ardına yaslandı. Derin bir soluk aldı ve “Eh, en azından bu aşamayı salimen atlattık,” dedi. “Durakta yakalanabilirdik Burada biraz daha güvenlikteyiz.”

Taşıt sarsıntısız ilerliyor ve tünelin duvarları iki yanlarından hızla akıp gidiyordu. Taksinin süratle ilerlerken çıkardığı kadifemsi bir mırıltının dışında ses yoktu.

“Hızımız nedir?” diye sordu Seldon.

Hummin göstergelere bir göz attı. “Saatte üç yüz elli kilometre.”

“Manyetik sürümlü mü?”

“Evet. Bundan Helicon’da da vardır sanırım.”

“Var. Ama tek hat. Hep istedim, ama hiç binemedim. Gerçi bunun gibi olmadığını eminim.”

“Eminim değildir. Trantor, yerin altını ve okyanuslardaki daha sığ kıta sahanlıklarının bir kısmını da bir arı kovunu gibi örmüş binlerce ve binlerce kilometrelik tünellere sahiptir. Bu gezegende uzun mesafeli ulaşım için kullanılan ana yöntem budur.”

“Daha ne kadar gideceğiz?”

“İlk hedefimize kadar mı? Beş saatten biraz daha fazla.”

“Beş saat ha!” Seldon ürkmüştü.

“Kaygılanman gereksiz. Yaklaşık yirmi dakikada bir mola verebileceğimiz dinlenme bölgelerinden geçeceğiz. Oralarda tünelden çıkar, ayaklarımızı uzatır ve bir şeyler atıştırabiliriz. Tabii, bunu mümkün olduğunca az yapmak isterim.”

Bir süre sessizce yol aldılar. Sonra sağ taraflarında birkaç saniye için bir ışık parladı ve irkilen Seldon parıltının içinde iki hava taksisi görür gibi oldu.

“Orası bir dinlenme bölgesiydi işte,” dedi Hummin sorulmamış bir soruyu yanıtlayarak.

Seldon, “Beni götürdüğünüz yer her neresiyse, orada gerçekten güvende olacak mıyım?” dedi.

“İmparatorluk güçlerinin oraya alenen saldıramayacakları kesin,” dedi gazeteci. “Ama iş tek başına çalışan bir görevliye —yani bir casus ya da kiralık katile— kalacaksa, insanın buna her an hazır olması gerek elbette. Doğal olarak, sana bir koruma bulacağız.”

Seldon huzursuz olmuştu. “Kiralık katil mi? Sen ciddi misin? Gerçekten öldürmek isteyebilirler mi beni?”

“Demerzel’in böyle bir şeyi istemeyeceğinden eminim,” dedi Hummin. “Sen

öldürmektense kullanmayı arzu ettiğini sanıyorum. Yine de başka bir düşman daha ortaya çıkabilir, ya da olaylar istenmedik biçimde gelişebilir. Ömür boyunca bir uyurgezer gibi dolaşamazsın.”

Seldon başını iki yana salladı, sonra öte tarafa döndü. Şöyle bir düşününce, daha kırk sekiz saat önce önemsiz, gezegenin yabancısı, kimsenin tanımadığı bir matematikçiydi ve tek derdi kalan zamanında Trantor’un güzel yerlerini gezip görmek, taşralı gözleriyle bu muazzam dünyanın görkemine tanık olmaktı. Şimdiyse, aklı başına gelmeye başlamıştı sonunda; o artık İmparatorluk güçleri tarafından takip edilen, aranan bir adamdı. Durumunun vahimliğini kavradı ve tüyleri ürperdi.

“Peki ya sen... sen ne yapacaksın şimdi?”

“Eh, sanmam ki bana karşı da dostça duygular besliyor olsunlar,” dedi Hummin düşünceli bir ifadeyle. “Hiçbir zaman yakalanamayacak gizemli bir saldırgan kafamı yarabilir, ya da ciğerlerimi patlatabilir.”

Gazeteci bunları sesi titremeden ya da sükûnetini yitirmeden söylemişti, ama Seldon yüzünü buruşturdu.

“Ben de böyle varsayacağını düşünmüştüm,” dedi. “Ama bu seni pek fazla... rahatsız etmiş benzemiyor.”

“Ben Trantor’un eskilerindenim. Gezegeni avucumun içi gibi bilirim. Epey insan tanırım ve çoğunun da bana iyilik borçları vardır. Kendimi kurnaz bulurum ve kolaylıkla kandırılacağımı sanmam. Kısacası, Seldon, başımın çaresine bakabileceğimden eminim.”

“Böyle düşünmene sevindim ve umarım bunda haklı da çıkarsın. Ama bu işe niçin bulaştığını aklım bir türlü almıyor. Ben senin için ne ifade ediyorum? Sana tamamen yabancı biri için kendini niçin en ufak bir tehlikeye atasın ki?”

Hummin taksinin kontrollerini düşünceli bir ifadeyle gözden geçirdi, sonra Seldon’ın gözlerinin içine baktı ve bakışlarını hiç kaçırmadan ciddiyetle konuştu.

“İmparator seni neden kullanmak istiyorsa, ben de o yüzden kurtarmak istiyorum... Kestirim gücünüz yüzünden.”

Seldon düş kırıklığıyla burkulduğunu hissetti. Demek ki sorun kurtarılmak değildi. Birbiriyle yarışan etoburların arasında kalmış çaresiz bir avdı sadece. “Onuncu Yıl Toplantısındaki o sunumu hiç yapmayacaktım,” dedi öfkeyle. “Hayatımı mahvettim.”

“Hayır, acele karar verme, matematikçi. İmparator ve adamlarının seni istemelerinin tek nedeni var: Kendi yaşantılarını daha güvenli kılabilmek. Senin yeteneklerinle ancak İmparator’un saltanatını korumak, saltanatın genç oğluna geçmesini sağlamak, maiyetindekilerin de konum ve güçlerini sürdürebilmek için işe yaradığı sürece ilgileniyorlar. Öte yandan bense senin güçlerini galaksinin hayrı için istiyorum.”

Seldon soruyu, “İkisinin arasında bir fark var mı?” diye yapıştırdı.

Hummin'in kaşları çatılmaya başlamıştı. "Eğer bir fark göremiyorsan, bu senin ayıbındır," diye yanıt verdi. "İnsanlar bu galaksidede şimdiki hükümdarımızdan, onun temsilcisi olduğu hanedandan, hatta İmparatorluğun kendisinden çok daha uzun zamandır yaşıyorlar. İnsanlık İmparatorluktan çok daha kadim. Hatta galaksidedeki yirmi beş milyon gezegenden bile daha eski olabilir. İnsanoğlunun sadece tek bir dünyada yaşadığı zamanlara dair efsaneler var."

"Efsaneler!" dedi Seldon omuz silkerek.

"Evet, efsaneler, ama belki yirmi bin yıl, belki de daha önce bunun gerçek olmuş olmaması için bir neden göremiyorum. İnsanlığın uzayüstü sürümünü bilerek doğduğunu doğrusu hiç sanmıyorum. İnsanların ışık hızını aşmayı bilmedikleri ve tek güneş sistemine tıkalıp kaldıkları bir dönem olmalıydı. Gelecekte dersin, sen öldükten sonra da, İmparator öldükten sonra da devam edecekler insanlar galaksidede yaşamaya... hatta tüm hanedan tükendikten ve İmparatorluğun tüm kurumları çöktükten sonra bile. Bu durumda tek tek kişiler hakkında endişelenmenin bir anlamı yok... ne imparator hakkında, ne de genç prens. Hatta İmparatorluğun nasıl işlediği hakkında endişelenmeye de gerek yok. Galaksidedeki katrilyonlarca insan ne olacak? Ne olacak onlara?"

"Dünyalar ve insanlar sürüp gidecektir, sanırım," dedi Seldon.

"Peki onların olası var olma biçimlerini öğrenmek için ciddi bir araştırmaya girmek gereksinimi duymuyor musun?"

"Şu an olduğu üzere var olmayı sürdüreceklerini varsayabiliriz."

"Varsayabiliriz. Ama, senin anlattığın şu yöntemle bunu bilebilir miyiz?"

"Ben ona psikotarih diyorum. Kuramsal olarak bu mümkün."

"Sen ise bu kuramı pratiğe dökmek için bir dürtü duymadın hiç!"

"İsterdim, Hummin, ama arzu etmek, gerçekleştirmek demek olmuyor. Psikotarihsel kuramın pratiğe dökülmesinin olanaksızlığını İmparator'a anlattım, sana da aynı şeyi söylemek zorundayım."

"En azından bu tekniği geliştirmeyi denemek gibi bir niyetin de mi yok?"

"Hayır, yok. Trantor büyüklüğündeki bir yığından çakıl taşlarını tek tek alıp sayarak kütlelerine göre sıraya sokmaya ne kadar niyetim varsa, buna da o kadar var. Bu işi ömrüm boyunca asla tamamlayamayacağımı biliyorum ve deniyormuşum gibi bir numaraya girişecek kadar da safdil değilim."

"Peki insanlığın gerçek halini bilseydin dener miydin?"

"Bu olanaksız bir soru. İnsanlığın gerçek hali nedir? Sen bunu bildiğini mi söylüyorsun?"

"Evet, biliyorum... ve sadece üç sözcükten ibaret." Hummin yine önüne döndü taşıtları içinde ilerlerken, yaklaştıkları sırada genişleyen ve sonra arkalarından kapanıveren tünelin tekdüzeliğini bir süre izledi. Sonra o üç yavuz sözcüğü söyledi:

"Galaktik İmparatorluk ölüyor."

3. KISIM

ÜNİVERSİTE

STREELING ÜNİVERSİTESİ ... Eski Trantor'un Streeling Bölgesi'nde yer alan bir yükseköğrenim kurumu. Beşeri ilimler ve fen dallarında büyük bir üne sahip olduğu iddia edilirse de, çağdaş bilinçte hâlâ anımsanıyor olmasının nedeni bunlar değildir. Üniversite'ye nesiller boyunca hizmet etmiş nice bilim adamı, ilerideki çağlar, Streeling Üniversitesinin anımsanma nedeninin sadece Hari Seldon adında birinin Kaçış dönemi boyunca, çok kısa bir süre için Üniversite'de kalmış olması olduğunu öğrenselerdi, şaşkına dönerlerdi.

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

11

Hummin'in sade cümlesinin ardından Hari Seldon huzursuz bir sessizliğe gömüldü. Eksikliklerini aponsız idrak ettiğinde kendi içine büzülmüştü.

Yeni bir bilim yaratmıştı: psikotarihsel kuramı. Olasılık yasalarını, yeni karmaşıklık ve belirsizlik durumlarını ince bir yöntemle hesaba katabilecek hale getirmiş ve sonunda mükemmel denklemler elde etmişti. Sayılamayacak kadar çok bilinmeyenden oluşan denklemler... belki de sonsuz, o bile kesin bir şey söyleyemiyordu.

Ama hepsi bir matematik oyunundan ibaretti, daha fazlası değil.

Psikotarih bilimi ellerindeydi —ya da en azından temellerini atmıştı— ama sadece matematiksel bir garabet olarak. Bu içi boş denklemlere biraz olsun anlam kazandıracak tarihsel veriler neredeydi peki?

Onda yoktu bu bilgi. Tarih hiçbir zaman ilgisini çekmemişti. Sadece Helicor tarihinin ana hatlarını biliyordu. İnsanoğlunun öyküsünün sadece ufak bir kesimini içeren bu dersler elbette Helicon'da da zorunluydu. Ya bunların dışında? Aklında kalanlar herkesin şu ya da bu şekilde bildiğinden farklı değildi... yarısı efsane, yarısı da yalan yanlış ayrıntılar.

Yine de, Galaktik İmparatorluk'un çökmekte olduğunu bir insan nasıl söyleyebilirdi ki? İmparatorluğun egemenliğini on bin yıldır herkes kabul etmişti. Daha önce de en büyük krallığın merkezi olmuş olan Trantor, iki bin yıl boyunca neredeyse gerçek bir imparatorluğun gücünü taşımıştı. İmparatorluk, galaksinin çeşitli bölgelerinin bağımsızlıklarını kaybetmeyi reddettikleri ilk yüzyılları bir şekilde atlatmayı başarmıştı. İsyanların yol açtığı karışıklıkları, saltanat savaşlarını, bazı ciddi çöküş dönemlerini atlatmayı da başarmıştı. Ama gezegenlerin çoğu böyle şeylerden çok az etkilenmişti ve Trantor da sürekli olarak büyümeyi sürdürmüştü ve sonunda 'Ebedi Dünya' denilen bu gezegen boyu kente dönüşmüştü.

Kesin konuşmak gerekirse, İmparatorluk içindeki karışıklıklar son dört yüz yıl içinde daha da artmış ve kraliyet suikastlarıyla darbeler hız kazanmıştı. Ancak bu bile sakinleşme eğilimindeydi ve galaksi halen olabildiğince dinginlik içindeydi. Cleon I'in ve babası Stanel VI'nın hükümdarlıklarında gezegenler refaha kavuşmuştu... Cleon bir tiran olarak görülmüyordu. İmparatorluk kurumunu sevmeyenler bile, her ne kadar Eto Demerzel'den hiç hazzetmeseler de, Cleor

hakkında nadiren kötü bir söz söyleyebiliyorlardı.

Öyleyse Hummin Galaktik İmparatorluk'un ölmekte olduğunu neden söylemişti... ve buna niçin bu kadar içten inanıyordu?

Hummin bir gazeteciydi. Galaksi tarihini ayrıntılarıyla biliyor olması ve şu andaki durumu bütün yönleriyle kavraması olasıydı. Sözlerinin dayanağı olan bilgiyi böyle mi sağlamıştı? Peki, ne tür bir bilgiydi bu?

Seldon bunu Hummin'e sormaya ve yanıt vermesinde ısrar etmeye birkaç kez niyetlenmişti, ama gazetecinin yüzündeki ciddi ifade bunu yapmasına engel olmuştu. Ayrıca, Galaktik İmparatorluk'un bir aksiyom olduğuna ve tüm tartışmaların bunun üzerine inşa edildiğine dair köklü inancı da bu şekilde davranmasına izin vermiyordu. Sonuçta, eğer bu inancı yanlışsa bile, Seldon bunu bilmek istemiyordu.

Hayır, yanılıyor olduğuna inanamazdı. Evrenin yok olması ne kadar olanaklıysa, Galaktik İmparatorluk'un sona ermesi de o kadar olanaklıydı. Ya da, ancak evren yok olduğu zaman —ancak o zaman!— İmparatorluk da sona ererdi.

Seldon uyumaya çalışarak gözlerini kapattı, ama başaramadı elbette. Psikotarih kuramını geliştirmek için evrenin tarihini araştırması mı gerekecekti?

Nasıl yapabilirdi bunu? Tam yirmi beş milyon gezegen ve her gezegenin kendine ait, çözülmesi neredeyse olanaksız ölçüde karmaşık birer tarihi vardı. Bütün bunları nasıl araştıracaktı? Bildiği kadarıyla, galaksi tarihiyle ilgili sayısız ciltler dolusu kitapfilmler vardı. Hatta şimdi anımsayamadığı bir nedenden dolayı bunlardan birine bir göz atmıştı, ama o denli sıkıcı bulmuştu ki, ancak yarısına kadar gelebilmişti.

Kitapfilmler genelde önemli dünyalarla ilgiliydi. Bazıları bir gezegenin bütün tarihini ya da neredeyse bütün tarihini ele alıyordu; diğerleriyse, bu gezegenin önem kazandığı bir dönemi ve sadece bu dönemi irdeliyorlardı. Seldon bir ara dizine girdiğini ve sadece bir belgede Helicon ismine rastladığını anımsadı. Bu belgeyi verecek şifreyi girmiş ve Helicon'un adının, İmparatorluk tahtına bir zamanlar talip olmuş, ama bu isteğini gerçekleştirememiş bir prensin peşine takılan gezegenlerin arasında sayıldığını görmüştü. Helicon bu olaydan dolayı cezalandırılmamıştı, büyük bir olasılıkla o kadar önemli bulunmamıştı.

Böyle bir tarih neye yarardı ki? Kuşkusuz psikotarih her gezegenin etkilerini, tepkilerini ve etkileşimlerini hesaba katmalıydı... tek tek her gezegenin. Ama yirmi beş milyon gezegenin tarihlerini araştırmak ve bunların aralarındaki etkileşimleri hesaba katmak nasıl mümkün olabilirdi? Bu hedefin olanaksızlığı kesindi ve bu da, psikotarihin sadece kuramsal bir araştırma alanı olabileceğini ve asla pratiğe dökülemeyeceğini bir kez daha kanıtlıyordu.

Seldon hafifçe öne doğru itildiğini hissetti ve taksinin yavaşlamakta olduğunu düşündü.

“Ne var?” diye sordu.

“Yeterince uzaklaşmış olmalıyız,” dedi Hummin. “Artık mola verme riskini göze alabilir ve bir şeyler atıştırabiliriz.”

Hava taksisinin giderek yavaşladığı on beş dakikalık bir sürenin sonunda ışıklı bir dinlenme bölgesine geldiler. Taksi yoldan saptı ve diğer beş altı aracın yanında kendine bir park yeri buldu.

Hummin'in alışkın gözleri dinlenme bölgesini, diğer taşıtları, lokantayı, yürüyüş kaldırımlarını ve üzerlerindeki insanların tümünü bir anda gördü sanki. Göze çarpmamaya çalışan, ama bunu nasıl becereceğini bir türlü bilemeyen Seldon, fazla hevesli görünmemeye özen göstererek onu izliyordu.

Sonunda küçük bir masaya oturdular ve siparişlerini girdiler. Seldon, kayıtsız bir tavır takınmaya çalışarak, "Her şey yolunda mı?" diye sordu.

"Öyle görünüyor," dedi Hummin.

"Bunu nasıl anlayabiliyorsun?"

Hummin kara gözlerini bir süre Seldon'a dikti. "İçgüdü," dedi. "Yıllar boyu hej haber toplamak. Şöyle bir bakarsın ve bilirsin. 'Buradan haber çıkmaz!'"

Seldon başını salladı ve kendini rahatlamış hissetti. Hummin bunu dalga geçmek için söylemiş de olabilirdi, ama içinde doğruluk payı var gibi görünüyordu.

Ama memnuniyeti çiğnemekte olduğu ilk lokmasını yutamadan bitiverdi. Ağzında lokması ve yüzünde şaşkın bir ifadeyle gazeteciye baktı.

"Burası yol kenarındaki bir lokanta, dostum," dedi Hummin. "Ucuz, hızlı ve be para etmez. Yerli ürünler kullanılır ve içlerine keskin bir maya karıştırılır. Trantorlu damağı bu tada alışıktır."

Seldon lokmasını güçbela yuttu. "Ama oteldeyken..."

"İmparatorluk Bölgesi'ndeysin, Seldon. Oradaki yiyecekler ithaldir ve mikrotarın ürünleri kullanıldığında da en kalitelisi seçilir. Aynı zamanda da pahalıdır."

Seldon sandviçinden bir lokma daha alıp almamayı düşündü. "Demek istiyorsun ki, Trantor'da olduğum sürece..."

Hummin dudaklarıyla sus işareti yaptı. "Hiç kimseye daha iyisine alışık olduğunu belli etme. Trantor'da, bir soylu zannedilmenin gezegen dışından geldiğinin anlaşılmasından daha kötü olduğu yerler vardır. Emin ol, yiyecekler her yerde bu kadar berbat değildir. Yol kenarı lokantaları yemeklerinin kötülüğüyle ünlüdür. Eğer o sandviçi bitirebilirsen, Trantor'un neresinde olsa yemek yiyebilirsin demektir. Ayrıca sana dokunmazlar. Ne bozuktur, ne de kokmuş. Sadece sert ve keskin bir tadı vardır ve inan bana, buna alışırsın. En mükemmel yemekleri yediğinde tüküren ve bu keskin tadı alamadığından yakınan Trantorlular da görmüşlüğüm vardır."

"Trantor'da epey ürün yetiştiriliyor mu?" diye sordu Seldon. Çevresine kaçamalı bir göz atmış ve yakınlarda kimsenin olmadığını görünce alçak sesle konuşmaya başlamıştı. "Sıklıkla duyduğuma göre, yeterli yiyeceği sağlamak için çevredeki yirmi kadar gezegenden her gün yüzlerce yük gemisi kalkıyormuş."

"Biliyorum. Ayrıca yüzlerce gemi de atıkları taşımak için kalkıyor. Hatta öykünü daha bir güzelleştirmek istersen, aynı gemilerin gelirken yiyecek getirdiğini, giderken ise çöp götürdüğünü söyleyebilirsin. Büyük miktarlarda yiyecek ithal

ettiğimiz doğru, ama bunlar genellikle lüks tüketime giriyor. Külliyetli miktarda çöp de ihraç ediyoruz, ama önce dikkatli bir biçimde zararsızlaştırıp yapay gübreye dönüştürdükten sonra. İthal ettiğimiz besinler bizim için ne kadar önemliyse, bu gübre de diğer gezegenler için o kadar önemli. Ama bütün bunlar gerçek tüketimin sadece küçük bir parçasını oluşturuyor.”

“Öyle mi?”

“Evet. Denizden elde edilen balıkların yanı sıra her yerde bahçeler ve bostanlar var. Meyve ağaçları, kümes hayvanları, tavşanlar, devasa mikroorganizma çiftlikleri var... bunlara genelde maya çiftlikleri deniyor, maya ürünün küçük bir kısmını oluştursa da. Atıklarımızın önemli bir kısmı bu ürünlerin yetiştirilmesinde kullanılıyor. Aslında, Trantor pek çok açıdan aşırı serpilmiş ve dev boyutlarda bir uzay yerleşkesini andırıyor. O yerleşkelerden birine gitmiş miydin hiç?”

“Aslında gitmişliğim var.”

“Uzay yerleşkeleri özünde kapalı kentler gibidir, içindeki her şey yapay bir döngüyle kullanılır, yapay bir havalandırması, yapay bir gündüzü ve gecesi vardır, falan filan. Tek fark, en büyük yerleşkenin nüfusu on milyonu ancak bulurken, Trantor nüfusunun bunun dört bin katına ulaşmasıdır. Elbette, gerçek bir yerleşkeme sahip olmamız da unutulmamalı. Ayrıca, hiçbir yerleşkede yetiştirilen mikrotarım ürünleri bizimkiyle yarışamaz. Hayal edemeyeceğin büyüklükte maya tanklarımız, mantar tarlalarımız ve yosun havuzlarımız var. Yapay tatlandırma konusunda da çok becerikliyizdir ve hiç de cimri davranmayız. Yediğin şeydeki keskin tat oradan geliyor.”

Seldon sandviçini bitirmek üzereydi ve tadı ilk başta olduğu kadar itici gelmiyordu artık. “Beni hasta etmeyeceğini de umuyorum.”

“Aslına bakarsan bağırsak florasını etkiliyor ve arada bir dış gezegenlerden gelenlerin ishal olmalarına yol açıyor, ama bu nadiren oluyor ve çabucak alışırıyorsun zaten. Yine de, belki tadını pek sevmeyeceksin ama, muzlu sütünü içmeni tavsiye ederim. Böyle şeylere karşı dayanıksız olsan bile içinde seni koruyacak ishal önleyici bir madde var.”

“Bu konuda pek konuşmasak,” dedi Seldon. “Bazıları telkine müsait olabilir.”

“Muzlu sütünü bitir ve telkini unut gitsin.”

Yemeklerin kalan kısmını sessizlik içinde bitirdiler ve çok geçmeden yine yola koyulmuşlardı.

Tünel içinde hızla yol alıyorlardı yine. Seldon, içini bir saattir kemiren soruyu sormaya sonunda karar verebilmişti.

“Sana Galaktik İmparatorluk’un ölmekte olduğunu düşündüren nedir?”

Hurdan döndü ve Seldon’a baktı. “Gazeteci olduğum için kulaklarımdan taşacak kadar çok bilgi akıyor üzerime. Üstelik çok azını yayınlamama izin veriyorlar. Trantor’un nüfusu azalmakta. Yirmi beş yıl önce kırk beş milyara yakındı.

“Bu azalma, kısmen nüfus artış oranındaki gerilemeye bağlı. Gerçi Trantor’da yüksek bir nüfus artış hızı hiçbir zaman olmadı. Gezinirken dikkat edersen, nüfusur bunca kalabalıklığına rağmen pek fazla sayıda çocukla karşılaşmadığını göreceksin. Ama bu bile azalıyor. Sonra bir de göç var. Trantor’a gelenden çok daha fazla sayıda insan ayrılıyor.”

“Nüfusun kalabalıklığı göz önüne alındığında bunda şaşılacak bir yön yok,” dedi Seldon.

“Ama yine de olağanüstü, çünkü daha önce böyle bir şeyle hiç karşılaşılmamıştı. Ayrıca galaksinin her yanında ticari bir durgunluk var. Halen hiç ayaklanma olmadığı ve ortalık sakin görüldüğü için insanlar her şeyin yoluna girdiğini ve geçtiğimiz birkaç yüzyılda yaşanan sorunların ortadan kalktığını düşünüyor. Ama siyasal çekişmeler, isyanlar, çalkantılar aslında bir bakıma canlılığın da göstergeleridir. Oysa şimdi genel bir yılgınlık mevcut. Ortalık sakin, ama bunun nedeni insanların huzur ve refah içinde olmaları değil, yorgun ve bezgin olmalarıdır.”

“Ah, bilemiyorum,” dedi Seldon kararsızca.

“Ben biliyorum. Ayrıca az önce konuşmuş olduğumuz şu karşıçekim olgusu da başka bir nokta. Halen çalışan birkaç yerçekimi asansörümüz var, ama yenileri yapılmıyor. Kâr bırakmayan bir yatırım ve bunu kârlı hale getirmeye çalışan da yok. Teknolojimizin gelişme hızı yüzyıllardır giderek yavaşlıyor, bugünlerde ise neredeyse emeklemeye dönüşmüş durumda. Bazı bilim dallarında ise büsbütün durdu. Sen bunu fark etmedin mi? Ne de olsa bir matematikçisin.”

“Bu konu üzerinde düşünmüş olduğumu söyleyemem.”

“Kimse düşünmüyor zaten. Herkes kabullenmiş durumda. Bugünlerde bilim adamları herhangi bir şeyin olanaksız, yararsız, ya da uygulanamaz olduğunu belirtmekte çok başarılılar. Örneğin sen... Psikotarih hakkında ne düşünüyorsun? Kuramsal olarak ilginç, ama iş uygulamaya geldiğinde bir şeye yaramaz. Haksız mıyım?”

“Hem evet, hem de hayır,” dedi Seldon canı sıkılarak. “Uygulamada gerçekler hiçbir şeye yaramaz, ama bu bendeki serüvenci ruh eksikliğinden dolayı değil, bundan emin olabilirsin. Çünkü gerçekten de hiçbir işe yaramıyor.”

“En azından bu bile İmparatorluğun girdiği çöküş havasında edindiğin izlenimler

sonucunda söylemiş bir sözdü,” dedi Hummin hafiften dalga geçerek.

“Çöküş havası dediğin şey senin kendi izlenimin,” dedi Seldon öfkeyle. “Yanılıyor olamaz mısın?”

Hummin bir an için sustu ve düşünmeye başladı. Sonra, “Evet, olabilirim,” dedi “Sadece sezgilerime dayanarak, tahminlerle konuşuyorum. Bana gereken şey uygulanabilir bir psikotarih bilimi.”

Seldon omuzlarını silkti, yemi yutmamıştı. “Bende sana verebileceğim böyle bir teknik yok,” dedi. “Ama diyelim ki haklısın. Diyelim ki İmparatorluk yavaş yavaş ölüyor ve sonunda düşüp darmadağın olacak. İnsan ırkı yine de var olacaktır.”

“Hangi koşullar altında, arkadaşım? Yaklaşık on iki bin yıldır barışı koruyan, güçlü yöneticilerin altındaki Trantor olmuştu. Evet, bu zaman zaman kesintiye uğramadı değil —ayaklanmalar, yerel iç savaşlar, nice trajediler— ama barış genelde galaksinin büyük kısmına egemendi. Helicon İmparatorluğa niçin bu denli sadıktı dersin? Senin gezegeninden söz ediyorum. Çünkü orası küçük bir dünya ve eğer İmparatorluk barışı sağlamazsa, komşuları tarafından yutulma olasılığı var.”

“İmparatorluk çökerse evrensel bir savaş ve anarşi mi öngörüyorsun?”

“Elbette. İmparatorluğun kurumlarından pek memnun olduğumu söyleyemem, ama onun yerine koyacak başka bir şeyim de yok aslında. Barışı başka neyin koruyabileceğini bilmiyorum, elimde yerine koyacak bir şey olmadan da çöküp gitmesini istemiyorum.”

“Sanki galaksinin ipleri senin elindeymiş gibi konuşuyorsun,” dedi Seldon. “Çöküş gitmesine izin veremez misin? Elinde yerine koyacak başka bir şey mi olmalı? Ser kimsin ki bunları söyleyebiliyorsun?”

“Mecazi anlamda ve genel olarak konuşuyorum,” dedi Hummin. “Chette Hummin’in başına neler geleceği gibi kişisel bir derdim yok. İmparatorluk benim ömür sürem içinde yıkılmayabilir, hatta gelişiyor gibi bile görünebilir. Çöküş dönemleri düz bir çizgi halinde gerçekleşmez. Tamamen dağılmasından önce bin yıl daha geçebilir; tahmin edebileceğin gibi, o vakte kadar ben çoktan ölmüş olurum ve soyumdan gelen kimse de olmaz kesinlikle. İş kadınlara gelince, arada bir sıradan bir ilişki yaşamış olsam da çocuğum yok ve olmasını da istemiyorum. Yazgımın ellerine rehineler bırakmadım... Konuşmanı dinledikten sonra seni de araştırdım, Seldon. Senin de çocuğun yok.”

“Annem, babam ve iki de erkek kardeşim var, ama çocuğum yok.” Kırık bir ifadeyle gülümsedi. “Bir zamanlar bir kadına epeyce bağlanmıştım, ama anlaşılan o benim matematiğe daha fazla bağlı olduğumu düşünmüştü.”

“Öyle miydin?”

“Bana öyle gelmiyor, ama ona geldi. Bu yüzden terk etti beni.”

“Böylece o günden beri başkası olmadı.”

“Hayır. O acıyı sanki dünmüş gibi anımsıyorum hâlâ.”

“O zaman, demek ki ikimiz de her şeyi oluruna bırakıp, biz ölüp gittikten sonra

insanların acı çekmelerini umursamayabiliriz. Eskiden olsa bunu kabullenebilirdim, ama artık edemem. Çünkü artık elimde bir aracım var, artık ipler benim elimde.”

Seldon yanıtı bildiği halde, “Nedir bu araç?” diye sordu.

“Sen!” dedi Hummin.

Seldon, Hummin’in bunu söyleyeceğini önceden kestirdiği için şaşırarak zaman harcamadı. Sadece başını iki yana salladı ve, “Yanıyorsun,” dedi. “Hiç de uygun bir araç değilim.”

“Niçin olmasın?”

Seldon içini çekti. “Bunu kaç kez yinelemem gerekiyor? Psikotarihsel kuramın uygulanabilirliği yoktur. Sorun işin özünde. Çözülmesi gereken tüm güçlükleri çözmeye ne zaman yeter, ne de mekân.”

“Bundan emin misin?”

“Ne yazık ki, evet.”

“Biliyorsun, Galaktik İmparatorluk’un tüm geleceğini çıkarman istenmiyor. Her kişinin ya da her gezegenin hareket tarzlarını ayrıntılı biçimde araştırmak zorunda değilsin. Sadece şu sorulara yanıt vermen gerekiyor: Galaktik İmparatorluk yıkılacak mı ve eğer öyleyse, ne zaman olacak bu? Bunun ardından insanlığın durumu nasıl olacak? Çöküşü önlemek ya da daha sonra ortaya çıkacak şartları yumuşatmak için bir yol var mı? Bana kalırsa bunlar göreceli olarak kolay sorular.”

Seldon başını iki yana salladı ve üzüntüyle gülümsedi. “Matematik tarihi, çok karmaşık yanıtları olan ya da bazen büsbütün yanıtsız kalan nice basit sorularla doludur.”

“Yapılacak hiçbir şey yok mu? İmparatorluğun yıkılmakta olduğunu görüyorum. Ama bunu kanıtlayamıyorum. Benim vardığım sonuçlar tümüyle öznel ve yanılmadığımı kanıtlama şansına sahip değilim. Benimki rahatsız edici bir bakış açısidir, dolayısıyla insanlar benim öznel çıkarımlarıma inanmamayı tercih edecek ve çöküşü engellemek ya da en azından etkilerini en aza indirmek için hiçbir şey yapmayacaklardır. Ama sen çöküşün yaklaşmakta olduğunu kanıtlayabilirsin, ya da belki böyle bir şeyin hiç olmadığını.”

“Ama benim yapamayacağım da tam olarak bu işte. Eğer ortada bir kanıt yoksa, ben sana nereden bulabilirim? Uygulanabilir olmayan matematiksel bir sistemi ben uygulanabilir hale getiremem. Toplandıklarında tek sayı veren iki adet çift sayı bulamam... senin, ya da galaksideki bütün insanların yaşamları buna bağlı olsa bile.”

“Öyleyse,” dedi Hummin, “sen de çöküşün bir parçası olmuşsun. Başarısızlığın kabullenmeye hazırsın.”

“Seçeneğim var mı?”

“En azından deneyemez misin? Bu uğurda çabalamak sana ne kadar boş görünürse görünsün, yaşamın boyunca yapabileceğin daha iyi bir şey var mı? Daha değerli bir

hedef var mı önünde? Kendi gözünde yaşamına haklılık kazandıracak başka bir amacın var mı?”

Seldon gözlerini hızlı hızlı kırdı. “Milyonlarca farklı kültür. Katrilyonlarca insan Desilyonlarca ilişki... Sen de kalkmış benden bütün bunları bir düzene sokmamı istiyorsun.”

“Hayır, denemeni istiyorum. Milyonlarca gezegen, milyarlarca farklı kültür ve katrilyonlarca insan için. İmparator ya da Demerzel için değil. İnsanlık için.”

“Başarısız olurum,” dedi Seldon.

“O takdirde, bundan daha kötü bir durumda olmayız. Deneyecek misin?”

Seldon, kendi istencinin dışında ve niçin böyle bir şey yaptığını da anlayamadan, “Deneyeceğim,” dediğini duydu... ve yaşamının akışı belirlenmişti.

Yolculukları sona erdi ve hava taksisi az önce yemek yedikleri yerden daha büyükçe bir dinlenme bölgesine girdi. Sandviçin tadını hâlâ anımsamakta olan Seldon yüzünü ekşitti.

Hummin taksinin içinde döndü ve kredi kartını gömleğinin içindeki küçük cebe yerleştirdi. “Açıkça ve doğrudan yapılacak her türlü harekete karşı burada güvencedesin,” dedi. “Burası Streeling Bölgesi’dir.”

“Streeling mi?”

“Bölgeye ilk yerleşenin adını almış olmalı. Bölgelerin büyük bir kısmına şunun ya da bunun adı verilmiştir, ki bu da isimlerin çoğunun sevimsiz ya da zor telaffuz edilir olduğu anlamına gelir. Yine de, bölge sakinlerini buranın adını Streeling yerine Misbahçe ya da buna benzer bir şey yapmaya iknaya kalkışırsan, kavgayı göze alman gerekecektir.”

“Pek hoş koktuğu da söylenemez zaten,” dedi Seldon burnunu gürültüyle çekerek.

“Trantor’daki çoğu yer için söylenemez, ama buna alışacaksın.”

“Burada olduğumuza memnunum,” dedi Seldon. “Hoşuma gittiğinden değil, ama takside oturmaktan usanmıştım. Trantor’da bir yerden bir yere gitmek tam bir zulüm olmalı. Helicon’da istediğimiz yere, burada iki bin kilometreyi katetmek için harcadığımızdan çok daha kısa bir sürede, havayoluyla gidebilirdik.”

“Bizim de hava jetlerimiz var.”

“Ama bu durumda...”

“Hava taksisi kiralarken kimliğimi gizlemem daha kolay olurdu. Hava jetiyle ise her şey daha güç olacaktı. Kaldı ki burası ne kadar güvenli olursa olsun, Demerzel’ir senin yerini tam olarak bilmemesini tercih ederim. Aslında yolun sonuna gelmedik henüz. Son aşamada ekspres yolu kullanacağız.”

Seldon bu deyimi biliyordu. “Elektromanyetik bir alan üzerinde hareket eden tek raylı sistemden bahsediyorsun, değil mi?”

“Evet.”

“Helicon’da böyle bir sistem yok. Aslında, buna gereksinmemiz de yok. Ekspres yolu Trantor’a geldiğim ilk gün kullanmıştım. Havaalanından otele gitmiştim. Hoş bir yenilik gibi gelmişti, ama eğer her gün kullanmaya kalkarsan bütün o kalabalık ve gürültü insanı bezdirebilir.”

Hummin eğleniyora benziyordu. “Kaybolmadın ya?”

“Hayır, işaretler işe yanyordu. Binerken ve inerken biraz acemilik çektim, ama çevredekiler yardımcı oldular. Gezegen dışından geldiğimi giysilerim yüzünden herkes anlamış olmalı, bunu şimdi kavriyorum. Gerçi yardımcı olmaya hevesliymiş gibi de görünüyorlardı; tereddüt edip sendelememi izlemek eğlendiriciydi sanırım.”

“Artık ekspres yol uzmanı olduğuna göre ne sendeler, ne de tereddüt edersin.” Hummin bunları memnuniyetle söylemişti, ama dudakları da hafifçe titremişti.

“Haydi, o zaman.

Kaldırımında acele etmeksizin yürümeye başladılar. Çevrelerinde güneşin yüzünü zaman zaman gösterdiği bulutlu bir havayı andıran bir aydınlık vardı. Seldon başını içgüdüsel olarak kaldırdı ve yukarı baktı, ama ‘gökyüzü’ yavan bir ışıltıdan ibaretti.

Hummin bunu fark etmişti. “Işık insanın ruhuna uyumu düşünülerek ayarlanıyor. Caddeler bazı günlerde pırıl pırıl gün ışığıyla yıkanır, bazı günlerde ise basık ve kapalıdır.”

“Ama ne yağmur vardır, ne de kar?”

“Ne de dolu. Nem düzeyi çok yükselmez, keskin bir ayaz da olmaz. Trantor’u sınırları vardır, Seldon, şimdi bile.”

Kaldırımın her iki yönünde de insanlar yürüyordu; aralarında çok sayıda gençler ve Hummin’in nüfus konusunda söylediklerinin aksine, büyüklerinin peşi sıra koşturan çocuklar da vardı. Herkes yeterince varsıl ve saygıdeğer görünüyordu. Her iki cinsten de denk sayıda kişi vardı ve giysileri İmparatorluk Bölgesi’ndekilerden çok daha sade bir tarzdaydı. Hummin’in onun için seçmiş olduğu kıyafet ortama çok oturmuştu. Çok az kişi şapka takıyordu; Seldon bu duruma çok memnun olmuş ve şapkasını çıkardığı gibi koltuk altına sıkıştırmıştı.

Kaldırımın her iki yanı derin bir hendekle ayrılmamıştı ve Hummin’in İmparatorluk Bölgesi’nde belirttiği gibi, toprak yüzeyine yakın bir yerde yürüyorlardı. Ortalıkta hiç taşıt da görünmüyordu ve Seldon bunu fark edip etmediğini Hummin’e sordu.

“İmparatorluk Bölgesi’nde epey taşıt bulunur, çünkü onları resmi görevliler kullanır. Diğer bölgelerde taşıt sayısı azdır ve özel tüneller içinde hareket ederler. Gerçi burada taşıt kullanmaya da gerek kalmıyor; ulaşım için ekspres yollarımız var, daha kısa mesafelerde ise akan koridorları kullanıyoruz. O da olmazsa kaldırımlar mevcut, tabana kuvvet yürüyebiliriz.”

Seldon’ın kulağına hafif gıcırta ve iniltiye çarpmaya başlamıştı ve biraz ileride ekspres yol vagonlarının dur durak bilmeden gelip gitmekte olduklarını gördü.

“İşte, orada,” diye işaret etti.

“Biliyorum, ama istersen bir istasyona gidelim. Oradan daha çok sayıda vagon geçer ve binmesi de kolay olur.”

Ekspres yoldaki vagonlardan birine kapağı atıp yerleştikleri zaman Seldon Hummin’e döndü. “Beni en çok şaşırtanı ekspres yol vagonlarının bu kadar sessiz işlemeleri. Elektromanyetik alan üzerinde kaydıklarını biliyorum, ama yine de fazlasıyla sessizlermiş gibi geliyor.” Vagonlar birbirlerine göre konumlarını ayarlarken çıkan nadir metalik iniltiye kulak kabarttı.

“Evet, gerçekten de muhteşem bir ulaşım ağı,” dedi Hummin. “Ama sen bu ağın eriyi zamanlarını görmedin. Benim gençliğimde ekspres yollar şimdikine oranla çok daha sessizdi; bazılarının dediklerine göre elli yıl fısıltı kadar bir ses bile çıkmamış... gerçi bunda nostaljinin etkisini de hesaba katmalıyız sanırım.”

“Peki, şimdi niçin öyle değil?”

“Çünkü bakım iyi yapılmıyor. Sana her şeyin bozulmakta olduğunu söylemiştim.”

Seldon kaşlarını çattı. “Kuşkusuz insanlar öylece oturup, ‘Her şey bozuluyor Bırakalım ekspres yollar da bozulup gitsin,’ demiyorlardır herhalde.”

“Hayır, öyle demiyorlar. Bu bilinçli yapılan bir şey değil. Raylarda bozulan noktalar onarılıyor, yıpranan vagonlar bakımdan geçiriliyor, mıknaatılar değiştiriliyor. Ama bütün bunlar fazlasıyla savruk bir anlayışla yapılıyor, eskisi kadar dikkat edilmiyor ve bakımların arasındaki süreler uzuyor. Yeterince kredi yok.”

“O kadar kredi nereye gidiyor?”

“Başka yerlere. Yüzlerce yıl insanlarla iç içe yaşadık. Donanma eskisine oranla çok daha büyük ve çok daha masraflı. Sakin kalmalarını sağlamak için silahlı kuvvetlere büyük miktarlarda kredi ödeniyor. Çalkantıların, isyanların ve arada bir patlayan küçük iç savaşların hepsinin bir bedeli var.”

“Ama Cleon tahta geçti geçeli sorun çıkmıyor. Elli yıldır barış içinde yaşıyoruz.”

“Evet, ama eğer askerlere dolgun bir ücret ödüyorsan, bunu sırf barış zamanı diye indirmeye kalkmandan hoşlanmayacaklardır. Amiraller gemilerin kızağa çekilmesine ve artık yapmaları gereken pek fazla bir şey kalmadığı için rütbelerinin indirilmesine karşı çıkacaklardır. İşte bu yüzden krediler silahlı kuvvetler için harcanmaya —verimsiz bir biçimde— devam eder ve toplum yararına olan önemli alanlarda yozlaşmaya göz yumulur. Benim çöküşten kastettiğim budur, Sence öyle değil mi? Senin psikotarihsel çalışmalarına da eninde sonunda böyle bir bakış açısının hakim olması gerekmeyecek mi?”

Seldon huzursuzca kıpırdandı. Sonra, “Bu arada, nereye gidiyoruz?” diye sordu.

“Streeling Üniversitesi’ne.”

“Ah, demek bu yüzden bölgenin adı bu kadar tanıdık gelmişti. Üniversitenin adını duymuştum.”

“Buna pek şaşırmadım. Trantor’da yüz bin kadar yükseköğrenim kurumu vardı ve Streeling bunların en önde gelenlerinden biridir.”

“Orada mı kalacağım?”

“Bir süre için. Üniversite kampusleri genellikle dokunulmazlığı olan sığınaklardır. Orada güvende olursun.”

“Peki beni kabul edecekler mi?”

“Niçin etmesinler? Bugünlerde iyi bir matematikçi bulmak kolay değil. Ser işlerine yarayabilirsin. Onlar da senin işine yarayabilirler, hem sadece bir sığınak olmaktan da öte.”

“Yani burada düşüncelerimi geliştirebilirim diyorsun.”

“Söz vermiştin,” dedi Hummin ciddi bir ifadeyle.

“Deneyeceğime söz vermiştim,” dedi Seldon, sonra da bunun ipe un sermeye söz vermekten farkı olmadığını düşündü.

O andan itibaren sessizliğe gömüldüler ve Seldon içinden geçmekte oldukları Streeling Bölgesi'nin binalarını incelemeye başladı. Binaların bazıları oldukça basıktı, bazıları ise 'gökyüzüne' dek tırmanıyordu. Aralarında geniş geçitler ve çok sayıda sokakların olduğu görülebiliyordu.

Bir an aklına binaların yukarı olduğu kadar aşağı da uzanabilecekleri geldi ve belki yüksekliklerinden çok daha fazla derinliğe sahip olabileceklerini düşündü. Bu düşüncenin doğruluğundan aklına gelmesinden hemen sonra emin olmuştu.

Arada bir, arkada, ekspres yolun uzağında yeşil alanlar ve hatta küçük ağaçlar gözüne takılıyordu.

Çevreyi bir süre izledi, sonra ansızın havanın kararmaya başladığını fark etti. Yanılıp yanılmadığını anlamak için kısık gözlerle bakındı, sonra Hummin'e döndü. Gazeteci onun aklından geçeni tahmin etmişti.

"Akşam saatleri sona ermek üzere," dedi. "Gece yaklaşıyor."

Seldon kaşlarını kaldırdı ve dudaklarını büktü. "Çok etkileyici. Koca bir gezegenir tümüyle karanlığa gömülmesini ve birkaç saat sonra da yeniden aydınlanmasını göreceğim."

Hummin de yine kendine özgü tavrıyla hafifçe gülümsedi. "Tam olarak değil, Seldon. Gezegen karanlığa hiçbir zaman tamamen gömülmüyor, ya da tamamen aydınlanmıyor. Akşam alacası gezegeni yavaş yavaş dolaşüyor, onu da yarım gün arayla şafağın ağartısı izliyor. Buradaki olgu kubbelerin üzerindeki normal gün ve geceye epey benzer bir biçimde gerçekleşiyor aslında. Öyle ki, yüksek enlemlerde gece ve gündüz süreleri de mevsimlere göre değişiyor."

Seldon başını iki yana salladı. "Ama niçin gezegeni önce tamamen kapatıyor ve ardından da açık havada yaşıyormuş taklidi yapıyorsunuz?"

"Sanırım insanlar bunu daha çok seviyor. Trantorlular kapalı bir ortamda yaşamının avantajlarından memnundur, ama bunu ikide bir anımsamayı sevmiyorlar. Bura halkının psikolojisi hakkında pek bir şey bilmiyorsun, Seldon."

Seldon hafifçe kızardı. O sadece bir Heliconluydu ve Helicon dışındaki milyonlarca gezegen hakkında çok az şey biliyordu. Yani cehaleti sadece Trantor'la sınırlı değildi. Öyleyse, geliştirdiği psikotarihsel kuramdan pratik birtakım uygulamaları nasıl çıkaracaktı?

Kaç kişi bir araya gelirse gelsin, bu iş için yeterli bilgiye sahip olabilirler miydi?

Bu, Seldon'a gençliğinde karşılaştığı bir bulmacayı anımsatmıştı: Kaç kişi olurlarsa olsunlar bir grup insanın, tutmak için sapsar takılmış olsa da, çıplak elleriyle ve başka bir aracı olmadan kaldırmayı başaramayacakları, olabildiğince küçük bir parça platin var olabilir miydi?

Yanıt, evetti. Normal yerçekimi üzerinden hesaplandığında bir metreküp platin 22.420 kilogram geliyordu. Eğer bir kişinin 120 kilogram kaldırabileceği

düşünülürse, platini kaldırmak için 188 kişi yeterli oluyordu... Ama bir metreküplük hacmin çevresine, 188 kişiyi her biri onu tutabilecek biçimde sığdırmak olanaksızdı. Dokuz kişiden fazlasını sığdırmak bile söz konusu değildi. Ayrıca kaldıraçlar ya da buna benzer araçlar da elbette kullanılmıyordu. Soru, 'çıplak elle ve yardım almadan' diyordu.

Aynı şekilde, psikotarihsel kuramı geliştirmek için gereken bilgi birikimini edinmeye yetecek sayıda insanı bir araya getirmek de olanaksızdı... Bilgilerin büyük kısmı insan beyni yerine bilgisayarlarda saklansa bile. Bu bilgi birikimini, deyim yerindeyse toparlayabilmek ve karşılıklı olarak iletişim içine sokabilmek için çok fazla sayıda insan gerekiyordu.

"Dalıp gittin, Seldon," dedi Hummin.

"Ne kadar cahil olduğumu düşünüyordum."

"Bunun yararı olabilir. Katrilyonlarca insan da bu konuda sana katılabilir... Ama artık ineceğiz."

Seldon başını kaldırdı. "Nasıl anladın?"

"Tıpkı senin Trantor'daki ilk gününde anladığın gibi. İşaretlere bakarak."

Seldon yanlarından hızla geçen levhalardan birini yakaladı: *STREELING ÜNİVERSİTESİ - 3 DAKİKA*.

"Bir sonraki istasyonda ineceğiz. Dikkat et, düşme."

Seldon gazetecinin peşi sıra indi vagondan. Gökyüzünün koyu menekşe rengine dönüşmüş olduğunu gördü. Kaldırımlarda, koridorlarda ve binalarda ışıklar yanmaya başlamış, sarı bir ışıkla aydınlanmışlardı.

Bu Helicon gecesinin çöküşünden hiç de farklı değildi. Buraya gözleri bağlanarak getirilmiş ve sonra da açılmış olsaydı, gerçekten de kendini Helicon'daki büyük kentlerden birinin gelişmiş iç bölgelerinde sanabilirdi.

"Streeling Üniversitesi'nde sence ne kadar kalırım, Hummin?" dedi.

Hummin her zamanki sakin tavrıyla, "Bunu kesin olarak söylemek çok zor, Seldon," dedi. "Belki de bütün yaşamın boyunca."

"Ne?"

"Belki de bu gerekmeyecek. Ama psikotarih üzerine olan makaleni sunduğundan itibaren yaşamın sadece sana ait olmaktan çıktı. İmparator ve Demerzel senin önemini daha o anda fark ettiler. Tabii ben de. Bildiğim kadarıyla, başkaları da. Senin de göreceğin gibi, kendi geleceğin üzerinde karar verme yetkisine artık sahip değilsin."

4. KISIM

KÜTÜPHANE

VENABILI, DORS— ... Cinna doğumlu tarihçi... Streeling Üniversitesi'nde geçirdiği iki yıldan sonra yaşantısı yine tekdüze akışı içinde sürüp gidebilirdi, eğer genç Hari Seldon'la Kaçış'ı sırasında tanışıp onunla ilişkiye girmemiş olsaydı.

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

16

Seldon'ın odası Hummin'in İmparatorluk Bölgesi'ndeki odasından daha büyüktü. Burası bir köşesi lavabo olarak da kullanılan, ama içinde ne mutfak, ne de yemek yenebilecek bir köşe bulunan bir yatak odasıydı. Pencere görülmüyordu, ama tavanda sürekli bir vızıltı çıkaran bir havalandırma ızgarası vardı.

Seldon hafif bir pişmanlıkla bakındı çevresine.

Hummin bu bakışın ne anlama geldiğini her zamanki gibi tahmin ederek, “Sadece bu gecelik kalacaksın,” dedi. “Yarın sabah birileri gelip seni üniversitedeki odana yerleştirecek ve orada daha rahat edeceksin.”

“Affedersin ama, bunu nereden biliyorsun?”

“Gerekli ayarlamaları yapacağım. Burada bir iki kişiyi tanıyorum...” —gülümsedi, ama hiç de eğleniyora benzemiyordu— “... ve onlara karşılığını isteyebileceğim birkaç iyilik yapmıştım. Şimdi dilersen ayrıntılara girelim.”

Seldon'ın gözlerinin içine baktı. “Otel odanda kalan ne varsa hepsini unutabilirsin. İçlerinde yeri doldurulamayacak bir şey var mıydı?”

“Gerçekten yeri doldurulamaz bir şey yoktu. Eski yaşantımla ilgili olma bakımından önemsedğim birkaç özel eşya, ama onlar da gitmişlerse gitmişlerdir artık. Bir de elbette makalem hakkında bazı notlar var. Birkaç hesap. Makalemir aslı.”

“Makaleni, tehlikeli olmasından dolayı yayından kaldırılana kadar, şimdilik herkes bulabilir... Çok yakında o da olacaktır, gerçi. Yine de bir kopyasını bulabileceğime eminim. Öyle olmasa bile, sonuçta yeniden yazabilirsin değil mi?”

“Yazabilirim. Yeri doldurulamayacak bir şeyin olmadığını bu yüzden söyledim. Ayrıca, bin kredi civarında bir para, birkaç kitap, giysilerim, Helicon'a dönüş biletim ve bu gibi şeyler de kaldı orada.”

“Hepsinin yeri doldurulabilir... Şimdi senin kullanman için kendi adıma bir kredi kartı ayarlayacağım. Bununla basit giderlerini halledersin.”

“Fazlasıyla cömert bir davranış. Bunu kabul edemem.”

“Bu şekilde bir imparatorluk kurtarmak istediğimi düşünürsen pek cömert sayılmaz. Kabul etmelisin.”

“Ama daha ne kadar harcayabilirsin ki Hummin? Kabul etsem bile, kullanırken çok rahatsız olacağım.”

“Hayatta kalmanı ya da rahat etmeni sağlamak için ne kadar gerekiyorsa, o kadar harcayabilirim, Seldon. Doğal olarak, üniversitenin spor salonunu satın almaya kalkmam ya da bir milyon krediyi sokağa saçmanı istemem.”

“Bu konuda endişe etmen gereksiz, ama adım kayıtlara geçince...”

“Geçsin. Hükümetin üniversitede ya da akademisyenler üzerinde güvenlik soruşturması yapmaya hakkı yoktur. Buradaki özgürlük tamdır. Her şey söylenebilir burada, her şey tartışılabilir.”

“Peki ya şiddete dayanan suçlar?”

“O zaman üniversite yetkilileri suçu adil ve mantıklı bir biçimde cezalandırıyorlar.. Aslında şiddete dayanan bir suç burada hiçbir zaman işlenmiyor. Öğrenciler ve öğretim üyeleri özgürlüklerinin değerini ve bu özgürlüğün kendilerine hangi koşullarda sunulduğunu biliyorlar. Eğer fazlaca gürültü çıkacak olursa, ayaklanma belirtileri görülür ve kan dökülürse, hükümet de ortadaki yazılı olmayan anlaşmayı bozarak askerleri üniversiteye sokma hakkını kendinde görebilir. Bunu kimse istemez, hatta hükümet bile, bu yüzden de hassas bir denge oluşturulmuştur. Başka bir deyişle, Demerzel, elinde üniversitedekilerin son yüz elli yıldır hükümete sağladığı bahanelerden daha fazlası olmadan seni çekip alamaz. Diğer yandan, bir öğrenci-provokatör tarafından üniversite sınırları dışına çıkarılacak olursan...”

“Provokatör öğrenciler mi var?”

“Ne diyebilirim ki? Olabilir. Sıradan bir kişiyi tehdit etmeleri, yoldan çıkarmaları ya da basitçe satın almaları mümkündür ve bu kişi o andan itibaren Demerzel’in ya da başka birinin hizmetinde kalmaya devam edecektir. Yani sana şunu altını çizerek söyleyeyim: Burada gayet güvendesin, ama hiç kimse tam anlamıyla güvende değildir. Dikkatli olmak zorundasın. Ama seni bu konuda uyarıyor olsam da, bütün yaşantın boyunca saklanmanı da beklemiyorum. Kısacası burada, Helicon’a ya da Trantor dışındaki herhangi bir gezegene gittiğinde olacağından çok daha güvendesin.”

“Umarım,” dedi Seldon sıkıntıyla.

“Ben ise eminim,” dedi Hummin. “Yoksa artık seni bırakmanın zamanı geldiğini düşünmezdim.”

“Beni bırakmak mı?” Seldon başını sertçe kaldırdı. “Bunu yapamazsın. Sen bu dünyayı tanıyorsun. Ama ben tanımıyorum.”

“Yanında bu dünyayı, bu bölgeyi tanıyan, hatta benden bile iyi tanıyan başkaları olacak. Bana gelince, gitmek zorundayım. Bütün gün seninle birlikteydim ve kendi hayatımı daha fazla ihmal etmek istemiyorum. Benim de çok dikkat çekmemem gerek. Seninki kadar benim başımın da dertte olduğunu unutmamalısın.”

Seldon kızardı. “Haklısın. Kendini benim adıma sürekli olarak tehlikeye atman isteyemem. Umarım bütün yaşamın şimdiden berbat olmamıştır.”

“Bunu kim bilebilir?” dedi Hummin soğukkanlılıkla. “Tehlikeli günlerde yaşıyoruz. Biz olmasa bile, bizden sonrakilere tamamıyla güvende olacakları bir yaşamı sağlayabilecek biri varsa o da sensin, bunu unutma. Sana güç veren düşünce bu olsun, Seldon.”

Seldon'ı uyku tutmuyordu. Karanlıkta sürekli olarak bir o yana bir bu yana dönüyor ve düşünüyordu. Hummin onu başıyla selamlayıp, elini kısaca sıkarak gittikten sonra hissettiği kadar yalnız ve çaresiz hissetmemişti kendini şimdiye kadar. Artık kendine yabancı bir dünyada ve bu dünyanın da tamamen yabancı olduğu bir kısmındaydı. Arkadaşı sayabileceği tek kişi de gitmişti (o da bir günden daha kısa bir süredir arkadaşındaydı zaten) ve Seldon ne ertesi gün, ne de sonra nereye gideceğini, ne yapacağını biliyordu şu anda.

Bütün bunlar uyumasına yardımcı olacak şeyler değildi elbette, ancak artık umudunu yitirdiği ve o gece, hem de izleyen gecelerde bir daha asla uyku tutmayacağını düşündüğü bir sırada yorgunluktan sızıp kalmıştı.

Uyandığında hâlâ karanlıktı... Aslında tam da öyle sayılmazdı, odanın diğer yanında kırmızı bir ışığın hızla yanıp söndüğünü ve aralıklarla çalan sert bir zilin bu ışığa eşlik ettiğini fark etmemişti. Kuşkusuz onu uyandıran da bu olmuştu.

Seldon nerede olduğunu anımsamaya ve duyularına ulaşabilen kısıtlı sayıdaki iletilerden bir anlam çıkarmaya çalışırken ışık söndü ve zil sesi kesildi; sonra da sert bir takırtı duyulmaya başladı.

Bu sesin nedeni kapının çalınıyor olmasıydı muhtemelen, ama kapının nerede olduğunu anımsayamıyordu. Yine muhtemelen odayı ışığa boğacak bir düğme olmalıydı yakınlarda, ama düğmenin nerede olduğunu da anımsayamıyordu.

Yatağın içinde doğruldu ve düğmeyi sol yanındaki duvarı elleriyle yoklayarak ümitsizce aradığı sırada, "Bir dakika, lütfen," diye bağırdı.

Düğmeyi sonunda bulabildi ve oda hafif bir ışıkla aydınlandı.

Yataktan apar topar kalktı, gözlerini kırpıştırarak aramaya devam etti kapıyı. Buldu, açmak üzere uzandı, ama Hummin'in uyarısını son anda anımsayarak, olabildiğince sert bir sesle, "Kim o?" diye seslendi.

"Dors Venabili," diye yanıt verdi hoş bir kadın sesi. "Dr. Hari Seldon'ı görmeye geldim."

Bunlar henüz söylenirken kapının önünde bir kadın belirmişti, hem de kapı açılmamış olmasına rağmen.

Hari Seldon kadına bir an şaşkın şaşkın baktı, sonra üstünde tek parça iç çamaşırı olduğunu anımsadı. Boğuk bir sesle yutkundu, yatağa doğru koştu ve bir holografa bakmakta olduğunu ancak o zaman idrak edebildi. Karşısındaki görüntüde gerçek bir bedenin keskin çizgileri yoktu ve sonradan fark etmiş olduğu üzere kadın ona bakmıyordu. Kim olduğunu belli etmek için kendini gösteriyordu sadece.

Seldon durakladı, nefes nefese kalmıştı, sonra sesini kapının arkasından da duyulabilmesi için yükselterek, "Beklerseniz sizinle görüşeceğim," dedi, "bana bir.. hayır, yarım saat verin."

Kadın —ya da en azından holograf— "Bekliyorum," dedi ve gözden kayboldu.

Odada duş yoktu, bu yüzden bir süngerle silindi, ama bu arada odanın lavabo olarak kullanılan köşesini ıslatmak zorunda kaldı. Ne diş fırçası, ne de macunu vardı, dişlerini parmaklarıyla temizledi. Kıyafete gelince, önceki günkü giysilerini giymekten başka seçeneği yoktu. Sonunda açtı kapıyı.

Kapıyı tam açarken kadının kendini aslında tam anlamıyla tanıtmamış olduğunu anımsadı. Kadın adını vermişti sadece, ama Hummin kimi beklemesi gerektiğini söylememişti... Bu Dors Bilmemkimi mi, yoksa bir başkasını mı beklemesi gerektiğini bilmiyordu. Seldon karşısında hoş bir genç kadın gördüğü için ona güvenmişti, ama kadının yanında yarım düzine çam yarması da olabilirdi.

Kapı aralığından dışarı baktı sakınarak, kadının yalnız olduğunu gördü, ancak bundan sonra kapıyı kadının içeri girebileceği kadar açtı. Derhal kapatarak kilitledi.

“Affedersiniz,” dedi. “Saat kaç acaba?”

“Dokuz,” dedi kadın. “Gün çoktan doğdu.”

Resmi olarak Trantor da Galaktik Standart Saati’ne bağlıydı, çünkü yıldızlararası ticaret ve hükümet işleri ancak bu şekilde yürütülebilirdi. Ancak, her gezegenin kendine ait bir zaman düzeni de vardı ve Seldon Trantorlular’ın kullandıkları saate alışacak kadar burada bulunmamıştı henüz.

“Sabahın dokuzu mu?” diye sordu.

“Elbette.”

“Bu odada hiç pencere yok,” dedi, bir bahane bulmaya çalışarak.

Dors yatağa doğru yürüdü, uzandı ve duvardaki küçük, siyah bir noktaya dokundu. Tavanda, tam da Seldon’ın yastığının bulunduğu yerin üzerinde, kırmızı renkli rakamlar belirdi. Saat 09.03’ü gösteriyordu.

Dors alçakgönüllülükte gülümsedi. “Özür dilerim,” dedi. “Ama Chette Hummin’in size saat dokuzda geleceğimi söylediğini sanıyordum. Onun sorunu, her şeyi çok iyi bildiği için, başkalarının bu şeyleri arada bir bilemeyeceklerini unutuyor olması... Ve holograflı tanıma sistemini de kullanmamalıydım. Sanırım Helicon’da bunlardan yoktur ve ben de sizi heyecanlandırmış olmalıyım.”

Seldon rahatlamıştı. Karşısındaki kadın çok doğal ve dostça davranıyordu. Hummin’den gelişigüzel bir biçimde bahsetmesi de Seldon’ın yüreğine su serpmişti. “Helicon hakkında yanılıyorsunuz, Bayan...” dedi.

“Lütfen bana Dors deyin.”

“Yine de, Helicon hakkında yanılıyorsun, Dors. Holograflı tanıma düzenine sahiptik, ama benim onu alacak param yoktu. Çevremdeki insanların da yoktu, bu yüzden gerçekten kullanıldığını hiç görmemiştim. Ama ne olduğunu yeterince kısa sürede anladım.”

Seldon karşısındaki kadını incelemeye başladı. Pek uzun sayılmazdı, orta boylu denebilir, diye geçirdi içinden. Çok açık renkli sayılmasa da, kızıla çalan altın sarısı saçları vardı ve başının çevresine bukleler halinde dökülmüştü. (Seldon Trantor’da saçları bu şekilde yapılmış çok sayıda kadınla karşılaşmıştı. Helicon’da gülünecek

bir saç şekli olsa da, anladığı kadarıyla burada modaydı.) Kadın insanı hayrete düşürecek kadar güzel sayılmazdı, ama epeyce hoştu. Hafif neşeli bir ifadeyle yukarı doğru kıvrılmış kalın dudakları onun bu hoş görüntüsüne katkıda bulunuyordu. İnce ama sağlam yapılıydı ve çok genç görünüyordu. (Seldon, belki de işimize yaramayacak kadar genç, diye düşündü istemeden.)

“Denetimden geçmeyi başardım mı?” diye sordu Dors. (Bu da Hummin gibi zihnimi okuma yeteneğine sahip olsa gerek, diye geçirdi aklından Seldon, ya da belki kendisi düşüncelerini gizleme yeteneğinden yoksundu.)

“Özür dilerim,” dedi Seldon. “Bakışlarımla rahatsız ettim galiba, ama sen değerlendirmeye çalışıyordum. Burada yabancı bir yerdeyim. Kimseyi tanımıyorum, hiç arkadaşım da yok.”

“Beni arkadaşımız olarak kabul ediniz, Dr. Seldon. Bay Hummin sizinle ilgilenmemi söyledi.”

Matematikçi acıklı acıklı gülümsedi. “Bu iş için çok genç görünüyorsun.”

“Olmadığımı göreceksiniz.”

“Peki, sorun çıkarmamaya çalışırım. Adını bir daha söyleyebilir misin?”

“Dors Venabili.” Soyadını heceledi ve ikinci heceyi özellikle vurgulamayı da ihmal etmedi. “Dediğim gibi, bana Dors deyin lütfen; eğer sizin için sakıncası yoksa ben de size Hari diyeceğim. Burada, üniversitede resmi olmamaya özen gösteriyoruz ve ister doğuştan gelsin, isterse profesyonel anlamda olsun, herhangi bir unvan kullanmamak yönünde bilinçli bir çaba sergiliyoruz.”

“Lütfen, bana Hari diyebilirsin tabii ki.”

“Güzel. Bu durumda resmiyeti bir kenara bırakabilirim. Söz gelimi, resmi usule göre oturmak için izin istemem gerekirdi. Ama resmiyeti bir kenara bırakınca, doğrudan doğruya oturabilirim.” Sonra da odadaki tek iskemleye oturdu.

Seldon boğazını temizledi. “Daha tam uyanamadığım açıkça belli oluyor. Oturmak isteyip istemediğini sormam gerekirdi.” Dağınık yatağının üzerine oturdu; hiç olmazsa örtüsünü biraz düzeltmiş olmayı isterdi, ama konuğu beklemediği bir anda gelmişti.

Dors şirin bir ifadeyle, “Şimdi şöyle yapacağız, Hari,” dedi. “Önce, üniversitedek kafelerden birinde kahvaltı edelim. Sonra seni öğretim üyelerine ayrılan evlerden birine yerleştiririm, bundan daha iyi bir odan olur. Hem de penceresiyle. Hummin senin için kendi adına bir kredi kartı çıkarmamı istedi, ama üniversite bürokrasisinden kartı alabilmem birkaç güne mal olur. O işi çözene kadar senin masraflarını ben üstleneceğim, bana sonra ödersin... Chetter Hummin’in dediğine göre iyi bir matematikçiymişsin, nedense bugünlerde üniversitede iyi matematikçi kıtlığı çekiyoruz.”

“Hummin benim iyi bir matematikçi olduğumu mu söyledi?”

“Gerçekten. Senin harikulade bir adam olduğunu söyledi.”

“Hımm.” Seldon tırnaklarını gözden geçirdi. “İyi bir matematikçi olarak anılmak

isterim, ama Hummin benimle tanışalı henüz bir gün bile olmadı. Daha önce benim sunduğum bir makaleyi dinlemiş ve sonuçta o bu makalenin niteliği hakkında yargıda bulunabilecek bilgi birikimine sahip değil. Sanırım sadece kibarlık ediyordu.”

“Sanmıyorum,” dedi Dors. “Hummin de harikulade bir adamdır ve insanları çok iyi tanır. Ben onun yargıları doğrultusunda hareket etmeyi tercih ederim. Her neyse, kendini kanıtlama fırsatı bulacağına eminim. Bilgisayar programı yapabiliyor olmalısın.”

“Tabii ki.”

“Ben eğitim bilgisayarlarından söz ediyorum. Bilirsin, günümüz matematiğinin çeşitli konularını öğretmek amacıyla program hazırlayıp hazırlayamayacağını soruyorum.”

“Hazırlayabilirim, işimin bir parçası da bu. Helicon Üniversitesi Matematik Bölümü’nde yardımcı profesördüm.”

“Evet, biliyorum,” dedi Dors. “Hummin söyledi. Elbette bu senin gezegen dışındakiler gelmiş olduğunu herkesin öğreneceği anlamına geliyor, ama bu yüzden ciddi bir sorun çıkmayacaktır. Burada, üniversitedekiler, çoğunlukla Trantorlular’dan oluşuyor, ama farklı gezegenlerden gelen ciddi bir yabancı azınlık da var ve bu durum hiçbir rahatsızlık yaratmıyor. Gezegen farklılığına dayalı bir ırkçılıkla hiçbir zaman karşılaşmayacağını iddia etmiyorum elbette. Ama bu tür şeyleri Trantorlulardan çok, dışarıdan gelenler yapar. Bu arada, ben de gezegen dışındakiler geliyorum.”

“Ya?” Seldon bir an duraksadı, sonra sormasının kibarlık olacağını düşündü “Hangi gezegensin?”

“Cinna’dan. Hiç duymuş muydun?”

Eğer kibarlığı abartıp yalan söylemeye başlarsa yakalanması söz konusuydu; bu yüzden, “Hayır,” diye yanıtlamaya karar verdi.

“Şaşırmadım.” Muhtemelen Helicon’dan bile az bilinen bir gezegendir... Her neyse, matematik öğretiminde kullanılan bilgisayarların programlanmasına dönersek, sanırım bu işi ya çok iyi beceriyorsundur, ya da berbat.”

“Kesinlikle.”

“Sen iyi becerenlerdensin.”

“Öyle olduğumu umuyorum.”

“İşte, gördün mü? Bunun için üniversiteden para da alırsın. Haydi, gidip kahvaltımızı yapalım. İyi uyudun mu bu arada?”

“Hayret ki iyi uyudum.”

“Aç mısın peki?”

“Evet, ama...” Tereddüt etti.

Dors neşeyle, “Ama yemeklerin kalitesini dert ediyorsun, değil mi?” dedi. “Bu kadar endişe etme. Ben de gezegen dışından geldiğim için, her şeyin içine bol bol

mikrotarım ürünleri katılması konusundaki duyarlılığını anlayabiliyorum, ama üniversite yemekleri kötü sayılmaz. En azından fakültenin yemek salonundakiler. Öğrenciler biraz sıkıntı çekiyor, ama bu onların olgunlaşmalarına yardımcı oluyor.”

Kız kalktı ve kapıya doğru yöneldi, ama Seldon kendini tutamayarak, “Sen de mi fakültedensin?” diye sorunca durakladı.

Döndü ve şeytanca gülümsedi. “Yeterince yaşlı görünmüyor muyum? Doktoram iki yıl önce Cinna’da verdim ve sonra buraya geldim. İki haftaya kadar otuzuma gireceğim.”

“Afedersin,” dedi Seldon, gülümseme sırası ona gelmişti. “Yirmi dörtten fazla göstermiyorsun. İnsanların akademik konumundan şüphe etmesine de şaşırılmamalıdır.”

“Ne kadar tatlısın,” dedi Dors. Seldon’ın içi hoş bir duyguyla ısındı. Ne de olsa, diye düşündü, hem çekici bir kadınla karşılıklı hoş sözler edip, hem de insanın kendini tamamen yabancı hissetmesi kolay değil.

Dors haklıydı. Kahvaltı hiç de kötü sayılmazdı. Kesinlikle yumurtalı bir şeyler vardı ve tütsülenmiş et de güzeldi. Çikolatalı içecek muhtemelen sentetikti (Trantor'da çikolatasını biraz fazla kaçırıyorlardı, ama bu Seldon için sorun değildi), ancak tadı güzeldi ve kahvaltılık ekmekler de mükemmeldi.

Bu kadarını itiraf etmenin doğru olacağına karar verdi. "Güzel bir kahvaltıydı. Yiyecekler. Ortam. Her şey."

"Böyle düşünmene sevindim," dedi Dors.

Seldon çevresine bakındı. Duvarlardan birinde bir dizi pencere vardı. Salona gerçek gün ışığı düşmemesine rağmen (Seldon günün birinde, kubbelerin altında, her yere eşit yayılan yavan ışıkla yetinmeyi ve odanın içine parça parça vuran gün ışığını aramaktan vazgeçmeyi öğrenip öğrenemeyeceğini merak etti) içerisi yeterince aydınlıktı. Oysa aslında pırıl pırıl bir gündü, bölgenin hava durumunu ayarlayan bilgisayar, o günün açık ve aydınlık olmasına karar vermiş olmalıydı.

Masalar dörder kişilikti ve çoğu da doluydu; ama Dors ve Seldon'ın masasında sadece onlar oturuyorlardı. Dors çevredeki birkaç kişiye seslenmiş ve onları Seldon'la tanıştırmıştı. Hepsi de gayet kibar davranmış, ama hiçbiri kahvaltılarına katılmamıştı. Bunun böyle olmasını sağlayan Dors olmalıydı kuşkusuz; ama Seldon onun bu durumu ayarlamayı nasıl başardığını görememişti.

"Henüz beni bir matematikçiyle tanıştırmadın, Dors," dedi Seldon.

"Henüz tanıdığım bir matematikçiyle karşılaşmadık. Matematikçilerin günü erken başlar, saat sekiz gibi sınıfa girerler. Bana kalırsa, matematik alacak kadar gözüpek öğrenciler, işin ders kısmını yine de mümkün olduğunca erken atlatmak istiyorlar."

"Anladığım kadarıyla sen bir matematikçi değilsin."

"Her şey olur da o olmaz," dedi Dors küçük bir kahkaha atarak. "Onun dışında he- şey. Benim alanım tarih. Trantor'un yükseliş dönemi hakkında birkaç çalışma yayınladım şimdiden, ama ilkel krallıktan söz ediyorum, bu dünyadan değil. Sanırım uzmanlık alanım da bu olacak... Krallık dönemindeki Trantor."

"Harika," dedi Seldon.

"Harika mı?" Dors niçin böyle dediğini anlamaya çalışan bir ifadeyle Seldon'a baktı. "Kraliyet dönemindeki Trantor senin de mi ilgini çekiyor?"

"Bir anlamda, evet. O ve onun gibi şeyler. Aslında tarih üzerinde gerçekten hiç çalışmadım. Ama çalışmam gerekirdi."

"Çalışman mı gerekirdi? Eğer tarih üzerine çalışmış olsaydın, matematiğe vaktir kalmazdı ve matematikçilere çok ihtiyaç var, hele ki bu üniversitede. Burası tarihçi kaynıyor." Kız elini kaşlarına götürerek düşündü. "Gereğinden fazla iktisatçı ve siyaset bilimcimiz bulunuyor, ama fen ve matematik alanlarında çok eksikiz. Chetter Hummin bu konuya dikkatimi çekmişti bir ara. Buna bilimin çöküşü

diyordu ve bu çöküşün genel bir olgu olduğunu düşünür gibi bir hali vardı.”

“Tarih çalışmış olmam gerektiğini söylerken, bütün yaşantımı kapsayacak bir alanı kastetmemiştim kuşkusuz. Matematik çalışmalarımda işime yarayacak kadar tarih öğrenmem gerektiğini söylemek istemişim. Benim uzmanlık alanım, toplumsal yapıların matematiksel olarak incelenmesidir.”

“Çok korkunç bir alan gibi görünüyor.”

“Bir anlamda öyle. Çok karmaşık bir alan ve ben toplumların nasıl devrildikleri üzerine epeyce bir şeyler öğrenemezsem, pek umut verdiği de söylenemez. Tarih bilgim çok yüzeysel ve durağan kalıyor, anlıyorsundur.”

“Bu konu hakkında pek bir şey bilmediğim için anladığımı söyleyemem. Chetter, psikotarih adını verdiği bir tür bilim geliştirmeye çalıştığını ve bunun önemli bir bilim olduğunu söylemişti. Doğru anımsıyor muyum? Psikotarihti, değil mi?”

“Doğru. Aslında ‘psikososyoloji’ demeliydim, ama bu bana çirkin bir sözcük gibi gelmişti. Ya da belki tarih bilgisinin gerekli olacağını içgüdüsel olarak hissetmiş ve ardından da düşüncelerime gereken dikkati vermemiştim.”

“Psikotarih kulağa daha hoş geliyor, ama ne olduğunu bilmiyorum.”

“Benim bildiğim de pek söylenemez.” Masada karşısında oturan kadına bakarak ve onun sayesinde sürgününün sürgün olmaktan az da olsa çıkabileceğini hissederek birkaç dakika kara kara düşündü. Yıllar önce tanımış olduğu diğer kadın geldi aklına, ama bu anıyı kararlılıkla sildi zihninden. Eğer yeni bir yaşam arkadaşı bulacaksa, bu, akademisyenlikten ve getirdiği zorunluluklardan anlayan biri olmalıydı.

Zihnini bu konudan uzaklaştırabilmek için, “Chetter Hummin hükümetir üniversiteyle pek uğraşmadığını söylemişti,” dedi.

“Doğru demiş.”

Seldon başını iki yana salladı. “İmparatorluk hükümetinin bu kadar anlayışlı olması gerçekten de inanılmaz bir şey. Helicon’daki öğretim kurumları hükümet baskısından bu kadar bağımsız olamıyor.”

“Cinna’dakiler de. Ya da diğer gezegenlerdeki, üç beş tanesi dışında. Ama Trantor’da durum başka.”

“Evet, ama niçin?”

“Çünkü burası İmparatorluğun merkezi. Buradaki üniversitelerin müthiş bir saygınlığı var. Her yerdeki üniversitelerden her türlü meslek sahibi yetişiyor, ama İmparatorluğun yöneticileri —devletin galaksinin her köşesine ulaşmasını sağlayan üst düzey milyonlarca görevli— burada, Trantor’da, eğitim görüyor.”

“İstatistikleri görmüşlüğüm yok...” diye söze girdi Seldon.

“Benim sözüme güven. İmparatorluk görevlilerinin ortak bir noktada, İmparatorluğa yönelik ortak bir duyguda buluşmaları önemlidir. Hepsini de Trantor’da doğup büyümüş olan kişilerden seçmek mümkün değildir, aksi takdirde dış gezegenler rahatsız olacaklardır. Bu yüzden, Trantor’da milyonlarca kişiyi

kendine çekecek bir cazibenin bulunması gerekir. Nereden geldikleri, aksanları ya da kültürleri önemli değildir; önemli olan hepsinin Trantor'da yaşamış ve eğitim görmüş olmak şeklinde ortak bir geçmişte buluşmalarıdır. İmparatorluğu ayakta tutan şey budur işte. Devleti temsil eden görevlilerden dikkate değer bir kısmının kendi dünyalarında doğup büyümüş insanlar olduğunu bilmek dış gezegenlerin daha az huzursuz olmalarını da sağlamaktadır.”

Seldon yine utandığını hissetti. Bu da daha önce hiç kafa yormadığı bir şeydi. Eğer kişi matematikten başka bir şey bilmiyorsa, gerçekten büyük bir matematikçi olmasının mümkün olup olamayacağını merak etmeye başlamıştı. “Bu herkesin bildiği bir şey mi?”

“Sanırım öyle değildir,” dedi Dors biraz düşündükten sonra. “Öğrenilmesi gereken bilgi o kadar çok ki, uzmanlar kendi alanlarına bir kalkan gibi sarılıyorlar ve başka şeyleri duymak bile istemiyorlar. Boğulup gitmekten korkuyorlar.”

“Sen biliyorsun yine de.”

“Ama bu benim uzmanlık alanım. Ben Trantor Krallığı'nın yükselişini araştırarak bir tarihçiyim ve bu yönetim biçimi, Trantor'un nüfuzunu her yere yaymasını ve krallıktan imparatorluğa geçmesini sağlayan yöntemlerden biriydi.”

Seldon, kendi kendine mırıldanıyormuşçasına, “Aşırı uzmanlaşma ne kadar zararlı olabiliyor,” dedi. “Bilgiyi bir milyon parçaya bölüyor ve kan içinde bırakıyor.”

Dors omuz silkti. “Yapılacak bir şey yok... Ama işte senin de gördüğün gibi, eğer Trantor gezegen dışından gelenleri buradaki üniversitelere çekmek istiyorsa, doğdukları yerlerden kopup, inanılmaz derecede yapay bir yapısı ve kendi dünyalarından çok farklı bir yaşam tarzı olan yabancı bir gezegene göçmelerini sağlamak için onlara sunacağı bir şeyler olmalı. Ben iki yıldır buradayım ve buradaki yaşam tarzına halen alışamadım. Belki de hiç alışamayacağım. Ama benim yöneticiler sınıfına katılmak gibi bir niyetim yok elbette, bu yüzden de bir Trantorlu gibi davranmak için kendimi zorlamıyorum.

“Trantor karşılık olarak sadece yüksek bir toplumsal konum, hatırı sayılır bir güç ve para vaat etmekle kalmıyor, onlara özgürlük de sunuyor. Öğrenciler öğrenim süreleri boyunca devlete ağızlarına geleni söylemekte, barışçıl gösteriler yapmakta, kendi kuramlarını ve bakış açılarını oluşturmakta özgür davranıyorlar. Bundan hoşlanıyorlar ve çoğu da buraya bu özgürlük duygusunu tatmak için geliyor.”

“Sanırım bu üzerlerindeki baskının hafiflemesine yardımcı oluyordur,” dedi Seldon. “Kırgınlıklarını boşaltıyor, genç devrimcilerin kibirini olabildiğince yaşıyor ve İmparatorluk hiyerarşisinde yerlerini almak zamanı geldiğinde konformizme hazır hale geliyorlar.”

Dors başıyla onayladı. “Haklı olabilirsin. Her halükarda, devlet üniversite özgürlüğünü işte tüm bu nedenlerle özenle koruyor. Sonuçta bu bir hoşgörü sorunu değil, sadece akıllı davranıyorlar.”

“Peki, Dors, bir yönetici olmak istemediğine göre, ne olmak istiyorsun?”

“Tarihçi. Öğreteceğim, programımı kendi kitapfilmlerimle düzenleyeceğim.”

“Sanırım pek yüksek bir konum olmayacak.”

“Daha da önemlisi, Hari, pek bir para da olmayacak. Konuma gelince, bunun için tam da benim kaçınmak istediğim türden bir itiş kakış içine girmek gerekiyor. Kendine çok iyi bir yer edinmiş nice insanlar gördüm, ama mutlu olanına henüz rastlamadım. Belli bir yere ulaştığında rahata eremezsin, tekrar aşağı inmeme için sürekli olarak çabalaman gerekir. Çoğu zaman imparatorların sonu bile kötü olur. Bir gün Cinna’ya dönüp profesörlük yapabilirim.”

“Trantor’da eğitim görmüş olman orada sana bir makam sağlayacaktır.”

Dors güldü. “Sanırım öyle, ama Cinna’da bunu kim takar ki? Orası son derece sıkıcı bir dünyadır. Çiftliklerle ve sığırlarla doludur... Hem dört ayaklı, hem de iki ayaklı olanlarla.”

“Peki, Trantor’dan sonra orada bunalmayacak mısın?”

“Evet, ben de bunu hesaba katıyorum zaten. Ama eğer çok sıkıcı olmaya başlarsa, her zaman için bir burs koparıp şurada burada küçük tarih araştırmalarına girişebilirim. Benim alanımın üstünlüğü de bu işte.”

“Ama bir matematikçi bilgisayarının başında oturup düşünmek zorundadır,” dedi Seldon, böyle bir şeyi daha önce hiç sorun etmemiş olsa da sesinde hafif bir acılık vardı. “Bilgisayarlardan söz etmişken...” duraksadı. Kahvaltıyı bitirmişlerdi ve Dors’un da yapması gereken kendine ait işleri olabilirdi.

Ama kız hiç de acelesi varmış gibi görünmüyordu. “Evet? Bilgisayarlardan söz etmişken?”

“Tarih kütüphanesine giriş için izin alabilir miyim?”

Şimdi tereddüt etme sırası Dors’taydı. “Sanırım bu ayarlanabilir. Matematik programları yapmaya başladığında fakülte üyesi gibi görüleceksin, o zaman senin için bir izin alabilirim. Ama...”

“Ama?”

“Seni kırmak istemem, ama sen bir matematikçisin ve tarih hakkında hiçbir şey bilmediğini söylüyorsun. Bir tarih kütüphanesinin nasıl kullanılacağını biliyor musun?”

Seldon gülümsedi. “Sizin de matematik kütüphanesindekilere çok benzeyen bilgisayarlar kullandığınızı varsayıyorum.”

“Evet, ama, programlama her alanda kendine has özelliklere sahiptir. Tekörnek başvuru kitapfilmlerini bilmiyorsun, örneğin hızlı eleme ve tarama yöntemlerini. Belki hiperbolik entegralleri karanlıkta bile hesaplayabilirsin, ama...”

“Hiperbolik entegralleri demek istiyorsun,” dedi Seldon sözünü kibarca keserek.

Dors umursamadı. “Ama Poldark Anlaşması’nın koşullarını bir buçuk günde daha kısa bir sürede nasıl bulacağını muhtemelen bilemeyebilirsin.”

“Öğrenebileceğimi farz ediyorum.”

“Eğer... Eğer...” Tereddüt eder gibiydi. “Gerçekten öğrenmek istiyorsan sana bir öneride bulunabilirim. Kütüphane kullanımını üzerine verdiğim bir hafta süreli bir kurs var... kredisiz, günde bir saat. Yeni mezunlar için. Böyle bir kursa öğrencilerle birlikte katılmak gururuna dokunmaz umarım. Üç haftaya kadar başlıyor.”

“Bana özel ders de verebilirsin.” Sesindeki imalı tona Seldon da şaşırılmıştı.

Dors bunu kaçırmadı. “Verebilirim demek isterdim, ama daha resmi bir eğitimin senin için yararlı olacağını düşünüyorum. Kütüphaneyi kullanıyor olacağız ve hafta sona erdiğinde de belirli bir tarihle ilgili birkaç konudaki belirli bilgileri bulman istenecek. Bütün bir hafta boyunca diğer öğrencilerle birlikte çalışıyor olacaksın ve bu öğrenmene yardım edecektir... İnan bana, özel ders versem bu kadar işe yaramaz. Yine de öğrencilerle birlikte ders almanın zorluğunu da anlıyorum. Onlar kadar başarılı olamazsan utanabilirsin. Ama şunu da unutmamalısın; onlar tarihe giriş derslerini aldılar, sen ise almadın sanırım.”

“Almadım. Sanırım demene gerek yok. Ama bilgisayarla çalışmaktan korkmayacağım ve utanacağım bir durum olsa bile bunu kaldırabileceğimden eminim... Tarihsel kaynakçalara nasıl başvurulduğuna dair küçük numaraları öğrenebilirim elbette.”

Seldon’ın bu genç kadından hoşlanmaya başladığı ve onun verdiği bir derse girme fırsatını kaçırmak istemediği açıktı. Bu gerçeğin o denli farkındaydı ki, zihninde bir dönüm noktasına varmıştı.

Hummin’e psikotarihi uygulanabilir hale getireceğine dair söz vermişti, ama bu sözü veren duyguları değil akıydı. Şimdi ise bunu gerçekleştirmek için icabında psikotarihin gırtlığına sarılmaya hazırdı. Bu da Dors Venabili’nin bir yan etkisiydi herhalde.

Yoksa Hummin bunu mu düşünmüştü? Seldon, Hummin’in gerçekten de belalı bir şahıs olduğuna karar verdi.

Cleon I, ne yazık ki resmi devlet işlerinin bir parçası olan akşam yemeğini bitirmişti. Bu, içlerinden birini bile ne bilip ne de tanıdığı bir dizi yetkiliyle, her birinin gönlünü hoş edecek ve bu sayede kraliyet tacına olan sadakatlerini pekiştirecek hazır cümlelerle hasbihal etmek anlamına geliyordu. Aynı zamanda da, yemeğinin önüne ılımlı halde konulması ve o yemeye başlayınca dek daha da soğuması demekti.

Bundan kurtulmanın bir yolu vardı: Yemeği bir iki ahbapla birlikte önceden halletmek ve sonra resmi ziyafete katıldığında da tabakta sadece ithal bir armut buldurmak. Ama konukları İmparator'un onlarla birlikte yememesinin kendilerine yönelik ve önceden planlanmış ince bir hakaret olduğunu düşünmezler miydi?

Bu konuda karısından medet umması da söz konusu değildi elbette, çünkü kadının varlığı onun mutsuzluğunu artırmaktan başka bir şeye yaramazdı. Onunla evlenmesinin tek nedeni, güçlü bir muhalif ailenin kızını almak ve bu birleşme sayesinde ailenin tavırlarını olabildiğince yumuşatmaktı; ancak, Cleon en azından karısının muhalif tavrını terk etmemesini yürekten diliyordu. Bir veliahtın doğumu için gereken asgari çabanın dışında, onun kendi yakın çevresiyle ve sarayın ona ayrılmış kısmında yaşamasından memnundu ve aslını söylemek gerekirse ondan hiç hoşlanmıyordu. Artık bir veliaht peydahlanmış olduğuna göre, karısını büsbütün yok sayabilirdi.

Masadan ayrılmadan önce cebine indirdiği bir avuç dolusu fındıktan birisini ağzına attı ve, "Demerzel," dedi.

"Evet, Majesteleri?"

Demerzel, Cleon onu çağırdığı anda beliriverirdi her zaman. Artık hep duyma mesafesinde, bir kapının ardında mı beklerdi, yoksa efendisine olan bağlılığından doğan bir içgüdüyle çağrılacağını birkaç dakika önceden mi sezerdi, bilinmesi mümkün değildi, ama bir şekilde çıkıyordu işte ortaya ve Cleon önemli olanın da bu olduğunu düşündü kendini yormadan. Tabii, Demerzel'in İmparatorluk işleriyle ilgilenmek üzere başka yerlerde bulunduğu da oluyordu. Cleon, onun yanında olmadığı böyle zamanlardan nefret ediyordu. Bu yokluklar onun için huzursuzluk kaynağıydı.

"Şu matematikçiye ne oldu? Adını unuttum."

İmparator'un aklındaki matematikçinin kim olduğunu elbette bilen, ama belki de İmparator'un onu ne kadar anımsadığını öğrenmek isteyen Demerzel, "Aklınızda geçen hangi matematikçiydi, Majesteleri?" diye sordu.

Cleon elini sabırsızlıkla salladı. "Şu falcı. Hani beni görmeye gelen."

"Bizim çağırttığımız yani?"

"Pekâlâ, çağırttığımız olsun. Beni görmeye geldi ama. Anımsadığım kadarıyla bu işin çaresine sen bakacaktın. Baktın mı?"

Demerzel hafifçe öksürerek boğazını temizledi. “Majesteleri, denedim...”

“Ah! Yani beceremedin, değil mi?” Cleon bir açıdan da memnun olmuştu. Bakanları arasında sadece Demerzel başarısızlığı dürüstçe kabul ediyordu. Diğerleri başarısız olduklarını asla kabul etmiyorlardı, ama başarısızlık her halükarda sıklıkla görüldüğü için düzeltilmesi de zor oluyordu. Belki Demerzel de olmasaydı, dürüstlüğün nasıl bir şey olduğunu asla bilemeyeceğini düşündü Cleon. Belki bunu imparatorların hiçbiri öğrenememişti ve belki İmparatorluğun içinde bulunduğu durumun nedeni de buydu.

Daha önce dürüstlüğünü takdir ettiği Demerzel’in sessizliği karşısında öfkelenerek bu düşünceleri zihninden kovdu ve, “Eh, gerçekten de beceremedin bu sefer, ne dersin?” diye bir açıklama bekledi.

Demerzel gözünü bile kırpmamıştı. “Majesteleri, kısmen başarısız oldum. Onu burada, işlerin biraz ‘karışık’ olduğu Trantor’da tutmanın sorun olabileceğini düşünmüştüm. Kendi gezegenine göndermenin daha rahat olacağını varsaymak kolay görünmüştü. Ertesi gün dönmeyi planlıyordu gezegenine, ama bilirsiniz her zaman bir aksilik çıkabilir ve Trantor’da kalmaya karar verebilirdi; bu yüzden de uçağa o gün binmesini sağlamaları için iki sokak kabadayısını ayarladım.”

“Sen sokak kabadayıları da mı tanıyorsun, Demerzel?” Cleon’un keyfi yerine gelmişti.

“Her türden insana nasıl ulaşacağını bilmek önemlidir, Majesteleri. Her türür kendine özgü bir kullanım alanı vardır. Sokak kabadayılarının da. Ama şanssızlık işte, beceremediler.”

“Peki niçin böyle oldu?”

“Tuhaf ama Seldon onlarla başa çıktı.”

“Matematikçi dövüşmeyi biliyormuş, ha?”

“Anlaşılan matematik ve dövüş sanatları birbirinden o kadar da uzak değilmiş. Geldiği gezegenin, Helicon’un, bu konuda ünlü olduğunu biraz geç de olsa öğrendim... Matematikte değil de dövüş sanatlarında yani. Bunu daha önce öğrenememiş olmam tam bir beceriksizlikti, Majesteleri, elimden sadece affınızı dilemek geliyor.”

“Öyleyse matematikçi kendi gezegenine daha önce planladığı gibi ertesi gün gitmiş olmalı.”

“Talihsizliğe bakınız ki, planımız ters tepti. Bu olay onu hayrete düşürünce Helicon’a dönmemeye ve Trantor’da kalmaya karar verdi. Kavga ânında tesadüfen oradan geçmekte olan bir yabancı da ona tavsiyede bulunmuş olabilir. Bu da hiç beklemediğimiz ikinci bir aksilikti.”

İmparator Cleon kaşlarını çattı. “O zaman bizim matematikçi... adı neydi şunun?”

“Seldon, Majesteleri. Hari Seldon.”

“O zaman bizim Hari Seldon elimizden kaçtı demek.”

“Bir bakıma öyle, Majesteleri. İzini takip ettik ve halen Streeling Üniversitesi’nde

olduğunu biliyoruz. Orada bulunduğu sürece dokunulması mümkün değildir.”

İmparator somurttu ve hafiften kızardı. “Bu sözler —dokunulması mümkün değildir— canımı çok sıkıyor. İmparatorlukta elimin uzanamayacağı hiçbir yer olmamalı. Buna rağmen burada, kendi dünyamda, bana birine dokunamayacağımızı söylüyorsun. Tahammül edilemez!”

“Eliniz üniversiteye de uzanabilir, Majesteleri. Ordunuzu gönderir ve Seldon denilen bu adamı istediğiniz anda çekip alabilirsiniz. Ama bunu yapmayı... istemiyoruz.”

“Niçin ‘uygun olmaz’ demiyorsun şuna, Demerzel? Matematikçinin fal bakması gibi konuşuyorsun. Mümkündür, ama uygun olmaz. Ben her şeyi mümkün, ama uygulanmaz bulan bir imparator olup çıktım! Unutma Demerzel, Seldon’a ulaşmak uygun kaçmasa bile, sana ulaşmak hiç de öyle değil.”

Demerzel bu son yorumu duymazlıktan geldi. ‘Tahtın ardındaki adam’, İmparator için ne denli önemli olduğunun bilincindeydi elbette; hem bu tür tehditleri önceden de duymuştu.

İmparator somurturken sessizce bekledi. Parmakları koltuğunun kenarında öfkeyle trampet çalan Cleon, “Peki o halde,” diye sordu, “Streeling Üniversitesi’ndek bir matematikçinin bize ne yararı olur?”

“Ortaya çıkan bu zor durumun da yararı olabilir, Majesteleri. Üniversitede psikotarih üzerine çalışmaya karar verebilir.”

“Uygulanamazlığın bu kadar ısrar ettikten sonra mı?”

“Yanılıyor olabilir ve bunu da fark edebilir. Eğer yanıldığını fark edecek olursa, onu üniversiteden çıkarmanın bir yolunu buluruz. Yeni koşullara göre bize gönüllü olarak katılması da olasılık içindedir.”

İmparator bir süre kendi düşünceleriyle baş başa kaldı. Sonra, “Ya bizden önce bir başkası ona ulaşacak olursa?” diye sordu.

“Bunu kim yapabilir ki, Majesteleri?” diye sordu Demerzel sakince.

“Wye Valisi, söz gelimi,” diye bağırdı Cleon ansızın. “Hâlâ imparatorluk düşler kuruyor.”

“İhtiyarlık onun dişlerini döktü, Majesteleri.”

“Duysan da inanma, Demerzel.”

“Ayrıca Seldon’la ilgilendiği, ya da onun adını bile duyup duymadığı konusunda elimizde hiçbir veri yok, Majesteleri.”

“Boş versene, Demerzel. Seldon’ın makalesini biz haber aldıysak, o da alması olabilir. Eğer biz Seldon’ın olası önemini görebiliyorsak, Wye de görebilir.”

“Eğer böyle bir şey olacaksa, ya da böyle bir şeyin olma olasılığından bile söz ediyorsak, bu bize güçlü önlemler almak hakkını kazandırır.”

“Ne kadar güçlü?”

“Örneğin, Seldon’ı Wye’in ellerine bırakmaktansa, hiç kimsenin eline geçmemesini tercih edebileceğimizi söyleyebiliriz,” dedi Demerzel temkinle. “Onur

varlığına son verebiliriz, Majesteleri.”

“Onu öldürtebiliriz, demek istiyorsun,” dedi Cleon.

“Öyle de diyebiliriz dilerseniz, Majesteleri,” dedi Demerzel.

Hari Seldon, Dors Venabili'nin araya girmesiyle kendisine ayrılmış olan küçük odada oturmakta olduğu iskemlesinde ardına yaslandı. Halinden memnun değildi.

Aslında, zihninden geçenler bunlar olsa da, duygularını ifade etmekte çok yetersiz kaldıklarının farkındaydı. Sadece memnuniyetsiz değil, öfkeliydi de... İşin kötüsü neye kızdığını tam olarak bilemediği için daha da köpürüyordu. Sorun tarih miydi? Tarihi yazanlar ve derleyenler mi? Tarihi yapan dünyalar ve insanlar mı?

Gazabının hedefi ne olursa olsun, aslında önemsizdi. Asıl sorun notlarının bir işe yaramamasıydı, yeni bilgilerinin bir işe yaramamasıydı, hiçbir şeyin işe yaramamasıydı.

Üniversiteye geldiğinden bu yana altı hafta geçmişti. Daha en başından kendine bir bilgisayar çıkışı bulmuş ve çalışmaya başlamıştı... hiçbir yönerge olmadan, ama matematik çalışmaları sırasında yıllar boyunca geliştirdiği içgüdülerine ayak uydurarak. Yavaş ve sık sık kesilen bir çalışmaydı bu, ama sorularına yanıt bulmasını sağlayacak yöntemi yavaş yavaş keşfetmenin de hoş bir yanı vardı.

Sonra Dors'tan ders aldığı hafta gelmiş ve birkaç düzine kestirme yolla birlikte iki de mahcubiyet getirmişti. Utanmasına yol açan ilk neden, öğrencilerin ona bakışlarıydı; kendilerinden daha yaşlı olduğunu fark ettiklerinden küçümser tavırlarıyla bunu yüzüne vuruyorlar ve Dors'un sürekli olarak 'Doktor' diye hitap etmesi karşısında da somurtuyorlardı.

"Onların senin bir türlü mezun olamayan ve çareyi ek ders olarak tarih almakta bulan tembelin teki olduğunu sanmalarını istemiyorum," demişti Dors.

"Ama bunu yeterince vurgulamadın mı? Sadece 'Seldon' demen artık yetmez mi?"
 "Yetmez," demişti Dors ve ansızın gülüvermişti. "Kaldı ki, sana 'Doktor Seldon' demek hoşuma gidiyor. Her seferinde rahatsız olmana da bayılıyorum."

"Tuhaf ve sadistçe bir espri anlayışına sahip olduğun ortada."
 "Beni bundan mahrum bırakacak mısın?"

Her nedense, bu Seldon'ı güldürmüştü. Normalde verilmesi gereken tepki sadizm reddetmek olmalıydı. Oysa Dors'un onun servisini kabul edip topu aynen geri göndermesi hoşuna gitmişti. Bu düşünce doğal olarak şu soruya yol açtı: "Burada üniversitede, tenis oynuyor musunuz?"

"Kortlarımız var, ama ben oynamıyorum."
 "Güzel. Ben sana öğretirim. Öğretirken de sana Profesör Venabili diye hitap edeceğim."

"Sınıfta öyle diyorsun zaten."
 "Tenis kortunda ne kadar saçma kaçacağını göreceksin."

"Alışırım."
 "Bu durumda, alışabileceğin başka nelerin olduğunu bulmaya çalışırım."
 "Müstehcen bir espri anlayışının olduğunu görüyorum."

Dors topu bile bile göndermişti Seldon'ın sahasına. "Beni bundan mahrum bırakacak mısın?" diye sordu Seldon.

Dors gülümsemiş ve daha sonra tenis kortunda şaşılacak bir beceri sergilemişti. Seldon, ilk setin ardından, "Daha önce hiç tenis oynamadığından emin misin?" diye sordu soluk soluğa.

"Kesinlikle," dedi kız.

Onu utandıran diğer neden ise biraz daha özeldi. Tarih araştırmaları için gereken yöntemleri öğrenmiş, sonra da —tek başına olduğu zamanlarda— bilgisayarın belleğinden yararlanmayı öğrenebilmek için çalışmaya gömülmüştü. Burada matematikten çok daha farklı bir mantık kullanılıyordu. Bilgisayarı dilediği yönde, sürekli ve hatasız kullanabildiğine göre aynı derecede mantıklı olduğunu düşünüyordu, ama alışık olduğundan çok daha değişik bir mantıktı bu.

Ancak ister yardım alsın ister almasın, ister hızlı gitsin ister yavaş, bir türlü sonuç alamıyordu.

Sıkıntısı tenis kortunda da göstermişti kendini. Dors kısa zamanda aşama kaydetmişti; ona yönü ve mesafeyi hesaplaması için zaman tanıyan kolay toplar atmasına artık gerek kalmamıştı. Bu da Seldon'ın onun bir acemi olduğunu unutmamasına ve sıkıntısını raketi sallayışına yansıtmasına neden olmuştu. Raketi öyle bir savurmuştu ki, top katılaşmış bir lazer ışını gibi yönelmişti kızın üzerine.

Dors koşarak ağın yanına gelmiş ve, "Beni öldürmek istemeni anlayabiliyorum," demişti. "İkide bir topu ıskaladın seni kızdırıyor olmalı. Peki, senin benim kafam: üç santimle kaçırmana ne buyrulur? Yani, sıyıramadın bile, tamamen ıskaladın. Bu kadarını mı becerebiliyorsun?"

Dehşete düşen Seldon açıklamaya çalıştı, ama ancak anlamsız birkaç sözcük geveleyebildi.

"Bak," dedi Dors, "senin servislerinle yüz yüze gelmeye niyetim yok bir daha. Niçin bir duş aldıktan sonra çay içmeye gitmiyoruz? Biz çay içerken, sen de öldürmek istediğin şeyin gerçekte ne olduğunu anlatırsın. Eğer gerçekten kafamı patlatmaya çalışıyor idiyse bilmem, ama içindeki derdi ortaya dökmezsen, karşında bir hedef olarak kalmak benim açımdan çok tehlikeli olacak."

Çay içerlerken, "Dors, tarih kitaplarının çoğunu taradım," dedi Seldon. "Taradın sadece, şöyle bir karıştırdım. Henüz araştırmamı derinleştirme fırsatım olmadı. Yine de sonuç sanırım değişmeyecek. Kitapfilmlerin tümü birkaç olay üzerine yoğunlaşıyor."

"Can alıcı olaylar. Tarih yapanlar."

"Bu bir bahane sadece. Hepsi birbirinin kopyası. Orada yirmi beş milyon gezegen var ve ciddi bir şekilde bahsedilen bunlardan ancak yirmi beşi."

"Sadece galaksinin genel tarihiyle ilgili kitapları okuyorsun. Küçük gezegenlerin özel tarihlerini gözden geçir. Ne kadar küçük olursa olsun her dünyada çocuklara, dışarıda dev bir galaksinin olduğu öğretilmeden önce, kendi tarihleri okutulur. Sen

de Helicon'un tarihini Trantor'un yükselişinden ya da Büyük Yıldızlararası Savaş'tan daha iyi bilmiyor musun?"

"Bu tür bilgiler de sınırlı," dedi Seldon kasvetle. "Helicon coğrafyasını ve nasıl yerleşildiğini biliyorum ve Jennisek gezegeninin kötülüklerini... bizim geleneksel düşmanlarımızdır, her ne kadar öğretmenlerimiz 'düşman' yerine 'rakip' dememiz gerektiğini vurgulamış olsalar da hep. Ama Helicon'un galaksinin genel tarihine ne katkıda bulunduğuna dair hiçbir şey öğrenemedim."

"Belki hiç bulunmadı."

"Saçmalama. Elbette bulundu. Belki Helicon büyük uzay savaşlarına, önemli ayaklanmalara, ya da barış antlaşmalarına katılmadı. Belki imparatorluk tahtına göz dikenlerden hiçbiri Helicon'u üs seçmedi. Ama daha küçük birtakım katkıları mutlaka olmuştur. Kuşkusuz, başka yerlerdeki olguları etkilemeden hiçbir yerde hiçbir olgu gerçekleşemez. Yine de, işime yarayacak hiçbir şey bulamıyorum. Bak Dors, matematikte her şeyi bilgisayarlarda bulabilirsin, bildiğimiz ya da yirmi bin yılda keşfettiğimiz her şeyi. Ama tarih öyle değil. Tarihçiler önemli olayları seçiyor, cımbızla ayıklıyorlar... ama hepsi de aynı olayları seçiyor."

"Ama, Hari," dedi Dors, "matematik insanın keşfettiği düzenli bir bilimdir. Her şey diğerini izler. Hepsi de bilinen tanımlamalar ve aksiyonlar vardır. O... o... bir bütündür. Tarih ise bambaşka. Katrilyonlarca insanın edimlerinin ve düşüncelerinin bilinçdışı işlenmesidir. Tarihçiler seçmek ve ayıklamak zorundadırlar."

"Kesinlikle," dedi Seldon, "ama psikotarihin yasalarını oluşturmak istiyorsam tarihin tamamını bilmeliyim."

Bunlar dün olmuştu. Şimdi Seldon, tam bir başarısızlıkla geçmiş yeni bir günür ardından küçük odasında oturmuş, Dors'un sözlerini bir kez daha duyuyordu: "Bu durumda, psikotarihin yasalarını hiçbir zaman düzenleyemeyeceksin."

Başta kendisi de böyle düşünmüştü ve eğer Hummin bunu yapabileceğine ikna etmemiş ve kendi fikrini Seldon'a zorla kabul ettirmemiş olsaydı, böyle düşünmeye de devam edecekti.

Vazgeçemiyordu yine de. Başka bir yol daha olabilir miydi?

Aklına hiçbir şey gelmedi.

5. KISIM

ÜSTYAKA

TRANTOR — ... Hiçbir zaman uzaydan görülen bir dünya olarak tasvir edilmedi. Çok uzun bir süre boyunca insanoğlunun zihninde içsel bir dünya olarak yer aldı ve akla kubbelerle örtülmüş bir insan kovanı görüntüsünü getirdi. Yine de Trantor'un bir dış yüzeyi vardı; uzaydan çekilen ve çeşitli ayrıntı derecelerindeki bazı holografları hâlâ elimizde bulunmaktadır (bkz. Şekil 14 ve 15). Kubbelelerin bir zamanlar 'Üstyaka' diye anılan yüzeyi, dev kentle atmosferin buluştuğu o ince tabaka...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

21

Yine de ertesi gün sabahın ilk ışıkları Hari Seldon'ı kütüphanede buldu. Öncelikle Hummin'e verdiği bir sözü vardı. Deneyeceğine dair söz vermişti ve bunu gönülsüzce yapmayı içine sindiremezdi. Başarısızlığı kabullenmek gücüne gidiyordu. En azından şimdilik başarısız olduğunu kabul etmek istemiyordu. Elinde hâlâ birtakım ipuçları olduğunu düşündüğü sürece bunu kabul etmeyecekti.

Henüz göz atmamış olduğu referans filmkitaplarının listesine uzun uzun baktı ve bu kadar çok sayıdaki kitaptan kim bilir hangisinin işine yarayacağını merak etti. Listedekilerin hiçbirinin bir işe yaramayacağına karar vermek ve her birine tek tek kısaca göz atmakla yetinmek üzereydi ki, küçük çalışma bölmesinin duvarına hafifçe vurulduğunu duyarak irkildi.

Kafasını kaldıran Seldon, Lisung Randa'nın bölmenin aralığından şaşkın şaşkın ona bakan yüzü ile karşılaştı. Seldon, Randa'yı tanıyordu, onları Dors tanıştırmıştı ve o ve birkaç kişiyle daha birkaç kez yemek yemişlerdi.

Psikoloji Bölümü'nde okutman olan Randa, tıknaz, tombul ve güleç yüzlü bir adamdı; yüzünden gülümseme hemen hemen hiç eksik olmuyordu. Milyonlarca gezegende yaşayan pek çok insan gibi soluk bir teni ve çekik gözleri vardı. Bu, Seldon için yabancı sayılmazdı, çünkü önemli matematikçilerin çoğu da benzer dış görünüşe sahiplerdi ve Seldon onların holograflarını sık sık görmüştü. Ama Helicon'da bu Doğululardan biriyle karşılaşmamıştı hiç. (Geleneksel olarak onlara Doğulu deniyordu, ama kimse bunun nedenini bilmiyordu aslında; Doğuluların da kendilerine böyle denmesine kızdıkları söyleniyordu, ama bunun nedenini de kimse bilmiyordu.)

“Burada, Trantor'da, bizden milyonlarca var,” demişti Randa ilk görüşmelerinde mahcup olmaksızın gülümseyerek, çünkü Seldon onunla ilk karşılaştığı anda yüzündeki şaşkınlık ifadesini bastıramamıştı. “Burada epeyce Güneyli ile de karşılaşacaksınız... koyu renk ten, kıvrıkcık saçlar. Daha önce hiç görmüş müydün?”

“Helicon'da değil,” diye mırıldandı Seldon.

“Demek Helicon'da herkes Batılı, öyle mi? Ne kadar sıkıcı! Ama bir farkı yol aslında. Hepsi aynı.” (Randa yanından ayrıldığında Seldon, Doğulular, Güneyliler ve Batılılar diye grupların olduğunu, ama hiç Kuzeyli olmadığını düşünerek kalakalmıştı. Kitaplar arasında yaptığı araştırmalarında bunun niçin böyle

olduğuna dair bir yanıt bulabileceğini ummuştı, ama henüz böyle bir yanıt bulamamıştı.)

Şimdi de Randa, sakın mizacını yansıtan yüzünde neredeyse gülünç denebilecek kadar düşünceli bir ifadeyle ona bakıyordu. “Seldon, iyi misin?” dedi Randa.

Seldon ona şaşkın şaşkın baktı. “Elbette, iyiyim. Niçin olmayayım?”

“Çıkardığın sesler yüzünden, azizim. Çığlık atıyordun.”

“Çığlık mı?” Seldon inanamaz bir yüzle baktı ona.

“Yüksek sesle değil. Şöyle.” Randa dişlerini gıcırdattı, sonra da gırtlaklarını derinliklerinden boğuluyormuşçasına tiz bir ses çıkardı. “Yanılıyorsam, sana haksızlık ettiğim için özür dilerim. Lütfen affet.”

Seldon başını eğdi. “Affedilecek bir durum yok, Lisung. O sesi arada bir gerçekter de çıkarıyorum, daha önce de söylemişlerdi. Ama emin ol, bunu bilinçsizce yapıyorum. Hiç farkına varmıyorum.”

“Peki niçin yaptığının farkında mısın?”

“Evet. Düş kırıklığına uğradığımda. Düş kırıklığına!”

Randa, Seldon’a biraz daha yakına gelmesini işaret etti ve sesini daha da alçalttı. “Burada insanları rahatsız ediyoruz. Onlar bizi atmadan önce lobiye çıkalım.”

Lobiye çıkıp kendilerine hafif birer içecek aldıklarında Randa, “Sadece mesleksen bir meraktan ama, kendini niçin düş kırıklığına uğramış hissettiğini sorabilir miyim?” dedi.

Seldon omuz silkti. “İnsan düş kırıklığını niçin hisseder? Hiçbir ilerleme kaydetmeyi beceremediğim bir noktada takılıp kaldım.”

“Ama sen bir matematikçisin, Hari. Tarih laboratuvarındaki şeyler yüzünden niçin yeise düşüyorsun?”

“Ya sen burada ne yapıyordun?”

“Kestirmeden gidiyordum ki senin sesini duydum... iniltini. Görüyorsun ya,” diye gülümsedi, “artık kestirme olmaktan çıktı, ciddi bir gecikmeye yol açtı, ama bu gecikmeden hoşnutum.”

“Keşke ben de tarih kütüphanesinden sadece geçiyor olsaydım. Ama biraz tarih bilgisi gerektiren bir matematik problemini çözmeye çalışıyorum; pek becerdiğim de söylenemez.”

Randa yüzünde alışılmadık derecede ciddi bir ifadeyle Seldon’a baktı. Sonra, “Özür dilerim, ama şimdi söyleyeceğim şey seni biraz kızdırabilir,” dedi. “Senin hakkında bilgisayarda araştırma yapıyordum.”

“Hakkımda araştırma mı yapıyordun!” Seldon’ın gözleri faltaşı gibi açılmıştı. Gerçekten de çok sinirlenmişti.

“Seni kızdırdım. Ama, biliyorsun, amcam matematikçiydi. Hatta ismini duymuş bile olabilirsin: Kiangtow Randa.”

Seldon yutkundu. “Sen o Randa’nın akrabası mısın?”

“Evet. Babamın ağabeyiydi ve onun yolundan gitmediğim için çok üzülmüştü...”

kendisinin çocuğu yok çünkü. Bir matematikçiyle tanışmış olmamın hoşuna gidebileceğini düşünmüştüm, seninle böbürlenmek istemiştım —eğer böbürlenebilirim elbette— bu yüzden de matematik kütüphanesinde senin hakkında neler olduğuna bir bakayım dedim.”

“Anlıyorum. Demek burada olmanın asıl nedeni buydu. Eh, üzgünüm, sanırım hava basacağıın pek bir şey bulamayacaksın.”

“Yanılıyorsun. Okuduklarımdan çok etkilendim. Makalelerinin tam olarak neden bahsettiğini pek anlayamadım, ama senin hakkında yazılanlar çok olumluydu. Haberlerle ilgili dosyaya baktığıımda, bu yıl Onuncu Yıl Toplantısı’na katıldığını gördüm. Yani... bu psikotarih tam olarak neyin nesidir? Sen de fak etmişsindir, ilk iki hece beni çok meraklandırdı.”

“Makalenin o kelimeyle ilgili olduğunu anlamışsın.”

“Çok kötü bir biçimde yanılmıyorsam eğer, makalende tarihin gelecekte nasıl şekilleneceğini hesaplayabileceğini anlatmaya çalışıyorsun.”

Seldon bıkkınlıkla salladı başını. “Aşağı yukarı öyle denebilir, psikotarih buna benzer bir şeydir, ya da öyle olmasını hedeflemiştım.”

“Ama bu yaptığın ciddi bir çalışma mı?” Randa gülümsüyordu. “Baklalarla oynamıyorsun, değil mi?”

“Baklalarla mı?”

“Benim geldiğim gezegen Hopara’da çocukların oynadığı bir oyundan bahsediyorum. Oyunun geleceği gösterdiğine inanılır ve eğer az çok zeki bir çocuksan, oyundan işe yarar bir şeyler elde edebilirsin. Bir anneye kızının büyüüyü çok güzel olacağını ve zengin bir adamla evleneceğini söylersin ve hemen bir parça pasta ya da yarım kredilik bozuk para verilir sana. Kehanetin doğru çıkıp çıkmayacağını görmek için beklenmez, sadece böyle güzel şeyler vaat ettiğin için ödüllendirilirsin.”

“Anlıyorum. Hayır, bakla falına bakmıyorum. Psikotarih sadece kuramsal bir çalışma alanı. Tamamen kuramsal. Hatta uygulanabilirliği dahi yok, ancak...”

“İşte şimdi bir yerlere varıyoruz. İlginç olan istisnalardır.”

“Sadece böyle bir uygulamayı ortaya çıkarmak isterdim. Belki biraz daha tarih bilseydim...”

“Ah, demek bu yüzden tarih okuyordun!”

“Evet, ama işime yaramıyor,” dedi Seldon üzgünce. “Tarih çok geniş, ama çok az anlatılmış.”

“Bu da seni yeise düşürüyor.”

Seldon başıyla onayladı.

“Ama Hari, sadece birkaç haftadır buradasın.”

“Doğru, ama şimdiden fark ettim ki...”

“Birkaç haftada hiçbir şey fark edemezsin. Azıcık ilerleme kaydetmek için bütün yaşamın boyunca uğraşman gerekebilir. Bu problemin çözüm yolu nesiller boyunca

pek çok matematikçinin çalışmasıyla saptanabilir.”

“Biliyorum, Lisung, ama beni bu da rahatlatmıyor. Ben kendim elle tutulur bir ilerleme kaydetmek istiyorum.”

“İlginî dağıtacak şeylerle boş yere uğraşman da bir işe yaramaz. Kendini biraz daha iyi hissetmeni sağlayacaksa, sana insanoğlunun tüm tarihi kadar asla karmaşık olmayan, ama insanların kim bilir ne zamandır pek bir ilerleme kaydetmeden üzerinde uğraşıp durdukları bir alandan söz ederim. Burada, üniversitede, bu alanda çalışan bir grup olduğu ve yakın arkadaşlarımdan biri de bu gruba dahil olduğu için bundan haberdarım. Düş kırıklığı ha! Sen daha düş kırıklığının ne olduğunu bilmiyorsun!”

“Nedir bu alan?” Seldon içinin merakla kıpırdanmaya başladığını hissetmişti.

“Meteoroloji.”

“Meteoroloji mi!” Seldon yanıtın basitliği karşısında eşekten düşmüşe dönmüştü.

“Hemen suratını asma. Bak şimdi. İnsanların yaşadığı her gezegenin bir atmosfer vardır. Her gezegenin kendine özgü bir atmosfer bileşimi, kendine özgü bir ısı aralığı, kendine özgü bir dönme hızı, mevsim yapısı, eksen eğimi ve kara/deniz dağılımı vardır. Yaklaşık yirmi beş milyon farklı problemimiz var ve henüz hiç kimse bu problemleri tek bir denklemde toplamayı başaramadı.”

“Çünkü atmosfer kaotik bir davranış biçimine kolayca girebilir. Bunu herkes bilir.”

“Arkadaşım Jenarr Leggen da aynısını söylüyor. Onunla tanışmıştınız.”

Seldon anımsamaya çalıştı. “Uzun boylu olan mı? Koca burunlu? Pek konuşmayan?”

“Ta kendisi... ve Trantor da bütün gezegenlerden daha karmaşık bir bulmaca gibidir. Kayıtlara bakılırsa, ilk yerleşildiğinde normal bir hava durumu söz konusuymuş. Sonra, nüfus arttıkça ve kentleşme yayıldıkça daha fazla enerji kullanılmaya ve atmosfere daha fazla ısı salınmaya başlanmış. Buz örtüsü incelmış, bulut tabakası kalınlaşmış ve hava kötüleşmiş. Bu, insanların yeraltına taşınmasını hızlandırmış ve böylece bir kısır döngüye girilmiş. Hava koşulları kötüleştikçe insanlar sabırsızlıkla yerin daha da derinlerine inmişler, kubbeler inşa edilmiş, ama hava daha da kötüye gitmiş. Şimdi gezegenin yüzeyi neredeyse her zaman bulutlarla kaplı ve çok sık yağmur yağıyor... ya da yeterince soğuk olduğunda kar. Sorun, şimdiye kadar kimsenin bunu tam anlamıyla çözememiş olması. Kimse havanın neden bu kadar kötülediğini çıkarabilmiş değil, gündelik değişmelerin ayrıntılarını mantıklı bir biçimde tahmin edebilen de yok henüz.”

Seldon omuz silkti. “Bu o kadar önemli mi?”

“Bir meteorolog için, evet. Sen kendi problemin yüzünden böylesine yeise düşebiliyorsan, onlar da kendi problemleri nedeniyle düşebilirler. Proje şoveni olma lütfen.”

Seldon, İmparatorluk Sarayı'na giderken geçtiği yoldaki bulutlu havayı ve nemli

soğuşu anımsadı.

“Bu konuda ne yapıyor?”

“Şey, bu konuda burada büyük bir proje yürütülüyor ve Jenarr Leggen da projede görev alıyor. Eğer Trantor’daki hava değişimini anlayabilirlerse, genel meteorolojinin temel yasaları hakkında önemli şeyler öğrenebileceklerini düşünüyorlar. Senin psikotarihin yasalarını bulmak istediğın kadar, Leggen da bunu öğrenmek derdinde. Üstyaka’da... bilirsin, kubbelerin üzerinde, her türden bir yığın ekipman kurdu. Bütün bu araç gereç halen pek bir şeye yaramadı. Atmosfer hakkında, bir sonuca dahi ulaşmadan çalışmak için pek çok nesle gereksinim varken, sen insanlık tarihini birkaç hafta içinde çözememekten nasıl şikâyet edebilirsin ki?”

Seldon, Randa’nın haklı olduğunu düşündü; yanıyordu ve mantıksız davranıyordu. Yine de... Yine de... Hummin, problemleri çözmek için girişilen bilimsel çabaların hüsrana uğramasının, gittikçe yozlaşmakta olan bir devirde yaşamakta olduklarının başka bir göstergesi sayılabacağını söyleyebilirdi. Belki o da haklıydı, ama genel bir yozlaşma ve ortalama bir etkiden söz ettiğı sürece. Seldon becerilerinde ya da zihninde hiçbir bozulma hissetmiyordu.

Kendini topladı ve Randa’nın anlattıklarına biraz ilgi göstererek, “İnsanları kubbelerin üzerine tırmanıp yukarıdaki açık havaya çıkmalarından söz ediyorsun, değil mi?” diye sordu.

“Evet. Üstyaka’ya. Gerçi ne tuhaf. Trantor’da doğup büyüyenlerin çoğuşu bunda hoşlanmıyor. Üstyaka’ya gitmek istemiyorlar. Düşüncesi bile onlarda yükseklik korkusuna benzer bir tepki doğuruyor. Meteoroloji projesinde çalışanların çoğuşu gezegen dışından gelenler.”

Seldon pencereden üniversite kampusunun çimenlerine ve küçük bahçeye baktı. Her yer ışıl ışıldı, ama ne bir gölge, ne de boğucu bir sıcak vardı; sonra düşünceli bir sesle ekledi: “İçeride olmanın rahatlığını tercih ettikleri için Trantorlular’ suçlayabilir miyim, bilmiyorum; ama sırf meraktan da olsa birkaçı yukarı çıkabilirdi herhalde. Ben olsam çıkardım.”

“Meteorolojiyi çalışırken görmek istediğini mi söylüyorsun yani?”

“Sanırım. Üstyaka’ya nasıl çıkılıyor?”

“Zor değil. Asansöre biniyorsun, yukarı çıkıyorsun, bir kapı açılıyor ve orada oluyorsun. Ben çıktım. Yukarısı... bildiğimiz yerlere benzemiyor.”

“Psikotarih üzerine kafa patlatıp durmaktan bir süre için de olsa uzaklaşmak isterdim.” Seldon içini çekti. “Bu hoşuma giderdi.”

“Öte yandan ise,” dedi Randa, “amcam bütün bilimler birbirine benzer, derdi. Belk haklıdır. Meteoroloji çalışmalarını izlerken psikotarih kuramında işine yarayacak bir şeyler öğrenebilirsin. Sence olamaz mı?”

Seldon hafifçe gülümsedi. “Pek çok şeyin olması mümkündür.” Sonra da içinden ekledi: Ama uygulanabilir değildir.

Fikir Dors'un hoşuna gitmiş gibiydi. "Meteoroloji, ha?"

"Evet," dedi Seldon. "Yarın için planlanmış bir çalışma var ve ben de onlarla yukarı çıkıyorum."

"Tarihten bezdin mi?"

Seldon kasvetle salladı başını. "Evet, sıkıldım. Bu değişiklik hoşuma gidecek. Kaldı ki, Randa bunun da matematik açısından baş edilemeyecek kadar büyük bir problem olduğunu söylüyor ve çözümsüz kalanın sadece ben olmadığımı görmek bana iyi gelebilir."

"Umarım açık alan korkun yoktur."

Seldon sırttı. "Hayır, yok, ama bunu niçin sorduğunu anlıyorum. Randa Trantorlular'ın açık alanlara çıkmaktan genellikle tırstıklarını ve Üstyaka'ya çıkmak istemediklerini söylüyor. Tepelerinde koruyucu bir çatı olmadığı sürece rahatsızlık duyuyorlar galiba."

Dors başıyla onayladı. "Bunun burada doğal olduğu söylenebilir, ama galaksinin diğer gezegenlerinde de pek çok Trantorlu var: gezginler, yöneticiler, askerler. Ayrıca açık alan korkusu dış gezegenlerde de nadir bir şey sayılmıyor."

"Bu doğru olabilir, Dors, ama ben korkmuyorum. Yukarıda ne olduğunu merak ediyorum ve bir değişiklik yapmak da hoşuma gidecek; özetle, yarın onlarla birlikte yukarıya çıkacağım."

Dors tereddüt etti. "Ben de gelirdim, ama yarınki programım epey yüklü. Açık alan korkun olmadığına göre bir sorun yaşamazsın muhtemelen ve orada bulunmak hoşuna da gidebilir. Ah, bir de meteorologlardan uzaklaşma sakın. Oralarda kaybolanlar olduğunu duymuştum."

"Dikkatli olacağım. Herhangi bir yerde kaybolmayalı çok uzun zaman oldu."

Jenarr Leggen'in karanlık bir havası vardı. Bunun nedeni teninin kumral sayılabilecek rengi değildi. Kalın ve koyu renk kaşları da değildi ona bu havayı veren. Daha çok bu kaşların kuyu gibi derin iki göz ve uzun ve okkalkı bir burnun üzerinde yer almalarıydı. Sonuçta, hiç de hoş olmayan bir görünüşe sahipti. Gözleri hiç gülmüyordu ve nadiren konuştuğunda ince sayılabilecek bedenine hiç uymayan boru gibi derin bir ses çıkarıyordu.

“Daha kalın giysilere gereksinmen olacak, Seldon,” dedi.

“Ya?” dedi Seldon ve çevresine bakındı.

Leggen ve Seldon gibi yukarı çıkmaya hazırlanan iki erkek ve iki kadın daha vardı ve tıpkı Leggen gibi onlar da ipeksi Trantor kıyafetlerinin üzerine kalın süveterler giymişlerdi. Süveterlerin canlı renklerde ve cesur tasarımlara sahip olmaları Seldon'ı hiç şaşırtmamıştı. Kuşkusuz ki hiçbiri diğerine benzemiyordu.

Seldon kendi haline baktı. “Affedersin, bilmiyordum... Ama üstüme alabileceğim daha uygun bir giysim yok.”

“Ben sana bir tane veririm. Buralarda fazladan bir tane daha olması gerek... Evet işte burada. Biraz modası geçmiş, ama hiç yoktan iyidir.”

“Böyle süveterler insanı terletir,” dedi Seldon.

“Burada belki,” dedi Leggen. “Üstyaka'da farklı koşullar söz konusu. Soğuk ve rüzgâr. Senin için fazladan tozluklarımın ve botlarımın olmaması çok kötü. Daha sonra onlara da gereksinmen olacak.”

Yanlarında bir el arabası dolusu araç gereç de götürüyor ve her birini Seldon'ın gereksiz bulduğu bir yavaşlıkla teker teker kontrol ediyorlardı.

“Geldiğin gezegen soğuk muydu?” diye sordu Leggen.

“Bazı kısımları, elbette,” dedi Seldon. “Helicon'un benim geldiğim kısmında hava ılıman ve çoğunlukla da yağmurludur.”

“Bu fena işte. Üstyaka'nın havasından hoşlanmayacaksın.”

“Orada kalacağımız süre boyunca katlanabileceğimi sanıyorum.”

Hazır olduklarında, üzerinde SADECE GÖREVLİLERE AİT yazan bir asansör bindiler.

“Üstyaka'ya çıktığı için böyle yazıyor,” dedi genç kadınlardan biri. “Geçerli bir nedenleri olmadıkça insanların oraya çıkmaları istenmez.”

Seldon bu genç kadınla daha önce tanıştırılmamış, ama ona Clowzia diye seslendiklerini duymuştu. Bunun ismi mi, soyadı mı, yoksa lakabı mı olduğunu bilmiyordu.

Asansör Seldon'ın burada ya da Helicon'da bindiklerinden farklı değildi (Hummin'le birlikte bindikleri yerçekimi asansörü dışında, tabii), ama asansörün onu gezegen sınırlarının dışına, yukarıdaki boşluğa çıkaracağını bilmesi, kendini bir uzaygemisindeymiş gibi hissetmesine yol açmıştı.

Seldon içinden gülümsedi. Aptalca bir hayaldi bu.

Asansör Hummin'in bütün galaksinin yozlaşmakta olduğu savını Seldon'a anımsatırcasına hafifçe sarsıldı. Leggen, tıpkı diğer iki adam ve kadınlardan da biri gibi donakalmış, sanki asansörden çıkıncaya dek düşünmeyi ve hareket etmeyi ertelemişçesine bekliyordu. Ama Clowzia onu çok etkileyici bulmuşçasına bakıp duruyordu Seldon'a.

Seldon kıza doğru yanaştı ve diğerlerini rahatsız etmek istemediği için kulağına eğilerek, "Çok mu yükseğe çıkıyoruz?" diye sordu.

"Yüksek mi?" diye yineledi Clowzia. Normal bir ses tonuyla konuşmuştu diğerlerinin sessizlik istediklerinin farkında değildi anlaşılan. Çok genç görünüyordu ve Seldon'ın aklına onun hâlâ bir öğrenci olabileceği geldi. Belki de bir stajyer.

"Çıkmamız çok uzun sürdü. Üstyaka katlarca yukarda olmalı."

Bir an için kızın kafası karışmış gibi göründü. Sonra, "Ah, hayır," dedi. "Hiç de değil. Çok derinden yola çıktık. Üniversite dip katlarda yer alıyor. Çok fazla enerji kullanıyoruz ve ne kadar derindeyse enerjinin maliyeti de o kadar düşük oluyor."

"Pekâlâ," dedi Leggen. "İşte geldik. Haydi ekipmanı taşıyalım."

Asansör hafif bir titremeyle durdu ve geniş kapısı yana hızla kayarak açıldı. Isı bir anda düştü ve Seldon ellerini ceplerine sokarak, bir süveteri olduğuna şükretti. Soğuk bir esinti saçlarının arasında dolaştı ve tam bir şapkasının olmasının işine yarayabileceğini düşünmeye başlamıştı ki, Leggen süveterinin cebinden bir şey çıkardı, havada çırparak açtı ve başına geçirdi. Diğerleri de onu taklit ettiler.

Yalnızca Clowzia tereddüt etmişti. Şapkasını giymeden önce durmuş ve giymesi için Seldon'a uzatmıştı.

Seldon başını salladı. "Senin şapkanı alamam, Clowzia."

"Al haydi. Benim saçlarım gür ve uzun. Seninkilerse hem kısa, hem de biraz... seyrek."

Başka zaman olsa Seldon bunu şiddetle yadsırdı. Ama şimdi şapkeyi aldı ve "Teşekkür ederim," diye mırıldandı. "Başın üşüyecek olursa geri veririm."

Belki Clowzia o kadar da genç değildi. Neredeyse bir bebeğinkini andıran yuvarlak yüzü onu böyle gösteriyordu. Şimdi saçlarına dikkat ettiğinde, Seldon onların hoş bir kestane kızılı olduğunu gördü. Helicon'da böylesine rastlamamıştı.

Dışarıda hava bulutluydu, tıpkı saraya giderken geçtiği açık alanda olduğu gibi. O zaman olduğundan daha soğuktu ve Seldon kış mevsiminin altı hafta daha ilerlediğini düşündü. Bulutlar daha kalın, gün ışığı da belirgin biçimde loş ve kasvetliydi... Yoksa vakitlerden akşam olduğu için mi böyleydi acaba? Elbette, gün ışığından yararlanmak için yeterince zamanları olmasa, böyle önemli işler yapmak üzere çıkmazlardı yukarı. Yoksa işlerini çok kısa bir sürede tamamlamayı mı umuyorlardı?

Bunların hepsini sormak isterdi, ama böyle bir anda soru sormasından

hoşlanılmayacağını düşündü. Tümünün de heyecandan öfkeye kadar varan çeşitli ruh hallerinde olduklarını görebiliyordu.

Seldon çevresini incelemeye başladı.

Fark ettirmeden ayağını vurduğunda çıkan sesteki mat, madeni bir zeminde durmakta olduğunu tahmin etti. Ama yer sırf madenden de oluşmuş değildi. Yürüdüğü zaman ayak izleri bırakıyordu. Yüzey besbelli ki toz, ince kum ya da kil tabakasıyla kaplanmıştı.

Eh, niçin olmasın? Kimse çıkıp çatının tozunu almıyordu herhalde. Yeri kaplayan maddenin ne olduğunu merak ettiği için, bir çimdik almak üzere eğildi.

Bu sırada Clowzia da yanına gelmişti. Seldon'ın ne yaptığını fark ettiğinde ihmalkârlığı yakalanan bir ev kadını tavrıyla ve utanarak, "Araçlarımız için sileriz buraları aslında," dedi. "Üstyaka'daki çoğu yer buradan kat kat kötü durumdadır, ama sorun değil aslında. Bilirsin işte, izolasyon görevi görüyor."

Seldon kendince bir şeyler mırıldandı ve çevresine bakınmaya devam etti. İnce kum tabakasından (eğer ona böyle denebilirse) onun bir parçasıymış gibi yükselen aygıtları anlamak mümkün değildi. Ne bu aygıtların ne oldukları, ne de neyi ölçmekte kullanıldıkları hakkında bir fikri vardı.

Leggen'in ona doğru geldiğini gördü. Adam yürürken adımlarını çok büyük ve dikkatle atıyordu. Seldon onun aletlerin yaptıkları ölçümleri bozmamak için böyle davrandığını anladı. Kendisi de aynısını yapmak için kafasında not aldı.

"Sen! Seldon!"

Seldon bu ses tonundan pek hoşlanmamıştı. Sakin bir tavrıyla, "Evet, Dr. Leggen? diye yanıtladı.

"Eh, Dr. Seldon olsun o zaman." Bunu sabırsızlıkla söylemişti. "O bacaksız arkadaşımız Randa, senin bir matematikçi olduğundan bahsetmişti."

"Doğru etmiş."

"İyi bir matematikçi misin?"

"Öyle olduğumu umuyorum, ama bunu garanti etmek çok zor."

"Çözümsüz problemlerle ilgileniyormuşsun."

Seldon hüzünle, "Bir tanesine takılıp kaldım," dedi.

"Ben de bir başkasına takıldım. Çevrene dilediğinince bakınabilirsin. Bir sorun olursa, stajyerimiz Clowzia sana yardım eder. Belki bir faydan dokunur bize."

"Çok isterdim, ama meteoroloji hakkında hiçbir şey bilmiyorum."

"Sorun değil, Seldon. Sadece nasıl bir şey olduğunu anlamanı istiyorum. Sonra seninle benim matematik yöntemlerimi tartışırız, burada olduğu şekliyle."

"Hizmetinizdeyim."

Leggen arkasını döndü; uzun, somurtkan suratı pek bir ciddiydi. Sonra yine geri döndü. "Eğer üşürsen —çok üşürsen— asansörün kapısı açık. Sadece içeri girmen ve ÜNİVERSİTE KATI yazılı düğmeye basman yeter. Asansör seni doğrudan aşağı indirir ve sonra otomatik olarak buraya döner. Clowzia sana gösterir... eğer

unutursan tabii.”

“Unutmam.”

Leggen bu kez yanlarından ayrılmıştı. Soğuk rüzgâr süveterinin içine işlerken, Seldon onun gidişini izledi. Bu arada Clowzia da yanına gelmişti, rüzgâr kızır yüzünü de hafifçe kızartmıştı.

“Dr. Leggen’in canı sıkılmışsa benziyor,” dedi Seldon. “Yoksa hep böyle midir?”

Clowzia kıkırdadı. “Çoğu zaman canı sıkılıyormuş gibi görünür, ama şimdi gerçekten öyle.”

Seldon çok doğal bir tavırla, “Niçin?” dedi.

Clowzia saçlarını savurarak omzundan geriye doğru baktı. Sonra da, “Bu benim işim değil, ama yine de bir şeyler biliyorum,” dedi. “Dr. Leggen’in hesaplarına göre tam bu saatte bulutlar açılacaktı ve o da gün ışığında birkaç özel ölçüm yapmayı planlıyordu. Ama işte... havanın nasıl olduğunu görüyorsunuz.”

Seldon başıyla onayladı.

“Burada holovizyon alıcılarımız var, yani havanın bulutlu —hem de her zamankinden daha kötü— olduğundan haberdardı. Sanırım aletlerde bir sorun olmasını ve böylece hatanın kendi kuramından değil aletlerden kaynaklanıyor olmasını umuyordu. Ama aletlerle ilgili bir sorunu şu âna kadar bulamadılar.”

“Bu kadar mutsuz görünmesinin nedeni bu yani.”

“Açıkçası, hiçbir zaman mutlu görüldüğü söylenemez.”

Seldon gözlerini kısarak çevreyi süzdü. Bulutlara rağmen oldukça aydınlık sayılırdı. Sonra ayaklarının altında uzanan yüzeyin tam anlamıyla yatay olmadığını fark etti. Alçak bir kubbenin üzerinde bulunuyorlardı ve ileriye doğru baktığında her yönde farklı yükseklik ve genişlikte başka birçok kubbe daha olduğunu gördü.

“Üstyaka biraz düzensiz görünüyor,” dedi.

“Genellikle öyle sanırım. Öyle yapılmış.”

“Bir nedeni var mı?”

“Pek sayılmaz. Bana söylediklerine göre —ben de tıpkı sizin gibi çevreye bakıp nedenini sormuştum, tahmin edersiniz— Trantor’daki insanlar önce alışveriş merkezleri, spor sahaları gibi yerleri kubbe altına almışlar, sonra kentler tek çatı altında toplanmaya başlanmış, böylece şurada burada farklı yükseklik ve genişlikte pek çok kubbe oluşmuş. Bütün kentler bir araya geldiğinde kubbeler düzensiz bir halde kalmış, ama o zamana dek de insanlar bunun zaten böyle olması gerektiğine karar vermişler.”

“Yani tamamen rastlantısal bir durumun gelenek haline dönüştüğünü mü söylüyorsun?”

“Sanırım... eğer böyle ifade ederseniz.”

Eğer tamamen rastlantısal bir durum kurula dönüşebiliyorsa ve artık vazgeçilmez bir şey haline gelebiliyorsa, bu psikotarihin bir yasası olabilir mi, diye düşündü Seldon. Pek önemli görünmüyordu, ama bunun gibi önemsiz kaç tane yasa daha

olacaktı acaba? Bir milyon mu? Yoksa bir milyar mı? Bu önemsiz yasaların doğa olarak türetilebilecekleri daha az sayıda genel yasa da var mıydı peki? Bunu nasıl bilebilirdi? Bir süre düşüncelere gömülen Seldon, iliklerine işleyen soğuğu bile unutmuştu.

Ama Clowzia rüzgârın farkındaydı, çünkü tir tir titriyordu. “Çok tatsız,” dedi kız “Kubbenin altı çok daha iyi bence.”

“Sen Trantorlu musun?”

“Evet.”

Seldon, Randa'nın bütün Trantorlular'ı açık alan korkusuna sahip ilan ettiğinin anımsadı ve, “Burada olmak seni rahatsız ediyor mu?” diye sordu.

“Nefret ediyorum,” dedi Clowzia, “ama diplomamı ve uzmanlığımı almak istiyorum. Dr. Leggen biraz alan çalışması yapmazsam alamayacağımı söylüyor. İşte bu yüzden buradayım, nefretle dolu, özellikle de bu kadar soğuk olduğunda. Bu arada, hava bu kadar soğukken insanın bütün o bitkilerin bu kubbeler üzerinde yetiştiğine inanası gelmiyor, değil mi?”

“Burada mı dedin?” Onu aptal yerine koymak için önceden düzenlenmiş bir şaka olup olmadığını anlayabilmek için Clowzia'nın yüzüne dik dik baktı. Kız tamamen masum görünüyordu, ama bunun ne kadarı gerçektir, ne kadarı bebeksi yüzünden kaynaklanıyordu?

“Ah tabii. Burada bile yetişiyor, hava daha ılık olduğunda. Yerdeki kumları fark ettin mi? Biz burada çalışma yaptığımızdan süpürüyoruz, ama kum başka yerlerde birikiyor ve özellikle de kubbelerin bittiği alçak bölgelerde derinlik kazanıyor. Bitkiler de bu kumlarda yetişiyor.”

“İyi de kumlar nereden geliyor?”

“Gezegeenin sadece bir kısmının kubbeler tarafından örtüldüğü zamanlarda, rüzgâr kumu yavaş yavaş üstlerine taşımıştı. Sonra, Trantor kubbelerle tamamen kaplandığında ve insanlar giderek daha derinlere doğru katlar indikçe, kazıları toprağın bir kısmı, elbette uygun durumlarda, yukarıya bırakılmıştı.”

“Tabii toprağın ağırlığı kubbeleri yıkmıştır.”

“Ah, hayır. Kubbeler çok güçlü inşa edilmişlerdir ve hepsinin de neredeyse her yerde destekleri vardır. İzlediğim bir filmkitaba göre, baştaki fikir tarım ürünlerini Üstyaka'da yetiştirmekmiş, ama daha sonra bunları kubbelerin içinde yetiştirmenin daha pratik olduğunu anlamışlar. Maya ve yosunları da kubbelerin içinde elde etmek mümkün olmuş, böylece normal tarım ürünlerinin yarattığı basıncı da ortadan kaldırabilmişler ve Üstkaya'yı yaban halde bırakmaya karar vermişler. Üstyaka'da çeşitli hayvanlar da var... kelebekler, arılar, fareler, tavşanlar. Sürüyle.”

“Bitkilerin kökleri kubbelere zarar vermiyor mu?”

“Binlerce yıldır vermemiş. Kubbeler, kökleri kendilerinden uzak tutacak şekilde inşa edilmiş. Yetişen çoğunlukla çimen, ama ağaçlar da var. Sıcak mevsimde veya biraz daha güneyde olsak, ya da bir uzaygemisinden baksak bunları sen de

görebilirdin.” Seldon’a kaçamak bir bakış attı. “Uzaydan inişin sırasında Trantor’u gördün mü?”

“Hayır, Clowzia, görmediğimi itiraf etmeliyim. Uzayüstü gemisinin yapısı inişi izlemeye uygun değildi. Sen Trantor’u uzaydan gördün mü?”

Clowzia belli belirsiz gülümsedi. “Ben uzaya hiç çıkmadım.”

Seldon yeniden çevresine bakındı. Her yer kasvet içindeydi.

“Buna inanmakta zorluk çekiyorum,” dedi. “Üstyaka’da bitkiler olduğuna, yani.”

“Ama öyle. İnsanların —senin gibi dış gezegenlerden gelip Trantor’u uzaydan görenlerin— gezegenin bir bahçe gibi yemyeşil görüldüğünü söylediklerini duymuştum, çünkü yüzeyinin çoğunluğu çimen ve çalılıklardan oluşur. Aslında ağaçlar da var. Buradan az ileride bir kuru olmalı. Kendi gözlerimle görmüştüm. Yapraklarını dökmeyen türden ve altı metreye dek yükselen ağaçlar mevcut.”

“Nerede?”

“Buradan göremezsin. Kubbenin diğer yanında. Şu...”

Onları çağıran bir ses duydular. (Seldon konuşurken yürümekte olduklarını ve diğerlerinin yanından uzaklaştıklarını fark etti.) “Clowzia. Buraya dön. Sana ihtiyacımız var.”

“Aman,” dedi Clowzia. “Geliyorum... Affedersiniz, Dr. Seldon, gitmem gerekiyor.” Ayaklarındaki oluklu botlarına rağmen keklik gibi sekerek koştu.

Acaba Clowzia onunla oynuyor muydu? sırf bu yabancıyla eğlenmek için bir sürü yalan mı uydurmuştu? Bu tür şeyler her gezegende her zaman olurdu. Son derece açık bir dürüstlük havası yayması da bir kanıt oluşturamazdı; aslında en başarılı yalancıların özellikle böyle bir hava yaymaya çalışmaları beklenirdi zaten.

Yani Üstyaka’da altı metre boyunda ağaçlar olabilir miydi? Pek fazla kafa yormadan, ufukta görünen en yüksek kubbenin yönünde yürümeye başladı. Birazcık ısınabilmek için kol çırpıyordu. Ayaklarıysa resmen donuyorlardı.

Clowzia ne yöne gideceğini göstermemişti. Ağaçların bulunduğu yönü işaret edebilirdi, ama etmemişti. Niçin? Elbette, çağrılmıştı.

Kubbeler yüksek olmaktan çok genişti ve bu iyi bir şeydi, çünkü diğer türlü yürümek çok daha zor olabilirdi. Ama bir başka açıdan, eğimin az oluşu bir kubbenin zirvesine ulaşmak ve diğer tarafta ne olduğuna bakabilmek için epeyce bir yol yürümesinin gerekeceği anlamına geliyordu.

Nihayet, tırmandığı kubbenin diğer yanını görebildiği bir noktaya gelmişti. Meteorologlar grubunu ve onların aygıtlarını hâlâ görebildiğinden emin olmak için arkasına baktı. Epeyce uzakta kalmışlardı, ileride bir koyağın oradaydılar, ama onları hâlâ rahatça görebiliyordu. Bu iyiydi.

Ne bir kuru, ne de bir ağaç vardı görünürde, ama iki kubbenin kesiştiği yerde yılan gibi uzanan ince bir hat seçiliyordu. Bu hattın her iki yanında toprak biraz daha kabarıktı ve üstünde yer yer yosunu andıran yeşil benekler vardı. Eğer bu çizgiyi izlerse ve yeterince alçak ve toprağın yeterince kabarık olduğu bir bölgeye inmeyi

başarabilirse, ağaçları görebilirdi.

Nerelerden geçtiğini zihninde sabitlemek için ardına baktı, ama yükselen ve alçalan bir yığın kubbeden başka bir şey yoktu. Bu görüntü onu bir an duraklattı. Kaybolabileceğine dair Dors'un uyarısı geldi aklına; o zaman gereksiz bir nasihat gibi görünmüştü, ama şimdi mantıklı olduğunu anlıyordu. Yine de, bu ince hattın bir çeşit yol olması gerektiğini düşündü. Yol boyunca bir süre ilerlerse, bu noktaya dönmek için sadece çizgiyi gerisingeri izlemesi yetecekti.

Kubbelerin arasında kıvrılarak ilerleyen hat boyunca kararlı bir biçimde yürümeye başladı. Yukarıdan gürlmeyi andıran hafif bir uğultu duyuluyordu, ama Seldon bunu umursamadan devam etti ilerlemeye. Ağaçları görmek istediğine karar vermişti ve o anda aklında bunun dışında bir şey yoktu.

Yosun tabakası kalınlaşmaya ve çevreye bir halı gibi yayılmaya başlamıştı. Şurada burada çimen kümelerini andıran yosun topakları birikmişti. Üstyaka'nın kasvetli havasına karşın, yosunların rengi parlak yeşildi. Seldon, sürekli olarak bulutlarla kaplı bir dünyada önemli miktarda yağmur yağmasının beklenebileceğini düşündü.

Hat kıvrılarak ilerlemeye devam ediyordu; biraz ileride, bir başka kubbenin üzerinde, gri renkteki gökyüzü ile tezat oluşturan karanlık bir leke vardı. Seldon ağaçları bulduğunu sandı.

Sonra, sanki ağaçları bulmuş olması nedeniyle zihni özgürleşmişçesine fark etmeye başladı çevrede olup biten diğer şeyleri. Biraz önce duyduğu ve hiç kafa yormadan motor sesi olarak sınıflandırıp aklının bir köşesine atıverdiği uğultuyu düşündü.

Şimdi bu olasılığı kafasında tartmaya başlamıştı: Bunlar gerçekten makine sesleri miydi?

Niçin olmasın? Bu dünya-kentin yüzlerce milyon kilometrekaresini kaplayan sayısız kubbelerden birinin üzerinde duruyordu. Bu kubbelerin altında gizlenmiş —örneğin havalandırma motorları gibi— her türden makine olmalıydı. Belki motorların uğultusu dışarıdan duyuluyordu, bu dünya-kentin diğer seslerini duymak mümkün olmasa bile.

Tek sorun sesin yerden geliyora benzememesiydi. Ürkütücü biçimde bomboş görünen gökyüzüne baktı. Hiçbir şey yoktu.

Gökyüzünü bakışlarıyla taramaya devam etti. Artık gözlerinin önünde benekler uçuşmaya başlamıştı ki, o anda, uzaklarda bir yerde...

Küçük, koyu renkli bir noktacıktı bu, gri gökyüzünde zar zor seçiliyordu. Bu şey her neyse, bulutların arasında tekrar kaybolmadan önce, yerini belirlemeye çalışıyor gibi görünüyordu.

Sonra, niçin olduğunu bilmesede, "Peşimdeler," diye geçirdi aklından.

Daha ne yapacağını düşünmeye bile fırsat bulamadan, bir şeyler yapmaya başlamıştı bile. İnce hat boyunca ağaçlara doğru ilerledi. Sonra ağaçlara daha çabuk ulaşabilmek için sola döndü, alçak bir kubbenin üzerinde düşe kalka koşmaya

başladı. evresinde kararmış, çürümekte olan eğrelti otu gibi bitkiler ve aralarında da parlak, kırmızı yemişleriyle dikenli filizler vardı.

Seldon nefes nefese kalmıştı; bir ağaca sarılmış ve yüzünü ağacın gövdesine yapıştırmış, soluklanmaya çalışıyordu. Gökyüzündeki nesnenin tekrar belirmesini bekliyordu, böylece ağacın diğer yanına geçip tıpkı bir sincap gibi saklanabilecekti.

Ağaç soğuktu, kaba bir kabuğu vardı, Seldon'ın sarılmaktan hoşlandığı söylenemezdi... ama onu koruyordu işte. Elbette onu bir ısı tarayıcısıyla arıyorlarsa bu pek işine yaramayacaktı, ama bu ağacın buz gibi gövdesi tarayıcıyı bile belki yanıltabilirdi.

Altında sımsıkı bir toprak tabakası vardı. Saklanmaya, kendi görünmeden peşindekileri görmeye çalıştığı bu anda bile, toprak tabakasının ne kalınlıkta olabileceğini, ne kadar zamanda biriktiğini, Trantor'un daha sıcak bölgelerindeki kubbelerden kaçının üzerinde büyük ormanlar taşıdıklarını, yoksa ağaçların hep kubbeler arasındaki sırtlarda mı bulduklarını, üst kısımları yosun, çimen ve çalılıklara mı bıraktıklarını düşünmeden edemiyordu.

Onu yine gördü. Bu bir üstsürüm gemisi değildi, hatta sıradan bir jet de değildi. Bu bir helijetti. Bir altıgenin uçlarından çıkan ve böylece yerçekimini etkisizleştirerek kanatların tıpkı yüksekte uçan kuşların kanatları gibi açık kalmasını sağlayan iyon akımlarının belli belirsiz ışıltısını görebiliyordu. Bu, havada asılı kalarak, gezegen yüzeylerinin araştırılmasını sağlayan bir araçtı.

Seldon'ı kurtaran bulutlar olmuştu. Ayrıca ısı tarayıcısı kullanıyorlarsa bile, bu sadece yerde insanların olduğunu gösterecekti. Aşağıda kaç kişi bulunduğunu ve bu şahıslardan birinin kendi aradıkları olup olmadığını anlamaları için, helijetin bulunduğu yükseklikten dalışa geçmesi gerekecekti.

Helijet şimdi daha da yaklaşmıştı, ama artık onun da kendini gizlemesi zorlaşmıştı. Motorunun gürültüsü helijetin yerini belli ediyordu ve araştırmaya devam etmek istedikleri sürece motoru kapatmaları mümkün değildi. Seldon bu araçları tanıyordu, çünkü Helicon'da ya da gökyüzünün arada bir açıldığı, kubbesiz gezegenlerde helijetler, çoğu da özel araçlar olarak, sıklıkla kullanılırdı.

Peki helijetlerin, insanların tamamının kubbe altında yaşadığı ve basık bir bulut tabakasının gökyüzünden eksik olmadığı Trantor gibi bir gezegende, devlet görevlileri tarafından sadece bu iş, yani bir şekilde kubbelerin üzerine çıkmış kaçakları avlamak için kullanılmak dışında ne gibi bir amacı olabilirdi?

Niçin olmasın? Devlet güçleri üniversite alanına giremeyebilirdi, ama belki de Seldon artık o bölgede değildi. Şu anda kubbelerin üzerindeydi ve orası da herhangi bir yerel hükümetin yetki alanının dışında olabilirdi. Oysa İmparatorluk kuvvetlerine ait bir araç, istediği kubbenin üzerine inmeye ve orada bulunan herhangi bir şahsı sorgulamaya ya da gözaltına almaya yetkili olabilirdi. Hummin onu bu konuda uyarmamıştı, ama belki de Seldon'ın böyle bir işe kalkışacağını hiç düşünmemişti.

Helijet şimdi daha da yaklaşmış, çevreyi ava çıkmış kör bir hayvan gibi koklayıp duruyordu. Bu ağaçlığı aramak akıllarına gelir miydi? Aşağı iner ve ağaçların arasını kolağan etmeleri için silahlı bir ya da iki asker gönderirler miydi?

Böyle bir durumda ne yapacaktı? Silahsızdı ve bütün o çevikliği bir sinir kamçısının yakıcı sızısı karşısında anlamsız kalacaktı.

Helijet ineceğe benzemiyordu. Ya ağaçlığın önemi gözlerinden kaçmıştı...

Ya da...

Aklına ansızın yeni bir fikir geldi. Ya bu onu bulmak için gönderilmiş bir araç değilse? Ya meteoroloji araştırmalarının bir parçasıysa? Meteorologlar atmosferin üst katlarına da ulaşmak isteyebilirlerdi elbette.

Yoksa saklanmakla aptallık mı ediyordu?

Hava kararmaya başlamıştı. Ya bulut tabakası daha da kalınlaşıyor, ya da, daha büyük bir olasılıkla, gece çöküyordu.

Hava soğumaya başlamıştı ve daha da soğuyacaktı. Tamamen zararsız bir helijet ortaya çıkıp onda daha önce hiç hissetmediği türden bir paranoya yarattı diye burada donup kalacak mıydı yani? Korudan çıkmak ve meteoroloji istasyonuna dönmek için dayanılmaz bir istek duydu.

Kaldı ki, Hummin'in o kadar korktuğu adam, yani Demerzel, Seldon'ın tam bu saatte Üstyaka'da olacağını ve orada ele geçirilebileceğini nereden bilecekti?

Bu fikir bir an için çok mantıklı geldi ve soğuktan titreyerek saklandığı ağacın arkasından ayrıldı.

Araç eskisinden de yakında yine belirdiğinde ise aceleyle kaçtı yine ağacın ardına. Araç pek de öyle meteorolojiyle falan uğraşıyormuşa benzemiyordu. Ne örnekler alıyor, ne de ölçümler ya da testler yapıyordu. Araç bunları yapıyor ama o göremiyor olabilir miydi? Helijette tam olarak ne tür aygıtların bulunduğunu bilmiyordu, nasıl çalıştıklarını da bilemezdi. Belki meteoroloji çalışmaları yapıyor, ama o bunu anlayamıyordu. Yine de, açığa çıkma riskini alabilir miydi?

Peki, ya Demerzel onun Üstyaka'da olduğunu biliyorsa, ya üniversitede çalışan bir ajanı bunu ona bildirmişse? Üstyaka'ya çıkmasını tavsiye eden Lisung Randa'ydı, o sürekli gülümseyen Doğulu adam. Ama bu tavsiyeden çok bir zorlama gibi olmuştu ve konuşmanın doğal seyriyle de ortaya çıkmamıştı. Randa'nın bir devlet ajanı olması ve Demerzel'i bir şekilde uyarması mümkün müydü?

Sonra Leggen vardı, ona üzerindeki süveteri veren. Tamam, süveter işine yaramıştı, ama Leggen bunu niçin daha önce haber vermemişti, ki Seldon kendininkini getirebilirsin? Üzerindeki giysinin bilmediği bir özelliği mi vardı? Diğerlerinin süveterleri Trantor modasına uygun canlı desenlere sahipken, onun giydiği mosmor bir şeydi. Yukarıdan bakan biri, parlak renklerin arasında hareket eden mat bir cismi kolayca seçebilir ve avlayabilirdi.

Ya Clowzia? Sözde öğrenim görmek ve diğer meteorologlara yardım etmek için bulunuyordu Üstyaka'da. Peki nasıl olmuştu da yanına gelmiş, onunla hemen

arkadaşlık kurmuş, onu diğerlerinin yanından sessizce uzaklaştırmış ve yukarıdakilerin rahatça enseleyebilmeleri için ayırmıştı?

Ona bakılırsa, ya Dors Venabili'ye ne demeliydi? Seldon'ın Üstyaka'ya gideceğini biliyordu. Onu durdurmaya çalışmamıştı. Onunla birlikte de gelebilirdi, ama şu işe bakın ki tam o sırada çok meşguldü.

Bir komplo bu. Kesinlikle bir komplo.

Artık kararını vermişti ve ağaçların arasındaki korunaklı yerinden bir milim bile kıvıldamayı düşünmüyordu. Ayakları birer buz parçasına dönüşmüşlerdi ve onları yere vurarak ısınmaya çalışmanın da yararı yoktu. Bu helijet hiç gitmeyecek miydi?

O bunları düşündüğü sırada, motorun uğultusu tizleşti ve helijet bulutların arasına tırmanıp gözden kayboldu.

Seldon dikkatle dinledi, en küçük sese bile kulak kabarttı ve aracın sonunda gitmiş olduğundan emin olmaya çalıştı. Emin olduktan sonra bile, bunun onu saklandığı yerden çıkarmak için özellikle kurulmuş bir tuzak olup olmadığını merak etti. Dakikalar yavaş yavaş akıp gider ve gece çökerken olduğu yerde kıpırdamadan bekledi.

Kaskatı donup kalmaktansa açık alana çıkmasının daha akıl kârı olacağına sonunda karar verdiği anda ağaçların arasından usulca çıktı ve temkinle yürümeye başladı.

Ne de olsa akşam alacasıydı. Isı tarayıcısı olmadan onu göremezlerdi, ama öyle olsa bile helijetin dönüşünü duyardı. Geçen dakikaları içinden sayarak, korunun az ilerisinde bir süre bekledi; en küçük bir çıtırtıda gerisingeri kaçmaya hazırды. Gerçi, yeri bir kez saptandıktan sonra bunun neye yarayacağını o da bilmiyordu.

Çevresine bakındı. Eğer meteorologları bulması mümkünse, ancak yanlarındaki yapay bir ışık kaynağı sayesinde olabilirdi bu; bunun dışında hiçbir şey göremezdi.

Çevresini zor da olsa hâlâ seçebiliyordu, ama bir on beş dakika ya da yarım saat daha dışarıda kalırsa artık hiçbir şey göremeyecekti. Bulutlu gökyüzünün altında ışıksız, karanlıkta kalacaktı... zifiri bir karanlıkta.

Bu düşünceyle yeise düşen Seldon, onu buraya getiren hattı bir an önce bulması ve geldiği yolu izleyerek geri dönmesi gerektiğine karar verdi. Biraz ısınabilmek için kollarını gövdesine doladı ve kubbelerin arasındaki hattın bulunduğunu düşündüğü yönde ilerlemeye başladı.

Korudan birden çok sayıda hat çıkıyor olabilirdi elbette. Ama gelirken gördüğü kırmızı meyveli filizleri, meyveler şimdi simsiyah bir renk almış olsalar da, zar zor ayırt edebildi. Zaten zamanı da yoktu. Bunun doğru yol olduğunu kabul etmek zorundaydı. Gittikçe daha çok bastıran karanlıkta görebildiklerine ve ayağının altındaki bitki örtüsüne dayanarak yönünü bulmaya çalıştı ve hat boyunca olabildiğince hızlı ilerledi.

Ama sonuna dek hatta kalamadı. Ona çevredekilerin en yükseği gibi görünen bir kubbenin yanına gelmişti ve burada geldiği yöne dik uzanan ikinci bir hatla

karşılaşmıştı. Tahminlerine göre şimdi önce sağa, sonra doksan derece sola dönecek ve meteorologların kubbesine giden yola girecekti.

Seldon dönmesi gereken yerden sola döndü ve başını kaldırdığında henüz hafifçe aydınlık olan gökyüzüne karşı bir kubbe karaltısı seçebildiğini fark etti. Bu o kubbe olmalıydı!

Yoksa bu sadece onun hüsnükuruntusu muydu?

Aksini ummaktan başka çaresi yoktu. Mümkün olduğunca düz bir çizgi üzerinde ilerlemek için gözünü kubbenin tepesinden ayırmadan, olabildiğince hızla o yönde yola koyuldu. Yaklaştıkça kubbenin karaltısı giderek büyüyor ve onu gökyüzünden ayırması giderek zorlaşıyordu. Az sonra, eğer yanılmıyorsa, hafif bir yokuştan tırmanacak, sonra yamaç düzleştiğinde diğer tarafa bakma şansını bulacak ve meteorologların ışığını görebilecekti.

Yolunun üzerinde nelerin olduğunu mürekkep gibi karanlıkta seçemiyordu. Az da olsa ışık vermeleri için birkaç yıldız olsaydı keşke, diye düşünürken, kör olmanın böyle mi olduğunu merak etti. Kollarını iki duyarga gibi sallıyordu önünde.

Soğuk geçen her dakikayla daha da artıyor ve ellerini hohlayarak, sonra da koltuk altlarına sokarak ısıtabilmek için arada bir mola veriyordu. Aynı şeyi ayakları için de yapabilmeyi bütün samimiyetiyle istiyordu. Şimdi bir yağış olsa ya kardır, ya da daha kötüsü sulusepken, diye geçirdi aklından.

İleri... ileri. Yapacak başka bir şey yoktu.

Sonunda yokuş aşağı iniyormuş gibi geldi. Ya bu da onun hüsnükuruntusuydu, ya da kubbenin zirvesine ulaşmıştı gerçekten.

Durdu. Eğer zirvedeyse meteoroloji istasyonunun yapay ışığını görebilmeliydi. Meteorologların taşıdıkları el fenerlerinin pırıl pırıl parlayan ya da ateş böcekleri gibi dans eden ışıklarını görebilmeliydi.

Seldon gözlerini karanlığa alıştırmak istercesine kapattı ve yeniden açmayı denedi, ama bu aptalca bir çabaydı. Gözlerini kapadığında daha karanlık olmuyordu, tıpkı açtığında daha aydınlık olmadığı gibi.

Leggen ve diğerleri muhtemelen gitmişler, el fenerlerini yanlarında götürmüşler ve aygıtların ışıklarını söndürmüşlerdi. Belki de o yanlış kubbeye tırmanmıştı. Belki de, kubbeye dönerek tırmanan bir yolu izlemişti ve şimdi yanlış yöne bakıyordu. Belki de yanlış hattı izlemiş, ya da korudan ayrıldığında tamamen yanlış yönde yola çıkmıştı.

Ne yapmalıydı?

Eğer yanlış yöne bakıyorsa, sağında ya da solunda bir ışık görünmesi olasıydı, ama görünmüyordu. Eğer yanlış hat boyunca ilerlemişse, artık koruya geri dönmesinin ve oradan çıkan farklı bir hat bulmasının olanağı yoktu.

Tek şans doğru yöne baktığını ve istasyonun da öyle ya da böyle biraz ilerisinde olduğunu farz etmektir; meteorologlar gitmiş ve giderken de istasyonun ışıklarını söndürmüş olsalar gerekirdi.

Demek ki dümdüz ilerlemeliydi. Az olabilirdi, ama tek şansı buydu.

Daha önce meteoroloji istasyonunda kubbenin tepesine dek gitmesinin yarım saat kadar aldığını hesapladı, ama yolun bir kısmını Clowzia ile birlikte yürümüştü ve o sırada hızlı hızlı yol almaktan çok avare dolaşıyorlardı. Oysa şimdi insanı bezdiren bu karanlığın içinde daha hızlı yol alabiliyordu.

Seldon tökezleyerek de olsa ilerlemeyi sürdürdü. Saatin kaç olduğunu bilmekte yarar vardı; gerçi bir saat taşıyordu, ama karanlıkta...

Durdu. Taşıdığı bir Trantor saatbandıydı, yani (tüm saatbantları gibi) Standart Galaksi Zamanı ile birlikte Trantor'daki yerel saati de gösteriyordu. Saatle karanlıkta da görülebilirdi, yatak odasının karanlığında görülebilmeleri için fosforluymuşçasına parlayacak tarzda yapılmışlardı. En azından Helicon'daki saatler öyleydi; niçin Trantor'dakiler de olmasın?

Görmekten kaygı duyduğu için saatine gönülsüzce baktı ve ışık kaynağını harekete geçiren düğmeye bastı. Saatbandı hafifçe aydınlandı ve 18.47'yi gösterdi. Gece bu kadar erken bastırıldığına göre kış mevsiminde olmalıyız, diye düşündü Seldon. Gündönümünü geçeli ne kadar olmuştu acaba? Trantor'un ekseninin eğim ne kadardı? Bir yıl ne kadar sürüyordu? Şu anda ekvatorдан ne uzaklıktaydı? Bu soruların yanıtlarına dair en ufak bir ipucu bile yoktu, ama önemli olan saatbandını görebilmesiydi.

Yani kör değildi! Saatbandının sönük ışığı umudu bir şekilde canlandırmıştı.

Morali yerine geldi. Daha önce yürüdüğü yönde ilerleyecekti. Yarım saat kadar yürüyecekti. Eğer hiçbir şey bulamazsa, beş dakika daha yürüyecekti; daha fazla değil, sadece beş dakika. Yine bir şey bulamazsa durup düşünecekti. Ama bu şundan tam otuz beş dakika sonrası içindi. O zamana dek dikkatini yürümekte ve mümkün olduğunca ısınmakta yoğunlaştırmalıydı. Ayak parmaklarını bütün gücüyle oynattı. Hâlâ hissedebiliyordu onları.

Seldon yorgun argın ilerlemeye devam etti ve yarım saat geçti. Durakladı, sonra tereddütle bir beş dakika daha yürüdü.

Artık karar verme zamanı gelmişti. Hiçbir şey bulamamıştı. Herhangi bir kubbenin girişinden çok uzakta, tamamen kaybolmuş durumda olabilirdi. Öte yandan meteoroloji istasyonunun üç metre sağında, solunda, ya da gerisinde de olabilirdi. Kubbe girişinin iki arşın ötesinde de olabilirdi, ama giriş elbette ki açık olmayacaktı.

Şimdi ne olacak?

Bağırmakta fayda var mıydı? Çevrede rüzgârın ıslığının dışında bir şey duyulmuyordu. Kubbelerin üzerinde kuşlar, böcekler ya da başka hayvanlar yaşıyorsa bile bu mevsimde, gecenin bu saatinde, bu noktada değillerdi. Rüzgâr buz kesiyordu yine.

Belki yol boyunca bağırması gerekirdi. Soğuk havada ses epey bir mesafeye ulaşabilirdi. Ama onu işitecek kimse olur muydu?

Onu kubbenin içinden duyabilirler miydi? Yukarıdaki sesleri ya da hareketleri saptayacak araçlar var mıydı? Kapının hemen içinde gözcülerin olması gerekmez miydi?

Saçma. Ayak seslerini duymuş olmaları gerekti, değil mi?

Yine de...

Bağırmaya başladı. "İmdat! tadat! Beni duyan yok mu?"

Çığlığı yarı utanmış, boğuktu. Devasa, zifir gibi bir hiçliğe bağırarak aptalca görünüyordu.

Ama böyle bir durumda hiçbir şey yapmadan beklemek daha da aptalcaydı. İçinden bir telaştır yükseldi. Derin, dondurucu bir nefes aldı ve mümkün olduğunca uzun bir imdat çığlığı attı. Sonra bir nefes ve farklı tonda bir çığlık daha. Sonra bir tane daha.

Durakladı, nefes nefese kalmıştı, görececek bir şey kalmamış olsa da başını bir o tarafa, bir bu tarafa çevirip duruyordu. Bir yankı bile duyamıyordu. Şafağı beklemekten başka çaresi kalmamıştı. Ama bu mevsimde gece ne kadar sürerdi? Ne kadar soğurdu?

Minicik, soğuk bir şeyin yüzünü ısırıldığını hissetti. Bir süre sonra bir başkasını Zifiri karanlıkta sulu kar yağmaya başlamıştı. Barınak bulmanın ise oluru yoktu.

Keşke o helijettekiler beni görse ve yakalasalardı, diye düşündü. Belki hapse atılırdım, ama en azından sıcak ve rahat bir yerde olurum.

Ya da Hummin'le hiç karşılaşmasaydım, çoktan Helicon'a dönmüş olurum. Gözetim altında, ama sıcak ve rahat. Şu anda tek istediği buydu: sıcak ve rahat bir yerde olmak.

Ama tek yapabildiği beklemektir. Yere büzüldü; gece ne kadar uzun olursa olsun uyumaması gerektiğini biliyordu. Ayakkabılarını çıkardı ve buz kesmiş parmaklarını ovaladı. Çabucak giydi ayakkabılarını yine.

Bunu arada bir yapması gerekeceğini biliyordu, tıpkı kan dolaşımını sağlamak için ellerini ve kulaklarını gece boyunca ovalaması gerekeceği gibi. Ama en önemlisi asla uyumamaktı. Bu kesin ölüm demektir.

Bütün bunları inceden inceye düşündükten sonra göz kapakları usulca indi ve Seldon sulu karın altında uyuyakaldı.

6. KISIM

KURTULUŞ

LEGGEN, JENARR— ... Meteorolojiye olan katkıları, her ne kadar önemli olsalarda, Leggen Anlaşmazlığı diye bilinen olayın yanında sönük kalır. Davranışlarıyla Hari Seldon'ı tehlikeye atmış olduğundan şüphe yoktur, ama tartışmanın alevlendiği —sonradan da bu alevin hiç sönmediği— nokta, bu davranışların kasıtsız olarak, koşullar sonucu mu, yoksa kasten bir komployla mı ortaya çıktığıdır. Her iki taraf da görüşünü tutkuyla savunmuş ve yapılan ayrıntılı çalışmalar bile kesin bir sonuca ulaşamamıştır. Bununla birlikte, bu olay sonucunda doğan kuşkular Leggen'in kariyerini ve sonraki yıllardaki özel yaşantısını zehirlemeye devam etmiştir...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

25

Dors Venabili, Jenarr Leggen'ı aradığında hava henüz tam anlamıyla kararmamıştı. Adam Dors'un endişeli sayılabilecek selamını, bir homurtu çıkarıp başını kısaca sallayarak yanıtladı. "Eee?" dedi kız sabırsızlıkla. "O nasıldı?"

Bilgisayarına veri yüklemekte olan Leggen, "Kim nasıldı?" dedi.

"Kütüphane öğrencim Hari. Hari Seldon. Sizinle birlikte çıkmıştı. Yardımcı olabildi mi?"

Leggen ellerini bilgisayarının klavyesinden çekti ve ardına döndü. "Şu Heliconlu mu? Hiçbir işe yaramadı. İlgili bile göstermedi. Ortada manzara diye bir şey olmadığı halde bakınıp durdu. Antikanın teki. Onu yukarı niçin gönderdin ki?"

"Benim fikrim değildi. Kendi istedi. Anlayamıyorum. Çok istekliydi... Şimdi nerede?"

Leggen omuz silkti. "Ben ne bileyim. Buralarda bir yerdedir."

"Sizinle birlikte indikten sonra nereye gitti? Söyledi mi?"

"Bizimle inmedi. İlgilenmediğini söylemiştim."

"Ne zaman indi öyleyse?"

"Bilmiyorum. Onu izlemedim. Yapacak bir yığın işim vardı. İki gün önce bir fırtına ve bir tür sağanak çıkmış olmalı ve ikisini de beklemiyorduk. Aygıtlarımızın hiçbiri bu duruma bir açıklama getiremedi, tıpkı bugün beklediğimiz gün ışığının hiç görünmemesinde olduğu gibi. Şu anda bunlardan bir anlam çıkarmaya uğraşıyorum ve sen beni engelliyorsun."

"Yani aşağı indiğini görmediğini mi söylüyorsun?"

"Bak. Aklımda bile değildi. Aptal herif doğru dürüst giyinmemişti bile ve yarım saate kalmadan soğuktan tırsacağını biliyordum. Ona bir süveter verdim, ama bu bacaklarını ve ayaklarını ısıtmayacaktı elbette. Bu yüzden asansörün kapısını açık bıraktım, nasıl kullanılacağını anlattım. Onu aşağı indireceğini, sonra da otomatik olarak geri geleceğini söyledim. Anlattıklarım çok basitti. Eminim üşümüş ve asansörle inmiştir. Sonra da asansör yukarı gelmiş ve nihayet biz de inmişizdir."

"Ama onun tam olarak ne zaman indiğini bilmiyorsun."

"Hayır, bilmiyorum. Sana söyledim. Meşguldüm. Biz ayrıldığımızda orada değildi gerçi o sırada akşam alacası başlamıştı ve sulu kar yağacağına benziyordu. Yani

çoktan inmiş olmalı.”

“İndiğini gören var mı?”

“Bilmem. Clowzia görmüş olabilir. Bir süre onun yanındaydı. Niye kendisine sormuyorsun?”

Dors, Clowzia’yı odasında, sıcak bir duştan yeni çıkarken buldu.

“Yukarısı çok soğuktu,” dedi Clowzia.

“Üstyaka’da Hari Seldon’la birlikte miydin?” diye sordu Dors.

Clowzia’nın kaşları düşünceli bir hareketle kalktı. “Evet, bir süre için,” dedi. “Bira dolaşmak istedi ve yukarıdaki bitki örtüsü hakkında birkaç soru sordu. Çok zeki bir adam o, Dors. Her şey ilgisini çekiyordu ve ben de bildiğim her şeyi anlattım, ta ki Leggen beni geri çağırıncaya kadar. Leggen her zamanki gibi çok sinirliydi. Hava istediği gibi gitmiyordu ve...”

Dors kızın sözünü kesti. “Bu durumda Hari’nin asansörle aşağı indiğini görmedin.”

“Leggen beni çağırdıktan sonra onu hiç görmedim... Ama inmiş olması gerekir. Biz ayrılırken orada değildi.”

“Ama onu hiçbir yerde bulamıyorum.”

Clowzia kaygılanmış görünüyordu. “Gerçekten mi? Ama, buralarda bir yerde olmalı.”

“Hayır, buralarda bir yerdeymiş gibi görünmüyor,” dedi Dors. Endişesi artmaya başlamıştı. “Ya hâlâ oradaysa?”

“Bu olanaksız. Orada değildi. Doğal olarak, ayrılmadan önce onun için bakındık Leggen ona nasıl ineceğini göstermişti. Giysileri yukarıya uygun değildi ve hava da berbattı. Leggen eğer üşürse bizi beklememesini söylemişti. Üşüdü de. Bundan eminim! İnmeyip de ne yapacaktı?”

“Ama indiğini gören olmamış... Yukarıda onunla ilgili ters giden bir şeyler olmuş muydu?”

“Hayır. Ben yanındayken olmadı. Gayet iyi durumdaydı... üşümesi dışında tabii ki.”

Dors’un canı artık iyice sıkılmıştı. “İndiğini gören kimse bulunmadığına göre hâlâ orada olabilir. Gidip bakmamız gerekmez mi sence?”

Clowzia sinirli bir ifadeyle, “İnmeden önce ona baktığımı söyledim,” dedi. “Gür henüz batmamıştı ve o ortalarda görünmüyordu.”

“Yine de bir bakalım.”

“Ama ben seni oraya götüremem. Ben sadece bir stajyerim ve Üstyaka’daki kapının şifresini bilmiyorum. Bunu Dr. Leggen’a sormak zorundasınız.”

Dors Venabili, Leggen'in bu saatte Üstyaka'ya kendi isteğiyle çıkmayacağını biliyordu. Zorlanması gerekecekti.

Önce kütüphaneyi ve yemekhaneleri yeniden gözden geçirdi. Sonra Seldon'ın odasını aradı. Sonunda doğrudan doğruya gitti oraya ve kapısını çaldı. Açan olmayınca kat yöneticisine açtırdı. Seldon odasında değildi. Son birkaç hafta içinde Seldon'la tanışmış olanlara onu görüp görmediklerini sordu. Kimse görmemişti.

Demek ki, Leggen'ı onu yukarı götürmeye ikna etmesi gerekecekti. Ama artık geç olmuştu. Leggen sonuna kadar itiraz edecekti. Peki Hari Seldon buz gibi havada yakında kara dönüşecek olan sulusepkenin altında kalmışken, onunla ne kadar tartışabilirdi ki?

Aklına bir fikir geldi ve üniversitedeki öğrencilerin, öğretim üyelerinin ve memurların kayıtlı oldukları küçük bilgisayara koştu.

Parmakları klavyenin üzerinde uçuştular ve aradığı şey çok geçmeden elindeydi. Üç kişiydiler, ama kampusun başka bir kısmında kalıyorlardı. Oraya gitmek için küçük bir kayan araba çağırıldı ve çok geçmeden aradığı yurt binasını bulmuştu. Üçünden hiç olmazsa biri orada, ya da en azından bulunabilir olacaktı mutlaka.

Talihi yaver gidiyordu. Zilini çaldığı ilk kapıda, kim olduğunu anlamak için yakılan bir ışık belirdi. Dors, bölümünü gösteren kimlik numarasını girdi. Kapı açıldı ve orta yaşlı, tombulca bir adam belirdi eşikte. Adam akşam yemeğinden önce ellerini yıkıyor olmalıydı. Koyu sarı saçları dağınıktı ve belden yukarısı çıplaktı.

“Affedersiniz,” dedi adam. “Kılığım pek uygun değil. Sizin için ne yapabilirim, Dr Venabili?”

Dors, biraz nefes nefese, “Siz Şef Sismolog Rogen Benastra'sınız, değil mi?” dedi. “Evet.”

“Acil bir durum söz konusu. Son birkaç saat içinde Üstyaka'da kaydedilen sismoloji raporlarını görmek istiyorum.”

Benastra ona dik dik baktı. “Niçin? Bir şey olmadı ki? Olsaydı bilirdim. Sismografa bizi uyarırdı.”

“Ben bir göktaşı çarpmasından söz etmiyorum.”

“Ben de. Onun için sismografa gereksinmemiz yok. Ben bir çakıl ya da iğne başı büyüklüğündeki taneciklerden söz ediyorum. Bugün hiç olmadı.”

“O da değil. Lütfen. Birlikte sismografin yanına gidelim ve kayıtları benim için kontrol edin. Bu ölüm kalım meselesi.”

“Akşam yemeği için randevum...”

“Ölüm kalım meselesi derken ciddiylim.”

“Anlamıyorum,” dedi Benastra, ama içeri girerek kapının önünden kayboldu. Yüzünü kuruladı, sekreterine çabucak bir not düştü, sonra da üzerine bir gömlek geçirdi.

Basık, küçük Sismoloji Binası'na kadar, Dors'un ısrarıyla koşar adım gittiler Sismoloji hakkında en ufak bir fikri olmayan Dors, "Aşağı mı iniyoruz? Aşağıya mı?" diye sordu.

"Yerleşilmiş katların altına. Tabii ki. Sismografin kaya zemine oturtulması ve kentin gürültüsüyle titreşimlerinden uzak tutulması gerekir."

"Ama Üstyaka'da nelerin olup bittiğini bu kadar aşağıdan nasıl anlayabiliyorsunuz?"

"Sismograf, kubbenin dış kabuğuna yerleştirilmiş bir dizi basınç alıcısına bağlıdır. Bir kum tanesi bile çarpacak olsa, ekrandaki gösterge harekete geçer. Güçlü bir rüzgârın yukarıdaki kum tabakasını düzlemesini bile saptayabiliyoruz. Ayrıca..."

"Evet, evet," dedi Dors sabırsızlıkla. Burada aygıtın ne kadar hassas çalıştığı ve ne kadar ince ölçümler yaptığını dinlemek için bulunmuyordu. "Bir insanın adımlarını saptayabilir misiniz?"

"İnsan adımları mı dediniz?" Benastra'nın aklı karışmıştı. "Üstyaka'da böyle şeyler olmaz pek."

"Elbette olur. Üstyaka'da bu öğleden sonra bir grup meteorolog vardı örneğin."

"Ah. Şey, adımları saptamak o kadar da kolay değil."

"Eğer yeterince incelerseniz olabilir ve ben de sizden bunu yapmanızı istiyorum."

Dors'un sesindeki buyurucu ton Benastra'yı biraz rahatsız etmiş olabilirdi, ama olmuşsa bile ses etmemişti. Bir tuşa dokundu ve bilgisayar ekranı aydınlandı.

Ekranın sağ kenarında kaba bir ışık noktası görünüyor ve buradan çıkan ince bir çizgi sol kenara dek uzanıyordu. Çizgi sürekli olarak titreşiyordu; rastgele ve yinelenmeyen türden bir dizi hıçkırıklar sol yana doğru kayıyorlardı. Görüntüsü Dors'u neredeyse ipnotize etmişti.

"Bundan daha sakin olamaz," dedi Benastra. "Gördüklerin yukarıdaki basınç değişikliklerinin, yağmur taneciklerinin, ya da uzaklardaki bir motorun yol açtığı titreşimin sonucunda oluşabilir. Hiçbir şey yok orada."

"Peki, ya birkaç saat önce? Örneğin bugün saat 15.00 sularındaki girdileri kontrol edelim. Kayıt tutuyorsunuzdur kuşkusuz."

Benastra gerekli komutları bilgisayara girdi, ekran birkaç saniye için karmakarışık bir hal aldı, sonra her şey düzeldi ve yatay çizgi bir kez daha ortaya çıktı.

"En hassas hale getireceğim," diye mırıldandı Benastra. Şimdi hıçkırıklar daha şiddetlenmişti ve sol tarafa doğru akarken belirgin biçimde şekil değiştiriyorlardı.

"Nedir bu?" diye sordu Dors. "Bana anlatın."

"Venabili, yukarıda insanların olduğunu söylediğine göre, bunlar adımlardır sanırım. Yukarıdakilerin ağırlığının yer değiştirmesinin, ayaklarının yere basışının izleri. Yukarıda insanlar olduğunu bilmeseydim, ne olduklarını söyleyemezdim sanırım. Zararsız titreşim dediğimiz türden bir iz bu, tehlikeli olduğunu bildiğimiz titreşimlere benzemiyor."

“Yukarıda kaç kişi olduğunu söyleyebilir misiniz?”

“Göz yordamıyla kesinlikle hayır. Anlayacağın, biz yukarıdaki tüm basınç değişikliklerinin bir bileşkesini izliyoruz.”

“Göz yordamıyla, dediniz. Bileşkenin parçaları bilgisayarca okunamaz mı?”

“Sanmam. Bunlar çok küçük etkiler ve araya kaçınılmaz olarak giren gürültüyü de hesaba katmalısın. Sonuçlar güvenilir olmayacaktır.”

“Pekâlâ. Bu adam izleri sona erene dek ileri sarın. Hızlı biçimde ileri sarabiliş misiniz, ya da bu nasıl deniyorsa?”

“O zaman, yani senin deyiminle ileri sardığımda, bütün görüntü altında ve üstünde hafif bir oynama olan dümdüz bir çizgiden ibaret olacaktır. Yapabileceğim tek şey on beşer dakikalık aralıklarla ileri sarmak ve başka bir aralığa geçmeden önce hızla incelemek.”

“Güzel. Yapalım o zaman!”

Birlikte ekranı izlemeye koyuldular. Bir süre sonra Benastra, “Şimdi bir şey kalmadı. Bak, görüyor musun?” dedi.

Gürültüden kaynaklanan oynamaların dışında ekranda dümdüz bir çizgi belirmişti.

“Adımlar ne zaman kesildi?”

“İki saat önce. Belki biraz daha fazla.”

“Kesildikleri anda öncekinden daha az sayıda mı iz mevcut?”

Benastra artık çileden çıkmak üzereydi. “Bilmiyorum. Bunu en usta analizcinir bile söyleyebileceğini sanmıyorum.”

Dors’un dudakları büzüldü. “Şu anda meteoroloji istasyonunun yakınlarındaki sizin deyiminizle bir ileticiden gelen verileri mi inceliyorsunuz?” diye sordu.

“Evet, aygıtlar orada bulunuyor, meteorologlar da orada olmalıydı.” Sonra bunu sorduğuna kendisi de inanamadan, “O yakınlardaki diğer ileticileri de kontrol etmemi ister misin?” diye sordu. “Teker teker hepsini?”

“Hayır. Bu ileticide kalın. Ama on beş dakikalık aralıklarla ileri sarmaya devam edin. Belki bir kişi kalmış ve aygıtların olduğu yere dönmeyi başarmıştır.”

Benastra kafasını salladı ve bir şeyler mırıldandı.

Ekran yine hareketlendi. Dors, keskin bir sesle, “Nedir bu?” diye sordu. Ekran gösteriyordu.

“Bilmem. Gürültü.”

“Hayır. Yineliyor. Tek bir kişinin adım izleri olamaz mı?”

“Elbette, ama bir düzine farklı şey de olabilir.”

“Adımlara uygun tarzda geliyor, öyle değil mi?” Bir süre sonra, “Biraz ileri al,” diye ekledi.

Benastra ileri sardı. Görüntü ekranda yine belirdiğinde, “Bu anormallik biraz daha artmış gibi,” dedi Dors, “öyle değil mi?”

“Olabilir. Ölçeriz.”

“Gerek yok. Büyüdükleri görüyor. Adımlar ileticinin olduğu yere yaklaşıyor. Yine ileri sarın. Ne zaman durduğuna bakalım.”

Bir süre sonra, “Yirmi, yirmi beş dakika önce durmuş,” dedi Benastra. “Artık her ne idiyseler,” diye de ekledi.

“Adımlar,” dedi Dors, dağları yerinden oynatacak bir inançla. “Yukarıda biri var ve biz burada çene çalarken o orada çökmüş, donmayı bekliyor. Bana ‘artık her ne idiyseler’ mavalı okumayın. Meteoroloji Bölümü’nü arayın ve Jennarr Leggen’i bulun. Ölüm kalım meselesi diyorum size. Siz de öyle deyin!”

Benastra’nın dudakları titriyordu. Bu tuhaf ve heyecanlı kadının isteklerine karşı koyacak gücü kalmamıştı artık.

İleti ekranında Leggen’in görüntüsünün belirmesi için üç dakika yetmişti. Akşam yemeğinden kaldırılmıştı. Elinde bir peçete ve alt dudağının altında şüpheli bir yağ lekesi vardı.

Uzun suratına korkutucu bir somurtkanlık yerleşmişti. “Ölüm kalım meselesi mi? Siz neden bahsediyorsunuz? Kimsiniz?” Sonra Benastra’nın yanına sokulan Dors’u gördü. “Yine mi sen!” dedi Leggen. “Bu artık can sıkıcı olmaya başladı.”

“Hiç de değil,” dedi Dors. “Üniversitedeki sismologların şefi Rogen Benastra’yla görüştüm. Sismograf sizin ve grubunuzun ayrılmanızdan sonra Üstyaka’da birinin kaldığını açıkça gösteriyor. Bu, sizin sorumluluğunuz altında oraya çıkan ve şu anda orada uyuyakalmış, muhtemelen de ölmek üzere olan öğrencim Hari Seldon’dır.

“İşte bu yüzden beni, gerekli bütün araç ve gereçlerle birlikte, yukarı çıkaracaksınız. Hemen harekete geçmezseniz, üniversite güvenliğine, hatta gerekirse rektöre dek gideceğim. Yukarı bir şekilde çıkacağım ve eğer Hari’ye sizin bir dakikalık gecikmeniz nedeniyle bile bir şey olmuşsa, ihmalkârlığınız ve beceriksizliğiniz için —artık aklıma ne gelirse— ipe çekilmenizi, konumunuzu yitirmenizi ve akademik dünyadan atılmanızı sağlayacağım. Eğer ölmüşse, bu, ihmal nedeniyle ölüme sebebiyet vermek demektir. Belki daha da kötüsü, çünkü ölebileceği konusunda uyarılmış durumdasınız şu anda.”

Jenarr, öfkeyle Benastra’ya döndü. “Siz saptadınız mı...?”

Ama Dors araya girdi. “Bana saptadığınızı söyledi ben de size ilettim. Onun kafasını karıştırmaya çalışmanıza izin vermeyeceğim. Geliyor musunuz? Şimdi?”

Dudakları ince iki çizgiye dönüşen Jenarr, “Yanılıyor olabileceğiniz aklınıza geldi mi?” dedi. “Eğer yanılıyorsanız, bu yanlış alarmın size neye mal olacağını biliyor musunuz? Konumunu yitirme tehdidi iki taraf için de geçerlidir.”

“Cinayet suçu değil ama,” dedi Dors. “Hakkımda, kasıtlı olarak yanıltıcı bilgi vermek suçundan soruşturma açılmasına hazırım. Siz cinayet suçuyla yargılanmaya hazır mısınız?”

Jenarr, tehditten ziyade buna boyun eğmek zorunda kalmış olduğu için kıpkırmızı kesildi. “Geleceğim, genç bayan, ama eğer şu son üç saat boyunca öğrencinizir kubbenin altında ve güvende olduğu bir süre sonra ortaya çıkarsa, size hiç

acımayacağım.”

Üçlüyü yukarı taşıyan asansörde düşmanca bir sessizlik egemendi. Leggen akşam yemeğini bitirmemiş ve karısını açıklama yapmadan lokantada bırakıp gelmek zorunda kalmıştı. Benastra ise hiç yemek yiyememiş ve muhtemelen bir bayan arkadaşını yine o da yeterince açıklama yapmadan ortada bırakmıştı. Dors Venabili de bir şey yememişti ve üçü arasında en gergin ve en mutsuz görünen oydu. Isıtmalı bir battaniye ile iki adet foton kaynağı taşıyordu.

Üstyaka'nın girişine ulaştıklarında Leggen, sinirden dişlerini sıkarak, kimlik kodunu girdi ve kapı açıldı. Buz gibi bir rüzgâr çullandı üzerlerine ve Benastra homurdandı. Üçünden hiçbirinin giysileri yukarıya uygun değildi, ama iki adamın orada uzun süre kalmaya kesinlikle neyetleri yoktu.

Dors, "Kar yağıyor," dedi kısaca.

"Bu karlı yağmur," dedi Leggen. "Isı donma noktası civarında. Öldürücü bir dor sayılmaz."

"Bu, insanın bu sıcaklıkta ne kadar kaldığına bağlıdır, öyle değil mi?" dedi Dors "Eriyen karla sırılsıklam olmak da cabası."

Leggen homurdandı. "Ee, nerede peki?" Girişten sızan ışıkla daha da karanlıl görünen zifiri geceye öfkeyle baktı.

"Lütfen Dr. Benastra, şu battaniyeyi benim için tutar mısınız?" dedi Dors. "Siz gelince, Dr. Leggen, kapıyı kilitlemeden kapatınız."

"Kapıda otomatik kilit yok. Siz bizi aptal mı sanıyorsunuz?"

"Belki yok, ama içeriden kilitleyebilir ve dışarıda kalanların kubbeye girmelerini engelleyebilirsiniz."

"Dışarıda biri varsa gösteriniz lütfen," dedi Leggen.

"Herhangi bir yerde olabilir." Dors her bileğinde halka biçimli birer foton kaynağı olan kollarını havaya kaldırdı.

"Her yere bakmamız mümkün değil," diye sızlandı Benastra.

Kaynaklar parlayıp her yanı ışığa boğdular. Kar taneleri dev bir ateş böceği sürüsü gibi ışıldıyor ve görmeyi daha da zorlaştırıyorlardı.

"Adım sesleri sürekli olarak şiddetleniyordu," dedi Dors. "Alıcıya doğru yaklaşıyordu mutlaka. Tam olarak ne taraftadır bu alıcı?"

"En ufak bir fikrim yok," diye terslendi Leggen. "Bu benim alanımın ve sorumluluğumun dışında."

"Dr. Benastra?"

Benastra'nın yanıtı tereddütlüydü. "Tam olarak bilmiyorum. Doğrusunu söylemek gerekirse, daha önce hiç çıkmamıştım buraya. Alıcı benim zamanımdan önce yerleştirilmişti. Bilgisayarda kayıtlı, ama buna bakmak hiç aklımıza gelmedi... Üşüdüm ve burada ne işim olduğunu anlayamıyorum."

"Burada bir süre daha kalmak zorundasınız," dedi Dors kesin bir sesle. "Gelir

peşimden. Girişin çevresinde dışa doğru sarmal çizerek döneceğim.”

“Bu karda pek bir şey göremeyiz,” dedi Leggen.

“Biliyorum. Kar yağıyor olmasaydı, onu çoktan görmüş olurduk. Bundan eminim. Şu haliyle de birkaç dakikadan fazla sürmeyecektir. Buna dayanabiliriz.” Hiç de sözleri kadar emin değildi kendinden.

Kollarını sallayarak, ışığı mümkün olduğunca geniş bir alana düşürmeye çalışarak, karın üzerinde siyah bir leke arayarak yürümeye başladı.

Ama, “Şu nedir?” diyen ve parmağıyla işaret eden Benastra olmuştu.

Dors iki kaynağı üst üste bindirdi ve gösterilen yöne doğru güçlü bir ışın demeti oluşturdu. Diğer ikisi gibi o yönde koşmaya başladı.

Girişin on metre, en yakın meteoroloji aygıtının beş metre ötesinde, sıırıslıklam büzülmüş halde buldular onu. Dors nabzına bakmak istedi, ama Seldon kızır dokunması üzerine kıpırdayıp inlediği için buna gerek kalmamıştı.

“Bana battaniyeyi veriniz, Dr. Benastra,” dedi Dors ferahlayarak kısık bir sesle Battaniyeyi açtı ve karların üzerine serdi. “Dikkatlice kaldırıp battaniyenin üzerine koyun ki, onu sarabileyim. Sonra aşağıya taşırız.”

Asansörde, battaniye onu normal kan sıcaklığına dek ısıttıkça Seldon’ın vücudundan buharlar yükseliyordu.

“Dr. Leggen, onu odasına götürür götürmez derhal bir doktor bulacaksınız,” dedi Dors. “Hem de iyi bir doktor ve acele getireceksiniz. Eğer Dr. Seldon bu badirey salimen atlatırsa, hakkınızda hiçbir şey söylemeyeceğim, ama tekrar ediyorum, atlatırsa. Unutmayın...”

“Bana nutuk atma,” dedi Leggen buz gibi bir sesle. “Pişmanım ve elimden gelen yapacağım, ama tek hatam işin başında bu adamın yukarı gelmesine izin vermektir.”

Battaniye kıpırdadı ve hafif, bitkin bir ses duyuldu.

Benastra irkilmişti, çünkü Seldon’ın başı onun kucağındaydı. “Bir şey söylemeye çalışıyor,” dedi.

“Biliyorum,” diye yanıt verdi Dors, “‘Neler oluyor?’ diyor.”

Kız kendini hafifçe gülmekten alamamıştı. O kadar sıradan sözlerdi ki bunlar.

Doktor halinden memnundu.

“Daha önce bir donma vakasıyla hiç karşılaşmamıştım,” diye açıkladı. “Trantor’daki kimse donmuyor.”

“Olabilir,” diye tersledi Dors, “böyle bir yeniliği yaşama fırsatı bulduğunuza sevindim, ama bu Dr. Seldon’ın nasıl tedavi edilmesi gerektiğini bildiğiniz anlamına mı geliyor?”

Kel kafası ve küçük, kırçıl bıyığıyla yaşlıca bir adam olan doktorun öfkeden tüyleri diken diken olmuştu. “Tabii ki biliyorum. Donma vakaları dış gezegenlerde oldukça sıktır —hemen hemen gündelik bir olaydır diyebiliriz— ve onlar hakkında epey okumuşluğum var.”

Tedavi kısmen antiviral bir serumla mikrodalga sargılardan ibaretti.

“Bu yeterli olacaktır,” dedi doktor. “Dış gezegenlerdeki hastanelerde çok daha hassas araçlar mevcut, ama burada, Trantor’da, biz onlara sahip değiliz, elbette. Bu hafif vakalarda uygulanan bir tedavidir, işe yarayacağından eminim.”

Seldon belirli bir sakatlık yaşamadan iyileşmeye başladığında, Dors onun sağ kalmasında dış gezegenlerden gelmiş olmasının da rolü bulunduğunu düşündü. Karanlık, soğuk, hatta kar, Seldon için büsbütün yabancı şeyler değildi. Aynı durumda kalan bir Trantorlu, sırf fiziksel değil ama aynı zamanda ruhsal travma nedeniyle, muhtemelen ölürdü.

Kendi de Trantor’un yerlisi olmadığı için bundan emin olamıyordu elbette.

Sonra bu düşünceleri bir kenara bıraktı, iskemlesini Seldon’ın başucuna çekti ve oturup beklemeye başladı.

İkinci günün sabahında Seldon uyandı ve yatağının başucunda oturmuş, elindeki filmkitabı okumakta ve notlar almakta olan Dors'a baktı.

Neredeyse tamamen normal bir sesle, "Hâlâ burada mısın, Dors?" dedi Seldon.

Dors elindeki filmkitabı bir yana bıraktı. "Seni yalnız bırakamam, öyle değil mi? Başka hiç kimseye de güvenemem."

"Ne zaman uyansam seni görüyormuşum gibi geliyor. Hep burada mıydın?"

"Uyur ya da uyanık, evet."

"Ama derslerin?"

"Dersleri bir süre için bir asistanım devraldı."

Dors uzandı ve Hari'nin elini tuttu. Utandığını görünce de (ne de olsa yataktaydı) elini geri çekti.

"Hari, ne oldu? Öyle korktum ki!"

"İtiraf etmem gereken bir şey var," dedi Seldon.

"Nedir o, Hari?"

"Senin belki de bir komplonun içinde olduğunu düşündüm."

"Komplo mu?" dedi kız heyecanla.

"Beni üniversite bölgesinin dışına, İmparatorluk kuvvetlerinin rahatlıkla yakalayabilecekleri Üstyaka'ya gönderme manevrasını kastediyorum."

"Ama Üstyaka üniversite bölgesinin dışında değildir. Trantor'da yetki alanları gezegenin merkezinden gökyüzüne dek uzanır."

"Ah, bunu bilmiyordum. Ama meşgul olduğunu ileri sürerek benimle gelmemiştin ve yukarıda paranoyaya kapıldığımda, beni kasten yalnız bıraktığını düşündüm. Lütfen affet beni. Besbelli ki beni aşağıya getiren sen olmuşsun. Umursayan bir başkası daha var mıydı?"

"Onların işleri başlarından aşkındı," dedi Dors kelimeleri özenle seçerek. "Senin daha önce inmiş olabileceğini düşünmüşler. Demek istediğim, bu oldukça mantıklı bir düşünce."

"Clowzia da mı böyle düşünmüş?"

"Şu genç stajyer mi? Evet."

"Eh, bir komplo sayılabilir hâlâ. Sen olmadan, demek istiyorum."

"Hayır Hari, bu benim hatam. Seni tek başına Üstyaka'ya göndermeye hakkım yoktu. Benim görevim seni korumaktı. Olanlar için, kaybolman için kendimi suçlamadan edemiyorum."

Aniden sıkılan Seldon, "Dur bir dakika," dedi. "Ben kaybolmadım. Sen beni nani sanıyorsun?"

"Senin buna ne ad verdiğini bilmek isterim. Diğerleri gittiği sırada ortalarda değildin ve karanlık tamamen çökmeden önce girişe —ya da girişin yakınına— bile ulaşamadın."

“Ama olaylar bu şekilde gelişmemiştir. Çevrede dolanırken yolumu yitirdiğim için kaybolmadım ben. Bir komplodan şüphelendiğimi söylemişim, böyle söylemenin bir nedeni vardı. Ben toptan paronayak değilim.”

“Pekâlâ öyleyse, ne oldu?”

Seldon kıza anlattı. Ayrıntılarıyla anımsamakta güçlük çekmiyordu; geçen gün boyunca kâbuslarında tekrar tekrar yaşamıştı aynı şeyleri.

Dors kaşlarını çatarak dinledi. “Ama bu olanaksız! Bir helijet ha? Emin misin?”

“Tabii eminim. Sanrılar mı görüyordum sanıyorsun?”

“Ama İmparatorluk kuvvetleri seni arıyor olamazdı. Seni Üstyaka’da tutuklamaları da, kampuse asker göndermeleriyle aynı rezaleti çıkarırdı.”

“Nasıl açıklıyorsun öyleyse?”

“Emin değilim,” dedi Dors. “Ama Üstyaka’ya seninle birlikte gelmememin çok daha kötü sonuçları olabilirdi ve Hummin bana gerçekten çok kızacak.”

“Madem öyle, ona söylemeyelim,” dedi Seldon. “Sonu iyi bitti.”

“Söylemek zorundayız,” dedi Dors. “Henüz bitmiş olmayabilir.”

O akşam Jenarr Leggen ziyarete geldi. Akşam yemeğinden hemen sonraydı ve ne söyleyeceğini bilemez halde bir Dors'un, bir Seldon'ın yüzüne bakıp duruyordu. İkisinin de ona yardım etmek gibi bir istekleri yoktu, ama ikisi de konuşmaya başlamasını sabırla beklediler. Ne de olsa Leggen'in muhabbetine bayıldıkları söylenemezdi.

Sonunda Seldon'a "Nasıl olduğuna bakmaya geldim," dedi.

"Gayet iyiyim," dedi Seldon, "sadece birazcık uykulu. Dr. Venabili'nin dediğine göre, tedavi yüzünden birkaç gün daha kendimi yorgun hissedecekmişim, sanırım bu sayede zaten ihtiyacım olan dinlenme molasına da kavuşabileceğim." Gülümsedi. "Gerçekten, sorun değil yani."

Leggen derin bir nefes alıp verdi. Sonra sözcükler ağzından zorla çıkıyormuşçasına, "Sizi fazla tutmayacağım," dedi. "Dinlenmeye gerek duymanız anlıyorum. Ama şunu söylemek isterim ki, onlanlardan dolayı ziyadesiyle üzgünüm. Kendi başınıza aşağı inmiş olduğunuzu —bu son derece doğal görünse de — varsaymamam gerekirdi. Acemi olduğunuz için size karşı biraz daha sorumlu davranmalıydım. Sonuçta yukarı gelmenize izin veren bendim. Umarım siz de beni... affedebilirsiniz. Söylemek istediklerim bunlardı."

Seldon esnedi ve eliyle ağzını kapattı. "Pardon," dedi. "Sonuçta kötü bir şey olmadığına göre darılacak bir şey de yok demektir. Başka bir açıdan bakarsak, olanlar sizin hatanız da değildi. Kendi başıma dolaşmaya çıkmamam gerekirdi, ayrıca..."

Dors sözünü kesti. "Tamam, Hari, konuşarak kendini yorma. Gevşe biraz. Dı Leggen gitmeden önce onunla biraz konuşmak istiyorum. Dr. Leggen, sanırım öncelikle bu olayın yankılarının sizi nasıl etkileyeceğini merak ediyorsunuz. Daha önce de söylemişim, eğer Dr. Seldon bu olayı bir sorun yaşamadan atlatırsa, ben kimseye bir şey söylemeyeceğim. Dr. Seldon iyileşiyor gibi görüldüğüne göre rahatlayabilirsiniz... en azından şimdilik. Size sormak istediğim bir şey daha var ve umarım bu kez sizi zorlamama gerek kalmadan yardımcı olursunuz."

"Denerim, Dr. Venabili," dedi Leggen sert bir tavırla.

"Üstyaka'da bulunduğunuz süre içinde olağandışı bir şeyle karşılaştınız mı?"

"Karşılaştığımı siz de biliyorsunuz. Dr. Seldon'ı kaybettim. Bunun için az önce özür diledim."

"O olaydan bahsetmediğim ortada. Olağandışı diye nitelenebilecek başka bir şey oldu mu?"

"Olmadı. Hiçbir şey olmadı."

Dors Seldon'a baktı ve Seldon kaşlarını çattı. Anlaşılan Dors onun öyküsünü kontrol etmeye ve bir de başkasının ağzından dinlemeye çalışıyordu. O araştırma helijetini kafasından uydurduğunu düşünüyor olabilir miydi? Seldon buna şiddetle

karşı çıkmak üzereydi ki Dors, sanki öyle yapacağını anlamışçasına, parmağını sallayarak onu durdurdu. Kısmen bu yüzden, kısmen de gerçekten uykusu geldiği için yatışan Seldon ardına yaslandı. Leggen'in çok kalmamasını umdu.

"Emin misiniz?" dedi Dors. "Dışarıdan bir müdahale olmadı mı?"

"Hayır, elbette olmadı. Ah..."

"Evet, Dr. Leggen?"

"Bir helijet vardı."

"Bu size tuhaf görünmedi mi?"

"Hayır, tabii ki görünmedi."

"Niçin?"

"Beni sorguya çekiyormuşsunuz gibi geliyor, Dr. Venabili. Bundan hoşlanmıyorum."

"Anlıyorum, Dr. Leggen, ama sorularımın Dr. Seldon'ın yaşadığı talihsizlikle doğrudan ilgisi var. Bütün olay benim düşündüğümünden de karmaşık olabilir."

"Nasıl yani?" Leggen'in sesi titremeye başlamıştı. "Aklınızda başka sorular mı var? Onlar için de özür dilememi mi istiyorsunuz? Eğer öyleyse, ben gitsem iyi olacak."

"Gidemezsiniz, hele ki gökyüzünde uçan bir helijeti niçin tuhaf bulmadığınızı açıklamadan önce."

"Bakın sevgili bayan, Trantor'daki bazı meteoroloji istasyonlarında bulutlar ve atmosferin üst tabakalarını incelemek için kullanılan helijetler vardır. Bizim istasyonumuzdaysa yok."

"Neden yok? İşinize yarayabilirdi."

"Kesinlikle. Ama biz kendi aramızda yarışmıyoruz ve sır da saklamıyoruz. Biz kendi bulgularımızı giriyoruz, diğer istasyonlar da kendi bulgularını. Bu yüzden farklı alanlarda özelleşmiş çalışmalar yapmak mantıklı oluyor. Bütün çalışmaların aynı olması aptallık olurdu. Biz helijetlere harcayabileceğimiz para ve emeği kırımölçerler için harcıyoruz, diğerleri ise tercihlerini ilkinden yana kullanıyorlar. Sonuçta, bölgeler arasında büyük bir çekişme ve rahatsızlık söz konusu olabilir, ama bir araya gelmemizi sağlayan alanlardan biri —hatta tek alan— bilimdir," dedi. Alaylı bir ifadeyle, "Bunu biliyor olmalısınız," diye de ekledi.

"Biliyorum, ama tam da sizin istasyonda olacağınız gün, bir başkasının oraya bir helijet göndermesi fazlaca rastlantısal olmuyor mu?"

"Rastlantı değil. O gün ölçüm yapacağımızı bildirmiştik ve başka bir istasyondakiler de, çok yerinde bir düşünceyle, aynı anda nefelometri ölçümleri, yani bulut çalışmaları yapmaya karar vermiş olabilirler. Ölçüm sonuçları bir araya getirildiğinde, tek tek yapılanlardan çok daha anlamlı ve yararlı olacaktır."

Seldon sözcükleri yuvarlayarak, "Sadece ölçüm yapıyorlardı demek," dedi ansızın. Sonra yine esnedi.

"Evet," dedi Leggen. "Başka ne yapıyor olabilirlerdi ki?"

Dors daha hızlı düşünmeye çalıştığı zamanlarda yaptığı üzere gözlerini

kırpıştırdı. “Her şey mantıklı görünüyor. Peki bu helijet hangi istasyondan geliyordu?”

Leggen başını salladı. “Dr. Venabili, bunu nasıl bilebilirim?”

“Meteoroloji çalışmalarında kullanılan bütün helijetlerde bağlı oldukları istasyonun işaretinin olması gerektiğini düşünmüştüm.”

“Elbette var, ama takdir edersiniz ki kafamı dikip helijeti incelemedim. Yapmam gereken işlerim vardı, onları da kendi işleriyle baş başa bıraktım. Kimin helijeti olduğunu raporları geldiğinde anlarız.”

“Ya rapor göndermezlerse?”

“O zaman araştırmada kullandıkları araçların bozulduğunu düşünürüm. Böyle şeyler olur arada sırada.” Sağ elini yumruk yapmıştı. “Sanırım hepsi bu kadar.”

“Bir dakika. Bu helijetin hangi istasyondan gelmiş olabileceğini düşünüyorsunuz?”

“Bu tür araçlara sahip herhangi bir istasyon olabilir. Bir gün önceden bilgi verildiğinde, ki çok daha önceden veriyoruz, bir helijet gezegenin herhangi bir noktasından bizim bulunduğumuz yere ulaşabilir.”

“Ama sizce kimdi?”

“Bilemiyorum: Hestelonia, Wye, Ziggoreth, Kuzey Damiano. Bu dördünden biridi derdim, ama en az kırk değişik istasyondan da olabilir.”

“O zaman bir sorum daha var. Sadece bir. Dr. Legen, grubunuzla birlikte yukarı çıkacağınızı bildirdiğinizde, diyelim bir matematikçinin, Dr. Seldon’ın da yukarıda sizinle birlikte olacağını belirtmiş miydiniz?”

Leggen’in yüzünde beliren şaşkınlık gerçekten içten görünüyordu. Ama elbette bu bakış kısa süre içinde küçümsemeye dönüşmüştü. “Bir isim listesini niçin bildireyim? Bunun kime yararı olabilir?”

“Pekâlâ,” dedi Dors. “O zaman sorunumuzu çözdük demektir: Dr. Seldon helijet gördü ve bundan rahatsız oldu. Niçin rahatsız olduğundan emin değilim, bu konuda onun aklı da kısmen karışık görünüyor. Bir şekilde kaçmaya başladı, kayboldu, alacakaranlık basıncaya dek geri dönmeyi düşünmedi —ya da cesaret edemedi— ve karanlıkta da bunu başaramadı. Sizi bu yüzden suçlayamayız, öyleyse iki taraf da bu olayı unutabilir. Ne dersiniz?”

“Tamam,” dedi Leggen. “Hoşça kalın!” Sonra da topuklarının üzerinde dönerek çekip gitti.

O gittiğinde Dors ayağa kalktı, Seldon’ın terliklerini ayağından nazikçe çıkardı, yatış konumunu düzeltti ve üzerini örttü. Seldon çoktan uyumuştur bile.

Sonra da oturup düşündü. Leggen’in söylediklerinin ne kadarı doğrudu? Bu sözlerin altında başka şeyler yatıyor muydu? Bilemiyordu.

7. KISIM

MYCOGEN

MYCOGEN — ... Antik Trantor'da bir bölge... Kendi geçmişindeki efsanelere gömülü olarak yaşadığı için bu bölge gezegenin tümü üzerinde pek etkili olamamıştı. Bir dereceye kadar kendi kendine yeten ve özerk olan bu bölge...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

31

Seldon uyandığında, onu süzmekte olan ciddi bir suratla karşılaştı. Bir an içir kaşlarını çattı, sonra da, “Hummin?” dedi.

Hummin belli belirsiz gülümsedi. “Anımsıyorsun demek.”

“Sadece bir gün boyunca bir arada kalmıştık, iki ay kadar önce, ama anımsıyorum. Demek tutuklanmadın, ya da bir şekilde...”

“Gördüğün gibi karşıdayım, tehlikede değilim ve tamamen sağlamım, ama...” — yan tarafta duran Dors'a bir göz attı— “... buraya gelmem de hiç kolay olmadı.”

“Seni gördüğüme sevindim,” dedi Seldon. “Bu arada, izin verir misin?” Parmağıyla banyonun olduğu yönü gösterdi.

“Rahatına bak. Önce bir kahvaltı et.”

Hummin ve Dors kahvaltıda Seldon'a katılmadılar. Dudaklarından tek kelime dahi çıkmadı. Hummin sadece göz atıyormuş gibi görüldüğü bir filmkitapla ilgilendi. Dors tırnaklarını uzun süre ciddiyetle inceledi, sonra bir mikrobilgisayar çıkardı ve ince bir kalemle notlar almaya başladı.

Seldon onları düşünceli düşünceli izledi ve bir muhabbet başlatmayı denemedi bile. Bu sessizlik, Trantorlular'ın hasta yatağı başında uymak zorunda hissettikleri bir gelenekten kaynaklanıyor olabilirdi. Aslına bakılırsa, kendini şu anda çok sağlıklı hissediyordu, ama belki de onlar bunu fark etmemişlerdi.

Seldon ancak son lokmasını yiyip (alışmaya başlamış olmalıydı, çünkü tadı tuhaf gelmiyordu artık) sütünün son yudumunu da içtikten sonra, Hummin konuşmaya başladı.

“Nasılsın, Seldon?”

“Zimba gibiyim. Bence ayağa kalkıp dolaşacak kadar iyiyim.”

Hummin kupkuru bir, “Bunu duyduğuma sevindim,” dedi. “Böyle olmasına izir verdiği için bütün bunlardan Dors Venabili sorumludur.”

Seldon'ın kaşları çatıldı. “Hayır. Üstyaka'ya çıkmak için ısrar eden bendim.”

“Buna eminim, ama ne olursa olsun, o da seninle birlikte gelmeliydi.”

“Ona benimle gelmesini istemediğimi söyledim.”

“Hayır, Hari,” dedi Dors. “Kibar yalanlarla beni korumaya çalışma.”

Seldon sinirli bir tavırla, “Ama Dors'un bütün güçlüklerle rağmen ardından Üstyaka'ya geldiğini ve hayatımı hiç şüphesiz onun kurtardığını unutmayın,” dedi. “Bu, gerçekleri çarpıtmak sayılmaz. Değerlendirmende bunu da göz önüne aldın mı Hummin?”

Artık utandığı iyice belli olan Dors onun sözünü yine kesti. “Lütfen, Hari. Chette Hummin, ya senin Üstyaka’ya, gitmeni engellemem, ya da seninle birlikte gitmem gerektiğini söylerken çok haklıdır. Sonraki davranışlarıma gelince, onları övgüyle karşıladı.”

“Her neyse,” dedi Hummin, “bunlar geçmişte kaldı ve unutamam gitsin. Seldon, bu Üstyaka’da neler olduğunu konuşalım.”

Seldon çevresine bakındı, sonra sakınırcasına “Peki, burası güvenli mi?” diye sordu.

Hummin yine hafifçe gülümsedi. “Dors bu odayı Distorsiyon Alanı’na aldı. Üniversitedeki bir İmparatorluk ajanının —eğer varsa— bu alanı aşabilecek uzmanlığa sahip olduğunu sanmıyorum. Sen de çok şüpheli bir tipsin, Seldon.”

“Aslında hiç de öyle sayılmam,” dedi matematikçi. “Parktaki ve daha sonraki konuşmalarımızı düşününce... Sen insanları ikna edebilen birisin, Hummin. Ayrıldığımızda, her köşe başında Eto Demerzel’in gölgesini görmeye başlamış haldeydim.”

“Bazen öyle olduğunu düşünmüyor da değilim,” dedi Hummin ciddiyetle.

“Görsem bile tanımam,” dedi Seldon. “Nasıl biridir?”

“Bunun önemi yok. O istemediği sürece yüzünü göremezsin, gördüğünde de sanırım her şey bitmiş olur... İşte bu nedenden dolayı ondan sakınmalıyız. Biz senin gördüğün helijeti konuşalım.”

“Dediğim gibi, Hummin, senin söylediklerin yüzünden her şeyi Demerzel’le ilişkilendirip korkuyordum. Helijeti görünce, Demerzel’in peşime düştüğünü sandım. Üstyaka’ya gitmekle Streeling Üniversitesi’nde sahip olduğum korunmanın dışına çıktığımı, kolayca yakalayabilecekleri bir hedef haline geldiğimi düşündüm.”

“Diğer yandan, Leggen...” dedi Dors.

Seldon ansızın, “O dün gece burada mıydı?” diye sordu.

“Evet, anımsamıyor musun?”

“Belli belirsiz. Çok yorgundum. Belleğim karmakarıştı.”

“Şey, Leggen dün gece buraya geldiğinde, o helijetin sadece başka bir meteoroloji istasyonuna ait bir araç olduğunu söyledi. Kesinlikle sıradan ve zararsız bir araç.”

“Ne?” Seldon afallamıştı. “Buna inanmıyorum.”

“Şimdi soru şu,” dedi Hummin. “Buna neden inanmıyorsun? Bu helijette tehlikeli olduğunu düşünmene yol açacak bir şey mi vardı? Belirgin bir şey yani... Benim ikna gücümle kafana soktuğum türden bir şüphe değil.”

Seldon dudaklarını ısırarak düşündü. “Hareketleri,” dedi. “Sanki bir şeyle arıyormuşçasına burnunu bulut kümesinden dışarı çıkarıyor, sonra kaybolup başka bir yerde aynı şekilde ortaya çıkıyordu. Sanki Üstyaka’yı belli bir düzen içinde, kısım kısım araştırıyor gibiydi ve doğrudan üzerime geliyordu.”

“Belki fazlaca kişileştiriyordun,” dedi Hummin. “Helijeti seni arayan, tuhaf bir hayvan gibi görmüş olabilirsin. Elbette öyle değildi. Sadece bir helijet, meteoroloji

ölçümlerinde kullanılan bir araçtı; tüm hareketleri normaldi... ve de zararsız.”

“Bana öyle gelmedi,” dedi Seldon.

“Öyle gelmediğine eminim,” dedi Hummin. “Ama kesin olarak bildiğimiz bir şey yok. Tehlikede olduğunu düşünmüş olabilirsin, ama bu sadece bir varsayım. Leggen’in o helijetin meteoroloji ölçümlerinde kullanılan bir araç olduğu hakkındaki fikri de sadece bir varsayım.”

Seldon, biraz da inatla, “Bunun tamamen kendiliğinden gerçekleşmiş bir olay olduğuna inanmam mümkün değil,” dedi.

“Peki öyleyse,” dedi Hummin. “En kötü olasılığı kabul edelim... yani aracın senir peşinde olduğunu. Onu gönderen her kimse, senin orada olacağını nasıl bilebilirdi?”

Dors söze karıştı. “Çalışmak için yukarı çıkarken Hari’nin de yanlarında olacağını bildirip bildirmediğini Dr. Leggen’a sordum. Olayların normal akışı içinde bildirmesi için bir neden yoktu, o da böyle bir şey yapmadığını söyledi, bu soruya da çok şaşırdı. Ona inandım doğrusu.”

“Hemen inanma istersen,” dedi Hummin düşünceli bir ifadeyle. “Zaten her ne olursa olsun inkâr etmesi gerekmiyor muydu? Şimdi, Seldon’ın onunla birlikte yukarı çıkmasına daha en başta izin verdiğini düşünün. Önce itiraz ettiğini biliyoruz, ama sonra pek uğraştırmadan yumuşayıverdi. Bu da bana, Leggen’in karakterine pek uymuyormuş gibi görünüyor.”

Dors somurttu ve, “Bence bu bütün olayı onun ayarlamış olmasını daha olası kılıyor,” dedi. “Belki de Hari’nin onunla birlikte gitmesine izin vermesinin nedeni onu yakalayabilecekleri bir yere götürmektir. Bunun için önceden emir almış olabilir. Daha da ileri giderek, Hari’nin dikkatini çekmesi ve onu gruptan uzaklaştırıp yalnız bırakması için genç stajyeri Clowzia’yı ayartmış olduğunu da söyleyebiliriz. Bu, Leggen’in aşağıya inme zamanı geldiğinde, Hari’nin ortalarda olup olmadığını merak bile etmemesini de açıklar. Çünkü zaten bulunamayacak birini aramak için boşuna zaman harcamak istemiyordu.”

Dors’un sözlerini dikkatle dinleyen Hummin, “Ona karşı kullanılabilecek ilginç kanıtlar gösterdin,” dedi. “Ama isterseniz bunu da hemen kabul etmeyelim. Sonuçta o da sizinle beraber Üstyaka’ya çıktı.”

“Çünkü ayak sesleri saptamıştık. Sismologların şefi buna tanıktı.”

“Peki Seldon bulunduğunda Leggen şaşırmış ya da inanmamış gibi görünüyor muydu? Yani kendi ihmali yüzünden çok tehlikeli bir durumda kalan bir insanı bulan birinin göstereceği şaşkınlığın ötesinde bir tavırdan söz ediyorum. Seldon orada hiç olmamalıymış gibi mi davranıyordu? Kendi kendine şu soruyu soruyorsa benziyor muydu? Bunu nasıl olmuş da yakalayamamışlar?”

Dors dikkatle düşündükten sonra, “Hari’yi orada yatarken görünce şaşkınlığa düştüğünü kesinlikle söyleyebilirim, ama durumun kendisinden kaynaklanan bir dehşetin ötesinde neler hissettiğini bilemem,” dedi.

“Haklısın, sanırım bilemezsin.”

Ama onlar konuşurken bir birine, bir diğerine bakan ve dikkatle dinleyen Hari sonunda dayanamayıp, "Bence Leggen değildi," diye araya girdi.

Hummin dikkatini Seldon'a yöneltti. "Niçin böyle düşünüyorsun?"

"Öncelikle, sizin de söylediğiniz gibi beni yanında götürmeyi istememişti. Bütün bir gün onu ikna etmeye çalışmam gerekmişti ve bence kabul etmesinin tek nedeni, ona meteoroloji kuramı konusunda yardım edebilecek zeki bir matematikçi olduğum izlenimine kapılmasıydı. Ben oraya gitmeye can atıyordum ve beni Üstyaka'ya götürmek için emir almış olsaydı, bu kadar ayak diremezdi."

"Seni sırf matematik biliyorsun diye götürmek istemesi mantıklı mı? Seninle matematik üzerine konuştu mu? Kuramını sana açıklamaya çalıştı mı?"

"Hayır," dedi Seldon, "çalışmadı. Ama, bir süre sonra bu konuda konuşmak istediğine dair bir şeyler geveledi. Aygıtlarla ilgili bir sorun vardı. Anladığım kadarıyla gün ışığının görünmesini bekliyordu, ama görünmemişi; o da hatanın aygıtlarda olduğunu düşünmüştü, ama aygıtlar mükemmel bir şekilde çalışıyorlarmış gibi görünüyordu. Bu da onu düş kırıklığına uğratmıştı. Sanırım bu beklenmedik gelişme sinirlerini bozmuş ve beni unutmasına neden olmuştu. Clowzia'ya, dönüp bakıyorum da, beni oradan kasten uzaklaştırmış gibi gelmiyor. Öncelik bendeydi. Üstyaka'daki bitki örtüsünü merak etmiştim ve kızın beni bir yerlere sürüklemesinden ziyade, ben onu sürüklemiştim. Leggen'dan uzakta rahat hareket ediyordu, ben hâlâ onun yanındayken Leggen Clowzia'yı geri çağırdı; daha ileri giden ve ortadan kaybolan sadece bendim."

Öne sürülen her açıklamaya karşı çıkmaya çalışıyormuş gibi görünen Hummin, "Yine de," dedi, "eğer o araç seni arıyor idiyse, içindekiler senin orada olacağını mutlaka biliyorlardı. Leggen söylememişse eğer... nereden bildiler?"

"Benim şüphelendiğim kişi genç bir psikolog," dedi Seldon. "Adı Lisung Randa."

"Randa mı?" dedi Dors. "Mümkünü yok. Onu tanıyorum. Onun İmparatorluk hesabına çalışıyor olması olanaksız. O yürekten bir anti-emperyalisttir."

"Belki de öyle görünmeye çalışıyordur," dedi Seldon. "Aslına bakarsan, eğer İmparatorluk ajanı olduğunu saklamaya çalışıyorsa, açıkça, sert ve aşırı bir İmparatorluk karşıtıymış gibi görünmesi de gerekir."

"Ama asla öyle bir adam değildir," diye itiraz etti Dors. "Hiçbir sertliğe ya da aşırıya kaçmaz. Sessiz ve sakindir, görüşlerini son derece kibarca, hatta çekingence ifade eder. Davranışlarının içtenliğine inanıyorum."

"Yine de," dedi Seldon ciddiyetle, "bana meteoroloji projesinden ilk bahseden oydu. Beni Üstyaka'ya çıkmaya o teşvik etti, Leggen'ı beni yanına almaya o ikna etti, bunun için matematikteki başarıyı biraz abartarak anlatan yine oydu. İnsan benim oraya gitmemi niçin bu kadar çok istediğini, bunun için niçin bu kadar çok çaba sarf ettiğini merak ediyor."

"Belki senin iyiliğin için yapmıştır. Seninle ilgileniyordu ve meteorolojinin psikotarih çalışmalarında işine yarayabileceğini düşündü. Olamaz mı?"

“Bir de farklı açıdan bakalım,” dedi Hummin sessizce. “Randa’nın sana meteoroloj projesinden bahsettiği andan itibaren senin Üstyaka’ya gitmene dek epey zaman geçmişti. Randa gizli birtakım işler çevirmiyor olsa bile, senin yukarıya gideceğini kimseye söylememesi gerektiğini düşündürecek bir nedeni yoktu. Eğer arkadaş canlısı biriyse...”

“Ki öyledir,” dedi Dors.

“... o zaman birkaç arkadaşına açılmış olabilir. Durum buysa, bilgiyi iletenin kim olduğunu bilemeyiz. Aslında, bir başka noktayı da düşünelim: Diyelim ki Randa gerçek bir anti-emperyalisttir. Bu onun ajan olmamasını gerektirmez. Sormamız gereken soru şu: Randa kimin ajanı? Kimin adına çalışıyor?”

Seldon şaşırmişti. “İmparatorluk dışında çalışılacak kim var? Demerzel’den başka kim olabilir?”

Hummin elini kaldırdı. “Trantor’daki siyaset aleminin karmaşasını anlamaktan çok uzaksın, Seldon.” Dors’a döndü. “Şunu bir daha söylesene: Dört bölge hangileriydi?”

“Hestelonia, Wye, Ziggoreth ve Damiano.”

“Sen ise yeni sorularla onu yönlendirmek istemedin. Aracın hangi bölgeden gelmiş olmasının daha muhtemel olduğunu sormadın.”

“Hayır, sormadım. Ben sadece helijetin gelmiş olabileceği bölgenin hangisi olduğu hakkında fikir yürütüp yürütemeyeceğini sormuştum.”

“Peki sen,” —Hummin bu kez de Seldon’a dönmüştü— “helijetin üzerinde bir işaret, bir işaret gördün mü?”

Seldon bu soruya şiddetle itiraz etmek, aracın bulutların arasından zar zor görülebildiğini, kısa aralıklarla ortaya çıktığını ve kendisinin de üzerindeki işaretleri incelemekten çok, kaçmaya çalıştığını söylemek istedi. Ama kendine hakim oldu. Hummin bütün bunları elbette ki biliyordu.

Sadece, “Korkarım ki hayır,” demekle yetindi.

“Ama eğer helijetin görevi Seldon’ı kaçırmak idiyse,” diye sordu Dors, “üzerindeki işaretlerin de maskelenmiş olması gerekmez mi?”

“Bu mantıklı bir varsayım,” dedi Hummin, “gerçekten öyle de olabilir, ama bu galakside mantık her zaman geçer akçe değildir. Ancak Seldon araçla ilgili ayrıntıları anımsamadığına göre, bizim elimizden de sadece fikir yürütmek geliyor. Bana sorarsanız, Wye derim.”

“Vay mı dersin?” diye tekrarladı Seldon.^[1] “Nasıl yani? Gemidekiler her kimse psikotarih çalışmalarımı ilgilendikleri için beni yakalamaya çalışıyorlardı herhalde.”

“Hayır, hayır,” dedi Hummin sağ elinin işaret parmağını, öğrencisine ders veren bir öğretmen gibi sallayarak. “W-y-e. Trantor’daki bir bölgenin ismi bu. Yaklaşık üç bin yıldır, bir Başkanlar hanedanı tarafından yönetiliyor. Yönetim el değiştirdi, tek bir hanedanda kaldı. Bir zamanlar, yaklaşık bez yüz yıl kadar önce, tahta iki

imparator ve bir de imparatoriçe çıkarmışlardı. Kısa bir dönem yönetimde kalmışlardı ve Wye hanedanından gelen imparatorların ya da imparatoriçelerin hiçbiri öyle önemli bir başarıya falan ulaşmamıştı, ama Wye'lı Başkanlar geçmişte tahta çıkmış olduklarını hiç unutmadılar. Tahtı kendilerinden sonra ele geçiren hanedanların hiçbirine açıkça sadakatsizlik etmediler, ama onlar adına görev almaya da pek gönüllü olmadılar. Sık sık yaşanan iç savaş dönemlerinde, hep bir tür tarafsızlık politikası yürüttüler, son derece iyi tasarlanmış hamlelerle iç savaşın uzayıp gitmesi ve sonunda Wye'ın getireceği uzlaşmaya dayanan bir çözümden başka bir çözüm mümkün değilmiş gibi görünmesi için ellerinden geleni yaptılar. Bu hiçbir zaman işe yaramadı, ama onlar da denemekten vazgeçmediler.

“Şimdiki Wye Valisi bu konularda daha da yetenekli. Artık yaşlandı, ama hırs henüz küllenmedi. Cleon'un başına bir şey gelirse —ya da doğal bir yoldan da olsa ölüp giderse— Vali, Cleon'un henüz çok küçük olan oğlunun yerine başa geçme şansına sahip olacak. Galaksi halkı her zaman daha önceden İmparatorluk geçmişine olan bir taht adayını destekleme eğilimindedir.

“Yani, Wye Valisi senden haberdar olduysa, seni kendi hanedanını desteklemek için kullanacağı bilimsel bir kahin olarak görecektir. Wye'ın, Cleon'a uygun bir son hazırlamak, sonra da senin Cleon'un yerine zorunlu olarak Wye'ın geçeceği ve ardından bin yıllık bir barış ve refah dönemi yaşanacağı kehanetinde bulunmanı sağlamak için geleneksel nedenleri vardır. Elbette, Wye'ın Valisi tahta geçtiği ve artık sana ihtiyacı kalmadığı zaman, sen de Cleon'un yanındaki mezarı boylayabilirsin.”

Bu sözlerin ardından gelen ürkütücü sessizliği bozan Seldon oldu, “Ama peşimdekinin Wye'ın Valisi olduğundan emin değiliz.”

“Hayır, değiliz. Hatta peşinde biri olduğundan bile emin değiliz, şimdilik. Sonuçta helijet Leggen'ın söylediği gibi sıradan bir meteoroloji aracı da olabilir. Yine de, psikotarih ve potansiyel kullanım alanları hakkındaki bilgiler yayıldıkça, —ki yayılmalı— Trantor ya da başka herhangi bir yerdeki güçlü ya da yarı-güçlü herkes seni kullanmak isteyecektir.”

“O zaman,” dedi Dors, “ne yapmamız gerekiyor?”

“İşte asıl soru bu.” Hummin bir süre kendi düşüncelerine gömüldü, sonra da “Belki buraya gelmek yanlış bir fikirdi,” dedi. “Bir profesörün saklanacağı yerin bir üniversite olacağı çok kolay tahmin edilebilir. Streeling pek çok üniversiteden sadece biri, ama en büyük ve en özgür olanlarından; demek ki bazı ahtapotların kolları, körlemesine de olsa, yavaş yavaş buraya uzanmaya başlayacaktır. Sanırım Seldon'ın mümkün olduğunca çabuk bir şekilde —hatta belki de bugün— saklanması için daha iyi bir yere götürülmesi gerek. Ama...”

“Ama?” diye sordu Seldon.

“Nereye götürebileceğimizi bilmiyorum.”

“Bilgisayardan bir yer isimleri dizini bulalım ve rastgele bir yer seçelim,” dedi

Seldon.

“Kesinlikle olmaz,” dedi Hummin. “O zaman ortalamadan daha güvenli bir yer bulabileceğimiz gibi, daha az güvenli bir yer de bulabiliriz. Buna mantıklı bir çözüm bulmalıyız... bir şekilde.”

Üçlü öğle yemeğinden sonrasında dek Seldon'ın odasında kaldı. Bu süre boyunca Har ve Dors havadan sudan konular hakkında arada bir sessizce konuştular, ama Hummin tamamen sessizliğe gömülmüştü. Çok az yemiş, Seldon'ın onu olduğundan da yaşlı gösterdiğini düşündüğü ciddi yüz ifadesi içinde, sessiz ve kendi içine kapanmış bir halde dimdik oturmuştu.

Seldon, onun Trantor'un devasa coğrafyasını zihninde evirip çevirmekte ve işlerine yarayacak bir köşe bulmaya çalışmakta olduğunu düşündü. Bu kolay bir iş değildi elbette.

Seldon'ın kendi dünyası Helicon, Trantor'dan yüzde bir ya da iki oranında daha büyüktü, ama daha küçük bir okyanusa sahipti. Helicon'un yüzölçümü Trantor'ununkinden yüzde on daha fazlaydı. Ama Helicon'daki nüfus yoğunluğu çok azdı, üzerinde oraya buraya saçılmış kentler vardı sadece; Trantor ise tek bir kentten oluşuyordu. Helicon yirmi bölgeye bölünmüştü, Trantor ise her birinin kendine ait karmakarışık alt bölgeleri olan sekiz yüz bölgesi vardı.

Nihayet Seldon biraz da ümitsizlikle, "Hummin, belki de en iyisi, benim yapabileceğimizi en iyi hedef doğrultusunda kullanacak adayı seçip, beni ona teslim etmek ve beni diğerlerinden korumasına güvenmek olacaktır," dedi.

Hummin başını kaldırıp ona baktı ve son derece ciddi bir ifadeyle, "Buna gerek yok" dedi, "seni en iyi amaçla kullanacak adayı biliyorum, zaten onun elindesin."

Seldon gülümsedi. "Kendini Wye Valisi ve Galaksi İmparatoru ile mi kıyaslıyorsun?"

"Sahip olduğumuz konumlar açısından bakarsan, hayır. Ama seni kontrol etme arzusu açısından bakarsan, onlara rakip olabilirim. Onlar ve aklına gelebilecek herkes seni kendi gücünü ve zenginliğini arttırmak için kullanmak istiyor, benimse kendi adıma hiçbir hırsım yok, ben sadece galaksinin iyiliğini istiyorum."

"Ama," dedi Seldon ince bir edayla, "eğer onlara sorarsak rakiplerin de sadece galaksinin iyiliğini istediklerini söyleyeceklerdir."

"Eminim öyle derler," dedi Hummin, "ama şimdiye kadar, —senin onlara verdiğin adla— rakiplerimden sadece İmparatorla tanıştın ve onun senden istediği de gelecek hakkında hanedanını sağlama alacak uyduruk tahminler yapman oldu. Ben senden böyle bir şey yapmanı istemiyorum. Benim senden istediğim, psikotarih tekniğini mükemmelleştirmen, böylece sadece istatistiksel açıdan geçerli olsalar da, birtakım matematik tahminler yapabilmen."

"Doğru. En azından şimdilik öyle," dedi Seldon yarım ağızla gülümseyerek.

"Öyleyse, şunu sorabilirim sanırım: İşler nasıl gidiyor? Bir ilerleme oldu mu?"

Seldon gülmesi mi, kızması mı gerektiğini bilemedi. Bir an sustu, ama sonra ikisini de yapmayı sakın sakın konuşmayı becerdi. "Gelişme mi? Hem de iki aydan kısa bir sürede? Hummin, bu iş benim ve benden sonra gelecek bir düzine insanın

ömürleri boyunca sürebilir... ve buna rağmen başarısızlığa uğranabilir.”

“Ben bir çözüme ulaşmaktan, hatta çözmeye başlamaktan söz etmiyorum. Psikotarihin kullanımının mümkün ama uygulanamaz olduğunu şimdiye kadar kaç kez söyledin. Benim sorduğum, uygulanma olasılığının mümkün olup olmadığı?”

“Açıkçası hayır.”

“Affedersiniz” dedi Dors, “ben bir matematikçi değilim, o yüzden umarım bu sorunun aptalca olduğunu düşünmezsiniz. Bir şeyin hem mümkün olduğunu, hem de uygulanamayacağını nasıl bilebilirsiniz? Daha önce, İmparatorlukta tüm insanlarla tek tek tanışmanın mümkün olduğunu, ama bunun uygulanamayacağını, çünkü insanın buna ömrünün yetmeyeceğini söylediğini biliyorum. Ama psikotarihin de böyle bir şey olduğunu nereden biliyorsun?”

Seldon, söylediklerine inanamıyormuş gibi baktı Dors’a. “Bunu açıklamamı mı istiyorsun?”

“Evet,” dedi Dors, başını kıvrırcık saçları titreşinceye dek sertçe sallayarak.

“Aslına bakılırsa,” dedi Hummin, “ben de.”

“Matematiği katmadan mı?” dedi Seldon bıyık altından gülümseyerek.

“Lütfen,” dedi Hummin.

“Yani...” Bir açıklama yolu bulabilmek için bir süre kendi düşüncelerine daldı. “Evrenin bir yönünü anlamak istediğinizde,” dedi sonra, “bunu mümkün olduğunca basite indirgemeniz ve sadece ele aldığınız konuyu anlamanız için gereken nitelikleri işe katmanız daha iyi olur. Bir nesnenin nasıl düştüğünü ele almak istiyorsanız, o nesnenin eski mi yeni mi, yeşil mi kırmızı mı olduğuyla ya da kokusuyla ilgilenmezsiniz. Olayı gereksiz derecede karmaşık hale getirmemek için bunları hesap dışı bırakırsınız. Yerçekiminin görecesiz olarak değerlendirildiği ilkel kuramı düşünürseniz...”

Dors hemen atıldı, “Matematik bilgisine ihtiyaç duymayacağımızı söylemiştin, ‘ilkel’ diyerek bundan sıyrılmaya çalışma.”

“Hayır, hayır. ‘İlkel’ dememin nedeni, kayıtlarımızın ulaştığı en erken dönemlerde bile çoktan biliniyor olması; keşfi tıpkı ateşin ya da tekerleğin bulunuşu gibi antik dünyanın sisleri arasında kaybolup gitmiş durumda. Her neyse, yerçekimi kuramındaki denklemler bir gezegen sisteminin, bir çift yıldızın, gelgitin ve başka pek çok şeyin açıklamasını içerir. Bu denklemleri kullanarak grafik bir simülasyon yapılabilir ve iki boyutlu bir ekranda bir yıldızın çevresinde dönen bir gezegenin, ya da birbirlerinin çevresinde dönen iki yıldızın hareketleri gösterilebilir, ya da üç boyutlu bir holografta daha karmaşık sistemleri göstermek de mümkün olabilir. Böyle basite indirgenerek yapılan simülasyonlarla, bir olguyu doğrudan incelemekten daha kolay kavrama şansımız olur. Aslında, yerçekimi formüllerimiz olmasa, gezegenlerin hareketlerini ve yıldızlar mekânini öğrenmemiz pek mümkün olmazdı.

“Şimdi, bir olgu hakkında daha fazla bilgi edinmek istediğinizde ya da bir olgu giderek karmaşıklaştığında, daha ince formüllere, daha ayrıntılı bir programlama bilgisine ihtiyaç duyar, sonunda da kavranması daha zor bir bilgisayar simülasyonu elde edersiniz.”

“Simülasyonun simülasyonunu oluşturamaz mısın?” diye sordu Hummin. “Birece daha kolay olur.”

“O zaman, ele aldığınız olgunun kullanmak istediğiniz bazı özelliklerini hesap dışı bırakmak zorunda kalırsınız, yaptığınız simülasyon da bir işe yaramaz. EAS, yani En Az olası Simülasyon, simülasyonu yapılan nesneden daha çabuk karmaşıklaşır ve sonunda da simülasyonunuz fenomen kadar karmaşık bir hale gelir. Binlerce yıl önceden beri biliyoruz ki, evreni tüm karmaşıklığıyla, bir bütün halinde, kendisinden daha küçük bir simülasyonla temsil etmeniz mümkün değildir.

“Başka bir deyişle, evrenin tamamını hesaplarınıza dahil etmeden, onu bir bütün olarak temsil edecek bir resim oluşturamazsınız. Ayrıca, evrenin bütününün bir resmini oluşturmak için önce küçük bir parçasının, sonra başka bir küçük parçasının vb. simülasyonlarını yapıp, hepsini bir araya getirmeye kalktığınızda da, bir araya getirilmesi gereken bu küçük simülasyonların sonsuz sayıda olacağı da kanıtlanmıştır. Sonuç olarak, evreni bir bütün halinde anlamak için sonsuz uzunlukta bir zamana gereksinim duyulacaktır, bir başka deyişle, var olan bütün bilgiyi edinmeniz mümkün değildir.”

“Bu kadarını anladım,” dedi Dors, biraz şaşırılmış gibiydi.

“Peki o zaman, demek ki görece daha basit simülasyonların daha kolay yapılabileceğini, olay karmaşıklaştıkça simülasyonunun da zorlaştığını ve sonunda imkansız hale geldiğini biliyoruz. Peki simülasyon hangi karmaşıklık derecesinde olanaksız hale geliyor? Şey, ilk kez geçtiğimiz yüzyılda keşfedilen ve ancak çok büyük ve hızlı bir bilgisayar kullanılarak uygulanabilen matematik yöntemleriyle şunu kanıtladım: Bizim tüm galaksiyi kaplayan toplumumuz bu sınırın altında kalıyor. Yani, kendisinden daha basit bir simülasyonla temsili mümkün olabilir. Daha sonra ise, bunun istatistiksel yöntemlerle gelecek hakkında tahminler yürütmemizi sağlayacağını öne sürdüm... yani tek bir olay kümesinin gerçekleşeceğini değil de, birkaç farklı olay kümesinin olasılıklarının ifade edilebileceğini söylüyorum.”

“Öyleyse,” dedi Hummin, “galaktik toplumumuzun işe yarar bir simülasyonunu yapabilirsin demektir, sadece uğraşman gerekir. Peki, uygulanamazlık bunun neresinde?”

“Benim kanıtladığım tek şey, galaktik toplumu anlamak için sonsuz bir zaman gerekmediği, ama bu iş bir milyar yıl süreceyse yine uygulanabilirliği kalmaz. Bu bizim için sonsuzca uzun bir zamanla aynı anlama gelir.”

“Peki bu kadar uzun mu sürececek? Bir milyar yıl?”

“Henüz ne kadar süreceğini hesaplayamadım, ama en azından bir milyar yıl

süreceğine kuvvetle inanıyorum, bu yüzden bu rakamı söyledim.”

“Ama kesin olarak bilmiyorsun.”

“Hesaplamaya çalışıyorum.”

“Başaramadın mı henüz?”

“Başaramadım.”

“Üniversite kütüphanesi işine yaramadı mı?” Hummin bu soruyu sorduğu sırada Dors’a bakmıştı.

Seldon başını yavaşça salladı. “Hiç.”

“Dors yardım edemiyor mu?”

Dors içini çekti. “Ben bu konuda hiçbir şey bilmiyorum, Chetter. Sadece nereye bakması gerektiğini söyleyebilirim. Hari benim dediğim yere bakar, ama aradığını bulamazsa, yapabileceğim bir şey yok.”

Hummin ayağa kalktı. “O zaman, burada üniversitede kalmanın pek bir anlamı yok, seni yerleştirecek başka bir yer bulmam gerekiyor.”

Seldon uzandı ve onun koluna dokundu. “Yine de, bir fikrim var.”

Hummin gözlerini kısarak baktı ona, sanki şaşırılmış ya da inanmıyormuş gibiydi. “Ne zaman geldi bu fikir aklına? Şimdi mi?”

“Hayır. Üstyaka’ya çıkmadan birkaç gün önceden beri kafamın içinde gezinmekteydi. Yaşadığım o küçük deneyim yüzünden bir süre boyunca unutmuştum, ama sen kütüphaneden söz edince yeniden anımsadım.”

Hummin yerine tektar oturdu. “Anlat bakalım şu fikrini... tamamen matematik denklemlerden oluşmuyorsa eğer.”

“Matematikle hiç ilgisi yok. Kütüphanede okurken, geçmişte galaktik toplumun bu kadar karmaşık olmadığını anımsadım sadece. On iki bin yıl önce, İmparatorluğun yeni kurulduğu dönemlerde, galakside insanların bulunduğu sadece on milyon gezegen vardı. Yirmi bin yıl önce, İmparatorluk öncesi krallıklar döneminde ise dünya sayısı toplam on bindi. Daha önceye gidersek, toplumun nereye kadar küçüldüğünü nasıl bilebiliriz ki? Belki senin de söylediğin gibi, efsanelerde anlatılan o tek dünyaya kadar inilebilir, Hummin.”

“Yani daha basit bir galaktik toplum ile uğraşırsan psikotarihi kurman mümkün olabilir mi demek istiyorsun?”

“Evet, bana olabilirmiş gibi geliyor.”

“Ama o zaman da,” dedi Dors, birdenbire heyecanlanmıştı, “diyelim ki psikotarih çalışmanı geçmişteki daha küçük bir toplum üzerinde yapıyorsun ve yine diyelim ki İmparatorluk öncesi dönemdeki durumu ele alarak, İmparatorluğun kurulmasından bin yıl sonrasında neler olacağı hakkında birtakım tahminler yürütüyorsun... tam da o dönemde gerçek durumun ne olduğunu kontrol edebilir ve tahminlerinin ne kadar isabetli olduğunu ölçebilirsin.”

Hummin soğuk bir tavırla, “Galaktik Dönem’in 1000’inci yılındaki durumu önceden bildiğini düşünürsek, bu pek sağlıklı bir deney olmaz. Daha önceki

bilgilerin seni bilinçsizce de olsa yönlendirecektir ve denklemini kurarken seçeceğin değerler, daha önceden bildiğin çözümü sağlamak için seçilmiş gibi olacaktır.”

“Sanmam,” dedi Dors. “1000 G.D.’deki durumu pek bilmiyoruz, öğrenmek için epeyce bir araştırma yapmamız gerekir. Sonuçta on bin yıl öncesinden bahsediyoruz.”

Seldon’ın yüzü bir yeis tablosuna dönüştü. “Ne demek 1000 G.D.’deki durumu pek bilmiyoruz? O zaman da bilgisayarlar vardı, değil mi Dors?”

“Elbette.”

“Bilgi depolama aygıtları ve insanların tuttukları kayıtlar da vardı? 1000 G.D.’nin kayıtlarına da şu anda 12.020 G.D.’nin kayıtlarına sahip olduğumuz gibi sahip olmalıyız.”

“Kuramsal olarak evet, ama uygulamada... Şey Hari, bu da senin söyleyip durduğun şey işte. 1000 G.D.’nin tüm kayıtlarına sahip olmak mümkün, ama bunu beklemek olanaksız.”

“Evet, ama benim söyleyip durduğum şey Dors, matematiksel kanıtlamalarla ilgili. Tarihsel kayıtlara nasıl uygulanacağını bilmiyorum.”

Dors sanki savunmaya geçmişçesine, “Kayıtlar da sonsuza dek dayanmaz, Hari,” dedi. “Bellek bankaları bir çatışma sonucu ortadan kalkabilir ya da zarar görebilir, kayıtlar da, zaman içinde bozulabilir. Uzun zamandır kullanılmamış olan her bitte, her kayıta nihayetinde zamanın getirdiği bir gürültü oluşabiliyor. İmparatorluk kütüphanesindeki kayıtların tam üçte birinin çöpe dönüştüğü söyleniyor, ama işte gelenek yüzünden o kayıtları kimse ortadan kaldırmıyor. Diğer kütüphanelerde ise geleneğe bu kadar değer verilmiyor. Streeling Üniversitesi’nin kütüphanesinde, işe yaramayan kayıtları her on yılda bir temizleriz.

“Ama doğal olarak, çeşitli dünyalardaki çeşitli kütüphanelerde sık kullanılan ve sık kopyası çıkarılan —resmi ve özel— bazı kayıtlar binlerce yıl boyunca sağlam kalabiliyor, böylece biz de İmparatorluk öncesi dönemde geçmiş olsa bile, galaksi tarihinin önemli olaylarının pek çoğunu bilebiliyoruz. Ancak, geçmişe doğru gittikçe, korunan kayıtlar da azalıyor.”

“Buna inanamıyorum,” dedi Seldon. “Bozulmaya karşı kayıtların yeni kopyalarının yapılması gerekir sanıyordum. Bilginin yitip gitmesine nasıl izin verirsiniz?”

“İstenmeyen bilgi işe yaramaz,” dedi Dors. “Kullanılmayan verilerin sürekli olarak yenilenmesi için harcanması gereken zamanı, emeği ve enerjiyi tahmin edebiliyor musun? Üstelik zaman geçtikçe bu işe yaramaz bilgi yığını daha da büyüyecektir.”

“Elbette, ama böylesine dikkatsizce kaybolup gitmesine izin verilen verilere gün gelip de birinin ihtiyaç duyabileceğini de görmezlikten geliyorsunuz.”

“Tek bir bilgiye bin yılda bir ihtiyaç duyulabilir. Böylesine bir gereksinim için her şeyi korumaya çalışmak maliyet yarar hesabı bakımından anlamsız olacaktır. Bilimde bile. İlkel yerçekimi formüllerinden bahsettin, bu formüllerin ilke

olduğunu söyleme nedenin keşifleri hakkındaki bilgilerin antik dünyanın sisleri arasında kaybolup gitmesiydi. Peki niye böyle oldu? Siz matematikçiler ve diğer bilim adamları ta o formüllerin keşfedildiği ilkel zamanlardan bu yana elde edilen tüm verileri, tüm bilgileri niye korumadınız?”

Seldon sadece homurdandı ve yanıt vermeye bile kalkmadı. “Peki Hummin,” dedi “benim fikrimle ilgili bu kadar konuşmak yeter. Geçmişte ne kadar geri gidersek ve toplum ne kadar küçülürse, uygulanabilir bir psikotarih geliştirme şansım o kadar artar. Ama daha yeterince geçmişe gidemedim o dönem hakkındaki bilgilerimiz uçup gidiyor, böylece psikotarih de giderek daha az ve daha az mümkün hale geliyor.”

“Ama elbette, bir de Mycogen Bölgesi var,” dedi Dors daldığı derin düşüncelerden çıkarak.

Hummin hemen hareketlendi. “Evet, öyle ve orası Seldon’ı yerleştirmek için mükemmel bir yer olur. Bunu ben niye düşünemedim?”

“Mycogen Bölgesi mi?” diye tekrarladı Hari, şaşkınlıkla bir ona bir diğerine bakarak. “Mycogen Bölgesi de nedir ve nerededir?”

“Hari, lütfen, sana sonra anlatırım. Şimdi hazırlık yapmamız gerek. Bu akşam gidiyorsun.”

Dors, Hari'yi yola çıkmadan önce biraz uyumaya zorlamıştı. Işıkların söndüğü zamanla yandığı zamanın tam ortasına gelen saatte, üniversitenin geri kalanının uykuda olduğu bir zamanda, 'gecenin' kanatları altına sığınarak yola çıkacaklardı. Hari'nin biraz dinlenmesinin iyi olacağına ısrar etmişti.

“Sen de yerde uyumak zorunda mı kalacaksın yine?”

Dors omuzlarını silkti. “Yatak sadece birimizi alır, yatağa birlikte sığılmaya çalışırsak, sonuçta ikimiz de pek uyuyamayız.”

Seldon bir an büyük bir arzuyla ona baktı, sonra da, “O zaman bu kez ben yerde yatarım,” dedi.

“Hayır, olmaz. Sulusepken altında komaya giren ben değildim.”

Ama sonuçta, her ikisi de pek uyuyamadılar. Işıkları söndürmüş olsalar ve Trantor'un bitip tükenmek bilmeyen vızıltısı, üniversitenin görece sakin ortamında sadece uyutucu bir ninniye dönüşmüş olsa da, Seldon konuşmaya ihtiyaç duyduğunu hissetmişti.

“Senin de başına bela oldum, Dors,” dedi, “burada üniversitedeyken bile. Sen işinden alıkoydum. Yine de, senden ayrılmam gerekeceği için üzgünüm.”

“Benden ayrılmıyorsun ki. Seninle geliyorum. Hummin benim de gitmem için bir neden uydurmakla meşgul.”

Seldon bundan hoşlanmamıştı. “Senden böyle bir şey isteyemem.”

“İstemiyorsun. Hummin istiyor. Seni korumam gerek. Sonuçta, Üstyaka konusunda çuvalladım ve bunu telafi etmem lazım.”

“Sana daha önce de söylemiştim. Bu konuda rahatsızlık duyma lütfen... Yine de sen yanımda olursan, kendimi daha rahat hissedeceğimi kabul etmek durumundayım. Senin hayatını mahvetmediğime emin olabilseydim...”

“Etmiyorsun, Hari,” dedi Dors yumuşakça. “Lütfen uyu artık.”

Seldon bir süre sessizce yattı. “Hummin'in her şeyi ayarlayabileceğine emin misin, Dors?” diye sordu sonra.

“O çok ilginç bir adam. Burada üniversitede kolları bir yerlere uzanabiliyor, başka yerlerde de öyle sanırım. Benim buradan ayrılmam için süresi belirsiz bir izin alabileceğini söylemişse, alabilecektir. İkna gücü çok yüksek.”

“Biliyorum,” dedi Seldon. “Bazen benden aslında ne istediğini merak ediyorum.”

“Söylediği şeyi istiyor,” dedi Dors. “İdealistçe fikirleri ve düşleri olan bir adam o.”

“Onu yakından tanıyormuşsun gibi görünüyor, Dors.”

“Evet, onu yakından tanıyorum.”

“Çok mu yakından?”

Dors birden tuhaf bir ses çıkardı. “Ne ima ettiğinden emin değilim Hari, ama aklıma gelen en iğrenç imayı düşünürsem... hayır, onu çok yakından tanımıyorum. Hem bu seni niye ilgilendiriyor ki?”

“Affedersin,” dedi Seldon. “Yanlışıyla göz koymuş olmak istemem, başkasının...”

“Malına mı? Bu daha da büyük bir hakaret, Seldon. Sanırım artık uyusan iyi olur.”

“Yine özür dilerim, Dors, ama uykum gelmiyor. Şu konuyu değiştireyim er azından. Mycogen Bölgesi'nin ne olduğunu hâlâ anlatmadın. Oraya gitmem ne açıdan iyi olacak? Nasıl bir yer orası?”

“Yanlışı hatırlamıyorsam nüfusu sadece iki milyon kadar olan küçük bir bölge. Senin oraya gitme nedenin ise şu: Mycogenliler tarihin erken dönemlerinden bugüne kadar gelen bazı geleneklere sıkı sıkıya bağlılar ve ellerinde başka kimsede olmayan bazı kayıtlar olduğu düşünüyor. Bu kayıtların, senin İmparatorluk öncesi dönem hakkındaki çalışmalarında sıradan tarihçilerin yapıtlarına göre daha yararlı olması mümkün. Tarihin erken dönemleri hakkında konuştuğumuz sırada, oraya gitmek aklıma geldi.”

“O kayıtları sen gördün mü?”

“Hayır. Gören kimseyi tanımıyorum.”

“O zaman bu kayıtların gerçekten var olduklarını nereden bilebiliriz?”

“Ashna bakarsan, bilemeyiz. Mycogenli olmayanlar, Mycogenliler'in bir grup çatlak olduğunu düşünürler, ama bu yanışı da olabilir. Mycogenliler ellerinde kesinlikle kayıt olduğunu söylüyorlar, öyleyse olabilir demektir. Her neyse, orada gözlerden uzakta da olacağız. Mycogenliler kendi içlerine kapalıdırlar... Hadi şimdi uyu lütfen.”

Seldon uyumayı bir şekilde başardı.

Hari Seldon ve Dors Venabili üniversite kampusünden saat 03.00'de ayrıldılar. Seldon, yolu Dors'un göstermesi gerektiğini fark etmişti. Dors, Trantor'u ondan daha iyi biliyordu... çünkü ondan iki yıl önce buraya gelmişti. Hummin'in yakın arkadaşıydı (ne kadar yakın olduğu sorusu hâlâ Seldon'ın kafasını kurcalıyordu) ve onun istediklerini çok iyi anlıyordu.

Dors'un da kendinin de üzerinde hafif ve parlak pelerinler vardı, başlarını da birer kukuleta sıkı sıkıya örtüyordu. Giysileri, birkaç yıl önce üniversitede (genellikle de genç entelektüeller arasında) kısa bir süre moda olmuş tarzdaydı, gerçi şimdi biri görse onlara gülebilirdi, ama onları —en azından üstünkörü bakışlardan— koruyordu ve tanınmalarını engelliyordu.

Ayrılmadan önce Hummin, “Üstyaka'daki olay tamamen rastlantı olsa ve peşinde de kimse bulunmasa bile, Seldon, en kötü olasılığı düşünmeliyiz,” demişti.

“Sen bizimle gelmiyor musun?” diye sormuştu Seldon endişeyle.

“İsterdim,” demişti Hummin, “ama kendim de bir hedef haline gelmek istemiyorsam, işimden pek uzaklaşmamalıyım. Anlıyor musun?”

Seldon içini çekmişti. Anlıyordu.

Bir otoyol vagonuna bindiler ve daha önce binmiş olan yolculardan mümkün olduğunca uzak bir yer seçerek oturdular. (Seldon önce gecenin üçünde insanların otoyolda ne işi olduğunu merak etti... ama sonra birileri olduğu için şanslı olduklarını, yoksa Dors'la kendisinin çok dikkat çekeceğini düşündü.)

Seldon, bitip tükenmek bilmeyen bir elektromanyetik alan üzerinde yol alan bitip tükenmek bilmeyen vagonların yarattığı bitip tükenmek bilmeyen manzarayı izlemeye koyuldu.

Otoyol sıra sıra binaların arasından geçiyordu, bunların çok azı yüksek binalardı, ama bazıları —en azından Seldon'ın bildiği kadarıyla— çok derine iniyorlardı. Yine de, on milyonlarca kilometrekarelik bu kentte, kırk milyar insan yaşıyor olsa bile, binaların çok yüksek olmasına ya da çok yakın bir şekilde inşa edilmesine gerek yoktu. Açık alanlardan da geçiyorlardı, bunların çoğunda görüldüğü kadarıyla tarım yapılıyordu... ama bazıları da açıkça bir park alanını andırıyordu. Ayrıca Seldon'ın ne olduklarını kestiremediği birçok bina da vardı. Fabrikalar? Şirket binaları? Kim bilebilirdi ki? Üzerinde hiçbir şey görünmeyen büyük bir silindir onu şaşırtmıştı, belki de bir su deposuydu bu. Sonuçta Trantor'dakilerin de temiz su kaynağına ihtiyaçları vardı. Belki de Üstyaka'daki yağmur sularını topluyor, filtreden geçirip temizledikten sonra buralarda depoluyorlardı. Seldon öyle olması gerektiğini düşündü.

Ama Seldon'ın manzarayı inceleyecek pek vakti olmadı.

“Burada inmemiz gerekiyor,” diye mırıldandı Dors. Ayağa kalktı, bu arada güçlü parmaklarıyla Seldon'ın kolunu kavramıştı.

Şimdi otoyoldan inmişler, Dors yön işaretlerini incelerken taş zeminin üzerinde dikiliyorlardı.

İşaretler göze çarpmayacak şekilde yerleştirilmişlerdi, ama çok sayıda işaret vardı. Seldon'ın cesareti kırılmıştı. Çoğu resimyazılarından ve kısaltmalardan oluşan işaretler belki Trantor'un yerlileri için anlaşılır olabilirdi, ama Seldon'a tamamen yabancıydı.

“Bu taraftan,” dedi Dors.

“Hangi taraftan? Nasıl anladın?”

“Şunu gördün mü? İki kanat ve bir ok.”

“İki kanat mı? Ha.” İşareti ters dönmüş, geniş ve alçak bir ‘w’ harfi sanmıştı, ama şimdi bir kuşun kanatlarını andırdığını görebiliyordu.

“Niye kelimeleri kullanmıyorlar?” diye sordu somurtarak.

“Çünkü kelime dünyadan dünyaya farklılık gösterebiliyor. Burada jet dediğimiz araca Cinna'da ‘uçak’, başka yerlerdeyse ‘kuş’ diyebiliyorlar. Oysa iki kanat ve bir ok, bütün galakside bir hava aracını gösteren işaretler olarak algılanır... Helicon'da siz de bu işaretleri kullanmıyor musunuz?”

“Sayılmaz. Helicon kültürel açıdan oldukça homojen bir dünyadır, hep komşularımızın gölgesinde kaldığımız için kendi özel simgelerimizi kullanmaya özen gösteririz.”

“Gördün mü?” dedi Dors. “İşte senin psikotarih biliminin işe yarayacağı bir yer farklı lehçeler söz konusu olsa da, bütün galakside önceden kararlaştırılmış simgelerin kullanılmasının insanları bir araya getiren bir güç olduğunu gösterebilirsin.”

“Bu işe yaramaz.” Bomboş ve karanlık sokaklarda Dors'un peşinden ayrılmamaya çalışan Seldon'ın kafasında Trantor'daki suç oranının ne olduğu ve bu geçtikleri yerlerin suç oranının yüksek olduğu bölgeler olup olmadığı vardı. “Her biri bir fenomene karşılık gelen milyarlarca kural oluşturabilirsin, ama bu kurallardan yola çıkarak bir genellemeye ulaşamazsın. Bir sistemin, ancak kendisi kadar karmaşık bir model aracılığıyla yorumlanabileceğini söylerken, bunu anlatmak istiyordum... Dors bir jete mi bineceğiz?”

Dors dönüp ona baktı, kaşları çatılmıştı, ama bu soru ona komik gelmişti. “Jet sembollerinin gösterdiği yöne gidiyorsak, sence bir golf sahasına gidiyor olabilir miyiz?... Sen de Trantorlular'ın çoğu gibi jete binmekten korkuyor musun?”

“Yok canım. Helicon'da havayollarını sürekli kullanırız, ben de jete sık sık binerim. Sadece Hummin beni üniversiteye götürdüğü zaman, normal havayolu şirketlerini kullanmamıştı, çünkü çok belirgin bir iz bırakacağımızı düşünmüştü.”

“Çünkü onlar sizin nereden yola çıktığınızı biliyorlardı Hari ve zaten peşindeydiler. Şimdiyse büyük olasılıkla senin nerede olduğunu bilmiyorlar, ayrıca biz de gizli bir kalkış noktasını kullanacağız ve özel bir jete bineceğiz.”

“Peki pilot kim olacak?”

“Hummin’in bir arkadaşı sanırım.”

“Güvenilir bir insan mıdır, sence?”

“Hummin’in arkadaşıysa öyledir.”

“Hummin’e gerçekten çok değer veriyorsun,” dedi Seldon, sesinde hafif bir hoşnutsuzluk okunuyordu.

“Bunun nedeni var,” dedi Dors, hiç utanıp sıkılıyormuş gibi görünmüyordu. “O eriyi.”

Seldon’ın hoşnutsuzluğu yatışmış sayılmazdı.

“İşte, jet orada,” dedi Dors.

Tuhaf kanatları olan küçük bir jetti bu. Yanında Trantorlular’ın her zamanki parlak kıyafetlerine bürünmüş, kısa boylu bir adam dikiliyordu.

“Biz psikoyuz,” dedi Dors.

“Ben de tarih,” dedi pilot.

Pilotun peşinden jete binerlerken, “Bu parolalar kimin fikriydi?” diye sordu Seldon.

“Hummin’in,” diye yanıtladı Dors.

Seldon kendi kendine homurdandı. “Hummin’in espri anlayışı olduğunu bilmiyordum. Çok ciddi görünüyor.”

Dors gülümsedi.

8. KISIM

GÜNEŞİN EFENDİSİ

GÜNEŞİN EFENDİSİ ON DÖRT ... Antik dönem Trantor'unda Mycogen Bölgesinin liderlerinden biri.. bu pek gelişmemiş bölgenin tüm liderleri gibi, onun hakkında da fazla bir bilgi yoktur. Tarihte bir yeri olmasam tek nedeni ise, tamamen Hari Seldon'la Kaçış'ı sırasında olan ilişkisi yüzündendir...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

35

Küçük pilot kabinin arkasında sadece iki kişilik yer vardı jette, Seldon yumuşak koltuğuna oturduğu ve yavaş yavaş gömülmeye başladığında, ağ şeklinde dokunmuş bir kumaş bacaklarını, belini ve göğsünü kapladı, üst taraftan inen bir başlık da alnını ve kulaklarını örttü. Kendini hapse tıklmış gibi hissediyordu, zar zor —ve o da birazcık— soluna dönüp baktığında, Dors'un da aynı şekilde sarmalanmış olduğunu gördü.

Pilot da kendi koltuğuna oturdu ve göstergeleri kontrol etmeye koyuldu.

“İsmim Endor Levanian, hizmetinizdeyim,” dedi daha sonra. “Sarılıp sarmalandınız, çünkü kalkış sırasında yüksek bir ivme olacak. Açık havaya çıkıp uçmaya başladığımızda, serbest kalacaksınız. İsminizi söylemenize gerek yok, beni ilgilendirmez.”

Onlara doğru döndü ve gülümsedi, gülümserken öne doğru çıkan dudakları, cüceleri andıran yüzünün kırış kırış olmasına neden oluyordu. “Psikolojik bir sorun yok, değil mi gençler?”

“Ben dış dünyalıyım ve uçmaya alışığım,” dedi Dors hafifçe.

“Ben de öyle,” dedi Seldon biraz amatörce.

“Mükemmel, gençler. Bu alışık olduğunuz jetlerden değil, ayrıca hiç gece uçuşu da yapmamış olabilirsiniz, yine de dayanabileceğinize inanıyorum.”

Pilot da sarılıp sarmalanmıştı, ama Seldon'ın gördüğü kadarıyla kolları tamamen serbestti.

Jetin içini baygın bir inilti kapladı birden, ses giderek hem daha yükseliyor, hem de tizleşiyordu. Tam anlamıyla sıkıntı vermese de, her an verebilecekmiş gibi gelmesi daha sinir bozucu oluyordu. Seldon kafasını sallayarak, sanki sesi kulaklarından uzaklaştırmak istermiş gibi yaptı, ama hareketi dışarıdan sanki kafasındaki başlığı oturtmaya çalışıyormuş gibi görüldüğü için anlaşılmadı.

Sonra jet havaya sıçradı (Seldon bu olayı anlatabilecek daha iyi bir kelime bulamamıştı zihninde) ve Seldon kendini koltuğa yapışmış halde buldu.

Pilotun önündeki camdan önlerinde dümdüz yükselen bir duvar olduğunu gören Seldon bir an korkuya kapıldı... ama neyse ki duvarın içinde girecekleri tünelin yuvarlak ağzı da belirmişti. Bu tünel de Hummin'le birlikte İmparatorluk Bölgesi'nden ayrıldıkları gün hava taksisiyle girdikleri tünele benziyordu, tek farkı ağzının jetin gövdesinin girebileceği kadar geniş olmasıydı, ama bir sorun vardı, jetin kanatlarının tünelin ağzına sığması mümkün görülüyordu.

Seldon kafasını mümkün olduğunca sağ tarafa doğru çevirdi, tam bu sırada yandaki kanadın katlanıp küçüldüğünü gördü.

Jet aydınlık tünelin ağzından içeri daldı, artık elektromanyetik bir alanın içinde son hızla ilerliyorlardı. Sabit bir ivmeyle hızlanıyorlardı. Seldon arada bir duyduğu çıtırtı seslerinin yanlarından geçtikleri mıknatıslardan kaynaklandığını düşündü.

Daha on dakika geçmemiştir ki, jet tünelden atmosfere fırladı aniden, gecenin her yanı saran karanlığına yuvarlandılar.

Elektromanyetik alandan ayrıldıktan sonra jet yavaşlamaya başlamıştı, Seldon önündeki ağı andıran kumaşa gömüldüğünü hissetti iyice, birkaç saniye nefes alamadan öylece eğilip kalmıştı.

Sonra basınç azaldı ve ağımsı kumaş da ortadan kayboldu.

“Nasılsınız gençler?” diye sordu pilot neşeyle.

“Emin değilim,” dedi Seldon. Sonra Dors’a döndü. “Sen iyi misin?”

“Elbette,” diye yanıtladı Dors. “Sanırım Bay Levanian gerçekten dış dünyalı olup olmadığını anlamak için bizi deniyordu. Değil mi, Bay Levanian?”

“Bazıları heyecanı sever,” dedi Levanian. “Ya siz?”

“Sınırları olduğu sürece,” dedi Dors.

“Her mantıklı insan gibi,” diye ekledi Seldon, Dors’u onaylayarak.

“Eğer jetin kanatlarını koparsaydınız, bu kadar komik bulmayabilirdiniz,” diye devam etti Seldon.

“İmkansız, efendim. Bunun sıradan bir jet olmadığını söylemişim. Kanatları tamamen bilgisayarla kontrol ediliyor. Jetin hızına, rüzgarın hızına ve yönüne, sıcaklığa ve yarım düzine başka değişkene bağlı olarak kanatların uzunluğu, genişliği, eğimi ve biçimi değişiyor. Jetin kendisini parçalayacak bir basınç olmadığı sürece kanatlar da kopmaz.”

Seldon’ın penceresinden bir pıtırtı duyuldu. “Yağmur yağıyor,” dedi.

“Genellikle yağar,” dedi pilot.

Seldon pencereden dışarıyı inceledi. Helicon’da ya da başka bir dünyada olsaydılar, şimdi etrafta ışıklar görünürdü... insanoğlunun aydınlık eserlerini görebilirlerdi. Sadece Trantor’da her yer karanlıktı.

... Aslında tam da öyle değildi. Uzaklarda bir yerde, kılavuz ışıklarından birinin parıldadığı seçilebiliyordu. Belki de Üstyaka’nın üst kısımlarında böyle kılavuz ışıkları vardı.

Dors her zamanki gibi, Seldon’ın bir şeylerden rahatsız olduğunu fark etmişti. Hafifçe elini okşayarak, “Pilot ne yaptığı biliyordur eminim, Hari,” dedi.

“Ben de emin olmak isterim bundan, Dors, ama keşke bize de biraz bilgi verseydi,” dedi Seldon pilotun da duyabileceği bir sesle.

“Sorun değil,” dedi pilot. “Öncelikle, şu anda yukarı tırmanmakta olduğumuzu ve birkaç dakika içinde bulutların üzerine çıkacağımızı söyleyebilirim. O zaman yağmurdan kurtulacağız ve yıldızları bile görebileceğiz.”

Bunu tam zamanında söylemişti, çünkü tam o anda tüy gibi kalan bulut saçaklarının arasından birkaç yıldız ışıdamaya başlamıştı, pilot kabinin ışıklarını kapattığında da diğer yıldızlar bir anda ortaya çıkıvermişlerdi. Pencerenin dışındaki gökyüzü yıldızların ışığıyla pırıl pırıl ışıdarken, sadece gösterge panelinin loş ışığı kalmıştı onlarla yarışacak.

“Yıldızları iki yıldır ilk kez görüyorum,” dedi Dors. “Muhteşem bir manzara, değil mi? Çok parlaklar... ve ne çok yıldız var böyle.”

“Trantor galaksinin merkezine dış dünyaların çoğundan daha yakındır,” dedi pilot.

Helicon galaksinin dış çemberinde olduğu ve gökyüzünde görülen yıldızlar sönük ve pek etkileyici olmadıkları için Seldon’ın nutku tutulmuştu.

“Ne kadar sessiz bir uçuş oldu,” dedi Dors.

“Öyle,” dedi Seldon “Jet hangi gücü kullanıyor, Bay Levanian?”

“Sıcak gaz püskürten bir mikro-füzyon motoru.”

“Kullanımda mikro-füzyon jetlerimiz olduğunu bilmiyordum. Söylüyorlardı, ama...”

“Bunun gibi küçük birkaç tane var. Şimdilik sadece Trantor’da kullanılıyorlar ve hepsi de yüksek dereceli memurların emrinde.”

“Böyle bir yolculuk çok pahalıya patlıyor olmalı,” dedi Seldon.

“Çok pahalıya, efendim.”

“Bay Hummin’e ne kadara patladı peki?”

“Bu uçuş için ücret alınmadı. Bay Hummin bu jetlerin sahibi olan şirketin yöneticilerinin yakın arkadaşı.”

Seldon kendi kendine homurdandı. “Bu mikro-füzyon jetlerinden niçin daha çok üretilmiyor peki?” diye sordu sonra.

“Öncelikle çok pahalı, efendim. Var olanlar da talebi karşılıyor.”

“Daha büyük jetlerle talebi arttırabilirsiniz.”

“Belki, ama şirket büyük jetlere yetecek mikro-füzyon motorları yapmayı başaramadı bir türlü.”

Seldon Hummin’in teknolojik buluşların gerilediğinden şikâyet ettiğini hatırladı. “Yozlaşma,” diye mırıldandı kendi kendine.

“Ne?” diye sordu Dors.

“Hiç,” dedi Seldon. “Hummin’in söylediği bir şeyi düşünüyordum.”

Yıldızlara baktı ve, “Batıya mı gidiyoruz, Bay Levanian?” diye sordu.

“Evet. Nasıl bildiniz?”

“Çünkü doğuya gidiyor olsaydık şimdiye kadar güneşin doğuşunu görmüş olmamız gerektiğini düşündüm.”

Ama şafağın ilk ışıkları onları gezegen boyunca takip ederek sonunda yakaladı ve kabinin duvarları gün ışığıyla —gerçek gün ışığıyla— aydınlandı. Gerçi bu pek sürmedi, çünkü jet alçalmaya başlamış ve bulutların altına inmişlerdi. Altın rengiyle

mavinin karışımı kaybolmuş, yerini soluk gri bir renk almıştı; birkaç saniye daha gerçek gün ışığında olamamanın üzüntüsüyle Dors da Seldon da hüznle içlerini çekmişlerdi.

Bulutların altına indiklerinde, Üstyaka hemen altlarında belirmişti, yüzeyde... er azından yüzeyin bu kısmında, etrafı ağaçlıklarla kaplı mağaralar ve aralara saçılmış çayırıklardan oluşan inişli çıkışlı bir arazi görülüyordu. Bu Clowzia'nın Üstyaka'da olduğunu anlattığı bitki örtüsüne benziyordu.

Ama yine Seldon'ın etrafı inceleyecek vakti olmamıştı pek. Hemen altlarında bir tünel ağzı belirmişti, kenarında kocaman harflerle MYCOGEN yazıyordu.

Tünele daldılar.

Seldon'ın etrafı inceleyen gözlerine bomboş görünen bir havaalanına indiler. Görevini tamamlamış olan pilot, Dors'un ve Hari'nin ellerini sıkılmış, sonra da jetini aceleyle atlayarak havalanmış ve keyfince bir tünele dalarak kaybolmuştu.

Beklemekten başka yapacak bir şey yok gibiydi. Yüz kişiye yetecek sayıda bank görünüyordu, ama ortalıkta Dors ve Seldon'dan başka yolcu yoktu. Alan dikdörtger şeklindeydi, jetlerin içeri girip, dışarı çıkabilecekleri tünellere giden ağızların açılıp kapandığı duvarlarla çevriliydi, ama onların jeti ayrıldıktan sonra etrafta başka jet kalmamıştı, orada bekledikleri sürece de yeni bir jet gelmedi.

Karşılama gelen kimse görünmüyordu, çevrede yaşam olduğuna dair bir iz de yoktu; Trantor'un yaşam belirtisi olan vızıltı da duyulmuyordu.

Yalnız olmak Seldon'ı sıkılmıştı. Dors'a dönerek, "Burada ne yapmayı bekliyoruz? Bir fikrin var mı?" diye sordu.

Dors başını salladı. "Hummin bizi Güneşin Efendisi On Dört'ün karşılayacağını söylemişti. Başka bir şey bilmiyorum."

"Güneşin Efendisi On Dört mü? O da ne?"

"İnsan olsa gerek. İsminden erkek mi kadın mı olduğunu çıkaramadım."

"Tuhaf bir ismi varmış."

"Tuhaflık, ismi duyanın kafasında. Örneğin, benimle tanışmamış olanlar bazen beni erkek sanıyorlar."

"Ne kadar aptalca," dedi Seldon gülümseyerek.

"Hiç de değil. Benim ismim söz konusu olunca haklılar. Bazı gezegenlerde çok kullanılan bir erkek ismiymiş."

"Ben daha önce hiçbir Dors'la tanışmadım."

"Çünkü galaksi içinde pek fazla yolculuk etmiyorsun. 'Hari' ismi bütün galakside çok kullanılıyor, gerçi bir kez ismi 'Hare' olan bir kadınla tanışmıştım; seninki gibi okunuyordu, sadece 'e' ile yazılıyordu. Anımsadığım kadarıyla, Mycogen'de özel isimler sadece aileleri belirtiyor... ve numaralandırıyor."

"Ama Güneşin Efendisi biraz abartılı bir isim."

"Biraz abartmaktan ne zarar gelir ki? Cinna'da 'Dors' ismi 'bahar armağanı' anlamına gelen yerel bir deyimden alınmıştır."

"Baharda doğduğun için mi bu ismi aldın?"

"Hayır. Gün ışığını ilk gördüğümde Cinna'da yaz ortasıydı, ama halkım ismimi geleneksel —ve çoğunlukla da artık unutulmuş olan— anlamı dışında da sever."

"O zaman, belki Güneşin Efendisi..."

"Bu benim ismim, eloğlu," dedi derin bir ses.

Seldon şaşkınlıkla sol tarafa baktı. Üstü açık bir yer arabası nasıl olduysa fark edilmeden yanlarında bitivermişti. Kutu gibi, çok eski görünümlü bir arabaydı bu, neredeyse birnakliye vagonunu andırıyordu. İçinde, arabanın kontrol bölgesinde

ise, yaşına rağmen çok canlı görünen uzun boylu, yaşlı bir adam vardı. Haşmetli bir kral gibi indi yer arabasından.

Bileklerinden büzülmüş kolları kat kat, uzun beyaz bir cüppe giymişti. Cüppenin altında, adamın baş parmağının dışarı fırladığı sandaletler vardı, mükemmel bir şekli olan kafasında ise hiç saç yoktu. Derin derin bakan mavi gözlerini ikiliye dikti.

“Selam olsun sana, eloğlu,” dedi.

“Selamlar, efendim,” dedi Seldon, otomatik bir şekilde büründüğü kibarlığıyla. Sonra da içten bir şaşkınlıkla, “İçeri nasıl girdiniz?” diye sordu.

“Giriş kapısından, ben girdikten sonra kapandı. Pek dikkatli değilsiniz.”

“Sanırım dikkat etmedik. Ama beklediğimizin ne olduğunu bilmiyorduk o zaman. Şimdi de biliyor sayılmayız.”

“Eloğlu Chetter Hummin, Kardeşliğe kabileden iki kişinin geleceğini haberi vermişti. Sizinle ilgilenmemizi söyledi.”

“Demek Hummin’i tanıyorsunuz.”

“Tanıyoruz. Bize yardımları dokunmuştu. Değerli bir eloğlu olarak onun bize yardımları dokunduğuna göre, bizim de ona yardım etmemiz gerek. Mycogen’e az insan gelir ve pek azı ayrılır. Sizi güvende olacağınız bir yere götüreceğim, bir ev odası vereceğim, rahatsız edilmemenizi sağlayacağım. Burada güvende olacaksınız.”

Dors başını eğerek selam verdi. “Müteşekkirim, Güneşin Efendisi On Dört.”

Güneşin Efendisi, sakın ama küçümseyen bir ifadeyle ona doğru döndü. “Başka kabilelerin geleneklerinden haberdarım,” dedi. “Onlarda kadınların kendilerine hitap edilmeden de konuşabildiklerini biliyorum. Bu yüzden size kızmıyorum. Sadece Kardeşliğin diğer üyelerinin bu konuda benim kadar bilgili olmayabileceklerini hatırlamanızı rica edeceğim.”

“Ah, gerçekten mi?” dedi Dors, Güneşin Efendisi kızmamış olsa bile, o kızmıştı.

“Hakikaten,” diye onayladı Güneşin Efendisi. “Ayrıca ailemden yalnızca ben yanınızda olduğumda, numaramı kullanmanıza gerek yok. ‘Güneşin Efendisi yeterli olur... Şimdi benimle gelmenizi rica edeceğim, böylece benim rahatım için fazla yaban olan bu yerden ayrılabiliriz.”

“Bu hepimize rahatlık verir,” dedi Seldon, belki normalden biraz daha yüksek bir sesle, “ancak bizi kendi alışkanlıklarınıza uymaya zorlamayacağınıza söz vermediğiniz sürece buradan ayrılmayacağız. Bizim geleneklerimizde kadınlar, söyleyecek bir şeyleri olduğu zaman konuşabilirler. Bizi koruyacağınıza söz verdiğinizize göre, fiziksel olduğu kadar psikolojik açıdan da korumalısınız.”

Güneşin Efendisi herhangi bir ifade takımadan Seldon’a baktı, “Cesur bir adamsın genç eloğlu. İsmi?”

“Ben Helicon’dan Hari Seldon, arkadaşım ise Cinna’dan Dors Venabili.”

Güneşin Efendisi, Seldon kendi ismini söylediği sırada hafifçe eğilerek selam vermiş, Dors’un ismini söylediğinde ise kıpırdamamıştı bile. “Eloğlu Hummin’e sizi koruyacağıma söz verdim, bu yüzden arkadaşınızı bu konuda korumak için elimden

geleni yapacağım. Yine saygısızlık ederse, suçundan dolayı bir ceza almasını engellemek için ne gerekirse yapacağım... Yine de bir konuda geleneklerimize uymak zorundasınız...”

Aşın derecede küçük gören bir tavırla önce Seldon'ın, sonra da Dors'un kafalarını işaret etti.

“Nasıl yani?”

“Saçlarınız.”

“Ne olmuş saçlarımıza?”

“Kimse görmemeli.”

“Yani kafamızı sizin gibi kazıtmamız mı gerekiyor? Kesinlikle olmaz.”

“Ben saçlarımı kazıtmadım, Eloğlu Seldon. Ergenlik dönemine ulaştığımda Kardeşliğin tüm erkek ve kadınlarına yapıldığı gibi saç köklerim yakıldı.”

“Saç köklerimizi yaktırmamızı istiyorsanız, cevabımız daha da sert bir hayırdır... Asla olmaz.”

“Eloğlu, tıraş olmanızı ya da saç köklerinizi yaktırmanızı istemedik ki. Sadece bizim aramızda olduğunuz sürece saçlarınızı örtmenizi istiyoruz.”

“Nasıl?”

“Sizin için özel başlıklar getirdim, başlıklar kafatasınıza uyacak şekilde ayarlanmıştır, gözlerinizin üzerindeki kısmi tüy tabakasını —yani kaşlarınızı— kapatacak şeritleri de var. Bizimleyken bu başlıkları giyeceksiniz. Eloğlu Seldon, sen de her gün tıraş olmalısın... eğer gerekirse daha sık da olabilir.”

“Ama tüm bunları niçin yapmak zorunda olalım ki?”

“Çünkü bizim için saç iğrenç ve müstehcendir.”

“Ama elbette, siz ve halkınız, galaksideki diğer dünyalardaki herkesin saçlarını uzattıklarını biliyor olmalısınız.”

“Biliyoruz. Ayrıca aramızdan bazıları, mesela benim gibi, arada bir başka eloğlularla karşılaşmak ve onların saçlarını da görmek zorunda kalıyor. Biz idare ediyoruz, ama bütün Kardeşliğinde bu görüntüye katlanmasını istemek haksızlık olur.”

“Peki o zaman Güneşin Efendisi,” dedi Seldon, “ama şunu merak ediyorum Doğduğunuzda tıpkı hepimizin olduğu gibi saçlarınız olduğuna ve ergenlik çağına kadar da saçlarınızın görünmesinden rahatsız olmadığınıza göre, niçin daha sonra saçlarınızı ortadan kaldırmak zorunda olasınız ki? Sadece bu bir gelenek olduğu için mi, yoksa mantıklı bir nedeni var mı?”

Mycogenli yaşlı adam, “Saç köklerimiz yakılmasıyla, gençlerimize yetişkin olduklarını göstermiş oluyoruz, yetişkinlerimiz de bu sayede kim olduklarını ve diğerlerinin de sadece bir eloğlu olduklarını unutmamış oluyorlar,” dedi gururla.

Sonra da herhangi bir yanıt beklemeden (aslında Seldon da verecek bir yanıt bulamamıştı) üzerindeki cüppenin bir yerlerinden çeşitli renklerde plastik başlıklar çıkardı, elindeki başlıkları tek tek karşısındakilerin yüzüne doğru tutarak,

renklerinin uyup uymadığını inceledi.

“Renklerin iyi uyması gerekiyor,” dedi. “Kimse kafanızda bir başlık olmadığını düşünmemeli, ama kafanızda bir başlık olduğu da insanları iğrendirecek kadar açık bir şekilde fark edilmemeli.”

Sonunda Güneşin Efendisi elindeki başlıklardan birini Seldon’a uzattı ve başına nasıl geçireceğini gösterdi.

“Lütfen bu başlığı takın, Eloğlu Seldon,” dedi. “Bu işi başta pek beceremeyebilirsiniz, ama yakında alışırsınız.”

Seldon başlığı takmaya çalıştı, ama ilk iki seferinde saçlarının üzerinden geçirmeye çalıştığı başlık kaymış ve yerine oturmamıştı.

“Kaşlarınızın üzerinden başlayın işe,” dedi Güneşin Efendisi. Sanki yardım etmek için kendini tutamıyormuş gibi parmak uçlarını oynatıyordu.

Seldon gülümsemesini bastırmaya çalışarak, “Takmama yardım eder misiniz?” diye sordu.

Güneşin Efendisi birden geriye çekildi, neredeyse öfkeyle, “Olmaz” dedi. “Saçınız dokunmam gerekir.”

Seldon bir şekilde başlığı kafasına geçirmeyi, sonra da Güneşin Efendisi’nin verdiği tavsiyelere uyarak ve saçlarını tamamen gizleyene dek başlığın orasını burasını çekiştirerek takmayı başardı. Kaşlarını örten kısımlar kolayca yerine oturmuştu. Onu dikkatle izleyen Dors da kendisinininkini herhangi bir zorluk çekmeden taktı.

“Nasıl çıkıyor peki?” diye sordu Seldon.

“Ucundan bir yerden tutup çekerseniz rahatlıkla çıkacaktır. Saçlarınızı kısa kestirirseniz, takıp çıkarmak daha kolay olacaktır.”

“Biraz uğraşmamın zararı olmaz,” dedi Seldon. Sonra da Dors’a dönerek alçal sesle, “Hâlâ çok hoş görünüyorsun Dors,” dedi, “ama saçların olmayınca karakterinden bir şeyler eksildi sanki.”

“Karakterim içimde ve değişmedi,” diye yanıtladı Dors. “Ayrıca benim saçsız halime alışacağını da iddia edebilirim.”

“Buna alışana dek burada kalmak gibi bir arzum yok,” diye fısıldadı Seldon.

Bir eloğlu ile elkızı arasındaki bu fısıldaşmaları görmezden gelen Güneşin Efendisi, “Yer arabama binerseniz, sizi Mycogen’e götürmek isterim,” dedi mağrurca.

“Açıkçası,” diye fısıldadı Dors, “Trantor’da olduğuma inanasım gelmiyor.”

“O zaman daha önce böyle bir şeyle karşılaşmadın demek?” diye sordu Seldon.

“Sadece iki yıldır Trantor’dayım, zamanımın çoğunu da üniversitede geçirdim, yani her yeri görmüş olduğum söylenemez. Yine de bir yerlere gitmişliğim ve birtakım âdetleri de duymuşluğum var, ama buna benzer bir şey duymamıştım. *Birörneklik.*”

Güneşin Efendisi arabayı gereksiz bir heyecana kapılmadan, gayet sakin kullanıyordu. Yolda yine vagonu andıran başka arabalar da vardı, hepsinin sürücüleri de yine saçsız adamlardı, kel kafaları güneşte pırıl pırıl parlıyordu.

Yolun her iki yanında da üç katlı binalar vardı, binalarda hiçbir süs belirtisi görünmüyordu, tümü dik köşeli hatlara sahipti, etraftaki her şey grinin tonlarındaydı.

“Sıkıcı,” diye mırıldandı Dors. “Çok sıkıcı.”

“Eşitlikçi,” diye fısıldadı Seldon. “Sanırım Kardeşlerden hiçbiri diğerlerinden üstün olduğu türünden bir şey iddia edemiyordur.”

Yanlarından geçtikleri kaldırımlarda yayaların bulunduğunu görebiliyorlardı. Etrafta akan yollar yoktu, otoyol gürültüsü de duyulmuyordu.

“Gri renkte olanlar kadın sanırım,” dedi Dors.

“Anlamak zor,” dedi Seldon. “Cüppelerin üstünden bir şey anlaşılıyor, kafalarda saç olmadığı için de birini diğerinden ayırmak zor.”

“Griler hep ya çiftler halinde ya da yanlarında bir beyazlı ile geziyor. Beyazlar ise yalnız da gezebiliyor, hem Güneşin Efendisi de bir beyazlı.”

“Haklı olabilirsin.” Seldon sesini yükselterek, “Güneşin Efendisi, merak ediyorum da...” diye söze başladı.

“Öyleyse istediğinizi sorabilirsiniz, gerçi sorularınıza yanıt vermek zorunda değilim.”

“Anladığım kadarıyla bir yerleşim bölgesinden geçiyoruz. İş binaları ya da sanayi tesislerine benzer şeyler görünmüyor...”

“Biz tamamen bir tarım toplumuuz. Bunu bilmediğinize göre siz neredensiniz?”

“Benim bir dış gezegenden olduğumu biliyorsunuz,” dedi Seldon sertçe. “Sadece iki yıldır Trantor’dayım.”

“Öyle olsa bile.”

“Peki ama bir tarım toplumuysanız bile, Güneşin Efendisi, nasıl oldu da bir çiftliğin yanından geçmedik henüz?”

“Aşağıdaki katlarda,” diye yanıtladı Güneşin Efendisi kısaca.

“Mycogen’in bu kısmı tamamen yerleşim bölgelerinden mi oluşuyor yani?”

“Bu ve birkaç kat daha var. Biz gördüğünüz gibiyiz işte. Bütün Kardeşler ile aileler benzer bir ortamda yaşar, aynı işi görenler benzer bir topluluk içinde yaşarlar;

herkesin yer arabası aynıdır, her Kardeşin kendi arabası vardır. Kimse kimseye hizmet etmez, kimse başkasının emeği üzerinden geçinmez. Kimse bir diğerinden üstün değildir.”

Seldon gizlenmiş kaşlarını kaldırarak Dors’u işaret etti, “Ama bazıları beyaz cüppeler giyiyor, bazıları ise gri.”

“Çünkü bazıları erkek kardeşlerimizdir, bazıları ise kız kardeşler.”

“Ya biz?”

“Siz eloğlusunuz ve bizim konuğumuzsunuz. Siz ve...” dedi ve bir ar duraksadıktan sonra devam etti, “arkadaşınız Mycogen’deki yaşamın tüm özelliklerine uyum sağlamak zorunda değilsiniz. Yine de siz beyaz bir cüppe arkadaşınız da gri bir cüppe giyecek ve bizimkilerin benzeri bir evde kalacaksınız.”

“Herkesin eşit olması hoş bir ideal gibi görünüyor, ama nüfusunuz artınca ne yapıyorsunuz? Pastayı daha küçük dilimlere mi bölüyorsunuz?”

“Nüfusumuz artmıyor. O zaman sınırlarımızı genişletmemiz gerekir, ki buna çevremizdeki eloğulları izin vermez, ya da yaşam koşullarımızın kötüye gitmesini kabullenmek zorunda kalırız.”

“Ama eğer...” diye söze başladı Seldon.

Güneşin Efendisi onun sözünü kesti. “Bu kadar yeter, Eloğlu Seldon. Daha önce uyardım, tüm sorularınıza yanıt vermek zorunda değilim. Eloğlu Hummin’e söz verdiğimiz gibi, bizim görevimiz, siz bizim yaşam şeklimize karışmadığınız sürece sizi korumak. Bunu yerine getireceğiz, ama o kadar. Merak edebilirsiniz, ama meraklı olmakta ısrar ederseniz sabrımızın sınırlarını zorlamaya da başlayabilirsiniz.”

Sesinin tonunda başka bir şey söylenmesini istemediğini vurgulayan bir şeyler vardı, Seldon buna kızmıştı. Hummin, bütün yardımlarına karşın, bu konuda uyarıda bulunmayı ihmal etmişti.

Seldon’ın peşinde olduğu güvenlik değildi ki. Ya da en azından sadece güvenlik değildi. O bilgi edinmek de istiyordu ve bilgi edinemeyecekse burada kalamazdı ve kalmayacaktı da.

Seldon kalacakları yerden pek hoşlanmamıştı. Kendilerine ait küçük bir mutfakları ve banyoları vardı. Tek kişilik iki yatak, iki elbise dolabı, bir masa ve iki de sandalye konmuştu. Kısacası sıkışık koşullar altında birlikte yaşamak isteyen iki kişiye yetecek her şey vardı.

“Cinna’da bizim de ayrı bir mutfağımız ve banyomuz vardı,” dedi Dors bunlarla yetinebileceğini söylemek istercesine.

“Benim yoktu,” dedi Seldon. “Helicon belki küçük bir dünya olabilir, ama ber modern bir kentte yaşıyordum. Ortak mutfak ve banyoları kullanırdık... Bu ne büyük bir israf böyle. Belki bir otelde, geçici olarak kalman gereken bir yerde kabul edilebilir, ama eğer bütün bir bölge böyleyse, ne kadar çok sayıda mutfak ve banyo olması gerektiğini bir düşünsene.”

“Bu da eşitlikçiliğin bir parçası olmalı sanırım,” dedi Dors. “Böylece insanları sevdiği yerler ya da servisin niye daha hızlı yapılmadığı hakkında kavgalar çıkmaz. Herkes için aynı olanaklar.”

“Mahremiyet de yok. Benim için önemli olduğunu düşünmeni istemem Dors, ama sen bunu sorun edebilirsin ve ben de içinde bulunduğumuz durumdan yararlanmış olmak istemem. Yan yana da olsa, iki ayrı oda istediğimizi onlara açıkça söylemeliyiz.”

“İşe yaramayacağından eminim,” dedi Dors. “Burada zaten yer sıkıntısı var ve bize bu kadar bile yer ayırmakla kendi ölçülerine göre yeterince cömertlik yaptılar. Bunu kendi aramızda hallederiz, Hari. İkimiz de bunu kaldıracak yaşayız. Ben her şey yüzü kızaran bir bakire değilim, senin de toy bir delikanlı olduğuna inanmamı isteme benden.”

“Ama ben olmasam, burada olmak zorunda kalmayacaktın.”

“Ne olmuş ki? Macera sayılır.”

“Peki o zaman. Hangi yatağı alacaksın? Banyoya yakın olanı sen alsana.” Öbü yatağın üzerine oturdu. “Beni rahatsız eden başka bir şey daha var. Burada biz eloğluyuz, ben, sen, hatta Hummin bile. Biz başka bir ilden geliyoruz, onlarla aynı kandan değiliz ve pek çok şeyi merak etmemiz yasak... Ama ben pek çok şeyi merak ediyorum. Buraya bunun için geldim. Onların bildiklerini öğrenmek istiyorum.”

“Ya da bildiklerini sandıkları şeyleri,” dedi Dors, bir tarihçinin kuşkucu yaklaşımıyla. “İlkel zamanlara kadar uzanan efsaneleri olduğunu biliyorum, ama bu efsanelerin ciddiye alınabileceğinden emin değilim.”

“Efsaneleri öğrenene kadar bundan emin olamayız. Dışarıda bu efsanelere ait hiçbir kayıt yok mu?”

“Bildiğim kadarıyla hayır. Buradakiler fazlasıyla içlerine kapanmışlar. Bu içlerine kapanma hali konusunda neredeyse psikozlu gibi davranıyorlar. Hummin’in onların engellerini aşmayı ve bizi içeri sokmayı başarmış olması bile çok kayda

değer... gerçekten büyük başarı.”

Seldon kara kara düşünmeye koyuldu. “Açık oldukları bir şeyler olmalı. Mycogen’in bir tarım toplumu olduğunu bilmemem Güneşin Efendisi’ni çok şaşırtmıştı, hatta kızdırmıştı aslında. Bunu sır olarak saklamaya çalışmıyorlar galiba.”

“Bu bir sır değil ki zaten. ‘Mycogen’in arkaik dilde ‘maya üreticisi’ anlamındaki bir kelimedenden geldiği düşünülüyor. Ya da benim bildiğim kadarıyla öyle. Ben bir etimolog değilim. Her neyse, aklına gelebilecek her çeşit mikrotarım ürününü üretiyorlar... maya üretiyorlar elbette, ama onun yanında yosun, bakteriler, çok hücreli mantarlar vb.”

“Bu nadir bir şey değil,” dedi Seldon. “Çoğu dünyada mikrotarım vardır Helicon’da bile vardı kısmen.”

“Mycogen’deki gibi değil ama. Bu onların uzmanlık alanı. Bölgelerinin ismi gibi arkaik tarım yöntemlerini kullanıyorlar... gizli gübreleme formülleri, gizli çevresel etkenler. Nereden bilebiliriz ki? Hepsini bir sır olarak tutuyorlar.”

“İçine kapanık.”

“Sonuna dek. Bildiğimiz, ürettikleri proteinin son derece keskin bir tadı olduğu, bu yüzden mikrotarım ürünlerinin de başka dünyalarda üretilenlerden çok farklı olduğu. Ürün miktarını kısıtlı tutuyorlar, böylece fiyatları da çok yüksek oluyor. Ben tadına bakma fırsatı bulamadım, muhtemelen sen de bulamamışsındır, ama İmparatorluk bürokratlarına ve diğer dünyalardaki üst sınıflara çok miktarda ihraç ediyorlar. Mycogen’in ekonomisinin işlemesi tamamen bu ihracata bağlı, bu yüzden de bu değerli ürünlerin tek kaynağının kendileri olduğunun bilinmesini istiyorlar. En azından bu bir sır değil.”

“Öyleyse zengin bir bölge olmalı Mycogen.”

“Yoksul değiller, ama bence asıl istedikleri zenginlik değil. Korunma. İmparatorluk yönetimi onları koruyor, çünkü onlar olmazsa her yemeğe en ince tadı, en keskin baharatı katan mikrotarım ürünlerinin olmayacağını biliyorlar. Bu şekilde Mycogenliler kendilerine özgün yaşam tarzlarını ve muhtemelen onları çekilmez bulan komşularına karşı kibirli tavırlarını sürdürebiliyorlar.”

Dors çevresine bakındı. “Sade bir yaşam sürüyorlar. Holovizyon yok gördüğüm kadarıyla, filmkitaplar da.”

“Dolabın üzerindeki rafta bir tane görmüştüm.” Seldon uzanıp kitabı aldı üzerindeki isme baktı, sonra da açık bir küçümsemeye, “Yemek kitabıymış,” dedi.

Dors kitabı aldı ve düğmelerini ayarladı. Kitap pek alışıldık şekilde çalışmadığı için bu biraz zaman almıştı, ama sonunda ekranı açmayı ve sayfalara bir göz atmayı başarmıştı. “Birkaç yemek tarifi var, ama kitabın büyük kısmı gastronomi hakkında yazılmış felsefi makalelerden oluşuyor gibi.”

Kitabı kapattı ve elinde evirip çevirerek üstündekilere baktı. “Tekli bir ünite galiba. Mikrokartı çıkarıp, yenisini nereden takacağını göremedim... tek kitaplık bir

tarayıcı. İşte bu israf ama.”

“Belki bu filmkitaptan başkasına ihtiyaç duymuyorlardır.” Yatakların arasındaki sehpaye uzanıp, oradan başka bir şey aldı. “Bu bir iletişim cihazına benziyor, hoparlörü andırıyor, ama ekranı yok.”

“Belki sadece sesin gitmesinin yeterli olduğunu düşünüyorlardır.”

“Nasıl çalışıyor acaba?” Seldon elindeki şeyi kaldırıp, farklı açılardan bakarak inceledi. “Hiç bunun gibi bir şey gördün mü?”

“Bir kere müzede görmüştüm... bunun aynısıysa elbette. Mycogenliler bilinçli olarak arkaik bir yaşam sürdürmeye çalışıyorlar. Sanırım bunu, onları dört bir yandan saran ve sayıları onlardan çok daha fazla olan eloğlu dedikleri yabancılardan ne kadar ayrı olduklarını göstermenin bir yolu olarak düşünüyorlar. Arkaik davranışları ve tuhaf gelenekleri diğerleri tarafından —tabiri caizse— sindirilmelerini engelliyor. Biraz acayip de olsa, bir mantığı var yani.”

Bu arada hâlâ elindeki cihazla oynamakta olan Seldon birden, “Hey!” diye bağırdı “Çalıştı bu. Bir şeyler yapmış olmalıyım. Ama hiçbir şey duymuyorum.”

Dors kaşlarını çatarak, sehpanın üzerinde kalmış olan, yumuşak hatlı küçük bir silindir şeklindeki cihazı aldı ve kulağına götürdü. “Bundan birtakım sesler geliyor,” dedi. “İşte, bak.” Cihazı Seldon’a uzattı.

Seldon da cihazı kulağına götürdü, sonra da, “Ah! Kulağıma yapıştı,” diye bağırdı. Cihazdan gelen sesleri dinleyerek, “Evet, kulağımı acıttı,” dedi. “Ben duyabiliyorsunuz, anladım... Evet, bizim odamız... hayır numarasını bilmiyorum. Dors numaranın ne olduğu hakkında bir fikrin var mı?”

“Hoparlörü andıran kısmın üzerinde bir numara var. Belki o işine yarar.”

“Belki,” dedi Seldon şüpheyle. Sonra da cihaza, “Üzerindeki numara 6LT-3648A, dedi. “Bu olur mu?... Peki bu aygıtı gerektiği şekilde kullanmayı nereden öğrenebilirim ve bir de mutfağı nasıl kullanabilirim?... Ne demek yani ‘her zamanki gibi’. Bunun bana bir yararı yok ki... Bakın, ben... bir eloğluyum, saygıdeğer bir konuğum. Her zaman nasıl kullanıldığını bilmiyorum... Evet, aksanım için özür dilerim, aksanını duyduğunuzda bir eloğlunu tanımanıza memnun oldum... ismim Hari Seldon.”

Bir sessizlik oldu, Seldon yüzünde derin bir eziyet yaşadığını gösteren bir ifadeyle Dors’a baktı. “Beni kontrol etmesi gerekiyormuş. Sanırım şimdi de ismimi bulamadığını söyleyecek... ah, buldunuz mu? Güzel! Bu durumda bana bilgi verebilirsiniz yani?... Evet... Evet... Evet... Peki Mycogen’in dışındaki birini nasıl arayabilirim?... Ah, peki o zaman Güneşin Efendisi On Dört’ü nasıl arayabilirim örneğin?... Peki asistanını ya da yardımcısını o zaman, adı her neyse?... Ah, peki.. Teşekkür ederim.”

Cihazı yerine bıraktı, biraz zorlanarak da olsa kulaklığı kulağından çıkardı, cihazı kapattı, sonra da, “Öğrenmek istediğimiz şeyleri göstermek için birilerini gönderecekler, ama ne zaman gönderecekleri konusunda söz veremedi,” dedi.

“Mycogen’in dışını aramamız mümkün değil —en azından bu cihazla— yani Hummin’e ihtiyacımız olursa onu arayamayacağız. Guneşin Efendisi ile görüşmek istersek de, inanılmaz bir bürokrasiden geçmemiz gerekiyor. Bu eşitlikçi bir toplum olabilir, ama sanırım kimse kabul etmese de, bazıları diğerlerinden daha eşit.”

Saatine baktı. “Her neyse, Dors, benim bir yemek kitabı okumaya niyetim yok bilgelik taslayan makalelere gelince onlara hiç niyetim yok. Saatim hla niversite saatini gösteriyor, bu yüzden burada uyku saatinin gelip gelmediğinden emin değilim, şu anda pek umurumda da değil. Gece boyunca ayaktaydık, şimdi biraz uyumak istiyorum.”

“Benim için de uygun. Ben de yoruldu.”

“Teşekkür ederim. Uykumuzu aldıktan sonra, yarın sabah beni mikrotarım çiftliklerini ziyarete götürmelerini isteyeceğim.”

Dors çok şaşırmıştı. “Oraya gitmek ilgini çekiyor mu?”

“Pek değil, ama eğer gurur duydukları tek şey buysa, hakkında konuşmak da isteyeceklerdir, bir kere onları konuşturmaya başladıktan sonra da, bütün cazibemi kullanarak efsanelerini de soracağım. Bana göre, oldukça akıllıca bir strateji bu.”

“Umarım öyledir,” dedi Dors şüpheyle, “ama bence Mycogenliler’i tuzak düşürmek o kadar kolay değil.”

“Göreceğiz,” dedi Seldon sertçe. “O efsaneleri öğrenmek istiyorum.”

Ertesi sabah Hari yine iletişim cihazının başındaydı. Artık iyice öfkelenmişti, çünkü en başta açlıktan ölüyordu.

Güneşin Efendisi On Dört'e ulaşma girişimleri, Güneşin Efendisi'nin rahatsız edilmemesi gerektiğini söyleyen biri tarafından engellenmişti.

“Niyeymiş o?” diye sordu Seldon asabi bir tavırla.

“Açıkçası bu soruyu yanıtlama gereği duymuyorum,” diye yanıtlamıştı soğuk bir ses.

“Burada hapse atılan mahkûmlar değiliz,” dedi Seldon aynı derecede soğuk bir tavırla. “Açlıktan ölmeye de gelmedik.”

“Bir mutfağınız ve yeterli miktarda yiyeceğiniz olduğuna eminim.”

“Evet var,” dedi Seldon. “Ama mutfaktaki malzemelerin nasıl kullanılacağını bilmiyorum, yemek yapmayı da bilmiyorum. Nasıl yapıyorsunuz, çığ mı yapıyorsunuz, kızartıyor musunuz, haşlıyor musunuz, yoksa fırında mı yapıyorsunuz...?”

“Bu konuda bu kadar cahil olduğunuza inanamıyorum.”

Konuşmayı dinlerken odanın içinde volta atmakta olan Dors cihaza uzandı, ama, “Bir kadınla konuştuğunu anlarsa, hattı keser,” diye fısıldayan Seldon onu uzaklaştırdı.

Sonra da tekrar cihaza dönerek, her zamankinden daha da sert bir ses tonuyla, “Neye inanıp neye inanmadığınızı beni ilgilendirmiyor. Buraya birini gönderin — içinde olduğumuz durumu çözümlenebilecek birini— yoksa Güneşin Efendisi On Dört'e ulaştığım zaman, nasıl olsa bir şekilde ulaşacağım, bunu pahalya ödeyeceksiniz,” dedi.

Yine de, birinin gelmesi iki saat almıştı. (Bu arada Seldon öfkeden tam bir vahşiye dönüşmüş, Dors ise tüm çabalarına karşın onu sakinleştirme umudunu kaybetmişti.)

Gelen genç adamın kel kafasının üzerindeki çillerden, saçları olsa kızıl saçlı olacağı anlaşılıyordu.

Yanında birkaç tencere getirmişti, tam ne yapmaları gerektiğini açıklamaya başlayacaktı ki, birdenbire bir şeylerden rahatsız olmuş gibi bir havaya büründü ve dehşet içinde Seldon'a arkasını döndü. “Eloğlu,” dedi, heyecanlandığı çok belli oluyordu, “başlığınızı iyi takmamışsınız.”

Artık sabrını kaybetmiş olan Seldon, “Umurumda değil,” diye yanıtladı onu.

Ama Dors harekete geçerek, “Ben düzelteyim, Hari,” dedi. “Sol tarafı biraz yukarı kaymış.”

“Artık dönebilirsin, genç adam. İsminiz nedir?” diye homurdandı Seldon.

“Gri Bulut Beş,” dedi Mycogenli, kararsız bir şekilde arkasını dönerken, sonra da dikkatlice Seldon'a baktı. “Ben bir çırağım. Size yemek getirdim.” Bir an tereddüt

etti. “Kendi mutfağımdan, benim kadınıym yaptı, eloğlu.”

Onun masaya bıraktığı tencerelerden birinin kapağını açan Seldon, içindekileri şüpheli bir ifadeyle kokladı. Sonra da şaşkın şaşkın Dors’a baktı. “Hiç de kötü kokmuyor aslında,” dedi.

Dors başını sallayarak onu onayladı. “Haklısın. Ben de kokuyu buradar alamıyorum.”

“Yeterince sıcak değil,” dedi Gri Bulut. “Taşırken soğudu. Mutfakta tabak anağınızın olması gerek.”

Dors tabakları ve atal kaşığı getirdikten ve a kurtlar gibi yemeklerini yedikten sonra, Seldon nihayet uygar bir insana dönmüştü yeniden.

Bir kadınla birlikte yalnız kalmanın, hele konuşmak zorunda kalmanın genç adamı rahatsız edeceğini hisseden Dors, tabak çanağı mutfağa taşımanın ve bulaşık makinesinin kontrollerini özebilirse bulaşıkları yıkamanın ona düştüğünü fark etti.

Bu arada Seldon yerel saatin kaç olduğunu sormuş ve biraz da utanarak, “Yani şimdi gece yarısı mı?” diye devam etmişti.

“Öyle, eloğlu,” dedi Gri Bulut Beş. “İstediklerinizi yerine getirmek bu yüzden bı kadar uzun sürdü.”

Seldon birden niye Güneşin Efendisi’nin rahatsız edilemediğini anladı, Gri Bulut’un eşinin ona yemek hazırlamak için kalkmak zorunda kaldığını düşündü ve içi içini yemeye başladı. “Özür dilerim,” dedi. “Biz sadece eloğluyuz, mutfak kullanmayı ve yemek yapmayı bilmiyorduk. Sabahleyin, tüm bunları nasıl yapacağımızı öğretecek birilerini gönderebilir misiniz?”

“Elimden gelen, eloğlu,” dedi Gri Bulut Seldon’ı yatıştırmaya çalışan bir ifadeyle “iki Bacı göndermek olur. Buraya kadınları göndererek seni sıkıntıya sokacağım için özür dilerim, ama bu işleri onlar biliyorlar.”

Mutfaktan yeni dnmüş olan Dors (erkek egemen Mycogen toplumundaki yerini unutarak), “Sorun değil, Gri Bulut,” dedi. “Bacılarla tanışmak hoşumuza gider.”

Gri Bulut, rahatsız bir ifadeyle ve sanki oradan kaçmak istercesine ona baktı, ama bir şey söylemedi.

Genç Mycogenli’nin bir kadının söylediği sözleri duymazlıktan geleceğini düşünen Seldon, Dors’un söylediklerini tekrarladı. “Sorun değil, Gri Bulut. Bacılarla tanışmak hoşumuza gider.”

Bu sözleri duyan genç adamın yüzü birden aydınlandı. “Sabah olur olmaz, onları göndereceğim.”

Gri Bulut gittikten sonra, Seldon yüzünde bir memnuniyet ifadesiyle, “Bacılar tam da ihtiyacımız olan şey olabilirler,” dedi.

“Öyle mi? Nasıl yani Hari?” diye sordu Dors.

“Şey, onlara insan gibi davranırsak, bize efsanelerini anlatacak kadar minnettar olacaklardır bence.”

“Eğer efsaneleri biliyorlarsa elbette,” diye ekledi Dors kuşkucu bir ifadeyle.
“Nedense Mycogenliler’in kadınların eğitimine pek fazla önem verdiklerini sanmıyorum.”

Bacılar yaklaşık altı saat sonra gelmişlerdi, Seldon ve Dors ise bu arada bozular biyolojik saatlerini tekrar ayarlamak için biraz daha uyumuşlardı.

Bacılar daireye ürkekçe, neredeyse parmak uçlarında yürüyerek girmişlerdi. Cüppeleri (Seldon'la Dors'un sonradan öğrendiklerine göre Mycogen lehçesinde 'fistan' deniyordu bunlara) yumuşak ve kadifemsi bir renkteydi, her biri daha gri bir renkte, ince bir dokumayla ayı ayrı süslenmişti. Fistanların gösterişsiz olduğu söylenemezdi, ama karşılarındaki kadınların bedenlerini tam anlamıyla örttükleri de söylenemezdi.

Elbette kafalarında hiç saç yoktu, yüzlerinde de makyaj benzeri hiçbir şey görülüyordu. Dors'un gözlerinin kenarındaki hafif mavi fara ve dudaklarının kenarındaki incecik kırmızı ruj izine, bunların ne olduğunu anlamamışçasına bakakalmışlardı.

Seldon birkaç saniye kadar, Bacıların gerçekten kız kardeş olup olmadıklarını nasıl anlayabileceğini düşünmüştü.

Bu sorunun yanıtı, Bacıların resmi bir tavırla onları selamlaması sırasında gelmişti, hemen cıvıdayıp kıkırdıyorlardı. Güneşin Efendisi'nin vakur ses tonunu ve Gri Bulut'un bir baritonu andıran, asabi sesini hatırlayan Seldon, kadınların da cinsel kimliklerini belli edecek diğer simgelerin yokluğunda, erkeklerden ayrılmalarını sağlayan ses tonları ve davranış biçimleri geliştirip geliştirmediklerini merak etti.

"Ben Yağmur Damlası Kırk Üç," diye cıvıladı biri, "bu da kız kardeşim."

"Yağmur Damlası Kırk Beş," diye kıkırdadı diğeri. "Bizim topluluğumuzda 'Yağmur Damlaları' çok sevilir." Kıkırdamaya devam etti.

"İkinizle de tanıştığımıza çok memnun oldum," dedi Dors ciddiyetle, "ama size nasıl hitap edeceğimi de öğrenmem gerek. Sadece Yağmur Damlası diyemem, değil mi?"

"Sadece Kırk Üç ve Kırk Beş'e ne dersiniz bayanlar?" dedi Seldon.

Kızlar bir an ona baktılar, ama hemen gözlerini çektiler ve tek kelime etmediler.

"Onlarla ben ilgilenirim, Hari," dedi Dors yumuşakça.

Seldon geri çekildi. Muhtemelen henüz evlenmemiş genç kızlardı bunlar ve büyük olasılıkla erkeklerle konuşmamaları gerekiyordu. Büyük olanın daha ciddi bir ifadesi vardı ve muhtemelen ikisi arasında daha sofu olan da oydu. Bir iki kelimeyle ve şöyle bir göz atarak bunu söylemek zordu, ama içine böyle doğuyordu ve içindeki bu hisse uygun davranacaktı.

"Sorun şu, Bacılar," dedi Dors, "biz eloğulları mutfağı nasıl kullanacağımız bilmiyoruz."

"Yani yemek yapamıyor musunuz?" Yağmur Damlası Kırk Üç şaşkınlığa kapılmış, Dors'a onu kınayan bakışlarla bakıyordu. Kırk Beş ise kahkahaya boğulmuştu. (Seldon kızlar hakkındaki ilk yargısının doğru olduğunu düşündü.)

“Bir zamanlar benim de bir mutfağım vardı, ama buna benzemiyordu, ayrıca yiyecekleri de tanımıyorum ve nasıl pişirileceklerini bilmiyorum.”

“Çok basit,” dedi Yağmur Damlası Kırk Beş. “Size gösterebiliriz.”

“Size besleyici bir yemek yapacağız,” dedi Yağmur Damlası Kırk Üç. “Şey için.. ikiniz için de yapacağız.” Son kelimeleri söylerken bir an tereddüt etmişti. Yanlarında bir erkeğin bulunduğunu kabul etmek için epey çaba harcaması gerekmişti.

“Eğer rahatsız olmazsanız,” dedi Dors, “mutfakta sizinle birlikte olmak istiyorum her şeyi bana tek tek açıklarsanız memnun olurum. Ne de olsa Bacılar, sizden günde üç kez buraya gelip bize yemek hazırlamanızı isteyemem.”

“Size her şeyi gösteririz,” dedi Yağmur Damlası Kırk Üç, burnu havada. “Ama bir elkızının öğrenmesi zor olabilir. Yemek yapmak için... bunun içinizden gelmesi gerekir.”

“Denerim,” dedi Dors hoş bir şekilde gülümseyerek.

Üçü de mutfağa girip gözden kayboldular. Seldon onların arkasından bakakaldı, bu arada daha önce hazırladığı stratejiyi nasıl uygulayacağını düşünüyordu.

9. KISIM

MİKROTARIM ÇİFTLİĞİ

MYCOGEN — ... Mycogen'in mikrotarım çiftlikleri efsane haline gelmiştir, ancak bu çiftlikler günümüzde ancak "Mycogen'in mikrotarım çiftlikleri gibi zengin" ya da "Mycogen mayası gibi tatlı" gibi sık kullanılan benzetmelerde yaşamaktadır. Elbette bu tür övgüler geçen zamanla birlikte daha abartılı hale gelmektedir, ama Hari Seldon Kaçış'ı sırasında bu çiftlikleri ziyaret etmiştir ve anılarında çiftlikler hakkındaki genel kanıyı destekleyen ifadelerle rastlanmaktadır...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

41

"Çok güzeldi!" dedi Seldon hararetle. "Gri Bulut'un kadınının yemekten çok daha güzeldi..."

Dors yine mantıklı bir açıklama getirerek, "Gri Bulut'un kadının yemeği gecenir bir yarısı kısa bir zamanda hazırlamak zorunda kaldığını unutmamalısın," diye yanıtladı onu. Sonra bir an durakladı. "Keşke 'eş' deselerdi kadın yerine. 'Kadın kelimesini bir maldan bahseder gibi kullanıyorlar, 'evim' ya da 'elbisem' gibi. Çok küçültücü bir şey."

"Biliyorum. İnsan çileden çıkıyor. Ama 'eş' kelimesini de bir maldan bahseder gibi kullanabilirler sonuçta. Onların yaşam tarzı bu ve Bacılar da pek umursuyormuş gibi görünmüyorlar. Sen ve ben nutuk atarak bunu değiştiremeyiz... Neyse, Bacıların yemeği nasıl yaptıklarını izledin mi?"

"İzledim, her şeyi çok basitçe açıkladılar: Her şeyi hatırlayıp hatırlamayacağımı bilemedim, ama onlar buna gerek kalmayacağını söylediler. Sadece yemekleri ısıtarak bile idare edebilirmişim. Anladığım kadarıyla ekmeğe, pişirirken hem hamurun kabarmasını sağlayan hem de ona o kıtır kıtır kıvamını ve baharatlı tadını veren bir çeşit mikrotürev eklemişler. Sanki biberli bir tadı var gibi, değil mi?"

"Bilemiyorum, ama her ne koydularsa ekmeğe doyamadım. Bir de çorbaya. Sebzelerden bildiğin bir şey var mıydı peki?"

"Hayır."

"Ya o dilimli et? Onu biliyor musun?"

"Onun dilimli et olduğunu bile sanmıyorum aslında. Cinna'da kuzu etinden bir yemek yapardık, bana onu hatırlattı."

"Ama kesinlikle kuzu eti değildi bence."

"Ben de zaten et olduğunu bile sanmadığımı söylemiştim... Mycogen'in dışında böyle yemekler olduğunu da sanmıyorum. İmparator bile böylesini yemiyordur bence. Bahse girerim Mycogenliler'in ihraç ettikleri yiyecekler, en düşük kalite mallarıdır. En iyi ürünleri kendilerine ayırıyorlar. Burada çok kalmasak iyi olur Hari. Eğer buradaki yiyeceklere bir alıştırsak, dışarıda sefil yiyeceklere tekrar alışmamız çok zor olur." Güldü.

Seldon da güldü. Şimdiye kadar tattığı tüm meyve sularından çok daha baştan çıkartıcı olan meyve suyundan bir yudum daha aldı, sonra da, "Ne diyeceğim

Hummin beni üniversiteye götürürken, yolda mola verip bir restorana girmiştik ve içinde çok maya bulunan bir yemek yemiştik. Tadı şey gibiydi... Neyse, boş ver tadının nasıl olduğunu, ama o zaman mikrotarımla elde edilen bir yiyeceğin tadının böyle olabileceğini asla tahmin edemezdim. Keşke Bacılar hâlâ burada olsalardı. Onlara teşekkür etmek isterdim.”

“Sanırım yemeğin ne kadar hoşumuza gittiğini biliyorlardır. Isıtırlarken ne kadar güzel koktuğunu söyledim, onlar da gayet kibirli bir ifadeyle tadının çok daha güzel olduğunu söylediler.”

“Bunu büyük olan söylemiştir muhtemelen.”

“Evet. Küçük kıkırdadı... Sonra gene gelecekler. Bana bir fistan getirecekler, böylece ben de onlarla birlikte alışverişe çıkabileceğim. Ayrıca ortalığa çıkacaksam, yüzümü yıkamam gerekeceğini de söylediler. Bana nereden güzel fistanlar ve hazır yemekler alabileceğimi gösterecekler. Hazır yemekleri sadece ısıtmam yeterli olacakmış. Hamarat Bacıların böyle şeyler yapmayacağını söylediler, onlar her şeyi kendileri yaparlarmış. Aslına bakarsan, bize yaptıkları yemeğin bir kısmı da hazır yemektir, bu yüzden özür dilediler. Gerçi arada bizim için hazır yiyeceklerin yeterli olacağını da ima ettiler... Bu arada, bütün alışveriş ve yemek işlerini benim yapacak olmam onları çok memnun etmiş gibiydi.”

“Benim dünyamda dendiği gibi, ‘Trantor’daysan Trantorlu gibi davran.”

“Evet, böyle diyeceğini tahmin ediyordum.”

“Ben de bir insanım,” dedi Seldon.

“Her zamanki özür,” dedi Dors hafifçe gülümseyerek.

Seldon karnı tok, sırtı pek bir havayla arkasına yaslandı, “Dors, sen iki yıldır Trantor’dasın,” dedi, “benim anlamadığım bazı şeyleri sen anlayabilirsin yani. Sence Mycogen’deki bu tuhaf toplumsal yapı, doğaüstücü olmalarından mı kaynaklanıyor?”

“Doğaüstücü mü?”

“Evet. Hiç duymadın mı bunu?”

“Doğaüstücü derken ne kastediyorsun?”

“Neyi kastettiğim ortada. Doğa yasalarına, örneğin enerjinin korunumu yasasına ya da nedensellik yasasına uymayan birtakım varlıklara inanmayı kastediyorum.”

“Anladım. Mycogen’in din temelli bir toplum olup olmadığını soruyorsun?”

Bu kez de Seldon şaşırılmıştı. “Din temelli mi?”

“Evet. Arkaik bir ifade, ama biz tarihçiler hâlâ kullanıyoruz... çalışma alanımızda pek çok arkaik ifade bulunur. ‘Din temelli’ tam olarak ‘doğaüstücü’ ifadesini karşılamaz, ama din temelli toplumlarda pek çok doğaüstücü görüş vardır. Ama senin sorduğun soruyu yanıtlamam mümkün değil, çünkü Mycogen’le ilgili özel bir çalışma yapmadım hiç. Yine de, burada gördüklerimden ve tarihteki din temelli toplumlar hakkındaki bilgilerimden, Mycogen’in dini temel alan bir toplum olmasına şaşırılmayacağımı söyleyebilirim.”

“Bu durumda Mycogen’deki efsaneler de din kaynaklı olabilir mi peki?”

“Olabilir.”

“Yani tarihsel bir anlamları olmayabilir?”

“Öyle olması gerekmez. Efsanelerin kaynağı hakikaten tarihsel olabilir, ama zaman içinde bozulmuş ve içine doğaüstü birtakım öğeler de karışmış olabilir.”

“Ah,” dedi Seldon ve yeniden düşüncelere gömüldü.

Sonunda sessizliği bozan Dors oldu. “Bu o kadar da nadir bir şey değil, biliyorsun,” dedi. “Çoğu gezegendeki yaşamda din kaynaklı pek çok unsur vardır. Son birkaç yüz yıldır İmparatorluk içindeki kargaşa arttıkça, dinin etkisi de arttı. Benim geldiğim gezegen olan Cinna’da, nüfusun en azından dörtte biri üç tanrılı bir dine inanıyor.”

Seldon yine tarih hakkındaki bilgisizliğinin farkına varmış ve bundan acı ve pişmanlık duymuştu. “Geçmişte dinin bugünkünden daha önemli olduğu çağlar da var mıydı?” diye sordu.

“Elbette. Üstelik her gün yeni değişiklikler de ortaya çıkıyor. Mycogen’dekilerin dini görece yeni olabilir ve belki de sadece Mycogen içinde kalmıştır. Epeyce bir çalışma yapmadan kesin bir şey söyleyemem.”

“Ama tam da asıl soruma gelmiştik, Dors. Sana göre kadınlar erkeklere göre daha dindar olabilirler mi?”

Dors Venabili kaşlarını çattı. “Bu kadar çabuk bir varsayıma ulaşabileceğimizi sanmam.” Biraz düşündü. “Bir topluluğun maddi yaşamdan daha küçük bir pay alar unsurlarının —yani yoksulların, haklarını alamayanların, ezilmişlerin— senin doğaüstücülük dediğin şeyde teselli arama eğiliminde olduklarını söyleyebiliriz sanırım. Şimdiye kadar konuştuklarımız bakımından, doğaüstücülükle din aynı şey olduklarına göre, daha dindar olma eğiliminde olduklarını da söyleyebiliriz. Ama her iki tarafta da pek çok istisna olabilir. Ezilmişlerin bazıları dindar olmayabilir; zengin ve güç sahibi kimselerin bazıları da aksine dindar olabilir.”

“Ama örneğin Mycogen’de,” dedi Seldon, “yani kadınların neredeyse insan bile sayılmadıkları bir yerde... kadınların erkeklerden daha dindar olduklarını, yani toplumun hafızasında koruduğu efsaneleri daha iyi biliyor olabilecekleri konusunda haklı mıyım?”

“Bu konuda hayatım üzerine bahse girmezdim, Hari, ama bir haftalığıma bahse koyabilirdim elbette.”

“Güzel,” dedi yine düşüncelere dalan Seldon.

Onun bu hali Dors’u güldürmüştü. “İşte psikotarih bilimine bir katkı Hari. Kura 47.854: Ezilenler, zenginlerden daha dindardır.”

Seldon başını salladı. “Psikotarih bilimimle eğlenme, Dors. Benim küçül kuralcılara değil, kapsayıcı genellemelere ve uygulanabilecek araçlara ulaşmaya çalıştığımı biliyorsun. Benim amacım yüzlerce ayrı kuraldan oluşan bir karşılaştırmalı din-bilim kurmak değil. Benim istediğim, matematiksel formüller haline getirilmiş bir mantık sistemi kullanarak, ‘bu gruptaki insanlar şu

gruptakilerden daha dindar, şu şu kriterler yerine getirilirse ve böylece insanlık şu şu uyarılara maruz kalırsa, işte şu şu tepkileri verirler' diyebileceğim bir şey.”

“Ne kadar korkunç,” dedi Dors. “İnsanları sadece mekânîk aygıtlar olarak görüyorsun. Şu düğmeye basarsan, bu tepkiyi alırsın.”

“Hayır, aynı anda basılan o kadar çok düğme ve ortaya çıkan o kadar çok tepki olacak ki, gelecek hakkındaki tahminler yine de istatistiksel bir karakter göstermeye devam edecektir, böylece birey de eskisi gibi özgür bir etken olarak kalacaktır.”

“Bunu nasıl bilebilirsin ki?”

“Bilemem,” dedi Seldon. “En azından, bilmiyorum. Öyle olacaktı gib hissediyorum. Bana böyle olmalıymış gibi geliyor. Adına böyle dersek eğer, İnsanlık'ın temel yasalarını, aksiyomlarını ve bunları uygulamak için gereken matematik kurallarını keşfedebilirim, psikotarih bilimini kurmuş olacağım. Kuramsal olarak, bunun olabileceğini kanıtladım...”

“Ama pratik değil, değil mi?”

“Hep söylüyorum ya.”

Dors'un dudaklarında hafif bir gülümseme belirdi. “Şu anda yaptığın bu mu Hari?” diye sordu. “Bu soruna bir çözüm bulmaya çalışmak?”

“Bilmiyorum. Yemin ederim bilmiyorum. Ama Chetter Hummin bir çözüm bulunmasını çok istiyor, nedense ben de onun bu isteğini yerine getirmek istiyorum. O adamın müthiş bir ikna gücü var.”

“Biliyorum.”

Seldon'ın kaşları çatılır gibi olduysa da, Dors'un bu yorumunun üzerinde pek durmadı.

“Hummin, İmparatorluğun yozlaşma döneminde olduğunu, çökeceğini söylüyor ısrarla, psikotarih kurtuluş —ya da bu çöküşü yavaşlatmak ve durumu biraz olsun iyiye götürmek— için tek umutmuş, yoksa insanlık ortadan kalkabilir ya da en azından uzun bir sefalet dönemine girebilirmiş. Bunu engellemenin sorumluluğunu bana yüklemek istiyor gibi. Aslında ben ölene dek İmparatorluğun yıkılacağı yok ama eğer yaşamımı gönül rahatlığı ile sürdürmek istiyorsam, bu sorumluluktan kurtulmalıyım. Kendimi —hatta Hummin'i— psikotarihin bu çöküşü önleyecek pratik bir yöntem olmadığına, kuramsal olmanın dışında böyle bir bilim bile geliştirilmeyeceğine ikna etmeliyim. Bu yüzden bulabildiğim tüm ipuçlarını değerlendirmeli ve tek tek her birinin çözüme götürmediğini göstermeliyim.”

“İpucu mu? Toplumun şimdikinden daha küçük olduğu bir çağa dönmek gibi ipuçları mı?”

“Çok daha küçük ve çok daha az karmaşık olduğu zamanlara.”

“O zaman bile uygulanabilir olmadığını mı göstereceksin?”

“Evet.”

“Ama sana o eski dünyayı kim anlatacak? Mycogenliler galaksinin ilkel zamanlardaki halini biliyor olsalar bile, Güneşin Efendisi bunu bir eloğluna

anlatmayacaktır. Diğer Mycogenliler de anlatmayacaktır. Bu içine kapanık bir toplum —bunu daha önce kaç kez söyledik?— üyeleri eloğullarına paranoya derecesinde bir kuşkuyla yaklaşıyorlar. Bize hiçbir şey anlatmayacaklardır.”

“Birkaçını konuşTURacak bir yol bulmalıyım, örneğin o Bacıları.”

“Bir erkek olduğuna göre seni duymazlıktan geleceklerdir, tıpkı Güneşin Efendisi'nin beni duymazlıktan geldiği gibi. Seninle konuşmalar bile, kulaklarına çalınmış olan birkaç sözden başka ne bilebilirler ki?”

“Bir yerden başlamalıyım ama.”

“Peki bir düşünüyüm,” dedi Dors. “Hummin seni korumamı istiyor, bunu sana olabildiğince yardım etmemi istediği şekilde anlamalıyım sanırım. Dinler hakkında ne biliyorum? Bu benim uzmanlık alanımın tamamen dışında biliyorsun. Ben felsefi etkenlerden çok ekonomik etkenler üzerinde çalıştım, ama tarihi birbirinin alanına hiç girmeyen küçük bölümlere ayırmak da mümkün değil elbette. Örneğin, dinler başarılı olduklarında zenginliğin artmasına neden olurlar, bu da eninde sonunda toplumun ekonomik gelişimini bozar... işte hazır aklıma gelmişken, İnsanik'in temel yasalarından —ya da onlara ne isim veriyorsan artık çıkarman gereken sayısız tarih kuralından biri. Ama...”

Dors birden düşünmeye daldığı için, sesi de kesilmişti. Seldon dikkatle onu izliyordu, Dors'un gözleri sanki kendi içine bakmaya çalışmış gibi ışıltılıydı.

Sonunda şöyle dedi: “Bu değişmez bir kural değil elbette, ama çoğu zaman dinlerir önemli bir kitabı —ya da kitapları— varmış gibi görünüyor, ibadet kurallarını, tarih görüşlerini, kutsal şiirleri ve kim bilir başka neleri içeren türden kitaplar. Genellikle bu kitaplar herkese açıktır ve başkalarını da dine döndürmenin aracı olarak kullanılırlar. Ama bazen de gizlidirler.”

“Sence Mycogen'in de böyle bir kitabı mı var?”

“Aslına bakarsan,” dedi Dors düşünceli bir ifadeyle, “hiç böyle bir şey duymadım. Eğer herkese açık bir kitapları olsaydı duyardım... yani ya böyle, kitap yok ya da gizli tutuluyor. Her iki durumda da, kitabı göremeyeceksin demektir.”

“En azından bir başlangıç noktamız var,” dedi Seldon keyifsizce.

Bacılar döndüğünde, Seldon'la Dors öğle yemeklerini yiyeli iki saat olmuştu. Kızlarını ikisi de gülümsüyordu ve daha ciddi olanının, yani Yağmur Damlası Kırk Üç'ün elinde, Dors'a getirdiği bir fistanın olduğu görülebiliyordu.

"Çok hoş," dedi Dors kocaman gülümseyerek ve başını içtenlikle sallayarak. "Buradaki incelikli işleme sanatı hoşuma gidiyor."

"Bu bir şey değil," dedi Yağmur Damlası Kırk Beş. "Bu benim eski fistanlarımdan biri, üstünüze de pek olmayabilir, çünkü siz benden daha uzunsunuz. Ama bir süre için idare eder, yakında sizi kendinize uygun ve hoşunuza gidecek fistanlar almanız için dışarı çıkaracağız. O zaman görürsünüz."

Yağmur Damlası Kırk Üç, biraz asabi bir gülümsemeyle, hiçbir şey söylemeden ve gözlerini de yerden ayırmadan Dors'a beyaz bir entari uzattı. Dors güzelce katlanmış olan entariyi açmaya kalkmadan Seldon'a verdi. "Renginden senin olduğu anlaşılıyor, Hari," dedi.

"Öyle görünüyor," dedi Seldon, "ama geri ver lütfen. Yağmur Damlası onu bana vermedi."

"Ah Hari," diye homurdandı Dors, hafifçe başını sallayarak.

"Hayır," dedi Seldon huysuzca. "Bana vermedi. Ona geri ver, ben de onun bana vermesini bekleyeceğim."

Dors önce tereddüt etti, ama sonra biraz da niyetsizce entariyi Yağmur Damlası Kırk Üç'e uzattı.

Bacı ellerini arkasına saklayarak kaçmaya çalıştı, yüzü kireç gibi olmuştu. Yağmur Damlası Kırk Beş bir an Seldon'a baktı, sonra gözlerini hemen kaçırdı ve çabucak Yağmur Damlası Kırk Üç'ün yanına giderek ona sarıldı.

"Hadi ama, Hari," dedi Dors, "eminim Bacıların akrabaları olmayan erkeklerle konuşmaları yasaktır. Onu niye üzüyorsun ki? Elinde değil."

"İnanmam," dedi Seldon sertçe. "Böyle bir kural varsa bile, sadece Biraderler için geçerlidir. Sanırım daha önce bir eloğluyla hiç tanışmamıştır."

Dors, "Daha önce bir eloğluyla ya da elkızıyla tanıştın mı hiç, Bacı?" diye sordu Yağmur Damlası Kırk Üç'e yumuşak bir sesle.

Yağmur Damlası Kırk Üç, uzun bir süre tereddüt ettikten sonra hayır anlamında başını salladı.

Seldon kollarını ona doğru uzattı. "İşte bak. Sessiz kalmanızı gerektiren bir kural varsa bile, bu sadece Biraderler için. Eloğulları ile konuşmak yasak olsaydı, bu genç kadınları —Bacıları yani— bizim yanımıza yollarlar mıydı?"

"Belki sadece benimle konuşmaları, seninleyse konuşmamaları gerekiyordur, Hari."

"Saçma. Böyle bir şeye inanmam. Hem ben sadece bir eloğlu değilim, Mycogen'ın saygıdeğer bir konuşuyum, Chetter Hummin'in isteğiyle beni buraya Güneşin

Efendisi'nin kendisi getirdi. Burada yokmuşum gibi davranılmasına izin veremem. Güneşin Efendisi On Dört'le yakında görüşeceğim, o zaman bana gösterilen bu tavırdan şikâyet edeceğim.”

Yağmur Damlası Kırk Beş hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başladı, Yağmur Damlası Kırk Üç ise her ne kadar tepkisizliğini korumaya çalışsa da, yüzünün belli belirsiz kızarmasını engelleyememişti.

Dors bir kez daha Seldon'ı engellemeye çalışır gibi harekete geçti, ama Seldon anlık ve sert bir hareketle sağ kolunu uzatarak onu durdurdu, sonra da küçümseyen bir bakışla gözlerini Yağmur Damlası Kırk Üç'e dikti.

Yağmur Damlası Kırk Üç sonunda konuştu, ama bu kez cıvıldamıyordu. Aksine sesi oldukça boğuk çıkıyordu, sanki bir erkeğe hitap etmek için sesini zorlaması gerekiyordu ve bu arada içgüdüleri ve iradesi de bunu engellemeye çalışıyordu.

“Bizi şikâyet etmemelisiniz, eloğlu. Bu haksızlık olur. Beni geleneklerimize uymamaya zorluyorsunuz. Benden ne istiyorsunuz?”

Seldon onu yatıştırmaya çalışırcasına gülümsedi ve elini uıattı. “Benim için getirdiğiniz giysiyi. Entariyi.”

Kızcağız sessizce kolunu uzattı ve entariyi Seldon'ın ellerine bıraktı.

Seldon hafifçe eğildi ve yumuşak bir sesle, “Teşekkür ederim, Bacım,” dedi. Sonra da Dors'un olduğu tarafa sanki ‘gördün mü bak?’ dercesine kısa bir bakış fırlattı. Ama Dors yüzünü öfkeyle çevirdi.

Ona getirdikleri entari süssüzdü, Seldon bunu entariyi açtığı sırada fark etmişti (işlemeler ve süslemeler kadınların fistanlarına özgüydü anlaşılan), ama o sırada içinden bir de püsküllü kemer çıkmıştı, muhtemelen bunun da belli bir şekilde takılması gerekiyordu. Seldon, bunun nasıl takıldığını bulmanın o kadar zor olmayacağını düşündü.

“Banyoya gidip bu şeyi giyeceğim,” dedi. “Bir dakikadan fazla sürmez sanırım.”

Küçük bir odacıktan ibaret olan banyoya girdiğinde, kapının kapanmadığını fark etti, çünkü Dors da içeri girmek için arkadan itiyordu. Ancak ikisi de banyonun içine girdikleri zaman kapıyı kapatabildi.

“Ne yaptığını sanıyorsun?” diye tısladı Dors öfkeyle. “Çok kabasın, Hari. Zavallı kadına niye öyle davrandın ki?”

Artık sabrı tükenen Seldon, “Benimle konuşmasını sağlamalıydım,” dedi. “Bilg alabilmek için ona ihtiyacım var. Bunu biliyorsun. Kaba davranmak zorunda kaldığım için üzgünüm, ama bütün o yasaklardan nasıl kurtulabilirdik başka türlü?” Sonra da Dors'u zorla banyodan çıkardı.

Çıktığında, Dors'un da fistanını giymiş olduğunu gördü.

Kafasındaki başlık yüzünden kel gibi görünmesi ve fistanın eski moda olması yüzünden derbeder bir hali olmasına rağmen, Dors yine de çekici kalmayı başarmıştı. Üstündeki fistanın dikimi vücut hatlarının belli belirsiz fark edilmesini sağlıyordu, gerçi vücudunun en ufak bir noktası bile dışarıdan görülmüyordu.

Dors'un kemeri Seldon'inkinden biraz daha genişçeydi, kemerin grisi de fistanının grısından biraz daha farklıydı. Üstelik kemer mavi taştan pırıl pırıl iki kopçayla tutturulmuştu. (Seldon, kadınların en zor şartlar altında bile güzelleşmeyi becerdiklerini düşündü.)

Hari'nin kıyafetini şöyle bir gözden geçiren Dors, "Tam bir Mycogenli gibi olmuşsun," dedi. "Artık Bacılar ikimizi dükkânlara götürülebilirler."

"Evet," dedi Seldon, "ama daha sonra Yağmur Damlası Kırk Üç'ün ben mikrotarım çiftliklerini gezmeye götürmesini de istiyorum."

Yağmur Damlası Kırk Üç'ün gözleri faltaşı gibi açıldı ve arkaya doğru bir adım atarak kaçmaya çalıştı.

"Çitlikleri görmek isterim," dedi Seldon sakince.

Yağmur Damlası Kırk Üç, Dors'a kaçamak bir bakış atarak, "Elkızı..." diye başladı.

Araya giren Seldon, "Belki çiftlikleri bilmiyordur, Bacım," dedi.

Bu sözler Yağmur Damlası Kırk Üç'ün bam teline basmış gibiydi. Mağrur bir ifadeyle Dors'a döndü. "Ben mikrotarım çiftliklerinde çalışmıştım. Tüm Biraderler ve Bacılar çiftliklerde yaşamları boyunca en az bir kez çalışırlar."

"Eh, o zaman beni bir gezintiye çıkarabilirsin," dedi Seldon, "ama her şeyi baştar almayalım istersen, ben senin konuşman yasak olan, hiçbir şekilde ilişki kuramayacağın bir Birader değilim. Ben bir eloğluyum ve önemli bir konuğum. Gereksiz yere dikkatleri üzerime çekmemek için bu başlığı taktım ve bu entariyi giydim, ama ben bir akademisyenim ve buraya bir şeyler öğrenmek için geldim. Burada oturup, duvara bakmakla yetinemem. Sizin sahip olduğunuz, ama galaksinin başka bir yerinde bulunmayan tek özelliğinizi... mikrotarım çiftliklerinizi görmek istiyorum. Aslında bana çiftlikleri göstermekten gurur duymalısınız."

"Gurur duyuyoruz elbette," dedi Yağmur Damlası Kırk Üç, sonunda konuşurken Seldon'a bakmaya başlamıştı, "size gezdireceğim de, ama eğer sırlarımızın peşindeyseniz, onları öğrenebileceğinizi sanmayın bence. Yarın sabah sizi mikrotarım çiftliklerini gezmeye götüreceğim. Bir gezinti ayarlamak zaman alacaktır."

"Yarın sabaha kadar bekleyebilirim," dedi Seldon, "ama söz veriyor musunuz? Onurunuz üstüne?"

"Ben bir Bacıyım ve sözümün arkasındayım," dedi Yağmur Damlası Kırk Üç açık bir küçümsemeyle. "Sözümü tutarım, bir eloğluna söz vermiş olsam da."

Bu son sözleri söylediği sırada sesi buz gibiydi, gözleri de açılmış ve sanki gözbebeklerinden bir parıltı geçmişti. Seldon kadının aklından neler geçtiğini merak etti, son sözleri onu çok rahatsız etmişti.

Seldon tatsız bir gece geçirdi. Daha en baştan Dors mikrotarım çiftliklerine yapacakları geziye kendisinin de katılması gerektiğini belirtmiş ve Seldon da buna şiddetle karşı çıkmıştı.

“Bu gezinin tüm amacı,” dedi Seldon, “onu her zamanki ortamından çıkarıp, bir erkekle, bir eloğluyla yalnız bırakarak, benimle rahat rahat konuşmasını sağlamak. Geleneklere zaten karşı gelmiş olduğu için, bundan sonra yeniden karşı gelmesi zor olmayacaktır. Ama sen de yanımızda olursan, seninle konuşacaktır, bana da sadece laf aralarında bir şeyler söyler belki.”

“Ya Üstyaka’da olduğu gibi, ben yokken başına bir şey gelirse?”

“Hiçbir şey gelmeyecek. Lütfen ama! Bana yardım etmek istiyorsan, gelme istemiyorsan, seninle işim biter. Ciddiyim Dors. Bu benim için çok önemli. Seni ne kadar sevsem de, bu konuda bana karşı gelmemelisin.”

Dors içinden hiç öyle gelmese de boyun eğdi, sadece şöyle demekle yetindi, “Er azından Yağmur Damlası’na karşı nazik davranacağına söz ver bari.”

“Beni mi yoksa onu mu koruman gerekiyor?” diye sordu Seldon. “Ona kendi keyfim için sert davranmadım şimdiye kadar, bundan sonra da öyle olacağına emin olabilirsiniz.”

Dors’u bu —ilk— tartışmalarını bir türlü unutamadığı için, bir de Yağmur Damlası Kırk Üç’ün verdiği söze rağmen ertesi sabah Bacıların gelmeyebileceklerine dair kafasının içini kemirip duran düşünce yüzünden gecenin büyük kısmında uyku tutmadı.

Ama Bacılar ertesi sabah geldiler. Seldon (kendini yemeklere kaptırıp şişmanlamamaya kararlı olduğu için) pek fazla ilgilenmediği kahvaltısını yeni bitirmiş, sonra da üstüne tam oturan bir entari giymişti. Dikkatlice taktığı kemeri, entarisinin üzerine mükemmel bir şekilde oturmuştu.

Yağmur Damlası Kırk Üç, gözlerinde yine buz gibi bir bakışla, “Hazırsar gidebiliriz, Eloğlu Seldon,” dedi. “Kız kardeşim de Elkızı Venabili’nin yanında kalacak.” Ne kısık bir sesle, ne de cıvılda gibi konuşuyordu. Dün bütün gece kafasından bir yabancı bir erkekle nasıl konuşabileceğini geçirmiş ve kendini biraz rahatlatmış olmalıydı.

Seldon onun da uyuyup uyuyamadığını merak etti. “Ben hazırım,” dedi sonra da.

Yarım saat kadar sonra, Seldon’la Yağmur Damlası Kırk Üç daha aşağıdaki katlara iniyorlardı. Saate bakılırsa, henüz gün ortası olmasına rağmen hava Trantor’daki başka yerlere kıyasla daha puslu ve loş görünüyordu.

Görünürde bunun için bir neden yoktu. Gün boyunca Trantor’un dönüşü ile birlikte ilerleyen aydınlatmanın Mycogen Bölgesi’ni de içine alması gerekirdi elbette. Seldon, ilkel dönemlerden kalan bir alışkanlığı sürdüren Mycogenliler’ir aydınlatmanın böyle olmasını isteyebileceklerini düşündü. Gözleri yavaş yavaş loş

ortama alışmaya başlamıştı.

Seldon, yanlarından geçen Biraderlerin ve Bacıların bakışlarına mümkün olduğunca sakince yanıt vermeye çalıştı. Yağmur Damlası Kırk Üç'le onu, bir Biraderle kadını olarak göreceklarını düşündü, kendisi dikkat çekecek bir şey yapmadığı sürece de kimse onları fark etmeyecekti.

Ama Yağmur Damlası Kırk Üç dikkat çekmek istermiş gibi davranıyordu. Yarım ağızla ve alçak sesle ona bir şeyler fısıldıyordu sürekli. Gerçi sadece kendisi bunun farkında olsa da, yanında konuşmasının yasak olmadığı bir erkek bulunması, onun bu konudaki özgüvenini arttırmış gibiydi. Seldon ondan biraz daha rahatlama istese, kadının kendini daha da rahatsız hissedeceğinin farkındaydı. (Kadın onu tanıyan biriyle karşılaşırca ne yapacaklarını düşündü. Ama daha sonra insanların daha az olduğu alt düzeylere indiklerinde biraz daha rahatladı.)

Aşağı inerken asansör kullanmamışlardı, ama üzeri merdivenli ve kendileri hareket eden eğik rampalardan inmişlerdi, bu rampalardan biri aşağı inen, diğeri de yukarı çıkan iki tane vardı. Yağmur Damlası Kırk Üç, bunların isminin "yürüyer merdiven" olduğunu söyledi. Seldon bu ismi daha önce duymamış olduğu için, doğru anlayıp anlamadığından da emin olamadı.

Daha aşağıdaki düzeylere indikçe, Seldon da etrafında olup bitenleri daha kolay kavramaya başlıyordu. Pek çok dünyada mikrotarım çiftlikleri vardı, çoğu dünya da kendi mikrotarım ürünü çeşitlerini üretiyordu. Seldon Helicon'dayken baharat ve çeşni almak için arada bir bu çiftliklere giderdi ve her gidişinde de etrafta mide bulandırıcı bir koku olurdu.

Çiftliklerde çalışanlar bu kokuyu umursamazlardı. Konuklar başta burun kıvırsalar da, bir süre sonra onlar da kokuya alışırlardı. Oysa Seldon bir türlü bu kokuya alışmayı başaramamıştı. Daha önce midesi bulandığı gibi, şimdi de midesi bulanacaktı demek ki. Birazcık olsun bilgi edinmek için kendini feda ettiğini ve bunun soylu bir davranış olduğunu düşünerek kendini rahatlatmaya çalıştı, ama bu bile midesinin kalkmasını pek engelleyemedi.

Sonunda indikleri düzeylerin sayısını hatırlayamayacağı bir yere geldiklerinde, hava hâlâ pek ağır olmadığı için, "Mikrotarım çiftliklerinin buldukları düzeylere ne zaman ulaşacağız?" diye sordu.

"Geldik bile."

Seldon derin bir nefes aldı. "Öyle bir koku yok ama."

"Koku mu? Nasıl yani?" Yağmur Damlası Kırk Üç, kısık sesle konuşamayacak kadar öfkelenmişti.

"Benim bildiğim kadarıyla, mikrotarım çiftliklerinde belirgin bir çürük kokusu olur. Bakterilerin, mayadaki bakterilerin, mantarların, yani genel olarak tüm çürükçüllerin ihtiyaç duyduğu besinlerden kaynaklanan koku işte bilirsin."

"Senin bildiğin kadarıyla mı?" Sesini alçaltmıştı yine. "Nereden biliyorsun bunu?"

"Geldiğim dünyada öyleydi."

Bacı, iğrenerek yüzünü ekşitti. “Geldiğin yerde insanlar domuzlar gibi çamu içinde mi yuvarlanıyorlar?”

Seldon daha önce bu deymi hiç duymamıştı, ama kadının yüzündeki ifadeden ve sesinin tonundan ne anlama geldiğini çıkarmak zor değildi.

“Ama yenecek hale geldiğinde öyle kokmuyor, senin de tahmin edebileceğin gibi.”

“Bizimki hiçbir zaman öyle kokmuyor. Biyoteknisyenlerimiz mükemmel bakteri soyları üretmeyi başardılar. Yosunlar en mükemmel ışık koşullarında ve son derece iyi ayarlanmış elektroliz solüsyonları içinde büyütülüyorlar. Çürükçüller son derece temiz bir şekilde bir araya getirilmiş organik maddelerle besleniyorlar. Formüllerimiz ve tariflerimizi eloğullarından kimse bilmez... Hadi ama, geldik işte. İstedığınız kadar koklayın. Hoşunuza gitmeyecek bir koku alamazsınız. Ürünlerimizin tüm galakside rağbet görmesinin nedenlerinden biri bu; İmparator’un bizim yiyeceklerimizi tercih etmesinin nedeni de bu, duyduğumuza göre başka bir şey yemiyormuş, aslında bana sorarsan bir eloğlu için fazlasıyla iyi bir yiyecek bu, kendine İmparator diyor olsa da.”

Bunları söylerken öfkesi doğrudan Seldon’a yönelmiş gibiydi. Ama sonra Seldon’ın bunu anlayamayacağını ya da yanlış anlayabileceğini fark etmiş gibi, “Ya da kendine önemli bir konuk diyor olsa da.”

Her iki yanında büyük ve kalın cam tanklar olan dar bir koridora girdiler, tankların içinde bulanık yeşil bir su vardı, bu suyun içinde, yukarı doğru çıkan gaz kabarcıklarının hareketine uyarak döne döne yukarı çıkan ve kabaran yosunlar görülüyordu. Tankların içinde yoğun miktarda karbondioksit olması gerektiğini düşündü Seldon.

Tankların üzerine pembemsi renkte yoğun bir ışık vuruyordu, ortalık koridorda olduğundan daha aydınlıktı. Seldon düşünceli bir ifadeyle bunu dile getirdi.

“Elbette,” dedi Yağmur Damlası. “Bu yosunlar tayfın kırmızı ucundaki ışıkta daha iyi büyürler.”

“Sanırım,” diye söze başladı Seldon, “her şey otomatiktir.”

Yağmur Damlası omzunu silkti, ama yanıt vermedi.

“Açıkçası etrafta çalışan Birader ya da Bacıları görmüyorum hiç,” dedi Seldon ısrarla.

“Yine de yapılması gereken işler de var, sen onları görmesen de, bu işler yapılıyor. Ayrıntılar seni ilgilendirmez. Bu tür sorularla zamanını boşa harcama.”

“Bir dakika. Kızma hemen. Bana devlet sırlarını anlatmanı istemedim ki senden Hadi ama canım.” (Kelime ağzından birden kaçırmişti.)

Yağmur Damlası sanki kaçmak üzere gibi görüldüğü için, Seldon onu kolundan yakaladı. Kadın kaçmadı, ama Seldon onun hafif bir titremeye sarsıldığını hissetti ve utanç içinde kolunu bıraktı.

“Sadece her şey otomatikmiş gibi görünüyor demek istemiştin,” dedi.

“Gördüklerinden ne çıkarmak istersen çıkarabilirsin. Yine de insan aklınır

devreye girdiği yerler de var. Her Birader ya da Bacı, hayatının bir döneminde burada çalışma fırsatını bulabilir. Bazıları bu konuda uzmanlaşıyor da.”

Yağmur Damlası biraz daha rahat konuşuyordu artık, ama fark ettirmeden sol elini sağ koluna doğru uzattığını ve sanki Seldon bir şekilde onu sokmuş gibi, dokunduğu noktayı ovaladığını fark eden Seldon’ın utancı daha da akmıştı.

“Bu böyle kilometrelerce gidiyor,” dedi Yağmur Damlası, “ama buradan dönersek, mantarların üretildiği bölgenin bir kısmını görebilirsin.”

Yürümeye devam ettiler. Seldon her şeyin ne kadar da temiz olduğunu düşündü. Camlar pırıl pırıl parlıyordu. Karo kaplı zemin sanki nemliymiş gibi görünüyordu, ama bir anlığına eğilip zeminin gerçekten nemli olup olmadığına bakan Seldon, öyle olmadığını görmüştü. Eğer ayağındaki sandalların (Mycogen modasına uygun olarak baş parmakları da sandallarından dışarı fırlamıştı) tabanları kaymayı engelleyecek şekilde yapılmadıysa, kaymıyordu da.

Yağmur Damlası Kırk Üç bir açıdan haklıydı. Arada bir sessizce çalışan, ölçü aletlerini kontrol eden, ayarları yapan, bazen de aletleri cilalamak gibi pek fazla uzmanlık gerektirmeyen işlerle uğraşan, ama her zaman yaptıkları işe konsantre olmuş gibi görünen Biraderlere ya da Bacılara rastlıyorlardı.

Seldon bu insanların neler yaptıklarını sormamaya dikkat ediyordu, çünkü Yağmur Damlası’nın bilmediği bir konuda soru sorarak onu utandırmak ya da kendisinin bilmemesi gereken bir konuda soru sorarak onu kızdırmak istemiyordu.

Kanatlı bir kapıdan geçtikleri sırada Seldon birden, daha önceden hatırladığı o kokuyu andıran çok hafif bir kokunun geldiğini fark etti. Yağmur Damlası Kırk Üç’e baktı, ama o fark etmemiş gibiydi, bir süre sonra da Seldon da alışmıştı zaten.

Etraflarındaki ışığın yoğunluğu birden değişmişti. Pembe ışık kaybolmuştu, etraf da eskisi kadar aydınlık değildi artık. Araç gereçlerin olduğu yerler bir projektörle aydınlatılmıştı, diğer yerler ise loş bir karanlık içindeydi, projektörlerin her birinin altında da bir Biraderin va da Bacının çalışmakta olduğu görülebiliyordu. Bazılarının kafalarında bir inci gibi parıldayan başlıklar vardı, belli bir mesafeden Seldon kararsızca etrafta dolanan küçük ışık kümecikleri olduğunu görebiliyordu.

Yürümeye devam ettikleri sırada Seldon, Yağmur Damlası’nın yüzüne profilden şöyle bir bakma fırsatı bulmuştu. Görüp görebileceği de bu kadardı. Başka zamanlarda bir yumru gibi görünen kel kafasını, makyajsız yüzünü ve gözlerini görmezlikten gelmeyi başaramıyordu çünkü. Bütün bunlar Yağmur Damlası’nı kimliksizleştiriyor ve onu bir anlamda görünmez kılıyordu. Şimdi, profilden baktığındaysa, bir şeyler görebilmişti. Burnunu, çenesini, dolgun dudaklarını, yüz hatlarının düzgünlüğünü, güzelliğini. Loş ışıkta bir şekilde kafasının üzerindeki o büyük boşluk yumuşak hatlar kazanmış ve rahatsız edici olmaktan çıkmıştı.

Seldon şaşkınlıkla şunu fark etti: Yağmur Damlası saçını uzatsa ve güzel bir şekilde toplasa, çok güzel olabilirdi.

Ama sonunda Yağmur Damlası’nın saçını uzatamayacağı aklına geldi. Hayatı

boyunca kel kalacaktı.

Niye? Bunu niye yapıyorlardı ki? Güneşin Efendisi, böylece bir Mycogenli'nin hayatı boyunca bir Mycogenli olduğunu unutmayaacağını söylemişti. Bu niye bu kadar önemliydi; insanın saçının olmamasının bir kimlik simgesi olarak görülmesini sağlayacak kadar?

Sonra da, kafasında her iki tarafın görüşlerini de göz önüne alarak düşünmeye alışık olduğu için, şöyle düşündü: Alışkanlık insanın ikinci doğası gibi bir şeydi. Kel kafalar bir gelenek haline geldiğinde, yeterince güçlü bir geleneğe dönüştüğünde, saçını uzatma fikri insana canavarca gelebilirdi, insanın midelerini bulandırabilirdi. Kendisi de her gün tıraş oluyordu, sakalı biraz uzasa bile rahatsız oluyordu, ama yüzünün kel gibi göründüğünü ya da tuhaf olduğunu aklına bile getirmiyordu. Gerçi istediği anda sakallarını uzatabilirdi... ama bunu yapmak istemiyordu.

Erkeklerin tıraş olmadıkları dünyalar olduğunu biliyordu; hatta bazılarında sakallarını düzeltmiyorlardı bile, olduğu gibi uzatıyorlardı. Şimdi onun kel kafasını, sakalsız yüzünü, yanaklarını, çenesini görseler onlar ne derdi acaba?

Bu arada Yağmur Damlası Kırk Üç'le birlikte yürümeye devam ediyorlardı — bunun sonu gelmeyecekmiş gibi görünüyordu— arada bir Yağmur Damlası onu gidecekleri yöne çekmek için dirseğinden tutuyordu, anlaşılana giderek alışmış olmalıydı, çünkü eskisi gibi elini hemen çekmiyordu. Hatta bazen eli bir dakika kadar Seldon'ın dirseğinde kalıyordu.

“Burada işte! Hadi gel!” dedi Yağmur Damlası.

“Nedir o?” diye sordu Seldon.

İçinde çapları iki santimetre kadar olan küçük küreciklerin bulunduğu küçük bir tepsinin önünde duruyorlardı. Buldukları bölgeden sorumlu bir Birader vardı ve içindekileri gözden geçirmek için tepsiyi bulduğu yere o koymuştu.

Yağmur Damlası Kırk Üç fısıldayarak, “Birkaç tane istesene,” dedi Seldon'a.

Seldon, ona hitap edilmediği sürece Yağmur Damlası'nın başka bir Biraderle konuşamayacağını hatırladı, kararsızca, “Birkaç tane alabilir miyiz, B-Birader?” diye sordu.

“Bir avuç alın, Birader,” diye karşılık verdi öteki içtenlikle.

Seldon küreciklerden birini alıp Yağmur Damlası Kırk Üç'e vermek üzereydi ki, onun bu sözleri kendi üstüne alınıp, şimdiden iki avuç almış olduğunu fark etti.

Kürecik parlak ve pürüzsüzdü. Fıçının ve sorumlu Biraderin yanından uzaklaşırken Seldon, “Yenir mi bunlar?” diye sordu Yağmur Damlası Kırk Üç'e. Küreciği dikkatle burnuna doğru götürüp kokladı.

“Kokmaz,” dedi Yağmur Damlası sert bir ifadeyle.

“Nedir bunlar?”

“Lokum. İşlenmemiş lokum. Dışarıya satmadan önce farklı tatlarla tatlandırılıyor, ama biz Mycogen'dekiler işlenmemiş halde yeriz... başka türlü yenmez ki zaten.”

Bir tanesini ağızına attı, sonra da, “Hiçbir zaman doyamıyorum bunlara,” dedi.

Seldon küreciği ağızına attı, kürecik ağızında hızla eriyip dağılıvermişti. Bir anlığına ağızının içi sulandı, sonraysa eriyip dağılan kürecik neredeyse kendi kendine boğazından aşağı kayıverdi.

Seldon şaşkınlıkla kalakalmıştı. Kürecik ağızında çok hafif bir tat bırakmıştı, sonrasındaysa daha da hafif bir acılık kalmıştı ağızında, ama asıl ilk ağızına attığı andaki duygularını tam olarak hatırlayamıyordu.

“Bir tane daha alabilir miyim?” dedi.

“Yarım düzine vereyim,” dedi Yağmur Damlası Kırk Üç elini uzatarak. “Tatlar hiçbir zaman aynı olmuyor ve hiç kalorisi de yok. Sadece tadı var.”

Haklıydı. Seldon lokumu ağızında tutmaya çalıştı, dikkatle yalamaya, bir kısmını ısırmasına çalıştı. Ama ne kadar dikkatle yalamaya çalışırsa çalışsın, lokum ağızından eriyip gidiveriyordu. Bir parçasını ısırdayındaysa, kalan kısmı bir anda eriyiveriyordu. Ve her bir lokumun tadı bir öncekinden farklıydı, tatlarını tarif etmekse mümkün bile değildi.

“Tek sorun,” dedi Bacı mutlulukla, “kırk yılda bir son derece farklı bir lokur yiyorsun ve tadını asla unutamıyorsun, ama bir daha onun tadında bir lokum daha bulamıyorsun. Dokuz yaşındayken bir tane yemiştım...” Birdenbire yüzündeki heyecan silindi, sonra da, “Güzel bir şey,” dedi. “İnsana dünyadaki her şeyin geliş geçici olduğunu öğretiyor.”

Bu bir işaret, diye düşündü Seldon. Yeterince yürümüşlerdi boş boş. Yağmur Damlası artık ona alışmıştı ve onunla konuşmaya başlamıştı. Ve işte konuşmaları da onun istediği noktaya gelmişti. Tam da şimdi!

“Ben üstü açık bir gezegenden geliyorum, Bacım,” dedi Seldon, “Trantor dışındaki tüm gezegenler gibi. Yağmur yağabilir de yağmayabilir de, nehirler ister damla damla akar ister sel olur taşar, sıcaklık yükselir ya da düşer. Yani hasat iyi de olabilir, kötü de. Buradaysa çevre tamamen kontrol altında. Hasatlar her zaman iyi olmak zorunda. Mycogen ne kadar şanslı.”

Bekledi. Farklı yanıtlar gelebilirdi ve konuşmayı nasıl sürdüreceğini de gelen yanıtta göre belirleyecekti.

Yağmur Damlası artık onunla rahatça konuşmaya başlamıştı, Seldon’ın erkek olması yüzünden kendini kısıtlamaktan vazgeçmişti, yani bu gezinti amacına ulaşmıştı. “Çevreyi kontrol etmek o kadar da kolay değil. Arada bir virüsler kaynaklanan enfeksiyonlar ve bazen de beklenmedik ve istenmedik mutasyonlar olabiliyor. Bazen tüm bir ürün yığını işe yaramaz hale gelebiliyor.”

“Şaşırdım doğrusu. Ne yapıyorsunuz peki o zaman?”

“Genellikle bozuk ürünleri tümüyle ortadan kaldırmaktan başka çare olmaz, sadece bozuk olduklarından şüphelensek bile öyle yaparız. Tepsilerin ve tankların hepsini sterilize ederiz, bazen de hepsini atarız.”

“Cerrahlar gibi yapıyorsunuz yani,” dedi Seldon. “Hastalıklı dokuyu kesip atıyorsunuz.”

“Evet.”

“Peki böyle şeyleri engellemek için ne yapıyorsunuz?”

“Ne yapabiliriz ki? Oluşabilecek mutasyonları, ortaya çıkabilecek yeni virüsleri engellemek için sürekli testler yapıyoruz, ortamda rastlantı sonucu oluşabilecek kirlilikleri ya da değişimleri engellemeye çalışıyoruz. Gerçi pek sık sorunla karşılaşmıyoruz, ama karşılaştığımızda da gerçekten sert önlemler alıyoruz. Sonuçta kötü yıllara pek sık rastlamıyoruz, kötü bir yıl olduğunda bile sadece hasadın küçük bir kısmı bundan etkileniyor. Yaşadığımız en kötü yılda, rekoltenin ancak yüzde on iki altına düştük... gerçi bu oran bile bizi zora sokmuştu. Sorun şu ki, ne kadar iyi planlar yapmış, ne kadar iyi bilgisayar programları tasarlamış olursanız olun, özünde tahmin edilemez olan bir şeyi önceden tahmin etmeniz mümkün olmuyor her zaman.”

(Seldon birdenbire vücudunun titremeye başladığını hissetti. Sanki Yağmur Damlası psikotarihten söz ediyordu... ama onun ilgilendiği şey, tüm insanlığın ancak minik bir parçasını oluşturan bir topluluğun mikrotarım çiftliklerinin rekoltesiydi, Seldon ise koca Galaktik İmparatorluk’u tüm yönleriyle ele almaya çalışıyordu.)

Doğal olarak biraz da isteksizce, “Elbette her şey tahmin edilemez değildir. Hepimizi yöneten ve koruyan güçler de var.”

Bacı kaskatı kesilmişti. Seldon’a doğru döndü, delici bakışlarla ne dediğini

anlamaya çalışıyor gibiydi.

Ama ağzından şu kelime dışında bir şey dökülmedi, “Ne?”

Seldon birden rahatsız olmuştu. “Virüsler ve mutasyonlar hakkında konuştuğumuza göre, bana doğal olaylar, doğa yasalarına tabi olan fenomenler hakkında konuşuyormuşuz gibi gelmişti. Bu yasalar, doğaüstü güçleri görmezden gelirler, öyle değil mi? Doğa yasalarına tabi olmayan ve bu yüzden doğa yasalarınca kontrol edilemeyen şeyleri görmezden gelirler.”

Yağmur Damlası Seldon’a bakakalmıştı, sanki Seldon birden onun bilmediği bir Galaktik lehçede konuşmaya başlamış gibi boş boş bakıyordu ona. Yine aynı şeyi söyledi, ama bu kez fısıldayarak, “Ne?” diye sordu.

Seldon kullanmaktan biraz da utandığı tuhaf kelimelerle konuşmaya devam etti. “Yüce bir özün, yüce bir ruhun... tam olarak ne diyeceğimi bilemiyorum, ama öyle bir şeyin bulunduğunu kabul etmeliyiz.”

Yağmur Damlası Kırk Üç, arada bir yükselen, ama genelde alçak kalan bir sesle “Anlamıştım,” dedi, “bundan bahsettiğini anlamıştım, ama inanmamıştım. Bizim dindar olduğumuzu sanıyorsun. Niye söylemedin ki bunu? Niye bu kelimeyi kullanmadın ki?”

Yağmur Damlası Seldon’ın yanıt vermesini bekliyordu, Seldon onun bu saldırısı karşısında biraz da kafası karışmış bir halde, “Çünkü normalde bu kelimeyi kullanmam,” diye yanıtladı onu. “Ben buna ‘doğaüstücü’ diyorum çünkü.”

“İstediyini söyleyebilirsin. Ama sonuçta dinden söz ediyoruz ve bizde din yok. Dir etrafımızı saran eloğulları içindir, etrafımızı saran pi...”

Bacı söylemek üzere olduğu kelimeyi yutmak için öylesine bir durakladı ki, neredeyse boğulacaktı, Seldon onun “pislikler” demek üzere olduğundan emindi.

Yağmur Damlası yeniden kendine hakim olmayı başarmıştı. Yavaşça ve her zamanki soprano sesinin bir üst perdesinden konuşarak, “Biz dindar insanlar değiliz,” dedi. “Bizim dünyamız hep bu galaksi olmuştur. Ama eğer dindarsanız...”

Seldon tuzağa düşmek üzere olduğunu hissetti. Bunu hesaplayamamıştı daha önceden. Kendini savunmak istercesine elini kaldırdı. “Kesinlikle değilim. Ben bir matematikçiyim ve benim dünyam da hep bu galaksi olmuştur. Sadece, geleneklerinizin katılığı yüzünden, sizin dünyanızın...”

“Sakın öyle düşünme, eloğlu. Geleneklerimiz katıysa eğer, bunun nedeni bizim milyarlarca insanın arasında kalan milyonlardan oluşmamızdır sadece. Sizin sürüleriniz arasında kaybolup gitmemek için, biz değerli insanların bir şekilde kendimizi ayrı tutmamız gerekiyor. Saçlarımızın olmamasıyla, kıyafetimizle, davranışlarımızla, yaşam tarzımızla kendimizi ayrı kılmamız gerekiyor. Kim olduğumuzu bilmeliyiz, siz eloğullarının da bizim kim olduğumuzu bildiğinizden emin olmalıyız. Sizin gözünüzde değerli olabilmek ve böylece bizi rahat bırakmanızı sağlayabilmek için çiftliklerimizde çalışıyoruz. Sizden tek isteğimiz bu... bizi rahat bırakmanız.”

“Ne sana ne de halkına zarar vermek gibi bir niyetim yok. Her yerde olduğu gibi burada da tek aradığım şey bilgi.”

“Bu yüzden mi dindar olup olmadığımızı sorarak bize hakaret ediyorsunuz, sanki biz kendi yapamadıklarımızı yapması için gizemli, hayali bir ruha inandığımızı söylemişiz gibi.”

“Şu ya da bu şekil altında doğüstü güçlere... ya da siz bu kelimeyi kullanmak istiyorsanız dine inanan pek çok insan, pek çok dünya var. Onlara şu ya da bu nedenle katılmayabiliriz, ama onlar inançlarında yanıldıkları kadar, biz de inançsızlığımızda yanılabiliriz. Her neyse, inanç sahibi olmak utanç verici bir şey değil, benim sorularımda da hakaret amacı yoktu.”

Ama Yağmur Damlası henüz yatışmamıştı. “Din!” dedi öfkeyle. “Bizim öyle bişeye ihtiyacımız yok.”

Seldon’ın bu konuşmanın gidişatında iyice bozulmuş olan morali artık yerlerde sürünüyordu. Bütün bu macera, Yağmur Damlası Kırk Üç’le çıktıkları bu gezintiyi tümüyle boşu boşuna olmuştu.

Ama Yağmur Damlası henüz sözlerini bitirmemişti. “Bizim ondan çok daha iyi bir şeyimiz var. Bizim tarihimiz var.”

Seldon’ın morali birdenbire yerine geldi ve gülümsedi.

10. KISIM

KİTAP

BACAKTAKİ EL HİKÂYESİ– ... Hari Seldon'ın psikotarih bilimini kurmak için bir yöntem aradığı sırada bu arayışındaki ilk dönüm noktası olarak tarif ettiği bir olay. Maalesef, yayınlanmış makalelerinde bu “hikâyenin” aslının ne olduğu hakkında bir yorum yer almaz, bu konudaki spekülasyonlar da (ki pek çok spekülasyon yapılmıştır) sonuçsuz kalmıştır. Bu olay, Seldon'ın kariyerindeki en gizemli noktalardan biri olarak kalmıştır...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

45

Yağmur Damlası Kırk Üç Seldon'a bakıyordu, gözleri dönmüştü ve nefes nefese kalmıştı.

“Burada kalamam,” dedi kız.

Seldon etrafa bakındı. “Kimse bizimle ilgilenmiyor. Lokumları aldığımız Biradei bile bir şey demedi. Bizi tamamen normal bir çift olarak görüyor gibiydi.”

“Çünkü etraf loş olduğu, sen alçak sesle konuştuğun, böylece eloğlu olduğun aksanından anlaşılmadığı ve ben de sakin olduğum sürece anormal görünmemiz için bir neden yoktu. Ama şimdi...” Sesi gittikçe boğuklaşmaya başlamıştı.

“Ne olmuş şimdi?”

“Sinirli ve gerginim. Şey... terliyorum.”

“Kim fark edecek ki bunu? Sakın ol. Rahatla.”

“Burada rahatlayamam. Birinin beni görebileceğini düşündüğüm sürece sakin olamam.”

“Nereye gidelim peki?”

“Dinlenmek için yapılmış küçük kulübeler var. Daha önce burada çalışmıştım. Buraları biliyorum.”

Hızlı hızlı yürümeye başlamıştı, Seldon da onu izliyordu. Bir yokuşu aştıklarında hepsi sonuna dek açık bir dizi kapının olduğu bir yere gelmişlerdi. Seldon, Yağmur Damlası olmasa loş ışıktaki burayı fark edemeyeceğini düşündü.

“En uçtaki,” diye mırıldandı Yağmur Damlası. “Boşsa eğer.”

Boştu. Dörtgen şeklindeki bir levhada ışıldayan harflerle KULLANIMDA DEĞİ yazıyordu, kapı da aralıktı.

Yağmur Damlası Kırk Üç etrafa bakındı, Seldon'ı içeri itti, sonra da kendisi içeri girdi. Kapıyı kapadı, tam o sırada tavandaki küçük bir lamba bütün odayı aydınlattı.

“Dışarıdaki levhada bu kulübenin kullanımında olduğunu gösteren bir yazı mı belirecek şimdi?” diye sordu Seldon.

“Kapı kapandığı ve içerdeki ışık yandığı anda, dışarıdaki yazı da otomatik olarak değişti,” dedi Bacı.

Seldon içerde hafif bir vınlamayla dolaşan yumuşak bir hava akımını olduğunu fark etti, ama Trantor'da bu sesin ve bu hava akımını hissinin olmadığı bir yer bulmak mümkün müydü zaten?

Büyük bir oda değildi bu, ama içeride üzerinde gayet düzgün ve sağlam görünen bir şilteyle, temiz çarşafolar olan bir karyola vardı. Bir sandalye ile bir masa, küçük bir buzdolabı ve bir de elektrik ocağı gibi görünen, muhtemelen yiyecekleri ısıtmaya yarayan küçük bir alet vardı.

Yağmur Damlası Kırk Üç sandalyeye oturdu, sırtı dimdikti, kendisini rahatlatmaya çalıştığı açıkça görülebiliyordu.

Ne yapması gerektiğini bilemeyen Seldon, Yağmur Damlası —biraz da sabırsızca — ona karyolaya oturmasını işaret edene dek, ayakta dikilip kalmıştı. İşaret gelince oturdu.

Yağmur Damlası Kırk Üç, sanki kendi kendine konuşmuş gibi yumuşak bir sesle, “Eğer burada bir erkekle olduğumu bilselerdi —bir eloğluyula olsa bile— beni hemen dışlardı,” dedi.

Seldon çabucak ayaklandı. “O zaman hemen çıkalım buradan.”

“Otur. Bu haldeyken dışarı çıkamam. Dinle ilgili sorular soruyordun? Peşinde olduğun nedir?”

Seldon onun tamamen değişmiş olduğunu düşündü. Edilgin ve bağımlı tavırları tamamen gitmişti. Erkeklerin yanındaki utanma halinden, geri planda durma halinden eser kalmamıştı. Kısık gözleriyle Seldon’a bakıyordu.

“Sana söylemiştim. Bilgi edinmek istiyorum. Ben bir akademisyenim. Benim mesleğim ve tutkum, bilmek. Özellikle insanları anlamak istiyorum, bu yüzden de tarih öğrenmek istiyorum. Çoğu dünyada, antik dönemlere ait kayıtlar —gerçekten antik dönemlere ait olan kayıtlar yani— mitlere ve efsanelere dönüşmüş halde, çoğu zaman da bir dine ya da doğaüstücü inançlara dönüşmüş halde. Ama Mycogen’de din yoksa...”

“Sana bizim tarihimiz olduğunu söyledim.”

“Tarihiniz olduğunu iki kez söylemiş oldun böylece. Ne kadar eskiye gidiyor peki?”

“Yirmi bin yıl geriye.”

“Gerçekten mi? Ama açık açık konuşalım. Sözüünü ettiğin gerçekten tarih mi yoksa efsaneye dönüşmüş işe yaramaz bir şeyler mi?”

“Gerçek tarih elbette.”

Seldon neredeyse bunu nereden bildiğini soracaktı, ama sonra kendini tuttu. Bir tarih bilgisinin yirmi bin yıl önceye kadar gidip, yine de sahici olması mümkün müydü acaba? Kendisi bir tarihçi olmadığına göre, bunu Dors’a sorması gerekecekti.

Ama ona öyle geliyordu ki, bütün dünyalardaki en erken zamanlara dair tarih hikâyeleri, kendini feda eden kahramanların hikâyeleriyle küçük dramların karışımından oluşuyordu, yani aslında ahlaki tiyatro oyunları gibiydiler ve kelimesi kelimesine alınmamaları gerekiyordu. Bu Helicon için de geçerliydi, ama Helicon’da bile bütün hikâyelerin gerçek olduğuna yemin etmeyecek ve hepsinin tarihi gerçekler olduğunda ısrar etmeyecek tek bir Heliconlu bulmak mümkün değildi.

Helicon'un ilk keşfi hakkındaki, gezegene ilk gelenlerin kocaman ve tehlikeli uçan sürüngenlerle karşılaştığına dair o tam anlamıyla saçma sapan hikâyeyi bile savunurlardı örneğin. Üstelik şimdiye kadar araştırılan ve yerleşime açılan herhangi bir dünyada uçan bir sürüngenini andıran tek bir şey bile bulunamamış olmasına rağmen.

Seldon kafasından geçenler yerine, "Bu tarih nasıl başlıyor peki?" diye sordu.

Bacının gözleri çok uzaklara dalmış gibiydi, sanki ne Seldon'a ne de odadaki başka bir şeye bakıyordu. "Bir dünyada başlıyor... bizim dünyamızda. Tek dünyada."

"Tek dünya mı?" (Seldon, Hummin'in insanlığın tek bir dünyada yaşadığı zamanlara dair efsanelerden söz ettiğini hatırladı.)

"Tek dünya. Sonra başka dünyalar da olmuştu, ama bizimki tek dünyaydı, açık havada yaşardık, herkese yetecek kadar yer vardı, verimli topraklarla, dost insanlarla, sıcak insanlarla dolu bir dünyada. Binlerce yıl boyunca orada yaşadık, sonra oradan ayrılmak zorunda kaldık, bir yerden bir yere dolanmak zorunda kaldık, ta ki aramızdan bazıları Trantor'da ufak bir köşe bulana ve burada yiyecek üretmeyi öğrenene dek, böylece biraz olsun özgür olabildik. Şimdi burada Mycogen'de kendi yaşam tarzımız... ve kendi düşlerimiz var."

"Peki tarih kitaplarınız bu ilk dünyayı ayrıntılarıyla anlatıyor mu? Tek dünyayı?"

"Ah evet, hepsi bir kitapta yazıyor, hepimizde var o kitaptan. Her birimizde var. Hep yanımızda taşıyoruz, böylece kitabı açıp okuyamadığımız, kim olduğumuzu, nereden geldiğimizi hatırlamadığımız ve bir gün kendi dünyamıza geri döneceğimizi düşünmediğimiz bir ânımız bile geçmiyor."

"Bu dünyanın nerede olduğunu ve şimdi kimlerin orada yaşadığını biliyor musunuz?"

Yağmur Damlası Kırk Üç duraksadı, sonra da şiddetle başını salladı. "Bilmiyoruz ama bir gün bulacağız."

"Peki bu kitap yanında mı şimdi?"

"Elbette."

"Görebilir miyim?"

Bacının yüzünde hafif bir gülümseme belirip kayboldu. "Demek, istediğin buydu," dedi. "Çiftliklerde benimle yalnız olacağın bir gezintiye çıkmak isterken, istediğin başka bir şey olduğunu biliyordum." Biraz utanmış gibiydi. "Ama bunun Kitap olduğunu bilmiyordum."

"İstediğim o," dedi Seldon ciddiyetle. "Başka bir şey yoktu aklımda kesinlikle. Ben buraya getirmenin nedeni, şey diye düşünmense..."

Yağmur Damlası onun sözlerini bitirmesine izin vermedi. "Ama işte buradayız. Kitabı istiyor musun, istemiyor musun?"

"Görmeme izin vereceğini mi söylüyorsun?"

"Tek bir koşulla."

Seldon bir an durakladı, Bacının hareketlerini kısıtlayan yasakları aslında niyet

ettiğinden de fazla aşmasına neden olarak başına bela alıp almadığını tahmin etmeye çalıştı. “Hangi koşulla?” diye sordu.

Yağmur Damlası Kırk Üç’ün dudakları aralandı, dudaklarını diliyle hafifçe yaladı. Sonra da sesi belirgin bir şekilde titreyerek, “Başlığını çıkarman koşuluyla,” dedi.

Hari Seldon, Yağmur Damlası Kırk Üç'e boş boş bakakalmıştı. Onun neden söylediğini anlamadığının dışarıdan bile belli olacak kadar açık olduğu bir an yaşanmıştı. Seldon, kafasında bir başlık olduğunu tümüyle unutmuş gibiydi.

Sonra elini kafasına doğru götürmüş, sonra da kafasındaki başlığa ilk kez bilinçli bir şekilde ellemişti. Başlık pürüzsüzdü, ama altındaki saç telleri belli belirsiz hissedilebiliyordu. Pek belli olmuyordu ama. Sonuçta Seldon'ın saçları düzdü ve pek kabarık oldukları da söylenemezdi.

Eli hâlâ kafasının üzerinde, "Niye?" diye sordu.

"Çünkü öyle istiyorum," dedi Yağmur Damlası. "Çünkü Kitabı görmek istiyorsan koşulum bu."

"Eh, eğer öyle istiyorsan," dedi Seldon. Çıkarabilmek için başlığın kenarına uzattı elini.

Ama Yağmur Damlası araya girerek, "Hayır," dedi. "Bırak ben yapayım. Ber yaparım." Ona büyük bir arzuyla bakıyordu.

Seldon'ın elleri kucağına düştü. "Hadi yap o zaman."

Bacı çabucak ayaklandı, sonra da karyolada Seldon'ın yanına oturdu. Seldon'ın kafasındaki başlığı, kulağının yanından başlayarak yavaşça ve son derece dikkatli bir ifadeyle çıkarmaya koyuldu. Başlığın Seldon'ın alnının üzerindeki kısmını gevşetip yukarı doğru çekmeye başladığında, yine nefes nefese kalmıştı ve dudaklarını yalıyordu. Sonunda başlık çıkmıştı ve Seldon'ın saçları sanki mutlulukla dans edercesine dışarı fırlamışlardı.

"Başlık taktığım için kafam terlemiş olabilir," dedi Seldon rahatsızlık içinde. "Saçlarım biraz ıslak sanırım."

Saçının ıslak olup olmadığını kontrol etmek istercesine elini uzattı, ama Yağmur Damlası onun elini yakaladı ve geri götürdü. "Ben kontrol edeceğim," dedi. "Bu da koşula dahil."

Parmaklarını yavaşça ve tereddüt içinde Seldon'ın saçına uzattı, dokunduktan sonra hemen geri çekti. Sonra yeniden dokundu saçlara ve çok nazik bir şekilde okşamaya başladı.

"Kuru," dedi. "Çok... güzel."

"Daha önce hiç kimsenin saçına dokunmadın mı?"

"Sadece çocukken. Bu... çok farklı." Yine okşamaya başlamıştı.

"Ne açıdan farklı?" Seldon, bu kadar utanç içindeyken bile, merakını yenmeyi başaramıyordu.

"Bilmem. Sadece... farklı işte."

Bir süre geçtikten sonra, "Tamam mı?" diye sordu Seldon.

"Hayır. Acele ettirme. İstedğin yöne yatırabiliyor musun saçlarınızı?"

"Pek sayılmaz. Gerçi doğal olarak yattığı bir yön var, ama yine de bir tarakla

taramam gerek, ama yanımnda bir tarak yok.”

“Tarak?”

“Dişleri olan bir şey... ah, çatala benziyor biraz... ama dişleri çok fazla ve biraz daha yumuşak.”

“Parmaklarınla tarayabilir misin?” Parmakları Seldon’ın saçlarının arasında gezinmeye başlamıştı.

“Arka taraflar daha fazla batıyor gibi.”

“Oradaki saçlar daha kısa çünkü.”

Yağmur Damlası Kırk Üç birdenbire bir şey hatırlamış gibiydi. “Kaşlar,” dedi. “Ad böyle, değil mi?” Seldon’ın kaşlarının üzerindeki bantları kaldırdı, sonra da parmaklarını bu kıllı yayın üzerinde gezdirdi, kaşların yatış yönünün tersine.

“Çok hoş,” dedi, sonra da kız kardeşinin kıkırdaması gibi incecik bir sesle güldü. “Çok şirinler.”

Seldon artık daha fazla sabredemediğinden, “Koşula dahil olan başka bir şey yok, değil mi?” diye sordu.

Loş ışıktaki Yağmur Damlası Kırk Üç, sanki başka bir şeyler de düşünüyormuş gibi görünüyordu, ama hiçbir şey söylemedi. Ama birden ellerini çekti ve burnuna götürerek kokladı. Seldon onun neyi koklamaya çalıştığını merak etmişti.

“Ne tuhaf,” dedi. “Başka bir zaman yine yapabilir miyim bunu?”

“Eğer Kitabın yeterince inceleyebilme olanağı bulabileceğim kadar bende kalmasına izin verirsen, olabilir belki.”

Yağmur Damlası Kırk Üç, fistanında Seldon’ın daha önce fark etmediği bir aralıktan iç cebine uzandı ve sağlam, ama esnek bir malzemedен üretilmiş bir kitap çıkardı. Seldon heyecanını dizginlemeye çalışarak kitabı aldı.

Seldon başlığı yeniden kafasına geçirmeye çalışırken, Yağmur Damlası Kırk Üç ellerini yine burnuna doğru kaldırdı, sonra da çabucak ve gayet kibarca yaladı parmaklarından birini.

“Saçını mı okşadı?” diye sordu Dors Venabili. Seldon’ın saçlarına öyle bir baktı ki sanki kendisi de bir okşamak ister gibi görünüyordu.

Seldon birazcık yana kayarak uzaklaştı. “Lütfen yapma. Zaten kadın bundar sapıkça bir zevk alıyor gibiydi.”

“Öyledir sanırım... en azından onun için. Sen zevk almadın mı bundan?”

“Zevk mi? Tüylerim diken diken oldu. Sonunda saçlarımı okşamayı bıraktığımda nefes alabildim ancak. Aklımda sürekli şu soru vardı: Başka bir koşul öne sürecek mi?”

Dors bir kahkaha attı. “Seni seks yapmaya zorlayacağından mı korkuyordun? Ya da, umut ediyordun mu demeliydim?”

“Emin ol, düşünmedim bile. Ben sadece Kitabı istiyordum.”

Kendi odalarındaydılar ve Dors konuşmalarının dinlenmesini engellemek için, dalga bozucu aletini çalıştırmıştı.

Mycogen saatine göre gece olmak üzereydi. Seldon başlığını ve entarisini çıkarmış ve banyo yapmıştı, özellikle de saçlarıyla ilgilenmiş ve iki kez yıkayıp durulamıştı. Şimdiye kendi karyolasının üzerinde oturuyordu, üzerinde dolaptan aldığı hafif bir gecelik vardı.

“Göğsünde de kıl olduğunu biliyor muydu?” diye sordu Dors, gözleri kıpır kıpırdı.

“Açıkçası, bunu düşünmemesini umuyordum sürekli.”

“Zavallı Hari. Ama biliyorsun ki, bu çok normal bir durum. Ben de bir Biraderlik yalnız kalsaydım, muhtemelen aynı şeyi yapardım. Daha da kötü bir hareket olurdu benimki, çünkü —Mycogen’deki toplum yapısını düşünürsen— beni onun emirlerini itiraz etmeden ya da geciktirmeden yerine getirmesi gereken bir kadın olarak görürdü muhtemelen.”

“Hayır, Dors. Bunun son derece normal olduğunu düşünebilirsin, ama ser yaşamadın bunu. Zavallı kadının cinsel açıdan heyecanlandığı belli oluyordu. Bütün duyularını işe katmıştı... parmaklarını kokladı, yaladı. Saçlarımın uzamasını duyabilse, coşkuyla dinleyeceğinden eminim.”

“Ama benim ‘normal’ derken kastettiğim de bu zaten. Yasaklanan bir şey, cinsel bakımdan çekici hale gelir. Eğer kadınların göğüslerini her zaman görebildiğin bir toplumda yaşasaydın, özellikle ilgilenir miydin göğüslerle?”

“Sanırım ilgilenirdim.”

“Ama göğüslerin, çoğu toplum gibi, gösterilmediği bir toplumda, onlara daha fazla ilgi göstermez miydin? Bak, sana başımdan geçen bir olayı anlatayım. Cinna’dayken göl kıyısında bir tatil yerine gitmiştim... Sanırım Helicon’da sizin de böyle tatil yerleriniz, kumsallarınız falan vardır, değil mi?”

“Elbette,” dedi Seldon, bu soruya biraz bozulmuştu. “Sen Helicon’u ne sanıyorsun sadece kuyu suyu içtiğimiz, dağlık, kayalık bir gezegen mi?”

“Kızma, Hari. Sadece hikâyeyi anlayabileceğinden emin olmak istedim Cinna’daki kumsallarda üzerimizdekiler hakkında biraz açık fikirliyizdir... ya da üzerimizde bir şey olmaması hakkında.”

“Çıplaklar kampı gibi mi?”

“Pek sayılmaz, gerçi biri anadan doğma gezinse de pek umursanmaz. Genellikle belli bir terbiye ölçüsü içinde olduğu sürece, mümkün olduğunca az şey olur üzerimizde, ama bu terbiye ölçüsünün hayal gücüne pek yer bırakmadığını da kabul etmeliyim.”

“Sanırım Helicon’da bizim terbiye ölçümüz biraz daha yüksek sayılabilir.”

“Evet, bana mükemmel davranmandan da anlaşılıyor zaten, ama her dünyanın ölçüleri farklıdır. Her neyse, göl kıyısında küçük bir kumsalda oturuyordum, o gün daha erken saatlerde konuşmuş olduğum genç bir adam yanıma geldi. Kusurlu bir tarafını görmediğim, terbiyeli biriydi. Koltuğumun yan tarafına oturdu ve elbette dengesini korumak için elini, doğal olarak çıplak olan sol bacağıma koydu.

“Bir buçuk dakika kadar falan konuştuktan sonra, biraz da şeytanca bir ifadeyle ‘Bakın işte,’ dedi, ‘beni pek tanıdığınız söylenemez, ama elimi bacağınıza koymak bana son derece normal geliyor. Üstelik size de öyle geliyor, çünkü orada kalmasından rahatsız olmuş gibi bir haliniz yok.’

“Elinin bacağımda olduğunun ancak o zaman farkına varmıştım. Çıplak ten, açık alanda cinsel niteliğini kaybediyor. Dediğim gibi, asıl önemli nokta bir şeyin gizleniyor olması.

“Genç adam da bunu fark etmişti, çünkü sözlerine şöyle devam etmişti, ‘Daha resmi koşullar altında karşılaşmış olsaydık ve sizin üzerinizde bir elbise olsaydı, elbisenizi kaldırıp elimi şu anda durduğu yere koymama izin vermeyi aklınızdan bile geçirmezsiniz.’

“Güldüm ve havadan sudan konuşmaya devam ettik. Elbette genç adam, artık elinin durduğu yere dikkat ettiğim için, orada kalmasının uygun olmayacağını hissetti ve elini çekti.

“O gece akşam yemeği için normalden biraz daha özenli giyindim ve normalde gerektiğinden ya da restorandaki diğer kadınların giymiş olduklarından biraz daha resmi bir elbise giydim. Anlattığım genci buldum. Masalardan birinde oturuyordu. Yanına yaklaştım, merhabalaştık, sonra da, ‘İşte üzerimde bir elbise var,’ dedim ‘ama elbisenin altında bacağım çıplak. Size izin veriyorum. Elbiseyi kaldırın ve elinizi daha önce koymuş olduğunuz yere koyun.’

“En azından denedi. Bunu takdir ediyorum, ama herkes ona bakıyordu. Ben ona engel olmayacaktım, başka kimsenin de ona engel olmayacağından emindim, ama yapamadı. Ortada eskisinden daha fazla insan yoktu, her iki durumda da aynı insanlar vardı çevremizde. Sorumluluğu benim aldığım ve itiraz etmeyeceğim ortadaydı, ama bir türlü görgü kurallarına karşı gelemedi. Akşamüstü elini-bacağıma-koyabileceğini gösteren koşullar, gece olduğunda elini-bacağıma-

koyamayacağını gösteriyordu, bu herhangi bir mantık silsilesi içinde kavranabilecek bir durumun çok ötesindeydi.”

“Ben elimi bacağına koyardım,” dedi Seldon.

“Emin misin?”

“Kesinlikle.”

“Sizin kumsallardaki terbiye ölçütleri bizimkilerden daha yüksek olmasına rağmen mi?”

“Evet.”

Dors karyolasına oturdu, sonra da ellerini başının arkasında kavuşturarak sırt üstü uzandı. “Öyleyse altında pek bir şey olmayan bir gecelik giymemden rahatsız olmuyorsundur.”

“Afalladığım söylenemez. Rahatsız olmaya gelince, bu kelimeyi hangi anlamda aldığına göre değişir. Üzerinde ne olduğunun kesinlikle farkındayım.”

“Eh, bir süre burada tıkiılıp kalacağımıza göre, bu tür şeyleri görmezden gelmeyi öğrenmeliyiz.”

“Ya da yararlanmayı,” dedi Seldon sırtarak. “Saçın da hoşuma gidiyor ayrıca. Bütün gün saçsız gördükten sonra seni, saçın hoşuma gidiyor.”

“Peki ama dokunma şimdi. Henüz yıkamadım.” Gözleri kapanır gibi oldu. “İlginç Resmi açıdan görgülü olmakla, gayri resmi açıdan görgülü olmayı birbirinden ayırdın. Senin dediğine göre, Helicon’dakiler Cinna’dakilere göre gayri resmi açıdan daha görgülü, ama resmi açıdan daha görgüsüz, öyle mi?”

“Aslında ben, elini bacağına koyan genç adamı kendimle kıyaslamıştım. Bizim Cinnalılar’ı ve Heliconlular’ı ne kadar temsil edebileceğimizi bilmiyorum. Her ik dünyada da daha düzgün bireylerin olabileceğini tahmin etmek kolay... daha çılgınların da.”

“Ama biz toplumsal baskılardan söz ediyoruz burada. Ben bütün galaksiyi gezmiş sayılmam pek, ama toplumsal tarihle ilgilenmişim. Derowd gezegeninde, bir dönem evlilik öncesi seks tamamen serbestmiş. Evli olmayanların birden çok kişiyle seks yapmasına izin verilirmiş ve insanların ortalıkta seks yapmasına ancak bu yüzden trafik sıkıştığında kızılırmış. Ama evlendikten sonra, kesinlikle monogaminin dışına çıkılamazmış. İnsanların bütün fantezilerini yaşamaları sağlandığında, her şey bittikten sonra yaşamın ciddi yönlerini daha kolay kaldırabileceklerini düşünüyörlarmış.”

“İşe yaramış mı?”

“Üç yüz yıl kadar önce bu gelenekten vazgeçmişler, ama meslektaşlarımdan bazıları, Derowd gezegeninin kendilerinden daha fazla turist çekmesinden rahatsız olan diğer dünyalardan gelen baskı sonucunda vazgeçtiklerini söylüyorlar. Galaksi düzeyinde toplumsal baskı diye bir şey de var yani.”

“Ya da bu örnekte olduğu gibi, ekonomik baskı.”

“Belki. Ayrıca üniversitedeyken toplumsal baskılar hakkında çalışma imkanı

buldum, galaksiyi pek gezmiş olmasam da. Trantor'un içinden olsun, dışından olsun pek çok insanla tanışıyordum, toplumsal bilimlerle ilgili bölümlerdeki en gözde eğlencelerden biri de, toplumsal baskılar hakkında tartışmaktır.

“Mesela burada, Mycogen’de, bana öyle geliyor ki, cinsellik sıkı sıkıya kontrol ediliyor ve çok katı kurallar altında yaşanmasına izin veriliyor, bu konuda hiç tartışılmadığı için kurallar daha da sıkı. Streeling Bölgesi’nde cinsellikten yine hiç söz edilmez, ama buradaki gibi ayıp da karşılanmaz. Bir keresinde araştırma yaparken bir hafta geçirdiğim Jennat Bölgesi’ndeysen, sürekli cinsellik tartışılır, ama sadece ayıplamak için. Trantor’da —ya da Trantor dışındaki herhangi bir yerde— cinselliğe yönelik tavrın birbirinin tıpatıp aynısı olduğu iki bölge bulabileceğini sanmam.”

“Bunu neye çevirdiğinin farkında mısınız? Öyle görünüyor ki...”

“Neye çevirdiğimi söyleyeyim. Bütün bu cinsellikle ilişkili konuşmalar falan, aklıma bir tek şey getiriyor. Bundan sonra seni gözümün önünden asla ayırmayacağım.”

“Ne?”

“İki kez ayrılmana izin verdim, ilki benim hatamdı, ikincisinde beni sen zorladın buna. Ama ikisi de kesinlikle hataydı. İlkinde ne olduğunu da biliyorsun.”

“Evet, ama ikincisinde bir şey olmadı,” dedi Seldon kızgınlıkla.

“Neredeyse başını belaya sokuyordun. Ya bir Bacıyla kaçamak yaparken yakalanmış olsaydın?”

“Bu cinsel bir...”

“Onun cinsel açıdan heyecanlanmış olduğunu kendin söyledin.”

“Ama...”

“Hataydı. Lütfen şunu kafana sok Hari. Bundan sonra, yanında ben olmadıkça hiçbir yere gitmeyeceksin.”

“Bak,” dedi Seldon buz gibi bir sesle, “ben sadece Mycogen tarihini öğrenmeyi çalışıyordum ve bir Bacıyla yaşadığım bu sözde kaçamağın sonucunda bir kitap buldum, Kitabı buldum.”

“Kitap! Doğru, kitap vardı. Göstersene hadi.”

Seldon kitabı çıkardı, onun elinden kitabı kapan Dors düşünceli bir ifadeyle kitabın ağırlığını tarttı elinde.

“İşimize yaramayabilir, Hari,” dedi. “Bu şimdiye kadar rastladığım hiçbir projektöre sığabilirmiş gibi görünmüyor. Yani Mycogen’deki projektörlerden birini kullanmamız gerekir ve onlar da bize bunu niye istediğimizi soracaklardır. Elimizde bu Kitabın olduğunu anlayacaklar ve geri almak isteyeceklerdir.”

Seldon gülümsedi. “Eğer doğru varsayımlarla yola çıkmış olsaydın Dors, ulaştığınız sonuçlar da doğru olacaktı, ama görünen o ki bu senin düşündüğün türden bir kitap değil. Projektörle kullanılmıyor. Yazılar sayfaların üzerine basılmış ve sayfaları çevirmen gerekiyor. Yağmur Damlası Kırk Üç bu kadarını açıklamıştı bana en

azından.”

“*Basılı bir kitap!*” Dors’un şaşkınlığa mı kapıldığı, yoksa mutlu mu olduğu pek anlaşılmıyordu. “Bu Taş Devrinden kalmış olmalı.”

“İmparatorluk öncesinden kaldığı kesin,” dedi Seldon, “ama tam anlamıyla değil. Daha önce basılı bir kitap görmüş müydün?”

“Bir tarihçi olmama rağmen mi soruyorsun bunu? Elbette gördüm Hari.”

“Ah, ama bunun gibi bir kitap görmüş müydün?”

Kitabı Dors’a uzattı, gülümseyerek alan Dors ilk sayfayı açtı, —sonra bir başka sayfayı— sonra da sayfaları hızla çevirmeye başladı. “Bu sayfalar boş,” dedi.

“Boş gibi görünüyor. Mycogenliler inatla ilkel görünmeye çalışıyorlar, ama tam anlamıyla öyle değil. İlkeliğin özünü koruyor olabilirler, ama yeri geldiğinde modern teknolojiyi kullanmakta da sakınca görmüyorlar. Kim bilir neden?”

“Belki öyledir Hari, ama ne anlatmaya çalıştığını anlamadım.”

“Sayfalar boş değil, mikrofilmler var içlerinde. Bak işte, versene şunu. Kapağın içindeki şu küçük çukıntıyı ittirince... Bak!”

Kitabın açık sayfası birden yavaş yavaş yukarı akan bir metinle kaplanmıştı.

“Metnin akış hızını kendi okuma hızına, şu çukıntıyı ileriye ya da geriye ittirerek uydurabiliyorsun. Metin sona erdiğinde, yani son satırı da okuduğunda, tekrar başa dönüyor ve sayfadaki görüntü kayboluyor. Diğer sayfayı çevirip okumaya devam ediyorsun.”

“Bütün bunlar için gereken enerji nereden geliyor?”

“Kitabın ömrü boyunca kullanılması için, içine yerleştirilmiş bir mikro-füzyor pili var.”

“Pili bitince...”

“Kitabı atıyorsun, hatta belki de pili bitmeden değiştiriyorsundur kitabı, yıpranma payını da düşünürsen, yeni bir tane alıyorsundur.”

Dors kitabı eline aldı yeniden, sonra da her yerini gözden geçirdi. “Böyle bir kitaptan söz edildiğini bile duymadığımı kabul etmeliyim.”

“Ben de duymadım. Galaksi, genel olarak görsel teknolojiye o kadar hızlı geçti ki bu tür bir olasılık olduğunu bile fark etmedik.”

“Bu da görsel ama.”

“Evet, ama bunda görsel teknolojinin bildik etkileri yok. Bu tür bir kitabın da avantajları var. Sıradan bir filmkitabın içerdiğinden daha fazla şey içerebiliyor.”

“Açma düğmesi neredeydi?” diye sordu Dors. “Bir bakalım. çalıştırabileceğim miyim?” Rastgele bir sayfa seçti ve metnin yukarı doğru akışını izlemeye başladı. “Korkarım bu işine yaramayacak Hari,” dedi sonra. “Galaksi öncesi dönemder kalma. Kitaptan değil, yazıdan söz ediyorum... yazıldığı dilden.”

“Okuyabilir misin bunu peki, Dors? Yani bir tarihçi olarak...”

“Bir tarihçi olarak arkaik dille uğraşmaya alışığım... ama benim de becerilerimin bir sınırı var. Bu benim anlayabileceğimden de eski. Arada bir iki kelime

anlayabiliyorum, ama bu işimize yaramaz.”

“İyi,” dedi Seldon. “Gerçekten o kadar eskiyse, işimize yarar demektir.”

“Okuyamazsan işimize yaramasını da bekleyemezsin ki.”

“Okuyabilirim,” dedi Seldon. “İki dilde yazılmış. Yağmur Damlası Kırk Üç’ün anti metni okuduğunu sanmıyorsun, değil mi?”

“Buna uygun bir eğitim aldıysa, niye olmasın?”

“Çünkü Mycogen’deki kadınların ev işleri dışında pek fazla eğitim aldıklarını sanmıyorum. İyi eğitilmiş birkaç erkek okuyabiliyordur belki bunu, ama başka herkesin Galaktik dildeki çevirisine ihtiyacı olacaktır.” Diğerinin yanındaki bir çıkıntıyı itirdi. “Ve bu da çevirinin görünmesini sağlıyor.”

Sayfada akan metin standart Galaktik dile dönüştü.

“Çok hoş,” dedi Dors hayranlıkla.

“Bunları Mycogenlilerden öğrenmiş olabilirdik, ama öğrenmedik.”

“Bundan haberdar bile değildik ki.”

“Buna inanmıyorum. Ben şimdi bundan haberdarım. Sen de haberdarsın. Ticari ya da politik nedenlerle falan arada bir Mycogen’e gelip giden başka yabancılar da olmalı, yoksa kullanmamız için başlıkları olmazdı hazırda. Demek ki, bir zamanlar birileri bu tür bir basılı kitabı ve nasıl çalıştığını görmüş olmalı, ama sadece Mycogenli tarzı bir şey olduğu için, ilginç ama araştırmaya değmez bir şey olduğunu düşünmüş olmalılar.”

“Peki araştırmaya değer bir şey mi?”

“Elbette. Her şey araştırmaya değer. Ya da öyle olmalıdır. Hummin, bu kitaplara gereken ilginin gösterilmemesini, İmparatorluğun çöküş içinde olmasına bağlandı muhtemelen.”

Kitabı kaldırdı ve heyecanla dolup taşarak, “Ama ben merak ediyorum,” dedi. “Bunu okuyacağım ve bu kitap belki de beni psikotarih bilimine taşıyacak.”

“Umarım,” dedi Dors, “ama beni dinleyecek olursan, önce uyumalı ve yarı uykunu almış olarak okumaya başlamalısın. Okurken uyuyakalırsan pek bir şey öğrenemezsin.”

Seldon bir an durakladı, sonra da, “Tıpkı annem gibisin!” dedi.

“Sana göz kulak olmalıyım.”

“Ama benim Helicon’da bir annem var zaten ve hâlâ hayatta. Annem yerine arkadaşım olmanı tercih ederdim.”

“Ona kalırsa, tanıştığımız andan beri arkadaşınım zaten.”

Seldon’a gülümsedi. Seldon onun bu hazırcevaplığını kabullenip kabullenmeyeceğini düşündü bir an. “Peki o zaman,” dedi sonunda, “tavsiyene uyacağım —arkadaşça tavsiyene— ve okumaya başlamadan önce biraz uyuyacağım.”

Kitabı iki karyolanın arasındaki sehpayaya koymak üzere uzandı, sonra bir an düşündü, döndü ve yastığının altına sıkıştırdı.

Dors Venabili hafifçe güldü. “Sanırım senden önce uyanacağımdan ve sen okuma fırsatı bulamadan benim okumaya başlayacağımdan korkuyorsun, öyle mi?”

“Şey,” dedi Seldon, utancını belli etmemeye çalışarak, “olabilir. Arkadaşlık da bir yere kadar, bu benim kitabım ve benim psikotarih bilimim.”

“Kabul,” dedi Dors, “bu konuda tartışmayacağımıza da emin olabilirsiniz. Ama bu arada, ben senin sözünü kestiğimde bir şey söylemek üzereydin. Neydi hatırlıyor musun?”

Seldon kısa bir süre düşündü. “Hayır.”

Karanlıkta sadece Kitabı düşünüyordu. Bacaktaki-el-hikâyesini düşünmedi bile Hatta çoktan unuttuğu bile söylenebilirdi, en azından şu anda hatırlamıyordu bile.

Venabili uyandığında, kolundaki saate bakınca henüz gece ortası olduğunu fark etti. Hari'nin horultusunu duymadığına göre, yatağında olmadığını anlamak zor değildi. Eğer başka bir yere gitmemişse, banyoda olmalıydı.

Banyonun kapısına hafifçe vurdu ve, "Hari?" diye seslendi.

İçerden Hari'nin dalgın dalgın, "İçeri gel," diyen sesi geldi, Dors da girdi.

Seldon klozetin kapağını indirmiş ve üzerine oturmuştu, kucağında da açık haldeki Kitap duruyordu. "Okuyorum," dedi, buna pek gerek olmasa da.

"Evet, görüyorum. Ama niye?"

"Uyku tutmadı. Üzgünüm."

"Peki ama niye burada okuyorsun?"

"Işığы yaksam, seni de uyandırmış olurdum."

"Kitabın kendi aydınlatması olmadığına emin misin?"

"Eminim. Yağmur Damlası Kırk Üç nasıl kullanacağını anlattığında aydınlatmadan falan bahsetmedi hiç. Üstelik, olsa bile o kadar çok enerji harcardım ki, pilin ömrü kısalırdı." Memnuniyetsiz bir havası vardı.

"Çıkabilirsin o halde. Banyoyu kullanmak istiyorum, burada olmamdar anlaşılıyor."

Dors banyodan çıktığında, Seldon'ın karyolasının üzerinde bağdaş kurmuş, hâlâ okumakta olduğunu gördü, odanın ışıklarının hepsini yakmıştı.

"Pek iyi görünmüyorsun. Kitap canını mı sıktı?"

Seldon ona baktı ve gözlerini kırptırdı. "Evet. Şurasına burasına bakma fırsat bulabildim sadece bu süre içinde. Bu şey bir ansiklopedi gibi görünüyor, dizininde de benim işime yaramayacak bir sürü insan ve yer adından başka bir şey yok gibi. Galaktik İmparatorluk'tan ya da İmparatorluk öncesi krallıklar döneminden de bahsedilmiyor. Tamamen tek bir dünyayla ilgili ve okuduklarımdan anladığım kadarıyla, bu dünyanın kendi içindeki politik çekişmeler hakkında yazılmış sonuç gelmez bir ansiklopediymiş gibi görünüyor."

"Belki de sandığından daha da eskidir. Belki de gerçekten tek bir dünya... insanların yaşadığı tek bir dünya olduğu zamanlardan bahsediyordun."

"Evet, biliyorum," dedi Seldon biraz da sabırsızca. "Benim istediğim bu zaten.. ama bunun bir efsane değil, tarih olduğundan emin olmak şartıyla. Sadece inanmak istediğim için, inanmak istemiyorum buna."

"Şey, bu tek dünyadan çıkış hikâyesi bugünlerde oldukça revaçta. İnsan ırkı tüm galaksiye yayılmış tek bir türden oluşuyor, yani bir yerlerden çıkmış olması gerekir. En azından şimdilerde rağbet gören görüş bu. Farklı dünyalarda aynı türün aynı şekilde ortaya çıkmasını bekleyemezsin."

"Ama bu akıl yürütmenin kesinlikle doğru olması için bir neden göremiyorum," dedi Seldon. "İnsan ırkı farklı dünyalarda birkaç farklı tür halinde ortaya çıktıysa, bu

türler daha sonradan tek bir melez tür oluşturmuş da olabilirler, değil mi?”

“Çünkü farklı türlerden melez türler ortaya çıkaramazsın. Bir türü, tür yapar budur zaten.”

Seldon bir an düşündü, sonra da vazgeçerek omzunu silkti. “Sanırım bu iş düşünmeyi biyologlara bırakacağım.”

“Arz varsayımını en sıkı savunanlar da onlar zaten.”

“Arz mı? Başlangıçtaki dünyaya böyle mi diyorlar?”

“Bu yaygın ismi, gerçek isminin ne olduğunu bilme olasılığımız yok, böyle bir dünya olduğunu kabul edersek elbette. Nerede olduğu hakkında da kimsenin bir fikri yok.”

“Arz!” dedi Seldon dudaklarını bükerek. “Bana uydurma gibi geldi. Her neyse, eğer elimdeki kitap bu ilk dünyadan söz ediyorsa bile, bu kelimeye rastlamadım. Nasıl yazılıyordu?”

Dors kelimenin nasıl yazıldığını söyledi, Seldon derhal kitapta bu kelimeyi aramaya girişti. “İşte bak. Dizinde ne o yazılışta, ne de o yazılışa yakın başka bir kelime var.”

“Gerçekten mi?”

“Arada bir başka gezegenlerden söz ediyorlar ama. İsimleri verilmemiş ve bu dünyayla doğrudan bir ilişkisi olmadığı sürece diğer gezegenlere pek ilgi gösterdiklerini de söyleyemem... en azından okuduğum kadarıyla öyle. Bir yerde Elli’den söz ediyorlar. Ne demek istediklerini anlamadım. Elli lider mi? Elli kent mi? Bana elli gezegenden söz ediyorlarmış gibi geldi.”

“Peki sürekli olarak bahsettikleri bu dünyanın ismini veriyorlar mı?” diye sordu Dors. “Arz demiyorlarsa, ne diyorlar?”

“Senin de tahmin edebileceğin gibi, ‘dünya’ ya da ‘gezegen’ diyorlar. Bazen de ‘Eski Dünya’ ya da ‘Şafağın Dünyası’ diyorlar, bunun şiirsel bir anlamı var sanırım, ben pek anlayamadım. Sanırım kitabın tümünü okuduktan sonra bazı konuları daha iyi anlamamız mümkün olacak.” Elindeki kitaba sıkıntılı bir ifadeyle baktı. “Çok zamanımı alacak, üstelik sonunda anlayabileceğimden de emin değilim.”

Dors içini çekti. “Üzgünüm, Hari,” dedi. “Hayal kırıklığına uğramış gibisin.”

“Çünkü hayal kırıklığına uğradım. Gerçi bu benim hatam. Bu kadar çok şey beklememem gerekirdi... Şimdi düşününce, kendi gezegenlerine ‘Aurora’ diyorlardı sanırım.”

“Aurora mı?” diye sordu Dors, kaşlarını kaldırarak.

“Özel isim galiba. Başka bir anlamı yoksa elbette; benim bildiğim kadarıyla yok. Senin aklına bir şey geliyor mu, Dors?”

“Aurora.” Dors düşünürken kaşları hafifçe çatılmıştı. “Ne Galaktik İmparatorluk tarihinde, ne de İmparatorluğun gelişme döneminde bu isimde bir gezegene rastladığımı hatırlamıyorum, ama yirmi beş milyon gezegenin adlarını bildiğimi de iddia edecek değilim. Üniversite kütüphanesinde araştırabiliriz... elbette Streeling’e

dönebilirsek. Burada, Mycogen'de bir kütüphane bulmaya çalışmamızın bir faydası olmaz. Bana öyle geliyor ki, sahip oldukları tüm bilgiler bu Kitap'ta yer alıyor. Kitapta yoksa, ilgileneceklerini sanmam.”

Seldon esneyerek, “Sanırım haklısın,” dedi. “Her neyse, daha fazla okumaya çalışmamın bir anlamı yok, zaten daha fazla uyanık kalabileceğimi de sanmıyorum. Işığın söndürmemi ister misin?”

“İyi olur Hari. Sabah da biraz geç kalkalım.”

Işıkları kapattıkları zaman Hari alçak sesle, “Kitapta yazılanların bazıları çok saçma,” dedi. “Örneğin gezegenlerindeki ortalama yaşam süresi üç ya da dört yüz yılmış.”

“Yüz yıl mı?”

“Evet, yaşlarını da yıllara göre değil, on yıllara göre sayıyorlar. İnsan tuhaf oluyor, çünkü yazılanların çoğu gerçek olgular hakkında gibi görünüyor, ama böyle bir saçmalıkla çıkıp geldiklerinde, kendini buna inanmak zorundaymış gibi hissediyorsun.”

“Buna inanmaya başladığını söylüyorsan, ilkel dönemlerle ilgili efsanelerde, liderlerin çok uzun ömürler sürdükleri hakkındaki iddialara da inanabilirsin demektir. Kahramanlıkları abartıldıkça, ömürlerinin de buna uygun olarak uzaması gerekiyor doğal olarak.”

“Öyle mi?” dedi Seldon, yine esneyerek.

“Öyle. Safdilliliğin çaresi de uyumak ve çözemediğin bütün konuları ertesi gün düşünmek.”

Yorgunluktan ölmek üzere olan Seldon, bir galaksi dolusu insanı anlamamanın tek çaresinin gerçekten de uzun bir ömür yaşamak olduğunu düşünme fırsatını bulabildi ancak, sonra da uykuya daldı.

Ertesi gün rahatlamış ve dinlenmiş olarak uyanan ve Kitap üzerindeki çalışmasına başlamak üzere sabırsızlanan Seldon, “Yağmur Damlası kardeşler kaç yaşındadırlar sence?” diye sordu Dors’a.

“Bilmem. Yirmi... yirmi iki?”

“Ama ya üç dört yüz yıl yaşadıklarını kabul edersek?”

“Hari. Bu çok saçma.”

“Ama kabul edersek, dedim. Matematikte hep bir şeyleri kabul ederiz ve sonunda açıkça yanlış olan ya da kendi kendisiyle çelişen bir durumun söz konusu olup olmadığına bakarız. Uzun bir yaşam, gelişme döneminin de uzun sürmesi demektir. Yirmi yaşlarında gibi görünüp, aslında altmış yaşlarında olabilirler.”

“İstersen onlara kaç yaşında olduklarını sorabilirsin.”

“Yalan söyleyeceklerdir muhtemelen.”

“Doğum belgelerine bakarsın.”

Seldon dudaklarını bükerek sıırttı. “İstediğin şeye bahse girerim —bu fırsat kaçırma istersen— ya bu konuda kayıt tutmadıklarını iddia edeceklerdir ya da kayıt tutuyorlarsa bile, bunları bir eloğlunun görmesi mümkün değildir.”

“Bahis falan yok,” dedi Dors. “Söylediğin doğru bile olsa, yaşları hakkında bir tahmin yürütmeye çalışmanın anlamı yok.”

“Hayır, hayır. Bir de şu açıdan bak. Eğer Mycogenliler normal insanların dört beş katı uzunluğunda bir yaşam sürüyorlarsa, nüfuslarının çok hızlı akmaması için fazla sayıda çocuk yapamazlar. Güneşin Efendisi’nin nüfusun artmasını engellemekten söz ettiğini ve bundan söz ederken epeyce sinirli olduğunu hatırlamışsındır.”

“Nereye varmak istiyorsun?” diye sordu Dors.

“Yağmur Damlası Kırk Üç’le gezinirken hiç çocuk görmedim ortalıkta.”

“Mikrotarım çiftliklerinde mi?”

“Evet.”

“Orada çocukların olmasını nasıl beklersin? Ben Yağmur Damlası Kırk Beş’li mağazalara gittiğimde, konutların bulunduğu bölgede her yaştan birkaç çocuk gördüm, aralarında bebekler de vardı. Az sayıdaydılar ama.”

“Ah.” Seldon üzülmüş gibiydi. “Yani çok uzun yaşamlar sürmediklerini söylüyorsun.”

“Senin mantığınla düşünürsek, kesinlikle hayır,” dedi Dors. “Sen gerçekten öyle olduğunu mu düşünüyordun?”

“Hayır, pek değil. Ama hem böyle şeylerin aklına gelmesini engelleyemiyorsun, hem de bir şekilde sınamaya kalkmadan varsayımlarda bulunmanın da bir anlamı yok.”

“Bu şekilde, daha baştan saçma oldukları belli olan şeylerle uğraşmaya devam

edersen çok zaman kaybedersin ama.”

“Baştan saçma gibi görünen şeylerin bazıları öyle değildir. Hepsi bu. Aklıma geldi de. Sen bir tarihçisin. Çalışmaların sırasında hiç adına ‘robot’ denilen birtakım nesnelere ya da böyle bir olguya rastladın mı?”

“Ah! Şimdi de yine epeyce yaygın bir başka efsaneye geçtin. Tarih öncesi dönemlerde insan şeklinde makinelerin var olduğu hakkında efsaneler bulunan bir sürü dünya var. Bu makinelere ‘robot’ deniliyormuş.

“Robotlarla ilgili hikâyeler büyük olasılıkla tek bir efsaneden kaynaklanıyor, çünkü hepsinde tema aynı. Önce insanlar robotları geliştirmiş, sonra robotların sayıları ve becerileri artmış ve neredeyse insanüstü bir güce sahip olmuşlar. Sonra da insanlığı tehdit etmeye başlamışlar ve ortadan kaldırılmışlar. Her neyse, robotların ortadan kaldırılması, bugün elimizde olan güvenilir tarihsel kayıtlarımızın ulaştığı dönemlerden çok önceleri olmuş. Bu hikâye genel olarak, insanoğulları doğdukları dünyadan ya da dünyalardan ayrılıp galaksiyi araştırmaya başladıklarında yaşanan risklerin ve tehlikelerin sembolik bir şekilde ifade edilmesi olarak yorumlanıyor. Bir şekilde başka —ve daha üstün— akıllı varlıklarla karşılaşacaklarından hep korkmuş olmalılar.”

“Belki bir kere de olsa karşılaşmışlardır ve efsanenin kaynağı budur.”

“Ama insanların yaşadığı hiçbir dünyada, insanlardan farklı ya da onlardan önce yaşamış başka akıllı varlıkların bulunduğu dair hiçbir ize rastlanmadı.”

“Ama niye ‘robot’ diyorlar ki? Bu kelimenin bir anlamı var mı?”

“Bildiğim kadarıyla hayır, ama ‘otomat’ kelimesiyle aynı anlamda kullanılıyor.”

“Otomatlar ha! Ee, niye öyle demiyorlar peki?”

“Çünkü insanlar eski bir efsaneyi anlatırken, renk katmak için arkaik kelimeler kullanmayı severler. Bu arada, bunları niye soruyorsun ki?”

“Çünkü Mycogenliler’in bu eski kitabında, robotlardan bahsediliyor. Üstelik epeyce de övüyorlar robotları bu arada... Dinle Dors, sen bu akşamüstü Yağmur Damlası Kırk Beş’le alışverişe gitmeyecek miydin?”

“Öyleydi... eğer gelirse.”

“Ona birkaç soru sorup, yanıtlarını öğrenmeye çalışır mısınız?”

“Denerim. Nedir bu sorular?”

“Senin mümkün olduğunca fark ettirmemeye çalışarak, ondan Mycogen’de özel bir önemi olan bir bina olup olmadığını öğrenmeni istiyorum, geçmişle ilgili, efsanevi bir değeri olan bir bina, yani...”

Dors onun sözünü kesti ve gülümsemesini bastırmaya çalışarak, “Sanırım Mycogen’de bir tapınak olup olmadığını öğrenmemi istiyorsun?” diye sordu.

Seldon doğal olarak ona boş boş baktı ve, “Tapınak da nedir?” diye sordu.

“Kaynağı bilinmeyen başka bir arkaik kelime. Senin istediklerinin tümünü içeren bir bina... özel bir önemi olması, geçmişle ve efsanelerle ilgili olması. Peki, sorarım Ama bundan bahsetmek isteyeceklerini pek sanmam. Özellikle de eloğullarına.”

“Yine de bir dene.”

11. KISIM

MUKADDESHANE

AURORA — ... Efsanevi bir dünyadır, ilkel çağlarda, yıldızlararası yolculuğun şafağında insanların burada yaşadığına inanılır. Bazıları bu gezegenin, yine aynı derecede efsanevi bir yer ve insanoğlunun 'doğduğu gezegen' Arz olabileceğini düşünürler. Antik Trantor'un Mycogen Bölgesi'ndeki insanlar, kendilerini Aurora'da yaşayanların torunları olduklarına inanırlardı ve bunu kendi inanç sistemlerinin temel öğretisi olarak görürlerdi; inanç sistemleri hakkında bunun dışında pek bir şey bildiğimiz söylenemez...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

50

İki Yağmur Damlası kuşluk vakti geldiler. Yağmur Damlası Kırk Beş her zamanki gibi neşeliydi, ama Yağmur Damlası Kırk Üç kapının yanında dikilip kalmıştı, içeri girmeye çekiniyor gibiydi. Gözlerini yerden ayırmıyor ve Seldon'a bakmıyordu bile.

Seldon ne yapacağını bilemedi ve Dors'a işaret etti; o da sanki günlük işleri yoluna koymaya çalışan bir kadının neşeli ses tonuyla, "Bir dakika, Bacılar," dedi. "Adamıma ne yapacağını söyleyeyim, yoksa bütün gün kendi kendine bakamaz."

Birlikte banyoya girdiklerinde Dors fısıltıyla, "Bir sorun mu var?" diye sordu.

"Evet. Yağmur Damlası Kırk Üç yıkılmış gibi görünüyor. Ona kitabı mümkün olduğunca çabuk geri vereceğimi söyler misin?"

Dors Seldon'ın yüzüne şaşkınlıkla bakakaldı uzunca bir süre.

"Hari," dedi, "çok tatlı ve anlayışlı bir adamsın, ama bir amip kadar bile sağduyur yok. Eğer zavallı kadına kitaptan söz edersem, dün olanları bana anlattığını tahmin edecek ve o zaman gerçekten yıkılacaktır. Ona her zaman olduğu gibi davranmaktan başka bir şey gelmez elimden."

Seldon başını sallayarak, "Sanırım haklısın," dedi; morali çok bozulmuştu.

Dors akşam yemek vaktinde döndü ve içeri girdiğinde Seldon'ı yine karyolasının üzerinde, kitabı okurken buldu. Matematikçinin sabrı gitgide azalıyordu artık.

Kaşlarını çatarak baktı kıza. "Burada uzun süre kalacaksak, aramızda iletişim kurmak için bir aygıt ihtiyacımız olacak. Ne zaman döneceğini bilmiyordum, biraz endişelendim doğrusu."

"İşte geldim," dedi Dors. Başlığını büyük bir dikkatle çıkardı, bu şeyden hiç de hoşlanıyormuş gibi görünmüyordu. "Merak ettiğin için teşekkür ederim. Kitabı gömüldüğünden, burada olmadığımı bile fark etmeyeceğini düşünmüştüm."

Seldon bir şeyler homurdandı.

"İletişim aygıtlarına gelince," dedi Dors, "Mycogen'de öyle şeyler bulmak kolaymış gibi gelmiyor bana. Bu, dışarıdaki eloğullarıyla iletişimi de kolaylaştırırdı, bence Mycogenliler'in liderleri dışarıdaki büyük kalabalıkla herhangi bir şekilde iletişim kurulmasını engellemeye kararlılar."

"Evet," dedi Seldon kitabı elinden bırakarak. "Kitapta okuduklarımdan da böyle olmasını beklerdim zaten. Hani adına ne diyordun... Şu tapınak hakkında bir şeyler öğrenebildin mi?"

“Evet,” dedi Dors, kaşlarının üzerindeki şeritleri çıkarırken. “Öyle bir şey var Bölgenin farklı kısımlarında birkaç tapınak mevcut, ama en önemlisiymiş gibi görünen bir tane de merkezi bina var... İnanabiliyor musun, bir kadın kirpiklerimi fark etti ve ortalıkta böyle gezinmemem gerektiğini söyledi. Uygunsuz davrandığım için beni şikâyet etmek istediğini düşünüyorum nedense.”

“Boş ver onu.” dedi Seldon sabırsızca. “Bu merkezi tapınağın nerede olduğunu öğrendin mi?”

“Nasıl gidileceğini öğrendim, ama Yağmur Damlası Kırk Beş beni kadınların özel günler dışında içeri alınmadığı konusunda uyardı. Şu sıralarda da böyle bir gün yokmuş. Adına Mukaddeshane diyorlar.”

“Ne diyorlar?”

“Mukaddeshane.”

“Ne çirkin bir isim. Anlamı nedir?”

Dors başını salladı. “Ben de yeni duydum. Anlamını Yağmur Damlası da bilmiyordu zaten. Onlara göre Mukaddeshane binanın ismi değil, bina bir Mukaddeshane. Niye öyle dediklerini sormak, bir duvara niye duvar dediklerini sormak gibi olurdu muhtemelen.”

“Bina hakkında bilgileri var mıymış?”

“Elbette, Hari. Ne için kullanıldığını biliyorlar. Burada, Mycogen'deki yaşamı dışında bir şeye adanmış. Başka, daha eski ve daha iyi bir dünyaya adanmış bir bina.”

“Bir zamanlar yaşadıkları dünyaya yani?”

“Kesinlikle. Yağmur Damlası Kırk Beş bu kadarını söyledi, ama bir şey daha var. C kelimeyi söyleyemedi bir türlü.”

“Aurora kelimesini mi?”

“Evet, ama bu kelimeyi bir grup Mycogenli arasındayken yüksek sesle söylemeni tavsiye etmem, şaşırıp dehşete kapılacaklardır. Yağmur Damlası Kırk Beş, “Mukaddeshane, adanmıştır...” dedi ve sustu, sonra da harfleri parmağıyla avucunun içine yazarak tek tek gösterdi. Sonra da kıpkırmızı kesildi, sanki açık saçık bir şey söylemiş gibi.”

“Tuhaf,” dedi Seldon. “Kitapta yazılanlar doğruysa, Aurora onların en sevgil anıları, onları birleştiren şey, Mycogen'deki her şeyin merkezi olmalı. Adını anmak niçin açık saçık bir şeymiş gibi görülsün ki?... Bacının söylediklerini yanlış anlamadığına emin misin?”

“Kesinlikle. Hem belki de o kadar tuhaf değildir. Bu konudan çok söz ederlerse eloğullarının da kulağına gidecektir. Bunu kendilerine ait bir sır olarak tutmalarının en kolay yolu, söylenmesini bile tabu kılmak olacaktır.”

“Tabu mu?”

“Antropolojik bir terim. Belirli bir davranışı engellemek üzere uygulanan ciddi ve son derece etkili toplumsal baskı anlamına geliyor. Kadınların Mukaddeshane'ye

girememesi de sanırım bir tabu. Bir Bacıya Mukaddeshane'ye girmek isteyip istemeyeceğini sorsak muhtemelen dehşete kapılırdı.”

“Peki aldığın tarife göre Mukaddeshane'ye kendi başıma kolayca gidebilir miyim?”

“Öncelikle Hari, yalnız gitmiyorsun. Ben de seninle geliyorum. Bu konuyu sanıyorum konuşmuş ve seni uzaktan koruyamayacağım konusunda anlaşmıştık... sulusepken kardan da, vahşi kadınlardan da. İkincisi, oraya gitmek için yürümek pratik bir tercih olmayacaktır. Mycogen, diğer bölgelerle kıyaslandığında küçük bir bölge olabilir, ama görüldüğü kadar da küçük değil.”

“O zaman otoyolla gideriz.”

“Mycogen'den geçen bir otoyol hattı yok. Bu Mycogenliler'le eloğullarının iletişim kurmasını kolaylaştırırdı. Yine de, daha az gelişmiş gezegenlerde bulunan türden toplu taşıma araçları var. Aslında Mycogen öyle bir yer ki, sanki az gelişmiş bir gezegenden bir parça koparıp, ileri topluluklardan oluşan Trantor'un içine yamamışsın. Bu arada Hari, kitabı mümkün olduğunca çabuk bitir. Görüldüğü kadarıyla, kitap sende kaldıkça Yağmur Damlası Kırk Üç'ün başı dertte olacak; fark edilirse bizim başımız da derde girebilir.”

“Yani kitabı bir eloğlunun okuması da mı tabu sence?”

“Bundan eminim.”

“Eh, geri vermek aslında büyük bir kayıp olmayacak. Bana kalırsa yüzde 95'in inanılmaz derecede sıkıcı, politik gruplar arasında sonu gelmez çekişmeler, ne hikmeti olduğunu anlayamadığım birtakım politik kararların gerekçelerini açıklamak için sonu gelmez tartışmalar, ahlaki meselelerde bitmek bilmez nasihatler... ki bu ahlaki meseleler bir türlü aydınlatılmıyor, aydınlatıldığında da bu insanı çileden çıkaracak kadar sinir bozucu bir kendini beğenmişlikle yapıyor.”

“Sanki kitabı elinden alsam, sana büyük bir iyilikte bulunacaktım gibi konuşuyorsun.”

“Ama kalan yüzde beş bu asla-ismi-anılmaması-gereken Aurora'yı anlatıyor. Bu kısımda bir şeyler bulabileceğimi ve bulduklarımın işime yarayabileceğini düşünmekten kendimi alamıyorum. Bu yüzden Mukaddeshane'ye gitmek İstedim.”

“Mukaddeshane'de, Aurora hakkında kitapta anlatılanları destekleyen birtakım kanıtlar bulacağın mı düşünüyorsun?”

“Bir anlamda öyle. Ayrıca kitapta otomatlar, ya da onların deyimiyle robotlar hakkında anlatılanlara da kendimi kaptırmış durumdayım. Bu konu çok ilgimi çekti.”

“Bunu ciddiye almıyorsun elbette, değil mi?”

“Sayılır. Kitaptaki bazı kısımları kelimesi kelimesine yorumlarsan, robotların insan şeklinde olduklarından söz ediliyor denilebilir.”

“Doğal olarak. Bir insan taklidi yapacaksan, yaptığın taklidin de insan şeklinde olması gerekir.”

“Evet, taklitte ‘benzerlik’ vardır, ama bu kaba bir benzerlik de olabilir. Bir ressam çöp adam da çizebilir, bunun bir insanı temsil ettiğini fark edip, tanıyabilirsiniz. Baş yerine bir daire, gövde yerine kütük gibi bir şey, kollar ve bacaklar yerine de dört tane eğri büğrü çizgi, işte bitti. Ama ben robotların gerçekten insan biçiminde olduklarını söylüyorum, tüm ayrıntılarıyla.”

“Çok saçma, Hari. Metali düzgün oranlarda, derinin altındaki kasları andıracal yumuşak hatlarda biçimlendirmek için harcaman gereken zamanı bir düşünsene.”

“Sana ‘metalden’ söz eden oldu mu, Dors? Kitaptan anladığım kadarıyla, robotlar organik ya da benzeri malzemelerden yapılmış ve deriyle kaplanmışlar. Onları ne diğer robotlardan, ne de insanlardan ayırmak o kadar kolaymış.”

“Bunlar kitapta mı yazıyor?”

“Pek söz edilmiyor aslında. Ama anlatılanlardan çıkanlara bakılırsa...”

“Senin çıkardıklarına yani, Hari. Bunu ciddiye alamazsın.”

“Yine de bir deneyeyim. Kitapta robotlar hakkında anlatılanlardan çıkan dört tane nokta var... dizinde bu konuyla ilgili olarak yer alan bütün konu başlıklarını inceledim. İlk olarak, daha önce dediğim gibi, en azından bir kısmı, ayırt edilemeyecek derecede insana benziyorlardı; ikincisi —buna böyle denebilirse elbette— ömürleri çok uzundu.”

“Şuna ‘kullanım süreleri’ de istersen,” dedi Dors. “Yoksa onların tam anlamıyla insan olduklarını düşünmeye falan başlayacaksın.”

“Üçüncüsü,” dedi Seldon onu umursamadan, “bazıları —ya da en azından bir tanesi— günümüzde de yaşıyor.”

“Hari bu en yaygın efsanelerden biri. Eski çağlardan gelen kahraman ölmemiştir, ama dondurulmuş bir halde beklemektedir, kendisine ihtiyaç duydukları önemli bir çağda halkını kurtarmak için geri dönecektir. Hari, gerçekten.”

“Dördüncüsü,” dedi Seldon, yemi yutmamıştı, “kitabın bazı yerlerinde, bu merkez tapınakta —ya da Mukaddeshane’de... sözü edilen tapınak oysa elbette, çünkü kitapta bu kelimeyle hiç karşılaşmadım— bir robot olduğunu ima eden satırlar var.” Sonra bir an durakladı ve, “Görüyor musun?” diye sordu Dors’a.

“Hayır,” dedi Dors. “Görmem gereken nedir?”

“Bütün bu noktaları bir araya getirirsek, hâlâ hayatta olan, diyelim ki yirmi bin yıldır falan yaşayan ve insana benzeyen bir robotun Mukaddeshane’de olabileceğini görürüz.”

“Hadi ama Hari, buna inanmıyorsun değil mi?”

“Aslında inanmıyorum, ama aklımdan da bir türlü çıkmıyor. Ya doğruysa? Milyonda bir olasılık olduğunu biliyorum ama, ya doğruysa? Bunun işime ne kadar yarayabileceğini görmüyor musun? Galaksinin elimizdeki tarihsel kayıtların ulaşamayacağı kadar erken dönemlerini hatırlayabilir. Psikotarih biliminin ortaya çıkmasına yardımcı olabilir.”

“Bütün bunlar doğru olsa bile, Mycogenliler robotla görüşmene izin verecekler mi

sanıyorsun?”

“İzin almayı düşünmüyorum. Ama en azından Mukaddeshane’ye gidip görüşebileceğim bir robot olup olmadığına bakabilirim.”

“Şimdi olmaz ama. En erken yarın. Yarın sabah bu konuda daha mantıklı olmazsan gideriz.”

“Ama içeri kadınları almadıklarını sen söylemiştin.”

“Eminim kadınların dışarıdan bakmasına izin veriyorlardır, bana kalırsa başka bir şey de yapamayacağız zaten.”

Dors bu kez kesin kararlıydı.

Hari Seldon, yolu Dors'un göstermesi fikrine sıcak bakıyordu. Kız Mycogen'de anayolları daha önce kullanmıştı ve buraları Hari'den daha iyi biliyordu.

Dors Venabili ise bu fikirden o kadar da memnun değildi, kaşları çatılmıştı. "Kaybolma olasılığımız çok yüksek, biliyorsun," dedi.

"Elindeki kitapçık sayesinde kaybolmayız," dedi Seldon.

Dors ona sabırsızca baktı. "Sadece Mycogen'i düşün, Hari. Benim ihtiyacım olan şey bilgisayarlı bir harita, sorular sorabileceğim bir şey yani. Bu Mycogen haritasıysa bir parça plastiğe basılı. Bu şeye nerede olduğumuzu söyleyemem. Ne konuşarak, ne de bir tür klavye kullanarak nerede olduğumuzu giremem. O da bana bir şey söyleyemez. Bu basılı bir harita sadece."

"O zaman üzerinde yazılı olanları oku."

"Ben de bunu yapmaya çalışıyorum zaten, ama bu harita onu kullanmaya alışık olanlar için hazırlanmış. Birilerine nasıl kullanacağımızı sormalıyız."

"Hayır, Dors, bunu ancak başka çaremiz kalmadığında yapacağız. Dikkat çekmek istemiyorum. Kendi yolumuzu bulmaya çalışmamızı tercih ederim, arada bir yanlış yöne dönsek bile."

Dors dikkatle elindeki büyük bir kitapçığı inceledi, sonra da, "Mukaddeshane'nin yeri daha iyi belirtilmiş," dedi istemeye istemeye. "Bence bu çok doğal. Sanırım Mycogen'deki herkes oraya gitmek isteyecektir arada bir." Yine epeyce bir uğraştıktan sonra, "Bak ne diyeceğim," dedi. "Buradan oraya giden bir araç yok."

"Ne?"

"Heyecanlanma hemen. Anladığım kadarıyla bizi oraya götürecek olan araca ulaştıracak başka bir araç var. Arada aktarma yapmak zorunda kalacağız."

Seldon rahatlamıştı. "Eh, elbette. Trantor'daki otoyolda bile aktarma yapmada gideceğin yolun yarısını gidemezsin."

Dors Seldon'a sabırsız bir bakış attı. "Bunu ben de biliyorum. Ama bunu bana haritaların söylemesine alışığım sadece. Ne yapacağını kendin bulman gerekince, en basit şeyler bile insanın gözünden bir süreliğine kaçabiliyor."

"Tamam, tatlım. Kızma. Yolu öğrendiyse, göster bakalım. Ben mütevazı bir şekilde seni izleyeceğim."

Öyle de yaptı. Sonra bir kavşağa geldiler ve durdular. Beyaz entariler içinde üç erkek ve gri fistanları olan üç kadın da aynı kavşakta bekliyordular. Seldon onlara galaksinin her yerinde hoş karşılanacak türden bir gülümsemeyle selam vermeye çalıştı, ama diğerleri onun yüzüne boş boş baktılar, sonra da öte yana döndüler.

Sonunda araç gelmişti. Helicon'dayken Seldon'ın yerçekimi otobüsü dediği türden bir aracın antika sayılabilecek bir versiyonuydu bu. İçinde, üzerleri kumaşla kaplanmış, her biri dörder kişilik yirmi kadar sıra vardı. Her sıranın iki tarafında kapılar yer alıyordu. Otobüs durduğunda, yolcular iki taraftan da binebiliyordu.

(Seldon bir an otobüsün trafiğin aktığı tarafından inenlerin kendilerini tehlikeye attıklarını düşündü, ama sonradan her iki taraftaki araçların da otobüsün yanına geldiklerinde durduklarını fark etti. Otobüs durduğunda yanından hiç araç geçmiyordu.)

Dors, Seldon'ı sabırsızlıkla iteledi, o da yan yana iki boş koltuğun olduğu bir sıraya geçip oturdu. Dors da onu izledi. (Otobüse erkekler önce biniyor ve önce iniyordu, Seldon'ın gördüğü kadarıyla.)

“İnsanları incelemeyi bırak,” diye homurdandı Dors. “Etrafına dikkat et.”

“Denerim.”

“Örneğin...” dedi Dors, önlerindeki sıranın sırtındaki kutu şeklinde bir alanı işaret ederek. Araç hareket ettiği anda, kutunun içinde bir sonraki durağın ismini ve yakınlarda bulunan önemli binaları ve kavşakları bildiren kelimeler yanıp sönmeye başlamıştı.

“Bak, aktarmayı nerede yapacağımızı muhtemelen bu şekilde öğreneceğiz. Er azından burası tamamıyla geri kalmış bir bölge değil.”

“Güzel,” dedi Seldon. Bir süre sonra Dors'a doğru eğilerek, “Kimse bize bakmıyor, diye fısıldadı. “Kalabalık yerlerde insanların mahremiyetini korumak için sanki birtakım yapay sınırlar oluşturulmuş. Bunu fark etmiş miydin?”

“Bu hep hoşuma gitmiştir. Eğer bunu bir psikotarih kuralı yapmayı düşünüyorsan, kimsenin etkileneceğini sanmam.”

Dors'un da tahmin etmiş olduğu gibi, incekleri yere geldiklerinde önlerindeki ışıklı tabela Mukaddeshane'ye aktarma yapacakları durağa yaklaştıklarını bildirdi.

Araçtan indiler ve yine beklemeye başladılar. İlerideki birkaç otobüs biraz önce bu kavşaktan kalkmışlardı, ama fazla beklemelerine gerek kalmadan yeni bir otobüsün geldiğini gördüler. Trafiğin hızlı aktığı bir yoldaydılar anlaşılan. Gerçi bu pek şaşırtıcı değildi; Mukaddeshane bölgenin en önemli merkezinde yer alıyor olmalıydı.

Otobüse bindiklerinde Seldon, “Hiç para ödemedik,” diye fısıldadı.

“Haritaya göre toplu taşıma hizmeti ücretsizmiş.”

Seldon dudağını büktü. “Ne kadar uygarca. Bence hiçbir şey tek başına bulunmuyor: ne geri kalmışlık, ne barbarlık, hiçbir şey.”

Ama Dors onu dürterek, “Senin kural bozuldu,” diye fısıldadı. “İzleniyoruz Sağdaki adam.”

Seldon göz ucuyla baktı. Sağ tarafındaki zayıf ve yaşlıca bir adamdı. Koyu kahverengi gözleri ve esmer bir teni vardı; kökleri alınmış olmasaydı siyah saçları olacağına emindi Seldon. Tekrar kendi önüne dönüp düşünmeye başladı. Bu Birader normalden farklı görünüyordu. O âna dek dikkat ettiği kadarıyla, diğerleri biraz uzunca, açık tenli ve mavi ya da ela gözlü oluyorlardı. Elbette, bunu genel bir kural haline getirecek kadar çok sayıda Birader görmemişti.

Sonra entarisinin sağ kolunun yenine birinin dokunduğunu hissetti. Tereddütle o yana döndüğünde, üzerinde *DİKKATLİ OL, ELOĞLU* yazan bir kâğıda bakarken buldu kendini.

Seldon birden ürktü ve eli otomatik olarak başlığına gitti. Yanında oturan adam hafifçe, “Saçın,” diye mırıldandı.

Seldon başlığın açılan yerini bulmuştu, şakağının orada birkaç saç teli dışarı fırlamıştı. Bir ara başlığı yerinden oynatmış olmalıydı. Başlığı kimseye belli etmemeye çalışarak, çabucak yerine oturttu; sonra da dışarı çıkan bir şey olup olmadığını eliyle kontrol etti.

Sağ tarafındaki adama döndü, hafifçe selam vererek, “Teşekkür ederim,” diye mırıldandı.

Adam gülümsedi ve sakin bir sesle, “Mukaddeshane’ye mi gidiyorsunuz?” diye sordu.

Seldon başıyla onayladı. “Evet.”

“Tahmin etmek zor olmadı. Ben de oraya gidiyorum. Beraber inelim mi?” Dostça gülümsedi.

“Yanımda, şey...”

“Kadının da mı var? Elbette. Üçümüz gideriz o zaman.”

Seldon ne tepki vereceğini bilemiyordu. Dors’un olduğu tarafa çabucak bir göz attığında, onun dosdoğru önüne bakmakta olduğunu gördü. Bacılara yakışır bir tavırla, erkeklerin arasındaki konuşmayla ilgilenmiyormuş gibi görünüyordu. Yine de, Seldon Dors’un sol dizine hafifçe vurduğunu fark etti ve bunu (pek fazla düşünmeden) ‘pekâlâ’ anlamına aldı.

Sonuçta, kendisi de bu teklifi nezaket kurallarına da uygun olacak şekilde kabul etmek istiyordu, böylece, “Evet, elbette,” diye yanıtladı soruyu.

Yön bildiren tabela Mukaddeshane’ye yaklaştıklarını gösterinceye ve Seldon’ın Mycogenli arkadaşı ayağa kalkıncaya dek aralarında başka konuşma geçmedi. Otobüs Mukaddeshane’nin çevresinde bir tur attı; sonunda durduğunda otobüsteki herkes ansızın boşalmaya başladı, erkekler kadınlardan önce inebilmek için öne geçmeye çalışıyorlardı. Kadınlarsa onları izliyordu.

Mycogenli’nin sesi, yaşından dolayı biraz çatlak çıkıyordu, ama neşeli olduğu anlaşılıyordu. “Öğle yemeği için biraz erken, arkadaşlar, ama bana inanın yemek

yiyebileceğiniz yerler çok yakında dolup taşacaktır. Bir şeyler alıp dışarıda atıştıralım mı? Buraları iyi tanırım ve yemek için de bildiğim güzel bir yer var.”

Seldon bunun hiçbir şeyden haberi olmayan eloğullarını kötü ya da pahalıya mal olacak bir yerlere sürüklemek için önceden ayarlanmış bir tuzak olup olmadığını düşündü, ama şansını denemeye karar verdi.

“Çok nazıksınız,” dedi. “Biz buraları pek iyi bilmediğimize göre, sizi izleyeceğiz.”

Bir açık hava tezgâhından bir şeyler —sandviç ve sütü andıran bir içecek— aldılar. Hava güzel ve onlar da turist oldukları için Mukaddeshane'nin bahçesine gidebileceklerini ve yemeklerini orada yiyeceklerini söyledi yaşlı Mycogenli, böylece çevreye de bir göz atmış olurlardı.

Ellerinde yiyeceklerle yürürlerken, Seldon Mukaddeshane'nin küçük ölçekli de olsa İmparatorluk Sarayı'nın bir kopyasını andırıldığını fark etti. Bahçe de İmparatorluk Sarayı'nın bulunduğu alanın çok küçük bir kopyası gibiydi. Mycogenliler'ir İmparatorluk kurumlarına hayran olduklarını düşünemiyordu bile; aslında nefret edip, küçümsüyor olmalıydılar, ama İmparatorluğun kültürel üstünlüğünden etkilendikleri ortadaydı.

“Çok güzel, değil mi?” dedi Mycogenli gururla.

“Öyle,” dedi Seldon. “Gün ışığında nasıl da parlıyor.”

“Bahçesi,” dedi yaşlı adam, “Şafağın Dünyası'ndaki hükümet bahçesinin taklididir... daha küçük bir taklittir elbette.”

“İmparatorluk Sarayı'nın bahçesini gördünüz mü hiç?” diye sordu Seldon ihtiyatla.

Mycogenli imayı anlamıştı, ama bu onu kızdırmış gibi görünmüyordu. “Şafağın Dünyası'nı onlar da ellerinden geldiğince kopya etmeye çalıştılar.”

Seldon bu konuda çok kuşkuluydu, ama bir şey söylememeyi tercih etti.

Gün ışığı altında tıpkı Mukaddeshane gibi parlayan, beyaz taştan yapılmış, yarım daire şeklindeki bir banka gelmişlerdi.

“Güzel,” dedi Mycogenli, koyu renk gözleri sevinçle parlamıştı. “Kimse yerim kapmamış. Benim diyorum, çünkü en çok burada oturmayı seviyorum. Çok güzel bir manzarası var, buradan bakınca ağaçların arkasında Mukaddeshane'nin yan duvarını görebiliyorsunuz. Oturun lütfen. Soğuk değildir, emin olun. Arkadaşınız da. O da oturabilir. O bir elkızı, biliyorum, onların farklı gelenekleri vardır. İsterse.. konuşabilir de.”

Dors ona ters ters baktı, ama oturdu.

Bu yaşlı Mycogenli ile bir süre oturabileceklerini yeni fark eden Seldon elini uzatarak, “Ben Hari, arkadaşım da Dors. Ama numaralarımız yok korkarım,” dedi.

“Herkesin... kendi ismi var,” dedi diğeri coşkuyla. “Ben de Miselyum Yetmiş İki.^[2] Büyük bir aileyizdir.”

“Miselyum mu?” diye sordu Seldon tereddütle.

“Şaşırdınız galiba,” dedi Miselyum. “Anlıyorum, şimdiye kadar sadece daha esk

ailelerimizin üyeleriyle karşılaştınız. Hepsinin Bulut, Günışığı ya da Yıldızıışı gibi gökyüzü kökenli isimleri vardı.”

“Kabul etmeliyim ki...” diye söze başladı Seldon, ama Miselyum araya girdi.

“Eh, alt sınıflardan biri ile de tanışın öyleyse. Biz isimlerimizi yeryüzünden ve ürettiğimiz mikroorganizmalardan alırız. Son derece saygın isimlerdir.”

“Eminim,” dedi Seldon. “Otobüste yaşadığım sorun konusunda yardım ettiğiniz için de teşekkür ederim.”

“Bakın,” dedi Miselyum Yetmiş İki, “sizi büyük bir beladan kurtardım. Eğer siz benden önce bir Bacı görmüş olsaydı, hiç şüphesiz çılglık atardı ve yakınlardaki bütün Biraderler birlik olup sizi otobüsten kovalarlardı... hatta otobüsün durmasını bile beklemeyebilirlerdi.”

Dors, Seldon’ın yanında kalan Miselyum’u görebilmek için öne doğru eğildi. “Pek siz niye öyle davranmadınız?”

“Ben mi? Ben eloğullarına düşman değilim ki. Ben bir akademisyenim.”

“Akademisyen mi?”

“Ailemdeki ilk akademisyen. Mukaddeshane Okulu’nda okudum ve çok başarılıydım. Bütün eski bilimleri öğrendim, eloğullarınca yazılan kitapların ve filmkitapların bulunduğu eloğulları kütüphanesine girme iznim var. İstedğim filmkitabı izleyebilirim, istediğim kitabı okuyabilirim orada. Bilgisayarlı bir araştırma kütüphanemiz bile var, ona da girebiliyorum. Bu tür şeyler insanın ufkunu genişletiyor. Birazcık saç görmek beni ürkütmüyor. Saçları olan insanların resimlerini hep görüyorum. Kadınların da.” Bir an Dors’a baktı.

Bir süre sessizce yemeklerini yediler, sonra Seldon, “Gördüğüm kadarıyla Mukaddeshane’ye giren bütün Biraderlerin bellerinde kırmızı bir kuşak var,” dedi.

“Ah, evet,” dedi Miselyum Yetmiş İki. “Sol omuzdan, belin sağ tarafına doğru iner... genellikle çok hoş işlemleri vardır.”

“Niçin böyle?”

“Biz ona ‘obi’ deriz.^[3] Mukaddeshane’ye girmekten duyulan sevinci ve onu korumak için dökmeye hazır olduğumuz kanı simgeler.”

“Kanı mı?” diye sordu Dors kaşlarını çatarak.

“Sadece sembolik olarak. Şimdiye kadar kimsenin Mukaddeshane’de kar döktüğünü falan duymadım. Bu yüzden pek eğlenceli de sayılmaz aslında. Genellikle Kayıp Dünya hakkında ağlayan, inleyenler, yas tutanlar ve kendini yerden yere vuranlar vardır içeride.” Sesini alçaltarak, “Çok aptalca,” diye ekledi.

“Siz... inançlı biri değil misiniz?” diye sordu Dors.

“Ben bir akademisyenim,” dedi Miselyum gururla. Gülümsemekten kırış kırış olmuştu, böylece yaşını daha çok belli ediyordu. Seldon adamın kaç yaşında olduğunu merak etti. Birkaç yüz mü?... Hayır, bu konuyu kapatmışlardı çoktan. Bu mümkün değildi, yine de...

“Kaç yaşındasınız?” diye sordu Seldon, birden kendine hakim olamayarak.

Miselyum Yetmiş İki bu sorudan alınmış gibi görünmüyordu, yanıt verirken de hiç duraksamadı ve, “Altmış yedi,” dedi.

Seldon sormaktan kendini alamıyordu. “Halkınızın, çok eski dönemlerde insanların yüzyıllarca yaşadığına inandığını duymuştum.”

Miselyum Yetmiş İki, bir an şaşkın şaşkın baktı Seldon’a. “Bunu da nereder duydunuz? Birileri boşboğazlık etmiş olmalı... ama doğru. Öyle bir inanç var. Gerçi sadece eğitilmiş olmayanlar inanıyor, ama eskiler, bizim üstün olduğumuz inancını yaymaya yaradığı için bu inancı destekliyor. Aslında, daha iyi beslendiğimiz için bizim ortalama yaşam süremiz başka yerlerdekine oranla yüksek gerçektir, ama yüz yıl yaşayanlar bile az çıkıyor.”

“Gördüğüm kadarıyla siz Mycogenliler’in üstün olduğuna inanmıyorsunuz,” dedi Seldon.

“Mycogenliler’in diğerlerinden bir farkı yok. Diğerlerinden daha aşağı olmadıklar kesin. Ama ben tüm insanların eşit olduklarını düşünüyorum... kadınların bile,” diye ekledi, Dors’a doğru bakarak.

“Sanırım,” dedi Seldon, “halkınızdan pek çok insan buna karşı çıkacaktır.”

“Sizin halkınızdan da,” dedi Miselyum Yetmiş İki; biraz bozulmuş benziyordu “Yine de ben böyle düşünüyorum. Bir akademisyen böyle düşünmelidir. Eloğullarının önemli edebiyat eserlerinin hepsini okudum. Kültürünüzü biliyorum. Bu konuda makaleler yazdım. Sizin yanınızda da rahatlıkla oturabiliyorum, tıpkı... bizden biriymişsiniz gibi.”

“Eloğullarının yaşam tarzını bilmekle övünüyorsunuz sanki,” dedi Dors biraz keskin bir sesle. “Mycogen dışına çıktınız mı hiç?”

Miselyum Yetmiş İki rahatsız olmuş gibiydi. “Hayır.”

“Niçin? Bizi daha iyi tanıyabilirdiniz.”

“Rahat edemezdim. Peruk takmam gerekirdi. Utanırdım.”

“Peruk takmanız neden gereksin ki?” diye sordu Dors. “Kel de kalabilirsiniz.”

“Hayır,” dedi Miselyum Yetmiş İki, “öyle bir aptallık yapamam. Saçı olanlar benimle dalga geçerlerdi.”

“Dalga mı geçerler? Neden?” diye sordu Dors. “Trantor’da pek çok kel insan var başka dünyalarda da.”

“Babam keldir,” dedi Seldon içini çekerek, “on ya da yirmi yıl sonra ben de kel olacağım sanırım. Saçlarım şimdiden açılmaya başladı.”

“O kellik sayılmaz,” dedi Miselyum Yetmiş İki. “Yanaklarınızda ve gözlerinizde üzerinde kıllarınız kalıyor. Ben hem kel, hem köse olmaktan bahsediyorum... hiç kıl olmamasından.”

“Bedeninizin tamamında mı?” diye sordu Dors merakla.

Miselyum Yetmiş İki bu kez gücenmiş gibi görünüyordu, hiçbir şey söylemedi.

Konuşmayı yeniden asıl konuya çekmek isteyen Seldon, “Söylesene Miselyum Yetmiş İki,” dedi, “eloğulları da içeride neler olduğunu görmek için

Mukaddeshane'ye girebilirler mi?"

Miselyum Yetmiş İki sertçe başını salladı. "Asla. Orası sadece Şafağın Oğulları'nı aittir."

"Sadece oğullarına mı?"

Miselyum Yetmiş İki bir an için şaşkınlığa kapıldı, ama sonra hoşgörüsüyle, "Eh, siz eloğullarındansınız," dedi. "Şafağın Kızları ancak belli günlerde girebilir. Öyle işte Ben onaylamıyorum bunu. Bana kalsa, 'Girin. İstedığınızı görün' derdim. Aslında beni ilgilendirdiği de pek söylenemez."

"Siz Mukaddeshane'ye hiç girmiyor musunuz?"

"Küçükken annemle babam götürmüştü, ama" —başını salladı— "sadece Kitabı okuyan, eski güzel günler için ağlayıp, iç çeken insanlar vardı. İnsanın içi sıkılıyor. Konuşmak yasak. Gülmek yasak. Başkasına bakmak bile yasak. Zihniniz tamamen Kayıp Dünya'yla meşgul olmalı. Tamamen." İstememiş gibi bir el hareketi yaptı. "Bana uygun bir şey değil. Ben bir akademisyenim ve her şeyi görebilmek isterim."

"Güzel," dedi Seldon, bir fırsat yakaladığını düşünerek. "Biz de öyle düşünüyoruz Biz de akademisyeniz, Dors ve ben."

"Biliyorum," dedi Miselyum Yetmiş İki.

"Biliyor musunuz? Nereden biliyorsunuz?"

"Öyle olmalısınız. Mycogen'e girmelerine izin verilen eloğulları İmparatorluk görevlileri ve diplomatlardan, önemli tüccarlardan ve akademisyenlerden ibarettir... bana akademisyen gibi geldiniz. Sizinle ilgilenmemin nedeni buydu. Akademisyenlerin bir araya gelmesi." İçtenlikle gülümsedi.

"Öyleyiz gerçekten de. Ben bir matematikçiyim. Dors bir tarihçi. Siz?"

"Benim uzmanlık alanım... kültür. Eloğullarının bütün önemli edebiyat eserlerini okudum: Lissauer, Mentone, Novigor..."

"Biz de sizin önemli eserlerinizi okuduk. Örneğin ben Kitabı okudum... Kayıp Dünya hakkındakini."

Miselyum Yetmiş İki'nin gözleri faltaşı gibi açılmıştı. Esmer tenine rağmen biraz sararmış gibiydi. "Okudunuz mu?"

"Nasıl? Nerede?"

"Üniversitemizde kopyaları var, elbette okumak için izin almamız gerekiyor."

"Kitabın kopyaları mı?"

"Evet."

"Eskiler bunu biliyor mu?"

"Robotlar hakkında yazılanları da okudum," dedi Seldon.

"Robotlar mı?"

"Evet. Mukaddeshane'ye girmeyi bu yüzden istiyorum. Robotu görmel istiyorum." (Dors, Seldon'ın dizini tekmeledi hafifçe, ama Seldon onu duymazlıktan geldi.)

"Ben öyle şeylere inanmam," dedi Miselyum Yetmiş İki rahatsız olmuş gibi.

“Akademisyenlere uygun değil bu.” Ama sanki birinin konuştuğunu duymasından korkuyormuşçasına etrafa bakındı.

“Mukaddeshane’de hâlâ bir robot bulunduğunu okudum,” dedi Seldon.

“Böyle saçmalıklar hakkında konuşmak istemiyorum,” dedi Miselyum Yetmiş İki. Ama Seldon ısrar etti. “Olsaydı, Mukaddeshane’nin neresinde olurdu sizce?”

“Olsaydı bile, bunu ben bilemezdim. Çocukluğumdan beri oraya gitmedim.”

“Özel bir yer, gizli bir yer var mıydı peki?”

“Eskilerin ‘kartal yuvası’ var. Oraya sadece Eskiler çıkabilir, ama orada bir şey yok.”

“Siz hiç çıktınız mı?”

“Hayır, elbette çıkmadım.”

“Öyleyse nereden biliyorsunuz.”

“Orada bir nar ağacı olmadığını da bilmiyorum. Lazerli bir org olmadığını da bilmiyorum. Orada olmayan milyonlarca şey sayabilirim size. Bu şeylerin orada olmadığını bilmemem, orada olduklarını mı gösterir?”

Seldon bir an söyleyecek bir şey bulamadı.

Miselyum Yetmiş İki’nin endişeli yüzünde kısa bir gülümseme belirdi. “Akademisyence bir akıl yürütme,” dedi. “Ben kolayca kandırabileceğiniz bir adam değilim, gördüğünüz gibi. Yine de, Eskilerin kartal yuvasına çıkmanızı tavsiye etmem. Orada bir eloğlu olduğunu fark ettiklerinde neler yapacaklarını öğrenmek isteyeceğinizi sanmam. Şey... Şafak üzerinize olsun.” Birdenbire —hiçbir şey söylemeden— kalktı ve uzaklaştı.

Seldon, onun arkasından biraz da şaşkınlıkla bakakalmıştı. “Niye böyle kaçıp gitti ki?” diye sordu.

“Sanırım,” dedi Dors, “birileri yaklaştığı için.”

Gerçekten de onlara doğru gelen biri vardı. İnce bir zevkle işlenmiş beyaz bir entari içinde, uzun boylu bir adam vakur adımlarla onlara doğru geliyordu. Entarisinin üzerinde yine çok incelikle işlenmiş ve hafifçe parıldayan kırmızı bir kuşak vardı. Görünüşünden yetkili biri olduğu anlaşılıyordu, onları orada görmekten hoşnut olmadığı ise daha da belliydi.

Mycogenli adam yaklaşırken, Hari Seldon ayağa kalktı. Bunun buradaki görgü kurallarına uyup uymadığını bilemiyordu, ama sonuçta bir zararı olmayacağını düşünmüştü. Dors Venabili de onunla birlikte ayağa kalkmış, ama gözlerini yerden ayırmamaya özen göstermişti.

Adam onların arasında durdu. O da oldukça yaşlıydı, ama Miselyum Yetmiş İki'den daha ince bir şekilde yaşlanmıştı. Yaşlandıkça, hâlâ çok yakışıklı olan yüzüne onu diğer insanlardan ayıran bir güzellik oturmuş gibiydi. Kel kafası mükemmel bir yuvarlaklıktaydı, kuşağının alev alev yanan kırmızısıyla tam bir karşıtlık oluşturan mavi gözleri insanın gözünü alıyordu.

“Gördüğüm kadarıyla eloğullarındansınız,” dedi adam. Sesi, Seldon'ın beklediğinden biraz daha yüksek çıkmıştı, ama söylediği her kelimedede otoritesinin ağırlığını vurgulamak ister gibi yavaş yavaş konuşuyordu.

“Öyle,” dedi Seldon, kibar ama kesin bir tavırla. Karşısındakinin konumunu küçümsemek gibi bir niyeti yoktu, ama kendi konumunu da korumak istiyordu.

“İsimleriniz?”

“Ben Helicon'dan Hari Seldon. Arkadaşım da Cinna'dan Dors Venabili. Ya siz Mycogenli?”

“Ben Yıldız Kuşağı İki,” dedi adam. Sonra da başını kaldırarak ekledi “Mukaddeshane'nin Eskilerindenim. Ya sizin konumunuz nedir, eloğlu?”

“Biz,” dedi Seldon, zamiri vurgulayarak, “Streeling Üniversitesi'nde akademisyeniz. Ben bir matematikçiyim, arkadaşım bir tarihçi, burada Mycogen'ir yaşam tarzını araştırmak üzere bulunuyoruz.”

“Kimin izniyle?”

“Güneşin Efendisi On Dört'ün. Buraya gelişimizde bizi o karşılamıştı.”

Yıldız Kuşağı İki bir an sessiz kaldı, fakat sonra yüzünde bir gülümseme belirdi ve neredeyse yumuşak bir havaya büründü. “Eskilerin En Yücesi. Onu iyi tanırım.”

“Öyle olmalı,” dedi Seldon tatlılıkla. “Başka bir şey var mıydı, efendim?”

“Evet.” Eskiler Meclisi üyesi, biraz önceki güçlü konumunu yeniden kazanmak istiyordu. “Ben gelirken yanınızda olan ve sonra kaçıp giden o adam kimdi?”

Seldon başını iki yana salladı. “Daha önce hiç görmemiştik ve hakkında hiçbir şey bilmiyoruz, efendim. Sadece rastlantı eseri karşılaştık ve Mukaddeshane hakkında bir şeyler sorduk.”

“Ne sordunuz?”

“İki soru sorduk, efendim. Karşıdaki binanın Mukaddeshane olup olmadığını ve eloğullarının oraya girmesine izin verilip verilmediğini sorduk. İlk soruya olumlu, ikinci soruya olumsuz bir yanıt verdi.”

“Çok doğru söylemiş. Peki siz Mukaddeshane'yi niye merak ediyorsunuz?”

“Efendim, burada Mycogen'deki yaşamı incelemek üzere bulunuyoruz,

Mukaddeshane de Mycogen'deki yaşamın beyni ve kalbi değil midir?"

"Mukaddeshane tamamen bize aittir ve başka kimseye açık değildir."

"Bilimsel görevimizi yerine getirmek için, Eskilerin birinden —En Yüce'sinden— bile izin alamaz mıyız?"

"Eskilerin En Yücesi size böyle bir izin verdi mi?" Seldon bir an durakladı, o sırada Dors da, bir an için de olsa onunla göz göze gelmek için kafasını kaldırmıştı. Seldon yalanı artık bu kadar abartmaması gerektiğini düşündü. "Hayır," dedi, "henüz değil."

"Belki de hiç alamayacaksınız," dedi Eskiler Meclisi üyesi. "Mycogen'de yetkililerir izniyle bulunuyorsunuz, ama en yüksek yetkili bile halkı tümüyle kontrol edemez. Mukaddeshanemize çok değer veririz, halkımız Mycogen'de herhangi bir yerde bir eloğlu gördüğünde çabucak heyecana kapılabilir, ama özellikle Mukaddeshane'nin yakınlarında birini gördüklerinde daha da büyük bir heyecana kapılacaklardır. Biraz kolay heyecanlanan birinin 'İstilacılar!' diye bağırması yetecektir, bu sakın kalabalık sizi paramparça etmek isteyen bir kalabalığa dönüşüverecektir hemen. Kelimenin tam anlamıyla parçalamaktan söz ediyorum. Kendi iyiliğiniz için, Eskilerin En Yücesi size nezaket göstermiş olsa bile, rica ediyorum gidin buradan. Hemen!"

"Ama Mukaddeshane..." diye konuşmayı sürdürmek istedi Seldon inatla, ama Dors onu entarisinden nazikçe çekti.

"Mukaddeshane'de sizin ilginizi çekecek ne olabilir ki?" diye sordu Eskiler Meclisi üyesi. "İşte karşınızda duruyor. İçeride sizi ilgilendiren bir şey yok."

"Robot var," dedi Seldon.

Eskiler Meclisi üyesi, Seldon'ın yüzüne büyük bir şaşkınlıkla bakakaldı, sonra Seldon'ın kulağına eğilerek sertçe fısıldadı: "Hemen gidin buradan, yoksa bizzat 'İstilacılar!' diye bağırmaya başlayacağım. Eskilerin En Yücesi'nin ismini vermemiş olsaydınız, size bu şansı da vermezdim."

Hızla uzaklaşmaya başlayan Dors, kendinden hiç beklenmedik bir güçle Seldon'ı çekti. Ayakları yerden kesilen Seldon, dengesini yeniden bulduktan sonra çabucak onun peşine takıldı.

Bu konuyu ancak ertesi sabah Dors açtığı zaman yeniden konuştular, Seldon Dors'un konuyu açma şeklini çok kırıcı buldu.

“Eh, dünkü olay tam bir fiyaskoydu, değil mi?” dedi Dors.

Konunun Dors'tan fazla bir laf yemeden kapandığını düşünen Seldon, birden somurtmaya başladı. “Niçin fiyasko olsun ki?”

“Resmen kovulduk. Peki, ne için? Ne elde etmiş olduk?”

“Orada bir robot olduğunu öğrenmiş olduk sadece.”

“Miselyum Yetmiş İki robot falan olmadığını söyledi.”

“Elbette öyle söyleyecekti. O bir akademisyen —ya da öyle sanıyor— Mukaddeshane'de olmadığını bildiği şeyler de, muhtemelen gittiği o kütüphaneyi dolduracak kadar çoktur. Ama Eskiler Meclisi üyesinin tepkisini gördün.”

“Gördüm, evet.”

“İçeride bir robot olmasa, kesinlikle öyle davranmazdı. Bunu biliyor olmamız onu dehşete düşürdü.”

“Bu sadece senin tahminin, Hari. Üstelik bir robot varsa bile, içeri girmemiz mümkün değil.”

“Deneyebiliriz ama. Kahvaltıdan sonra dışarı çıkar ve bana bir kuşak alırsın, şu ‘objeh’ dediklerinden. Kuşağı takar, gözlerimi imanla yerden ayırmadan içeri girerim.”

“Kafandaki başlıkla mı? Seni saniyesinde fark ederler.”

“Hayır edemezler. Eloğulları hakkındaki bilgilerin bulunduğu kütüphaneye gideceğiz. Zaten orayı görmek istiyordum. Anladığım kadarıyla, Mukaddeshane'nin ek binalarından biri olan kütüphaneden Mukaddeshane'ye geçmek için bir geçit falan olmalı.”

“Orada da seni hemen yakalayacaklardır.”

“Hiç de değil. Miselyum Yetmiş İki'nin söylediklerini duydun. Herkes başı önünde o yüce Kayıp Dünya'ları, Aurora'ları hakkında düşünmeye dalmış oluyor. Kimse başkalarına bakmıyor. Başka birine bakmaları için, eğitimlerinde çok büyük bir eksik olması gerek. Sonra da Eskilerin kartal yuvasını bulacağım.”

“Bu kadar kolay mı olacak?”

“Miselyum Yetmiş İki, bir ara bana Eskilerin kartal yuvasına çıkmaya çalışmamamı tavsiye etmişti. Yani yukarı. Mukaddeshane'deki kulede, merkez kulede bir yerlerde olmalı.”

Dors başını salladı. “Adamın tam olarak ne dediğini hatırlamıyorum, senin de hatırladığını sanmıyorum. Bu kadar kanıt yetmez... ama bekle.” Kaşları birdenbire çatılmıştı.

“Ee?” dedi Seldon.

“Arkaik dilde, ‘yükseklerdeki bir oda’ anlamına gelen ‘kartal yuvası’ diye bir

kelime var.”

“Ah! Gördün mü işte. Senin fiyasko dediğin olay sonucunda son derece önemli bir şeyler öğrendik. Bir de yirmi bin yıldır yaşayan bir robot bulursam orada ve o da bana...”

“Böyle bir şeyin olduğunu ve senin de onu bulduğunu kabul etsek bile, ki pek olası görünmüyor, kimse senin orada olduğunu fark etmeden onunla ne kadar konuşabileceğini düşünüyorsun?”

“Bilmem, ama onun varlığını kanıtlayabilir ve bulabilirsem, onunla konuşmanın bir yolunu düşüneceğim. Hem bu şartlar altında artık geri çekilemem. Hummin psikotarih bilimini geliştirme olasılığımın olmadığını düşündüğüm zamanlarda beni kendi başıma bırakmalıydı. Ama şimdi böyle bir olasılık var gibi görünüyor, artık kimsenin beni durdurmasına izin veremem... biri beni öldürmezse elbette.”

“Mycogenliler buna kalkışabilir, Hari; bu riske girmemelisin bence.”

“Girmeliyim. Deneyeceğim.”

“Hayır, Hari. Seni korumam gerekiyor ve buna izin vermeyeceğim.”

“Vermelisin. Psikotarihi geliştirmenin bir yolunu bulmak benim hayatımdan daha önemli. Benim hayatımın tek değeri , psikotarihi geliştirebilecek olmamdan geliyor. Bunu engellersen, senin görevin de anlamını yitirir... Bir düşün istersen.”

Hari, içinin yepyeni bir ödev duygusuyla olduğunu hissediyordu. Daha kısa süre önce, yeni oluşmaya başlayan bir gökadasını andıran ve kanıtlama konusunda bile umutsuzluğa kapılmış olduğu psikotarih kuramı, şimdi biraz daha gelişmiş, biraz daha elle tutulur hale gelmişti. Artık kuramını kanıtlamanın mümkün olduğuna inanmaktan, bunu tüm ruhuyla hissetmekten başka çaresi yoktu. Parçalar bir araya toplanıyor gibiydi, henüz resmin tamamını göremese de, Mukaddeshane’de bulmacanın başka bir kısmının daha seçilir hale geleceğinden emindi.

“Öyleyse ben de geliyorum, böylece seni gerektiğinde oradan çekip çıkarabilirim, seni aptal.”

“Ama kadınlar giremez.”

“Burada beni bir kadın yapan nedir? Sadece bu gri renkli fistan. Bunun altında göğüslerimin olduğu fark edilmiyor. Kafamdaki başlık yüzünden saçımın kadın saçları şeklinde olduğu da anlaşılmıyor. Bir erkek gibi tertemiz yıkanmış ve makyajsız bir yüzle çıkıyorum dışarıya. Buradaki erkeklerin yüzünde sakal izi de yok. Oraya girmek için tek ihtiyacım olan beyaz bir entari ve bir de kuşak. Tabu olduğuna inanmasalar bütün Bacılar oraya bu şekilde girebilirdi. Ama beni tutan bir tabu yok.”

“Seni tutan ben varım. Buna izin veremem. Çok tehlikeli.”

“Senin için olduğundan daha tehlikeli değil ama.”

“Ama bu riske girmek zorundayım.”

“Öyleyse ben de. Senin görevinin benimkine üstünlüğü nereden kaynaklanıyor?”

“Çünkü...” Seldon durup düşünmeye çalıştı.

“Çünkü sen kendi görevini öyle görüyorsun,” dedi Dors, sesi çok sertti. “Yanımda ben olmadan oraya gitmene izin vermeyeceğim. Bunu denersen, seni bayıltıp bağlarım. Eğer öyle olmasını istemiyorsan, yalnız gitme fikrini aklından çıkar.”

Seldon tereddüt içindeydi, kendi kendine pek hoş olmayan bir şeyler homurdandı. Tartışmayı kaybetmişti... en azından şimdilik.

Neredeyse bulutsuz, ama sanki ince bir sisle örtülüymüşçesine donuk maviydi gökyüzü. Seldon bunun hoş bir görüntü olduğunu düşündü, ama hemen ardından güneşi özlediğini fark etti. Üstyaka'ya çıkmadıkları sürece Trantor'da kimse gezegenin güneşini göremiyordu, o zaman bile yukarıdaki doğal bulut tabakasının açılmasını beklemek gerekiyordu.

Trantor'un yerlileri güneşi özleyiyorlar mıydı acaba? Bunu hiç düşünüyorlar mıydı? Aralarından biri güneşin rahatlıkla görülebildiği bir gezegene gittiğinde, acaba korku ve dehşetten yarı körleşmiş halde bakıp kalıyor muydu?

Bu kadar çok insanın, bu sorulara yanıt bulmaya çalışmaksızın yaşamlarını sürdürmelerine şaşıyordu... Bu soruları akıllarına bile getirmemelerin nedeni neydi? Hayatta sorulara yanıt aramaktan daha heyecan verici bir şey olabilir miydi?

Bakışları gökyüzünden yere doğru indi. Geniş yolun kenarında, çoğunluğunu dükkânların oluşturduğu alçak binalar sıralanmıştı. Her iki yönde de sayısız yer arabası gelip gidiyor, hiçbiri kendi şeridinden ayrılmıyordu. Tam bir antika koleksiyonu gibi görünüyorlardı, ama aslında elektrikle çalışıyorlardı ve çok sessizdiler. Seldon 'antika' sözcüğünün niye alay içerdiğini düşündü. Sessizlik aslında yavaşlığı anlatmak için kullanılıyor olabilir miydi? Ya da, yaşamın gerçekten acelesi var mıydı?

Kaldırımlarda oynayan çocukları gördüğünde, Seldon dudaklarını büzdü sıkıntıyla. Çocuklarını öldürmeye kalkmadıkları sürece Mycogenliler için uzun bir ömür söz konusu olamazdı. Her iki cinsten çocuklar da (gerçi erkeklerle kızları birbirinden ayırmak mümkün değildi ama) dizlerinin birkaç santimetre üstüne kadar inen fistanlar giymişlerdi; böylece çocukluk çağındaki o çılgınca hareketlilikleri engellenmemiş oluyordu.

Gerçi en fazla bir parmak kalınlığında kesilmiş olsa da, çocukların saçları yerinde duruyordu, ama biraz daha büyük olanların fistanlarının omuz kısmında, kafalarının üst kısmını tamamen görünmez kılacak şekilde başlarına geçirdikleri kapüşonları vardı. Sanki yaşları büyüdükçe saçları biraz daha ayıp bir şey haline geliyordu... ya da saç köklerinin alınacağı ergenliğe geçiş törenini sabırsızlıkla bekledikleri, o gün gelinceye kadar da saçlarını gizlemeye çalıştıkları bir yaşa ulaşıyorlardı. Birden Seldon'ın aklına bir şey geldi. "Dors, alışverişe çıktığınızda ödemeyi kim yapıyordu. Sen mi, yoksa Yağmur Damlaları mı?"

"Ben yaptım elbette. Yağmur Damlaları kredi kartlarını çıkarmadılar bile. Her niye çıkaracaklardı ki? Aldıklarımız bizim içindi sonuçta, onlar için değil ki."

"Ama sende Trantor'da kullanılan bir kredi kartı var... eloğullarına ait bir kredi kartı yani."

"Elbette, Hari, ama bir sorun çıkmadı. Mycogenliler kendi kültürlerini, düşünme ve yaşam tarzlarını istedikleri gibi sürdürebilirler. Saç köklerini aldırıp, fistan

giyebilirler. Ama bir şekilde bu dünyada kullanılan para birimini kullanmak zorundalar. Yoksa ticareti engellemiş olurlar, aklı başında olan kimse böyle bir şeyi istemez. Krediler ticaretin can damarıdır, Hari.” Elinde hayali kredi bir kartı tutuyormuş gibi yaptı.

“Yani senin kredi kartını kabul ettiler, öyle mi?”

“Bakmadılar bile. Başlığım hakkında da tek kelime etmediler. Kredin varsa her şeyi yapabilirsin.”

“Eh, iyi öyleyse. Yani ben de alabilirim...”

“Hayır, alışverişi ben yapacağım. Kredin varsa her şeyi yapabilirsin, ama bir elkızının her şeyi yapması daha kolaydır. Kadınlara para üstünü pek dikkat etmeden veriyorlar, bana da aynı şekilde yüzüme bakmadan verdiler... İşte her zaman alışveriş yaptığım dükkâna geldik.”

“Ben burada bekleyeceğim. Güzel bir kuşak al bana... etkileyici bir şey olsun.”

“Neye karar verdiğimizizi unutmuş gibi davranma. İki tane kuşak alacağım. Bir de yeni bir beyaz entari... benim ölçülerime uygun.”

“Bir kadının beyaz bir entari almasının tuhaf olduğunu düşünmeyecekler midir sence?”

“Elbette düşünmeyeceklerdir. Benimle aynı ölçülerde olan erkeğim için aldığımı düşüneceklerdir. Aslına bakarsan, kredi kartımda yeterli kredi olduğu sürece böyle şeyler düşünmeyeceklerdir bile.”

Seldon dışarıda beklemeye başladı, sanki biri çıkıp gelecek ve onun bir eloğlu olduğunu anlayıp selamlayacak ya da —daha büyük bir olasılıkla— onun bir eloğlu olduğunu bağırmaya başlayacakmış gibi geliyordu, ama kimse gelmedi sonuçta. Yanından geçenlerin çoğu onun olduğu tarafa bakmıyordu bile, bakanlarsa hiçbir şey fark etmeden geçip gidiyorlardı. Seldon özellikle çiftler halinde, daha da kötüsü yanlarında bir erkekle dolaşan gri fistanlılardan, yani kadınlardan korkuyordu. Onlar eziliyor, görmezden geliniyor, itilip kakılıyorlardı. Bir eloğlunu gördüklerinde çığlık atmaları onlara daha ne kaybettirebilirdi ki? Ama kadınlar da onu görmeden yanından geçip gitmişlerdi.

Burada bir eloğlu görebileceklerini düşünmedikleri için görmüyorlar, diye düşündü Seldon.

Bunun biraz sonra Mukaddeshane’ye yapacakları ziyaret açısından iyi bir işaret olduğunu düşündü. Orada bir eloğlunun bulunabileceği hiç akıllarına gelmeyecekti, böylece onları fark etmeleri de çok daha zor olacaktı!

Dors dışarı çıktığı zaman, keyfi epey yerine gelmişti.

“Her şeyi aldın mı?”

“Hepsini aldım.”

“Öyleyse odamıza dönelim ki, sen de üzerini değiştir.”

Beyaz entari, Dors’un üzerine gri fistanı kadar iyi oturmamıştı. Anlaşılan Dors dükkânda entariyi deneme fırsatı bulamamıştı, çünkü en aptal bir tezgâhtar bile bir

şeylerin ters gittiğini fark edebilirdi.

“Nasıl görünüyorum, Hari?” diye sordu Dors.

“Tam bir oğlan çocuğu gibi,” dedi Seldon. “Hadi bir de kuşağı deneyelim... yan obiyi. Buna böyle demeye alışsam iyi olacak.”

Henüz başlığını takmamış olan Dors, saçlarını mutlulukla sallıyordu. “Şimdiler takma,” dedi birden. “Üzerimizde kuşakla Mycogen’de geçit töreni yapmayacağız herhalde. Dikkatleri üzerimize çekmemeye çalışmalıyız.”

“Hayır, hayır. Sadece nasıl takıldığını görmek istemiştım.”

“Eh, onu da takma ama. Bu daha kaliteli ve daha güzel işlemleri var.”

“Haklısın, Dors. Herkesin dikkatini kendi üzerime çekmeliyim. Senin bir kadın olduğunu anlamalarını istemem.”

“Benim düşündüğüm o değildi, Hari. Sadece şık görünmeni istemiştım.”

“Çok teşekkür ederim, ama bu pek mümkün değil bence. Neyse, bu nasıl takılıyordu?”

Hari ile Dors birlikte obilerini takmayı öğrenmeye çalıştılar, akıcı bir hareketle tek seferde yapmayı öğrenene dek defalarca takıp çıkardılar. Önceki gün Mukaddeshane’de bir adamı izlemiş olan Dors, nasıl yapılacağını Hari’ye de öğretti.

Hari etrafını bu kadar dikkatli gözlemlediği için onu övünce de kızarak, “Önemli bir şey değil, Hari,” dedi, “sadece görmüştüm işte.”

“Öyleyse sen gözlem yapma konusunda bir dâhisin de diyebiliriz,” dedi Hari.

Sonunda öğrenmiş olduklarına karar verdiklerinde, karşı karşıya durup birbirlerinin kıyafetini gözden geçirdiler. Hari’nin obisi pırıl pırıl parlıyordu, biraz daha soluk, ama aynı renkteki kumaşın üzerinde bir ejderi andıran kıpkırmızı bir desen vardı. Dors’unki biraz daha donuk bir renkteydi, ortasına doğru inen, çok açık renkli basit bir çizgiden başka bir deseni yoktu. “İşte,” dedi Dors, “zevкли bir olduğumu göstermek için bu kadarı yeter.” Sonra da obisini çıkardı.

“Şimdi,” dedi Seldon, “bunları katlayıp, iç ceplerimizden birine koyuyoruz. Yanımda kredi kartım var —aslında Hummin’in ama— şu cepte bu odanın anahtarı ve diğer tarafta da Kitap.”

“Kitap mı? Onu yanında taşıman iyi bir fikir mi?”

“Elbette. Sanırım Mukaddeshane’ye giden herkesin yanında bir Kitap bulunmalı. İçeri girerken Kitaptan bir pasaj okumak falan gerekiyor olabilir. Gerekirse Kitabı ikimiz birlikte kullanırız, kimse de fark etmeyebilir. Hazır mısınız?”

“Aslında asla hazır olmayacağım, ama seninle birlikte geleceğim.”

“Sıkıcı bir gezinti olacak, merak etme. Başlığımı kontrol eder misin, bu kez saçlarım falan görünmesin? Kafanı da kaşımamaya dikkat et.”

“Kaşımam. İyi görünüyorsun.”

“Sen de.”

“Sen biraz sinirli gibisin.”

“Niye sence?” diye sordu Seldon ekşi bir suratla.

Dors birdenbire uzanıp Hari'nin elini sıktı, sonra kendi yaptığına kendisi de şaşırması gibi geri çekildi. Başını öne eğerek, beyaz entarisini düzeltti. Bu olanlara biraz şaşırsa da, tuhaf bir şekilde hoşuna da giden Hari boğazını temizledi ve, "Had gidelim," dedi.

12. KISIM

KARTAL YUVASI

ROBOT — ... Kimi gezegenlerin eski çağlara ait efsanelerinde genellikle 'otomat' olarak geçen şeyi anlatmak için kullanılan bir terim. Robotların genellikle insan biçiminde oldukları ve metalden yapıldıkları düşünülür, ama bazılarının organik bir malzemeden yapıldıkları da söylenmektedir. Kaçış'ı sırasında Hari Seldon'ın gerçek bir robot gördüğüne inanılmaktadır, ama bu öykünün kaynağı kuşkuludur. Seldon'ın pek çok ciltten oluşan yazılarında robotlardan hiç bahsedilmemektedir, gerçi...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

56

Kimse onları fark etmemişti.

Hari Seldon ile Dors Venabili bir gün öncesinde yaptıkları yolculuğun aynısını yaptılar, ama bu kez kimse onlara dönüp bir daha bakmadı. Yüzlerine bir kez bakan bile olduğu söylenemezdi. Birkaç kez otobüsün iç tarafındaki koltuklarda oturan birilerinin geçmesi için dizlerini içeri çekmeleri gerekmişti, ama daha içerde boş bir koltuk kaldığında o tarafa doğru kaymaları gerektiğini çabucak kavradılar.

Bu kez dışarıda olup bitenler onları eskisi kadar çekmediği için, otobüsteki insanların epeydir yıkanmamış fiistanlarının kokusundan kısa sürede bezdiler.

Ama sonunda gidecekleri yere varmışlardı işte.

"İşte kütüphane karşımızda," dedi Seldon alçak sesle.

"Umarım," dedi Dors. "En azından Miselyum Yetmiş İki dün bu binay göstermişti."

Rahat tavırlarla, sallana sallana girdiler binanın içine.

"Derin bir nefes al," dedi Seldon. "Bu ilk engel."

Ön taraftaki kapı açıktı, içerdeki ışık ise biraz daha loştu. Yukarı çıkan beş geniş basamak görülüyordu; basamaklar taştan yapılmıştı. En alttaki basamağın üzerine çıktılar ve merdivenin onların ağırlıklarıyla otomatik olarak harekete geçmediğini fark edene kadar birkaç saniye öylece dikildiler. Dors hafifçe sırttı ve Seldon'a yukarı çıkmalarını işaret etti.

Birlikte basamaklardan yukarı çıktılar, Mycogen'in geri kalmışlığı onları mahcup etmişti. Sonra bir kapıdan içeri girdiler, kapının hemen yanında bir masa ve Seldon'ın şimdiye kadar gördüğü en basit ve hantal bilgisayarın üzerine eğilmiş çalışmakta olan bir adam vardı.

Adam kafasını kaldırıp onlara bakmadı. Gerek duymamıştır, diye düşündü Seldon. Beyaz entariler, kel kafalar... bütün Mycogenliler birbirlerine o kadar çok benziyorlardı ki, insan onları birbirinden ayıramıyordu, bu da şu anda eloğulları olarak onların işine geliyordu.

Hâlâ masasının üzerinde bir şeylerle uğraşmakta olan adam, "Akademisyen misiniz?" diye sordu.

"Akademisyeniz," dedi Seldon.

Adam başıyla bir kapıyı işaret etti. "Girin. Keyfinize bakın."

İçeri girdiler, görebildikleri kadarıyla kütüphanenin bu kısmında onlardan başka kimse yoktu. Ya kütüphane çok sık kullanılan bir yer değildi, ya da akademisyenlerin sayısı azdı; belki de —daha muhtemel olan— ikisi birdendi.

“Bir tür kimlik ya da izin belgesi falan göstermemiz gerekeceğini ve benim de unuttuğumuzu söyleyerek yalvarmak zorunda kalacağımı düşünmüştüm,” dedi Seldon.

“Bizim burada olmamız her halükarda hoşuna gitmiş olmalı. Hiç böyle bir yer görmüş müydün? Eğer bir mekânın da bir insan gibi ölebildiğini kabul etseydik, şu anda bir cesedin içinde yürüdüğümüzü söyleyebilirdik.”

Bu kısımdaki kitapların çoğu, tıpkı Seldon’ın iç cebindeki kitap gibi basılı kitaplardı. Dors rafların arasında gezinerek kitapların isimlerine baktı. “Çoğu eski kitaplar,” dedi. “Bir kısmı klasik. Bir kısmıysa hiçbir işe yaramaz.”

“Dışarıdan gelen kitaplar mı? Mycogen dışından demek istiyorum.”

“Evet. Eğer kendilerine ait kitapları varsa, başka bir yerde tutuyor olmalılar. Burası, dünkü zavallı gibi kendine özgü akademisyenlerin dışarıyla ilgili araştırmalarına ayrılmış bir yer olmalı... İşte kaynak eserlerin bulunduğu kısım, işte bak bir İmparatorluk Ansiklopedisi... en az elli yıllık olmalı... Ah, bir de bilgisayar.”

Klavyeye uzandı, ama Seldon onu durdurdu, “Yapma. Bir sorun çıkabilir ve gecikmemize yol açabilir.”

Duvara monte edilmiş bir dizi rafın üzerinde belli belirsiz parlayan *MUKADDESHANE’YE GİDER* yazısını gösterdi. Mukaddeshane’nin ikinci d’si yanmıyordu, bu ya yakınlarda olmuş ve henüz fark edilmemişti, ya da kimse umursamamıştı. (İmparatorluğun çöküş döneminde olduğunu düşündü Seldon. Bütün kısımlarıyla Mycogen de dahil olmak üzere.)

Etrafına bakındı. Mycogenliler’in gururla övündükleri, belki Eskilerin kend inaçlarını destekleyen bilgi kırıntıları bulmak ve bunları eloğullarının önemli yazarlarına aitmiş gibi göstermek için kullandıkları bu zavallı kütüphanede kimsecikler yokmuş gibi görünüyordu. Onlardan sonra gelen kimse olmamıştı.

“Şuraya geçelim,” dedi Seldon, “kapıdaki adamın bizi göremeyeceği bir yere ve kuşaklarımızı takalım.”

Sonra, tam kapıya geldikleri sırada, bu ikinci engeli de aştıktan sonra belki geri dönme şansını bulamayacaklarını fark eden Seldon, “Dors, sen gelme benimle,” dedi.

Dors’un kaşları çatıldı. “Neden?”

“Güvenli değil ve seni tehlikeye atmak istemiyorum.”

“Ben seni korumak üzere buradayım,” dedi Dors yumuşak, ama kararlı bir şekilde.

“Beni nasıl koruyabilirsin ki? Sen öyle düşünmesen de, ben kendimi koruyabilirim. Üstelik seni de korumaya çalışırken, ikimiz birden tehlikeye atılmış olacağız. Bunu göremiyor musun?”

“Sen benim için endişe etmemelisin, Hari,” dedi Dors. “Endişe etmek benim işim senin değil.” Entarinin altında kaybolmuş göğüslerinin bulunduğu yerden geçen

kuşaağı eliyle vurdu.

“Hummin beni korumanı istediğı için mi?”

“Görevim bu olduğı için.”

Seldon'ın kolunu dirseğinin üzerinden kavradı, o kadar güçlü kavramıştı ki, matematikçi onun bu kadar güçlü olmasına her zamanki gibi şaşırıp kalmıştı. “Ben buna karşıyım, Hari,” dedi, “ama sen içeri girmen gerektiğini düşünüyorsun, ben de birlikte girmeliyim.”

“Peki, o zaman. Ama bir şey olursa ve sen de kaçma fırsatını bulursan, hiç durma kaç. Benim için endişe etme.”

“Boşa nefes harcıyorsun, Hari. Ayrıca bana hakaret de ediyorsun.”

Seldon giriş düğmesine bastı ve otomatik kapı açıldı. İkiisi birlikte, hatta neredeyse tek vücut halinde, kapıdan içeri girdiler.

Büyük bir odadaydılar. İçeride mobilya benzeri hiçbir şey olmadığı için oda olduğundan daha da büyük görünüyordu. Ne bir sandalye, ne bir sıra, ne de herhangi bir koltuk vardı. Ne bir dekorasyon malzemesi, ne de herhangi bir süsleme görünüyordu ortalıkta.

Belirgin bir ışık kaynağı da yoktu, sadece herhangi bir noktaya odaklanmamış, her yere eşit oranda dağılan, yumuşak bir aydınlık vardı. Duvarlar ise tamamen boş sayılmazdı. Farklı yüksekliklerde ve kolayca kavranamayan aralıklarla yerleştirilmiş küçük, ilkel, iki boyutlu televizyonlar vardı ve hepsi açıktı. Dors'la Seldon'ın durdukları yerden bakıldığında üçüncü bir boyut görünmüyordu, gerçek holovizyonu andıran hiçbir şey yoktu bu televizyonlarda.

İçeride insanlar da vardı. Gerçi pek fazla değillerdi ve hiçbiri yan yana durmuyordu. Hepsi tek tek ve tıpkı televizyonlar gibi kolayca kavranması mümkün olmayan aralıklarla ortalığa dağılmışlardı. Üzerlerinde beyaz entariler ve kırmızı kuşaklar vardı.

Etraf genellikle sessizdi. Bildik anlamda kimsenin konuştuğu söylenemezdi. Ama bazılarının dudakları oynuyor, kendi kendilerine bir şeyler mırıldanıyorlardı. Arada bir yürüyenler ise bunu fark ettirmeden ve gözlerini yerden ayırmadan yapıyorlardı.

Ortalıkta tam bir cenaze töreni havası esiyordu.

Seldon Dors'a doğru eğildi, ama kız hemen parmağını dudaklarına götürerek susuşareti yaptı ve televizyonlardan birini gösterdi. Ekranda yeni açan çiçeklerle kaplı pastoral bir bahçe görüntüsü vardı, kamera bu bahçenin üzerinde geziniyordu yavaşça.

Diğerlerini taklit ederek —hafif adımlarla ve adımlarını dikkatle atarak— ekranlardan birinin yanına doğru yürüdüler.

Ekranın yarım metre kadar uzağına gelmişlerdi ki, yumuşak ve ikna edici olmaya çalışan bir ses duyuldu: “Eski bakım kitaplarından ve bahçe fotoğraflarından yararlanarak inşa edilen Antennin bahçeleri, Eos'un eteklerinde bulunmaktadır. Dikkat ederseniz...”

“Biri yaklaşıncaya açılıyor galiba, biraz uzaklaşırsak kendiliğinden kapanacaktır,” dedi Dors, Seldon'ın televizyonun sesi yüzünden duymakta zorlandığı bir fısıltıyla. “Yeterince yaklaşırsak birbirimize fark edilmeden konuşabiliriz, ama sakın bana bakma ve birinin yaklaştığını görürsen konuşmayı kes.”

Başını öne eğen ve ellerini önünde kavuşturan Seldon (insanların genellikle bu pozda durmayı tercih ettiklerini fark etmişti), “Her an biri ağlamaya başlayacakmış gibi geliyor,” dedi.

“Olabilir. Kayıp Dünyalarının yasını tutuyorlar,” dedi Dors.

“Umarım filmleri arada bir değiştiriyorlardır. Hep aynı şeyi izlemek insanı can

sıkıntısından öldürebilir.”

“Her ekranda farklı bir film var,” dedi Dors, gözleriyle etrafı kolaçan ederek. “Filmler belli aralıklarla değişiyor olabilir. Bilmem.”

“Bekle!” dedi Seldon fısıltıdan azıcık yüksek bir sesle. Sonra sesini yine alçalttı: “Bana tarafa gel.”

Ne söyleyeceğini bilemeyen Dors’un kaşları çatıldı, ama Seldon başıyla işaret ederek gelmesini söyledi. Yine aynı şekilde kimseye fark ettirmeden yürüyorlardı, ama bu kez Seldon sanki biraz daha çabuk varmak istiyormuş gibi uzun adımlar atıyordu. Onu sonunda yakalayan Dors, entarisinden —bir anlığına da olsa— sertçe çekerek uyardı. Seldon yavaşladı.

“Robotlar burada işte,” dedi yaklaştıkları ekranın sesi.

Ekranda, inişli çıkışlı bir çayırın ortasında, arka plandaki çitlerin arasında bir ev görülüyordu ve bir de ancak robot olarak tanımlanabilecek üç şey vardı. Gördükleri kadarıyla robotlar metalden yapılmıştı ve insan biçimini belli belirsiz andırıyorlardı.

Ekrandan gelen ses şöyle diyordu: “Kısa bir süre önce kurgulanan bu kayıta, üçüncü yüzyıldaki ünlü Wendome malikânesinin inşa edilişi görülüyor. Ortada gördüğünüz robot, geleneğe uygun olarak Bendar diye adlandırılmıştı ve antik kayıtlara göre, yerine yenisi geçene dek yirmi iki yıl boyunca hizmet vermişti.”

“Kısa bir süre önce dediğine göre, arada bir görüntüleri değiştiriyor olmalı.”

“Evet, bin yıldır ‘Kısa bir süre önce’ demiyorlarsa elbette.”

Yanlarına bir Mycogenli yaklaştı ve Seldon’la Dors kadar olmasa bile, yine de alçak bir sesle, “Selamlar, Biraderler,” dedi.

Konuşurken Dors’a ve Seldon’a bakmıyordu, Seldon da bir an şaşkınlığa kapılarak, farkında olmadan adamın bulunduğu tarafa baktıktan sonra, hemen kendini toplamış ve başını önüne eğmişti. Dors o tarafa bakmamıştı bile.

Seldon tereddüt içindeydi. Miselyum Yetmiş İki, Mukaddeshane’de kimsenin konuşmadığını söylemişti. Belki de biraz abartmıştı. Ne de olsa, o da çocukluğundan beri Mukaddeshane’ye gelmemişti hiç.

Umarsızca, Seldon adamla konuşması gerektiğine karar vermişti. “Size de selamlar, Birader,” dedi fısıltıyla.

Doğru yanıtın bu mu olduğunu, ya da doğru yanıt diye bir şey olup olmadığını bile bilmiyordu, ama Mycogenli Seldon’ın cevabında yanlış bir şey görmemişti anlaşılan.

“Aurora’daki yaşamınıza,” dedi adam.

“Sizin de,” dedi Seldon ve diğerinin hâlâ bir şeyler beklemekte olduğunu fark ederek, “Aurora’daki yaşamınıza,” diye ekledi, Ortamda oluşan o belirsiz gerginlik havası sonunda ortadan kalkmıştı. Seldon alnında boncuk boncuk ter damlalarının birikmeye başladığını hissetti.

“Çok güzel!” dedi Mycogenli. “Bunu daha önce görmemiştim.”

“Uсталıkla yapılmış,” dedi Seldon. Sonra, birdenbire aşırı bir cesarete kapılarak “Asla unutulmayacak bir kayıp,” diye ekledi.

Adam şaşırılmış gibiydi, “Öyle, öyle,” dedi ve yanlarından ayrıldı.

“İşini şansa bırakma. Söylemek zorunda olmadığın bir şey söylememelisin,” diye tısladı Dors.

“Bana tuhaf gelmemişti,” dedi Seldon. “Her neyse, bunun yakınlarda kurgulanmış olduğunu öğrenmiş olduk. Ama bu robotlar benim umduğum türden değiller. Bunlar otomat denilecek türden şeyler. Ben organik olanları... insan biçimindekileri görmek istiyorum.”

“Eğer öyle bir şey var idiyse,” dedi Dors ve biraz tereddüt ettikten sonra, “bahçe bakımında kullanılmazlarmış gibi geliyor bana,” diye ekledi.

“Doğru,” dedi Seldon. “Eskilerin kartal yuvasını bulmamız gerek.”

“Eğer öyle bir şey varsa. Bu bomboş mağara, sadece bomboş bir mağaradar ibaretmiş gibi geliyor bana.”

“Bir bakalım.”

Bir ekranın önünden diğer bir ekranın önüne geçerek duvar boyunca ilerlediler. Her ekranın önünde bir süre bekliyorlardı. Sonunda Dors Seldon’ın kolundan çekti. İki ekran arasında bir yerde, belli belirsiz bir dikdörtgeni andıran çizgiler olduğu seçilebiliyordu.

“Bir kapı,” dedi Dors. Sonra da, “Sence?” diye sorarak iddiasını biraz zayıflatmış oldu.

Seldon çaktırmadan etrafa bakındı. Bu yas ortamı içinde, o sırada bir televizyon ekranına bakmayan herkesin gözlerini üzüntülerine yoğunlaşmış halde, yere dikmiş olması, çok işlerine yaramıştı.

“Nasıl açılıyor sence?” diye sordu Seldon.

“Bir yerlere dokunarak herhalde.”

“Dokunacak bir yer göremiyorum.”

“Üzerinde işaret yok, ama bak, duvarın bu kısmının rengi biraz açılmış. Gördür mü? Kim bilir kaç kişi, kaç kere avucuyla dokunmuş olmalı buraya?”

“Ben bir deneyeyim. Etrafı kolaçan et, biri buraya bakacak olursa beni dürtükle.”

Nefesini tuttu, duvarda rengi açılmış olan kısma dokundu, ama bir şey olmadı, sonra avucunu oraya yerleştirdi ve bastırdı.

Kapı sessizce açıldı, ne bir gıcırta ne de bir çıtırtı çıkmamıştı. Seldon mümkün olduğunca hızla içeri girdi, Dors da onu izledi. Kapı arkalarından kapandı.

“Asıl soru şu,” dedi Dors. “Bizi gören oldu mu?”

“Eskiler bu kapıyı sık sık kullanıyor olmalılar,” dedi Seldon.

“Evet, ama bizim Eskilerden olduğumuzu düşünürler mi sence?”

Seldon bir an düşündü, sonra, “Biri bizi gördüyse ve bir şeylerin yanlış olduğunu fark ettiyse,” dedi, “girişimizden on beş saniye sonra bu kapı yeniden açılmalı ve birileri arkamızdan gelmeliydi.”

“Belki,” dedi Dors sertçe, “ya da, belki de bu tarafta önemli bir şey yoktur ve girmemizi kimse umursamamıştır.”

“Bunu göreceğiz,” diye mırıldandı Seldon.

İçinde oldukları, dar sayılabilecek oda epey karanlıktı, ama içeri doğru ilerledikçe ışığın şiddeti artmaya başlamıştı.

İçerde geniş ve rahat koltuklar, küçük masalar, birkaç kanepeler, uzun ve geniş bir buzdolabı ve çeşitli dolaplar vardı.

“Burası Eskilerin kartal yuvasıysa eğer, Mukaddeshane’yle karşılaştırıldığında, Eskiler rahatlarına düşkün olmalılar.”

“Bu çok normal, halk arasında tersine davranışlar da,” dedi Dors. “Yöneticiler sınıfının gerçekten sofular olması pek az rastlanan bir şeydir. Psikotarihle ilgili özlü sözleri yazdığın defterine bunu da geçir.” Etrafa bakındı. “Ortalıkta robot falan yok.”

“Kartal yuvası yüksek bir yerde olmalıydı, hatırlasana, buranın tavanı yüksek değil. Daha yukarı katlar da olmalı ve muhtemelen şuradan gitmeliyiz.” Üzeri halı kaplı bir merdiveni gösterdi.

Ama merdiveni çıkmaya başlamak yerine, aptal aptal çevresine bakındı.

Dors onun ne aradığını anlamıştı. “Asansör falan bekleme,” dedi. “Mycogen’de herkes ilkel yanlısı. Bunu elbette unutmamışsındır, değil mi? Asansör falan olmayacak, üstelik, ilk basamağın üzerine çıktığımızda muhtemelen yukarı çıkmaya başlamayacak. Bizzat çıkmak zorunda kalacağız. Belki birkaç kat birden.”

“Bizzat çıkmak mı?”

“Bu merdivenler kartal yuvasına çıkıyor olmalı... bir yerlere çıkıyorsa eğer. Kartal yuvasını görmek istiyor musun, istemiyor musun?”

Birlikte merdivenden yukarı çıkmaya başladılar.

Üç kat çıktılar, bu arada ortamdaki ışık miktarı giderek belirgin ve düzenli bir şekilde azalıyordu. Seldon derin bir nefes aldı. “Fiziksel olarak epey iyi durumda olduğumu düşünüyordum, ama bu yukarı çıkma işini hiç sevmedim,” diye fısıldadı.

“Bu tür bir fiziksel çaba harcamaya alışık değilsin.” Kız hiç yorulmuş gibi görünmüyordu.

Üçüncü kata vardıklarında merdivenler sona ermiş ve bir kapının önüne gelmişlerdi.

“Ya kilitliyse?” dedi Seldon; Dors’tan çok kendi kendine sormuştu bunu. “Kapıyı kırmaya çalışacak mıyız?”

“Alt kattaki kapı kilitli değildi, bu niye olsun? Burası Eskilerin kartal yuvasıysa, muhtemelen onlardan başkasının içeri girmesi de bir tabudur ve bu tabu herhangi bir kilitten çok daha güçlüdür.”

“Bunu bir tabu olarak görenler için elbette,” dedi Seldon, ama o da kapıya doğru gitmekten çekiniyor gibiydi.

“Tereddüt ediyorsan, geri dönme şansımız hâlâ var,” dedi Dors. “Aslına bakarsan ben de geri dönmemizi tavsiye edecektim.”

“Tereddüt etmemin nedeni, içeride neyle karşılaşacağımızdan emin olmamam. Ya içeride hiçbir şey yoksa...”

Sonra sesini biraz daha yükselterek ekledi: “Yoksa yoktur ne yapalım,” ve kapıya doğru ilerleyip elini giriş paneline bastırdı.

Kapı sessizce ve hızla arkaya doğru açıldı. Seldon içeriden üzerlerine boşalan ışık seli karşısında şaşırarak bir adım geriledi.

Orada, tam karşısında, gözleri ışık saçan, kollarını biraz yukarı kaldırmış, bir ayağını diğerinin önüne doğru atmış, donuk sarı renk bir parıltıyla parlayan bir insan figürü vardı. Bir an üzerine sıkı sıkıya oturan bir tunik giymiş olduğunu sandılar, ama biraz daha yakından bakınca tuniğin de robotun bir parçası olduğunu fark ettiler.

“Bu bir robot,” dedi Seldon hayranlıkla, “ama metalden yapılmış.”

“Daha da kötü,” dedi Dors, hızla bir sağa bir sola gidip gelerek. “Gözleri benim hareketlerimi izliyormuş gibi görünmüyor. Kolları da kıpırdamıyor. Canlı değil bu... eğer robotların canlı olduğundan söz edilebilirse elbette.”

Birden robotun arkasından bir adam —kesinlikle bir adamdı bu— çıktı ve, “O canlı olmayabilir,” dedi. “Ama ben canlıyım.”

Dors, neredeyse otomatik bir şekilde, öne çıkarak, Seldon’la önlerinde belirir adam arasındaki yerini aldı.

Seldon Dors'u yana itti, belki istediğinden biraz daha sertçe yapmıştı bunu. "Ben korumana ihtiyacım yok. Bu bizim eski dostumuz Güneşin Efendisi On Dört."

Önlerindeki adam, belki de Eskilerin En Yücesi olmasından gelen bir hakla, iki kuşak birden takmıştı. "Sen de Eloğlu Seldon'sın."

"Elbette," dedi Seldon.

"Bu da, üzerindeki erkeklere özgü kıyafete karşın, Elkızı Venabili."

Dors yanıt vermedi.

"Haklısın elbette, eloğlu," dedi Güneşin Efendisi On Dört. "Benden size fiziksel bir zarar gelmez. Oturun lütfen. İlkiniz de. Elkızı, bir Bacı olmadığına göre, senin dışarı çıkmana gerek yok. Böyle bir ayrımı kabul eder misin bilmem, ama ilk kez bir kadının oturacağı bir yer ayırdık sana."

"Böyle bir ayrımı kabul etmiyorum, elbette," dedi Dors, vurgulamak için kelimelerin arasını açarak.

Güneşin Efendisi On Dört başını salladı. "İstediğin gibi olsun. Ben de oturacağım çünkü size bazı sorular sormak istiyorum ve bunu ayakta yapmak istemem."

Şimdi odanın bir köşesinde oturuyorlardı. Seldon'ın gözleri bir an için metal robota doğru kayd.

"Bu bir robot," dedi Güneşin Efendisi On Dört.

"Biliyorum," dedi Seldon kısaca.

"Bildiğinizi biliyorum," dedi Güneşin Efendisi On Dört, yine aynı şekilde kısaca keserek. "Şimdi bu sorunu hallettiğimize göre, niye burada olduğunuzu sorabilir miyim?"

Seldon, gözlerini Güneşin Efendisi On Dört'ten ayırmadan. "Robotu görmek için, dedi.

"Kartal yuvasına Eskilerden başka kimsenin giremediğini bilmiyor musunuz?"

"Bilmiyordum, ama bunu tahmin ettiğimi söylemeliyim."

"Peki, eloğullarının Mukaddeshane'ye girmelerinin yasak olduğunu biliyor muydunuz?"

"Bunu söylemişlerdi."

"Siz ise bunu görmezden gelmeyi tercih ettiniz?"

"Dediğim gibi, robotu görmek istiyorduk."

"Belirli —ve çok nadir— zamanlar dışında hiçbir kadının, bir Bacı olsa bile Mukaddeshane'ye girmesine izin verilmediğini biliyor muydunuz?"

"Söylemişlerdi."

"Peki kadınların hiçbir zaman —ve hiçbir koşul altında— erkek kıyafeti giymesine izin verilmediğini biliyor muydunuz? Bu, Mycogen sınırları içinde oldukları sürece hem elkızları, hem de Bacılar için geçerlidir."

"Kimse söylememişti bunu, ama şaşırıldığımı söyleyemem."

“Güzel. Bütün bunları anlamanızı istiyorum. Peki o zaman, robotu görmek istememenizin nedeni nedir?”

“Merak,” dedi Seldon omuz silkerek. “Hiç robot görmemiştim, böyle bir şeyin var olduğunu bile bilmiyordum daha önce.”

“Peki böyle bir şey olduğunu ve özellikle de, burada bulunduğunu nereden öğrendiniz?”

Seldon bir an sessiz kaldı, sonra da, “Bu soruyu yanıtlamak istemiyorum,” dedi.

“Eloğlu Hummin’in sizi Mycogen’e getirme nedeni bu muydu? Robotları araştırmanız?”

“Hayır. Hummin bizi buraya güvende olmamız için getirdi. Ama biz akademisyeniz; Dr. Venabili de, ben de. Biz bilgiyle yaşarız, amacımız da bilgiye ulaşmaktır. Mycogen, kendi sınırları dışında pek tanınmıyor ve biz de yaşam ve düşünme tarzlarınız hakkında daha çok şey öğrenmek istiyoruz. Bu çok doğal ve bize öyle geliyor ki, zararsız —hatta övgüye değer— bir istek.”

“Ama biz başka toplulukların ve dünyaların bizim hakkımızda herhangi bir şey öğrenmesini istemiyoruz. Bizim doğal isteğimiz de bu ve neyin zararlı ya da zararsız olduğuna biz karar veririz. Size bir kez daha soruyorum eloğlu: Mycogen’de bir robot olduğunu ve onun bu odada bulunduğunu nereden öğrendiniz?”

“Ortalıktaki söylentilerden,” dedi Seldon biraz düşündükten sonra.

“Bu yanıtınızda ısrar ediyor musunuz?”

“Ortalıktaki söylentilerden. Bu yanıttımda ısrar ediyorum.”

Güneşin Efendisi On Dört, keskin zekasını gösteren mavi gözlerini biraz daha kıstı, sesini yükseltmeden, “Eloğlu Seldon,” dedi, “Eloğlu Hummin’le uzun süredir birlikte çalışırız. Bir eloğluna göre saygıdeğer ve güvenilir bir adam gibi gelmişti bize. Ama bir eloğluna göre! Sizi buraya getirip, bizden sizi korumamızı istediğinde ona istediğini verdik. Ama Eloğlu Hummin ne kadar erdemli biri olursa olsun, yine de bir eloğludur ve biz de hata yaptık. Sizin —ya da onun— gerçek amaçlarınızın ne olduğundan emin olamadık.”

“Bizim amacımız bilgi edinmektir,” dedi Seldon. “Akademik bilgi. Elkızı Venabili bir tarihçidir, ben de tarih bilimiyle çok ilgileniyorum. Mycogen tarihiyle niçin ilgilenmeyelim?”

“Her şeyden önce, biz ilgilenmenizi istemediğimiz için... Her olasılığa karşı güvendiğimiz Bacılardan ikisini göndermiştik size. Size yardımcı olacaklardı, bizden ne istediğinizi öğrenmeye çalışacaklardı ve —siz eloğullarının kullandığı şu tabir neydi?— sizinle oynayacaklardı. Ama sizin bunu fark etmemeniz için dikkat edeceklerdi.” Güneşin Efendisi On Dört gülümsedi, ama gaddarca bir gülümseme değildi bu.

“Yağmur Damlası Kırk Beş,” diye devam etti sözlerine Güneşin Efendisi On Dört “Elkızı Venabili ile alışverişe çıktı, ve bu gezintilerde anormal bir şey olmadı hiç. Ama doğal olarak, bu konuda kapsamlı bir rapor aldık. Yağmur Damlası Kırk Üç ise

size Eloğlu Seldon, mikrotarım çiftliklerimizi gösterdi. Sizinle birlikte dışarı tek başına çıkmaya razı olmasından şüpheye kapılabılırdiniz, çünkü bu bizim için düşünülmesi bile mümkün olmayan bir şeydi. Ama siz, Biraderler için geçerli olan yasakların eloğulları için geçerli olmadığı gibi bir akıl yürütmeye bunu da görmezden geldiniz. Hatta bu uyduruk akıl yürütmeye onun aklını çeldiğiniz için kendi kendinize böbürlendiniz. Bunun için kendi ruh sağlığını tehlikeye atması gerekse de, sizin isteklerinize boyun eğdi. Nihayet ondan Kitabı istediniz. Onu size kolayca vermesi durumdan şüphelenmenize yol açabilirdi, bu yüzden sanki ancak sizin karşılayabileceğiniz sapıkça bir arzuya kapılmış numarası yaptı. Kendini nasıl feda ettiğini unutmuyacağız... Anladığım kadarıyla Kitap hâlâ sizde, eloğlu ve sanırım şu anda da üzerinizde bulunuyor. Alabilir miyim?" Seldon'ın ağzını bıçak açmıyordu.

Güneşin Efendisi On Dört'ün kırış kırış eli Seldon'a doğru uzanmış halde havada kalmıştı, "Onu sizden zorla almak zorunda kalmamamız ne kadar iyi olur," dedi Güneşin Efendisi.

Seldon kitabı uzattı. Güneşin Efendisi On Dört kitabın sayfalarına şöyle bir göz gezdirdi, sanki zarar görmediğinden emin olmak ister gibi bir hali vardı.

"Uygun bir şekilde yok edilmesi gerekecek," dedi içini çekerek, "Yazık!... Bu kitabı ele geçirdikten sonra, Mukaddeshane'ye bir şekilde ulaşmanız elbette bizi şaşırtmadı. Sizi sürekli izliyorduk, ama siz, kendini tamamen işine vermiş olanlar dışındaki bütün Biraderler ve Bacıların, siz eloğullarını daha ilk bakışta fark edeceklerini bir türlü düşünememiştiniz. Başlık takan birini görür görmez anlarız, zaten tüm Mycogen'de toplam yetmiş kadar başlıklı insan var... bunların neredeyse tümü resmi bir görevle burada bulunan eloğulları ve burada buldukları süre içinde dünyevi işlerle ilgili hükümet binalarının dışına çıkmıyorlar. Yani sadece başlık taktığınız görülmekle kalmıyordu, her gören kim olduğunuzu kolayca anlıyordu.

"Karşılaştığınız yaşı Birader size Mukaddeshane'nin yanında kütüphaneden, söylemeye dikkat etti, ama neleri yapmanızın yasak olduğunu belirtmeye de dikkat etti, çünkü bizim amacımız sizi tuzağa düşürmek değildi. Yıldız Kuşadı İki de uyardı sizi... hatta gayet sert bir şekilde. Yine de yolunuzdan dönmediniz.

"Beyaz entariyi ve iki kuşadı aldığınız dükkân bizi hemen haberdar etti, o zaman amacınızın ne olduğunu anladık. Kütüphanenin boş olmasına özen gösterdik, kütüphane görevlisini size bakmaması için uyardık, Mukaddeshane'yi de normalden daha boş bir şekilde tuttuk. Kazara sizinle konuşan o Birader neredeyse bizi ele veriyordu, ama sizin kim olduğunuzu anladığı anda hemen yanınızdan ayrıldı. Sonra buraya geldiniz.

"Gördüğünüz gibi buraya gelmek sizin isteğinizdi, biz sizi hiçbir şekilde tuzağa düşürmedik. Siz kendi kararınız, kendi isteğiniz sonucunda buradasınız, ama size bir kez daha sormak istiyorum: Neden?"

Bu kez yanıt Dors'tan geldi, sesi gayet sert ve gözleri de alev alevdi. “Bir kez daha söylemiş olalım, Mycogenli. Biz bilginin kutsallığına inanan akademisyenleriz, peşinde olduğumuz şey de sadece bilgi edinmek. Bizi tuzağa düşürmemiş olabilirsiniz, ama bizi durdurmadınız da; daha bu binaya yaklaşmadan bizi durdurabilirdiniz. Yolumuzu açtınız, buraya ulaşmamızı kolaylaştırdınız, bu bile bir tuzak olarak görülebilir. Peki size bir zarar verdik mi? Ne bu binaya, ne bu odaya, ne de size, ne de şu şeye bir zarar verdik.”

Robotu gösterdi. “Bu sadece burada sakladığınız ölü bir metal yığını, biz o şeyir ölü olduğunu biliyoruz artık, peşinde olduğumuz bilgi de buydu. Daha önemli bir şey olmasını bekliyorduk, olmamasına üzüldük, ama şimdi ne olduğunu öğrendiğimize göre buradan gidebiliriz... isterseniz, Mycogen'den de gidebiliriz.”

Güneşin Efendisi On Dört yüzünde hiçbir ifade belirmeden dinledi, ama Dors sözlerini bitirdiğinde Seldon'a doğru dönerek, “Bu robot,” dedi, “gördüğünüz gibi sadece bir simge, kaybettiklerimizin ve artık sahip olmadıklarımızın, hepsinden önemlisi binlerce yıldır unutmadığımız ve bir gün geri dönmeye kararlı olduğumuz yerin simgesi. Bu güne dek maddi ve özgün olarak ulaşan elimizdeki tek şey olduğu için, bizim için çok değerli... ama senin kadının için ‘sadece ölü bir metal yığını’. Siz de bu görüşe katılıyor musunuz, Eloğlu Seldon?”

“Biz geçmişle olan bağlarımızın binlerce yıl öncesine dek uzanmadığı, o uzak geçmişle aramızda hiçbir bağın kalmadığı toplumlardan geliyoruz. Biz günümüzde yaşıyoruz, günümüzü tüm geçmişimizin bir ürünü olarak görüyoruz, sadece sandıklarımızın içinde saklamaya çalıştığımız uzak geçmişteki bir zamanın ürünü olarak değil. Entelektüel açıdan, robotun sizin için ne ifade edebileceğini anlıyoruz, sizin için bu anlamı taşımaya devam etmesini de isteriz. Ama tıpkı siz her şeyi kendi gözlerinizle gördüğünüz gibi, biz de her şeyi kendi gözlerimizle görüyoruz. Bize göre, o şey ölü bir metal yığını.”

“Şimdi ise,” dedi Dors, “gideceğiz.”

“Gitmeyeceksiniz,” dedi Güneşin Efendisi On Dört. “Buraya gelmekle bir suç işlediniz. Bunun bizim gözümüzde, suç olduğunu söyleyerek hemen itiraz edeceksiniz elbette” —buz gibi bir ifadeyle gülümsedi— “ama burası bizim topraklarımız ve burada neyin suç olduğunu biz belirleriz. Kaldı ki, bizim gözümüzde bu suçun cezası ölüm olmalıdır.”

“Ne yani, şimdi bizi vuracak mısınız?” diye sordu Dors mağrurca.

Güneşin Efendisi On Dört ona küçümser bir ifadeyle baktı, sonra da Seldon'a dönerek konuşmaya devam etti. “Siz bizi ne sanıyorsunuz, Eloğlu Seldon? Bizim kültürümüz de sizinki kadar eskidir, gelişmiştir, uygardır ve insancıldır. Benim üzerimde silah yok. Mahkemeye çıkarılacaksınız, suçlu olduğunuzu kendiniz de kabul ettiğinize göre, yasanın öngördüğü şekilde infaz edileceksiniz, çabucak ve acısız bir şekilde.

“Şimdi gitmeye çalışırsanız, sizi durdurmaya kalkmam, ama aşağıda çok sayıda

Birader var, Mukaddeshane'ye girdiğinizde görmüş olduğunuzdan çok daha fazla sayıda ve sizin böyle davrandığınızı görürlerse, size oldukça kaba davranabilir, hatta el kaldırabilirler. Tarihimizde bu şekilde ölen eloğulları da olmuştur ve pek hoş bir ölüm şekli değildir... acısız olmadığına eminim.”

“Bizi bu konuda daha önce de uyarmışlardı,” dedi Dors. “Yıldız Kuşağı İik uyarmıştı. Sizin gelişmiş, uygar ve insancıl kültürünüz hakkında.”

“İnsanlar fazla heyecana kapıldıklarında şiddet kullanmaya yönelebilirler, Eloğlu Seldon,” dedi Güneşin Efendisi On Dört sakince. “Sükûnet içinde olduklar zamanlarda ne kadar insancıl olsalar da. Bu her kültürde böyledir, tarihçi olduğunu söylediğin kadının da biliyor olmalıdır bunu.”

“Biraz mantıklı olalım Güneşin Efendisi On Dört,” dedi Seldon. “Mycogen'de yere konularla ilgili yasaları siz yapıyor olabilirsiniz, ama yasalarınızı bizim üzerimizde kullanamazsınız, bunu biliyorsunuz zaten. Biz İmparatorluğun Mycogen dışında doğmuş yurttaşlarındanız, önemli bir cezaya çarptırılmamız söz konusu olduğunda, bunu uygulayacak olan İmparator ya da onun görevlendirdiği memurlarıdır.”

“Kâğıt üzerinde, yasalarda veya holovizyon ekranlarında böyle görünüyor olabilir, ama burada kuramsal olarak konuşuyoruz şu anda. Kutsal bir şeye saygısızlık gibi bir suç işlendiğinde, Eskilerin En Yücesi uzun zamandır bunu İmparator'a sormadan cezalandırma gücüne sahip.”

“Suçlular kendi insanların olduğunda öyle,” dedi Seldon. “Ama dışarıdan gelenler söz konusu olduğunda durum değişir.”

“Bu olayda değişeceğinden şüpheliyim. Eloğlu Hummin sizi buraya getirdiğinde kaçaktınız, biz Mycogenliler sizin İmparator'un yasalarından kaçmakta olduğunuzu anlamayacak kadar kalın kafalı değiliz. Onun işini biz yaparsak, buna niye bozulsun ki?”

“Çünkü,” dedi Seldon, “bozulabilir de ondan. Biz İmparatorluk görevlilerinden kaçıyor olsak ve İmparator da bizi sadece cezalandırmak için istiyor olsa bile, bizi yine de isteyecektir. Sizin ne şekilde ve hangi nedenle olursa olsun, İmparator'ur onayını almadan Mycogen dışından gelen insanları öldürmenize izin vermesi, kendi otoritesini inkâr etmek olacaktır ve hiçbir İmparator böyle bir olayın örnek teşkil etmesine izin veremez. Mikrotarım ürünlerinin ticaretini engellemek istemeyebilir, ama İmparatorluğun üstünlüğünü bir şekilde yeniden göstermek isteyecektir. Bizi öldürmekte bu kadar acele ederken, bir İmparatorluk alayının çiftliklerinize ve evlerinize dalıp yağmalamasını, Mukaddeshane'ye girerek buranın kutsallığına saygısızlık etmesini, Bacılarınıza küstahça davranmasını isteyip istemediğinizi düşündünüz mü? Bir düşünün.”

Güneşin Efendisi On Dört yine gülümsedi, ama hâlâ yumuşamamıştı. “Aslında düşünmüştüm ve bir seçeneğimiz daha var. Biz sizi mahkûm ettikten sonra, infazınızı geciktirebilir ve durumunuzu gözden geçirmesi için İmparator'a başvurmanıza ve davayı temyize götürmenize izin verebiliriz. İmparator, onun

otoritesine her zaman boyun eğmeye hazır olduğumuzu gösteren bu kanıt karşısında memnun olacaktır, sizi ele geçirmiş olmaktan da —artık ne tür bir nedeni varsa— memnun olacaktır ve Mycogen bundan kazançlı çıkacaktır. İstedığınız bu mu yani? Zamanı gelince İmparator'a başvurarak temyize gitmek, sonra da ona teslim edilmek.”

Seldon ve Dors bir an birbirlerine baktılar ve seslerini çıkarmadılar.

“Ölmektense İmparator'a teslim edilmeyi tercih edermişsiniz gibi geliyor,” dedi Güneşin Efendisi On Dört, “ama sizin için bu iki tercih arasında pek fark yokmu: gibi de bir izlenim ediniyorum sanki. Peki neden?”

“Aslında,” dedi başka bir ses, “her iki seçeneği de kabul etmek mümkün değil, bence üçüncü bir seçenek aramalıyız.”

Yeni gelen adamı ilk tanıyan Dors olmuştu, belki de onun gelmesini zaten bekliyordu.

“Hummin,” dedi Dors, “çok şükür bizi buldun. Hari’yi şeyden...” ellerini açaral durumu gösterdi, “... işte bundan geri çevirme olasılığının bulunmadığını anladığım anda seninle bağlantı kurdum.”

Hummin hafifçe gülümsedi, ama bu her zamanki ciddiyetini pek bozmamıştı. Biraz yorgun görünüyordu.

“Canım,” dedi, “başka işlerle meşguldüm. Beni uyardığın anda ortalıkta beliremem her zaman. Buraya geldiğimde, sizin gibi benim de bir entari ve kuşak bulmam gerekti, başlıktan söz etmiyorum bile, sonra da buraya gelirken yolu açmam gerekti. Biraz daha erken gelebilseydim, bunu engelleyebilirdim, ama sanırım çok geç kalmadım.”

Güneşin Efendisi On Dört sanki küçük dilini yutmasına neden olan bir şaşkınlıktan ancak kurtulabilmiş gibiydi. Her zamanki sadeliğinden uzak bir ses tonuyla, “Buraya girmeyi nasıl başardın, Eloğlu Hummin?” diye sordu.

“Pek kolay olmadı, Eskilerin En Yücesi, ama Elkızı Venabili’nin sürekli söylediği gibi, ben ikna gücü yüksek bir insanım. Halkınızdan bazıları benim kim olduğumu ve geçmişte Mycogen için neler yaptığımı, hatta Fahri Biraderlik unvanı almış olduğumu hatırladılar. Siz unuttunuz mu yoksa, Güneşin Efendisi On Dört?”

“Unutmadım,” diye yanıtladı Eskiler Meclisi üyesi, “ama en mükemmel bellek bile bazı hareketler karşısında zayıf düşebilir. Burada bir eloğlu ve bir elkızı var gördüğün gibi. Bundan daha büyük bir suç olamaz. Senin yaptıkların bunur karşılığı olamaz. Halkım kendisine yapılan iyilikleri unutmaz. Senin iyiliklerinin başka bir şekilde karşılığını buluruz. Ama bu ikisini öldüreceğiz ya da İmparator’a vereceğiz.”

“Ben de buradayım,” dedi Hummin sakince. “Bu da bir suç değil mi?”

“Senin için,” dedi Güneşin Efendisi On Dört, “sadece senin için, Fahri Jiraderli unvanı almış biri olduğun için... bir kereliğine... görmezden gelebilirim bunu. Ama bu ikisi için değil.”

“İmparator’dan bir ödül beklediğin için olmasın? Bir iyilik ya da bir ayrıcalık? Yakınlarda onunla, ya da daha büyük olasılıkla onun Başvekili Eto Demerzel’le görüşmüş olmayasın?”

“Bu konuda konuşmamız mümkün değil.”

“Böylece kabul etmiş oluyorsun yani. Hadi ama, İmparator’un ne teklif ettiğin bilmiyorum, ama çok bir şey olamaz. Bu çöküş günlerinde pek bir şey veremiyor kimseye. Sana ben bir teklifte bulunayım. Bu ikisi sana akademisyen olduklarını söylemişler miydi?”

“Söylediler.”

“Gerçekten de öyleler. Yalan söylemiyorlar. Buradaki elkızı bir tarihçi, eloğlu ise bir matematikçi. İkisi becerilerini birleştirip bir tarih matematiği oluşturmaya çalışıyorlar ve bu birleştirilmiş bilime ‘psikotarih’ diyorlar.”

“Bu psikotarih hakkında hiçbir şey bilmiyorum, bilmek de istemiyorum. Sizin halkınızın başka konulardaki bilimleri de ilgilendirmiyor beni.”

“Yine de,” dedi Hummin, “beni dinlemenizi tavsiye ederim.”

Hummin’in, toplumun tabi olduğu yasaların (konuşurken sanki gerçekten tırnak işareti içinde kullanıyormuş gibi söz ediyordu bu yasalardan), geleceği elle tutulur bir olasılıkla tahmin etme fırsatını verecek şekilde düzenlenmesinin mümkün olduğunu kısaca anlatması on beş dakika kadar sürdü.

Hummin sözlerini bitirdiğinde, yüzünde hiçbir ifade olmaksızın onu dinlemiş olan Güneşin Efendisi On Dört, “Başarıya ulaşma olasılığı son derece düşük bir fikir bence,” dedi.

Seldon yüzünde acıklı bir ifadeyle, konuşmaya girmek istercesine hareketlendi. Güneşin Efendisi’nin sözlerine katıldığı belli oluyordu, ama bir süredir dizinir üzerinde durmakta olan Hummin’in eli, Seldon’ın bacağını yanlış anlamasına fırsat vermeyecek bir şekilde sıkı.

“Olabilir, Eskilerin En Yücesi,” dedi Hummin, “ama İmparator öyle düşünmüyor. Bu arada İmparator derken, aslında sevimli bir şahsiyet olan kendisinden söz etmiyorum, nelerin peşinde olduğunu size anlatmam gerekmeyen Demerzel’den söz ediyorum. Bu iki akademisyeni ellerine geçirmek çok hoşlarına giderdi, onları korumanız için buraya getirmemin nedeni de buydu. Bu akademisyenleri onun eline teslim ederek, Demerzel’in işini görmeye kalkacağınız hiç aklıma gelmemişti.”

“Öyle bir suç işlediler ki...”

“Evet biliyorum Eskilerin En Yücesi, ama siz bir suç olduğunu söylediğiniz için bir suç bu. Aslında kimseye bir zarar gelmedi.”

“İnancımıza zarar geldi, en derin...”

“Ama bir de, psikotarih bilimi Demerzel’in eline geçerse gelebilecek zararları düşünün. Evet, sonuçta hiçbir şey çıkmayabileceğini kabul ediyorum, ama bir de bir şeyler çıktığını düşünün ve —geleceği tahmin etme becerisinin— İmparatorluk yönetiminin ellerine geçtiğini. Bu tür bir bilgiyle kimsenin aklına gelmeyecek önlemler alabilirler... hatta geleceği İmparatorluğun istediği şekilde biçimlendirecek önlemler alabilirler.

“İmparatorluğun istediği şekilde biçimlendirilen bu alternatif geleceğin, merkezi yönetimin etkisinin artması anlamına geleceğinden şüphemiz yoktur sanırım, Eskilerin En Yücesi. Sizin de çok iyi bildiğiniz gibi, yüzyıllardır İmparatorluk giderek merkezi yönetimin etkisi altında olmaktan uzaklaşıyor. Pek çok dünya İmparator’a sadece görünürde bir bağlılık gösteriyorlar, aslında kendi kendilerini yönetiyorlar. Burada Trantor’da bile, merkezi yönetimin etkisi giderek azalıyor. Sadece bir örnek olarak gösterebileceğimiz Mycogen, çoğu konuda İmparatorluk

yönetiminin etkisi altında olmaktan uzak. Siz Eskilerin En Yücesi olarak Mycogen'ı yönetiyorsunuz, yanınızda kararlarınızı ve tavırlarınızı gözden geçiren bir İmparatorluk memuru bulunmuyor. Peki geleceği istediği şekilde biçimlendirebilen Demerzel gibi adamlarla bu durumun ne kadar sürebileceğini düşünüyorsunuz?"

"Yine de pek olası bir fikir gibi görünmüyor," dedi Güneşin Efendisi On Dört, "ama rahatsız edici olduğunu da kabul etmeliyim."

"Diğer yandan, bu akademisyenler görevlerini yerine getirirlerse, siz bunun küçük bir olasılık olduğunu söyleyebilirsiniz, ama sonuçta bir olasılık var... o zaman, onları ortadan kaldırayabileceğiniz halde, bunu yapmadığınızı hatırlayacaklardır. O zaman, diyelim ki, Mycogen'e bütün bir gezegenin, yüzeyi Kayıp Dünya'nın mükemmel bir kopyası olarak düzenlenebilecek bir dünyanın verilebileceği bir geleceğin nasıl kurulabileceğini öğreneceklerini de düşünebiliriz. Onlar sizin bu nazik davranışınızı unuturlarsa bile, ben hatırlatmak üzere yanlarında olacağım."

"Şey..." dedi Güneşin Efendisi On Dört.

"Hadi ama," dedi Hummin, "şu anda aklınızdan ne geçtiğini tahmin etmek zor değil. Ama bütün eloğulları içinde, en az güvenmeniz gereken adam Demerzel'dir. Psicotarih biliminin gerçekleşmesi olasılığı düşük olsa da (size karşı dürüst olmasaydım, bunu kabul etmezdim bile), böyle bir olasılık var ve bu olasılık eğer size Kayıp Dünya'nın bir kopyasını getirecekse, daha ne isteyebilirsiniz ki? Bu olasılık ufacık olsa da, uğruna neleri feda etmezsiniz ki? Hadi ama, size söz veriyorum ve benim sözlerim boş değildir. Bu ikisini bırakınca, en büyük isteğinize kavuşmak için ufacık da olsa bir şansınız olacak, hiç şansınız olmamasından iyidir."

Bir an sessizlik oldu, sonra Güneşin Efendisi On Dört içini çekti. "Bunu nasıl yaptığınızı bilmiyorum, Eloğlu Hummin, ama her karşılaştığımızda beni hiç yapmak istemediğim bir şeyleri yapmaya razı ediyorsunuz."

"Sizi hiç yanlış yönlendirdim mi bugüne dek, Eskilerin En Yücesi?"

"Ama hiç bu kadar küçük bir olasılık hakkında da söz vermemiştim."

"Ama bu kadar büyük bir ödül için de söz vermemiştim. İkisi birbirini dengeliyor bence."

Güneşin Efendisi On Dört başını salladı. "Haklısın. Bu ikisini al ve Mycogen'deki çıkmalarını sağla ve o gün gelene dek gözüme görünmesinler... Ama zaten ben o günü göremem herhalde."

"Hiç belli olmaz, Eskilerin En Yücesi. Ama halkınız yirmi bin yıldır sabırlık bekliyor zaten. Bu durumda —belki— iki yüz yıl daha beklemeye itiraz etmezsiniz sanırım, değil mi?"

"Bana sorarsınız bir dakika daha beklemem, ama halkım, beklemek zorunda oldukları sürece bekleyecektir." Sonra da ayağa kalkarak, "Şimdi yolunuzu açacağım. Bu ikisini alın ve gidin!" dedi.

Sonunda yine bir tüneldeydiler. Hummin'le Seldon son olarak, İmparatorluk Bölgesi'nden Streeling Üniversitesi'ne giderken hava taksisiyle bir tünelden geçmişlerdi. Şimdi yine bir tüneldeydiler, Mycogen'den... Seldon nereye gittiklerini bilemiyordu. Sormaya da çekiniyordu. Hummin'in yüzü granitten oyulmuş gibi asıktı ve konuşmak istiyormuş gibi görünmüyordu.

Hummin dört koltuklu aracın ön tarafında oturuyordu, sağ tarafındaysa kimse yoktu. Seldon'la Dors arka koltuklara geçmişlerdi.

Seldon, asık suratla oturan Dors'a bakarak gülümsemeyi denedi. "Sonunda gerçel kıyafetler içinde olmamız çok güzel, değil mi?"

"Bir daha," dedi Dors, büyük bir içtenlikle, "fistanı andıran hiçbir şey giymeyeceğim. Bir daha asla, hiçbir şart altında, başlık takmayacağım. Aslına bakarsan, normal bir kel gördüğümde bile tuhaf olurum muhtemelen."

Seldon'ın sormaya bir türlü cesaret edemediği soruyu soran Dors oldu. "Chetter," dedi aksi bir tavırla, "bizi nereye götürdüğünü niçin söylemiyorsun?"

Hummin yana döndü ve büyük bir ciddiyetle Seldon'la Dors'a baktı. "Öyle bir yere götürüyorum ki," dedi, "başınızı belaya sokmanız epey güç olacak... gerçi böyle bir yer var mı, emin değilim ama."

Dors'un süngüsü çabucak düşmüştü. "Aslında Chetter, bu benim hatamdı Streeling'de de Hari'nin yalnız başına Üstyaka'ya çıkmasına izin vermiştim Mycogen'deyse en azından onun yanındaydım, ama sanırım Mukaddeshane'den içeri adım bile atmasına izin vermemeliydim."

"Ama ben oraya gitmeye kararlıyım," dedi Seldon içtenlikle. "Dors'un hatası değildi kesinlikle."

Hummin, suçu aralarında paylaştırmaya falan kalkmadı. "Anladığım kadarıyla, robotu görmek istiyordun," dedi sadece. "Bunun bir nedeni var mıydı? Bana söyler misin?"

Seldon yüzünün kıpkırmızı kesildiğini hissedebiliyordu. "O konuda yanılmışım Hummin. Beklediğim ya da umduğum şeyi göremedim orada. Kartal yuvasını içinde ne olduğunu bilseydim, asla oraya gitmeye kalkmazdım. Buna tam bir fiyasko diyebilirsin."

"Peki ama Seldon, ne görmeyi umuyordun o zaman? Anlatır mısın lütfen? İsterse biraz düşün. Uzun bir yolculuk yapacağız ve ben seni dinlemek istiyorum."

"Olay şu Hummin; insan şeklinde birtakım robotların bulunduğu, bunlar çok uzun bir süre canlı kaldıkları için, aralarından en az bir tanesinin hâlâ canlı olabileceği ve onun da kartal yuvasında bulunabileceği gibi bir fikre kapılmıştım. Orada bir robot vardı gerçekten, ama metalden yapılmıştı, canlı değildi ve sadece bir sembol olarak kullanılıyordu. Bilseydim..."

"Evet. Hepimiz öyle deriz, ama o zaman da sorularımıza da, araştırmalarımıza da

gerek olmazdı, değil mi? Mycogenliler'in hiçbiri sizinle böyle bir konuda konuşmayacağına göre, bunu tek bir kaynaktan öğrenmiş olabilirsiniz. Onların Kitabından... antik Aurora dilinde ve çağdaş galaksi dilinde yazılmış, pilli bir kitaptı, değil mi?"

"Evet."

"Peki kitabı nereden buldunuz?"

Seldon bir an düşündü, sonra da, "Biraz utanç verici bir öykü bu," diye mırıldandı.

"Ben pek kolay utanmam, Seldon."

Seldon ona öyküyü anlattı. Hummin'in yüzünde çok hafif bir gülümseme belirip kayboldu.

"Olanların bir oyun olduğu aklına gelmedi mi? Hiçbir Bacı buna benzer bir şey yapmaz... özellikle böyle bir talimat almadığı ve uzun süre ikna edilmeye çalışılmadığı sürece elbette."

Seldon'ın kaşları çatıldı, "Bu o kadar da açıkça görülmüyordu," dedi sertçe "İnsanlar arada bir sapıtabilirler. Hem senin için sırtıtmak kolay. Ne ben ne de Dors, senin bildiğin şeyleri bilmiyorduk. Ayrıca tuzığa düşmemi istemiyorsan, beni orada tuzaklar olabileceği hakkında uyarmalıydın."

"Haklısın. Sözlerimi geri alıyorum. Her neyse, kitap yanınızda değildir artık elbette."

"Hayır. Güneşin Efendisi On Dört aldı."

"Ne kadarını okumuştun?"

"Küçük bir kısmını sadece. Yeterince zamanım yoktu. Çok uzun bir kitap ve inan bana Hummin korkunç derecede sıkıcı."

"Evet, biliyorum, sanırım ben senden daha fazlasını okumuştum. Sadece sıkıcı da değil, güvenilir de değil aynı zamanda. Tek taraflı bir kitap, mantıklı bir nesnellik yerine kendi bakış açılarına göre Mycogen tarihini anlatan, resmi tarih görüşlerini yansıtan bir kitap. Bazı yerleri özellikle karanlıkta bırakılmış, böylece dışarıdan gelenler —kitabı okuma şansını bulsalar bile— tam olarak ne okuduklarını anlayamıyorlar. Peki robotlar hakkında okuduklarında en çok ilgini çeken konu neydi?"

"Söyledim ya. İnsan biçiminde robotlardan bahsediliyordu, dış görünüşleri bakımından insanoğullarından ayrılması mümkün olmayan robotlardan."

"Kaç tane varmış bu robotlardan?" diye sordu Hummin.

"Yazmıyordu... En azından ben robotların sayısının verildiği bir pasaja rastgelmedim. Belki sadece bir elin parmakları kadardırlar, ama bir tanesinden kitapta "Dönek" diye bahsediliyordu. Hoş bir anlamı olmasa gerek, ama ber çıkaramadım."

"Bana bundan bahsetmemiştin," diye araya girdi Dors. "Eğer bahsetseydin, sana bunun özel isim olmadığını söyleyebilirdim. Bu da arkaik dilde, kabaca bizim bugün Galaktik dilde 'hain' dediğimiz şeye karşılık gelen bir kelime. Eski kelimenir

etrafında daha büyük bir korku halesi var. Bir hain gizlice ihanet eder, ama bir dönele bununla övünür.”

“Arkaik dilin ince ayrıntılarını sana bırakabiliriz, Dors,” dedi Hummin, “ama herhalde, eğer bu dönele gerçekten varsa ve gerçekten insan şeklinde bir robotsa, şurası açık ki, bir hain ve düşman olarak eskilerin kartal yuvasında tutulup, kutsal bir şeymiş gibi saygı gösterilmezdi.”

“Dönele kelimesinin ne anlama geldiğini bilmiyordum,” dedi Seldon, “ama dediğim gibi, onun bir düşman gibi görüldüğü izlenimine de kapılmıştım. Ben onun yenilgiye uğratıldığını ve Mycogenliler’in zaferinin hatırası olarak o odada tutulduğunu düşünmüştüm.”

“Kitapta döneleğin yenilgiye uğratıldığına dair bir şey var mıydı?”

“Hayır, ama o kısmı atlamış olabilirdim...”

“Olamazdın. Mycogenliler zafere ulaşmış olsaydı, bu, kitapta defalarca anlatılırdı kesinlikle.”

“Kitapta dönele hakkında bir şeyden daha söz ediliyordu,” dedi Seldon tereddütle, “ama bunu tam olarak anladığımı söyleyemem.”

“Söylediğim gibi,” dedi Hummin, “... bazı noktaları bilerek karanlıkta bırakabiliyorlar.”

“Her neyse, döneleğin insanların duygularını bir şekilde değiştirebildiğini... onları etkileyebildiğini söylüyor gibiydiler.”

“Bunu bütün politikacılar yapabilir,” dedi Hummin omzunu silkerek. “Buna karizma denir... işe yaradığı zamanlarda elbette.”

Seldon içini çekti. “Neyse, buna inanmak istemiştım. Nedeni buydu işte. Hâlâ canlı olan ve sorgulayabileceğim, insan şeklinde bir robot bulmaya gereğinden fazla önem vermişim.”

“Niye bulmak istiyordun onu?”

“Bir avuç dünyadan oluştuğu zamanlardaki haliyle galaksinin ilkel dönemlerdeki toplum yapısının ayrıntılarını öğrenebilmek için. Galaksinin o kadar küçük olduğu bir dönem hakkındaki bilgilerden psikotarih kuramına ulaşmak daha kolay olabilirdi.”

“Ondan duyacaklarının güvenilir olacağına emin misin?” diye sordu Hummin “Binlerce yıl geçtikten sonra, robotun eski çağlar hakkındaki hafızasına güvenebileceğini düşünüyor musun? Kim bilir ne kadar bozulmuştur hafızasındaki bilgiler?”

“Doğru,” dedi Dors ansızın. “Sana anlattığım bilgisayar kayıtları gibi olurdu, Hari Robotun belleğindeki bilgiler silinmiş, bozulmuş ya da araya gürültü karışmış olabilir. Ancak bir yere kadar geri gidebilirsin ve sen daha geri gittikçe bilgiler de güvenilir olmaktan çıkar giderek... ne yaparsan yap, öyle olur.”

Hummin başını salladı. “Buna, bilgideki belirsizlik ilkesi dendiğini duymuştım.”

“Ama belli birtakım bilgilerin,” dedi Seldon, “özel nedenlerle korunmuş olması

mümkün olamaz mı? Mycogenliler'in Kitabının bazı yerlerinde yirmi bin yıl önceki olaylardan bahsediliyor, bu bilgilerin asıl haliyle kalmış olması büyük olasılık. Belirli bir bilgiye ne kadar değer verilir ve ne kadar özenle korunursa, daha uzun bir süre boyunca kalması ve doğruluğunu koruması mümkün olabilir.”

“Buradaki en önemli kelime ‘belirli’ ama. Kitapta korunan bilgiler senir korunmasını tercih edeceklerin olmayabilir ve bir robotun hafızasındaki bilgiler de onun hafızasında kalmasını isteyeceğin bilgiler olmayabilir.”

“Psikotarih bilimini geliştirmek için hangi yönde ilerlemeyi denersem deneyeyim, olaylar önümü tıkayacak şekilde geliyor,” dedi Seldon ümitsizlikle. “Niye denemeye devam edeyim ki?”

“Şimdi ümitsiz gibi görünebilir her şey,” dedi Hummin ifadesizce. “Ama bunu yapabilecek dehaya sahip olduğun sürece, şu anda hiçbirimizin bilemeyeceği bir yol açılabilir önünde. Kendine biraz daha zaman tanı... Ama bakın bir mola yerine geldik. Hadi kenara çekelim de bir akşam yemeği yiyelim.”

Tatsız bir ekmeğin (özellikle Mycogen’de bu konuda tam bir sefa sürdükten sonra daha da tatsız geliyordu) arasında gelen kuzu etinden köfteleri yedikten sonra, “Hummin,” dedi Seldon, “sen benim o gereken dehaya sahip olduğumu düşünüyor gibisin. Ama olmayabilirim de, biliyorsun.”

“Doğru,” dedi Hummin. “Olmayabilirsin. Ama bildiğim kadarıyla bu konuda başka bir aday yok, yani sana güvenmek zorundayım.”

Seldon içini çekti. “Eh, denerim,” dedi. “Ama hiç umudum kalmadı. Daha başta mümkün ama uygulanamaz olduğunu söylemiştim. Şimdi buna daha da çok inanıyorum.”

13. KISIM

ISI ÇUKURU

AMARYL, YUGO — ... Hari Seldon'la birlikte, psikotarih biliminin ayrıntılarıyla geliştirilmesine en büyük katkıyı yapmış olan matematikçi. Onun bulduğu...

... Ama matematik alanındaki başarılarından daha da ilginç olan yönü, doğduğu koşullardır. Antik Trantor'un bölgelerinden Dahl'da alt sınıflardan yoksul bir ailenin oğlu olarak doğan Amaryl, tanınmadık ölüp gitmiş olabilirdi, Seldon tamamen rastlantı sonucu onunla karşılaşmamış olsaydı Kaçış'ı sırasında...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

61

Tüm galaksinin hakimi olan İmparator yorgundu... fiziksel olarak yorgundu. Belirli aralıklarla dudaklarına kondurmak zorunda kaldığı gülücükler yüzünden dudakları ağrıyordu. Yalandan ilgileniyormuş gibi yapmak için başını bir o tarafa, bir bu tarafa çevirmek zorunda kaldığından boynu tutulmuştu. Dinlemek zorunda kaldıkları yüzünden kulakları yorulmuştu. İki kade bir ayağa kalkıp oturmak, sağa sola dönmek, birilerinin elini sıkmak ve selamlamak zorunda kaldığından bütün bedeni ağrı içindeydi.

Trantor'dan ve (daha kötüsü) galaksinin dört bir bucağının gelen valileri, bakanları ve eşlerini karşılamak zorunda olduğu bir devlet töreniydi bu sadece. Yaklaşık bin kişi vardı, her biri en süslüsünden düpedüz tuhaf olanlara varana dek farklı kostümler giymişlerdi, İmparator'un aksanını Galaktik Üniversite'de konuşulduğu şekliyle taklit etmeye çalıştıkları için daha da beter olan binlerce farklı aksanla konuşan insanları dinlemek zorunda kalmıştı. En önemlisi de, İmparator önemli olmayan bir sürü süslü laf kullanırken, önemli sözler vermemeye de dikkat etmek zorundaydı.

Her şey, bütün sesler ve görüntüler —hiç fark ettirilmeden— kaydediliyor ve Eto Demerzel daha sonra bu ismi taşıyan ilk imparator olan Cleon'un kendine hakim olup olmadığını görmek için bu kayıtları tek tek gözden geçiriyordu. Elbette, bu İmparator'un gördüğü şekliyle böyleydi yalnızca. Demerzel ise, sadece konukların arasında farkında olmadan kötü niyetli olduklarını çaktıran birileri olursa, onlar hakkında bilgi toplamakta olduklarını söylerdi büyük olasılıkla. Belki de öyleydi.

Ne şanslıydı şu Demerzel!

İmparator sarayın ve çevresindeki geniş toprakların dışına çıkamazdı, oysa Demerzel tüm galakside istediği gibi cirit atabilirdi. İmparator her zaman göz önünde, her zaman kolayca ulaşılabilir olmalıydı, her zaman konuklarla uğraşması gerekiyordu, en önemlilerinden sadece rahatsızlık verenlere dek. Demerzel ise kimliğini gizli tutuyor ve asla saray toprakları içinde görülmemeye dikkat ediyordu. Varlığı sadece duyanda korku uyandıran bir isimden ibaretti ve kimse onu görmediği için daha da fazla korku uyandırıyor.

İmparator, gücün tüm şaşaaısıyla içeride yaşıyordu. Demerzel ise dışarıda yaşayan adamdı. Ona ait görünen hiçbir şey yoktu, hatta resmi bir unvanı bile yoktu, ama

elleri her yere uzanıyordu ve yorulmak bilmediği çabaları karşılığında da hiçbir şey istemiyordu... gerçek güce sahip olması dışında.

İsteddiği anda, uyarıda bile bulunmadan, ister bir bahane uydurarak, isterse de bahane bile uydurmadan Demerzel'i tutuklatıp, hapse attırabileceğini, sürgüne gönderebileceğini, işkence ettirebileceğini ya da öldürtebileceğini düşünmek İmparator'un —korkunç bir şekilde— hoşuna gidiyordu. Nihayetinde İmparatorluğun sürekli bir huzursuzlukla kaynadığı bu sinir bozucu yüzyıllarda, İmparator —yerel yöneticileri ve meclisleri, sürekli birbirleriyle çelişen kararnameler, protokoller, ilamlar, antlaşmalar ve bir de yıldızlararası genel yasalar hakkında bitip tükenmeyen tartışmalarla başını ağrıtan bazı gezegenler, hatta Trantor'daki bazı bölgeler üzerinde hakimiyet kurmakta güçlük çekse de, en azından saray toprakları içinde mutlak bir hakimiyete sahipti.

Ama Cleon, güce sahip olma hayallerinin boşuna olduğunun da farkındaydı. Demerzel babasına da hizmet etmişti, üstelik Cleon herhangi bir karar alması gerektiğinde Demerzel'e dönüp bakmadığı tek bir an hatırlamıyordu. Her şeyi bilen, her şeyi ayarlayan, her şeyi yapan Demerzel'di. Üstelik yanlış giden bir şey olduğunda suçlanan kişi de Demerzel'di. İmparator'un kendisi tüm eleştiriler üzerinde kalıyor ve korkacak bir şeyi kalmıyordu... en yakınları ve sevdiklerinden gelebilecek bir saray darbesi ve suikast dışında elbette. Her şeyden önce, bunu engellemesi için Demerzel'e güveniyordu sadece.

İmparator Cleon, Demerzel'siz kalsa ne yapacağını düşündüğünde içi titredi. Daha önce İmparatorluğu kendi başına yöneten hükümdarlar olmuştu... hiçbir işe yaramayan başvekilleri olan, birbiri ardına yetersiz kişileri bu göreve getiren ve orada tutan İmparatorlar da olmuştu ve uzun süre tahtta kalmayı bir şekilde başarmışlardı.

Ama Cleon yapamazdı. Onun Demerzel'e ihtiyacı vardı. Aslında şimdi bir de suikast düşüncesi aklına geldiğinde —ve İmparatorluğun modern tarihi göz önüne alındığında, gelmemesi de düşünülemezdi— Demerzel'den asla kurtulamayacağını anlamıştı. Mümkün değildi. Cleon kendisi ne kadar zekice bir şekilde ayarlasa da bu işi, Demerzel'in bu hareketi her nasılsa tahmin edeceğinden, önceden göreceğinden ve çok daha zekice davranarak bir saray darbesi hazırlayacağından emindi. Demerzel zincirler içinde götürülmeden çok önce, Cleon ölmüş ve yerine de Demerzel'in hizmet edeceği —ve yöneteceği— başka bir İmparator gelmiş olurdu.

Belki Demerzel bu oyundan sıkılır ve kendisi İmparator olurdu? Asla! Kendin gizlemeye çok alışmıştı. Demerzel görünür hale geldiğinde tüm gücü, bilgeliği, şansını (nasıl bir şeyse bu) elinden kayıp giderdi kesinlikle. Cleon bundan emindi. Tartışmak bile mümkün değildi bunu.

Öyleyse Cleon kendine hakim olduğu sürece güvendeydi. Yerine geçmekte gözü olmayan Demerzel ona sadakatle hizmet edecekti.

İşte Demerzel de gelmişti, öylesine basit ve sade bir giysi içindeydi ki, Cleon kendi

tören giysilerinin gereksiz süslerini fark ederek rahatsız oldu, neyse ki iki uşak yardımıyla da olsa çıkardığı bu giysiden kurtulmuştu şu anda. Doğal olarak, ortalıkta kimse kalmayana ve Cleon gündelik giysilerini giyene kadar ortaya çıkmamıştı Demerzel.

“Demerzel,” dedi tüm Galaksinin İmparatoru. “Yorulдум.”

“Devlet törenleri yorucu olur, Majesteleri,” diye mırıldandı Demerzel.

“Peki her gece tören olmak zorunda mı?”

“Her gece olmasa da, bu törenlere katılmanız gerekiyor. Sizi görmek ve sizin de onları görmenez insanları sevindiriyor. İmparatorlukta işlerin düzgün yürümesini sağlıyor bu.”

“Daha önce işlerin düzgün yürümesini sağlayan gücümüzdü,” dedi İmparator kasvetle. “Şimdiyse, bir gülücüğümle, salladığım bir elle, mırıldandığım bir sözcükle, verdiğim bir madalya ya da plaketle yürüyor işler.”

“Barışın sürmesini bunlar sağlıyorsa Majesteleri, küçümsememelisiniz. Üstelik şu anda saltanatızda bir sorun yok.”

“Neden öyle olduğunu biliyorsun... sen benim yanımdasın da ondan. Benim tek gerçek yeteneğim, senin öneminin farkında olmam.” Sinsi bir ifadeyle Demerzel’e baktı. “Oğlumun benim yerime geçmesine gerek yok. Yetenekli bir çocuk değil o. Velihtim olarak seni bırakmama ne dersin?”

“Majesteleri, bunu nasıl düşünürsünüz!” dedi Demerzel buz gibi bir sesle. “Ben tahtınıza asla göz dikmem. Onu gerçek veliahtınızdan çalmaya çalışmam asla. Ayrıca, sizi üzecek bir şey yaptıysam, beni adil bir şekilde cezalandırın. Yaptığım ya da yapacağım hiçbir şeyin beni İmparator yapmanıza değecek bir cezayı hak edeceğini sanmam.”

Cleon güldü. İmparatorluk tahtının değerini bu kadar doğru bir şekilde ortaya koyduğun için Demerzel, seni cezalandırmayı düşünmeyeceğim bundan sonra. Neyse, başka bir şeyden konuşalım. Uykum var, ama beni yatağa götürdükleri o töreni çekemeyeceğim şimdi. Konuşacak bir şeyler bulalım.”

“Ne hakkında konuşalım, Majesteleri?”

“Ne olursa... Şu matematikçi ve psikotarih bilimi hakkında. Arada bir o adamı düşünüyorum, biliyorsun. Dün akşam yemeğinde yine onu düşündüm. Merak ediyorum da: Psikotarihsel bir analizle, İmparator’un bitip tükenmek bilmeyen törenlerden kurtulabileceği bir yöntem bulunabilir mi acaba?”

“Nedense, Majesteleri, hiçbir psikotarihçinin böyle bir işe kalkabileceğini sanmıyorum.”

“Eh, en son olup bitenleri anlat o zaman. Hâlâ Mycogen’de, o tuhaf kel kafalar arasında mı saklanıyor? Onu oradan çekip çıkaracağına söz vermiştin.”

“Öyle Majesteleri ve harekete de geçtim, ama başarısız olduğumu kabul etmeliyim.”

“Başarısız mı?” İmparator kaşlarının çatılmasına izin verdi. “Bundaki

hoşlanmadım.”

“Ben de öyle, Majesteleri. Planım, matematikçinin Mycogenliler’in kutsa gördükleri bir yasağa karşı gelmeye yönlendirilmesini sağlamaktı —Mycogen’de, özellikle dışarıdan gelen birinin bu tür bir yasağı çiğnemesi oldukça kolaydır— ciddi bir cezaya çarptırılacağı bir suç işleyecekti. Sonra da matematikçi temyiz için İmparator’a başvurmak zorunda kalacaktı ve elimize düşecekti. Pek değerli olmayar —Mycogen için önemli olan, ama bizim için zerre kadar önemi olmayan— birtakım imtiyazlar tanımak karşılığında planımızı hazırladım, benim bu olay içinde hiçbir şekilde ismim geçmeyecekti. Sorunumuzu son derece nazik bir şekilde halletmiş olacaktık.”

“Öyle görünüyor,” dedi Cleon, “ama başarısız oldun. Mycogen’in Başkanı...”

“Ona ‘Eskilerin En Yücesi’ diyorlar, Majesteleri.”

“Unvanlar üzerinde durarak konudan uzaklaştırmaya çalışma beni. Bu Eskilerin En Yücesi denilen adam seni ret mi etti?”

“Aksine Majesteleri, kabul etti ve matematikçi Seldon gayet temiz bir şekilde tuzığa düştü.”

“Ee, öyleyse?”

“Kendisine bir zarar gelmeden oradan ayrılmasına izin verildi.”

“Niye?” diye sordu Cleon öfkeyle.

“Pek emin değilim, Majesteleri, ama sanırım birileri bizden daha yüksek bir fiyat önerdi.”

“Kim? Wye’ın Valisi mi?”

“Belki Majesteleri, ama bundan kuşkuluyum. Wye’ın hareketlerini sürekli olarak izliyorum. Matematikçi onların elinde olsaydı, şimdiye kadar öğrenirdim.”

İmparator artık kaşlarını çatmakla yetinmiyordu. Öfkeden deliye dönmüştü. “Demerzel bu çok kötü. Çok kızdım. Bu tür başarısızlıklar, senin eskisi gibi bir adam olmadığını düşündürüyor bana. İmparator’un isteklerine böyle açıkça karşı geldikleri için Mycogen’e karşı ne tür bir yaptırım uygulayacağız?”

Demerzel öfkeden köpüren imparatorun önünde saygıyla eğildi, ama çelik gibi bir sesle “Mycogen’e karşı şimdi bir yaptırımda bulunmak yanlış bir hareket olur, Majesteleri. Bu yüzden doğacak huzursuzluk Wye’ın işine yarar.”

“Ama bir şeyler yapmalıyız.”

“Belki de yapmamalıyız, Majesteleri. Görüldüğü kadar da kötü olmayabilir durum.”

“Nasıl görüldüğü kadar kötü olmayabilir?”

“Hatırlarsınız, Majesteleri, bu matematikçi psikotarih biliminin pratik olamayacağını düşünüyordu.”

“Hatırlıyorum, elbette. Ama bunun bir önemi yoktu, değil mi? Bizim amaçlarımız açısından?”

“Belki yoktur. Ama pratik olarak uygulanabilseydi, bizim amaçlarımız açısından”

çok daha fazla yararlı olurdu, Majesteleri. Ayrıca şimdiye kadar bulabildiklerimden çıkardığım kadarıyla, bu matematikçi şu anda psikotarih bilimini pratik olarak uygulanabilir hale getirmeye çalışıyor. Mycogen'de kutsal yasaklara karşı gelmesinin nedeni de, anladığım kadarıyla, psikotarihle ilgili bir sorunu çözmeye çalışmasıydı. Eğer durum buysa, Majesteleri, onu kendi haline bırakmak daha fazla işimize gelebilir. Onu amacına ulaşmaya yaklaştığında, ya da ulaştığında yakalamamız daha yararlı olabilir.”

“Wye bizden önce ele geçirmezse onu elbette.”

“Bunun olmaması için elimden geleni yapacağım.”

“Matematikçiyi Mycogen'den çekip çıkarırken yaptığın gibi mi?”

“Bir dahaki sefere hata yapmayacağım, Majesteleri,” dedi Demerzel soğuk bir ifadeyle.

“Yapmasan iyi olur, Demerzel,” dedi İmparator. “Bu konuda başka bir hatayı affedemem.” Sonra da huysuzca ekledi: “Sanırım bu gece hiç uyuyamayacağım.”

Dahl Bölgesi'nde yaşayan Jirad Tisalver kısa boylu bir adamdı. Hari Seldon'ın burnuna kadar ancak geliyordu. Ama bunu pek sorun ediyor gibi de görünmüyordu. Düzgün yüz hatlarıyla yakışıklı sayılırdı, gülümsemeyi seviyordu, simsiyah bıyıkları ve ince telli, kıvrırcık saçları vardı.

Karısı ve sekiz on yaşlarındaki kızıyla, yedi küçük odadan oluşan ve titizlikle temiz tutulan, ama içinde neredeyse mobilya adına hiçbir şey bulunmayan bir apartman dairesinde yaşıyorlardı.

“Özür dilerim, Efendi Seldon ve Bayan Venabili,” dedi Tisalver, “size alışık olduğunuz lüksü sağlamayacağız, ama Dahl yoksul bir bölge ve ben de halkımızın zenginlerinden sayılmam pek.”

“İşte bu yüzden,” dedi Seldon, “burada bulunuşumuzla size yük olduğumuz için biz daha çok özür dilemeliyiz.”

“Yük olmuyorsunuz, Efendi Seldon. Efendi Hummin, bizim mütevazı odalarımız kullandığınız için cömertçe ödeme yaptı zaten, siz böyle biri olmasanız bile kredileri memnuniyetle karşılayacaktık zaten.”

Seldon, Dahl'a gelişlerinden sonra, ayrılırken Hummin'in söylediklerini hatırladı. “Seldon,” demişti Hummin, “sığınman için bulduğum üçüncü yer bu. İlk iki sığınağın İmparatorluğun ulaşamayacağı zaten bilinen yerlerdi, ki bu da onların dikkatini çekmiş olabilir; sonuçta mantık gereği öyle bir yere gitmen gerekiyordu. Bu sığınak ise diğerlerinden farklı. Yoksul ve fazla göze çarpmayan bir yer burası, ama bazı açılardan da pek güvenli değil. Senin için doğal bir sığınak olarak görmeyecekleri için İmparator ve başkanı buraya bakma gereği duymayacaklardır. Bu yüzden, bu kez beladan uzak durmaya özen gösterir misin lütfen?”

“Çalışırım, Hummin,” dedi Seldon, biraz bozulmuştu. “Ama benim belk aranmadığımı da gör lütfen. Bir şekilde psikotarih bilimini geliştirme şansım olacaksa, ancak şimdiki ömrümün otuz katı zamanda öğrenebileceğim kadar şey öğrenmek zorundayım ve bunun için elimden geleni yapıyorum.”

“Anlıyorum,” dedi Hummin. “Bir şeyler öğrenmek için çabalarken, Streeling'de kendini Üstyaka'da buldun, Mycogen'deyse Eskilerin kartal yuvasına kadar çıktın, Dahl'da bakalım nerelere gideceksin. Sana gelince Dr. Venabili, bütün bunlar olurken Seldon'ı korumaya çalıştığını biliyorum, ama biraz daha özen göstermelisin. Şunu kafana kazı, Seldon Trantor'daki —hatta tüm galaksideki— en önemli insan ve ne pahasına olursa olsun korunmalı.”

“Elimden geleni yapmaya devam edeceğim,” dedi Dors sert bir ifadeyle.

“Yanlarında kalacağınız aileye gelince, biraz tuhaf olabilirler, ama özünde iyi insanlardır, onlarla daha önce de birlikte iş yapmıştık. Onların başını da belaya sokmamaya çalışın.”

Ama en azından Tisalver'ın şu anda yeni kiracılarının başını belaya

sokabileceklerini tahmin eder gibi bir hali yoktu, yeni kiracılarıyla birlikte olmaktan duyduğu sevinci ifade ederken —kira karşılığında aldığı krediler bir yana — gayet samimi görünüyordu.

Dahl'dan dışarı çıkma fırsatı olmamıştı hiç ve uzak diyarların hikâyelerini dinlemek çok hoşuna gidiyordu. Eşi de başı önde, gülümseyerek onları dinlemeyi seviyordu, kızları ise bir parmağı ağzında kapı aralığından onları gözetliyordu.

Genellikle akşam yemeğinden sonra, bütün aile bir araya geldiğinde, Seldon'la Dors'un dışarıdaki dünya hakkında hikâyeler anlatmalarını bekliyorlardı. Yemeklerde yeterince yiyecekleri oluyordu, ama biraz tatsız ve genellikle de bayat oluyordu. Mycogen'in baharatı bol yemeklerinden sonra, buradaki yiyeceklerin hiç tadı olmuyordu. Adına 'masa' dedikleri şey de, duvara sabitlenmiş bir raftan ibaretti, yemeklerini de ayakta yiyorlardı.

Seldon'ın ev sahiplerini rahatsız etmemeye özen göstererek sorduğu sorularla öğrendiğine göre, Dahl'da yaşayanlar için bu normal bir durumdu, aşırı bir yoksulluktan kaynaklanan bir şey değildi yani. Ama Bayan Tisalver'in anlattıklarına bakılırsa, Dahl hükümetinde üst düzey görevlerde bulunanların bazıları, sandalye — o 'beden rafı' diyordu bunun yerine— kullanmak gibi efemine görgü kurallarına uymaya çalışıyorlardı, gerçi tutucu orta sınıftakiler bu tür davranışları pek hoş karşılamıyorlardı.

Gereksiz lüksleri her ne kadar pek uygun karşılamasalar da, Tisalverler bu konuda hikâyeler dinlemeyi çok seviyorlardı, ayakları olan yataklardan, süslü sandıklardan ve dolaplardan ve yemeklerde bol miktarda çatal kaşık kullanılmasından bahsedildiğinde, kelimenin tam anlamıyla ağızları sulanarak dinliyorlardı.

Mycogen'deki gelenekleri dinlediklerinde, Jirad Tisalver kendi halinden memnun bir ifadeyle saçlarını okşamıştı, ona göre saç köklerinin alınmasının erkekliğini kaybetmekle aynı anlama geleceğini çok net bir şekilde açıklamıştı. Kadınların erkeklere boyun eğdiğini anlattıklarında, Bayan Tisalver çok öfkelenmişti, Bacılarır bu durumu sükûnetle karşıladıklarına inanmak bile istememişti.

Ama en çok Seldon'ın İmparatorluk Sarayı'nı anlatmasından etkilenmişlerdi Seldon'ın İmparator'u gerçekten gördüğünü ve onunla konuştuğunu öğrendiklerinde, aileyi bir dehşet havası kaplamıştı. Soru sormaya bile cesaret etmeleri bir süre almıştı, cesaret ettiklerinde de Seldon onları tatmin etmesinin mümkün olmadığını fark etmişti. Sonuçta saray çevresini pek de fazla görmemişti, sarayın içini ise daha da az görmüştü.

Tisalverler buna çok üzülmüşlerdi, sürekli bu konuda bir şeyler sormaktan bir türlü vazgeçmemişlerdi. Seldon'ın İmparatorluk Sarayı'nda bulunduğunu öğrendikten sonra, Dors'un kendisinin saray topraklarına hiç gitmediğini söylemesine inanmak istememişlerdi. En çok da Seldon'ın İmparator'un sıradan bir insan gibi davrandığını ve konuştuğunu söylemesine itiraz etmişlerdi. Tisalverler'e göre böyle bir şey mümkün olamazdı.

Üç akşamı böyle geçirdikten sonra, Seldon artık bundan yorulmaya başladığını fark etmişti. Başta, (en azından gün boyu) tarihle ilgili, Dors'un tavsiye ettiği birtakım filmkitapları okumak dışında bir şey yapmamak fikri hoşuna gitmişti. Tisilverler konuklarının kitap görüntüleyicisini gün boyu kullanmasına izin vermekle büyük nezaket göstermişlerdi, gerçi küçük kızları bu durumdan pek memnun olmuş gibi görünmüyordu, ödevini yapmak için bir komşularının evine gitmek zorunda kalıyordu.

"Yararı yok," dedi Seldon, odasında yalnız kaldıklarında ve kimsenin onları dinlememesi için önce ortalığı biraz müziğe boğduktan sonra. "Tarih sevgini anlıyorum, ama bitip tükenmek bilmeyen ayrıntılardan oluşuyor bu kitaplar. Bu dağ boyutlarında, hayır galaksi boyutunda bir veri yığını ve ben temel yapıyı bir türlü göremiyorum."

"Bana kalırsa," dedi Dors, "insanoğullarının gökyüzündeki yıldızların nasıl bir düzen içinde olduklarını bir türlü göremedikleri bir dönem de olmuştur herhalde, ama galaksinin yapısını çözmeyi başardılar eninde sonunda."

"Ama eminim bu nesiller boyu süren bir çaba gerektirmiştir, haftalar değil. Temel doğa yasaları keşfedilene kadar, fiziğin birbiriyle bağlantısı kurulmayan bir gözlemler yığını olarak kaldığı bir dönem olmuş olmalı, temel yasaların keşfi için de nesiller boyu çaba gösterilmesi gerekmişti zaten... Peki ya Tisilverler?"

"Ne olmuş onlara? Bence gayet nazik davranıyorlar."

"Çok meraklılar."

"Elbette öyle olacaklar. Sen onların yerinde olsan merak etmez miydin?"

"Ama sadece merak etmekle kalacaklar mı bakalım? İmparator'la görüşmüş olmam fazlasıyla ilgilerini çekti."

Dors homurdanmaya başlamıştı. "Bu da yine... çok doğal. Senin ilgini çekmez miydi... onların yerinde olsan?"

"Hoşuma gitmiyor."

"Bizi buraya Hummin getirdi."

"Evet, ama o da kusursuz değil. Beni üniversiteye de o götürmüştü, birileri beni Üstyaka'ya çekti. Güneşin Efendisi On Dört'e de o götürdü, o da bize tuzak kurdu. Öyle olduğunu biliyorsun. Çekirge de üç kez zıplamaz ki, artık biraz çekingenim. Sürekli sorgulanmaktan bıktım."

"Sen de sandalyeleri değiştir o zaman, Hari. Sen Dahl'ı merak etmiyor musun?"

"Elbette ediyorum. Peki sen ne biliyorsun başlangıç olarak?"

"Hiçbir şey. Sekiz yüzden fazla bölgeden biri olduğunu biliyorum sadece, Trantor'da iki yıldan biraz fazla bir süredir bulunduğumu biliyorsun."

"Tam da bundan söz ediyorum işte. Yirmi beş milyondan fazla var ve ben bu problem üzerinde sadece iki aydan biraz fazla bir zamandır çalışıyorum... Ne diyeceğim, Helicon'a dönüp yine türbülans matematiği üzerinde çalışmak istiyorum, doktora tezim bu konu üzerineydi, sonra da bu türbülansın insan

toplumunu anlama şansını tanıdığını fark ettiğimi —ya da fark ettiğimi sandığımı — bile unutmak istiyorum.”

Ama o akşam Tisalver’a dönüp, “Ama, Efendi Tisalver,” dedi, “bana ne i yaptığınızdan, ne tür bir göreviniz olduğundan hiç bahsetmediniz.”

“Ben mi?” diye sordu Tisalver ellerini göğsünün üstüne koyarak; üzerinde basit bir beyaz tişört vardı, Dahl’daki erkeklerin normal giysisi buydu anlaşılan. “Pek önemli bir şey değil. Buradaki holovizyon istasyonunda programcılık yapıyorum. Çok sıkıcı, ama bir iş işte.”

“Üstelik saygıdeğer bir iş,” dedi Bayan Tisalver. “Yani ısı çukurunda çalışmak zorunda değil.”

“Isı çukuru mu?” diye sordu Dors kaşlarını kaldırarak ve çok şaşırılmış gibi görünmeyi başararak.

“Ah, evet,” dedi Tisalver, “Dahl’ın en çok tanınan özelliği budur. Pek önemli değil ama, Trantor’daki kırk milyar insanın ihtiyaç duydukları enerjinin önemli bir kısmını biz üretiyoruz. Pek değerimiz bilinmiyor, ama o süslü bölgelerden bazıları bizim sağladığımız enerji olmadan ne yaparlardı görmek isterdim.”

Seldon’ın kafası karışmıştı. “Trantor’un enerjisi yörüngedeki güneş enerjisi istasyonlarından sağlanmıyor mu?”

“Bir kısmı,” dedi Tisalver, “bir kısmı adalardaki nükleer enerji santrallerinden, bir kısmı mikro-füzyon motorlarından, bir kısmı da Üstyaka’daki rüzgâr enerjisi istasyonlarından sağlanıyor, ama yarısı” —bunu vurgulamak için parmağını sallamış ve yüzü son derece ciddi bir ifadeye bürünmüştü— “yarısı ısı çukurlarından geliyor. Başka yerlerde de ısı çukurları var, ama hiçbiri —hiçbiri— Dahl’daki kadar çok değil. Isı çukurlarını bilmediğinize emin misiniz? Öyle durup suratıma bakıyorsunuz da.”

“Biz gezegen dışından geliyoruz, biliyorsunuz,” dedi Dors çabucak atılarak. (Neredeyse ‘eloğulları’ diyecekti, ama neyse ki ağzından kaçırılmadan fark etmişti.) “Özellikle de Dr. Seldon. Son birkaç aydır Trantor’da sadece.”

“Gerçekten mi?” diye sordu Bayan Tisalver. Kocasından birkaç parmak kısaydı sadece, balık eti kıvamında bir vücudu vardı, koyu renk saçlarını topuz yapıyordu genellikle ve oldukça güzel sayılabilecek simsiyah gözleri vardı. Kocasısı gibi, o da otuzlu yaşlarının ortasında gösteriyordu.

(Mycogen’de geçirdikleri, pek uzun olmasa da, onları oldukça etkileyen kısa ve öz zamandan sonra, bir kadının kendi başına konuşmaya girmesi garip gelmişti Dors’a. İnsanlar yeni davranış tarzlarına ne kadar çabuk alışıyorlar, diye düşündü, bunu Seldon’a hatırlatmak için kafasında not aldı, Seldon’ın psikotarih bilimi için bir katkı daha olabilirdi bu.)

“Ah, evet,” dedi. “Dr. Seldon Heliconlu.”

Bayan Tisalver, bilmiyormuş gibi nazikçe sordu. “Nerede ki o?”

“Şey...” dedi Dors. Seldon’a döndü sonra. “Neredeydi Hari?”

Seldon'ın gururu kırılmış gibiydi biraz. "Aslına bakarsanız, koordinatlara bakmadan galaksideki tam yerini tarif edemem. Tek söyleyebileceğim, merkezdeki karadeliğe göre Trantor'un karşı tarafında kalıyor ve üstsürüm gemisiyle buradan oraya gitmek tam bir işkence."

"Sanırım Jirad'la ben bir üstsürüm gemisine binemeyeceğiz hiç," dedi Bayar Tisilver.

"Bir gün bineceğiz, Casilia," dedi Tisilver neşeyle, "bir gün bineceğiz. Ama siz biz Helicon'u anlatsanıza, Efendi Seldon."

Seldon başını salladı. "Benim için oldukça sıkıcı olur bu. Diğerleri gibi bir dünya işte. Ama Trantor, diğer bütün dünyalardan farklı bir dünya. Helicon'da ısı çukuru —muhtemelen başka bir dünyada da— yoktur, ama Trantor'da var. Bana bu ısı çukurlarından bahsetsenize."

("Trantor diğer bütün dünyalardan farklı bir dünya." Bu cümle Seldon'ın zihninde yankılanmaya başlamış ve Seldon bir an anlamını kavramaya başlamış ve Dors'un bacadaki-el-hikâyesi aklına gelmişti, ama Tisilver konuşmaya başlamıştı ve bu cümle biraz önce birden aklına geldiği gibi, yine birden aklından çıkıvermişti.)

"Isı çukurlarını merak ediyorsanız gerçekten, size gösterebilirim onları," dedi Tisilver. Sonra da karısına döndü. "Casilia, yarın akşam Efendi Seldon'ı ısı çukurlarına götürsem olur, değil mi?"

"Beni de," dedi Dors hemen atılarak.

"Bir de Bayan Venabili'yi."

Bayan Tisilver'in kaşları çatıldı, "İyi bir fikir gibi gelmedi bana," dedi sertçe "Konuklarımız sıkılabilirler."

"Sanmam, Bayan Tisilver," dedi ona yağcılık yaparak. "Isı çukurlarını görmek çok hoşumuza gider. Siz de bize katılırsanız çok seviniriz... ve küçük kızınız... gelmek isterse elbette."

"Isı çukurlarına mı?" dedi Bayan Tisilver birden kabararak. "Kibar bir kadına gör bir yer değil orası."

Seldon yaptığı gaf yüzünden utanmıştı. "Kötü bir şey demek istememiştim, Bayar Tisilver."

"Kızacak bir şey yok," dedi Tisilver. "Casilia bizim oraya gitmemizin yakışık almayacağını düşünüyor, ama ben orada çalışmadığıma göre, sadece ziyaret edip konuklarımıza göstermenin bir sakıncası olamaz. Ama pek rahat bir yer değil, Casilia'nın oraya uygun giyinebileceğini sanmam."

Çömeldikleri yerden kalktılar. Dahl'daki sandalyeler, küçük tekerlekleri olan plastik oturaklardı, bunlarda otururken Seldon'ın dizlerine kramp giriyordu ve en ufak bir hareketinde bile sandalyesi kıpır kıpır oynuyormuş gibi geliyordu. Ama Tisilverler bu sandalyelerde dimdik oturmakta ustalaşmışlardı yıllardır, Seldon gibi ellerini kullanmaya gerek duymadan ayağa kalkabiliyorlardı. Dors da pek sorun yaşamadan kalkmayı başarmıştı, Seldon onun doğal zarafeti karşısında yine şaşkına

dönmüştü.

Geceleyin yatmak üzere kendi odalarına gitmeden önce, “Isı çukurları hakkında bir şey bilmediğine emin misin?” diye sordu Seldon Dors’a. “Bayan Tisalver pek hoşlanmıyor galiba oradan.”

“O kadar kötü olamaz, yoksa Tisalver bizi oraya götürmeyi teklif etmezdi. Göreceklerimiz bizi şaşırtmasından bir zarar gelmez.”

“Oraya uygun kıyafetlere ihtiyacınız olacak,” dedi Tisalver. Bayan Tisalver’in burun kıvırdığını fark ettiler arka tarafta.

Belli belirsiz bir endişeyle akli fistanlara giden Seldon, “Uygun kıyafetler derken neyi kastediyorsunuz?” diye sordu ihtiyatla.

“Hafif bir şeylerden, benim üzerimdeki gibi. Kısa kollu bir tişört, bol bir pantolon, bol bir iç çamaşırı, çoraplar, açık sandaletler. Sizin için hazırladım.”

“Güzel. O kadar da kötü görünmüyor.”

“Bayan Venabili için de aynı kıyafeti hazırladım. Umarım üzerine uyar.”

Tisalver’in verdiği giysiler (ki kendi giysileriydi) üzerlerine olmuştu... birazcık dar gelmişti sadece. Hazırlandıklarında Bayan Tisalver’a hoşça kal dediler, o da bundan pek hoşlanmasa da, artık razı olmuş bir ifadeyle onları kapıya dek uğurladı.

Akşamın erken saatleriydi ve gökyüzünde çok güzel bir günbatımı ışıltısı vardı. Biraz sonra Dahl’in üzerindeki ışıkların sönmeye başlayacağı anlaşılıyordu. Hava yumuşaktı, ortalıkta hiçbir araç görünmüyordu, herkes yayaydı. Uzaklardan karayolunun hiç eksilmeyen vızıltısı geliyordu, arada bir ışıklarının parladığını da görebiliyorlardı.

Seldon Dahl’luların belirli bir yere gidermiş gibi görünmediklerini fark etti. Sanki öylesine, keyif için geziniyorlardı. Belki de, Tisalver’in söylediği gibi Dahl yoksul bir bölgeyse, insanlar pek pahalı olmayan eğlenceleri tercih edeceklerdi; hem bir akşam gezintisi kadar keyifli ve ucuz başka bir eğlence olabilir miydi?

Seldon’ın ayakları da bu amaçsız gezintinin ritmine uymaya başladılar ve etraftaki arkadaşlık havasının onu da sarmaya başladığını hissetti. İnsanlar, birbirlerinin yanından geçerken selamlaşıyor ve karşılıklı bir iki kelime ediyorlardı. Farklı şekillerde ve kalınlıkta simsiyah bıyıklar görüyordu her yerde, Dahl erkekleri için bir gereklilikti sanki bu, tıpkı kel kafaların Mycogen’deki Biraderler için bir gereklilik olması gibi.

Bu akşam ayini gibi bir şeydi, bir günün daha sorun çıkmadan geçip gittiğini ve bütün dostların hâlâ iyi ve mutlu olduklarını görmeye yarayan bir akşam ayini. Biraz sonra da, Dors’un herkesin bakışlarını çektiğini fark etti. Alacakaranlığın parıltısı altında, Dors’un saçları daha da kızışmıştı sanki, simsiyah saçlı kafalardan (kırışmış üç beşi dışında) oluşan bir denizin ortasında, kömür yığnında yuvarlanarak ilerleyen altın bir para gibi pırıl pırıl parlıyordu.

“Çok hoş bir gezinti oldu,” dedi Seldon.

“Öyle,” dedi Tisalver. “Normalde, yanımda karım da olurdu, selamlaşmak aslında onun işidir. Bir kilometre çapında bir alanda onu adı, işi ve ailesiyle tanımayan yoktur. Ben o kadarını beceremem. Şimdi bile, selamlaştığımız insanların yarısının... adlarını bilemiyorum. Her neyse, bu kadar yavaş davranmasak iyi olur. Asansörün oraya ulaşmalıyız. Aşağıdaki katlar daha da kalabalıktır.”

Asansörle aşağı indikleri sırada, “Efendi Tisilver,” dedi Dors, “Sanırım ısı çukurları Trantor’un çekirdek ısısından buhar üretmek için kullanılıyor, sonra da bu buhar türbinlerden geçirilerek elektrik üretiliyor, değil mi?”

“Ah, hayır. Elektrik yüksek verimli termopillerle doğrudan üretiliyor. Ama bana ayrıntılarını sormayın lütfen, ben sadece bir holovizyon programcısıyım. Aslında, aşağıda da kimseye ayrıntıları sormaya çalışmasanız iyi olur. Bütün bu işlem büyük bir kara kutu gibi. İşe yarıyor, ama kimse nasıl çalıştığını bilmiyor.”

“Ya bir aksaklık çıkarsa?”

“Genellikle çıkmaz, ama çıksa bile, bir yerlerden bir uzman gelip halleder. Bilgisayarlardan anlayan biri. Bütün bu işlem tamamıyla bilgisayar kontrolünde elbette.”

Asansör durdu ve dışarı çıktılar. Sıcak, yüzlerine bir dalga gibi çarptı.

“Çok sıcak,” dedi Seldon, gereksiz bir vurguyla.

“Öyle,” dedi Tisilver. “Dahl’ın bu kadar değerli bir enerji kaynağı olmasının sağlayan da budur. Magma katmanı, dünyanın başka yerlerine göre yüzeye daha yakın. Bu yüzden de sıcakta çalışmak zorundayız.”

“Havalandırma yok mu?” diye sordu Dors.

“Var, ama pahalıya geliyor. Havalandırma yaparken, nemi ve sıcaklığı alıyoruz, ama çok abartırsak, fazla enerji kullanmak zorunda kalıyoruz ve maliyet çok yükseliyor.” Tisilver bir kapının önünde durdu ve zili çaldı. Kapı serin bir hava püskürterek açıldı. “Bize etrafı gösterebilecek birilerini bulabiliriz burada,” dedi “Bayan Venabili’ye laf atmalarını da engelleyebilir belki... en azından erkeklerin.”

“Laf yemekten utanmam ben,” dedi Dors.

“Ben utanırım ama,” dedi Tisilver.

Ofisten genç bir adam çıktı ve kendini Hano Lindor olarak tanıttı. Tisilver’a çok benziyordu, ama Seldon etrafındaki herkesin kısa boylu, esmer, siyah saçlı ve gürbıyıklı olmasına alışana dek kimseyi birbirinden ayırabileceğini sanmıyordu.

“Görülecek pek bir şey yok ama, size etrafı gezdirmekten memnun olurum,” dedi Lindor. “Bilmiyorsunuz, burası en güzel manzaraya sahip yerlerimizden biri.” Hepsine birden hitap ediyordu, gözleri Dors’a dikilip kalmıştı. “Pek rahat olmayacak. Tişörtlerinizi çıkarmanızı tavsiye ederim.”

“Burası gayet serin ve hoş,” dedi Seldon.

“Elbette, çünkü yöneticilere ait bölümdeyiz. Her makamın kendine göre ayrıcalıkları vardır. Dışarıda ise buradaki gibi havalandırma kullanamıyoruz. İşte bu yüzden dışarıdakiler benden daha yüksek ücret alıyorlar. Aslına bakarsanız, Dahl’daki en yüksek ücretli işler bunlardır, insanları burada çalışmaya başka türlü ikna edemiyoruz. Yine de, ısı çukurunda çalışacak birilerini bulmak her gün biraz daha zorlaşıyor.” Derin bir nefes aldı. “Tamam, çorbaya dalalım hadi.”

Tişörtünü çıkarıp, kemerinin içine soktu. Tisilver da aynısını yaptı, Seldon da onu izledi.

Lindor Dors'a baktı ve, "Kendi rahatınız için, Bayan," dedi, "ama zorunlu değilsiniz."

"Sorun değil," dedi Dors ve tişörtünü çıkardı.

Sutyeni beyazdı ve göğüslerinin büyük bölümünü açıkta bırakıyordu.

"Bayan," dedi Lindor, "bu pek..." Bir an düşündü, sonra da omzunu silkerek "Neyse," dedi, "bir çaresine bakarız."

Seldon başta sadece bilgisayarların, aygıtların, dev boruların, yanıp sönen ekran ve göstergelerin farkındaydı.

Ortalık görelî olarak loştu, sadece makinelerin bulunduğu yerler aydınlatılmıştı. Seldon neredeyse karanlık sayılabilecek ortama baktı. "Niçin daha iyi aydınlatmıyorsunuz?" diye sordu.

"Yeterince aydınlatıyoruz... gereken yerlerde," dedi Lindor. Sesinin yüksekliğini iyi ayarlıyor ve hızla konuşuyordu, ama biraz sertçe. "Genel aydınlatmayı ise psikolojik nedenlerle düşük tutuyoruz. Işık çok olduğunda, insanlar zihinlerinde sıcaklık olarak algılıyor bunu. Işıkları açtığımızda, sıcaklığı düşürsek de, şikâyetlerin önünü alamıyoruz."

"Her şey bilgisayar kontrolünde gibi görünüyor," dedi Dors. "Bana kalırsa bütür işlemi bilgisayarlara bırakabilirdiniz. Burası yapay zeka kullanımını için mükemmel bir ortam."

"Çok haklısınız," dedi Lindor, "ama hata olasılığını göze alamayız. Ters giden bir şeyler olursa, düzeltecek insanlara ihtiyacımız var. Bozulan bir bilgisayar iki bin kilometrelik bir alanı etkileyebilir."

"İnsan hatası da öyledir. Ne dersiniz?" dedi Seldon.

"Ah evet, ama aynı iş üzerinde hem bilgisayarları hem de insanları çalıştırınca, bilgisayar hatalarını çabucak saptayıp, insanlarca düzeltilmesini sağlayabiliyoruz; tersi de doğru, bilgisayarlar da insan hatalarını çabucak düzeltebiliyorlar. Sonuçta, insan ve bilgisayar hataları çakışmadıkça ciddi bir sorun olmuyor. Bu da pek sık görülüyor."

"Pek sık görülme de, oluyordur, değil mi?" diye sordu Seldon.

"Neredeyse hiç, ama tam anlamıyla hiç değil. Bilgisayarlar da insanlar da eskiden oldukları gibi değil artık."

"Her konuda öyle," dedi Seldon hafifçe gülümseyerek.

"Hayır, hayır. Ben anılarımdan, eski güzel günlerden söz etmiyorum. İstatistiklerden bahsediyorum."

O anda, Seldon Hummin'in nasıl bir yozlaşma içinde olduklarından söz ettiğini anımsadı.

"Görüyor musunuz işte?" dedi Lindor, sesini alçaltarak. "C-3 katında bir grup anladığım kadarıyla bir şeyler içiyorlar. Hiçbiri görev yerinde değil."

"Ne içiyorlar?" diye sordu Dors.

"Elektrolit kaybını dengelemek için özel içecekler. Meyve suyu."

“Ama bu yüzden onları suçlayamazsınız, değil mi?” diye sordu Dors kızgınlıkla. “Bu kuru sıcakta, içmeyip de ne yapacaklar.”

“İşi bilen bir C-3’ün içecek molasını ne kadar uzatabildiğini bilmiyorsunuz. Bu konuda yapabileceğimiz bir şey de yok. İçecek molasını beş dakikaya indirir ve böyle toplanmalarını engelleyecek olursak, isyanı kışkırtmış oluruz sadece.”

Gruba yaklaşıyorlardı. Aralarında hem erkekler hem de kadınlar vardı (Dahl kadın erkek ayrımının olmadığı bir topluma benziyordu), kimsenin üzerinde gömlek ya da tişört yoktu. Kadınlar sütyen gibi bir şey giymişlerdi, ama son derece işlevsel giysilerdi bunlar. Bedenlerinin daha fazla hava almasını sağlamak ve terlemeyi azaltmak için göğüslerini kaldırıyor, ama göğüslerinin hiçbir yerini örtmüyordu.

Seldon’ın yanında duran Dors, “Bu gayet mantıklı Hari,” dedi. “Sırılsıklam oldun burada.”

“Sütyenini çıkar istersen,” dedi Seldon. “Seni asla engellemem bu konuda.”

“Nedense,” dedi Dors, “ben de öyle düşünmüştüm.” Ama sütyenini çıkarmadı. İleride toplanmış olan insanlara yaklaşıyorlardı artık... on iki kişi kadar vardı.

“Kaba bir şeyler söyleyecek olurlarsa sorun etmemeye çalışırım,” dedi Dors.

“Teşekkürler,” dedi Lindor. “Söylemeyeceklerine garanti veremem... ama sizi tanıştırmam gerek. Eğer sizin benim yanımda gezen iki müfettiş olduğunuzu düşünürlerse, kontrolden çıkarlar. Müfettişlerin yanlarında yönetimden kimse olmadan tek başlarına gezmeleri gerekir.”

Kollarını kaldırdı. “Arkadaşlar, size tanıştıracaklarını var. Dışarıdan iki konuk... Gezegen dışından gelen iki akademisyen. Geldikleri dünyalar enerji sıkıntısı yaşıyormuş, bizim bu işi Dahl’da nasıl yaptığımızı görmek istiyorlar. Bir şeyler öğrenebileceklerini düşünüyorlar.”

“Terlemeyi öğrenirler ancak!” diye seslendi ısı çukurunda çalışanlardan biri ve herkes kahkahaya boğuldu.

“Göğsü şimdiden terlemeye başlamış,” diye seslendi kadınlardan biri, “öyle kapatırsa terler elbette.”

“Çıkarırdım, ama benim göğüslerim seninkilerle yarışamaz,” diye bağırdı Dors yanıt olarak. Daha sevecen gülünüyordu artık.

Ama genç bir adam öne doğru çıktı ve gözlerini bile kırpmadan Seldon’a bakmaya başladı; yüzünde hiç de neşeli bir ifade yoktu. “Sizi tanıyorum,” dedi. “Siz bir matematikçisiniz.”

Daha da öne doğru çıkarak, Seldon’ı son derece ciddi bir ifadeyle incelemeye koyuldu. Aynı anda, Dors Seldon’ın, Lindor da kızın önüne geçti, “Geri çekil, çukuru ameleli,” diye bağırdı Lindor, “Davranışlarına dikkat et.”

“Bir dakika!” dedi Seldon. “Bırakın da konuşsun. Niçin herkes önüme yığıldı?”

“Biraz daha yaklaşırlarsa, hiç de limonluktaki çiçekler gibi kokmadıklarını görürsünüz,” dedi Lindor alçak sesle.

“Sanırım kokuya dayanabilirim,” diye kestirip attı Seldon. “İstediğin nedir, genç

adam?”

“İsmim Amaryl. Yugo Amaryl. Sizi holovizyonda görmüştüm.”

“Olabilir, ne olmuş?”

“İsminizi anımsayamadım.”

“Anımsamak zorunda değilsin.”

“Psikotarih diye bir şeyden bahsetmiştiniz.”

“Keşke hiç bahsetmemiş olsaydım.”

“Ne?”

“Hiç, önemli değil. İstedigin nedir?”

“Sizinle konuşmak istiyorum. Kısaca. Şimdi.”

Seldon, Lindor’a baktı, ama o başını salladı. “Vardiyasındayken olmaz.”

“Vardiyan kaçta başlıyor, Bay Amaryl?” diye sordu Seldon.

“Saat dörtte.”

“Yarın ikide beni görmeye gelir misin?”

“Elbette. Nereye?”

Seldon Tisilver’a döndü. “Sizin evde görüşmemize izin verir misiniz?”

Tisilver bu durumdan hiç hoşlanmamıştı. “Ne gerek var. Isı çukurunda çalışan bir işçi bu sadece.”

“Benim yüzümü anımsadı,” dedi Seldon. “Hakkımda bir şeyler biliyor olmalı. Ayrıca ona sadece bir işçi falan diyemezsiniz. Onunla odamda görüşeceğim.”

Tisilver’ın yüzünün hâlâ yumuşamadığını görünce, “Benim odamda, kirasın ödediğimiz. O sırada sen işte olacaksın, evde değil,” diye ekledi.

“Benim için sorun değil, Efendi Seldon,” dedi Tisilver alçak sesle. “Sorun karım Casilia. Kabul etmeyecektir.”

“Onunla konuşurum,” dedi Seldon ciddiyetle. “Kabul etmek zorunda.”

Casilia Tisalver gözlerini iri iri açtı. “Bir çukur işçisi mi? Benim evimde katiyer olmaz!”

“Niçin? Ayrıca, benim odamda olacak zaten,” dedi Seldon. “Saat ikide.”

“Kabul edemem,” dedi Bayan Tisalver. “Isı çukurlarına gitmenizden böyle bir şey çıkacağı belliydi zaten. Ah, aptal Jirad.”

“Öyle demeyin, Bayan Tisalver. Benim isteğimle indik oraya ve gerçekten çok etkilendim. Ama bu adamı da görmek zorundayım, akademik çalışmalarım için gerekli.”

“Öyle olsa bile kabul edemem.”

Dors Venabili elini kaldırarak araya girdi. “Hari, bunu ben halledeyim. Bayan Tisalver, eğer Dr. Seldon bu öğleden sonra odasında birini görmesi gerektiğini söylüyorsa, gelecek adam için fazladan kira ödememiz de gerekir. Bunun farkındayız: Yani bugünlük, Dr. Seldon’ın odasının kirasını iki katına çıkaracağız.”

Bayan Tisalver bir düşündü. “Şey, çok nazıksınız. Ama bu sadece kredi sorunu değil. Komşuları da düşünmeliyiz. Terli, pis kokulu bir ısı çukuru işçisi...”

“Saat ikide geldiğinde, terli ve pis kokulu olacağını sanmam, Bayan Tisalver, ama izin verin de devam edeyim. Dr. Seldon bu adamla görüşmek zorunda olduğuna göre, burada olmasa da, başka bir yerde görüşmek zorunda kalacak, ama bizim de oradan oraya koşturmamız mümkün değil. Bu bizim içim çok rahatsız edici olacaktır. Yani, bir oda tutmaktan başka çaremiz kalmayacak. Bu kolay olmayacaktır ve biz de böyle bir şey istemeyiz, böyle yapmak zorunda kalırız. Sonuçta bugünkü kirayı öder ve gideriz, ama elbette Efendi Hummin’e de bizim için bu kadar büyük nezaketle ayarladığı bu yerden niye ayrılmak zorunda kaldığımızı da anlatırız.”

“Bir dakika.” Bayan Tisalver içinden ne yapması gerektiğini hesaplamaya çalışıyor gibiydi. “Efendi Hummin’in de, sizin de hatırınızı kırmak istemeyiz. Bu yaratığın ne kadar kalması gerekiyor burada?”

“Saat ikide burada olacak. Saat altıdaysa işte olması gerek. Burada iki saatten az kalabilir, belki daha az. Onunla, biz ikimiz dışarıda buluşuruz, sonra Dr. Seldon’ı odasına getiririz. Komşular görse bile, onun bizim gezegen dışından arkadaşımız olduğunu düşünürler.”

Bayan Tisalver başını salladı. “Öyleyse dediğiniz gibi olsun. Efendi Seldon’ın oda kirasını iki katına çıkaracağız bugünlük ve çukur işçisi de sadece bu seferlik gelebilir.”

“Sadece bu seferlik,” dedi Dors.

Ama sonra, Seldon’la birlikte Dors’un odasında otururlarken, “Bu adamı görmel zorunda mısın, Hari?” diye sordu kız. “Bu ısı çukuru işçisi ile görüşmen de psikotarih için mi gerekiyor?”

Seldon, Dors'un sesinde biraz alaylı bir hava olduğunu düşündü. "Her şeyi zater pek umutlu olmadığım devasa projeme bağlamam gerekmez," dedi suratını ekşiterek. "Ben de bir insanım ve arada sırada meraka kapılabiliyorum. Saatler boyu 1sı çukurunda kaldık, orada çalışanların nasıl kişiler olduklarını sen de gördün. Doğru dürüst bir eğitim almadıkları ortadaydı. Bunlar düşük seviyeli insanlardı — kelime oyunu falan yapmıyorum— ama biri beni tanıdı işte. On yıllık toplantı sırasında beni holovizyonda görmüş olmalı ve 'psikotarih' deyimini de anımsadı. Bana bu adamın tuhaf bir yanı varmış —bulunduğu yere pek yakışmıyormuş— gibi geldi, onunla konuşmak istedim."

"Dahl 1sı çukurlarında çalışan işçilerin bile seni tanıması gururunu okşadığı için mi?"

"Şey... belki. Ama merakımı da uyandırıyor."

"Peki birinin ona senin kim olduğunu söylemediğini ve bu adamın seni daha önce olduğu gibi belaya sürüklemeyeceğini nereden biliyorsun?"

Seldon yüzünü ekşitti. "Saçlarımı okşamasına izin vermeyi düşünmüyorum. He neyse, şimdi her şeye karşı daha hazırlıklıyız, değil mi? Hem senin de yanımda olacağına eminim. Yani benim Üstyaka'ya yalnız gitmeme izin vermiştin, Yağmur Damlası Kırk Üç'le mikrotarım çiftliklerine de aynı şekilde; bu kez öyle yapmazsın, değil mi?"

"İzin vermeyeceğime kesinlikle emin olabilirsiniz," dedi Dors. "Peki o zaman, gen adamla ben konuşurum, sen de bir tuzak olup olmadığını kontrol edersin. Sana tamamen güveniyorum."

Amaryl saat ikiye birkaç dakika kala gelmiş, gözünü dört açarak çevresine bakınıyordu, taranmış ve kalın bıyıklarının hafifçe yukarı doğru burmuştu. Tişörtü göz alacak derecede beyazdı. Kokuyordu gerçekten, ama meyve kokusunu andıran bir kokuydu bu, parfümünü üzerine biraz fazla boca etmiş olduğu anlaşılıyordu. Yanında bir çanta vardı.

Dışarıda onu beklemekte olan Seldon hafifçe bir koluna, Dors da diğer koluna girdiler ve hızla asansöre doğru yöneldiler. Gidecekleri kata geldiklerinde, dairenin içinde hiç oyalanmadan doğrudan Seldon'ın odasına girdiler.

“Evde kimse yok, ha?” dedi Amaryl alçak ve ürkek bir sesle.

“Herkes meşgul,” dedi Seldon renk vermeden. Odadaki tek sandalyeyi gösterd oturması için, zeminin az üstünde duran ufak bir yastık gibi bir şeydi bu.

“Hayır,” dedi Amaryl. “Ona ihtiyacım yok. İkinizden biri oturabilirsiniz.” Zarif bir hareketle yere bağdaş kurdu.

Dors onu taklit etmiş ve Seldon'ın zemin hizasındaki yatağının kenarına ilişmişti; ama Seldon, iki elini birden kullanarak, bacaklarını uzatabileceği bir yer bulmak için sakarca uğraşmıştı.

“Eh, delikanlı, beni görmeyi niçin istemiştin?” diye sordu Seldon.

“Çünkü siz bir matematikçisiniz. Benim dokunabileceğim kadar yakındar gördüğüm ilk matematikçi.”

“Matematikçiler de herkes gibidir.”

“Benim için öyle değil ama, Dr... Dr... Seldon?”

“İsmim bu evet.”

Amaryl mutlu olmuştu. “Sonunda anımsadım... Şey, ben de bir matematikçi olmak istiyorum.”

“Çok güzel. Seni engelleyen ne?”

Amaryl birden kaşlarını çattı. “Ciddi misiniz?”

“Anladığım kadarıyla seni engelleyen bir şey var, değil mi? Evet, ciddiyim.”

“Beni engelleyen Dahl'da doğmuş ve yine Dahl'da bir ısı çukurunda çalışıyor olmam. Eğitim masraflarını karşılayacak param yok, eğitim için kredi de alamam. Gerçek bir eğitimden bahsediyorum ama. Bana ancak okuma yazmayı ve bilgisayar kullanmayı öğrettiler burada, ısı çukurunda çalışabilmem için bu kadarı yetiyordu. Ama ben daha fazla öğrenmek istiyordum. Bu yüzden de kendi kendimi eğittim.”

“Bazı durumlarda, en iyi eğitim tarzı budur. Nasıl yaptın bunu?”

“Bir kütüphane memuruyla tanışmıştım. Bana yardımcı olmak istemişti. Çok iyi niyetli bir kadındı, matematik çalışmak için bilgisayarları nasıl kullanacağımı bana o öğretmişti. Başka kütüphanelere bağlanmamı sağlayan bir yazılım kurmuştu. İzin günlerimde ve vardiyadan çıktıktan sonra sabahları kütüphaneye gidiyordum. Bazen kütüphaneye gelen başka insanların rahatsız etmemesi için beni odasına

kilitliyordu ya da kütüphane kapalı olduğu zamanlarda içeri girmeme izin veriyordu. Kendisi matematikten pek anlamıyordu, ama elinden geldiğince yardım etti. Yaşlıca, dul bir kadındı. Belki beni oğlu yerine falan koymuştu. Onun kendi çocuğu yoktu çünkü.”

(Belki de başka bir duygu daha karışmıştı araya, diye düşündü Seldon kısa bir an, ama sonra bunu bir tarafa bıraktı. Onu ilgilendirmezdi.)

“Sayılar kuramıyla ilgileniyordum,” dedi Amaryl. “Bilgisayardan ve filmkitaplardan öğrendiklerimden bir şeyler çıkardım. Filmkitaplarda olmayan bir şeyler buldum sonunda.”

Seldon kaşlarını kaldırdı. “İlginç. Ne gibi şeyler?”

“Bir kısmını size de getirdim. Daha önce kimseye göstermedim bunları Etrafımdaki insanlar...” Omzunu silkti. “...ya gülerler, ya da kızarlardı bana. Bir keresinde tanıştığım bir kıza anlatmaya çalışmıştım, ama benim tuhaf olduğumu ve benimle bir daha görüşmek istemediğini söyledi. Peki size göstermemde bir sakınca var mı?”

“Hayır, sorun yok kesinlikle. İnan bana.”

Seldon elini uzattı, Amaryl de kısa bir süre tereddüt ettikten sonra, yanında getirdiği çantayı ona verdi.

Seldon Amaryl’in getirdiklerini uzun bir süre inceledi. Amaryl’in çalışmaları aşırı naifti, ama Seldon’ı güldürecek bir şey de yoktu içlerinde. İspatların hiçbiri yeni değildi elbette, ya da —biraz yeni gibi olsalar bile— pek önemli sayılmazlardı.

Ama bu önemli değildi.

Seldon kafasını kaldırıp, Amaryl’e baktı. “Bütün bunları kendin mi yaptın?”

Amaryl’in yarı korkmuş gibiydi, sadece başını sallayarak onaylayabildi.

Seldon birkaç kâğıdı çekti aradan. “Bunu nereden çıkardın?” dedi, matematikse bir ispatı kâğıdın üzerinde parmağıyla izleyerek.

Amaryl Seldon’ın gösterdiği yere baktı, kaşlarını çatıp düşündü. Sonra da nasıl akıl yürüttüğünü anlattı.

Seldon onu dinledikten sonra, “Anat Bigell’in kitabını okudun mu hiç?”

“Sayılar kuramı hakkında olanı mı?”

“Kitabın ismi *Matematiksel Tümdengelim*’di. Tam anlamıyla sayılar kuramı üzerine değildi.”

Amaryl kafasını salladı. “Hiç duymadım. Üzgünüm.”

“Senin bu kuramını üç yüz yıl önce kurmuştu.”

Amaryl çarpılmış gibiydi. “Bunu bilmiyordum.”

“Bilmediğine eminim. Gerçi daha zekice bir yöntem kullanmışsın. Pek dakik değil ama...”

“Ne demek istiyorsunuz, ‘dakik’ demekle?”

“Önemli değil.” Seldon kâğıtları yine bir tomar haline getirdi ve çantaya yerleştirdi. “Bunun birkaç kopyasını çıkar,” dedi sonra. “Bir kopyasına, resmi bi-

bilgisayardan tarih attır, sonra da yine bilgisayardan mühürlet. Arkadaşım Bayan Venabili, senin Streeling Üniversitesi'ne bir tür bursla, okul ücreti olmadan alınmanı sağlayabilir. Baştan başlaman ve matematik dışında farklı dersler de alman gerekebilir, ama..."

Ama Amaryl birden onun sözünü kesti. "Streeling Üniversitesine mi? Ben almazlar oraya."

"Niye? Dors halleder, değil mi Dors?"

"Alınacağına eminim."

"Hayır, halledemezsiniz," dedi Amaryl heyecanla. "Beni almazlar. Ben Dahl'lıyım."

"Ee?"

"Dahl'lıları almazlar."

Seldon Dors'a döndü. "Neden söz ediyor bu?"

Dors başını salladı. "Gerçekten anlamadım."

"Siz gezegen dışındasınız, Bayan. Ne kadar zamandır Streeling'desiniz?"

"İki yıldan biraz fazla bir süredir, Bay Amaryl."

"Hiç Dahl'lı biriyle karşılaştınız mı orada? Kısa boylu, siyah, kıvırcık saçlı, uzur bıyıklı?"

"Her türden öğrenci var orada."

"Ama Dahl'lı yok. Bir dahaki sefere daha dikkatli bakın."

"Niçin olmasın ki?"

"Bizi sevmiyorlar. Görünümümüz farklı. Bıyıklarımızdan hoşlanmıyorlar."

"Tıraş olabiliirdin..." Ama Amaryl'in öfkeli bakışlarını fark eden Seldon daha fazla devam edemeyip sustu.

"Asla. Niye tıraş olayım? Bıyığım benim erkekliğimdir."

"Sakalınızı kesiyorsunuz ama. O da erkekliğiniz, değil mi?"

"Benim halkım için önemli olan bıyıktır."

Seldon yine Dors'a dönerek, "Kel kafalar, bıyıklılar... tam bir delilik bu," diye mırıldandı.

"Ne?" diye sordu Amaryl öfkeyle.

"Hiç. Dahl'lıların başka nesini sevmiyorlar, anlatır mısın?"

"Hoşa gitmeyecek şeyler anlatıyorlar. Koktuğumuzu söylüyorlar. Pis olduğumuzu söylüyorlar. Hırsız olduğumuzu söylüyorlar. Kavgacı olduğumuzu söylüyorlar. Aptal olduğumuzu söylüyorlar."

"Nerden çıkarıyorlar bütün bunları?"

"Çünkü söylemesi kolay ve hoşlarına gidiyor. Isı çukurlarında çalıştığımız zaman kirleniyoruz ve kokuyoruz elbette. Yoksul ve baskı altında olduğumuz zaman bazılarımız hırsızlık yapıyor ve kavga çıkarıyor. Ama hepimiz öyle değiliz. Ya İmparatorluk Bölgesi'ndeki o uzun sarı saçlılar, galaksinin onlara ait olduğunu sananlar... ama hayır, galaksi onlara ait gerçekten. Onlar hiç kavga çıkarmıyorlar mı? Hiç hırsızlık yapmıyorlar mı? Onlar da benim işimde çalışsalar, benim gibi

kokarlardı. Benim gibi yaşasalar, benim gibi pis olurlardı.”

“Her yerde bu tür insanlar olduğunu kim yadsıyabilir?” diye sordu Seldon.

“Bunu kimse tartışmıyor ki yadsınsın! Öyle kabul ediyorlar. Efendi Seldon, benim Trantor’dan gitmem gerekiyor. Trantor’da hiç şansım yok, kredi kazanmam mümkün değil, öğrenim görmem mümkün değil, matematikçi olmam mümkün değil, olduğum şey dışında bir şey olmam mümkün değil... değersiz bir hiç yani.” Bu sözleri derin bir hayal kırıklığı ve umutsuzluk içinde söylemişti.

Seldon makul olmaya çalıştı. “Bu odayı bana kiralayan adam da Dahl’lı. Temiz bir işi var. Eğitim almış.”

“Ah, elbette,” dedi Amaryl heyecanla. “Birkaç kişi var. Yapılabileceğini söylemek için birkaç kişinin başarmasına izin veriyorlar. O azınlık da Dahl’da kaldıkları sürece kibar bir yaşam sürebilir. Ama bir de dışarı çıksınlar bakalım, onlara nasıl davranılıyor? Burada kaldıkları sürece geri kalanlarımıza pislik gibi davranarak kendilerini tatmin ediyorlar. Bu onları kendi gözlerinde, sarı kafalılar gibi yapıyor. Sizin bu odayı kiraladığınız kibar insan, buraya ısı çukurunda çalışan birini getireceğinizi söylediğinizde ne yaptı? Benim nasıl biri olduğumu söyledi? Burada değiller şu anda... benimle aynı yerde bulunmak istemezler.”

Seldon dudaklarını ıslattı. “Seni unutmayacağım. Senin Trantor’dan ayrılmanı ve Helicon’da benim üniversiteme alınmam sağlayacağım... ben oraya döner dönmez elbette.”

“Söz veriyor musunuz? Şeref sözü? Dahl’lı olsam bile?”

“Dahl’lı olman beni ilgilendirmiyor. Şimdiden bir matematikçi olman önemli benim için! Ama şu anlattıklarını bir türlü anlayamıyorum. Zararsız insanlara karşı böylesine mantıksız bir tavır takınıldığına bir türlü inanasım gelmiyor.”

“Bu tür şeylere hiç dönüp bakmadığınız için,” dedi Amaryl acı bir ifadeyle. “Burnunuzun ucunda olup bitebilir, ama sizi etkilemediği sürece farkına bile varmazsınız bu tür şeylerin.”

“Bay Amaryl,” dedi Dors, “Dr. Seldon sizin gibi bir matematikçi sadece ve çoğu zaman da akli bulutlarda. Bu konuda anlayış göstermelisiniz. Ama ben bir tarihçiyim. Bir grup insanın başka bir grup insana yukarıdan bakmasının nadir bir şey olmadığını biliyorum. Tarihte çok önemli bir etkiye sahip, hiçbir mantıklı açıklaması olmayan o kadar tuhaf ve neredeyse ritüel haline gelmiş nefretler var ki! Çok kötü bir şey bu.”

“Bir şeyin ‘çok kötü’ olduğunu söylemek kolaydır,” dedi Amaryl. “Siz bunları onaylamadığınızı söylüyorsunuz, bu da sizi iyi bir insan yapıyor, ama sonra kendi işinize gidiyorsunuz ve bu konuyla bir daha ilgilenmiyorsunuz. Bu sadece ‘çok kötü’ olmakla kalmıyor. Bu iyi ve doğal olan her şeye karşı bir tavır. Hepimiz aynıyız, sarı saçlılarla siyah saçlılar, uzunlar ve kısalar, Doğulular, Batılılar, Güneyliler, gezegen dışından gelenler. Hepimiz, siz, ben, İmparator, Arz’da yaşayan insanların soyundan gelmiyor muyuz?”

“Kimin soyundan?” diye sordu Seldon. Gözlerini faltaşı gibi açarak, Dors’a döndü.

“Arz’da yaşayan insanların soyundan!” diye bağırdı Amaryl. “İnsanoğlunur kökenlerinin bulunduğu tek gezegenden.”

“Tek gezegen mi? Tek gezegen dedin, değil mi?”

“Tek gezegen. Elbette. Arz.”

“Arz derken, Aurora’dan söz ediyorsun, değil mi?”

“Aurora mı? O nedir? Ben Arz’dan söz ediyorum. Hiç duymamış mıydınız Arz’ı?”

“Hayır,” dedi Seldon. “Aslında hayır.”

“Efsanevi bir dünya...” diye söze başladı Dors.

“Efsanevi değil. Gerçek bir gezegendi.”

Seldon içini çekti. “Bütün bunları daha önce de duymuştum. Neyse, baştan alalım bir kez daha. Dahl’da Arz’dan bahseden bir kitap mı var?”

“Ne?”

“Bir yazılım falan?”

“Neden söz ettiğinizi anlayamadım.”

“Delikanlı, Arz’dan bahsedildiğini nereden duydun?”

“Babam anlattı. Herkes biliyor bunu.”

“Bu, konuyu daha iyi bilen biri var mı peki? Okulda mı öğretiyorlar yoksa?”

“Okulda bu konuda tek kelime etmediler.”

“O zaman insanlar bunu nereden öğreniyor?”

Amaryl omuzlarını silkti, boş yere onu uğraştırıyorlarmış gibi bir havası vardı.

“Herkes bilir işte. Bu konuda hikâyeler dinlemek istiyorsanız Rittah Ana var. Öldüğüne dair bir şey duymadım daha.”

“Annen hakkında mı? Onun öldüğünü nasıl...”

“Benim annem değil. Ona öyle derler sadece. Rittah Ana. Yaşlı bir kadın Billibotton’da oturuyor. Ya da öyleydi.”

“Nerede bu Billibotton?”

“Şu tarafta,” dedi Amaryl eliyle göstererek.

“Nasıl gidebilirim oraya?”

“Oraya gitmek mi? Oraya gitmek istemezsiniz. Asla geri gelemezsiniz.”

“Niye?”

“İnanın bana. Oraya gitmek istemezsiniz.”

“Ama bu Rittah Ana’yı görmek istiyorum.”

Amaryl başını salladı. “Bıçak kullanmayı biliyor musunuz?”

“Niçin? Ne tür bir bıçak?”

“Keskin bir bıçak. Bunun gibi.” Amaryl, pantolonunu belinde tutmaya yarayan kemere uzandı. Kemerin bir kısmı açıldı ve ucunda incecik, ama pırıl pırıl parlayan ve ölümcül bir bıçak salladığı görüldü.

Dors’un eli hemen Amaryl’in sağ bileğinin üzerine şiddetle indi.

Amaryl gülmeye başlamıştı. “Kullanmak gibi bir niyetim yoktu. Sadece

gösterecektim.” Bıçağı tekrar kemerine taktı. “Kendinizi korumak için böyle bir bıçağa ihtiyacınız olacak; bıçağınız yoksa ya da nasıl kullanacağınızı bilmiyorsanız, Billibotton’dan asla sağlam çıkamazsınız. Her neyse...” —birden ciddi ve kararlı bir görünüme bürünmüştü— “gerçekten ciddi misiniz, Efendi Seldon? Beni Helicon’a aldırarak mısınız?”

“Çok ciddiyim. Söz veriyorum. İsmi ve bir hiper-bilgisayarla sana nasıl ulaşabileceğimi yaz. Bir kodun vardır, değil mi?”

“Isı çukurundaki vardiyamın bir kodu var. O olur mu?”

“Olur.”

“Peki, o zaman,” dedi Amaryl, Seldon’a samimiyetle bakarak. “Bu bütür geleceğimin size bağlı olduğu anlamına geliyor, Efendi Seldon, dolayısıyla Billibotton’a gitmeyin lütfen. Bundan sonra sizi kaybetmeyi göze alamam.” Yalvaran gözlerle Dors’a döndü ve, “Bayan Venabili,” dedi yavaşça, “eğer sizi dinlerse, gitmesine izin vermeyin. *Lütfen.*”

14. KISIM

BILLIBOTTON

DAHL — ... İşin tuhafı, bu bölgenin en bildik yönü, hakkında sayısız öyküler anlatılan yarı efsanevi bir yer olan Billibotton'dur. Kahramanların, maceracıların (ve kurbanların) Billibotton'dan geçmeye kalktıklarında başlarına gelenlerin anlatıldığı koca bir edebiyat oluşmuştur günümüzde. Bu öyküler öylesine stilize olmuştur ki, Hari Seldon ve Dors Venabili'nin başından geçen benzer bir olayın anlatıldığı çok bildik ve gerçek olma olasılığı daha yüksek öykü bile, sırf bunları çağrıştırdığı için fantazyaya olarak görülmeye başlanmıştır...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

66

Hari Seldon'la yalnız kaldıklarında, “Bu ‘Ana’ denen kadını görmeye gitmeyi gerçekten düşünüyor musun?” diye sordu Dors düşünceli bir ifadeyle.

“Evet, Dors. Düşünüyorum.”

“Tuhaf bir adamsın, Hari. Üstelik daha da kötüye gidiyor gibisin. Streeling'deyken Üstyaka'ya çıkmak için mantıklı bir nedenin vardı ve orada kötü bir şey olacaktı gibi görünmüyordu. Sonra Mycogen'de Eskilerin kartal yuvasına çıktın... çok daha aptalca bir nedenle kalkıştığın, çok daha tehlikeli bir girişimdi bu. Şimdiyse Dahl'dayız ve tamamen mantıksız görünen bir nedenle, o delikanlının tam bir intihar olacağını düşündüğü bir şeye kalkışarak, o yere gitmek istiyorsun.”

“Arz'dan söz etmesi beni meraklandırdı... bundan bir şey çıkacak mı öğrenmek istiyorum.”

“Bu bir efsane,” dedi Dors, “ilginç bir efsane bile sayılmaz. Bildik bir öykü. İsin gezegenden gezegene değişiyor olabilir, ama içerik aynı. İnsanoğlunun çıktığı bir dünya ve yaşanan bir altın çağla ilgili öyküler hep vardır. Karmaşıklaşmış ve bozulmuş bir toplumda insanlar daha basit ve erdemli bir yaşam sürüldüğü düşünülen bir geçmişin özlemini duyarlar. Bu, öyle ya da böyle her toplum için geçerlidir, çünkü ne kadar basit bir toplumda yaşarsa yaşasın herkes, yaşadığı toplumun karmaşık ve bozulmuş olduğunu düşünür. Psikotarih bilimi için bunu da not et.”

“Aynı şey,” dedi Seldon, “sonuçta bir zamanlar tek dünyanın var olma olasılığını göz önüne almam gerekiyor. Aurora... ya da Arz... isim önemli değil. Aslında...” Seldon uzun bir süre sessiz kaldı, sonunda dayanamayan Dors, “Ee?” diye sordu Seldon başını sallayarak, “Mycogen'deyken bana anlattığın bacaktaki-el-hikâyesini hatırlıyor musun? Yağmur Damlası Kırk Üç'ten Kitabı aldıktan hemen sonraydı... bir akşam Tisilver'larla konuşurken de aklıma gelivermişti bir süre önce. Bana bir şey hatırlattığını söylemişim, bir an için...”

“Neydi o?”

“Hatırlamıyorum. Ama tek-dünya kavramını ne zaman düşünsem, dilimin ucuna kadar gelen bir şey oluyor hep, ama sonra kaçıyorum onu.”

Dors şaşkın bir ifadeyle Seldon'a baktı. “Neden bahsettiğini anlayamıyorum. Bacaktaki-el-hikâyesinin Arz'la ya da Aurora ile bir ilgisi yoktu ki.”

“Biliyorum, ama bu... dilimin ucunda dolaşıp duran bu şey... bir şekilde bu tek dünyayla ilgiliymiş gibi geliyor ve ne pahasına olursa olsun bunu öğrenmem gerekiyor. Bunu... ve robotları.”

“Onları da mı? Eskilerin kartal yuvasında buna bir son verdik sanıyordum.”

“Hiç de değil. Onlar hakkında düşünmeye devam ediyorum.” Dors’un yüzünü sıkıntılı bir ifadeyle bir süre baktı, sonra da, “Ama emin olamadım bir türlü,” dedi.

“Ne konuda Hari?”

Ama Seldon başını salladı ve tek kelime daha etmedi.

Kaşları çatılan Dors, “Hari, sana bir şey söyleyeyim,” dedi. “Ciddi tarih yazımında—inan bana, neden bahsettiğimi biliyorum— tek dünya kavramından bahsedilmez bile. Bunun yaygın bir inanç olduğunu kabul ediyorum. Sadece Dahl’daki ısı çukuru işçileri ve Mycogenliler gibi geleneklerine uyan, pek eğitilmiş olmayan insanlardan bahsetmiyorum; benim uzmanlık alanımın çok dışında birtakım nedenlerle bir zamanlar tek dünya olduğunda ısrar eden biyologlar ve bu konuda fikir yürütmeyi seven mistik tarihçiler de var. Aristokrat aydınlar arasında bu tür düşüncelerin moda olmasını da anlıyorum. Ama, akademik tarih bilimi içinde böyle bir şeye yer yok.”

“Belki de akademik tarihin daha ötesine işte tam da bu yüzden gitmemiz gerekiyor,” dedi Seldon. “Benim istediğim, psikotarihi biraz daha basitleştirmeme yarayacak bir araç; bu aracın nasıl bir şey olduğu beni ilgilendirmiyor, matematiksel bir numara olabilir, tarihsel bir numara olabilir, tamamen uydurma bir şey de olabilir. Biraz önce tanıştığımız delikanlı biraz daha formel bir eğitim almış olsaydı, onu bu işe koşardım. Son derece yaratıcı ve özgün bir şekilde düşünüyor...”

“O zaman ona gerçekten yardım etmek istiyorsun?”

“Kesinlikle. Fırsatını bulur bulmaz.”

“Ama tutamayacağın sözler vermemen de gerekmez mi?”

“Bu sözü tutmaya niyetliyim. Eğer tutulamayacak sözlere bu kadar karşıysan, Mycogenliler’in kendi dünyalarını geri almalarını sağlayacağıma dair Hummin’in Güneşin Efendisi On Dört’e verdiği sözü anımsa. O sözü yerine getirme şansın neredeyse sıfır. Psikotarihsel kuramı geliştirmeyi başarsam bile, bu kadar belirli ve özel bir amaç için kullanılıp kullanılmayacağını nereden bilebiliriz? Birinin tutamayacağı bir söz vermesine örnek istiyorsan, al sana örnek.”

“Chetter Hummin bizim hayatlarımızı kurtarmaya çalışıyordu,” dedi Dors heyecanla. “Bizi Demerzel’in ve İmparator’un elinden kurtarmak istiyordu. Bunu unutma. Ayrıca bana kalırsa, Mycogenliler’e yardım etmeyi gerçekten istedi.”

“Ben de Yugo Amaryl’e yardım etmeyi gerçekten istiyorum, ona yardım etme olasılığım da Mycogenliler’e yardım etme olasılığımın çok daha fazla; yani ikincisini kabul ediyorsan, birincisini de eleştirme. Ayrıca Dors” —gözleri öfkeyle parladı— “bu Rittah Ana denen kadını bulmayı gerçekten istiyorum ve yalnız

gideceğim.”

“Asla!” diye yapıştırdı lafı Dors. “Sen gidersen, ben de giderim.”

Amaryl vardiyasına gitmek üzere ayrıldıktan bir saat sonra, Bayan Tisalver yedeğinde kızıyla birlikte eve döndü. Seldon ya da Dors'a tek kelime etmedi ve onların selamlarını başının sert bir hareketiyle almakla yetindi; sonra da çukur işçisinin etrafta bir iz bırakıp bırakmadığını kontrol etmek ister gibi odaya bir göz gezdirdi. Daha sonra da odayı sert bir tavırla koklayarak, salondan kendi yatak odalarına yürüyüp gitmeden önce Seldon'a suçlar gibi bir ifadeyle baktı.

Tisalver daha geç geldi ve Seldon'la Dors yemek için masaya oturduklarında, hâlâ akşam yemeğinin son ayrıntılarını ayarlamakta olan karısının masada olmamasından yararlanarak, "O kişi geldi mi?" diye sordu.

"Geldi ve gitti," diye yanıtladı Seldon ciddiyetle. "Karınız o sırada dışarıdaydı."

Tisalver başını salladı ve, "Bunu bir daha yapmanız gerekecek mi?" diye sordu.

"Sanmam," dedi Seldon.

"Güzel."

Akşam yemeği genelde sessizlik içinde geçti, ama küçük kız hiç de eğlenceli sayılamayan bilgisayar ödevleri için odasına gittikten sonra, Seldon arkasına yaslandı ve, "Bana Billibotton'dan bahsetsenize," dedi.

Tisalver'in şaşkınlıktan ağzı açık kalmıştı. Karısının ise şaşkınlıktan sustuğu çok enderdi.

"Yeni arkadaşınız orada mı oturuyormuş? Onun ziyaretini iade edecek misiniz?"

"Aslında," dedi Seldon sakince, "Billibotton'dan bahseder misiniz diye sormuştum şimdilik."

"Tam bir varoş," dedi Casilia. "Ayaktakımı yaşar o bölgede. Evleri orada olan pislikler dışında kimse oraya gitmez."

"Anladığım kadarıyla Rittah Ana orada yaşıyormuş."

"Hiç duymadım," dedi Casilia, kestirip atarak. Billibotton'da yaşayan birini tanıyormuş gibi görünmek istemediği anlaşılıyordu.

"Ben duydum," dedi Tisalver, karısına endişeyle bakarak. "Geleceği tahmin ettiği söylenen, çatlak bir yaşlı kadın işte."

"Billibotton'da mı oturuyor?"

"Bilmiyorum, Efendi Seldon. Onu hiç görmedim. Bazen, yeni tahminler yaptığında ismi haber bültenlerinde geçiyor."

"Tahminleri doğru çıkıyor mu?"

Tisalver homurdandı. "Tahminler doğru çıkar mı hiç? Onunkiler mantıklı bile değil."

"Arz'dan söz ettiği oluyor mu?"

"Bilmem. Ama şaşırmazdım buna."

"Arz'dan bahsetmem sizi şaşırtmadı. Siz bu ismi duymuş muydunuz?"

Tisalver şaşırmıştı. "Elbette Efendi Seldon. Tüm insanların geldiği gezegen... öyle"

deniyor yani.”

“Öyle deniyor ha? Siz buna inanmıyor musunuz?”

“Ben mi? Ben eğitimli bir insanım. Ama cahillerin çoğu buna inanır.”

“Arz hakkında filmkitaplar falan var mı?”

“Çocuk öyküleri Arz’dan söz eder bazen. Ufak bir çocukken en sevdiğim öykü şöyle başlıyordu: Bir zamanlar, çok uzun zaman önce, Arz’ın tek dünya olduğu zamanlarda, Arz’da... Sen de anımsıyor musun, Casilia? Sen de çok severdin bu öyküyü.”

Casilia omzunu silkti, henüz pes etmek istemiyordu.

“Bir ara görmek isterdim,” dedi Seldon, “gerçek filmkitapları yani... ah... eğitimliler için olanları dernek istiyorum... ya da bu konudaki filmleri... yazıcı çıktılarını.”

“Hiç duymadım, ama kütüphanede vardır belki...”

“Tamam, oraya bakarım... Arz’dan bahsetmek tabu falan değil ya?”

“Tabu nedir?”

“Yani Arz’dan bahsetmemek gerektiği, ya da dışarıdan gelenlerin Arz’dan bahsetmemesi gerektiği gibi karşı gelinmesi olanaksız inançlar var mı?”

Tisalver o kadar şaşkın bakıyordu ki, bir yanıt beklememek gerektiği ortadaydı.

“Dışarıdan gelenlerin Billibotton’a girmemeleri gibi bir kural var mı?” diye araya girdi Dors.

Tisalver samimi bir havayla cevap verdi. “Kural yok, ama kimsenin oraya gitmek isteyeceğini sanmıyorum. Ben gitmezdim.”

“Neden?” diye sordu Dors.

“Tehlikeli de ondan. Şiddet dolu! Herkes silahlı... yani Dahl’da bile herkeste silah vardır, ama Billibotton’dakiler silahlarını kullanırlar. Bu çevreden ayrılmayın. Burası güvenlidir.”

“Şimdiye kadar öyleydi,” dedi Casilia kasvetle. “Ama buraları bırakıp gitsek iyi olacak artık. Isı çukurunda çalışanların nerelere girecekleri belli olmuyor bugünlerde.” Sonra da Seldon’a doğru küçümser bir bakış daha attı.

“Dahl’da herkesin silahı var derken neden söz ediyordunuz?” diye sordu Seldon. “İmparatorluğun silah konusunda ciddi bir yasağı var.”

“Biliyorum,” dedi Tisalver, “burada sersemletici silahlar, ateşli silahlar ya da ruhsal sondalar gibi şeyler yok zaten. Ama bıçaklar var.” Biraz utanmış gibiydi.

“Senin yanında da bir bıçak var mı, Tisalver?” diye sordu Dors.

“Benim mi?” Gerçekten ürkmüş gibiydi bu sorudan. “Ben kavga etmeyi sevmem burası da güvenli bir mahalle.”

“Evde bir iki bıçağımız var,” dedi Casilia, yine burnunu çekerek. “O kadar da güvenli bir mahalle olduğundan emin olamayız.”

“Herkesin bıçağı var mıdır?” diye sordu Dors.

“Neredeyse herkesin, Bayan Venabili,” dedi Tisalver. “Alışıldık bir şeydir. Ama bu

herkesin bıçaklarını kullandığı anlamına gelmez.”

“Ama Billibotton’dakiler bıçaklarını kullanıyorlar anladığım kadarıyla,” dedi Dors.

“Bazen. Heyecana kapıldıklarında kavga edebiliyorlar.”

“Yönetim de buna izin veriyor, öyle mi? İmparatorluk yönetimi demek istiyorum.”

“Billibotton’u arada bir temizlemeye çalışıyorlar, ama bıçakları saklamak kolay ve gelenek de çok güçlü. Ayrıca öldürülenler genellikle Dahl’lılar oluyor, İmparatorluk yönetiminin buna pek üzüldüğünü sanmam.”

“Ya dışarıdan gelen biri öldürülürse?”

“Rapor edilmişse eğer, İmparatorluk görevlileri işi ciddiye alabiliyorlar. Ama sonunda görmedim, duymadım oyununa dönüyor. İmparatorluk görevlileri genel yasaklara uymadıkları için insanları gözaltına alabiliyorlar bazen, ama sonunda bir şey ispatlayamıyorlar. Sonunda dışarıdan gelenlerin oraya gitmelerinin kendi hataları olduğuna karar veriyorlar sanırım... Yani Billibotton’a gitmeyin, bıçağınız olsa bile.”

Seldon yaramaz bir çocuk gibi salladı başını. “Ben bıçak taşıyamam. Kullanmayı beceremem. Yani ustaca...”

“Öyleyse yapacağınız basit, Efendi Seldon. Gitmeyin oraya.” Tisilver bir şeyler ima edermiş gibiydi. “Gitmeyin.”

“Bu mümkün olmayabilir,” dedi Seldon.

Dors ters ters baktı, çok kızdığı anlaşılıyordu, sonra da, “Nereden bir bıçak buluruz?” diye sordu Tisilver’a. “Ya da sizinkini ödünç alabilir miyiz?”

Casilia birden atıldı, “Kimse bir başkasının bıçağını alamaz. Siz de kendi bıçağınızı almak zorundasınız.”

“Her taraf bıçak satan dükkânlarla dolu. Oysa olmaması gerek. Kâğıt üzerinde yasak, biliyorsunuz. Ama her hırdavatçıda var. Vitrinde bir çamaşır makinesi görürseniz, bilin ki orada bıçak satılıyor.”

“Peki Billibotton’a nasıl gidiliyor?” diye sordu Seldon.

Dors’un kaşlarının çatıldığını görmek Tisilver’ı şaşırtmış gibiydi.

“Otoyola vardığımda ne yapacağım?”

“Doğuya giden tarafına geçin ve işaretleri izleyin. Ama eğer gitmek zorundaysanız bile, Efendi Seldon” —Tisilver bir an duraksadı, ama sonra devam etti— “Bayan Venabili’yi götürmemelisiniz. Kadınlara bazen daha da... kötü davranıyorlar.”

“Gelmeyecek,” dedi Seldon.

“Korkarım ki gelecek,” dedi Dors sakın bir kararlılıkla.

Hırdavatçıdaki tezgâhtarın bıyıkları gençken olduğu kadar gürdü hâlâ, ama saçları siyahlığını korusa da, bıyıklarına ak düşmüştü. Bir yandan Dors'u süzerken, bir yandan da, alışkanlıktan olsa gerek, bıyıklarını buruyordu.

"Sen Dahl'lı değilsin," dedi.

"Evet, ama yine de bir bıçak istiyorum."

"Bıçak satmak yasalara aykırı," dedi adam.

"Ben polis ya da hükümet ajanı falan değilim. Billibotton'a gideceğim," dedi Dors.

Adam ona düşünceyle baktı. "Yalnız mı?"

"Arkadaşımla." Baş parmağıyla omzunun üstünden, dışarıda somurtkan bir yüzle beklemekte olan Seldon'ı gösterdi.

"Bıçağı onun için mi alıyorsun?" Seldon'a baktı bir süre, ama karar vermesi çok sürmedi. "O da dışarıdan gelmiş. Kendisi gelsin alsın bıçağı."

"O da hükümet ajanı değil. Bıçağı da kendime alıyorum.

Tezgâhtar başını salladı. "Dışarıdan gelenlerin hepsi çatlak. Ama eğer kredilerinizi harcamak istiyorsanız, bir kısmını almaya hazırım." Tezgâhın altına eğildi, elinde bir kınla doğruldu, hafif ve ustaca bir hareketle kını açtı ve bıçak ortaya çıktı.

"Elinizdeki en büyük bıçak bu mu?"

"Kadınlar için elimizdeki en güzel bıçak bu."

"Bana bir erkek bıçağı gösterin."

"Ağır bir bıçak almamalısınız. Bu şeyi nasıl kullanacağınızı biliyor musunuz?"

"Öğrenirim, ağır da gelmez. Bana bir erkek bıçağı gösterin."

Tezgâhtar gülümsedi. "Eh o kadar istiyorsanız..." Tezgâhın biraz daha diplerine doğru eğildi ve daha büyük bir kın çıkardı. Açtığında ortaya bir kasap bıçağı çıktı.

Bıçağı, kabzası ona doğru gelecek şekilde Dors'a uzattı; hâlâ gülümsüyordu.

"Kınından nasıl çıkardığınızı bir daha göstersenize," dedi Dors.

İkinci bir bıçak gösterdi. Kınını çevirdiğinde bıçak ortaya çıkıyor, ters yöne çevirdiğinde kayboluyordu. "Çevir ve sık," dedi.

"Bir daha yapın, beyefendi."

Tezgâhtar yine yaptı.

"Tamam, şimdi kapatın ve kabzasını bana doğru atın."

Tezgâhtar bıçağı yavaşça ona doğru attı.

Dors bıçağı yakalayıp geri verdi, sonra da, "Daha hızlı," dedi.

Adam kaşlarını kaldırdı, sonra da hiçbir uyarıda bulunmadan, elinin tersiyle Dors'un sol tarafına doğru attı. Dors sağ elini uzatmaya bile kalkmadan bıçağı sol eliyle yakaladı, bıçak bir an belirip kayboldu. Tezgâhtarın ağzı açık kalmıştı.

"Elinizdeki en büyük bıçak bu mu?"

"Evet. Kullanmaya kalkarsanız, sizi yoracaktır."

"Derin derin nefes alırım. İkinci bir bıçak daha gerekiyor."

“Arkadaşınız için mi?”

“Hayır. Benim için.”

“Çift bıçak kullanmayı mı düşünüyorsunuz?”

“İki elim var.”

Tezgâhtar içini çekti. “Bayan, Billibotton’dan uzak durun lütfen. Orada kadınlar neler yaptıklarını bilemezsiniz.”

“Tahmin ediyorum. Bu bıçakları kemerime nasıl takacağım?”

“Üzerinizdeki kemerle olmaz, Bayan. O bir bıçak kemeri değil. Ama size bir tane satabilirim.”

“İki bıçağı da takabilir miyim?”

“Bir yerlerde öyle bir kemer olacaktı. Pek istenen bir şey değil.”

“Ben istiyorum.”

“Sizin ölçülerinizde olmayabilir.”

“O zaman keseriz ya da ona benzer bir şey yaparız.”

“Size epey pahalıya patlayacaktır.”

“Kredi kartım karşılar.”

Sonunda dışarı çıktığında, “O koca kemerle çok tuhaf görünüyorsun,” dedi Seldon suratını ekşiterek.

“Öyle mi, Hari? Seninle Billibotton’a gelemeyecek kadar tuhaf mıyım? Hadi eve dönelim o zaman.”

“Hayır. Ben kendim gideceğim. Kendi başıma daha güvende olurum.”

“Böyle söylemenin yararı yok, Hari,” dedi Dors. “Ya ikimiz de geri döneriz, ya da birlikte gideriz. Hiçbir şart altında ayrılmayacağız.”

Dors’un mavi gözlerindeki kendinden emin bakışı, dudaklarını büzüşünü ve ellerini kemerindeki bıçak kabzalarına koyuşunu gördüğünde, Seldon onun ciddi olduğunu anlamıştı.

“Pekâlâ,” dedi, “ama sen hayatta kalır ve ben de Hummin’i bir daha göreceğim olursam, psikotarih çalışmalarına devam etmemin koşulu olarak —her ne kadar sana epey alışmış olsam da— seni başımdan almasını isteyeceğim. Anlıyor musun?”

Dors birden gülümsedi. “Unut bunu. Bana şövalyelik taslama. Beni hiçbir şey seni başımdan alamaz. Sen bunu anlıyor musun?”

Yanıp sönen ışıkların BILLIBOTION'u gösterdiği durakta otoyoldan indiler. İkinci harfinin üzeri, sanki başlarına gelecekleri ima edercesine lekelenmişti, daha sönük görünüyordu.

Vagondan çıktılar ve aşağı kaldırıma doğru indiler. Öğleden sonranın erken saatleriydi, ilk bakışta Billibotton'un da biraz önce ayrıldıkları Dahl'dan pek farkı yok gibi görünüyordu.

Ama havada pis bir koku vardı ve kaldırımlar çöp doluydu. Otomatik çöp arabalarının buralara pek uğramadığını söylemek zor değildi.

Ayrıca kaldırım yeterince sıradan görünse de, hava rahatsız edici ve gergin bir yay gibiydi.

Belki sorun insanlardaydı. Kaldırımda olağan sayıda insan vardı; ama bunlar başka yerlerdeki yayalara benzemiyor, diye düşündü Seldon. Normalde, işe gidip gelmenin baskısı altında tüm yayalar kendi içlerine dönük olarak gezerdi. Trantor'un sonu gelmeyen caddelerinde, bitip tükenmek bilmeyen kalabalıkların içinde insanlar —psikolojik olarak— ancak diğerlerini görmezden gelerek rahat edebiliyorlardı. Gözler hep başka yöne bakardı. Beyinleri kendi içlerine kapatılırdı. Herkesin çevresinde ördüğü kadife bir örtünün altında yapay bir mahremiyet havası oluşurdu. Ya da bu tür şeylerin sevildiği mahallelerde, akşam gezintilerinin arkadaşça bir hava içinde gerçekleştirilmesi ritüeli vardı.

Ama burada, Billibotton'da, ne arkadaşlık vardı, ne de kendi içine çekilmişlik. Er azından dışarıdan gelenlere öyle davranılmıyordu. Yanlarından geçen herkes, ne tarafa gidiyor olurlarsa olsunlar, dönüp Seldon'la Dors'a bakıyorlardı. Bütün gözler, sanki görünmez ipliklerle bu iki yabancıya bağlanmış gibi, kötü niyetle onları izliyordu.

Billibottonlular'ın giysileri çoğunlukla lekeli, eski püskü, bazen de yırtık pırtıktı. Yoksulluktan dolayı defalarca yıkanmak zorunda kaldığı için giysileri pürtük pürtük olmuştu. Seldon üzerindeki yeni giysilerin parlaklığı yüzünden rahatsız olmaya başlamıştı.

“Bu Rittah Ana nerede oturuyordur sence?” diye sordu Dors'a.

“Bilmem,” dedi Dors. “Bizi buraya sen getirdin, tahminleri de sen yürüt. Ben burada sadece seni korumakla ilgilenmeyi düşünüyorum, sanırım buna ihtiyacımız da olacak.”

“Yanımızdan geçen birine sormamızın yeterli olacağını düşünmüştüm doğrusu, ama şimdi nedense buna pek cesaret edebileceğimi söyleyemem.”

“Seni suçlayamam. Sana yardım etmeye gönüllü birini bulabileceğini sanmam.”

“Ama öte yandan da gençler diye bir şey vardır.” Eliyle çabucak ileride bir yeri gösterdi. On iki yaşlarında gösteren bir delikanlı —kaç yaşında olduğu tam belli olmasa da, yetişkinlerinki gibi bıyıkları yoktu en azından— yol kenarında dikilmiş,

onlara bakıyordu.

“Bu yaştaki bir çocuğun, henüz diğer Billibottonlular gibi dışarıdan gelenlerden nefret etmeye başlamadığını düşünüyorsun.”

“Ashna bakarsan,” dedi Seldon, “henüz Billibottonlular gibi şiddet uygulamaya kalkacak kadar büyümüş olmadığını düşünüyorum. Ona yaklaşmaya kalkarsak, kaçıp uzaktan bize kaba sözler yağdıracaktır muhtemelen, ama bize saldırmaya kalkacağından şüpheliyim.”

Seldon yüksek sesle, “Delikanlı,” diye bağırdı.

Oğlan biraz geriledi, ama onlara bakmaya devam etti. “Gel buraya,” dedi Seldon ve eliyle yaklaşmasını işaret etti.

“Nedenmiş o, babalık?”

“Sana adres sormak istiyorum da ondan. Yaklaş ki, bağırarak zorunda kalmayayım.”

Oğlan iki adım kadar yaklaştı. Yüzü gözü kir pas içindeydi, ama gözleri ıslık ıslık. Ayağındaki sandaletler birbirinden farklıydı, pantolonunun paçalarından birinde kocaman bir yama vardı. “N’ adresi’miş o?”

“Biz Rittah Ana’yı arıyoruz?”

Çocuğun gözleri parladı. “Nedenmiş o, babalık?”

“Ben bir akademisyenim. Akademisyen ne demek biliyor musun?”

“Sen okula mı gittin?”

“Evet, sen gitmedin mi?”

Oğlan onu küçümser gibi, yan tarafa tükürdü. “Cık.”

“Rittah Ana’dan bir tavsiye almak istiyordum... sen götürürsen elbette.”

“Kısmetini mi öğren’cektin? Billibotton’a gelmiş’in babalık, cici elbiselerle, ber sana sölüm kısmetini. Berbat.”

“Adın ne senin delikanlı?”

“Sana ne?”

“Daha arkadaşça konuşabilelim diye. Sen de bizi Rittah Ana’nın oturduğu yere götür diye. Nerede oturduğunu biliyor musun?”

“Belki biliyom, belki bilmiyom. Adım Raych. Onun içinde benim için bi’ şey var mı?”

“Ne istiyorsun, Raych?”

Oğlanın gözleri Dors’un kemerine takılmıştı. “Hanımın iki bıçağı var. Birini bana virsin, ben de sizi Rittah Ana’ya götürem.”

“Onlar yetişkinlere göre bıçaklar, Raych. Sen daha çok gençsin.”

“O zaman Rittah Ana’nın nerde oturdu’unu bileme’cek kadar da gencim.’ Gözlerinin önünü kapatan topak topak saçlarının arasından alayla onlara doğru baktı.

Seldon rahatsız olmaya başlamıştı. Başlarına bir kalabalık toplayabilirlerdi bu gidişle. Şimdiden birkaç adam durmuştu bile, ama onları ilgilendirecek bir şey

olmadığına karar vererek yürüyüp gitmişlerdi. Ama oğlan kızmaya başlar, sonra da onlara sözlü ya da fiziksel olarak saldırmaya kalkarsa, insanları başlarına toplayacağı kesindi.

Gülümseyerek, “Okuma yazma biliyor musun, Raych?” diye sordu.

Raych tükürdü yine. “Cık! Kim ister okumayı?”

“Bilgisayar kullanmayı biliyor musun?”

“Konuşan bilgisayar mı? Tabii. Herkes bilir bunu.”

“O zaman bak sana ne diyeceğim. Bizi en yakın bilgisayar dükkânına götür, sana küçük bir bilgisayar ve okumayı öğrenmeni sağlayacak yazılım alalım. Okumayı yazmayı birkaç hafta içinde öğrenirsin.”

Seldon’a, çocuğun bakışları bu düşünceyle bir an parladı gibi gelmişti, ama öyle olduysa bile, yine çabucak kaskatı kesilmişlerdi. “Cık. Bıçaktan başka bi’ şey istemem.”

“İşte mesele de bu, Raych. Okumayı öğrendiğinde kimseye söylemezsin ve insanları şaşırtırsın. Bir süre sonra onlarla bahse girersin okumayı bildiğine dair. Mesela beş kredisine bahse girersin. Böylece fazladan para kazanabilir ve kendine bir bıçak alabilirsin.”

Oğlan bir an tereddüt etti. “Cık! Kimse bahse girmez benle. Kimsenin parası yok.”

“Ama okumayı bilersen, bıçak satan bir dükkânda iş bulabilirsin, sonra da haftalıklarını biriktir ve indirimli fiyattan bir bıçak alabilirsin. Buna ne dersin?”

“Bu konuşan bilgisayarı ne zaman alacan?”

“Şimdi. Rittah Ana’yı gördüğümde, bilgisayarı da sana vereceğim.”

“Sende para var mı?”

“Kredi kartım var.”

“Hele şu bilgisayarı al bakalım.”

Alışverişi gerçekleştirdiler, ama çocuk bilgisayarı almak üzere uzandığında, Seldon başını sallayarak cebine koydu. “Önce beni Rittah Ana’ya götürmelisin Raych. Nerede oturduğunu bildiğine emin misin?”

Raych’in yüzünde küçümser bir ifade belirdi bir anlığına. “Tabii, biliyom. Sen götürcem, ama oraya varınca bilgisayarı bana vercen, yoksa bildiğim bazı adamları peşinize takarım, ona göre.”

“Bizi tehdit etmene gerek yok,” dedi Seldon. “Biz üstümüze düşeni yerini getireceğiz.”

Raych onlara yolu göstermeye başladı, meraklı bakışlar arasında hızlı hızlı yürümeye koyuldular kaldırımında.

Yol boyunca Seldon da, Dors da sessizdiler. Gerçi Dors’un düşüncelerine gömüldüğü söylenemezdi pek, çünkü etraflarındaki insanlara her an dikkat etmek zorundaydı. Yanlarından geçerken onlara bakan olursa, o da aynı şekilde karşılık veriyordu. Arada bir arkalarından ayak sesleri geldiğini duyarsa, dönüp sertçe bakıyordu.

Sonunda Raych bir yerde durdu ve, “Bu taraftan,” dedi. “O evsiz değil, biliyon mu?”

Onun peşi sıra bir grup apartmanın arasına daldılar ve gittikleri yolu ezberlemeye çalışan Seldon, aklının çabucak karıştığını fark etti.

“Bütün bu sokakları nasıl aklında tutuyorsun, Raych?” diye sordu Seldon.

Oğlan omzunu silkti. “Ufaklığımdan beri buralada dolanıyom,” dedi. “Hen apartmanlar da numaralı —numaraları sökülmediyse— işaretler filan da var. İşi bilersen kaybolmazsın.” Raych işi biliyordu anlaşılan, apartmanların daha da içlerine gidiyorlardı durmadan. Her şeyin üzerine tam bir çürüme havası sinmişti: umursanmayan çerçöp ve dışarıdan gelenleri görünce kızgınlıkla sıvışıp giden mahalle sakinleri. Dar sokaklarda koşuşturarak oyunlar oynayan afacanlar. Çocuklardan biri, “Hey, çekilin ordan!” diye bağırması ve attıkları top Dors’ur burnunun dibinden geçip gitmişti.

Nihayet, Raych üzeri çiziklerle kaplı koyu renk bir kapının önünde durdu. Kapının üzerinde parlayan zayıf bir ışık, 2782 numarayı gösteriyordu.

“İşte burası,” dedi ve elini uzattı Raych.

“Önce içeride kim var, bir anlayalım,” dedi Seldon yumuşak bir tavırla. Zile bastı ama hiçbir şey olmadı.

“Öyle değil,” dedi Raych. “Yumruklaman gerek. Daha şiddetli. Pek iyi duymaz.”

Seldon yumruğunu kapıya indirdi ve içeride birilerinin hareket ettiğini gösteren sesler duyuldu. “Rittah Ana’yla görüşmek isteyen kim?” diye seslendi tiz bir ses.

“İki akademisyen!” diye bağırdı Seldon.

Yanıdaki küçük yazılım paketiyle birlikte bilgisayarı Raych’e verdi. Seldon’ın elinden paketi kapan çocuk sırttı, sonra da hızlı bir koşu tutturdu. Seldon da o sırada açılan kapıya ve içerideki Rittah Ana’ya doğru döndü.

Rittah Ana, belki yetmiş yaşını çoktan geçmiş olmalıydı, ama ilk bakışta hiç de göstermeyen bir yüzü vardı. Dolgun yanakları, ufacık bir ağzı, hafif gıdılı küçük yuvarlak bir çenesi vardı. Boyu çok kısaydı —bir buçuk metre ya var ya yoktu— ama vücudu oldukça topluydu.

Gözlerinin çevresi kırış kırıştı ve gülümsediği zamanlar, onları gördüğünde olduğu gibi, yüzünün başka yerlerinde de kırışıklıklar ortaya çıkıyordu. Ve zar zor yürüyebiliyordu.

“Gelin, gelin,” dedi yumuşacık ve ince bir sesle, sonra da onları zar zor görebiliyormuş gibi yüzlerine baktı uzun uzun. “Dışarıdan gelenler... hatta gezegen dışından geldiniz galiba. Yanılıyor muyum? Üzerinizde Trantorlu kokusu yok.”

Seldon onun kokudan hiç bahsetmemiş olmasını dilerdi. Üzerleri mat bir tozla kaplı küçük eşyalarla dolu dağınık apartman dairesi, neredeyse çürüğe yakın yiyecek kokularına boğulmuştu. İçerideki hava o kadar kesif ve boğucu bir hal almıştı ki, Seldon bu kokunun dışarı çıktıklarında bile giysilerinin üzerine sinmiş olacağından emindi.

“Haklısın, Rittah Ana,” dedi. “Ben Helicon’dan Hari Seldon. Arkadaşım d Cinna’dan Dors Venabili.”

“Demek ki,” dedi Rittah Ana, ve konuklarını oturabileceği boş bir yer aradı, ama bulamadı.

“Biz ayakta iyiyiz, Ana,” dedi Dors.

“Ne?” Dors’un yüzüne baktı. “Biraz bağır yavrum. Senin yaşındayken olduğum kadar iyi duyamıyorum.”

“Niçin bir işitme cihazı almıyorsunuz?” diye sordu Seldon, sesini yükselterek.

“İşe yaramıyor, Efendi Seldon. Sinirde bir sorun varmış, ve sinir onarımı için yeterince param yok... Siz de Rittah Ana’dan geleceği öğrenmeye mi geldiniz?”

“Pek sayılmaz,” dedi Seldon. “Geçmiş öğrenmeye geldim.”

“Mükemmel. İnsanların duymak istediklerini tahmin etmeye çalışmak çok zor.”

“O da bir sanat olmalı,” dedi Dors gülümseyerek.

“Dışarıdan kolay görünüyor, ama karşındakini ikna etmeyi de bilmek gerek. Aldığım parayı hak ederim ben.”

“Kredi kartından para çekebiliyorsanız,” dedi Seldon, “bize Arz’ı anlatmanız için makul ölçülerde olduğu sürece, size her türlü parayı öderiz... ama anlattıklarınızı bizim duymak istediklerimize uydurmaya çalışmamanız koşuluyla. Biz gerçekleri duymak istiyoruz.”

Sanki bu önemli konuklarına ortalığı biraz daha derli toplu göstermek istermişçesine odanın içinde dolanıp duran ve orayı burayı düzelten yaşlı kadın birden durdu. “Arz hakkında ne öğrenmek istiyorsunuz?”

“Birincisi, Arz nedir?”

Yaşlı kadın döndü ve bir an boşluğa bakar gibi durdu. Konuşmaya başladığında, alçak sesle ve hiç duraklamadan, “Bir gezegen” dedi, “çok eski bir gezegen Kaybolmuş ve unutulmuş.”

“Tarihte geçmiyor,” dedi Dors. “Bu kadarını biliyoruz.”

“O tarihten önce gelir, yavrum,” dedi Rittah Ana vakarla. “Galaksinin şafağında ve şafağından önce de o vardı. İnsanlığın bulunduğu tek dünyaydı.” Kafasını sallayarak destekledi söylediklerini.

“Arz’ın diğer ismi... Aurora mıydı?” diye sordu Seldon.

Rittah Ana’nın kaşları çatılmıştı birden. “Bunu nereden duydunuz?”

“Gezinirken rastladıklarımın. İnsanlığın ilk döneminde barış içinde yaşadığı Aurora isminde, eski ve unutulmuş bir dünyadan söz edildiğini duymuştum.”

“Bu bir yalan.” Sanki duyduğu şeyin tadını atmak istermiş gibi ağzını sildi. “Çünkü söylediğiniz isim, Şer dünyasının adı olması dışında asla söylenmemelidir. O, Şerin başlangıcıydı. Şer gelene kadar Arz tek başınaydı, yanında kız kardeşleri olan gezegenler vardı. Şer neredeyse Arz’ı yok ediyordu, ama Arz güçlerini topladı ve Şerri yok etti... kahramanların da yardımıyla.”

“Arz bu Şerden önce vardı yani. Bundan emin misiniz?”

“Çok daha önce vardı. Arz binlerce yıl boyunca galakside tek başınaydı... milyonlarca yıl boyunca.”

“Milyonlarca yıl mı? İnsanlık milyonlarca yıl boyunca tek bir gezegende miydi başka dünyalarda kimse yok muydu?”

“Bu doğru. Bu doğru. Bu doğru.”

“Ama bütün bunları nereden biliyorsunuz? Bir bilgisayar programında mı yazılı? Yoksa basılı bir şeyde mi? Okuyabileceğim herhangi bir şeyde?”

Rittah Ana başını salladı. “Bu eski öyküleri annemden dinledim, o da kendi annesinden dinlemişti, böyle gidiyor işte. Benim çocuklarım yok, ben de bu öyküleri başkalarına anlatıyorum, ama artık sonu geliyor. İnançsız zamanlarda yaşıyoruz.”

“Tam olarak öyle değil, Ana. Tarih öncesi dönemler hakkında fikir yürüten ve kayıp gezegenlere dair öyküler üzerinde çalışan insanlar var günümüzde.”

Rittah Ana, salla gitsin der gibi bir hareket yaptı eliyle. “Onlar bu işe yürekleriyle bakmıyorlar. Akademik bakıyorlar. Kendi kavrayışlarına uydurmaya çalışıyorlar. Büyük kahraman Ba-Lee’nin bir yılının nasıl geçtiği hakkında öyküler anlatabilirim ben sana, ama senin dinleyecek zamanın yoktur, ben de anlatacak gücü kaybettim.”

“Robotları duydunuz mu hiç?” diye sordu Seldon.

Yaşlı kadın titremeye başladı, sesi neredeyse bir çığlığa dönüşmüştü. “Niye soruyorsunuz bunları? Onlar yapay insanlardı, doğaları kötüydü, Şer dünyalarının ürünleriydi onlar. Yok edildiler ve asla ağza alınmamalıdır.”

“Ama bir robot vardı değil mi, Şer dünyalarının nefret ettiği?”

Rittah Ana Seldon’a doğru sendeleyerek ilerledi ve gözlerinin içine baktı. Seldon onun sıcak nefesini yüzünde hissedebiliyordu. “Benimle alay etmeye ml geldiniz siz?”

Bütün bunları biliyorsunuz madem, bana neden soruyorsunuz? Neden?”

“Çünkü öğrenmek istiyorum.”

“Arz’a yardım eden yapay bir insan vardı. Da-Nee’ydi o, Ba-Lee’nin arkadaşı. Ölmedi ve hâlâ bir yerlerde yaşıyor, döneceği zamanı bekliyor. Ne zaman döneceğini kimse bilmiyor, ama bir gün dönecek ve eski güzel günleri geri getirecek, zulmü, sefaleti ve adaletsizliği kaldıracak. Vaat edilen budur.” Bunu söyledikten sonra sustu ve gözlerini kapadı, sanki bir şeyleri anımsamaya çalışıyor gibiydi...

Seldon bir süre bekledi, sonra içini çekti ve, “Teşekkürler, Rittah Ana,” dedi. “Çok yardımcı oldunuz. Ücretiniz nedir?”

“Gezegen dışından gelenlerle tanışmaktan çok memnun oldum,” diye yanıtladı yaşlı kadın. “On kredi. Size içecek bir şeyler ikram edebilir miyim?”

“Hayır, teşekkürler,” dedi Seldon içtenlikle. “Lütfen buyrun, yirmi kredi vereyim. Ama sizden, buradan otoyola nasıl gideceğimizi söylemenizi rica edeceğim... Ve Rittah Ana, Arz hakkındaki öykülerinizden bir kısmını bir bilgisayar diskine kaydedebilirsiniz, size iyi bir ücret ödeyebilirim.”

“Bunun için çok çaba harcamam gerekecek. Ne kadar iyi bir ücret bu?”

“Öykünün uzunluğuna ve ne kadar iyi anlatıldığına bağlı. Bin kredi ödeyebilirim mesela.”

Rittah Ana dudaklarını yaladı. “Bin kredi mi? Peki ama öyküyü kaydedince siz nasıl ulaşacağım?”

“Bana ulaşabileceğiniz bilgisayar kodunu veririm.” Seldon Rittah Ana’ya kodu verdikten sonra, Dors’la birlikte dışarı çıktılar, sokağın daha temizce olan havasını soluduklarına şükrettiler. Yaşlı kadının gösterdiği yöne doğru hızlı hızlı yürümeye başladılar.

“Bu pek uzun bir görüşme olmadı, Hari,” dedi Dors.

“Biliyorum. İçerisi dayanılacak gibi değildi, bir de yeterince öğrendiğimizi düşündüm. Bu halk söylencelerinde her şeyin nasıl büyütüldüğüne şaşıyorum.”

“‘Büyütüldüğüne’ derken ne demek istiyorsun?”

“Şey, Mycogenliler Aurora dedikleri gezegende insanların yüzlerce yıl yaşadıklarını söylüyorlardı; Dahl’lılar da insanlığın milyonlarca yıl boyunca Arz’da kaldığını söylüyorlar. Her iki öyküde de sonsuza dek yaşayan bir robot var. Gene de, insan bir düşünüyor.”

“Milyonlarca yıl deyince şeyden de söz etmek mümkün elbette... Ama biz nereye gidiyoruz?”

“Rittah Ana park benzeri bir yere gelene kadar bu yönde devam etmemizi söyledi, sonra MERKEZ KALDIRIM levhasının olduğu yöne döneceğiz, bir dahaki levhay kadar soldan ilerleyeceğiz. Gelirken parktan geçmiş miydik?”

“Geldiğimizden farklı bir yoldan dönüyor olabiliriz. Parktan geçtiğimizi anımsamıyorum, ama nereye gittiğimize pek dikkat etmiyordum. Yanımızdan geçen insanları gözlüyordum...”

Birden sustu. Sokak ilerde ikiye ayrılıyordu.

Seldon birden buradan geçtiklerini anımsadı. Kaldırımın üzerinde iki tarafta da fare yeniği minderler duruyordu.

Bu kez, gelirken olduğu gibi Dors’un yanlarından geçenleri gözlemesine gerek yoktu. Çünkü kimseler yoktu. Ama ileride, parkın orada bir grup adam duruyordu.

Dahl’lılara göre biraz uzun boylu sayılırlardı, adamların gür bıyıklarını, çıplak kollarının ne kadar kaslı olduğunu ve kaslarının kaldırımın sarımsı giriş kapısının altında nasıl parladığını görebiliyorlardı.

Adamların onları beklediği belliydi, Seldon ve Dors bunu görünce ânında donakaldılar. Manzara bir iki saniye kadar, olduğu gibi kalmıştı. Sonra Seldon arkalarına bir göz attı. Arkalarında da iki üç adam belirmişti.

“Tuzağa düştük,” dedi Seldon dişlerinin arasından. “Senin gelmene asla izin vermemeliydim, Dors.”

“Tam aksine. Bu yüzden buradayım zaten, ama Rittah Ana’yla görüşmen buna değdi mi bari?”

“Eğer buradan kurtulabilirsek, evet.”

Sonra yüksek ve kararlı bir sesle, “Geçebilir miyiz?” dedi. Adamlardan biri önüne çıktı. Seldon’la aynı boyda, 1.73 uzunluğundaydı, ama omuzları daha geniş ve çok daha kaslıydı. Beli biraz zayıf, diye düşündü Seldon.

“Ben Marron,^[4] dedi adam, sanki bunun bir anlamı varmış gibi böbüriyerek, “bizim bölgemizde gezegen dışından gelenleri sevmeyiz. İçeri girebilirsiniz, c tamam... ama dışarı çıkmak isterseniz, parasını ödemelisiniz.”

“Peki. Ne kadar?”

“Bütün paranızı. Siz zengin yabancıların kredi kartlarınız vardır, değil mi? Onları verin.”

“Hayır.”

“Hayır demenin bir anlamı yok. Biz alırız.”

“Beni öldürmeden ya da yaralamadan alamazsınız ve benim ses imzam olmazsa kredi kartları çalışmaz. Normal ses imzam yani.”

“Hayır, Efendi —bakın, ne kadar kibarım— sizi hırpalamadan da alabiliriz kartlarınızı.”

“Bunun için senin gibi kaç tane iri yapılı, güçlü adam gerekecek? Dokuz mu? Hayır.” Seldon çabucak saydı. “On.”

“Tek adam yeter. Ben.”

“Yardım eden olmayacak mı?”

“Ben yeterim dedim ya.”

“Eğer diğerleri çekilir ve bize yer açarlarsa, bunu nasıl yapacağını görmek isterim, Marron.”

“Ama senin bıçağın yok, Efendi. Bir bıçak ister misin?”

“Hayır, senin elindeki bıçak, dövüşü adil yapıyor zaten. Ben bıçaksız dövüşeceğim.”

Marron diğerlerine bakarak, “Hey, bu sıska eleman iyiymiş,” dedi. “Korkmadı bile. Güzel. Onu dövmek ayıp olacak... Bak ne diyeceğim, Efendi. Kızı alacağım. Eğer onu almamı istemezsen, kredi kartını ver ve kartların çalışması için ses imzanı kullan. Hayır dersen, kızla işim bittikten sonra... ki bu da biraz zaman alacaktır” —güldü— “senin de canını yakmak zorunda kalacağım.”

“Hayır,” dedi Seldon, “bırak kızı gitsin. Ben sana meydan okudum... teke tek, ser bıçakla, ben bıçaksız. Bahsi büyütme istiyorsan, iki kişiyle birden dövüşürüm, ama kızı bırak gitsin.”

“Yeter, Hari!” diye bağırdı Dors. “Beni istiyorsa, gelsin alsın bakalım. Sen olduğun yerde kal, Hari, sakın kıpırdama.”

“Duydunuz mu?” dedi Marron ağız kulaklarında. “Sen olduğun yerde kal Hari sakın kıpırdama, dedi. Sanırım bayan beni istiyor. Siz ikiniz, onun kıpırdamasına izin vermeyin.”

Seldon’ın iki kolunu da sımsıkı kavramışlardı. Seldon sırtına da bir bıçağın dayandığını hissetti.

“Kıpırdama,” dedi kalın bir ses kulağına, “ama izleyebilirsin. Bayanın hoşuna gidecektir muhtemelen. Marron bu işte gayet iyidir.”

Dors Hari’ye yeniden seslendi. “Sakın kıpırdama, Hari!” Marron’la yüz yüz gelerek kapışmaya hazırlandı, ellerini kemerinin yanına indirerek beklemeye başladı.

Marron ona doğru yaklaştı ve Dors onun kol mesafesine gelmesini bekledi, sonra

birden o da kollarını açtı, Marron iki koca bıçakla karşı karşıya kalmıştı.

Marron bir an arkaya doğru sendeledi, sonra toparlanarak gülmeye başladı. "Bayanın iki bıçağı var... büyük çocuk bıçaklarından. Benimse yalnız bir bıçağım var. Ama adil sayılır." Bıçağını çıkardı çabucak. "Seni kesmek zorunda kalmak hoşuma gitmiyor, küçük bayan, kesmesem ikimiz için de daha eğlenceli olabilirdi. Belki bıçakları elinden düşürebilirim, ha?"

"Ben de seni öldürmek istemiyorum," dedi Dors. "Bundan kaçınmak için elimden geleni yapacağım. Herkesi tanık olmaya çağırıyorum, seni öldürmek zorunda kalırsam, bu korumak için şeref sözü verdiğim arkadaşımı korumak içindir."

Marron dehşete düşmüş gibi yaptı. "Ah, lütfen beni öldürmeyin küçük bayan." Sonra kahkahaya boğuldu, orada bulunan diğer Dahl'lilar da buna katıldılar.

Marron bıçağıyla bir hamle yaptı, ama epey bir mesafeyle ıskaladı. Bir daha denedi, bir daha, ama Dors yerinden bile kıımıldamadı. Tam anlamıyla ona doğru gelmeyen hiçbir hamleden kaçınmak için kılını bile kıpırdatmıyordu.

Marron'ın suratı karardı. Dors'u panikletmeye çalışıyordu, ama kendini beceriksiz göstermekten başka bir şey yapamıyordu. Bir sonraki hamle doğrudan Dors'a yönelikti, Dors'un sol elindeki bıçak birden şimşek gibi çaktı ve Marron'ın bıçağını havada yakalayarak, kolunu arkaya doğru savurdu. Dors'un sağ elindeki bıçak ise yine şimşek gibi, ama içeriye doğruydü ve Marron'ın tişörtünde boydan boya bir yarık açılmıştı. Tişörtün altındaki simsiyah kıllı ten, ince bir kan tabakası ile lekelenmişti.

Marron şaşkınlıkla önüne bakarken, izleyicilerin de birden nefesi kesilmişti. Seldon, kavga bekledikleri gibi gitmediği için kendisini tutanların dikkatinin dağıldığını ve eskisi kadar sıkı tutmadıklarını fark etti. İyice gerildi.

Marron bir kez daha hamle yaptı. Bu kez sol eli de Dors'un sağ bileğini yakalamak için ileri atılmıştı. Dors'un sol elindeki bıçak, bir önceki seferde olduğu gibi Marron'ın bıçağını yakaladı yine ve hareketsiz bıraktı, bu arada Dors sağ elini çabucak bükmüş ve Marron'ın sağ eli bileğini yakalamaya çalışırken, elini aşağı doğru çekmişti. Marron'ın eli ancak bıçağı yakalayabilmişti ve açtığı avucundan kan sızmaya başladığını gördüler.

Dors geri sıçradı ve göğsüyle elinden akan kanların farkına varan Marron, boğulurcasına bağırdı: "Biri bana bir bıçak daha versin!"

Bir an herkes duraklamıştı, ama sonra izleyicilerden biri el altından kendi bıçağını ona doğru attı. Marron bıçağa doğru uzandı, ama Dors daha hızlıydı. Sağ elindeki bıçakla havadaki bıçağı yakaladı, bıçak fırıl fırıl dönerek gerisingeri uçup gitti.

Seldon, onu tutanların bitaz daha gevşediklerini fark etti. Sonra birden kollarını kaldırdı, diğerlerinin kollarını öne ve yukarı doğru itti ve serbest kaldı. Onu tutar adamlar birden bağırarak döndüler, ama Seldon çabucak birinin kasıklarına dizini, diğerinin karın boşluğuna dirseğini geçirdi ve adamların ikisi birden yere indiler.

Seldon adamların bıçaklarını aldı ve tıpkı Dors gibi iki elinde iki bıçakla doğruldu.

Gerçi o bıçakları nasıl kullanacağını Dors gibi bilmiyordu, ama Dahl'lıların bunu bilmediklerinin de farkındaydı.

“Onları uzak tut yeter, Hari,” dedi Dors. “Şimdilik saldırma... Marron, bir dahak sefere sıyrıkla kurtulamayacaksın.”

Öfkeden köpüren Marron anlamsız bir şeyler homurdanarak kükredi ve körlemesine saldırdı, rakibinin üstesinden gelmek için artık sadece kinetik enerjisine güveniyordu. Dors aşağı eğilip, aynı anda yana doğru çekilerek, Marron'ın sağ kolunun altına girdi ve ayağını Marron'ın sağ dizine geçirdi; Marron devrilirken, bıçağı da havaya savrulmuştu.

Sonra Dors eğildi, bıçaklardan birini Marron'ın boynunun arkasına, diğerini de boğazına dayadı, “Pes et!” diye bağırdı.

Marron bir kez daha kükreyerek, bir koluyla ona vurdu ve yana savurdu, sonra bir şekilde ayağa kalkmayı başardı.

Dors üzerine atıldığında daha tam kalkmamıştı, Dors'un bıçaklarından biri üzerine doğru indi ve bıyığının bir kısmını uçurdu. Marron bu kez yaralı bir hayvan gibi ulumaya başladı ve ellerinden birini yüzüne götürdü. Elini çektiğinde, her yeri kan olmuştu.

“Bıyığın bir daha çıkmayacak, Marron,” diye bağırdı Dors. “Dudağının birazı da koptu bıyığınla. İstersen bir daha saldır ki, seni geberteyim.”

Dors beklese de, Marron'a bu kadarı yetmişti. İnleyerek ve arkasında kan izleri bırakarak, sendeleye sendeleye çekip gitti.

Dors diğerlerine doğru döndü. Seldon'ın indirdiği iki adam hâlâ yerde yatıyorlardı; silahları da olmadığından, kalkmaya pek niyetleri yoktu. Dors eğildi, önce bıçaklardan biriyle kemerlerini kesti, sonra da pantolonlarını yardı.

“Bu şekilde, yürürken pantolonlarınızı tutmak zorunda kalacaksınız,” dedi.

Sonra hâlâ ayakta kalan yedi adama döndü, adamlar küçük dillerini yutmuşçasına bakıyorlardı ona. “Bıçağı hanginiz attı?”

Kimse yanıt vermedi.

“Önemli değil,” dedi Dors. “İsterseniz tek tek, isterseniz hep birlikte gelin indirdiğim her bıçak darbesiyle birinizi öldüreceğim.”

Yedi adam da, hep birlikte dönüp kaçmaya başladılar.

Dors kaşlarını kaldırdı ve, “En azından bu kez Hummin seni korumayı başaramadığımı söyleyemez,” dedi Seldon'a.

“Gördüklerime hâlâ inanamıyorum,” dedi Seldon. “Böyle şeyler yapabildiğini bilmiyordum... ya da böyle.” konuşabildiğini.”

Dors gülümsedi sadece. “Sen de yeteneksiz sayılmazsın. İyi bir ikili oluşturuyoruz. Bak, bıçaklarını şöyle kapatacaksın, sonra da cebine koy. Sanırım haber bizden önce yayılacaktır, kimse bizi engellemeden Billibotton'dan çıkabiliriz.”

Haklıydı da.

15. KISIM

GİZLİCE

DAVAN — ... İlk Galaktik İmparatorluk'un son yüzyıllarına hakim olan huzursuzluğun kaynağı genellikle politik ve askeri liderlerin (her geçen yıl gitgide değersizleşen) "egemenliği" ele geçirmek için birbirleriyle yarışması oluyordu. Psicotarih biliminin geliştirmesinden önce halk hareketi denilebilecek bir şeyle nadiren karşılaşılıyordu. Bu bakımdan ilginç örneklerden biri de, Davan'ın içinde bulunduğu harekettir. Davan hakkında günümüzde pek az bilgi vardır, ama Kaçış'ı sırasında Hari Seldon'la karşılaşmış olabilir...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

72

Hari Seldon da, Dors Venabili de, Tisalver'ların evindeki ilkel sayılabilecek banyoyu kullanarak epeyce uzun birer duş almışlardı. Üstlerini başlarını da değiştirmişlerdi ve Jirad Tisalver eve döndüğünde Seldon'ın odasındaydılar. Tisalver odanın kapısını biraz çekinerek çalmıştı (ya da onlara öyle gelmişti). Zil sesi çok kısa sürmüştü.

Seldon kapıyı açtı ve, "İyi akşamlar, Efendi Tisalver... ve Bayan Tisalver," dedi gayet nazik bir şekilde.

Bayan Tisalver kocasının hemen arkasında dikiliyordu, kaşlarını öyle bir çatmıştı ki, alnı kırış kırış olmuştu.

Tisalver çekingen bir ifadeyle, sanki durumun ne olduğunu bilemiyormuş gibi, "Siz ve Bayan Venabili iyi misiniz?" diye sordu. Sanki olumlu bir tavır takınmak istemişçesine başını salladı.

"Turp gibiyiz. Billibotton'a gidip geldik, bir sorun çıkmadı, ayrıca yıkandık ve giysilerimizi değiştirdik. Koku falan kalmadı." Seldon bunu söylerken gülümseyerek başını kaldırmış ve Tisalver'in omzunun üzerinden bakarak, cümlenin hedefinin Bayan Tisalver olduğunu göstermişti.

Bayan Tisalver, sanki bunun doğru olup olmadığını anlamak ister gibi yüksek sesle çekmişti burnunu.

"Sanırım bir bıçak kavgası olmuş," dedi Tisalver, daha da çekingen bir ifadeyle.

Seldon kaşlarını kaldırdı. "Hikâye bu mu?"

"Dediklerine göre, siz ve bayan yüz tane hayduda karşı çıkmışsınız ve hepsini öldürmüşsünüz. Öyle mi?" Sesinde, isteksizce de olsa, onlara saygı duyduğunu gösteren bir şeyler vardı.

"Kesinlikle yanlış," dedi Dors, birden hiddetlenerek. "Bu çok saçma. Siz bizi ne sanıyorsunuz? Önümüze geleni öldüren katiller mi? Sizce yüz tane haydut, ben — yani biz — hepsini tek tek öldürürken sıraya girip bekler miydi? Bir düşünsenize."

"Ama öyle diyorlar," dedi Casilia Tisalver tiz bir sesle, diklenerek. "Bu evde böyle şeylere izin veremeyiz."

"Birincisi," dedi Seldon, "o dediğiniz bu evde olmadı. İkincisi, yüz haydut değil, on tane vardı. Üçüncüsü, kimse ölmedi. Biraz birbirimizi iteledik, sonra onlar çekildi ve geçmemize izin verdiler."

"Sadece geçmenize izin verdiler yani. Buna inanmamızı mı bekliyorsunuz,

yabancılar?” diye sordu Bayan Tisalver horoz gibi kabarak.

Seldon içini çekti. Ufacık bir sorun çıktığında, insanoğulları hemen iki cepheye ayrılıveriyorlardı. “Tamam, birinin birkaç yerinin çizildiğini kabul ediyorum,” dedi. “Ama ciddi bir yarası yoktu.”

“Peki siz yaralanmadınız mı?” dedi Tisalver, bu kez sesinde daha belirgin bir hayranlık seziliyordu.

“Çizik bile yok,” dedi Seldon. “Bayan Venabili iki bıçağı birden mükemme kullanıyor.”

“Öyle görünüyor,” dedi Bayan Tisalver; gözleri Dors’un kemerine takıldı, “işte burada olmasını istemediğimiz şey de bu.”

“Bize burada kimse saldırmadığı sürece, burada böyle bir şey olmayacak,” dedi Dors sertçe.

“Ama sizin yüzünüzden,” dedi Bayan Tisalver, “kapının önünde bekleyen bir sokak artığı var.”

“Aşkım,” dedi Tisalver, onu yatıştırmaya çalışarak, “öfkelenmeyelim...”

“Niye?” diye yapıştırdı karısı lafı, küçümser bir tavırla. “Bıçaklarından mı korkuyorsun? Onları burada kullanmaya kalktığını görmek isterdim.”

“Onları burada kullanmak gibi bir niyetim yok,” dedi Dors, en azından Bayan Tisalver kadar küçümser bir tavırla. “Bu sokak artığı dediğiniz de nedir?”

“Karım Billibottonlu şu afacandan söz ediyor —en azından Billibottonlu’ymuş gibi görünüyor— sizi görmek istiyormuş, biz bu mahallede böyle şeylere pek alışık değiliz. Statümüz sarsılıyor.” Sesi sanki özür dilemek istermiş gibi çıkıyordu.

“Peki, Efendi Tisalver,” dedi Seldon, “şimdi dışarı çıkacağız, sorunun ne olduğunu öğreneceğiz ve onu çabucak geri göndereceğiz...”

“Hayır. Bekle,” dedi Dors sinirli bir şekilde. “Bu odalar bizim. Kirasını ödüyoruz. Kimin bizi ziyaret edeceğine, kimin etmeyeceğine biz karar veririz. Dışarıda Billibotton’dan gelmiş bir genç adam varsa, onun yine de bir Dahl’lı olduğunu unutmamalıyız. Daha da önemlisi, İmparatorluk vatandaşı ve de bir insan. Er önemlisi ise, bizi görmek istediğine göre, konuğumuz. Bu yüzden de, bizimle görüşmesi için onu buraya davet ediyoruz.”

Bayan Tisalver olduğu yerde çakılıp kalmıştı. Tisalver’in ise ne yapacağına karar veremez gibi bir hali vardı...

“Billibotton’da yüz tane kabadayıyı öldürdüğümü düşündüğünüze göre, benim bu ufaklıktan ya da iş ona gelirse, sizden korktuğumu sanmıyorsunuzdur herhalde.” Sağ eli sanki farkında değilmiş gibi kemerinin yanına indi.

“Bayan Venabili, sizi kızdırmak gibi bir niyetimiz yoktu,” dedi Tisalver birden hareketlenerek. “Elbette bunlar sizin odalarınız ve odalarınıza istediğiniz herkesi davet edebilirsiniz.” Geriledi, öfkeden kudurmuş olan karısını da geri çekti, ama bu hareketinin bedelini karısına ödemek zorunda kalacaktı muhtemelen.

Dors onların arkasından ters ters baktı.

Seldon kayıtsızlıkla gülümsedi. “Sana hiç yakışmıyor, Dors. Don Kişot gibi belaya saldıranın ben olduğumu, ikimizden belaya bulaşmamızı engellemekten başka amacı olmayan, sakın ve pratik zekalı olanın da sen olduğunu sanıyordum.”

Dors başını salladı. “Sadece belli bir grup içinde yer aldığı için bir insanın hor görülmesine katlanamıyorum... konuşan aynı gruptan başka insanlar olsa bile. Dışarıdaki o kabadayıları yaratan buradaki bu saygıdeğer insanlar aslında.”

“Bu saygıdeğer insanları da diğer saygıdeğer insanlar yaratıyor,” dedi Seldon. “İnsanlar düşman gruplara ayrılmadan duramıyorlar...”

“O zaman sen de psikotarih kuramını geliştirirken bu durumu ortadan kaldırırsın, değil mi?”

“Kesinlikle... bir şeylerin çaresine bakmamı sağlayacak bir psikotarih bilimi olursa elbette... Ah, işte bizim: afacan da geldi. Raych bu, nedense hiç şaşırmadım.”

Raych etrafına bakınarak girdi içeri, ürkmüş olduğu belliydi. Sağ elinin işaret parmağını üst dudağının üstüne koymuş, sanki orada yeni yeni biten tüyleri yoklamaya çalışıyordu.

Artık öfkeden kudurmuş olan Bayan Tisilver'a döndü ve beceriksizce selam verdi. "Sa'olun, Bayan. Çok güzel bir eviniz var."

Kapı arkasından çarparak kapandığında Seldon ve Dors'a döndü ve bu işlerden anlarmışçasına, "Güzel mekân, hocam," dedi.

"Beğendiğine sevindim," dedi Seldon ciddiyetle. "Burada olduğumuzu nereder bildin?"

"Takip ettim. Nerden bilcektim? Hey, bayan" —Dors'a döndü— "hiç de bir kadın gibi dövüşmüyon."

"Sen çok kadın dövüşü gördün mü?" diye sordu Dors neşeyle.

Raych burnunu kaşdı. "Hayır, daha önce hiç görmemiştim. Kadınlar bıçak taşımaz, çocukları korkutmaya yarayan ufak şeyler dışında. Ben hiç korkmadım."

"Eminim öyledir. Peki sen ne yaptın da, kadınlar sana bıçak çektiler?"

"Hiç. Sadece biraz dalga geçtiydim. Bağırırsın ya hani, 'Hey, anam, yardım edeyin mi...'"

Sonra biraz düşündü ve ekledi, "Hiç."

"İyi, ama bana öyle bir şey demeye kalkma," dedi Dors.

"Dalga mı geçiyon? Marron'a yaptıklarından sonra mı? Hey bayan, öyle dövüşmeyi nerden öğrendin hakkaten?"

"Kendi dünyamda."

"Bana öğretebilir misin?"

"Bizi bu yüzden mi görmeye geldin?"

"Aslında, hayır. Size bir haber getirdim."

"Benimle dövüşmek isteyen birinden mi?"

"Kimse senle dövüşmek istemiyor, bayan. Bak, bayan, sen artık nam saldın. Herkes seni biliyor. Billibotton'da istediğin yere gir, bütün herifler kenara çekilip, sırtarak yol verirler ve sana yan gözle bile bakmamaya çalışırlar. Ah bayan, başardın bunu. İşte sizi bu yüzden görmek istiyor ya."

"Raych, bizi görmek isteyen kim?"

"Davan denilen herif."

"Peki kim bu adam?"

"Herifin biri işte. Billibotton'da oturuyor, bıçak da taşımıyor."

"Peki nasıl hayatta kalıyor Raych?"

"Çok okuyor, diğer heriflerin başı yönetimle belaya girdiğinde onlara yardım ediyor. Onu kendi haline bırakıyorlar. Bıçağa ihtiyacı olmuyor."

"Peki kendisi niye gelmedi?" diye sordu Dors. "Niçin seni gönderdi?"

“Burayı sevmiyor. Buranın onu hasta ettiğini söylüyor. Burada herkesin, hükümetin şeyini yaladığını...” Bir an durakladı, gezegen dışından gelen bu yabancılara kuşkuyla baktı, sonra da, “Neyse buraya gelmez işte,” dedi. “Ben bir çocuk olduğum için beni alcaklarını söyledi.” Sırıttı. “Almak istemediler ama, di mi? O bayan bir şeyler koklar gibiydi de.”

Birden durakladı, utanarak üstüne başına baktı. “Benim geldiğim yerde yıkancak fırsatımız olmuyor pek.”

“Önemli değil,” dedi Dors gülümseyerek. “O buraya gelmediğine göre, nerede buluşacağız? Yani —kızma ama— Billibotton’a gitmek istemiyoruz.”

“Dedim ya,” dedi Raych kızarak. “Billibotton’da istediğiniz gibi dolaşabilirsiniz artık, yeminle. Hem onun oturduğu yerde kimse size bakmaz bile.”

“Nerede bu?” diye sordu Seldon.

“Sizi götürürüm. Uzak değil.”

“Peki bizi niye görmek istiyor?” diye sordu Dors.

“Bilmem. Ama şöyle dediği...” Raych anımsamaya çalışır gibi gözlerini kapadı.

“Onlara de ki, Dahl’lı bir ısı çukuru işçisiyle insan gibi konuşan adamı ve Marron’ın bıçak dövüşünde yenip, öldürebileceği halde öldürmeyen kadını görmek istiyorum.’ Sanırım böyleydi.”

Seldon gülümsedi. “Sanırım öyleydi. Bizi bekliyor mu peki?”

“Bekliyor.”

“O zaman seninle geliyoruz.” Onun bir itirazı olup olmadığını anlamak için Dors’a baktı.

“Tamam,” dedi Dors. “Ben de kabul ediyorum. Umarım tuzak falan değildir. Ümit kesilmez...”

Dışarı çıktıklarında gayet hoş bir akşam aydınlığı vardı, hızla yol alıyor gibi görünen yapay bulutların üzeri hafiften morlaşmış, kenarlarında pembe çizgiler ortaya çıkmıştı. Dahl'lılar, Trantor'daki İmparatorluk hükümetinin onlara gösterdikleri tavırdan yakınabilirlerdi, ama bilgisayarların uyguladığı hava durumu programında bir sorun olmadığı açıktı.

“Ünlü olduk galiba,” dedi Dors alçak sesle. “Buna hiç şüphe yok.”

Seldon gözlerini yapma gökyüzünden indirdiği anda, Tisilver'ların apartmanının önünde birikmiş olan kalabalığı gördü.

Kalabalıktakiler onları dikkatle izliyordu. Gezegen dışından gelenlerin kendilerine gösterilen ilginin farkına vardıkları anlaşıldığında, kalabalık fısıltılara boğuldu; yakında onları alkışlamaya başlayacaklardı belliydi.

“Bayan Tisilver'in neden rahatsız olduğunu anlamaya başlıyorum,” dedi Dors “Biraz daha sevimli davranabilirdim ona.”

Kalabalıktakilerin çoğunun giysileri eski püsküydü, büyük bir kısmının Billibotton'dan gelen insanlardan oluştuğunu anlamak zor değildi.

İçinden gelen bir dürtüye kapılan Seldon, bir elini kaldırarak kalabalığı selamladı ve bu hareketi alkışlarla karşılandı. Kalabalığın içinden kim olduğu anlaşılmayan bir ses, “Bayan bize birkaç bıçak numarası gösterebilir mi?” diye bağırdı.

Dors'un, “Hayır, sadece kızınca çekerim bıçağımı,” demesi herkesi kahkahaya boğdu.

Adamlardan biri öne çıktı. Billibotton'dan olmadığı belliydi, ama Dahl'lymiş gibi bir hali de yoktu. Söz gelimi, bıyığı çok küçüktü ve üstelik siyah değil kahverengiydi. “Trantor HV Haber'den Mario Tanto,” dedi adam. “Bu akşamk yayınımız için bir görüntünüzü alabilir miyiz?”

“Hayır,” dedi Dors kısaca. “Röportaj yapmak yok.” Muhabir pes etmedi “Anladığım kadarıyla, Billibotton'da pek çok adamla bir kavgaya karışmışsınız... ve kazanmışsınız.” Gülümsedi. “İşte buna haber denir.”

“Hayır,” dedi Dors. “Billibotton'da birkaç adamla tanıştık, biraz konuştuk ve sonra ayrıldık oradan. Başka bir şey olmadı, siz de başka bir şey duyamayacaksınız.”

“İsminiz nedir? Konuşmanız Trantorlu gibi değil.”

“İsmim yok.”

“Ya arkadaşınızın ismi?”

“Onun da yok.”

Muhabir kızmaya başlamıştı. “Bakın bayan, siz bir haber konusunuz ve ben de işimi yapmaya çalışıyorum sadece.”

Raych, Dors'un kolundan çekti. Dors eğildi ve onun kulağına söylediklerini ilgiyle dinledi.

Sonra başını salladı ve yine doğruldu. “Bence siz bir muhabir değilsiniz, Bay Tanto

Bence siz Dahl'da sorun çıkarmaya çalışan bir İmparatorluk ajanısınız. Ortada kavga falan yoktu, ama siz İmparatorluk güçlerinin Billibotton'u işgal etmesi için haber uydurmaya çalışıyorsunuz. Yerinizde olsam burada durmazdım. Bu insanların sizden hoşlandığını sanmam.”

Kalabalık daha Dors'un ilk sözleriyle homurdanmaya başlamıştı. Sonra sesler daha da yükselmiş ve kalabalık yavaş yavaş ve tehditkâr bir şekilde Tanto'nun olduğu tarafa yüklenmeye başlamıştı. Tanto endişeyle etrafına bakındı ve kaçmaya başladı.

Dors sesini yükselterek, “Bırakın gitsin,” diye bağırdı. “Kimse dokunmasın şiddete uğradığı için şikâyette bulunmasına izin vermeyin.”

Kalabalık, Tanto'nun önünde ayrılarak, geçmesine izin verdi.

“Ah bayan, onu dümdüz etmelerine izin vercektin,” dedi Raych.

“Seni kana susamış şey,” dedi Dors, “bizi şu arkadaşına götür hadi.”

Davan denilen adamla buluştukları yer harabe halindeki bir lokantanın arka taraflarında bir odaydı. Epey arka taraflarında.

Yolu yine Raych göstermişti, tıpkı Helicon'da yeraltındaki tünellerde dolaşan bir köstebek gibi rahat bir tavırla, Billibotton'un yıkık dökük gecekonduları arasında yolunu bulmayı yine başarmıştı.

Ama ihtiyatı elden bırakmayan Dors Venabili olmuştu. Bir an durmuş ve, "Dur bakalım, Raych," demişti. "Tam olarak nereye gidiyoruz?"

"Davan'a," dedi Raych öfkeyle. "Dediydim ya."

"Ama burası ıssız bir yer. Kimsecikler yok." Dors, hoşlanmadığını belli eden bir tavırla etrafına bakındı. Etrafta yaşam belirtisi yoktu, ışıklı panolar da ya yanmıyor, ya da sadece belli belirsiz parlıyorlardı.

"Davan böyle seviyor," dedi Raych. "Hep yer değiştirir, oradan oraya. Bilirsin ya... yer değiştirir işte."

"Niçin?" diye sordu Dors.

"Daha güvenli de ondan, bayan."

"Kimden saklanıyor olabilir?"

"Hükümetten."

"Hükümet Davan'ı niçin istesin?"

"Bilmem, bayan. Bak ne diyecem. Ner'de olduğunu, nasıl gitcenizi söyleyeyim, siz de kendiniz gidin... benim götürmemi istemiyorsan."

"Hayır Raych," dedi Seldon, "sensiz kaybolacağımıza eminim. Aslında, işimiz bitene kadar beklesen iyi olur, böylece bizi geri götürebilirsin."

Raych ânında cevabı yapıştırdı. "Benim ne kazancım olacak bundan? Burda dikilip acıkmamı mı istiyorsunuz?"

"Sen dikil ve acık, Raych, sonra biz sana kocaman bir yemek ısmarlarız. Ne istersen."

"Şimdi böyle diyonuz ya Bayım, nereden bileyim sözünü tutcanı?"

Dors hızla bıçağını çekti, bıçağın ucu açıldı. "Bize yalancı demiyorsun ya, Raych?"

Raych'in gözleri faltaşı gibi açılmıştı. Bu tehdit onu korkutmuş gibi görünmüyordu. "Hey, göremedim nasıl yaptığını," dedi. "Bir daha yapsana."

"Sonra yaparım... hâlâ burada olursan. Yoksa..." —Dors gözlerini onun gözlerinin içine dikti— "seni buluruz."

"Yapma, bayan," dedi Raych. "Beni bulmazsınız. Siz öyle biri değilsiniz. Ama burada olacağım." Kendince bir poz takındı. "Sözüm söz."

Sonra, ayak sesleri boş koridorlarda yankılansa da, onlara sessizlik içinde yol gösterdi.

İçeri girdiklerinde Davan başını kaldırdı ve gözlerindeki vahşet Raych'i görünce yumuşadı. Başıyla diğerlerini gösterdi çabucak... kim bunlar der gibi.

“Bunlar onlar,” dedi Raych ve sırtıarak dışarı çıktı.

“Ben Hari Seldon. Genç bayan da Dors Venabili,” dedi Seldon.

Davan’a merakla bakmaya başladı. Esmer bir adamdı Davan ve tüm Dahl erkekleri gibi kalın ve simsiyah bıyıkları vardı, ama sakalları da uzundu. Seldon’ın Dahl’da gördüğü tüm erkekler arasında sakallarını düzgün bir şekilde tıraş etmemiş olan bir o vardı. Billibotton’daki kabadayılar bile sinekkaydı tıraş olmuşlardı.

“İsminiz nedir, efendim?” diye sordu Seldon.

“Davan. Raych söylemiş olmalı.”

“Soyisminiz yani.”

“Ben sadece Davan’ım. Buraya gelirken sizi izleyen oldu mu, Efendi Seldon?”

“Hayır, olmadı. Olsaydı, Raych’in bir şekilde fark edeceğine eminim. O edemese bile, Bayan Venabili kesinlikle fark ederdi.”

Dors hafifçe gülümsedi. “Bana güveniyorsun demek, Hari?”

“Gittikçe daha da çok,” dedi Seldon düşünceli bir şekilde.

Davan huzursuzca kıpırdandı. “Ama şimdiden sizi buldular.”

“Buldular mı?”

“Evet, şu sözde muhabir öyküsünü duydum.”

“Bu kadar çabuk mu?” Seldon biraz şaşırılmış gibiydi. “Ama bana gerçekten bir muhabirmiş gibi gelmişti... ve zararsız olduğunu düşünmüştüm. Raych’in tavsiyesine uyarak onun bir İmparatorluk casusu olduğunu söyledik, bence iyi bir fikirdi bu. Kalabalık tehditkâr bir havaya büründü ve ondan kurtulduk.”

“Hayır,” dedi Davan, “dediğiniz gibi bir casustu o. Adamlarım onu tanıyor, gerçekten de İmparatorluk adına çalışıyor... Ama siz benim yaptığımı yapmıyorsunuz. Takma isim kullanmıyor ve kaldığınız yerleri değiştirmiyorsunuz. Kendi isminizi kullanıyor, gizlenmeye çalışmıyorsunuz. Sen Hari Seldon’sın, matematikçi.”

“Evet,” dedi Seldon. “Niçin takma isim kullanayım?”

“İmparatorluk peşinizde, değil mi?”

Seldon omuzlarını silkti. “İmparatorluğun bana ulaşıp yakalayamayacağı yerlerde kalıyorum.”

“Belki açıkça yakalayamazlar, ama İmparatorluğun açık davranması gerekmez. Size çabucak ortadan kaybolmanızı... gerçekten ortadan kaybolmanızı önerirdim.”

“Sizin gibi yani...” dedi Seldon, etrafa rahatsızca bakınarak. Oda da biraz önce geçtikleri koridorlar kadar karanlıktı. Her yer küf kaplıydı, aşırı derecede can sıkıcı bir yerdi burası.

“Evet,” dedi Davan. “Bizim işimize yarayabilirsiniz.”

“Nasıl?”

“Yugo Amaryl diye bir delikanlıyla konuşmuşsunuz.”

“Evet, konuştum.”

“Amaryl’in dediğine göre, geleceği tahmin edebiliyormuşsunuz.”

Seldon derin bir iç çekti. Bu odada dikilip durmaktan sıkılmıştı. Davan bir mindere oturmuştu, etrafta başka minderler de vardı, ama hiç temiz görünmüyorlardı. Küflü duvara dayanmak da istemiyordu.

“Ya siz Amaryl’i yanlış anlamışsınız, ya da Amaryl beni. Benim yaptığım, sonunda düzensiz birtakım koşullara götürmeyecek tarihsel öngörüler yapmak için belli başlangıç koşulları bulmanın mümkün olduğunu kanıtlamaktı. Ama bu başlangıç koşullarının ne olabileceğini bilmiyorum, tek bir insanın —ya da istediğiniz kadar insanın— sonlu bir süre içinde bu koşulları bulabileceğine de inanmıyorum. Anladınız mı?”

“Hayır.”

Seldon yine içini çekti. “Bir daha anlatmayı deneyeyim. Geleceği tahmin etmek mümkün, ama bu olasılıktan nasıl yararlanacağımızı keşfetmek mümkün olmayabilir. Şimdi anladınız mı?”

Davan somurtarak önce Seldon’a, sonra Dors’a baktı. “Yani geleceği tahmin edemiyorsunuz?”

“Şimdi anladınız temel meseleyi, Efendi Davan.”

“Bana sadece Davan deyin. Ama bir gün geleceği tahmin etmeyi öğrenebilirsiniz öyle mi?”

“Bu mümkün.”

“İmparatorluğun sizin peşinizde olma nedeni de bu o zaman.”

“Hayır,” dedi Seldon parmağını bir öğretmen edasıyla kaldırarak. “Bence İmparatorluğun beni yakalamak için pek uğraşmıyor olmasının nedeni bu. Sorun çıkarmadan yakalandığım sürece beni ele geçirmek isteyeceklerdir; ama şu anda, hiçbir şey bilmediğimi ve beni yakalamak için şu ya da bölgenin içişlerine karışarak Trantor’daki zaten nazik olan dengeleri bozmaya değmeyeceğini biliyorlar. Bu yüzden ortalıkta kendi ismimi kullanarak, pek bir tehlikeye atılmadan dolaşabiliyorum.”

Davan başını ellerinin arasına gömerek bir süre düşündü ve, “Delilik bu,” diye mırıldandı. Sonra da bıkkın bir ifadeyle kaldırdı başını ve, “Siz Efendi Seldon’ın eş misiniz?” diye sordu Dors’a.

“Ben onun arkadaşı ve koruyucusuyum,” dedi Dors.

“Onu ne kadar iyi tanıyorsunuz?”

“Birkaç aydır tanışıyoruz.”

“O kadar mı?”

“O kadar.”

“Sizce doğru söylüyor mu?”

“Doğru söylediğini biliyorum, ama ona güvenmiyorsanız, bana niye güveniyorsunuz? Eğer Hari bir nedenle size yalan söylüyorsa, onun söylediklerini desteklemek için ben de yalan söylemez miyim sizce?”

Davan çaresizce bir Seldon’a, bir Dors’a baktı. Sonra da, “Yine de bize yardım ede-

misiniz?” diye sordu.

“Kim bu ‘biz’ ve ne tür bir yardıma ihtiyacınız var?”

“Dahl’daki durumun farkındasınız. Biz ezilenleriz. Bunu biliyor olmalısınız ve Yugo Amaryl’e davranışınızdan anladığım kadarıyla, bize yakınlık duymadığınıza inanmamı beklemeyin benden.”

“Yakınlık duyuyoruz, evet.”

“Bizi ezenlerin kim olduğunu da biliyorsunuzdur.”

“Sanırım, İmparatorluk yönetimi olduğunu söyleyeceksiniz şimdi, ama bence bu sadece bir kısmı. Diğer yandan, gördüğüm kadarıyla Dahl’da ısı çukuru işçilerini küçümseyen bir orta sınıf ve bölgenin geri kalanını terörize eden bir de suçlular sınıfı var.”

Davan dişlerini sıktı, ama yerinden kıpırdamadı. “Çok doğru. Çok doğru. Ama İmparatorluk bunu bilerek destekliyor. Dahl çok büyük sorunlara yol açabilecek bir bölge. Eğer ısı çukurundaki işçiler greve gidecek olursa, bütün Trantor bir anda enerji sıkıntısına girecektir... bunun ne anlama geldiği de belli. Ama Dahl’ın kendi üst sınıfı, işçilerle kavga etmeleri ve grevi kırmaları için Billibotton’daki —ve başka yerlerdeki— kabadayıları kiralayacaktır. Bu daha önce de oldu. İmparatorluk bazı Dahl’lıların —görece— başarılı olmalarına göz yumuyor, böylece onları kendi uşakları haline getiriyor, bu arada da suçları ortadan kaldırmakla ilgili silah yasağını da ciddi bir şekilde uygulamıyor.

“İmparatorluk yönetimi bunu her yerde yapıyor... sadece Dahl’da değil. İsteklerini uygulatmak için güç kullanamıyorlar, eskiden demir yumruklarını merhametsizce indirdikleri günlerde olduğu gibi. Bugünlerde Trantor o kadar karmaşık bir hale geldi ve dengeler o kadar çabuk sarsılabiliyor ki, İmparatorluk güçleri dokunmuyor pek...”

“Bir yozlaşma belirtisi,” dedi, Hummin’in söylediklerini anımsayan Seldon.

“Ne?” dedi Davan.

“Hiç,” dedi Seldon. “Devam edin.”

“İmparatorluk güçleri dokunmuyor pek bölgelere, ama dokunmasalar da yapacak bir şeyler buluyorlar. Her bölgeyi, komşusu olanlara kuşkuyla yaklaşması için kışkırtıyorlar. Bölgeler içinde ekonomik ve toplumsal sınıfların birbirleriyle savaşa girmesini sağlıyorlar. Sonuçta, Trantor’daki insanlar bir birlik oluşturarak hareket edemiyorlar. Her yerde insanlar birleşerek merkezdeki tiranlıkla mücadele etmek yerine, birbirleriyle kavgaya tutuşuyorlar; İmparatorluk da güç kullanmasına gerek kalmadan hakimiyetini sürdürüyor.”

“Peki, bu konuda ne yapılabileceğini düşünüyorsunuz?” diye sordu Dors.

“Yıllardır Trantor’daki insanların bir birlik oluşturması için çalışıyorum.”

“Anladığım kadarıyla,” dedi Seldon herhangi bir ifade takınmadan, “siz bu çabanın neredeyse sonuçsuz kalmaya mahkûm olduğunu ve kimsenin size müteşekkir olmadığını düşünüyorsunuz.”

“Doğru,” dedi Davan, “ama parti giderek güçleniyor. Bıçak dövüşçülerinin çoğu bıçaklarının, birbirlerine karşı kullanmadıklarında daha çok işe yaradığını fark etmeye başladı. Billibotton’da size saldıranlar henüz partiye katamadıklarımızdandı. Ama şu anda sizi desteklemeye hazır olanlar, sizin muhabir olduğunuzu sandığınız casusa karşı sizi savunanlar, benim partimin üyeleri. Burada onların arasında yaşıyorum. Pek çekici bir yaşam tarzı değil, ama güvendedim. Komşu bölgelerde de bizi destekleyenler var, her gün biraz daha yayılıyor.”

“Peki ama bize niye ihtiyacınız var?”

“Öncelikle,” dedi Davan, “ikiniz de gezegen dışındasınız ve akademisyensiniz. Liderlerimiz arasında sizin gibi insanlara ihtiyacımız var. En büyük desteği yoksullardan ve eğitimsizlerden alıyoruz, çünkü en çok acıyı onlar çekiyor, ama önder çıkarmayı bilmiyorlar. Sizin gibi iki adam, onlar gibi yüz tane eder.”

“Ezilenleri kurtarmak isteyen biri için çok tuhaf bir yaklaşım bu,” dedi Seldon.

“Ben insan gücünden söz etmedim,” dedi Davan aceleyle. “Ben liderlik becerisinden söz ediyorum. Partinin liderleri arasında aydın insanlar da olmalı.”

“Bizim gibi insanlara, partinize saygınlık kazandırmak için vitrinde ihtiyacınız var yani.”

“Soylu şeylerle de alay edebilirsiniz, elbette. Ama siz, Efendi Seldon, sadece saygır ve aydın değilsiniz. Geleceği kaplayan sisi delip geçmeyi başarabileceğinizi kabul etmeseniz bile...”

“Lütfen, Davan,” dedi Seldon, “şair gibi konuşma ve ‘bile’ deme. Kabul ettiğime sorunu değil bu. Ben geleceği tahmin edemem. Geleceği kaplayan şey sisi değil, çelikten barikatlar var önünde.”

“Bırakın da bitireyim. Ne diyordunuz adına, psikotarihsel bir kesinlikle tahmin edemeseniz bile geleceği, tarihle ilgili çalışmalarınız oldu ve birtakım olayların sonuçlarını sezgisel olarak bilebilirsiniz. Değil mi?”

Seldon başını salladı. “Matematikselsel olasılıklar hakkında sezgisel birtakım fikirler geliştirebilirim, ama bunun tarihsel bir önemi olup olmadığını anlayabileceğimden kesinlikle emin değilim. Hem aslında ben tarihle ilgili çalışma da yapmadım. Keşke yapsaydım. Buna çok üzgünüm.”

“Tarihçi olan benim, Davan,” dedi Dors tarafsız bir ifadeyle. “İstersen ben birkaç şey söyleyebilirim.”

“Lütfen,” dedi Davan, biraz kibarlığından, biraz da meydan okuyarak.

“Öncelikle, galaksi tarihinde tiranların devrildiği birçok devrim olmuştur; bazen tek bir gezegende, bazen birkaç gezegende birden, çok nadiren de İmparatorluk ölçütlerinde ya da İmparatorluk öncesindeki dönemdeki bölgesel hükümetlerde. Bu devrimlerin sonucu genellikle sadece tiranların değişmesi olmuştur. Yani yönetimdeki bir sınıfın yerini bir başka sınıf almıştır —bazen bu sınıflar daha becerikli oldukları için, yönetimlerinin yıkılması da iyice zorlaşmıştır— bu arada

yoksullar ve ezilenler yine aynı şekilde yaşamaya devam etmiştir, hatta bazen durumları daha da kötüye gitmiştir.”

Onu dikkatle dinleyen Davan, “Biliyorum,” dedi. “Hepimiz bunun farkındayız. Belki geçmişten ders alabilir ve nelerden kaçınmamız gerektiğini öğrenebiliriz. Üstelik şimdiki tiranlık gerçek. Gelecekte olabilecek bir tiranlık ise sadece potansiyel anlamda var. Eğer değişimin bizi kötüye götüreceğini düşünür ve bundan kaçınırsak, adaletsizliklerden kurtulma umudumuz da kalmaz.”

“İkincisi, şunu asla unutmamalısınız,” dedi Dors. “Haklı olan taraf siz olsanız ve adalet ayıbı her zaman yenecek olsa bile, güç dengesinde baskın olan taraf her zaman tiranlıktır. Ateşli, kimyasal ve nörolojik silahlarla donanmış ve bunları insanlarınize karşı kullanmaya hazır bir ordunun karşısında, ne kadar ayaklansalar ve gösteri yapsalar da sizin bıçak dövüşçülerinizin eninde sonunda hiçbir kalıcı üstünlüğü olmayacaktır. Bütün ezilenleri, hatta bütün saygıdeğer insanları yanınıza çekebilirsiniz, ama yine de güvenlik güçlerini, İmparatorluk ordusunu yenmek ya da en azından yöneticilere olan bağlılıklarını ortadan kaldırmak zorundasınız.”

“Trantor çok hükümetli bir dünya,” dedi Davan. “Her bölgenin kendi yöneticileri var, bunların bazıları zaten İmparatorluk karşıtı. Eğer güçlü bir bölgeyi yanımıza çekebilirsek, durum değişecektir elbette, değil mi? İşte o zaman, taşlarla ve bıçaklarla mücadele eden sokak çocukları olmaktan kurtuluruz.”

“Bu, yanınızda güçlü bir bölge olduğu anlamına mı geliyor, yoksa bunu sadece umut ettiğiniz anlamına mı?”

Davan sessizdi.

“Sanırım Wye’ın Valisi var aklınızda, değil mi? Vali halkın hoşnutsuzluğunu İmparator’u devirmek için kullanmayı düşünse bile, sonunda bunu İmparatorluk tahtına geçmek için isteyeceği hiç aklınıza gelmiyor mu? Vali, şimdiki halde hiç de önemsiz olmayan konumunu, daha azı için niye tehlikeye atsın? Sadece adalet ve kendisinin hiç umurunda olmayan birtakım insanlara düzgün davranılmasını sağlamak için mi?”

“Yani,” dedi Davan, “güçlü bir önder bize yardım ederse, sonunda bize ihanet edeceğini mi söylüyorsunuz?”

“Galaksi tarihinde çok sık rastlanan bir durumdur bu.”

“Peki buna hazırlıklı olursak, biz ona ihanet edemez miyiz?”

“Yani onu kullanıp, sonra da kritik bir noktada, güçlerinin başındaki bir lideri — ya da her ne şekilde olursa olsun bir lideri— ortadan kaldırmaktan, suikasta uğratmaktan mı bahsediyorsun?”

“Tam anlamıyla öyle olması şart değil, ama gerekirse bir çaresine bakmaktan bahsediyorum.”

“Öyleyse bu devrimci hareketin başındaki oyuncuların, birbirlerinin ihanetine hazır olması gerekecek, fırsatını bulan diğerini indirecek. Tam bir kaos olur bence.”

“Yani bize yardım etmeyeceksiniz, öyle mi?” diye sordu Davan.

Davan'la Dors arasındaki konuşmayı kaşlarını çatarak dinleyen Seldon, "Bu kadar basit değil," dedi. "Size yardım etmek isteriz elbette. Sizin yanınızdayız. Bana öyle geliyor ki, akli başında hiçbir insan, herkesi birbirine düşürerek yaşamını sürdüren bir İmparatorluk sistemini desteklemeyi düşünmez. Bu sistem sürse bile, ancak yarı kararlı olduğunu söyleyebiliriz, yani dengenin iki taraftan birine doğru bozulma olasılığı her zaman vardır. Ama soru şu: Nasıl yardım edebiliriz? Psikotarihsel kuramı geliştirmiş olsaydım, neyin daha olası olduğunu size söyleyebilseydim ya da mutlu bir sona götürmesi olası olan birkaç farklı seçenek sunabilseydim, sizin için elimden geleni yapardım... Ama bunları yapamam. Sadece psikotarihi geliştirmek için elimden geleni yapabilirim."

"Peki, bu ne kadar sürecek?"

Seldon omuz silkti. "Bilmem."

"Bizden belirsiz bir süre boyunca beklememizi nasıl isteyebilirsiniz?"

"Şu anda işinize yaramadığıma göre, başka hangi seçeneğim var ki? Ama şunu diyebilirim: Çok yakın bir zamana dek, psikotarih bilimini geliştirmenin kesinlikle mümkün olmadığını düşünüyordum. Şimdi, bundan o kadar emin değilim."

"Yani bir çözüm yolu bulduğunuzu mu düşünüyorsunuz?"

"Hayır, bir çözümün mümkün olduğunu sadece seziyorum. Buna neyin yol açtığını bir türlü bulamadım. Yanılıyor da olabilirim, ama deneyeceğim. Bırakın da denemeye devam edeyim... Belki bir gün yeniden karşılaşırız."

"Ya da," dedi Davan, "şu anda kaldığınız yere döndüğünüzde, İmparatorluk güçlerinin tuzağına da düşebilirsiniz. Siz psikotarihle uğraşırken İmparatorluğun sizi tek başınıza bırakacağını düşünüyor olabilirsiniz, ama ben İmparator'la dalkavuşu Demerzel'in sonsuza kadar bekleyeceklerini sanmıyorum, bunu ben ne kadar istiyorsam, onlar da o kadar istiyorlardır."

"Ama hızlandırmak da işlerine gelmeyecektir," dedi Seldon sakinçe, "onların değil de, sizin tarafınızda olduğuma göre... hadi gel Dors."

Dışarı çıkıp, pislik içindeki odasında oturmakta olan Davan'ın yanından ayrıldılar. Raych onları dışarıda bekliyordu.

Raych bir şeyler atıştırıyordu, içinde bir zamanlar yiyecek bir şeyler —artık her neyse— olan poşeti buruşturmuş, parmaklarını yalıyordu. Havada ağır bir soğan kokusu vardı... ama biraz farklı bir kokuydu bu, mayadan üretilmiş gibi.

Koku yüzünden geri kaçan Dors, “Yemeği nereden buldun, Raych?” diye sordu.

“Davan’ın adamları. Onlar getirdi. Davan iyidir.”

“O zaman sana akşam yemeği ısmarlamamıza gerek kalmadı, değil mi?” dedi Seldon; kendi midesinin de boş olduğunu fark etmişti.

“Bana bir şeyler verceksiniz,” dedi Raych Dors’a aç gözlerle bakarak. “Bayanır bıçağına ne dersiniz? Birini alayım.”

“Bıçak olmaz,” dedi Dors. “Bizi buradan çıkar, sana beş kredi veririz.”

“Beş krediye bıçak alamam,” diye homurdandı Raych.

“Ya beş keredi, ya hiç,” dedi Dors.

“Sen pis bir kadınsın, bayan,” dedi Raych.

“Ama hızlı bıçak çeken, pis bir kadınsın, Raych. Hadi, kıpırda bakalım.”

“Tamam. Koşturmamız gerekmez ama.” Raych elini salladı, “Bu tarafa,” dedi.

Yine boş koridorlardan geri dönüyorlardı, ama bu kez Dors, etrafına bakındıktan sonra aniden durdu. “Dur bakalım, Raych. İzleniyoruz.”

Raych kızmış gibiydi. “Onları duymaman gerekiyordu.”

“Duydum,” dedi Dors. “Bak Raych, bir şeyler uydurmaya çalışma. Neler olduğunu anlat, yoksa kafana öyle bir şaplak patlatırım ki, bir hafta düzgün göremezsin. Ciddiyim.”

Raych, bir kolunu kendini korumak ister gibi kaldırarak arkasına saklandı. “Bir dene bakalım seni pis kadın. Dene hadi... Davan’ın adamları bunlar. Bizi kolluyorlar sadece, bıçak dövüşçüleri falan gelirse diye.”

“Davan’ın adamları mı?”

“Evet. Yan koridorlardan gidiyorlar.”

Dors sağ kolunu uzatarak, Raych’i giysisinin ense kısmından yakaladı ve kaldırdı. Havada asılı kalan Raych, “Hey bayan. Hey!” diye bağırmaya başladı.

“Dors!” dedi Seldon. “Fazla canını yakma.”

“Yalan söylüyorsa, canını daha beter yakarım. Benim seninle ilgilenmem gerek, Hari, onunla değil.”

“Yalan söylemiyorum,” dedi Raych debelenerek.

“Bence söylemiyor,” dedi Seldon.

“Göreceğiz. Raych, söyle onlara dışarı çıksınlar, kim olduklarını görelim.” Çocuğu bıraktı ve ellerini silkeledi.

“Sen tam bir çatlaksın, bayan,” dedi Raych incinmiş bir sesle. Sonra sesini yükseltti. “Hey, Davan! Çıkın dışarı!”

Bir süre beklediler, sonra koridorun karanlık uçlarından birinden kalın bıyıklı iki

adam çıktı, bir yara izi birinin yanağını boydan boya geziyordu. İkisinin elinde de kın vardı, ama bıçaklarını çekmemişlerdi.

Dors, “Kaç kişi daha var?” diye sertçe sordu.

“Az,” dedi yeni gelenlerden biri. “Emirler. Sizi kolluyorduk. Davan güvende olmanızı istiyor.”

“Teşekkürler. Biraz daha sessiz olmaya çalışın. Raych, hadi kıpırda.”

“Doğru söylüyordum, ama beni dövdün,” dedi Raych somurtarak.

“Haklısın,” dedi Dors. “Yani haklısın sanırım ve özür dilerim.”

“Kabul eder miyim bilmem,” dedi Raych diklenmeye çalışarak. “Ama bu seferlik edelim bakalım.” Yine yolu göstermeye koyuldu.

Kaldırımın olduğu yere bir kez daha ulaştıklarında, görünmeyen muhafız alayı da yanlarından ayrılmıştı. Ya da, Dors’un keskin kulakları bile duyamıyordu onları artık. Ama zaten mahallenin daha saygıdeğer kısımlarına doğru gidiyorlardı artık.

“Sanırım sana uyacak bir giysi bulamayız bizimkiler arasında Raych,” dedi Dors düşünceli bir ifadeyle.

“Niye bana uyacak bir şeyler bulacak mış’ınız ki, Bayan?” dedi Raych (Koridorlardan çıkınca Raych biraz daha saygılı olmaya başlamıştı sanki.) “Benim giysim var.”

“Bize gelip bir banyo yaparsın diye düşünmüştüm.”

“Neden?” dedi Raych. “Bir gün yıkanırım nasılsa. Diğer gömleğimi giyerim.” Cı gibi gözlerle Dors’a baktı. “Beni dövdün diye üzgünsün, öyle mi? Barışalım istiyo’n.”

Dors gülümsedi. “Evet. Öyle bir şey.”

Raych gururlu bir ifadeyle elini salladı. “Önemli değil. Acımadı zaten. Dinle bak Sen bir kadın için baya’ güçlüsün. Tüy gibi kaldırdın beni.”

“Kız mıydın Raych. Efendi Seldon’ı korumam gerekiyor.”

“Sen onun koruması falan mısın?” Raych, sorgulayan gözlerle Seldon’ı süzdü. “Koruma diye bir kadın mı tuttun?”

“Elimde değil,” dedi Seldon, çarpık bir ifadeyle gülümseyerek. “İsrar ediyor. Hen işini de biliyor.”

“Bir daha düşün Raych,” dedi Dors. “Banyo yapmak istemediğine emin misin? Güzel, sıcak bir banyo?”

“Olmaz,” dedi Raych. “Sen şu bayanın beni içeri bırakaca’nı mı sanıyo’n?”

Dors ileriye doğru baktı ve Casilia Tisilver’in apartmanın kapısında dikildiğini gördü. Casilia önce Dünya-dışından gelen kadına, sonra da varoşlarda büyüyen oğlana baktı, hangisini gördüğüne daha kızgın olduğunu anlamak epey zordu.

“Eh, hoşça kalın Bayım ve Bayan. Sizi içeri sok’canı da sanmam ya.” Ellerin ceplerine soktu ve mükemmel bir tasasızlık taklidiyle kasıla kasıla yürüdü gitti.

“İyi akşamlar Bayan Tisilver,” dedi Seldon. “Biraz geç, değil mi?”

“Çok geç,” diye yanıtladı kadın. “Bugün sokaktaki haşaratı o muhabirin üstüne saldırdığınızda, bu binanın önünde neredeyse ayaklanma çıkıyordu.”

“Kimseyi başkasının üstüne salmadık,” dedi Dors.

“Oradaydım,” dedi Bayan Tisilver uzlaşmaz bir tavırla. “Kendi gözlerimle gördüm.” İçeri girmeleri için kenara çekildi, ama bunu gönülsüzce yaptığının anlaşılması için de epeyce bekletti.

“Bu son damlaydı sanırım, öyle davranıyor,” dedi Dors, Seldon’la birlikte odalarına çıkarken.

“Ne olmuş? Bu konuda ne yapabilir ki?” diye sordu Seldon.

“Ben de onu merak ediyorum,” dedi Dors.

16. KISIM

POLİSLER

RAYCH — ... Hari Seldon'a göre, Raych'le karşılaşmaları tamamen tesadüf eseriydi. Seldon'ın adre sorduğu bir sokak çocuğuydu sadece Raych. Ama o andan sonra bu büyük matematikçiyle yolları sürekli kesişecekti, ta ki...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

77

Ertesi sabah, yıkanmış ve tıraş olmuş, ama giysilerinin sadece bel altına kadar olan kısmını giymiş olan Seldon, yan odadaki Dors'un kapısını çalarak, fazla yüksek olmayan bir sesle, "Kapıyı aç, Dors," diye seslendi.

Dors kapıyı açtı. Sarıya çalan kırmızı renkteki kıvrır kıvrır kısa saçları hâlâ ıslaktı ve o da sadece beline kadar giyinmişti.

Seldon utanç içinde geri kaçmaya çalıştı. Dors kabarmış göğüslerine kayıtsızca şöyle bir baktı, sonra da başına bir havlu sardı. "Sorun nedir?" diye sordu.

Seldon sağ tarafa bakarak, "Sana Wye hakkında bir şeyler soracaktım."

"Ne hakkında, niçin, neyle ilgili?" dedi Dors gayet doğal bir ifadeyle. "Ve bir de nedir bu tavrın, beni kulağına konuşmak zorunda bırakıyorsun. Bakir falan değilsin ya."

Seldon incinmişti, "Sadece nazik olmaya çalışıyordum. Senin için sorun değilse benim için hiç değil. Hem ne hakkında, niçin, neyle ilgili değil. Ben Wye Bölgesi'n soruyordum."

"Niye soruyorsun yani? Ya da, niye Wye?"

"Bak Dors, ben ciddiyim. İkide bir bu Wye Bölgesi'nden söz ediyorlar, yani Wye'ın Başkanı'ndan aslında. Hummin, sen, Davan hep ondan bahsettiniz. Ben ne o bölge ne de başkanı hakkında bir şey biliyorum."

"Ben de Trantor'un yerlisi değilim Hari. Pek bir şey bilmiyorum, ama bildiklerim anlatırım elbette. Wye güney kutbunun yanında bir yerde, epey büyük ve kalabalık..."

"Güney kutbunda ve kalabalık mı?"

"Helicon'da değiliz Hari. Cinna'da da. Burası Trantor. Her şey yeraltında Kutuplarda yeraltında olmakla, ekvator da yeraltında olmak arasında bir fark yok. Ama sanırım gündüz ve gece uzunluklarını biraz abartıyorlar — yazın uzun günler, kışın uzun geceler— tıpkı yerüstünde olduğu gibi. Ama bu abartılar sadece yapmacık, kutuplarda olmaktan gurur duyuyorlar sanırım."

"Ama Üstyaka epey soğuktur sanırım."

"Ah evet. Wye'ın Üstyaka'sı karla ve buzla kaplı, ama senin sandığın kadar kalın bir buz tabakası yok. Öyle olsaydı, kubbeyi çökertebilirdi, ama çökertmiyor; hem Wye'ın gücünün esas sebebi de bu tabaka."

Aynaya döndü, havluyu kafasından çözdü, sonra da saçına jöle gibi bir şey sürdü, beş saniye içinde saçları gayet hoş bir parlaltıya kavuşmuştu. "Artık başlık takmak

zorunda olmadığım için ne kadar mutlu olduğumu bilemezsin,” dedi giysisinin üst kısmını da giyerken.

“Buz tabakasının Wye’in gücüyle ne ilgisi var?”

“Bir düşün. Kırk milyar insan çok büyük miktarda enerji kullanıyor, bu enerjinin hepsi sonunda ısıya dönüşüyor ve bir şekilde kurtulmak gerekiyor bu ısıdan. Isıyı sıcak su borularıyla kutuplara pompalıyorlar, özellikle de daha gelişmiş olan güney kutbuna, sonra da uzaya salıyorlar. Bu işlem sırasında buzun bir kısmı eriyor ve bence Trantor’daki bulut tabakasının kalınlığının ve bu kadar yağmur yağmasının nedeni bu, meteoroloji bölümündeki o salaklar daha karmaşık bir sorun olduğunu söyleyip dursalar da.”

“Wye ıslığı atmosfere salmadan önce bu güçten yararlanıyor mu?”

“Olabilir, bilmiyorum. Bu arada ıslığı atmosfere salarken kullandıkları teknoloji hakkında da hiçbir fikrim yok, ama politik güçlerini biliyorum. Dahl kullanılabilir enerji üretmeyi durdurursa, bu Trantor’u kesinlikle çok etkiler eminim, ama enerji üreten başka bölgeler de var, üretimlerini artırabilirler, hem şu ya da bu şekilde depolanmış enerji de var. Sonunda Dahl’ı yola getirmeleri gerekecektir, ama bunun için yeterli zaman olacaktır. Ama Wye söz konusu olduğunda...”

“Evet?”

“Şey, Trantor’da kullanılan enerjinin yüzde doksanı Wye’den atılıyor, başka bir seçenek yok. Wye ısı salımını durduracak olsa, Trantor’un her yerinde sıcaklık yükselmeye başlayacaktır.”

“Ama Wye’da da yükselecektir.”

“Evet, ama Wye güney kutbunda olduğundan içeriye soğuk hava akışı sağlayabilir. Pek işe yaramayacaktır, ama Wye kesinlikle Trantor’un kalan kısmından daha fazla dayanacaktır. Yani, Wye İmparator için çok hassas bir sorun oluşturuyor ve Wye’in başkanı çok güçlü, en azından çok güçlü olması mümkün.”

“Peki Wye’in şimdiki Başkan’ı nasıl biri?”

“Onu bilmiyorum. Arada bir duyduklarımın, çok yaşlı olduğunu ve münzevi hayatı yaşadığını, ama bir hipergeminin kabuğu kadar çetin ceviz olduğunu ve hâlâ gücü eline geçirmek için zekice dolaplar çevirdiğini söyleyebilirim.

“Niye acaba? O kadar yaşlıysa, gücü elinde çok uzun süre tutamayacaktır.”

“Kim bilebilir ki, Hari? Takıntı haline gelmiştir sanırım. Ya da bir oyun olarak görüyordur belki de... gücün kendisini istemese bile, gücü ele geçirmek için oynanan bir oyun olarak. Gücü ele geçirse ve Demerzel’in yerine geçse ya da İmparator’un tahtına çıksa, oyun bittiği için üzülecektir muhtemelen. Ama elbette hâlâ ölmediyse eğer, gücü elinde tutma oyununa da başlayabilir, bu da en az diğeri kadar zor ve zevkli olacaktır.”

Seldon başını salladı. “Çok şaşırtıcı, ama kimsenin imparator olmak isteyeceğini sanmıyorum.”

“Akli başında biri istemezdi bence de, ama sık sık dendiği gibi ‘imparatorluk

isteği' öylesine bir hastalıktır ki, bir kere yakalandı mı, aklın başından gider. Ve memuriyette ne kadar yükselirsen, hastalığa yakalanman da o kadar kolaylaşır. Terfi ettikçe..."

"Hastalık da giderek akut hale gelir. Bunu tahmin edebiliyorum. Ama bana öyle geliyor ki, Trantor öylesine büyük bir dünya ve bütün bölgeler gereksinimleri bakımından birbirine öyle bağlı ve yöneticilerin istekleri de birbiriyle öylesine çelişiyor ki, İmparator'un hakimiyetini tam kuramaması büyük oranda bu durumdan kaynaklanıyor. Niye Trantor'dan ayrıлып, daha küçük bir dünyaya taşınmıyor ki?"

Dors güldü. "Biraz tarih bilseydin, bunu sormazdın bile. Trantor, binlerce yıllık bir geleneğe bağlı olarak İmparatorluk tahtı. İmparatorluk Sarayı'nda oturmeyen biri İmparator olamaz. İmparator bir insan değil, bir yer aslında."

Seldon sessizliğe gömüldü, yüzü ifadesizleşmişti, Dors bir süre sonra dayanamadı ve, "Ne oldu Hari?" diye sordu.

"Düşünüyorum," dedi Seldon zar zor duyulan bir sesle. "Şu bacaktaki-el-hikâyesin anlattığından beri, aklıma gelip giden düşünceler var sürekli... Şimdi sen İmparator'un bir insan olmaktan çok, bir yer olduğunu söylediğinde yine aklıma bir şey gelir gibi oldu."

"Nasıl bir şey?"

Seldon başını salladı. "Hâlâ düşünüyorum. Tamamen yanılıyor da olabilirim." Dors'a bakışı keskinleşti, gözleri yeniden odaklanmaya başlamıştı. "Her neyse, aşağı inip kahvaltı yapmalıyız. Geç kaldık ve Bayan Tisilver'in kahvaltısını buraya getirecek kadar sevecen davranacağını sanmıyorum."

"Seni iyimser seni," dedi Dors. "Bana kalırsa bizim burada kalmamızı isteyecek kadar bile sevecen olacağını sanmıyorum... kahvaltını bırak. Bizim buradan gitmemizi istiyor."

"Olabilir. Ama parasını ödüyoruz."

"Evet, ama bana kalırsa, verdiğimiz kredilerden bile vazgeçecek kadar nefret ediyor bizden."

"Belki kocası, kirayı düşünerek biraz daha hassas davranabilir."

"Bu konuda bir şey söyleyecek olursa, buna benden daha çok şaşırarak biri varsa o da Bayan Tisilver'dir Hari... Hadi gidelim, ben hazırım."

Merdivenlerden inerek apartmanın Tisilver'lara ait olan kısmına vardıklarında, Bayan Tisilver'in onları beklediğini gördüler, yalnız kahvaltı yoktu ortalıkta... ama başka bir şeyler vardı.

Casilia Tisilver, toparlak yüzünde gergin bir gülümsemeyle, baston yutmuş gibi dimdik onları bekliyordu, gözlerinin içi gülüyordu. Kocası ise karamsar bir ifadeyle duvara yaslanmıştı. Odanın ortasında, sanki yerdeki yastıkları görmüş ama onlara oturmayı akıllarından bile geçirmemiş gibi kaskatı ayakta dikilen iki adam vardı.

İkisinin de, bütün Dahl'lılar gibi koyu renk kıvrırcık saçları ve kalın siyah bıyıkları vardı. İkisi de inceikti ve tıpkı bir üniforma gibi birbirine benzeyen koyu renk giysiler içindeydiler. Omuzlarının üstünden başlayıp, boru şeklindeki pantolonlarına kadar inen, ince beyaz bir çizgi vardı. İkisinin de sağ göğüslerinin üzerinde silik bir Uzaygemisi ve Güneş arması, yani galaksideki üzerinde insanların yaşadığı tüm dünyalarda İmparatorluğun simgesi olan arma vardı, ama güneşin ortasına bir de 'D' harfi kondurulmuştu.

Seldon daha görür görmez, bunların Dahl güvenlik güçlerinden iki polis olduklarını anlamıştı.

“Nedir bu?” diye sordu Seldon sertçe.

Adamlardan biri öne çıktı. “Ben polis memuru Lanel Russ. Bu da ortağım, Gebor Astinwald.”

İkisi birden kimliklerini gösteren pırıl pırıl holo-etiketleri çıkardılar. Seldon kimliklerine bakmadı bile. “Ne istiyorsunuz?” dedi.

“Siz Heliconlu Hari Seldon mısınız?”

“Evet.”

“Peki siz Cinnalı Dors Venabili misiniz, Bayan?”

“Evet,” dedi Dors.

“Hari Seldon'ın dün burada bir ayaklanmaya yol açtığına dair bir şikâyeti araştırmak için buradayız.”

“Öyle bir şey yapmadım,” dedi Seldon.

“Elimizdeki bilgiye göre,” dedi Russ, küçük bir bilgisayar ekranına bakarak, “bir muhabiri İmparatorluk casusu olmakla suçlamışsınız, sonra da insanları ona karşı ayaklandırmışsınız.”

“Onun bir İmparatorluk casusu olduğunu söyleyen bendim, memur bey,” dedi Dors. “Bunun için nedenim de vardı. Birinin fikrini açıklaması suç değildir. İmparatorluk içinde konuşma özgürlüğü var.”

“Bir ayaklanma çıkarmak için kasıtlı olarak söylenen sözleri kapsamıyor bu özgürlük.”

“Bunu nereden biliyorsunuz, memur bey?”

Tam o anda Bayan Tisilver tiz bir sesle atıldı, “Ben biliyorum, memur bey. Orada kalabalığın toplanmış olduğunun farkındaydı, bela arayan kötü insanlardan oluşan bir kalabalığın. Böyle bir şeyi bilmediği halde, o adamın İmparatorluk casusu olduğunu söyledi ve kalabalığı heyecandırmak için onların duyabileceği şekilde

bağırды. Ne yaptığının farkında olduğu belliydi.”

“Casilia,” dedi kocası onu susturmaya çalışarak, ama kadın kocasına öyle bir bakış attı ki, adam bir daha ağzını açmadı.

Russ, Bayan Tisilver’a döndü yeniden. “Şikayeti siz mi gönderdiniz, Bayan?”

“Evet. Bu ikisi birkaç gündür burada kalıyorlar ve beladan başka bir şey getirmedi. Benim apartmanıma adı kötüye çıkmış adamlar getirdiler, komşularımın önünde beni rezil ettiler.”

“Temiz ve sessiz Dahl’lı vatandaşları insanın odasına davet etmesi bir suç mu, memur bey?” diye sordu Seldon. “Yukarıdaki iki oda bizim odalarımız. Kiralarının ödedik. Dahl’da Dahl’lılarla konuşmak suç mu, memur bey?”

“Hayır, değil,” dedi Russ. “Şikayet o konuda değil. Bayan Venabili, sizin o adam: İmparatorluk casusu olarak suçlamanızın nedeni neydi?”

“Bıyıkları kısa ve kahverengiydi,” dedi Dors, “bu yüzden onun Dahl’lı olmadığını düşündüm. Aklıma İmparatorluk casusu olabileceği geldi.”

“Aklınıza öyle mi geldi? Suç ortağınız Efendi Seldon’ın hiç bıyığı yok. Onun bir İmparatorluk casusu olabileceği aklınıza gelmedi mi?”

“Her neyse,” dedi Seldon çabucak, “ayaklanma falan olmadı. Kalabalıktır muhabire kötü davranmamalarını istedik, öyle olduğuna eminim.”

“Emin misiniz Efendi Seldon?” dedi Russ. “Elimizdeki bilgilere göre, biz bu suçlamayı yönelttikten hemen sonra oradan ayrılmışsınız. Siz ayrıldıktan sonra olanları nasıl bilebilirsiniz?”

“Bilemem,” dedi Seldon, “ama ben de şunu sorabilir miyim?... Adam öldü mü Yaralandı mı?”

“Adamla görüştük. Kendisi bir İmparatorluk casusu olduğunu reddediyor ve öyle olduğuna dair elimizde bir bilgi yok. Ayrıca kendisine kötü davranıldığını söylüyor.”

“Her iki konuda da yalan söylüyor olabilir,” dedi Seldon. “Psişik sonda kullanmanızı tavsiye ederim.”

“Bir suçta mağdur olan kişiye bunu yapamayız,” dedi Russ. “Bölge hükümetinin bu konuda kesin kuralları vardır. Bu olayda, suçlu siz olduğunuza göre, size psişik sonda uygulasak olur ama. Size bunu yapmamızı ister miydiniz?”

Seldon’la Dors bir an birbirlerine baktılar, sonra, “Elbette hayır,” dedi Seldon.

“Elbette hayır,” diye tekrarladı Russ alaycı bir sesle, “ama başkasına uygulanmasını tavsiye edebiliyorsunuz.” Bunu duyunca, henüz hiç konuşmamış olan diğer polis Astinwald gülümsedi.

“Ayrıca elimizdeki bilgilere göre” dedi Russ, “iki gün önce Billibotton’da bir bıçak dövüşüne katılmışsınız ve bir Dahl vatandaşını kötü bir şekilde yaralamışsınız, ismi neydi...” —bilgisayarındaki bir düğmeye bastı ve ekranda beliren bilgileri okudu— “Elgin Marron.”

“Elinizdeki bilgilerde kavganın nasıl başladığı da var mı?”

“Bunun Şu an konumuzla ilgisi yok, Bayan. Kavga olmadığını mı söylüyorsunuz?”

“Elbette söylemiyoruz kavga olmadığını,” dedi Seldon hiddetle, “ama kavgayı bizim ıkarmadığımızı söylüyoruz. Onlar bize saldırdılar. Marron denen adam Bayan Venabili’ye saldırdı, ona tecavüz etmek istediği ortadaydı. Daha sonra olanlar ise sadece meŐru mdafaaydı. Ya da Dahl’da tecavüze göz m yumuluyor?”

Russ hiç de Şaşırmış gibi görünmüyordu, “Size saldırdıklarının mı söylüyorsunuz? Kaç kişiydiler?”

“On kişi.”

“Ve siz tek baŐınızdıydınız —yanınızdaki bir de kadın vardı— yine de on erkeğe karşı koydunuz, öyle mi?”

“Bayan Venabili’yle ben kendimizi savunduk, evet.”

“yleyse nasıl oluyor da ikinizde de hiçbir yara izi falan yok? Giysilerinizin altında kalan bir yerde yara izi ya da çürük falan var mı?”

“Hayır, memur bey.”

“yleyse nasıl oluyor da on kişiye karşı tek bir adam —bir de kadın— dvŐyorsunuz, sizde yara falan yok, ama Őikyeti Elgin Marron hastanelik oluyor ve üst dudağına deri nakli yapılması gerekiyor?”

“İyi dvŐtk,” dedi Seldon sertçe.

“İnanılmayacak derecede iyi. Ya size  adamın, siz ve arkadaşınızın kendiliğinizden Marron’a saldırdığınıza dair Őahitlik ettiğini söylersem?”

“yle bir Şey yapmamızın asla mümkün olmadığını söylerim. Bu Marron’ın kavgacı biri olduğu ve bıçak taşıdığı kayıtlarınızda vardır eminim. Orada on kişi olduğunu söylüyorum. Anlaşılan altısı yalancı Őahitlik yapmak istememiş. Peki bu üç kişi, bizim kendiliğimizden arkadaşlarına saldırdığımıza ve hayatına kastettiğimize Őahit olduklarına göre, niye ona yardıma gelmemiŐler? Yalan söylediklerini anlamış olmalısınız.”

“Onlara da psişik sonda uygulamamızı mı tavsiye ediyorsunuz?”

“Evet. Ve siz daha sormadan söyleyeyim, bize böyle bir Şey yapmanızı hâlâ kabul etmiyorum.”

“Ayrıca,” dedi Russ, “dn ayaklanmanın olduğu yerden ayrıldıktan sonra, Davan isminde biriyle, polis teŐkilatı tarafından aranan ünlü bir bozguncuyla da grŐtđnze dair elimizde bilgiler var.”

“Bunu bizden bilgi almadan kanıtlamak zorundasınız,” dedi Seldon. “Bundaki sonraki sorularınızı yanıtlamayacağız.”

Russ bilgisayarını ortadan kaldırdı. “Korkarım sizden soruşturmanın devamı için bizimle merkeze gelmenizi rica edeceğim.”

“Bence buna gerek yok, memur bey,” dedi Seldon. “Biz suç oluŐturana hiçbir Şey yapmamış olan, Dünya-dışından gelen yabancılardız. Bizi gereksiz yere meşgul eder bir muhabiri atlatmaya çalıŐtık, bölgenin suç oranının yüksekliğiyle tanınan bir kısmında tecavüze ve olası bir cinayete karşı kendimizi savunduk ve birkaç

Dahl'ıyla konuştuk. Soruşturmanın devamını gerektiren bir şey göremiyorum. Bundan sonrası kötü muameleye girer.”

“Bu kararı biz veririz,” dedi Russ. “Siz değil. Bizimle gelir misiniz?”

“Hayır, gelemeyiz,” dedi Dors.

“Dikkat edin!” diye bağırdı Bayan Tisilver. “İki bıçağı birden var.”

Memur Russ içini çekti, “Teşekkürler Bayan, biliyorum zaten,” dedi. Dors’ün dönerek, “Bu bölgede izinsiz bıçak taşımanın ciddi bir suç olduğunu biliyor musunuz?” dedi. “İzniniz var mı?”

“Hayır, memur bey. Yok.”

“Yani Marron’a saldırdığınız bıçak yasadışıydı? Bunun suçun ciddiyetini artırdığının farkında mısınız?”

“Ortada suç yoktu, memur bey,” dedi Dors. “Bunu anlayın artık. Marron’ın da bıçağı vardı hem ve onun da izni olmadığına eminim.”

“Ama Marron’da bıçak yaraları olmasına karşın, sizde olmadığı için bu konuda elimizde bir kanıt yok.”

“Elbette bir bıçağı vardı, memur bey. Billibotton’daki her erkeğin ve Dahl’ın diğer kesimlerindeki çoğu erkeğin muhtemelen izin belgeleri olmayan bıçaklar taşıdığını bilmiyorsanız, bunu bilmeyen bir tek siz kalmışsınızdır demektir. Burada adımınızı attığınız yerde açık açık bıçak satan dükkânlar var. Bilmiyor musunuz?”

“Bunu bilip bilmemem, konumuz açısından önemli değil. Başka insanların yasayı ihlal etmesi ya da bu insanların çok sayıda olması da önemli değil. Şu anda konumuz, Bayan Venabili’nin bıçak taşımayı yasaklayan yasaya karşı gelmiş olması. Sizden bıçakları bana vermenizi rica edeceğim Bayan, sonra da ikinizin bizimle birlikte merkeze gelmenizi.”

“Öyleyse bıçakları benden alın bakalım,” dedi Dors.

Russ içini çekti. “Bayan, Dahl’da silah olarak sadece bıçak bulunduğunu ve benim sizinle bıçak dövüşüne gireceğimi sanmıyorsunuzdur umarım,” dedi. “Hem benim hem de ortağımın, ne kadar hızlı olursanız olun, siz daha bıçağınızın kabzasına uzanamadan sizi ânında devirecek tüfeklerimiz var. Ama tüfekleri kullanmayacağız elbette, buraya sizi öldürmek için gelmedik. Yine de, her ikimizde birer de sinir kamçısı var, onu rahatça kullanabiliriz. Umarım göstermemizi istemezsiniz bizden. Sizi öldürmez, kalıcı bir hasar vermez ya da iz bırakmaz... ama acısı dayanılmazdır. Ortağım şu anda size bir sinir kamçısı tutuyor. İşte benimki de burada... Şimdi bıçaklarınızı alabilir miyiz, Bayan Venabili?”

Bir an sessizlik oldu, sonra Seldon, “Yararı yok Dors,” dedi. “Bıçaklarını ver.”

Tam o anda biri deli gibi kapıya vurmaya başladı ve hepsini sarsan tiz bir ses duyuldu.

Raych, Dors'la Seldon'ı evlerine bıraktıktan sonra, mahalleden ayrılmamıştı.

Dors'la Seldon Davan'la görüşürken, o dışarıda güzel bir yemek yemişti, sonra da idare edecek bir banyo bulup, işini gördükten sonra kısa bir uyku çekmişti. Bütün bunlardan sonra, o gün gideceği bir yer kalmamıştı. Bir evi vardı elbette, ama annesi bir süre ortalıkta görünmese pek sorun etmezdi. Asla etmemişti.

Babasının kim olduğunu bilmiyordu, bazen gerçekten bir babasının olup olmadığını merak ediyordu. Bir babası olması gerektiğini ve neden öyle olduğunu kabaca da olsa anlatmışlardı ona. Ama bazen bu kadar tuhaf bir hikâyeye inanması gerekip gerekmediğini bilemiyordu, gerçi hikâyenin ayrıntılarını oldukça eğlenceli bulmuştu.

Bu hikâyeyi, o bayanla birlikte düşündü. Gerçi ondan daha yaşlı bir bayandı elbette, ama sevimli bir bayandı aynı zamanda, hem de bir erkek gibi... hatta bir erkekten daha iyi dövüşebiliyordu. Aklına tuhaf şeyler geliyordu.

Hem bayan ona banyo yaptırmayı teklif etmişti. Bazen başka bir şey için kullanmayacağı kadar parası olduğunda ya da çaktırmadan içeri girebildiğinde Billibotton'daki havuza gidiyordu. Tamamen sıırılsıklam olduğu tek yer orasıydı, ama soğuk oluyordu ve kurumayı beklemesi gerekiyordu.

Ama banyo yapmak farklıydı. Sıcak su olacaktı, sabun, havlu, içerisi de sıcak olacaktı. Nasıl olacağını tam bilemiyordu, ama o bayan da olursa hoş olacağını biliyordu.

Sokaklarda nerede kalabileceğini çok iyi biliyordu, bir banyonun yakınlarında bir yerde olacak, ama bayanın olduğu yerden uzaklaşmayacak bir yer bulmalıydı, bu arada kimse onu fark etmemeli ve kaçmak zorunda da kalmamalıydı.

Gece boyunca garip düşüncelerle uğraştı durdu. Okuyup yazmayı öğrense miydi? Bu bir işe yarar mıydı? Ne işe yarayacağını bilmiyordu, ama belki bayan ona söylerdi. Şimdi nasıl yapıldığını bilmediği bazı işlerde çalışarak para kazanabileceğini biliyordu biraz, ama bu işlerin ne olduğunu bilemiyordu. Belki birileri söylerdi, ama kime soracaktı?

Belki o bayla bayanın yanında kalsa, ona yardım edebilirlerdi. Ama onun yanlarında kalmasını niye istesinlerdi ki?

Biraz uyuklamış, sonra da birden uyanmıştı, ışıklar yanmaya başladığı için değil de, keskin kulakları kaldırımlarda gün başlarken duyulmaya başlayan seslerin giderek yükselmeye başladığını fark ettiği için.

Her türden sesi ayırt etmeyi öğrenmişti, çünkü Billibotton'un yeraltındaki labirentinde, azıcık da olsa rahat ederek hayatta kalmak istiyorsanız, daha görmeden her şeyi tanımayı öğrenmeliydiniz. Şimdi kulağa çarpan yer arabası sesinde, ona tehlikede olduğunu söyleyen bir şeyler vardı. Resmi bir sesteki bu, düşmanca bir ses...

Zorla da olsa uyandı ve sessizce kaldırırma doğru yaklaştı. Arabanın üzerinde Uzaygemisi ve Güneş armasını görmesine gerek yoktu aslında. Hatlarından bile anlamıştı. Davan'la görüştükleri için o bayla bayanı almaya geldiklerini biliyordu. Düşüncelerini tartmak ya da gözden geçirmek, beklemedi bile. Birden fırladı, günür ilk ışıklarıyla insanların toplanmaya başladığı caddeye.

On beş dakikadan az bir süre içinde geri dönmüştü. Yer arabası hâlâ orada duruyordu, insanlar arabanın etrafında toplanmış, güvenli bir mesafeden merakla ve dikkatle arabayı gözlüyorlardı. Yakında daha da kalabalıklaşırdı etraf. Merdivenlerden koşa koşa çıktı, hangi kapıya dalması gerektiğini hatırlamaya çalışıyordu. Asansörü bekleyecek zaman yoktu.

Kapıyı buldu sonunda —en azından bulduğunu düşündü— ve çığlık çığlığa, “Bayan! Bayan!” diye bağırarak kapıya vurmaya başladı.

Bayanın ismini hatırlayamayacak kadar heyecanlıydı, ama adamın isminin bir kısmını hatırlıyordu. “Hari!” diye bağırdı. “Kapıyı aç!”

Kapı açıldı ve içeri daldı... yani dalmaya çalıştı. Bir polisin kaba elleri kolunu yakalamıştı. “Dur bakalım, ufaklık. Nereye gittiğini sanıyorsun?”

“Aynasız! Ben bir şey yapmadım.” Etrafına bakındı. “Hey bayan, n’apıyor bunlar?”

“Bizi tutukluyorlar,” dedi Dors sertçe.

“Neden?” dedi Raych nefes nefese debelenerek. “Hey aynasız, sen Armalı. Onunla gitmeyin bayan. Onunla gitmenize gerek yok.”

“Sen çık bakalım,” dedi Russ, çocuğu şiddetle sarsarak.

“Hayır, çıkmam. Sen de çıkamazsın, Armalı. Bütün çetem buraya geliyor. Bu insanları bırakmazsanız, siz de gidemezsiniz.”

“Ne çetesi?” dedi Russ kaşlarını çatarak.

“Gelmişlerdir bile. Arabanızı parçalıyo’lardır. Sizi de parçalay’caklar.”

Russ ortağına döndü, “Merkezi ara. Makrolarla dolu birkaç kamyon göndersinler.”

“Hayır!” diye bağırdı Raych çığlık çığlığa, sonra polisin elinden kurtuldu ve Astinwald’a doğru atıldı. “Arama!”

Russ sinir kamçısını nişanlayıp ateşledi.

Raych bir çığlık kopardı, sağ omzunu tutarak yere yığıldı, deli gibi kıvranmaya başladı.

Russ daha Seldon’ın olduğu yana dönememişti ki, Seldon onu bileğinden yakaladı, sinir kamçısını havaya doğru kaldırıp, sonra da Russ’ın arkasına doğru bükerken, bir yandan da hareket etmesini engellemek için ayağına basıyordu. Boğuk ve acıklı bir çığlık atan Russ’ın omzunun çıkışını Hari de hissetmişti.

Astinwald tüfeğini kaldırdı çabucak, ama Dors’un sol kolu omzuna dolanmıştı bile, Dors’un sağ elindeki bıçak da boğazına dayanmıştı.

“Kıpırdama!” dedi Dors. “Bir milim bile oynarsan, ufacık bir şey, boynunu kese alırım... Tüfeği bırak. Bırak! Sinir kamçısını da.”

Seldon hâlâ inlemekte olan Raych’i yerden kaldırdı ve sıkıca tuttu. Sonra da

Tisilver'a dönerek, "Dışarıda insanlar var. Kızgın insanlar. Onları içeri alıp, sahi olduğunu her şeyi kırdırabilirim. Duvarları bile yıkarlar. Bunun olmasını istemiyorsan, şu silahları al ve diğer odaya taşı. Yerdeki polisin silahlarını da al, onları da taşı. Çabuk! Karın da yardım etsin. Bir dahaki sefere masum insanlar şikâyet ederken, iyice bir düşünür... Dors, bu yerdeki bir süre baygın kalır. Diğerini de bayılt, ama öldürme."

"Tamam," dedi Dors. Bıçağının kabzasıyla adamın kafasına vurdu. Astinwalk dizlerinin üstüne çöktü kaldı.

Dors yüzünü ekşitti. "Bunu yapmaktan nefret ediyorum.

"Raych'i vurdular," dedi Seldon, olan biten karşısında kendi hislerini saklamaya çalışarak.

Aceleyle dışarı çıktılar, kaldırıma vardıklarında, kaldırımın insan kaynadığını fark ettiler, büyük bir kısmı erkeklerden oluşuyordu kalabalığın, onların dışarı çıktıklarını görünce bir haykırış kopardılar. Kalabalığın içerisine doğru ilerledikçe, pek sık yıkanmayan insanların kokusu dayanılmaz bir hal alıyordu.

"Armalılar nerede?" diye bağırdı biri.

"İçeride," diye karşılık verdi Dors sertçe. "Dokunmayın. Bir süre hareketsiz kalacaklardır, ama daha sonra yardım kuvveti çağıracaklardır. Buradan uzaklaşın hemen."

"Ya siz?" diye seslendi bir düzine insan.

"Biz de gidiyoruz. Geri gelmeyeceğiz."

"Ben onları bir yerlere götürürüm," diye bağırdı Raych tiz bir sesle, sonra Seldon'ın kolundan kurtuldu ve yeniden ayaklandı. Sağ omzunu ovuşturuyordu delice. "Yürüyebilirim. Çekil de geçelim."

Kalabalık onun önünde açıldığında, "Bayım, bayan, gelin benle... çabuk!" diye bağırdı Raych.

Kaldırım boyunca birkaç adam onlara eşlik etmişti, sonra Raych birdenbire bir koridoru işaret etti. "Buraya gelin. Sizi öyle bir yere götür'cem ki, kimse bulamayacak. Belki Davan bile bilmiyo'dur. Tek mesele, lağım katlarına inmek zorunda kal'caz. Burada bizi kimse bulamaz, ama biraz kokuyo... anladınız mı?"

"Sanırım dayanabiliriz," dedi Seldon.

Kıvrılarak aşağı inen dar bir yokuştan aşağı inmeye başladılar, kanalizasyon kokusu burunlarına ulaşmaya başlamıştı.

Raych onlara saklanabilecekleri bir yer bulmuştu. Metal bir merdivenden tırmanmaları gerekmişti, sonra da bir çatı arasına benzeyen bir odaya çıkmışlardı, Seldon burasının ne için kullanıldığını anlayamamıştı. İçeride kocaman ve hareketsizce duran bir sürü araç gereç vardı, bunların da ne işe yaradıklarını anlayamamışlardı. Oda temiz sayılırdı, pek tozlu değildi, içerideki bir hava akımı tozların çöküp kalmasını engelliyor ve —daha önemlisi de— içerideki kokuyu da azaltıyordu.

Raych mutlu olmuştu. “Ne güzel değil mi?” diye sordu. Hâlâ arada bir omzunu ovalıyordu, bazen çok sert ovaladığında yüzünü buruşturuyordu.

“Daha da kötü olabilirdi,” dedi Seldon. “Burasının ne için kullanıldığını biliyor musun, Raych?”

Raych omzunu silkmeye çalıştı, ama sonradan acıdan yüzünü buruşturdu. “Bilmem,” dedi. Sonra afili bir şekilde, “Kimin um’runda?” diye de ekledi.

Dors eliyle yeri sildikten sonra oturdu, sonra da biraz da kuşkulu bir ifadeyle elinin içine bakarak, “Tahminimi duymak istersen,” dedi, “bence burası atıklarını toksinlerden arındırıldığı ve yeniden kullanıma hazırlandığı bir tesisin içinde bir yer. Buradan çıkan maddeler sonunda gübreye dönüştürülüyor olmalı.”

“O zaman,” dedi Seldon ümitsizce, “tesiste çalışanlar belli aralıklarla buraya iniyor olmalı ve bildiğimiz kadarıyla her an burada olabilirler.”

“Buraya daha önce de geldiydim,” dedi Raych. “Kimsecikleri görmedim.”

“Bana kalırsa Trantor’da otomatik hale getirilebilecek her iş öyle yapılıyor,” dedi Dors, “otomatikleştirmeyi en önce düşüneceğin iş de bu iş, yani atıkların değerlendirilmesidir. Burada biz süre güvende oluruz.”

“Pek uzun süre değil. Acıkacak ve susayacağız bir şekilde, Dors.”

“Ben size yemek ve su bulurum,” dedi Raych. “Sokak çocuğuysan bunları öğrenmen gerekir.”

“Teşekkür ederim Raych,” dedi Seldon dalgın dalgın, “ama şimdi aç değilim. Ben daha hiç acıkmayabilirim,” dedi burun büker gibi bir ifadeyle.

“Acıkacaksın,” dedi Dors, “bir süre iştahını kaybetsen bile, susayacaksın en azından. Ama en azından tuvalet sorunumuz yok. Açıkçası bir lağımın içindeyiz şu anda.”

Bir süre kimse konuşmadı. İçeride loş bir ışık vardı, Seldon Trantorlular’ın burayı niye aydınlattıklarını, ışıkları tümüyle niye kapamadıklarını merak etti. Sonra da halka açık hiçbir alanda ortalığın tam anlamıyla karanlık olmadığını hatırladı. Enerji bakımından zengin bir topluma ait bir alışkanlık olmalıydı bu. Kırk milyarlık bir gezegenin enerji bakımından zengin olması tuhaf görünüyordu, ama gezegenin magma tabakasının ısınıncı kullanınca, üstüne bir de uzaydaki güneş enerjisi ve nükleer enerji santralleri düşünülünce, öyleydi gerçekten de. Aslında, şöyle bir

düşününce İmparatorluk sınırları içinde enerji fakiri bir gezegen de yoktu. Teknolojinin, enerji fakiri olmanın mümkün olmasını sağlayacak kadar ilkel olduğu bir dönem olmuş muydu gerçekten?

İçinden —bildiği kadarıyla— lağım sularının aktığı bir boruya yaslandı. Sonra borunun içinden akan şeyin ne olduğunu hatırladığında uzaklaştı oradan ve Dors'un yanına oturdu.

“Chetter Hummin'e ulaşmamız mümkün mü bir şekilde?” diye sordu.

“Aslında ona bir mesaj göndermiştim, gerçi bundan nefret ediyorum ama,” dedi Dors.

“Nefret mi ediyorsun?”

“Benim görevim seni korumak. Ona her mesaj gönderişimde, bu benim başarısız olduğum anlamına geliyor.”

Seldon kısık gözlerle ona baktı. “Bu kadar inatçı olmak zorunda mısın, Dors? Ben koca bir bölgenin tüm polislerine karşı koruyamazsın.”

“Koruyamam sanırım. Birkaçını halledebiliriz ama...”

“Biliyorum. Hallettik de. Ama destek kuvvetleri göndereceklerdir... zırhlı yer arabaları... sinir topu... uyku gazı. Ellerinde neler vardır bilmiyorum, ama bütün orduyu başımıza salacaklardır. Bundan eminim.”

“Muhtemelen haklısın,” dedi Dors esneyerek.

“Bizi bulamazlar bayan,” dedi Raych birden atılarak. Gözleri bir Seldon'a bir Dors'a gidip geliyordu onların konuşmalarını izlerken. “Davan'ı da bulamadılar.”

Dors keyifsizce gülümsedi ve oğlanın saçlarını okşadı, sonra biraz da dehşet içinde avuçlarının içine baktı. “Raych, bence artık bizim yanımızda kalmasan iyi olur. Seni de yakalamalarını istemem.”

“Beni yakalayamazlar, hem ben gidersem size kim yemek ve su getirecek, kim saklanacak yeni yerler bulacak, Armalıların bakmayı asla akıl edemeyecekleri?”

“Hayır, Raych. Bizi bulacaklardır. Davan'ı o kadar da ciddi aramıyorlar. Canlarını sıkıyor elbette, ama onu o kadar da ciddiye aldıklarını sanmıyorum. Anladın mı demek istediğimi?”

“Yani onun tam bir şey ağrısı... boyun ağrısı olduğunu söylüyo'nuz, bütün köpekleri onun peşine salmaya gerek yok.”

“Evet, öyle diyorum. Ama biliyorsun, biz iki polisi dövdük gayet ciddi şekilde, bunun yanımıza kalmasına izin vermeyeceklerdir. Bütün güçlerini kullanmaları gerekse de —bölgenin her yerinde gizli ya da kullanılmayan bütün koridorlara girmeleri gerekse de— bizi bulacaklardır.”

“Böyle deyince ben... kötü oluyo'm,” dedi Raych. “Oraya dalıp kamçı yemeseydim siz de o polisleri dövmek zorunda kalmay'caktınız, böyle belaya bulaş'maycaktınız.”

“Hayır bir şekilde, onları —ıımm— halletmek zorunda kalacaktık. Kim bilir! Birkaç tanesini daha halletmek zorunda kalabilirdik.”

“Çok güzel dövdünüz,” dedi Raych. “Her yerim ağrımasaydı, daha çok

bakabilirdim, daha güzel olurdu.”

“Bütün güvenlik güçleriyle baş etmeye çalışmanın bir anlamı yok. Soru şu: Bizi bulunca ne yapacaklar? Hapse atacaklar, o kesin.”

“Hayır canım. Gerekirse İmparator’a temyize gidebiliriz,” dedi Dors.

“İmparator mu?” diye sordu Raych, gözlerini kocaman açarak. “Siz İmparator’u tanıyo’ musunuz?”

Seldon oğlana elini salladı. “Galaksideki herkes İmparator’a temyiz için başvurabilir... Dors, bu bana yanlış gibi geliyor. Hummin’le birlikte İmparatorluk Bölgesi’nden ayrıldığımdan beri İmparator’u görmekten kaçıyorum çünkü.”

“Dahl’da hapiste olmaktan daha iyidir ama. İmparator cezanın ertelenmesini sağlayabilir —en azından uygulanmasını geciktirir ona başvurmak— ve bu süre içinde, başka bir şeyler düşünebiliriz.”

“Hummin var ya.”

“Evet var,” dedi Dors sıkıntılı bir şekilde, “ama onun da her şeyi halledebileceğini düşünmemeliyiz. Öncelikle, mesajımı aldıysa ve hemen Dahl’a koştuysa bile, bizi burada nasıl bulacak? Balsa bile, Dahl’daki güvenlik güçlerinin hepsine karşı ne yapabilir?”

“Öyleyse,” dedi Seldon, “onlar bizi bulmadan bir şeyler düşünmeliyiz.”

“Benim peşinden gelerseniz,” dedi Raych, “ben kaçırırım sizi. Bur’daki her deliği biliyo’m.”

“Tek bir kişi olsa peşimizde, yanımıza yaklaşmasını engelleyebilirsin, ama çok sayıda adam olacak, bütün koridorlarda adamlar olacak. Bir gruptan kaçsak, diğerine toslarız.”

Uzun bir süre konuşmadan oturdular, hepsi bu ümitsiz durumdan nasıl kurtulacaklarını düşünüyordu. Sonra birden Dors Venabili hareketlendi, gergin ama alçak bir sesle, “Buradalar,” dedi. “Duyuyorum onları.”

Bir süre etrafı dinleyerek gergin bir şekilde beklediler, sonra Raych ayağa fırladı ve tısladı, “Şu taraftan geliyo’lar. Bur’dan gitmemiz lazım.”

Hiçbir şey duymadığı için kafası karışan Seldon, diğerlerinin keskin kulaklarına güvenmek zorundaydı. Ama daha Raych hızla ve sessizce seslerin geldiği tarafın aksi yönünde yürümeye başladığı anda, lağımın duvarlarında bir ses yankılandı. “Kıpırdamayın. Kıpırdamayın.”

“Davan bu,” dedi Raych. “Bur’da olduğumuzu ner’den bildi?”

“Davan mı?” dedi Seldon. “Emin misin?”

“Eminim tabii. O bize yardım eder.”

“Olay nedir?” diye sordu Davan.

Seldon pek rahatlamamıştı. Elbette, Davan’ın da yanlarında olması koca Dahl Bölgesi’nin bütün güvenlik güçlerine karşı pek bir şey ifade etmezdi, ama bir daha düşününce, Davan’ın ortalığı karıştırmaya yetecek sayıda adama kumanda ettiğini hatırladı...

“Biliyor olmalısın Davan,” dedi. “Bugün Tisilver’ların evinin önündeki kalabalığı çoğu senin adamlarındı sanırım.”

“Evet, bir kısmı öyleydi. Anlattıklarına göre, sizi tutuklamaya gelen bir bölük Armalıyı haşat etmişsiniz. Ama niye tutukluyorlardı ki sizi?”

“İki,” dedi Seldon, iki parmağını göstererek. “İki Armalı vardı. Bu da yeterince kötü zaten. Tutuklanma nedenlerimizden biri de, seni görmeye gelmemizdi.”

“Bu yetmez ki. Armalılar benimle pek uğraşmazlar.” Sonra da acı bir ifadeyle ekledi, “Beni hafife alıyorlar.”

“Belki,” dedi Seldon, “ama odalarını kiraladığımız kadın ayaklanma çıkardığımız için bizi şikâyet etmiş... sana gelirken rastladığımız şu muhabirin üstüne salmışız kalabalığı. Bunu biliyorsun zaten. Dünkü olayda ve bugünkü olayda senin adamların da ortalıkta oldukları için ve şimdi de iki polis ciddi bir şekilde yaralanmış olduğu için, bu koridorları temizlemeye karar verebilirler. Çok üzgünüm. Bütün bunlara neden olmak istememiştim.”

Ama Davan başını salladı. “Hayır, sen Armalıları tanımıyorsun. Bunlar yetmez bizi temizlemek istemeleri için. O zaman bölgede sorun çıkar. Onlar bizim Billibotton’da ve diğer varoşlarda çürüyüp gitmemizi isterler. Hayır, onların peşinde oldukları sensin... sen? Ne yaptın ki sen?”

“Hiçbir şey yapmadık,” dedi Dors birden atılarak, “hem ne fark eder ki? Senin değil de, bizim peşimizdelerse, bizi buradan çıkarmak için buraya ineceklerdir. Yollarına çıkarsan, senin de başın belaya girer.”

“Hayır, bana bir şey olmaz. Benim... güçlü arkadaşlarım var,” dedi Davan. “Dür akşam söylemişim. Bana yardım edebiliyorlarsa, size de edebilirler. Bize açıkça yardım etmeyi reddettiğinizde, onlarla iletişim kurdum. Seni tanıyorlar Dr. Seldon Sen ünlü bir adamsın. Dahl’ın Başkanı ile konuşabilecek konumda adamlar ve ne yapmış olursanız olun, başınıza bir şey gelmesini engelleyebilirler. Ama sizi buradan çıkarmamız gerek... Dahl’dan yani.”

Seldon gülümsedi. Artık tamamen rahatlamıştı. “Güçlü birilerini tanıyorsun, öyle mi Davan? Sana ânında yanıt veren, Dahl hükümeti ile konuşup, kolay razı olmayacakları adımlar atmalarını sağlayan ve bizi buradan çıkaracak birilerini? Güzel. Hiç şaşırmadım.” Dors’a döndü gülümseyerek. “Yine Mycogen’deki hikâye Hummin bunu nasıl başarıyor?”

Ama Dors anlamadığını göstermek ister gibi başını salladı. “Çok çabuk..

Anlayamıyorum.”

“Bana kalırsa yapamayacağı şey yok onun,” dedi Seldon.

“Onu senden iyi tanıyorum —ve daha uzun zamandır— ve buna inanamıyorum.”

“Onu hafife alma,” dedi Seldon gülümseyerek. Sonra da bu konudan bir an önce uzaklaşmak istermiş gibi, Davan’a döndü. “Ama sen bizi nasıl buldun? Raych senin burayı bilmediğini söyledi.”

“Bilmez,” diye zırladı Raych öfkeyle. “Burası benim yerim. Ben buldum.”

“Ben de buraya daha önce gelmemiştim,” dedi Davan, etrafına bakınarak. “İlginç bir yer. Raych tam bir koridor faresi, bu labirent onun yuvası gibi.”

“Evet Davan, o kadarını biz de biliyoruz. Ama sen bizi nasıl buldun?”

“Isı tarayıcısıyla. Tam otuz yedi santigrat dereceye ayarlı, kızıl ötesi ışımaya ölçen bir cihazım var. İnsanları buluyor sadece, diğer ısı kaynaklarını değil. Üçünüzü gösterdi.”

Dors’un kaşları çatılmıştı. “Her yerin insan kaynadığı Trantor’da ne işe yarar ki bu? Başka dünyalarda kullanılıyor, ama...”

“Trantor’da kullanılmıyor. Biliyorum. Ama varoşlarda işe yarıyor, unutulmuş çürümeye terk edilmiş koridorlarda ve sokaklarda.”

“Peki nereden buldun bu cihazı?” diye sordu Seldon.

“Bulmuş olmam yeterli... ama sizi buradan çıkarmak zorundayız, Efendi Seldon Peşinizde bir sürü insan var, ben şu güçlü arkadaşımın gitmenizi istiyorum.”

“Peki bu güçlü arkadaşın nerede şimdi?”

“Yaklaşıyor. En azından otuz yedi derecelik bir sinyalin daha yaklaştığını görebiliyorum, başka biri olduğunu sanmam.”

Kapıdan bir adam girdi, ama Seldon tam mutlulukla bağırarak üzereyken sustu kaldı. Chetter Hummin değildi bu adam.

17. KISIM

WYE

WYE — ... Dünya-kent Trantor'un bir bölgesi... Galaktik İmparatorluk'un son dönemlerinde, Wye Dünya kentin en güçlü ve politik açıdan en kararlı bölgesiydi. Daha önceki imparatorların soyundan geldiklerini öne süren Wye'lı Başkanlar, uzun yıllardır İmparatorluk tahtını ele geçirmek istiyorlardı. Mannix IV döneminde, Wye askeri bir yönetim altına girmiş ve (İmparatorluk yetkililerinin daha sonra iddia ettiklerine göre) gezegen ölçeğinde bir darbe hazırlığına girişmişlerdi...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

82

Gelen adam uzun boylu ve iri yapılıydı. Uçları kıvrık, uzun sarı bıyıkları vardı, favorileri çenesinin altına kadar iniyordu, çenesinin ucu ve alt dudağı düzgün bir şekilde tıraş edilmişti, sanki biraz ıslakmış gibi görünüyordu bu yüzden. Saçları ise c kadar kısaydı ki, Seldon bir an için Mycogen'i hatırlayarak ürpermişti.

Adamın üzerindeki bir üniforma olduğunun anlaşılması mümkün değildi. Kırmızı ve beyaz renklerdeydi üniforması, bel kısmında da gümüş perçinlerle süslenmiş bir kemer vardı.

Konuştuğunda bas bir sesle gürlüyordu, aksanı ise Seldon'ın daha önce duyduğu aksanlardan hiçbirine benzemiyordu. Tanımadığı aksanlar Seldon'a kaba gelirdi genellikle, ama belki de alçak seslerin çokluğu yüzünden bu aksanı sanki müzik gibi bulmuştu.

“Ben, Çavuş Emmer Thalus,” diye gürlledi, her bir heceyi tek tek vurgulayarak. “Dr Seldon'ı arıyorum.”

“Benim,” dedi Seldon. Dors'a bakarak, “Hummin kendisi gelemeyince, gerçekte kocaman bir şey göndermiş kendisini temsil etmesi için,” diye mırıldandı.

Çavuş, Seldon'a duygusuzca ve biraz uzunca bir bakış attı. “Evet,” dedi sonra da “Bana sizi tarif etmişlerdi. Lütfen benimle gelin, Dr. Seldon.”

“Siz önden,” dedi Seldon.

Çavuş geriye doğru bir adım attı. Seldon ve Dors Venabili ileri doğru birer adım attılar.

Çavuş durdu ve koca elini Dors'a doğru kaldırdı. “Dr. Seldon'ı götürmem söylendi. Başka birini götürmem söylenmedi.”

Seldon bir an hiçbir şey anlayamadan ona baktı. Sonra şaşkınlığı yerini kızgınlığa bıraktı. “Size böyle söylenmiş olması mümkün değil, Çavuş. Dr. Dors Venabili arkadaşım ve yoldaşımdır. O da benimle gelmeli.”

“Bana verilen emirlerde böyle bir şey yoktu, Doktor.”

“Size verilen emirler beni ilgilendirmiyor hiçbir şekilde Çavuş Thalus. Onsuz ben yere kıpırdamam.”

“Ayrıca,” dedi Dors, sinirlendiği belli oluyordu, “bana verilen emirlere göre de benim Dr. Seldon'ı korumam gerekiyor, ne şekilde olursa olsun. Onun yanında olmazsam bunu yapamam. Yani o nereye giderse, ben de oraya giderim.”

Çavuş şaşırması gibiydi. “Bana verilen emirlere göre, size hiçbir zarar gelmemesi gerek Dr. Seldon. Eğer kendi isteğinizle gelmezseniz, sizi aracıma taşımam gerekecek. Bunu kibarca yapmaya çalışacağım.”

Seldon’ı belinden kavrayıp götürmek üzere iki kolunu uzattı.

Seldon hafifçe geri zıplayarak, çavuşun elinden kurtuldu. Aynı anda, sağ elinin içiyle çavuşun sağ kolunun üst tarafına, kaslarının en az olduğu yere vurdu, böylece kemiğe vurmak istemişti.

Çavuş derin bir nefes aldı ve biraz silkelendi, ama döndüğünde yüzünde hiçbir ifade yoktu yine, sonra tekrar Seldon’a doğru ilerledi. Olup bitenleri izleyen Davan kıpırdamadan olduğu yerde duruyordu, ama Raych çavuşun arkasına doğru geçmişti.

Seldon elinin içiyle yaptığı vuruşunu bir ikinci kez ve sonra da üçüncü kez tekrarladı, ama bu kez vuruşun geleceğini tahmin eden Çavuş Thalys, kolunu indirerek vuruşun kaslı yere gelmesini sağlamıştı.

Dors da bıçaklarını çekmişti.

“Çavuş,” dedi sertçe. “Bu tarafa dönün lütfen. Dr. Seldon’ı isteği dışında götürmekte ısrar ederseniz, sizi ciddi şekilde yaralamak zorunda kalacağımı anlamanızı istiyorum.”

Çavuş bir an durdu, Dors’un elinde hafifçe sallanan bıçakları ciddiye almış gibi görünüyordu. “Bana verilen emirlerde, Dr. Seldon dışındakilere zarar veremeyeceğime dair bir şey yok,” dedi sonra da.

Sağ eli şaşırtıcı bir hızla kalçasının yanında asılı duran kılıftaki sinir kamçısına, gitti. Dors da aynı hızla hareketlendi, bıçakları havada parıltıdı.

Ama ikisi de hareketlerini tamamlayamadılar.

Bir anda ileri atılan Raych, sol eliyle çavuşun sırtını itti, sağ eliyle de kılıftaki kamçıyı kaptı. Çabucak uzaklaştı çavuşun yanından, sonra da kamçıyı iki eliyle birden tutarak, “Eller yukarı Çavuş, yoksa yersin kamçıyı!” diye bağırdı.

Çavuş ona doğru döndü, yüzü sinirden kızarmaya başlamıştı. Yüzündeki duygusuzca ifade ilk kez kaybolmuştu. “Bırak onu, oğlum,” diye gürledi. “Nasıl kullanacağını bilemezsin onu.”

“Emniyet kilidini biliyorum,” diye uludu Raych. “Emniyeti açık, bu zımbırtı ateş edebilir. Beni zorlarsan ederim de.”

Çavuş yerinde donup kalmıştı. Elinde güçlü bir silahla, on iki yaşındaki heyecanlı bir çocuğun ne kadar tehlikeli olabileceğini biliyordu anlaşılın.

Seldon da pek hoşnut değildi durumdan. “Dikkat et Raych. Ateş etme. Tetiği basma sakın.”

“Bana doğru gelmesin sakın.”

“Gelmeyecek... Çavuş, lütfen kıpırdamayın. Şu işi bir anlayalım. Beni buradar götürmeniz söylenmişti size, değil mi?”

“Öyle,” dedi çavuş, dışarı uğramış gibi görünen gözleri Raych’in üzerine

dikilmişti. (Raych'in gözleri de aynı şekilde çavuşun üzerine dikilmişti.)

“Ama başka birini götürmemeniz söylenmedi, değil mi?”

“Hayır, Doktor,” dedi çavuş net bir şekilde. Üzerine doğrultulmuş bir sinir kamçısı bile onu korkutamıyordu. Bu açıkça anlaşılıyordu.

“Pekâlâ, şimdi beni dinleyin Çavuş. Başka birini götürmemeniz söylendi mi?”

“Dedim ya...”

“Hayır, hayır. Dinleyin Çavuş. Arada fark var. Size verilen emir sadece ‘Dr. Seldon’ getir!’ miydi? Bütün emir bu muydu, başka birinden söz edilmiyordu yani, yoksa daha açık bir emir miydi? Yani şöyle bir şey miydi: ‘Dr. Seldon’ı getir, ama başkasını getirme?’”

Çavuş bunu bir düşündü, “Bana sizi getirmem söylendi, Dr. Seldon,” dedi sonra.

“Yani başka birinden söz etmediler, götürmen ya da götürmemen konusunda, öyle mi?”

Çavuş düşündü. “Hayır.”

“Dr. Venabili’yi götürmen söylenmediği gibi, götürmemen de söylenmedi yani. Öyle mi?”

Çavuş düşündü. “Evet.”

“Yani onu götürebilirsin de, götürmeyebilirsin de, hangisini istersen?”

Çavuş daha uzun düşündü. “Sanırım.”

“Şimdi bak, karşıdaki Raych, elinde sana doğru bir sinir kamçısı tutan —senir sinir kamçısını, unutma— kullanmayı da çok istiyor.”

“Öyle!” diye bağırdı Raych.

“Hemen değil, Raych,” dedi Seldon. “İşte bu, elinde çok ustaca kullandığı iki bıçakla Dr. Venabili ve fırsatını yakalarsam, tek elimle adelmanı kırabilecek olan ben, bir kırılırsa bir daha ancak fısıltıyla konuşabilirsin. Öyleyse, Dr. Venabili’yi de götürmek istiyor musun, istemiyor musun? Aldığın emre göre ikisini de yapabilirsin.”

Sonunda yenik düşen çavuş, “Kadını da götüreceğim,” dedi.

“Ve bu oğlanı, Raych’i.”

“Oğlanı da.”

“Güzel. Şimdi şeref sözü ver —asker sözü— benim dediğim gibi yapacağına... sözü mü?”

“Size asker sözü veriyorum,” dedi çavuş.

“Güzel. Raych, kamçıyı geri ver... Hadi... Bekletme beni.”

Raych üzüntüyle yüzünü ekşiterek Dors’a doğru baktı, o da bir an tereddüt etti, sonra da yavaşça başını sallayarak onayladı. O da en az Raych kadar mutsuz görünüyordu.

Raych sinir kamçısını çavuşa uzatırken, “Zorla verdiriyorlar, seni koca...” Son söylediklerini kimse duymadı.

“Bıçaklarını yerine sok Dors,” dedi Seldon.

Dors başını sallayarak, bıçaklarını yerine soktu.

“Ee, Çavuş?” dedi Seldon.

Çavuş önce sinir kamçısına, sonra da Seldon’a baktı. “Siz onurlu bir adamsınız Dr Seldon,” dedi, “şeref sözümü tutacağım.” Askeri bir hareketle, sinir kamçısının kılıfına soktu.

Seldon Davan’a dönerek, “Davan burada gördüklerini unut lütfen,” dedi. “Biz üçümüz kendi isteğimizle Çavuş Thalus’la gidiyoruz. Yugo Amaryl’i gördüğünde onu unutmayacağımı ve bütün bu işler bitip, istediğim gibi davranma özgürlüğüne kavuştuğumda, onun üniversiteye alınmasını sağlayacağımı söylersin. Ve senin davan için yapabileceğim bir şey olursa Davan, elimden geleni yapacağım... Peki Çavuş, hadi gidelim.”

“Daha önce bir jete binmiş miydin, Raych?” diye sordu Hari Seldon.

Raych hayır anlamında başını salladı, konuşacak halde değildi. Aşağılarında hızla akıp giden Üstyaka'nın görüntüsünü korkuyla karışık bir şaşkınlık içinde izliyordu.

Seldon bir kez daha Trantor'un metro ve tünellerle kaplı bir dünya olmasına şaşıp kalmıştı. İnsanlar uzun yolculukları bile metroyla yapıyorlardı. Diğer dünyalarda ne kadar çok kullanılırsa kullanılsın, hava ulaşımı Trantor'da hâlâ bir lükstü ve böyle bir jet...

Hummin bunu nasıl ayarlamıştı acaba? Seldon merak ediyordu. Pencereden, bir yükselen bir alçalan kubbeleri, gezegenin genelde yeşil alanlarla kaplı yüzeyini izliyordu, arada bir küçük ormanlar görünüyordu, küçük körfezlerin üstünden geçiyorlardı bazen, güneşin birden kalın bulut tabakasının arasından sıyrılıverdiği anlarda, denizin kurşuni suları bir anlık bir parıltıya boğuluyorlardı.

Uçuşun ilk bir saatinde yeni bir tarihsel romanı okuyan ve kitaptan pek de hoşlanmış gibi görünmeyen Dors, sonunda düğmesine basarak kitabı kapattı ve, “Nereye gittiğimizi bilseydik keşke,” dedi.

“Sen bilmiyorsan,” dedi Seldon, “ben hiç bilemem. Sen benden daha uzun süredir Trantor'dasın.”

“Evet, ama içinde yaşıyorum,” dedi Dors. “Burada, Üstyaka'nın üzerindeyken, yen doğmuş bir bebek kadar şaşkınım.”

“Peki... Bana kalırsa, Hummin ne yaptığını biliyordur.”

“Eminim öyledir,” dedi Dors biraz da alayla, “ama bunun şu anda içinde bulunduğumuz durumla ilgisi yok. Bütün bunların onun arzusuyla olduğunu nereden biliyorsun?”

Seldon'ın kaşları kalktı. “Şimdi sen sorunca düşündüm de, bilmiyorum. Öyle olduğunu düşünmüştüm sadece. Niye öyle olmasın?”

“Çünkü bu işi ayarlayan her kimse, benim de seninle geleceğimi düşünmemiş. Hummin'in beni unutacağını düşünemiyorum. Hem kendisi de gelmedi, Streeling'de ve Mycogen'de olduğu gibi.”

“Her zaman kendisinin gelmesini bekleyemezsin Dors. İş olabilir. Şaşırtıcı olan bu kez gelmemesi değil, daha önceki seferler gelmesi bence.”

“Ama kendisi gelememiş olsa bile, bu kadar dikkat çekici ve lüks bir uçan saray yollaması mı gerekirdi?” Jetin ne kadar lüks olduğunu gösterdi eliyle.

“Elde bu vardı belki de. Belki de, kesinlikle fark edilmek istemeyen kaçakları böylelerine bir uçakta olduklarını kimsenin tahmin edemeyeceğini düşündü. Bildik numara.”

“Bana kalırsa çok bildik. Peki niye kendi yerine Çavuş Thalys gibi bir apta göndersin?”

“Çavuş aptal değil. Sadece aldığı emirleri yerine getirmesi için eğitim almış

Düzgün emirlerle, son derece güvenilir biri olabilirdi.”

“Ama işte bak Hari. Yine aynı şeye geliyoruz. Niye düzgün emirler verilmedi ona? Bana göre, Chetter Hummin’in ona seni Dahl’dan getirmesini söylemesi, ama benim hakkımda tek kelime etmemesi anlaşılır gibi değil. Kesinlikle anlaşılır gibi değil.”

Seldon buna verecek bir yanıt bulamadı, biraz canı sıkılmıştı.

Bir saat daha yol aldıktan sonra, “Dışarıyı giderek soğuyor gibi geldi bana,” dedi Dors. “Üstyaka’nın yeşillikleri yerini kahverengi bir örtüye bıraktı, sanırım uçağın kaloriferleri de açık.”

“Peki bunun anlamı ne?”

“Dahl tropikal bölgedeydi, yani ya kuzeye ya da güneye gidiyor olmalıyız... epey de bir yol aldık. Gece hattının nerede olduğunu bilseydim, hangi yöne gittiğimizi de söyleyebilirdim.”

Bir süre sonra bir kıyı şeridine ulaştılar, burada denizin kenarındaki kubbelerin üstü ince bir buz tabakasıyla kaplanmıştı.

Sonra hiç beklemedikleri bir anda jet alçalmaya başladı.

“Düşüyoruz! Parçalanacağız!” diye bağırmaya başladı Raych.

Seldon’ın karın kasları gerilmeye başladı ve koltuğunun kollarına yapıştı.

Dors pek etkilenmemişti ama. “Pilotlar şaşkın görünmüyorlar. Bir tünele giriyor olmalıyız.”

Tam bunu söylediği anda, jetin kanatları arkaya doğru katlandı ve jet bir mermi gibi bir tünelden içeri daldı. Bir anda her yer kapkaranlık oldu, ama birkaç saniye içinde de tünelin aydınlatma sistemi devreye girdi. Tünelin kıvrılarak ilerleyen duvarları, jetin yanından hızla akıp gidiyordu.

“Tünelin boş olup olmadığını kontrol ettiklerinden emin değilim,” diye mırıldandı Seldon.

“Bence tünelin boş olduğunu otuz kırk kilometre önceden kontrol ettiler,” dedi Dors. “Her neyse, bence bu yolculuğumuzun sonu, yakında nerede olduğumuzu anlarız.” Bir an durakladı, sonra da ekledi, “Ve yine bence, nerede olduğumuzu öğrenince bundan pek hoşlanmayacağız.”

Jet tünelden çıkarak uzun bir piste indi, pistin çatısı o kadar yüksekti ki, Seldon İmparatorluk Bölgesi'nden ayrıldığından bu yana, gerçek gün ışığına bu kadar yakın olmadığını düşündü.

Uçak Seldon'ın beklediğinden daha çabuk durmuştu, ama bu arada biraz öne doğru savrulmuşlardı. Özellikle Raych, önündeki koltuğa yapışmıştı; Dors elini uzatıp, onu omzundan tutup çekene kadar, yapışmış olduğu koltuk yüzünden nefes alamamıştı bir süre.

Bir devi andıran Çavuş Thalys ayağa kalkarak uçaktan inmiş, arka tarafa giderek yolcu kabininin kapısını açmış ve üçünün de tek tek uçaktan inmelerine yardım etmişti.

En son Seldon inmişti. Çavuşun yanından geçerken, hafifçe ona doğru dönerek, "Güzel bir yolculuktu, Çavuş," dedi.

Çavuş hafifçe gülümsemiş ve bıyığının olduğu üst dudağı biraz aralanmıştı. Şapkasının ucuna dokunarak yarı askeri bir selamla konuğunu selamlamıştı. "Ber teşekkür ederim, Doktor."

Sonra onları gayet lüks bir yer arabasının arka koltuğuna almışlardı, çavuş da ön tarafa geçmiş ve arabayı kullanmaya başlamıştı, araba hiç sarsılmadan, şaşırtıcı derecede rahat yol alıyordu.

Her iki yanında, gün ışığının altında parıl parıl parıldayan, uzun ve gayet hoş tasarımlı binalar olan geniş yollardan geçiyorlardı. Trantor'da her yerde olduğu gibi, uzaktan metronun vızıltısı geliyordu yine. Kaldırımlar, büyük çoğunluğu iyi giyimli insanlarla doluydu. Etraf gayet temiz görünüyordu, hatta biraz aşırı temizdi.

Seldon artık güvende olduklarını sanmıyordu. Dors'un nereye gittikleri hakkındaki öngörülerini doğru çıkmıştı sonunda. Ona doğru eğildi ve, "Sence İmparatorluk Bölgesi'ne mi geldik?" diye sordu.

"Hayır, İmparatorluk Bölgesi'ndeki binalar biraz daha gösterişlidir, burada İmparatorluk Bölgesi'ndeki şaşaa yok pek... anladın mı ne demek istediğimi?"

"Peki öyleyse nereye geldik Dors?"

"Sanırım bunu sormamız gerekecek Hari."

Pek uzun sürmeyen bir yolculuktan sonra, dört katlı bir binanın yanındaki bir araba parkına yanaşmışlardı. Binanın üst kısmında, pembe taşlarla süslenmiş, üzerinde hayvan kabartmaları bulunan bir friz vardı. Gayet hoş bir tasarımı olan, etkileyici bir binaydı bu.

"Bu yeterince gösterişli görünüyor," dedi Seldon.

Dors, bilemem der gibi omzunu silkti.

Raych bir ıslık koyuverdi, sonra da etkilenmemiş gibi davranmaya çalışsa da, bunu beceremeyerek, "Hey, şu cici binaya bakın hele."

Çavuş Thalys başıyla kendisini takip etmesini işaret etti Seldon'a. Seldon da, yine bütün galakside geçerli olan jestlerin diline başvurarak, iki kolunu birden açtı ve Dors'la Raych'in de gelmeleri gerektiğini işaret etti.

Pembe renkli etkileyici bir kapının önüne geldiklerinde, çavuş sanki biraz ürküyormuş gibi, bir an tereddüt etti.

"Peki üçünüz birden girin," dedi sertçe. "Şeref sözümü tutacağım... Ama diğerler benim sözüme uymak zorunda değiller biliyorsunuz."

Seldon başını salladı. "Sadece kendi yaptıklarınızdan sorumlu tutuyoruz sizi Çavuş," dedi.

Çavuş gerçekten etkilenmişti, bir an sanki Seldon'ın elini sıkmak ya da kalbinden gelen duygularını başka bir şekilde ifade etmek istermiş gibi tereddüt etti. Ama bundan vazgeçti, sonra da kapının önüne çıkan merdivenlerin en altındaki basamağa çıktı. Merdivenler hemen görkemli bir şekilde yukarı çıkmaya başladı.

Seldon ve Dors da ondan hemen sonra merdivenlere çıktılar, dengelerini sağlamaları pek güç olmadı. Bir an şaşkınlıkla sendeleyeyen Raych, kısa bir koşu sonrasında yürüyen merdivenlerin üzerine atladı, sonra da ellerini ceplerine sokarak, dünya umurunda değilmiş gibi ıslık çalmaya başladı.

Açılan kapıdan iki kadın çıktı dışarı, simetrik bir şekilde kapının iki yanında dikildiler. Genç ve güzel kadınlardı bunlar. Dizlerine kadar inen ve yürüdüklerinde hafifçe hışırdayan plili elbiselerinin bellerinde dar kemerler vardı. Kahverengi saçlarını iki yandan örmüşlerdi. (Bu Seldon'ın hoşuna gitmişti, ama her sabah saçlarını örmek için ne kadar zaman harcadıklarını merak etmişti. Sokaklarda yanlarından geçtikleri kadınların kuaförlerde ne kadar zaman harcadıklarını bilmiyordu.)

Kadınlar, konuklara biraz da küçümser bir havayla bakıyorlardı. Seldon buna hiç şaşırılmamıştı. Başlarına gelenlerden sonra, o ve Dors da en az Raych kadar pislik içindeydiler.

Ama kadınlar yine de gösterişli bir şekilde selam vermeyi başardılar, sonra içeriye doğru dönerek hafifçe kapıdan içeri girmelerini işaret ettiler, bu arada hareketlerindeki uyum ve simetri asla bozulmuyordu. (Bütün bunları prova mı ediyorlardı acaba?) Üçünün birden içeri girmesini istedikleri açıktı.

Gayet şık bir odaya girdiler, odanın içi Seldon'ın ne işe yaradıklarını anlayamadığı mobilyalarla ve süs eşyalarıyla doluydu. Zemin açık renkli ve esnekti, sanki parıldıyor gibiydi. Seldon, zeminin üstünde tozlu ayak izlerini bıraktıklarını fark etti utanarak.

Sonra daha içerideki bir kapı daha açıldı ve başka bir kadın daha görüldü. Bu kadın, diğer ikisinden çok daha yaşlıydı. (Diğer ikisi, bu kadın yaklaşırken bacaklarını simetrik olarak bükerek eğildiler, Seldon kadınların böyle eğilirken dengelerini nasıl koruduklarını bir türlü anlayamamıştı, muhtemelen çok fazla çalışmaları gerekiyordu bunun için.)

Seldon kendisinin de bir tür reverans yapıp yapmaması gerektiğini bilemiyordu, ama yapması gerekiyorsa bile, nasıl yapacağını bilemediği için başını hafifçe öne eğmekle yetindi. Dors başını eğmemiştir, Seldon onun sanki diğerlerini küçük görün gibi davrandığını düşündü. Raych ise ağzı açık kalmış etrafına bakınıyordu, kadının girdiğini görmemiştir bile.

Tıknaz bir kadındı bu, pek şişman sayılmazdı, ama balık etliydi biraz. Saçları genç kadınlarınkı gibi örülmüştü, elbisesi de onların elbiselerini andırıyordu, ama bu çok daha süslüydü... Seldon'ın ölçütlerine göre çok fazla süslüydü.

Orta yaşlı olduğu anlaşılıyordu, saçlarına birkaç ak düşmüştü, ama yanaklarındaki gamzeler onu olduğundan çok daha genç gösteriyordu. Gözlerinde neşeli bir ifade vardı, aslına bakılırsa yaşlı olmaktan çok anaç bir havası vardı.

“Nasılsınız?” dedi kadın. “Hepiniz.” (Dors ve Raych'in orada bulunmasını şaşırmanın gibi davranarak, onları da selamlamıştı.) “Sizi uzun zamandır bekliyordum, Streeling'deyken Üstyaka'da neredeyse yakalıyorduk sizi. Siz Dr. Seldon'sınız, sizinle tanışmayı uzun zamandır istiyordum. Siz, sanırım Dr. Dors Venabili olmalısınız, Dr. Seldon'ın yanında olduğunuzu söylemişlerdi. Bu genç adamı ise korkarım tanımıyorum, ama onunla tanıştığımıza da memnun oldum. Ama konuşarak zaman harcamayalım, eminim önce biraz dinlenmek istersiniz.”

“Ve banyo yapmak, Madam,” dedi Dors biraz da üsteleyerek. “Hepimizin şöyle iyi bir duşa ihtiyacı var.”

“Evet, elbette,” dedi kadın, “giysilerinizi de değiştirmelisiniz. Özellikle de genç adam.” Raych'e bakışlarında, diğer kadınların yüzündeki gibi bir küçümseme ya da iğrenme ifadesi yoktu ama.

“İsminiz nedir genç adam?” diye sordu.

“Raych,” dedi Raych, utançtan neredeyse ismini söyleyemeyecekti. Sonra da deneysel bir şekilde ekledi, “Bayan.”

“Ne tuhaf bir raslantı” dedi kadın, gözleri ışıyarak. “Bir işaret belki de. Benim ismim de Rashelle çünkü. Tuhaf, değil mi?... Ama, gelin hadi. Size iyi bakacağı burada. Sonra akşam yemeği yerken, konuşmak için de zaman buluruz.”

“Bir dakika Madam,” dedi Dors. “Nerede olduğumuzu sorabilir miyim?”

“Wye'da, canım. Ve lütfen bana Rashelle deyin, artık arkadaş olduğumuza göre Resmiyetten hep sıkılmışımdır.”

Dors sinirlenmişti. “Sormamıza niye şaşırdınız ki? Nerede olduğumuzu sormamız doğal bir şey değil mi?”

Rashelle gayet hoş ve şuh bir kahkaha attı. “Haklısınız, Dr. Venabili, bu yerin ismini bir şekilde düzeltmek gerekiyor. ‘Niye?’ demedim, nerede olduğunuzu söyledim. Wye'da olduğunuzu söyledim. Wye Bölgesi'ndesiniz.”

“Wye'da mı?” diye sordu Seldon sertçe.

“Evet öyle, Dr. Seldon. On Yıllık Toplantı'dan bu yana sizinle görüşmek istiyorduk şimdi burada olmanızdan çok mutluyuz.”

Dinlenip yorgunluklarını atmaları, yıkanıp temizlenmeleri, yeni giysiler edinmeleri (Wye'daki moda uygun olarak satenden ve biraz bol giysiler) ve epeyce uyumaları tam bir günlerini almıştı.

Madam Rashelle'in söylediği akşam yemeği, Wye'da geçirdikleri ikinci akşam gerçekleşmişti.

Büyük bir masada oturuyorlardı... sadece dört kişi oldukları düşünülürse epeyce büyük bir masaydı bu: Hari Seldon, Dors Venabili, Raych ve Rashelle. Duvarlar ve tavan yumuşak bir ışıkla aydınlatılmıştı, renkler göze çarpan bir hızla değişiyordu, ama bu değişim insanı rahatsız etmiyordu. Aslında bir kumaş olmadığı anlaşılan masa örtüsü bile (Seldon bunun ne olabileceğini merak etti) sanki parlıyor gibiydi.

Ortalıkta sessizce dolanan pek çok hizmetçi vardı, kapı açıldığında dışarıda hazır olda bekleyen silahları görür gibi oldu Seldon. Burası kadife bir eldiven gibiydi, ama içindeki demir yumruk da çok uzakta sayılmazdı.

Rashelle son derece kibar ve arkadaşça davranıyordu, özellikle de yanına oturmasında ısrar ettiği Raych'e büyük ilgi gösteriyordu.

Yıkanıp temizlenen, saçları kesilip ve taranan, sonunda pırıl pırıl olan Raych'i yeni giysilerinin içinde tanımak mümkün değildi, ama tek kelime etmiyordu. Konuşmasının üstündeki giysilere uymayacağını düşünüyordu herhalde. İçi hiç rahat değildi sanki, Dors'un yemek takımlarını nasıl kullandığını izleyip, onu taklit etmeye çalışıyordu sürekli.

Yemekler çok güzeldi, ama baharlı bir tadı da vardı... o kadar baharlıydı ki, Seldon yiyeceklerin nereden geldiğini tahmin edememişti.

Kibar gülüşüyle tombul yanaklarının gamzeleri ve dişlerinin beyazlığı ortaya çıkan Rashelle, "Yemeklerde Mycogen'den gelen katkılar kullandığımızı düşünebilirsiniz, ama öyle değil. Bunların hepsi Wye'da üretildi. Tüm gezegende Wye gibi kendi kendine yetebilen başka bir bölge yoktur. Bunun böyle kalması için de çok sıkı çalışıyoruz."

Seldon ciddi bir ifadeyle başını salladı, "Bize sunduğunuz her şey birinci sınıf Rashelle," dedi, "Çok teşekkür ederiz." Ama içinden yemeklerin Mycogen'deki kadar güzel olmadığını geçirdi, hem biraz önce Dors'a fısıldadığı gibi, aslında kendi yenilgisini de kutluyor olabilirdi. Ya da Hummin'in yenilgisini, ama ikisi arasında bir fark yoktu aslında.

Sonuçta, Üstyaka'daki o ilk olaydan sonra Hummin'in aklına gelen olasılık gerçekleşmiş ve Wye'luların eline geçmişti.

"Buradaki ev sahibeniz olarak, belki özel birtakım sorular sormamı affedersiniz. Sizin bir aile olmadığınızı, yani sizin evli olmadığınızı ve Raych'in de oğlunuz olmadığını düşünürken yanılıyor muyum?"

"Üçümüz arasında öyle bir akrabalık yok," dedi Seldon. "Raych Trantorlu, ber

Heliconluyum, Dors da Cinnalı.”

“Peki nasıl bir araya geldiniz?”

Seldon mümkün olduğunca kısa bir şekilde açıkladı. “Aramızda romantik bir şey yok,” diye de ekledi.

“Ama anladığım kadarıyla özel muhafızım Çavuş Thalıs’a zorluk çıkarmışsınız, sizi Dahl’dan buraya getirmek istediğinde?”

“Dors ve Raych’i seviyorum, onlardan ayrılmak istemedim,” dedi Seldon ciddi bir tavırla.

“Duygusal bir adamsınız yani,” dedi Rashelle gülümseyerek.

“Evet, öyle. Duygusalım. Kafam da karışık aslında.”

“Kafanız mı karışık?”

“Öyle elbette. Siz bize özel sorular sorduğunuza göre, ben de size özel bir soru sorabilir miyim?”

“Elbette Hari’ciğim. İstediyini sorabilirsin.”

“İlk geldiğimizde, daha On Yıllık Toplantı’da yaptığım konuşmadan beri benim peşimde olduğunuzu söylemişsiniz. Niçin acaba?”

“Bunu bilmeyecek kadar saf değilsiniz herhalde. Psicotarih bilimini istiyoruz.”

“O kadarını biliyorum, ama beni ele geçirmenin psicotarih bilimini ele geçirmek anlamına geldiğini nereden çıkardınız?”

“Onu kaybetmemişsinizdir umarım.”

“Daha da kötüsü Rashelle. Hiçbir zamman sahip olmadım ki.”

“Ama konuşmanızda sahip olduğunuzu söylemişsiniz. Konuşmanızı anladığımdan değil gerçi. Ben bir matematikçi değilim. Sayılardan hiç hoşlanmam. Ama emrimde sizin söylediklerinizi bana açıklayan matematikçilerim var.”

“Öyleyse, Rashelle’ciğim, şunu dikkatle dinleyin. Size, psicotarihsel öngörülerde bulunmanın mümkün olduğunu, ama pratik olmadığını söylediklerine eminim.”

“Buna inanmam Hari. Hemen ertesi gün sahte İmparator’un, Cleon’un huzurun çıkarılmıştınız.”

“Sahte İmparator mu?” diye mırıldandı Dors alaylı bir şekilde.

“Elbette öyle,” dedi ciddi bir soruymuşçasına bu. “Sahte İmparator. Tahtta gerçek bir hakkı yok.”

“Rashelle,” dedi Seldon, bu tartışmayı sabırsızca keserek. “Cleon’a da sana söylediklerimi söyledim ve beni bıraktı.”

Rashelle artık gülümsemiyordu. Sesi biraz incelmışti. “Kedinin fareyle oynadığı gibi oynamak için seni bıraktı evet. Ama hep senin peşindeydi... Streeling’de Mycogen’de, Dahl’da. Cesaret edebilse burada da peşinde olurdu. Ama bunlar bırakalım artık, ciddi konuşmamız fazla ciddi oldu. Biraz keyfimize bakalım. Müzik dinleyelim.”

O bunu söylediği anda, yumuşak ama neşeli bir enstrümantal müzik duyuldu. Raych’e doğru eğildi ve, “Oğlum,” dedi yumuşakça, “çatalı kullanmak zor geliyorsa

kaşığına kullan ya da elinle ye. Sorun değil.”

“Peki, anacığım,” dedi Raych ve yemeklere saldırdı, ama Dors onun gözlerini içine bakarak, “Çatal,” dedi sessizce. Raych tekrar çatala geçti.

“Bu çok güzel bir müzik Madam,” dedi Dors —ona daha sıcak bir şekilde hitap etmekten bilerek kaçınıyordu— “ama bizi meşgul etmesine izin vermemeliyiz. Bütün o yerlerde peşinizde olan kişilerin aslında Wye adına çalışıyor olabilecekleri geliyor aklıma. Bütün bunları yapan Wye olmasa, siz de olup bitenleri bu kadar iyi bilemezsiniz.”

Rashelle bir kahkaha attı. “Wye’ın her yerde gözleri ve kulakları vardır elbette ama peşinizdekiler biz değildik. Öyle olsaydı, sizi daha önce yakalardık... Dahl’da yakaladığımız gibi, orada peşinizdekiler bizdik gerçekten. Ama peşinizdekiler başarısız olduğunda, sizi yakalayamadıklarında, bunun Demerzel’den kaynaklandığını bilmelisiniz.”

“Demerzel’i bu kadar küçümsüyor musunuz?” diye mırıldandı Dors.

“Evet. Bu sizi niye şaşırtıyor. Onu yendik.”

“Siz mi? Yoksa Wye mı?”

“Elbette Wye, ama Wye galip geldiğinde, aslında ben galip gelirim.”

“Ne tuhaf,” dedi Dors. “Trantor’da herkes, Wye’da yaşayanların galip gelmek ya da yenilmekle ya da öyle bir şeyle ilgileri olmadığını düşünüyor. Ve bunu isteyen tek bir irade olduğunu düşünüyorlar, o da Wye’ın Başkanı. Herhalde sizin ya da Wye’ın başka birinin iradesinin, onun iradesiyle kıyaslandığında bir anlamı yoktur.”

Rashelle gevrek gevrek gülümsedi. Hayırsever biri edasıyla Raych’e baktı ve yanağından bir çimdik aldı, “Başkan’ın bir otokrat olduğunu ve Wye’ı yöneten tek bir irade olduğunu düşünüyorsanız, bunda haklı olabilirsiniz,” dedi sonra da. “Ama öyle olsa bile, kullandığım kişi zamiri doğru, burada benim iradem geçer.”

“Niye sizin iradeniz geçermiş?” diye sordu Seldon.

“Niye olmasın?” dedi Rashelle, hizmetçiler masayı toplamaya başladıklarında. “Wye’ın Başkanı benim.”

Bu söze ilk tepki Raych'ten gelmişti. Üzerine zaten tam oturmayan nezaket havasından çıkarak, kaba bir kahkaha atmıştı, sonra da, "Hey bayan, sen Başkan olama'n ki. Başkan dediğin heriftir," demişti.

Rashelle gülümseyerek ona bakmış, sonra da onu taklit ederek, "Hey, ufaklık, baz Başkanlar heriftir, bazıları da karıdır. Bunu o koca kellene sok, tamam?" dedi.

Raych'in gözleri yerinden fırlamış, afallamıştı. Sonunda kendini toplayarak, "Hey sen sokak ağzından konuşuyo'n bayan," dedi.

"Öyle ol'cak elbet. Sen ö'le istiyo'n," dedi Rashelle gülümsemeye devam ederek.

"Çok iyi bir aksanınız var Rashelle," dedi Seldon boğazını temizleyerek.

Rashelle başını hafifçe geriye attı. "Yıllardır böyle konuşmamıştım, ama insan unutmuyor işte. Bir zamanlar bir arkadaşım vardı, çok yakın bir arkadaşım, Dahl'lıydı... ben çok gençken." İçini çekti. "Böyle konuşmazdı elbette —çok akıllı bir delikanlıydı— ama canı istediğinde böyle konuşurdu sadece, bana da o öğretti. Onunla böyle konuşmak çok hoşuma giderdi. İçinde bulunduğumuz ortamdan kaçmamızı sağlıyordu. Çok güzeldi. Ama imkansızdı elbette. Babam bunu açıkça ortaya koymuştu. Şimdi bu çapkın ufaklık Raych, bana çok uzaklarda kalan o günleri hatırlattı. Aynı aksan, aynı gözler, aynı arsız bakışlar; altı yıl falan içinde genç kadınların başına tam bir bela olacak. Öyle değil mi Raych?"

"Bilmem bayan... ah, anneciğim."

"Öyle olacağına eminim, tıpkı benim... arkadaşım gibi olacaksın, o zaman seni görmemek benim içinde daha zor olacak. Ama şimdi yemek bitti ve sen de odana gitmelisin Raych. Biraz holovizyon izleyebilirsin istersen. Okuma bildiğini sanmam."

Raych kıpkırmızı oldu. "Bir gün öğrence'm. Efendi Seldon öğrence'mi söylüyor."

"Eminim öğrenirsin öyleyse."

Raych'in yanına bir genç kadın geldi, Rashelle'in önünde saygıyla reverans yaptı. Seldon, Rashelle'in onu ne zaman çağırdığını görmemişti bile.

"Efendi Seldon ve Bayan Venabili'nin yanında kalamaz mıyım?" dedi Raych.

"Onları sonra yine görürsün," dedi Rashelle nezaketle, "Ama onlarla biraz konuşmamız gerek şimdi... yani senin de gitmen gerek."

Dors sertçe, "Git!" diye azarladı Raych'i, oğlan yüzünü ekşiterek sandalyesinden indi ve hizmetçinin peşine takıldı.

Raych gittiğinde, Rashelle Seldon ve Dors'a doğru döndü, "Ufaklık güvende olacal elbette, gayet kibarca davranılacak ona. Bu konuda bir endişeniz olmasın. Ben de güvende olacağım. Çağırdığım anda, biraz önce hizmetçimin yaklaştığı gibi, —hatta ondan da çabuk— bir düzine asker yanımda bitivereceklerdir. Bunu bilin."

"Size saldırmak gibi bir niyetimiz yok Rashelle," dedi Seldon, "... ya da Bayar Başkan mı demeliydim?"

“Yine Rashelle deyin. Duyduklarımdan anladığım kadarıyla siz bir tür gürleşçiymişsiniz Hari; siz de Dors, bıçak kullanmakta gayet ustaymışsınız, bu nedenle bıçakları kaldırdık ortadan. Becerilerinize güvenip bir şeylere kalkışmanızı istemem, çünkü Hari’yi öldürmek istemiyorum, ona bir zarar gelmeden, dostumuz olmasını istiyorum.”

“Şunu da çok iyi biliyoruz ki, Bayan Başkan,” dedi Dors, arkadaşça davranmamaktan vazgeçmemişti, “Wye’ın hakimi, son kırk yıldır Mannix’ti, bu ismin dördüncüsü ve hâlâ hayatta olmalı, henüz hasta falan da değil. Peki öyleyse siz kimsiniz?”

“Kim olduğumu söylüyorsam oyum, Dors. Mannix IV benim babam. Dediğini gibi hâlâ hayatta ve hasta falan da değil. İmparator’un ve bütün İmparatorluğun gözünde, Wye’ın Başkanı o, ama artık dizginleri elinde tutmaktan yoruldu ve bu dizginleri bana vermek istiyor, ben de almayı onun kadar istiyorum. Onun tek çocuğu benim ve hayatım boyunca hükümdar olmak üzere eğitildim. Yani babam sadece yasalar bakımından Başkan, ama asıl Başkan benim. Wye’ın orduları benim adıma bağlılık yemini ettiler, Wye’da önemli olan da budur.”

Seldon başıyla onayladı. “Dediğiniz gibi olsun. Beni tutan ister Başkan Mannix IV isterse de Başkan Rashelle I —bu ismi taşıyan ilk sizsinizdir sanırım— olsun, ben elinizde tutmanın bir anlamı yok. Size söyledim, üzerinde çalışabileceğim bir psikotarih bilimi yok, başka biri de yapamayacaktır bunu. Bunu İmparator’a da söyledim. Ne sizin, ne de onun işine yararım.”

“Ne kadar da naifsiniz. İmparatorluk tarihini biliyor musunuz?”

Seldon başını salladı. “Son zamanlarda keşke bilseydim diyorum.”

“Ben İmparatorluk tarihini oldukça iyi biliyorum,” dedi Dors ifadesizce, “asırlık uzmanlık alanım İmparatorluk öncesi dönem olsa da, Bayan Başkan. Ama biliş bilmememiz neyi değiştirir ki?”

“Tarihinizi biliyorsanız, Wye hanedanının, Dacian hanedanına kadar uzanan eski ve onurlu bir soy olduğunu da biliyor olmalısınız.”

“Dacianlar beş bin yıl önce tahttaydılar. O zamandan beri gelip geçen yüz elli nesilde galaksinin yarısı onların soyundan geliyor olabilir... ne kadar uçuk olursa olsun bütün genetik köken iddialarını kabul edecek olursak.”

“Bizim iddialarımız Dr. Venabili” —Rashelle’in sesi ilk kez soğuk ve düşmanca bir havaya bürünmüştü, gözleri şimşek gibi çakıyordu— “uçuk değil. Hepsinin belgesi var. Wye hanedanı bütün bu nesiller boyunca güçlü bir konumda kalmıştır sürekli, belli durumlarda da İmparatorluk tahtına oturmuşlar ve İmparator olarak hükmetmişlerdir bütün galaksiye.”

“Tarih kitaplarında,” dedi Dors, “Wye soyundan gelen hükümdarların ‘anti İmparator’ olarak adlandırıldığı ve İmparatorluğun geri kalanı tarafından kabul edilmedikleri yazılıdır genellikle.”

“Bu, tarih kitaplarını kimin yazdığına göre değişir. Gelecekte biz yazacağız, çünkü

taht yine eskisi gibi bizim olacak.”

“Bunun için iç savaş başlatmanız gerekir.”

“Pek riskli olmayacakta bizim için,” dedi Rashelle. Yine gülümsemeye başlamıştı. “Dr. Seldon’ın yardımını da herhangi bir felaket olmasını engellemek için istiyoruz. Babam Mannix IV, yaşamı boyunca barış için çalıştı. İmparatorluk Sarayı’nda kim oturuyorsa sadık kaldı, Wye’ı zengin kıldı, tüm İmparatorluğun yararına olacak şekilde Wye’ı Trantor ekonomisinin temel direklerinden biri yaptı.”

“İmparator bu konuda ona güvenmiş midir pek emin değilim,” dedi Dors.

“Öyledir eminim,” dedi Rashelle sakince, “çünkü babamın zamanında, Saray’da oturan İmparatorlar, kendilerinin gasp ettikleri bir tahtta oturan gaspçılar olduklarının farkındaydılar. Gaspçılar gerçek hükümdarlara güvenemezler. Ama babam barışı korumayı başardı. Ama elbette bölgenin huzurunu, zenginliğini ve istikrarını korumak için muhteşem bir ordu kurdu; İmparatorluk yöneticileri de, Wye’ın huzurlu, zengin ve istikrarlı... ve bir de sadık kalmasını istedikleri için buna izin verdiler.”

“Peki sadık mı?” dedi Dors.

“Gerçek İmparator’a evet,” dedi Rashelle, “şimdi artık yönetimi kolayca devirebileceğimiz kadar güçlüyüz —hatta bir şimşek hızında— biri daha ‘iç savaş’ olduğunu söyleyemeden gerçek bir İmparator’umuz olacak —ya da İmparatoriçe’imiz— ve Trantor da eskisi gibi huzurlu olacak.”

Dors başını salladı. “Sizi aydınlatabilir miyim birkaç konuda? Bir tarihçi olarak?”

“Sizi dinlemeye hazırım her zaman.” Başını çok hafifçe Dors’a doğru eğdi.

“Ordunuz ne kadar büyük, ne kadar iyi eğitilmiş ve donanımlı olursa olsun, asla yirmi beş milyon dünyanın desteklediği İmparatorluk ordusu kadar büyük ve güçlü olamaz.”

“Ama tam da gaspçının zayıf noktasına parmağınızı bastınız Dr. Venabili. Tam yirmi beş milyon dünya var, İmparatorluk ordusunun dağılmış olduğu. Bu ordu inanılmaz büyüklükte bir alana dağılmış durumda, inanılmaz sayıdaki subayları, kendi bölgelerinin dışında bir harekate girişmeye hazır değil. Çoğu, İmparatorluğun çıkarlarından kendi çıkarlarının peşinde. Bizim ordumuzsa burada, Trantor’da. Uzaklardaki generaller ve amiraller daha kendilerine ihtiyaç duyulduğuna uyanmadan, harekete geçmiş ve işi bitirmiş olurlar.”

“Ama buna bir yanıt gelecektir... karşı konulamayacak bir güçle.”

“Emin misiniz?” dedi Rashelle. “Biz Saray’da olacağız. Trantor bizim olacak ve barış içinde olacak. İmparatorluk ordusu, herkesin kendi işine bakma şansı varken, her minik askeri lider kendi dünyasını, kendi eyaletini yönetebilecekken niye harekete geçsin?”

“Ama istediğiniz bu mu gerçekten?” diye sordu Seldon şaşkınlıkla. “Yani, paramparça olacak bir İmparatorluğun tahtına geçmek istediğinizi mi söylüyorsunuz?”

“Çok doğru,” dedi Rashelle. “Trantor’a, uzaydaki yerleşimlerine ve Tranto eyaletinin parçası olan komşu güneş sistemlerine hükmedeceğim. Galaksi İmparatoru olmaktansa, Trantor’un İmparatoru olacağım.”

“Sadece Trantor’la yetineceksiniz,” dedi Dors bir türlü inanamayarak.

“Niye olmasın?” dedi Rashelle, birden alevlenerek. Birden öne eğildi, iki elini da masaya bastırıyordu. “Babam kırk yıldır bunu planlıyordu. Şu anda hâlâ yaşama tutunuyorsa, bunu görmek için. Niye milyonlarca dünya isteyelim; bizim için hiçbir anlamı olmayan, gücümüzü zayıflatacak, milyonlarca parseklik uzaya dağıtacak, bizi bir yönetim kaosunun içine çekecek, bitip tükenmek bilmeyecek sorunlarla ve tartışmalarla bizi yiyip bitirecek uzak dünyaları niye isteyelim, bize göre onlar uzaklardaki bir hiçlikten ibaretken? Bizim yeterince kalabalık bir dünyamız var — gezegen ölçülerinde bir kent— galaksinin bu kadarı yeter bize. Kendimize yetecek her şeyimiz var. Galaksinin geri kalanıysa, paramparça olsun isterse. O ufak askeri liderlerin her biri kendi parçasını alabilir. Kavga etmelerine gerek yok. Herkese yetecek kadar parça var.”

“Ama kavga edeceklerdir yine de,” dedi Dors. “Her biri, kendine düşen eyaletle yetinmek istemeyecektir. Her biri, komşularının da kendi eyaletleriyle yetinmeyeceklerini düşüneceklerdir. Hepsi güvende olmadıklarını hissedecek ve güvende olmak için bütün galaksiyi ele geçirmek isteyecektir. Bu kesin, Bayan Hiçliğin İmparatoriçesi. Sizin ve Trantor’un da içine çekileceği bitip tükenmel bilmeyen savaşlar olacaktır... sonunda herkes mahvolacaktır.”

Rashelle ona küçümseyerek baktı. “Öyle görünüyor olabilir, ama sizin gibi dar görüşlü ve sıradan tarih bilgilerine sahip olan biri için.”

“Görülecek daha ne var?” diye yanıtladı onu Dors. “Sıradan tarih bilgileri dışında neye güvenmemiz gerekiyor?”

“Daha ileride ne mi var görülecek?” dedi Rashelle. “İşte, o!”

Parmağıyla Seldon’ı gösteriyordu.

“Ben mi?” dedi Seldon. “Söyledim ya size psikotarih...”

“Daha önce söylediklerinizi tekrarlamayın, Dr. Seldon canım. Bunun bize yarar olmaz... Dr. Venabili, babamın bitip tükenmek bilmeyen bir iç savaş tehlikesinin farkında olmadığını mı sanıyorsunuz? O muhteşem akılla, bunu nasıl engelleyeceğini düşünmedi mi hiç? Son on yıldır, İmparatorluğu bir günde ele geçirmeye hazırız. Sadece, zaferden sonra bunu nasıl koruyacağımızı bilmemiz gerekiyordu.”

“Ve bunu hâlâ bilmiyorsunuz,” dedi Dors.

“On Yıllık Toplantı’da Dr. Seldon’ın makalesini dinlediğimiz anda öğrenmiştik Neye ihtiyaç duyduğumuzu hemen fark etmiştim. Babam bunun önemini hemen anlayamayacak kadar yaşlıydı. Ama ben açıkladığımda, o da fark etti, sonra da resmi olarak sahip olduğu gücünü bana devretti. Yani, konumumu sana borçluyum Hari, gelecekte daha büyük bir konuma gelmem de senin sayende olacak.”

“Dilimde tüy bitti söylemekten...” diye başladı Seldon kızgınlıkla.

“Ne yapabileceğın ya da yapamayacağın önemli değil. İnsanların buna inanıp inanmaması önemli. Sana inanacaklardır Hari, psikotarihe dayanarak, Trantor’u kendini yönetebileceğini ve eyaletlerin de hep birlikte barış içinde yaşayacak Krallıklar haline gelebileceğini söylediğinde.”

“Asla  yle bir Şey söylemeyeceğim,” dedi Seldon, “gerçek anlamda psikotarihi kurmadan önce. Őarlatanlık yapmayacağım. Böyle bir Şey istiyorsan, sen söyle.”

“Hadi ama Hari. Bana inanmazlar. Sana inanacaklardır. Büyük matematik ye Niye onları zorlamayasın?”

“Ne talih,” dedi Seldon, “İmparator da benden kendi işine yarayacak tahminlerde bulunmamı istemişti. Onun için böyle bir Şey yapmayı reddettim, senin için yapmayı niye kabul edeyim?”

Rashelle bir an sessiz kaldı, yeniden konuşmaya başladığında biraz önceki kadar heyecanlı çıkmıyordu sesi, Seldon’ın gönlünü almaya çalışıyor gibiydi.

“Hari,” dedi, “Cleon’la benim aramda bir fark var ama. Cleon’un senden istediğ tahtını korumak için propaganda yapmandı kuşkusuz. Tahtını korumak mümkün olmadığı için, ona istediğini vermen anlamsız olurdu. Ama, tüm İmparatorluğur  k ş içinde olduğunun, daha fazla dayanamayacağının farkında değil misin? Trantor’un kendisi bile harabeye dönmek üzere, yirmi beş milyon dünyayı yönetmenin gittikçe artan yükü yüzünden. Cleon için ne yaparsan yap, önümüzde bir iç savaş var zaten.”

“Buna benzer bir Şeyi daha önce de duymuştum. Doğru da olabilir, ama ne yani?”

“Yanisi, İmparatorluğun savaş çıkmadan parçalanmasına yardım et. Benim Trantor’u almama yardım et. Yeterince iyi yönetilebilecek k  kl kte bir alanda, sağlam bir yönetim kurmama yardım et. Galaksinin geri kalanını  zg r bırakmama yardım et, her dünya kendi gelenekleri ve kültürü uyarınca yaşasın. Özgür ticaret, turizm ve iletişim Őirketleri aracılığıyla galaksi yine bir bütün haline gelecektir eninde sonunda, bugünkü yönetim altında yaşadığımız parçalanarak yıkıma uğrama tehlikesinden kurtulmuş olacağız. Ben o kadar hırslı sayılmam aslında; milyonlarca dünya yerine tek bir dünya, savaş yerine barış, kölelik yerine özgürlük istiyorum. Bana yardım etmeyi bir düşün.”

“Peki galaksideki insanlar size inanmıyorlarsa, bana niye inansınlar? Beni kimse tanımıyor ki, filo komutanlarının ‘psikotarih’ diye bir kelimedenden etkileneceklerini nereden biliyorsunuz?”

“Şimdi inanmayabilirler, ama ben Şimdi harekete geçmek istemiyorum zaten. Wye hanedanı, binlerce yıl bekledikten sonra, binlerce gün daha bekleyebilir. Bana yardım et, ben de seni ünlü yapayım. Psikotarihin bütün dünyalarda Őanla anılmasını sağlayabilirim, zamanı gelince, ben zamanının geldiğine karar verince, sen de tahminini a ıklarsın ve biz de saldırırız. Sonra, tarih içinde göz kırpma süresi kadar kısa bir süre içinde, galaksi  ağlar boyu huzurlu ve mutlu yaşamasını

sağlayacak Yeni Düzen'ine kavuşmuş olur. Hadi ama Hari, beni reddedemezsin, değil mi?"

18. KISIM

DARBE

THALUS, EMMER — ... Antik Trantor'un Wye Bölgesi'nde güvenlik güçlerinde görevli bir çavuş...
... hayatıyla ilgili bu son derece sıradan bilgilerin yanında, bir an için bütün galaksinin kaderini ellerinde tuttuğu dışında, hakkında hiçbir şey bilinmemektedir...

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

87

Tutsaklar ertesi günkü kahvaltılarını odalarının yakınlarındaki kameriyede etmişlerdi ve gerçekten oldukça lüks bir kahvaltıydı bu. Masada bir kuş sütü eksikti ve her şeyden bol bol vardı.

Seldon önüne yemek üzere bir sürü baharatlı sosis yığmıştı, Dors Venabili'nin karnının ağrıyabileceğine dair uyarılarını duymazlıktan geliyordu.

“O kadın... yani Bayan Başkan, dün akşam beni görmeye geldiğinde dedi ki...” diye başladı Raych.

“Seni görmeye mi geldi?” diye sordu Seldon.

“Evet. İyi olup olmadığımı bakmak istemiş. Böyle bir fırsat yakalamışken, beni hayvanat bahçesine götürmek istediğini söyledi.”

“Hayvanat bahçesine mi?” Seldon, Dors'a döndü. “Trantor'da ne tür bir hayvana bahçesi olabilir ki? Kediler ve köpekler mi?”

“Burada da birkaç tür hayvan var,” dedi Dors, “başka dünyalardan da sadece orada bulunan hayvanları getiriyorlar sanırım, bir de tüm dünyalarda bulunan ortak hayvanlar var —diğer dünyalarda Trantor'dan fazla hayvan vardır elbette. Aslına bakarsan, Wye'in hayvanat bahçesi epey ünlü, İmparatorluğun hayvanat bahçesinden sonra, tüm gezegendeki en iyi hayvanat bahçesi burada muhtemelen.”

“O yaşlı bayan iyi biri,” dedi Raych.

“O kadar da yaşlı sayılmaz,” dedi Dors, “ama bizi iyi beslediği kesin.”

“Bu doğru işte,” diye onayladı Seldon.

Kahvaltı bitince, Raych'i etrafı keşfetmeye gönderdiler.

Dors'un odasına döndüklerinde, Seldon hoşnutsuzlukla, “Bizi ne kadar böyle kendimize bırakır bilmiyorum,” dedi. “Burada boşu boşuna zaman geçirmemiz için her şeyi ayarlamış.”

“Aslında şu anda şikâyet edeceğimiz bir durum yok,” dedi Dors. “Mycogen ya da Dahl'da olduğundan çok daha rahatız burada.”

“Dors, o kadın seni de etkilemedi değil mi?” diye sordu Seldon.

“Beni mi? Rashelle mi? Elbette hayır. Bunu nasıl düşünebilirsin.”

“Ee, burada rahatsin. İyi besleniyorsun. Rahatlayıp kendini kadere bırakmak normal olurdu.”

“Evet, öyle olurdu. Peki sen niye öyle yapmıyorsun?”

“Dün gece kaç saat, eğer o kazanırsa neler olacağını anlattın bana. Ben kendim tarihçi olmayabilirim, ama sana güveniyorum ve tarihçi olmasam bile, bana

mantıklı geliyor. İmparatorluk paramparça olacak ve parçaları... kim bilir ne zamana kadar birbirleriyle savaşıp duracaklar. Onu engellemek zorundayız.”

“Bence de,” dedi Dors. “Engellenmesi gerek. Ama şu anda bu minik görevi nasıl gerçekleştirebileceğimizi bilemiyorum.” Seldon’ın yüzüne şöyle bir baktı. “Hari, dün gece pek uyumadın, değil mi?” diye sordu.

“Sen uyudun mu?” diye yanıtladı Seldon. Kendisinin uyumadığı belli oluyordu.

Dors sıkıntılı bir ifadeyle ona baktı. “Benim anlattıklarım yüzünden, galaksinin yıkılmak üzere olduğunu düşünerek uyuyamadın, değil mi?”

“Öyle, ama başka şeyler de vardı kafamda. Chetter Hummin’e ulaşmamız mümkün mü?” Bunu fısıltıyla söylemişti.

“Dahl’da tutuklanmak üzereyken kaçtığımızda ona mesaj göndermiştim. Ama gelmedi. Mesajı aldığına eminim, ama gelmedi. Birçok nedenle bize ulaşamaması olabilir, ama fırsatını bulunca gelecektir.”

“Başına bir şey geldiğini mi düşünüyorsun?”

“Hayır,” dedi Dors sıkıntıyla. “Sanmam.”

“Nereden biliyorsun?”

“Bir şekilde bunun haberini alırdım. Eminim buna. Ama böyle bir haber almadım.”

Kaşları çatılan Seldon, “Ben senin kadar emin değilim buna. Aslında hiçbir şeyden emin değilim. Hummin gelse bile, bu durumda elinden ne gelir ki? Bütün Wye ordusuyla savaşamaz. Rashelle’in dediği gibi, Trantor’daki en donanımlı orduya sahiplerse eğer, Hummin onlara karşı ne yapabilir ki?”

“Bunu tartışmanın anlamı yok. Peki sen Rashelle’i psikotarihe sahip olmadığını konusunda ikna edebileceğini —bir şekilde bunu kafasına sokabileceğini— düşünüyor musun?”

“Benim henüz psikotarihe sahip olmadığımın ve belki de yıllarca sahip olamayacağımın farkında olduğuna eminim. Ama benim psikotarihe sahip olduğumu söyleyecektir herkese, bunu yeterince ustaca yapabilirse, insanları kendine inandıracaktır, sonunda insanlar onun benim öngörülerim ve tahminlerim olduğunu söylediği şeylere inanacaklardır... ben tek kelime etmesem bile.”

“Ama bu zaman alacaktır elbette. Seni bir gecede yoktan var edemez. Ya da bir haftada. Bunu düzgün bir şekilde yapması, en az bir yılını alır.”

Seldon odanın içinde. volta atmaya başladı, topuklarının üzerinde sertçe dönüyor, sonra da diğer tarafa doğru adımlıyordu odayı. “Olabilir, ama bilmiyorum. Acele etmesini gerektirecek nedenler çıkabilir. Hem bana pek sabırlı bir kadın gibi gelmedi. Yaşlı babası Mannix IV ise, daha da sabırsız olabilir. Ölümü her arsesinde hissediyor olabilir ve tüm hayatı boyunca bunun için çalıştıysa, ölümünden bir hafta sonra olmasındansa, bir hafta önce olmasını tercih edebilir. Hem...” burada durakladı ve odada bir şeyler olup olmadığına bakındı.

“Hem ne?”

“Artık buradan kurtulmanın bir yolunu bulmalıyız. Psikotarih sorununu çözdüm.”

Dors’un gözleri faltaşı gibi açıldı. “Çözdün! Sonunda buldun.”

“Tam anlamıyla çözülmüş sayılmaz. On yıllar alabilir... ya da yüzyıllar, bilmiyorum. Ama şimdi sadece kuramsal değil, pratik de olduğunu biliyorum. Yapılabileceğini bildiğime göre artık, bunun için gerekli olan ortama, huzura ve zamana ihtiyacım var. Ben —ya da muhtemelen benim ardından çalışmalarımı sürdüren biri— İmparatorluğu nasıl bir arada tutacağımızı ya da parçalansa bile, ortaya çıkacak felaketi nasıl en aza indireceğimizi bulana dek, İmparatorluk tek parça halinde tutulmalı. Amacıma nasıl ulaşacağımı bulmuş olsam da, üzerinde çalışma fırsatı bulamayacağımdan korktuğum için dün gece bir türlü uyuyamadım.”

Wye'daki beşinci günleriydi. Dors, Raych'i her ikisinin de daha önceden pek bilmedikleri bir giysinin içine sokmaya çalışıyordu.

Raych, görüntüsünü tüm ayrıntılarıyla ve tüm hareketleriyle yansıtan, ama sağ ve sol taraflarını tersine çevirmeyen holo-aynadaki haline baktı kuşkuyla. Raych daha önce hiç holo-ayna kullanmamıştı, içinden sürekli aynaya dokunmak geliyordu; uzattığı eli görüntünün içine dalıp gidince ve aynadaki eli de, aslında dokunamadan kendi bedenini dürtmeye çalıştığında, biraz da utanarak gülmeye başladı.

“Çok komik görünüyorum,” dedi sonunda.

Son derece esnek bir malzemedен yapılan giysisini gözden geçirdi, kemeri telkari işlemelerle bezenmişti, sonra da elleriyle, kulaklarının üstünü kapatan bir kâse gibi yukarıya dek çıkan yakasını kontrol etti.

“Kafam, bir tasın içine konmuş bir topa benziyor.”

“Ama Wye'daki zengin çocuklar böyle şeyler giyiyorlar. Seni gören herkes hayran olup kıskanacak.”

“Saçlarım hep böyle yapışık mı kalacak?”

“Evet. Bu yuvarlak şapkayı takacaksın.”

“Kafam iyice top gibi olur o zaman.”

“O zaman dikkat et de kimse tekmelemesin. Biraz önce söylediklerimi unutma. Kendine hakim ol ve çocuk gibi davranma.”

“Ama ben çocuğum,” dedi Raych, gözlerini kocaman açmış, masum bir şekilde Dors'a bakarak.

“Bunu söylediğine çok şaşırdım,” dedi Dors. “Ben senin kendini on iki yaşında bir yetişkin olarak gördüğünü sanıyordum.”

“Tamam. Uslu bir casus olurum,” dedi Raych sırtarak.

“Ben sana casus ol demedim ki. Tehlikeye atma kendini. Dinlemek için kapıları ardında saklanma. Eğer yakalanırsan kimseye bir faydan olmaz... hele kendine.”

“Hadi ama bayan, sen beni ne sanıyo'n? Çocuk falan mı?”

“Biraz önce çocuk olduğunu kendin söylememiş miydin Raych. Sadece kimseye fark ettirmeden etrafta söylenenleri dinle. Ve duyduklarını unutma. Sonra da bize söyle. Yeterince basit bir şey bu”

“Sizin için söylemesi kolay, Bayan Venabili,” dedi Raych hafifçe sırtarak, “benim için de yapması kolay.”

“Dikkatli ol.”

Raych gözlerini kırptı. “Hay hay!”

Rashelle'in beklediği Raych'i almak üzere bir uşak geldi, ancak küstah bir uşağın olabileceği kadar soğuk ve saygısız bir uşaktı bu.

Seldon onların arkasından bakakaldı ve düşünceyle, “Muhtemelen hayvanat bahçesini görmeyecek bile etrafı dinlemekten. Ufacık bir oğlanı böyle bir tehlikeye

atmak doğru mu acaba?”

“Tehlike mi? Sanmam. Unutma, Raych Billibotton’un varoşlarında büyümüş bir çocuk. Bence o sokakta ikimizi de yolda bırakır. Hem Rashelle onu çok seviyor, yaptığı her şey sevimli gelecektir ona... Zavallı kadın...”

“O kadın için gerçekten üzülüyor musun Dors?”

“Bir Başkan kızı olduğu ve kendisini de Başkan yerine koyduğu için ve bir de İmparatorluğu yıkmaya kararlı olduğu için, onun üzölmeye değmeyeceğini mi söylüyorsun? Belki haklısın, ama onun da üzölmeye değecek bazı yönleri var. Örneğin, başından mutsuz bir aşk hikâyesi geçmiş. Bu ortada. Ve kuşkusuz, bir süre için bile olsa, kalbi kırılmış bir zamanlar.”

“Senin başından mutsuz bir aşk hikâyesi geçti mi hiç Dors?” diye sordu Seldon.

Dors birkaç saniye düşündü, “Pek sayılmaz,” dedi sonra da. “Kalbimin kırılmasına fırsat bulamayacak kadar işimle meşguldüm.”

“Tahmin etmiştim.”

“Öyleyse niye sordun?”

“Yanılıyor olabilirdim.”

“Ya sen?”

Seldon biraz huzursuz oldu. “Aslında, evet. Kalbimin kırılmasına fırsat bulacak kadar zamanım vardı.”

“Tahmin etmiştim.”

“Öyleyse sen niye sordun?”

“Yanılıyor olabileceğim için değil, emin ol. Yalan söyleyip söylemeyeceğini görmek istemiştim. Söylemediğine sevindim.”

Bir an bir sessizlik oldu, “Beş gün geçti, hâlâ bir şey olmadı,” dedi Seldon sonra da.

“Gayet iyi bakılmamız dışında yani Hari.”

“Hayvanlar düşünebilseydi eğer, kesilmeden önce yağ tutmaları için beslenirken, kendilerine iyi bakıldığını düşünürlerdi.”

“Bence Rashelle, yağ tutması için İmparatorluğu besliyor, yakında kesecek.”

“Ama ne zaman?”

“Sanırım hazır olduğunda.”

“Darbeyi bir günde bitirebileceğiyle övünüyordu, bana sanki herhangi bir gün saldırıya geçebilirmiş gibi gelmişti.”

“Öyle olsa bile, İmparatorluk güçlerinin direncini azaltmak isteyecektir ve bu da zaman alacaktır.”

“Ama ne kadar zaman alacaktır. Ordunun direncini beni kullanarak azaltmayı planlıyor, ama bu konuda hiçbir çaba göstermedi. Beni önemli biri gibi göstermek için çalışmaya başladığına dair bir işaret yok. Gittiğim yerlerde kimse beni tanımıyor. Beni alkışlamak için toplanan Wye’liler yok ortalıkta. Haberlerde de bir şey yok.”

Dors gülümsedi. “Sana bakınca insan, ünlü olamadığın için kalbin kırılmış falan

sanır. Çok safsin Hari. Ya da tarihçi değilsin diyebiliriz, bu da aynı şey. Bence psikotarih çalışmanın en büyük katkısı, İmparatorluğu kurtarmak değil, tarih öğrenmek olacak senin için. Eğer bütün insanlar tarih bilseydi, sürekli aynı hataları yapmaktan vazgeçerlerdi.”

“Ne açıdan safım?” diye sordu Seldon, burnunu havaya dikerek.

“Kızma hemen Hari. Bence seni çekici kılan özelliklerinden biri de bu aslında.”

“Tamam biliyorum. İçinde anaç duygular uyandırıyorum, senin görevin de beni korumak zaten. Ama, hangi açıdan saf olduğumu söylemedin?”

“Rashelle’in, senin bir falcı olduğun hakkında bütün İmparatorluğa propaganda yapacağına inandığın için öylesin. Bu şekilde hiçbir şey elde edemez. Katrilyonlarca insan bir anda harekete geçirilemez. Fizikteki eylemsizlik gibi, toplumsal ve psikolojik bir eylemsizlik de vardır. Senin elinde olduğunu açıkça söylerse, bu Demerzel’e haber vermekten başka bir işe yaramayacaktır.”

“Peki şimdi ne yapıyor öyleyse?”

“Bana kalırsa, senin hakkındaki bilgileri —gereğince abartarak ve cilalayarak elbette— önemli bir azınlığa gönderiyordur. Bölgelerin genel valilerine, filo amirallerine, ona yakın olan —ve İmparator’a uzak olan— güçlü insanlara yani Bunlardan yüz kadarını yanına çekmesi, İmparator’a sadık olanları oyalayarak Rashelle I’in herhangi bir dirençle karşılaştığında üstesinden gelebileceği Yeni Düzeni’ni kurmasını sağlayacaktır. Yani bana kalırsa, öyle düşünüyordur, derim.”

“Bu arada henüz Hummin’den bir haber alamadık.”

“Eminim o da aynı şeyle ilgileniyordur. Hafife alınacak bir şey değil bu.”

“Hiç ölmüş olabileceği geldi mi aklına?”

“Olabilir, ama sanmam. Ölmüş olsaydı, bunu duyardım bir şekilde.”

“Burada bile mi?”

“Burada bile.”

Seldon’ın kaşları çatıldı, ama bir şey söylemedi.

Raych akşamüstü geç saatlerde döndü, mutlu ve heyecanlıydı, sürekli olarak maymunlardan ve Bakaria turnalarından söz ediyordu, bütün akşam yemeğinde o konuşmuştu.

Ancak yemekten sonra kendi odalarına çekildiklerinde, “Şimdi Bayan Başkan’la neler yaptığınızı anlat bakalım Raych,” dedi Dors. “Bizimle ilgili bir şey söyledi ya da yaptı mı?”

“Tek bir şey oldu,” dedi Raych, yüzü birden aydınlanarak. “Bu yüzden yemeği gelmedi, bahse girerim.”

“Ne oldu peki?”

“Hayvanat bahçesini bizim için kapatmışlardı, bilirsiniz işte. Epey kalabalıktık... Rashelle, ben, üniformalı bir sürü adam ve güzel elbiseler içinde bir sürü kadın. Sonra üniformalı o adam —başka bir adam, bizimle birlikte gitmediydi oraya— geldi sonuna doğru, sessizce bir şeyler söyledi, Rashelle diğerlerine döndü ve eliyle

durmalarını işaret etti, onlar da durdular. Bu adamla biraz uzağa gitti, kimse duymadan konuşabilsin diye. Ama ben, onlara hiç bakmadan başka kafeslere bakmaya devam ettim ve Rashelle'in biraz yanına yaklaştım, duyabileceğim kadar.

“Nasıl yaparlar bunu?” dedi, sanki delirmiş gibiydi. Üniformalı adam, sinirl gibiydi o da... hayvanlara bakar gibi yaptığım için, bir iki kez öylesine bir bakabildim onlara... bu yüzden sadece aradaki kelimeleri duyabildim. Birileri dedi... ismini hatırlamıyorum, ama general gibi bir şeydi. Bu general dedi, diyormuş ki subaylar Rashelle'in yaşlı babasına bağlanma yemini etmişler...”

“Bağlılık yemini,” dedi Dors.

“Öyle bir şey işte ve bir kadının emirlerine uymak ağırlarına gidiyormuş. Dediğine göre, subaylar yaşlı adamı istiyorlarmış, yoksa eğer yaşlı adam hasta falansa, Başkan olması için bir adam seçeceklermiş, kadın değil.”

“Kadın değil mi? Emin misin?”

“Öyle dedi. Fısıldadı gibi bir şey. Adam çok sinirliydi ve Rashelle de o kadar deliye dönmüştü ki, konuşamıyordu. ‘Onun kafasını istiyorum. Yarın bana bağlılık yemini edecekler, yemin etmeyi reddedenler de bir saat geçmeden buna pişman olacak,’ dedi Rashelle. Tam olarak böyle dedi. Bütün geziyi iptal etti, hepimiz geri döndük, dönerken benimle tek kelime bile konuşmadı. Öyle oturdu, sinirli ve küs gibiydi.”

“Güzel,” dedi Dors. “Bundan kimseye bahsetme ama Raych.”

“Eder miyim? Bu muydu istediğiniz?”

“İstediğimden bile daha iyi. Çok iyi bir iş başardın Raych. Ama şimdi odana git ve her şeyi unut. Bu konuda düşünme bile.”

O gidince Dors Seldon'a dönerek, “Bu çok ilginç,” dedi. “Kim bilir kaç kez kızla babalarının —ya da annelerinin— yerine geçmiş ve Başkan olmuşlardır ya da üst düzey başka bir göreve gelmişlerdir. İmparatoriçeler bile vardı, bunu sen de biliyorsundur, İmparatorluk tarihi içinde bu konuda bir sorun çıktığını hatırlamıyorum. Şimdi Wye'da niye böyle bir şey olduğunu merak ettim.”

“Niye olmasın ki?” dedi Seldon. “Daha kısa bir süre önce Mycogen'deydik, orada kadınlara hiç saygı gösterilmiyordu ve küçük de olsa bir göreve bile gelemiyorlardı.”

“Evet, ama o bir istisnaydı. Kadınların yönetimde olduğu başka yerler de var. Çoğu yerde, yönetim erkine sahip olmanın cinsiyetle bir ilgisi yoktur. Eğer daha çok erkekler varsa bu tür görevlerde, bunun nedeni kadınların —biyolojik olarak— çocuklarına bağlı olmasıdır.”

“Peki ama Wye'daki durum ne o zaman?”

“Cinsiyet ayrımı olduğunu bilmiyordum. Rashelle, başkanlığı üzerine almakta tereddüt bile etmemişti, sanırım Mannix de ona başkanlığı verirken tereddüt etmemiştir. Erkeklerin onu kabul etmemesine şaşırılmış ve öfkelenmiş anladığım kadarıyla. Bunu beklemiyordu muhtemelen.”

“Buna çok memnun oldun ama. Peki niye?” diye sordu Seldon.

“O kadar anormal bir durum ki, birisi zorlamış olmalı onları, sanırım bunu yapar

da Hummin.”

“Öyle mi düşünüyorsun?” dedi Seldon düşünceli bir ifadeyle.

“Evet,” dedi Dors.

“Biliyorsun ki,” dedi Seldon, “ben de öyle.”

Wye'daki onuncu günlerinde, Hari Seldon'ın kapısı vurulmaya başlamış ve Raych'in tiz sesiyle, "Bay Seldon! Savaş başladı!" diye bağırdığını duymuştu Seldon.

Seldon bir an uyanmaya çalıştı, sonra yataktan kalkmayı başardı. Biraz titriyordu (Wye'lılar yatak odalarının evlerinin soğuk tarafında olmasını seviyorlardı, bunu daha buradaki ilk günlerinde fark etmişti), ama gidip hızla kapıyı açtı.

Raych içeri daldı, heyecan içindeydi, gözleri kocaman açılmıştı. "Bav Seldon Mannix'i yakalamışlar, eski Başkan'ı! Onlar..."

"Kim, Raych?"

"İmparatorluğun adamları. Dün gece jetlerle gelmişler. Haberlerde hep bu var Bayanın odasında izledik. O bırak uyusun dedi, ama ben bilmek istey'ceniz düşünüm."

"Çok haklısın." Ancak üzerine bir bornoz alacak kadar duraklayan Seldon, aceleyle Dors'un odasına daldı. Dors giyinikti ve kameriyenin altında holovizyonu seyrediyordu.

Görüntüde küçük bir masanın arkasına oturmuş bir adam vardı, üzerindeki tuniğin sol göğsünde Uzaygemisi ve Güneş arması açıkça belli oluyordu. Adamın her iki yanında, yine Uzaygemisi ve Güneş armalı uniformalar içinde iki asker oturuyordu. Masadaki subay şöyle diyordu, "... artık Majesteleri İmparator'un barışçıl koruması altındadır. Başkan Mannix güvendedir, sağlığı yerindedir ve dost İmparatorluk kuvvetlerinin de desteğiyle bütün Başkanlık yetkilerini elinde tutmaktadır. Biraz sonra karşınıza gelecek ve tüm Wye'lılardan sakın olmalarını, hâlâ silahlı olan Wye'lı askerlerden de silahlarını bırakmalarını isteyecektir."

Başka haber bültenleri de vardı, sunucuların hepsi kollarında İmparatorluk armaları olan bantlarla, duygusuz bir ifadeyle sunuyorlardı haberleri. Ama haberler hep aynıydı: Wye ordusuna bağlı birlikler, kayda geçmesi için bir iki kez ateş ettikten sonra teslim oluyorlardı... hatta bazen hiç direniş göstermiyorlardı. Kent merkezleri düşüyordu... uygun adım sokaklarda yürüyen İmparatorluk askerlerini izleyen Wye halkının görüntüleri vardı hep ekranda.

"Çok başarılı bir darbeydi Hari," dedi Dors. "Gerçek bir sürpriz oldu. Direni gösterme şansı bile tanımadılar hiç."

Sonra, söz verildiği gibi, Başkan Mannix IV çıktı ekrana. Ayakta duruyordu ve belki de yanlış anlaşılması için ortalıkta İmparatorluk güçlerinden kimse görünmüyordu, gerçi Seldon kamera açısının dışında yeterince adam olduğuna emindi.

Mannix yaşlı bir adamdı, ama yorgun da olsa, güçlü bir adam olduğu belli oluyordu. Holokameraya bakmıyordu ve sanki kendisini zorluyorlarmış gibi konuşuyordu, ama yine de söz verildiği gibi tüm Wye'lıları sakın olmaya, direniş göstermemeye, Wye'a bir zarar gelmesine yol açmamaya ve uzun yıllar

İmparatorluk tahtında oturmasını umduğu İmparatorla yardımcı olmaya çağırıyordu.

“Rashelle’den hiç bahsetmedi,” dedi Seldon. “Sanki kızı yokmuş gibi.”

“Kimse bahsetmedi,” dedi Dors, “ve onun evi olan —ya da evlerinden biri olan— burası da saldırıya uğramadı. Bir şekilde kaçsa ve komşu bölgelerden birine sığınsa bile, Trantor’da kaldığı sürece güvende olacağından kuşkuluyum.”

“Belki öyledir,” dedi bir ses, “ama burada bir süre güvende olacağıma eminim.”

Rashelle içeri girdi. Giysileri her zamanki gibiydi, sükûnetini de koruyordu. Hatta gülümsüyordu, ama neşeli bir gülücük değildi bu, aksine soğuk bir ifadeyle dişlerini gösteriyordu sadece.

Üçü birden şaşkınlıkla ona bakakaldılar bir an, Seldon yanında hizmetçileri olup olmadığını ya da hizmetçilerin onu daha sıkıntılar başladığı anda terk edip etmediklerini merak etti.

“Gördüğüm kadarıyla darbe ümitleriniz boşa çıktı, Bayan Başkan,” dedi Dors biraz soğukça. “Anladığım kadarıyla diğerleri sizden Önce davrandılar.”

“Benden önce davranmadılar. İhanete uğradım. Subaylarımı kandırdılar, bütün tarihimize rağmen, mantığa karşı gelerek bir kadın için savaşmayı reddettiler, sadece eski efendilerine bağlı imişler. Ama o kadar ihanet içindeydiler ki, eski efendilerinin yakalanmasına ve böylece direnişte kendilerini yönetememesine bile izin verdiler.”

Bir sandalye bulup oturdu. “Şimdi İmparatorluk istediği gibi çürüyebilir ve çökebilir, oysa ben yeni bir hayat sunuyordum herkese.”

“Bence İmparatorluk uzun yıllar boyunca gereksiz yere savaşmaktan ve yıkıma uğramaktan kurtuldu. Bununla teselli olmalısınız, Bayan Başkan.”

Rashelle sanki onu duymuyordu. “Yıllar boyu süren hazırlıklar bir gecede uçup gitti.” Yılgın ve yıkkın bir halde orada oturup kaldı, sanki birden yirmi yıl yaşlanmış gibiydi.

“Bir gecede olmuş olamaz,” dedi Dors. “Subaylarınız kandırıldıysa eğer, bu epey zaman almış olmalı.”

“Bu konuda Demerzel gerçekten çok usta, ben de onu çok hafife aldım. Nasıl yaptığını bilmiyorum... tehdit mi etti, rüşvet mi verdi, uzun uzun ikna mı etti? Gizlenmekte ve ihanet etmekte onun üstüne yok... bunu tahmin etmeliydim.”

Bir süre durakladıktan sonra devam etti. “Güçlerini açıkça üstümüze gönderseydi ne kadar adam gönderirse göndersin üstesinden gelmek hiç zor olmazdı. Ama Wye’a ihanet edeceklerini, bağlılık yeminlerini böylesine kolayca bir kenara atacaklarını nereden bilebilirdim?”

Seldon her zamanki gibi mantıksal bir çıkarım yaparak atıldı, “Ama sanırım bağlılık yeminini babanıza etmişlerdi, size değil.”

“Saçmalık,” dedi Rashelle sertçe. “Babam bana Başkanlık yetkilerini devrettiğinde yasal olarak böyle davranması gerekiyordu çünkü, onun adına edilen yeminler de

banası geçti otomatik olarak. Bu daha önce de oldu kaç kez. Yeni Başkan'a da yemin etme geleneği vardır, ama bu bir törenden ibarettir ve yasal bir gereklilik değildir. Subaylarım bunu biliyordu, ama unutmayı tercih ettiler. Benim kadın oluşumu bir bahane olarak kullandılar, çünkü İmparatorluğun intikamından korkarak tir tir titriyorlar; oysa sadık kalsalar ve asla alamayacakları rüşvetler için açgözlülükle beklemeseler böyle bir şey olmayacaktı... Ah Demerzel, bilseydim..."

Birden Seldon'a döndü. "Ama o seni istiyor. Bize senin için saldırdı."

Seldon ürkmüştü. "Niye ben?"

"Aptalca konuşma. Ben niye istediysen seni, o yüzden... seni bir araç olarak kullanmak için." İcini çekti. "En azından tümüyle ihanete uğramadım. Hâlâ bana sadık kalan askerler var... Çavuş!"

Çavuş Emmer Thalus, boyu posu düşünülürse biraz tuhaf kaçan yumuşak ve kısık adımlarla içeri girdi. Üniforması çok şıktı, o uzun bıyıklarını da iyice burmuştu.

"Bayan Başkan," dedi, selam verdikten sonra hazır ola geçerek.

Göründüğü kadarıyla, Hari'nin dediği gibi bir boğayı andırıyordu hâlâ... emirleri körü körüne uygulayan, değişen yeni durumdan habersiz bir adam olmaktan kurtulamamıştı.

Rashelle, Raych'e bakarak kederle gülümsedi. "Ya sen nasılsın, küçük Raych? Senden bir şeyler yapabileceğimi düşünmüştüm. Anlaşılan yapamayacağım."

"Merhaba, bayan... Başkan," dedi Raych beceriksizce.

"Ve sizden de bir şeyler yapmayı düşünmüştüm Dr. Seldon," dedi Rashelle, "o konuda da özür dilemeliyim. Yapamayacağım."

"Benim için üzülmeniz gerekmez, Madam."

"Ama öyle. Demerzel'in seni ele geçirmesine izin veremem. Bu çok büyük bir zafere olur onun için, en azından bunu engelleyebilirim."

"Onun için çalışmayacağım Madam, emin olun, sizin için yaptığımdan daha fazlasını yapmam ona da."

"Çalışma meselesi değil bu. Kullanılma meselesi. Hoşça kalın Dr. Seldon... Çavuş vur onu."

Çavuş hemen tüfeğini çekti, o anda Dors da bağırarak öne atıldı... ama Seldon da ona doğru uzanarak, dirseğinden yakaladı. Ümitsizce Dors'u geri çekmeye çalıştı.

"Geri çekil Dors," diye bağırdı, "yoksa seni öldürür. Beni öldürmeyecektir. Sen de Raych. Orada kal. Kıpırdama."

Seldon çavuşla karşı karşıya geldi. "Tereddüt ediyorsun Çavuş, çünkü beni vuramayacağını biliyorsun. On gün önce seni öldürebilirdim, ama öldürmedim. Çünkü zaman beni koruyacağına dair şeref sözü vermiştin."

"Ne bekliyorsun?" diye bağırdı Rashelle. "Onu öldürmeni söyledim Çavuş."

Seldon başka hiçbir şey söylemedi. Gözleri yuvalarından fırlayacakmış olan çavuşun karşısında dikildi, bu arada çavuş tüfeğini Seldon'ın başına doğrultmuş, kıpırdamadan duruyordu.

“Emri aldın!” diye bağırdı Rashelle.

“Şeref sözü vermiştin,” dedi Seldon sakince.

“Her iki durumda da şerefsiz oluyorum,” dedi Çavuş Thalys boğuk bir sesle. Eller yana düştü ve tüfeğin yere çarparken çıkardığı sesi duydular.

“Sen de ihanet ediyorsun demek!” diye bağırdı Rashelle.

Seldon daha kıpırdayamadan ve Dors da onu engellemek üzere atılamadan, Rashelle tüfeği kaptı ve çavuşa doğru çevirdi, sonra da emniyeti açtı.

Seldon daha önce tüfekle vurulan birini görmemişti. Silahın yüksek bir sesle patlamasını, ortalığı kan götürmesini beklemişti bir an. Ama bu Wye tüfeği, öyle bir şey yapmamıştı. Çavuşun iç organlarına ne yaptığını Seldon tam olarak bilemiyordu, ama çavuş yüzündeki ifadede bir değişiklik olmadan, hatta acıyla yüzünü bile buruşturamadan, birden çöküp kalmıştı, ölmüş olduğuna şüphe yoktu.

Sonra Rashelle tüfeği Seldon’a çevirdi, Seldon’ın artık bir sonraki ânı yaşama umudu bile kalmamıştı.

Ama çavuş yere düştüğü anda harekete geçen ilk kişi Raych olmuştu. Ellerini kollarını sallayarak, Seldon’la Rashelle’in arasına doğru koşturmuştu.

“Bayan, bayan,” diye bağıırıyordu. “Ateş etme.”

Bir an için Rashelle’in kafası karışmıştı. “Çekil oradan Raych. Sana zarar vermel istemiyorum.”

Dors’un ihtiyacı olan da, bu tereddüt ânıydı yalnızca.

Birden olduğu yerden fırlayarak, uzun bir sıçrayışla Rashelle’in üzerine atıldı. Rashelle bir çığlık atarak devrildi ve tüfek bir kez daha yere düştü.

Tüfeği kapan Raych oldu.

Seldon derin bir nefes aldı ve titreyerek, “Raych, tüfeği bana ver,” dedi.

Ama Raych geri çekildi. “Onu vurmay’can, de mi, Bay Seldon? Bana iyi davrandı o.”

“Kimseyi vurmuyacağım Raych,” dedi Seldon. “Çavuşu vurdu ve beni de vurabilirdi, ama sana zarar vermemek için ateş etmedi, biz de bu yüzden onu vurmuyacağız.”

Şimdi de Seldon yere oturmuştu, tüfeği elinde gevşekçe tutuyordu, bu arada Dors da çavuşun belindeki diğer kılıftan sinir kamçısını alıyordu.

Birden yeni bir ses duyuldu. “Ben onu hallederim artık, Seldon.”

Seldon başını yukarı kaldırdı ve birden neşeyle, “Hummin!” diye bağırdı. “Nihayet!”

“Bu kadar sürdüğü için üzgünüm Seldon. Çok işim vardı. Nasılsınız Dr. Venabili? Anladığım kadarıyla bu Mannix’in kızı Rashelle. Ama bu oğlan da kim?”

“Raych, Dahl’dan genç bir arkadaşımız,” dedi Seldon.

İçeri askerler girdi, Hummin’den gelen küçük bir işaretle, Rashelle’i saygıyla yerden kaldırdılar.

Dors, gözlerini ondan ayırmadan, elleriyle üstünü başını silkti ve üzerindeki bluzunu düzeltti. Seldon birden hâlâ bornozuyla olduğunu fark etti.

Rashelle kibirli bir ifadeyle askerlerin elinden kurtuldu, sonra da Hummin'i işaret ederek, "Bu kim?" diye sordu Seldon'a.

"Chetter Hummin," dedi Seldon. "Arkadaşım ve bu gezegendeki koruyucum."

"Koruyucun mu?" Rashelle deli gibi gülmeye başladı. "Seni aptal! Seni salak! (adam Demerzel ve Venabili denen o kadına biraz dikkatli bakarsan, onun da bunun farkında olduğunu anlarsın. Baştan beri kafes iindeymişsin, benim yanımda olduğundan daha beter hem de!"

Hummin'le Seldon o gün öğle yemeğini birlikte yemişlerdi, sadece ikisiydiler ve yemek boyunca bıktırıcı bir sessizlik içinde kalmışlardı uzun süre.

Ancak yemeğin sonuna doğru Seldon harekete geçmeye karar vermiş ve neşeli bir sesle, "Peki efendim," demişti, "şimdi size nasıl hitap edeyim? Ben sizi hâlâ Chette Hummin olarak görüyorum, ama diğer kişiliğinizi bir şekilde kabul etsem bile, size Eto Demerzel diyemem. Oradaki konumunuz açısından bir unvanınız olmalı, ama ben bilmiyorum. Söyleyin."

"Bana Hummin diyebilirsin," dedi diğeri ciddi bir ifadeyle, "seni rahatsız etmezse elbette. Ya da Chetter da diyebilirsin. Evet, ben Eto Demerzel'im, ama sana göre de Hummin'im. Aslına bakarsan, ikisi de birbirlerinden ayrı şeyler değil. İmparatorluğun çökmek ve yıkılmak üzere olduğunu daha önce de söylemiştim. İki kimliğimle de buna inanıyorum. Bu çöküş ve yıkılışı önlemek için, ya da eğer bunlar gerçekleşecekse, bir yeniden doğuş ve canlanış olması için istemiştim psikotarihi. Buna da iki kimliğimle birden inanıyorum."

"Ama ben zaten elindeydim... yani Majesteleri İmparatorla görüştüğümde sen de yakınlardaydın sanırım."

"Cleon'la görüştüğünde. Evet, öyleydim."

"O zaman da benimle görüşebilirdin öyleyse, Hummin olarak görüştüğün zamanki gibi."

"Peki ne elde edebilirdim? Demerzel olarak, pek çok işim var. Cleon'la uğraşman gerekiyor, iyi huylu, ama pek becerikli bir hükümdar değil, elimden geldiğince hata yapmasını engellemek zorundayım. Trantor'u ve İmparatorluğun kalanını yönetirken üstüme düşenleri yerine getirmek zorundayım. Ve şimdi senin de gördüğün gibi, Wye'in kötü bir şeylere yol açmaması için elimden geleni yapmak zorundayım."

"Evet, farkındayım," diye mırıldandı Seldon.

"Kolay bir görev değil bu, neredeyse başarmıyordum. Mannix'le son derece dikkatli bir satranç oyunu oynayarak yıllarca uğraştım, her hamlesine karşı bir hamle geliştirmeye çalıştım. Ama daha hayattayken, yetkilerini kızına devredeceği hiç aklıma gelmemişti. Kızını incelememiştim hiç ve onun bu kadar dikkatsiz davranmasına hazırlıklı değildim. Babasının aksine o iktidarı hep elinde göreceği şekilde yetiştirilmişti, sınırlarının olabileceğini bile bilmiyordu. Sizi yakaladı ve hazırlık yapamadan harekete geçmeye zorladı beni."

"Beni neredeyse kaybediyordun. İki kez üzerime bir tüfek doğrultuldu."

"Biliyorum," dedi Hummin başını sallayarak. "Seni Üstyaka'daki o olayda da kaybedebilirdik... onu da tahmin edememiştim."

"Ama daha asıl soruma yanıt vermedin. Sen kendin Demerzel olduğun halde, niye Demerzel'den kaçmam için beni Trantor'a saldın?"

“Cleon’a psikotarihin tamamen kuramsal bir şey olduğunu anlatmıştın, pratikte hiçbir yararı olmayan matematiksel bir oyun olduğunu yani. Bu gerçekten böyle olabilirdi, ama sana resmi sıfatımla yaklaşıyordum, sen öyle olduğuna inanmaya devam edebildin. Yine de psikotarih fikri hoşuma gitmişti. Sonuçta gerçekten bir oyun olup olmadığını merak ettim. Şunu bilmelisin, ben seni kullanmak değil gerçekten, pratik anlamda uygulanabilecek bir psikotarih olup olamayacağını öğrenmek istiyordum.

“Böylece, senin de dediğin gibi, seni Demerzel’den kaçman için Trantor’a saldırdım, korkunç Demerzel sürekli bir adım gerinde seni izliyor olacaktı. Bunun senin konsantre olmanı sağlayacağını düşünmüştüm. Psikotarihi önemli ve matematiksel bir oyundan başka bir şey haline getirecekti. İmparator’un dalkavuğu Demerzel için yapmayabilirdin, ama içten ve idealist bir adam olan Hummin için en azından bir deneyebilirdin. Hem Trantor’un farklı yerlerini de görmüş olurdun, bu da işine yarayabilirdi, uzaklardaki bir gezegende fildişi kulende, etrafında sadece matematikçi arkadaşlarıyla yaşamandan daha çok işe yarayacağı kesindi. Peki haklı mıydım? Bir ilerleme sağladın mı?”

“Psikotarih konusunda mı?” diye sordu Seldon. “Evet, sağladım Hummin biliyorsun sanıyordum.”

“Nereden bilebilirdim?”

“Dors’a söyledim.”

“Ama bana söylemedin. Neyse şimdi söylüyorsun ya. Güzel bir haber bu.”

“Tam anlamıyla değil,” dedi Seldon. “Sadece bir adım attım. Ama sonuçta bir adım işte.”

“Matematikçi olmayan birine anlatabileceğin türden bir adım mı bu?”

“Sanırım. Biliyorsun Hummin, baştan beri psikotarihi her biri ortalama olarak dört yüz milyon kişiden oluşan yirmi beş milyon gezegenin birbiriyle etkileşimi içinde düşünüyordum. Bu çok fazlaydı. Bu kadar karmaşık bir şeyi çözümlenmek mümkün değil. Bunu başarmak istiyorsam, psikotarihi kullanılabilir hale getirmenin bir yolu olacaksa eğer, öncelikle daha basit bir sistem bulmalıydım.

“Bu yüzden zamanda geri giderek, tek bir dünya olduğu dönemle, galaksinin kolonileştirilmesinden önceki karanlık çağda insanlığın tek bir dünyada yaşadığı dönemle ilgilenmem gerektiğini düşündüm. Mycogen’de Aurora dedikleri bir ilk dünya var, Dahl’da da Arz dedikleri bir ilk dünyadan söz ettiklerini duydum. İkisinin de farklı isimler altında aynı dünya olduğunu düşündüm, ama en azından bir noktada, önemli bir noktada birbirlerinden ayrılıyorlardı. Gerçi bunun bir önemi yoktu. İkisi hakkında da pek bir şey bilinmiyordu, bilinenler de efsaneye karışmıştı, yani bu bilgilere dayanarak bir psikotarih bilimi kurmak pek mümkün değildi.”

Soğuk meyve suyundan bir yudum almak için durakladı, bu arada gözlerini Hummin’den ayırmıyordu.

“Ee?” dedi Hummin. “Sonra?”

“Bu arada, Dors bana benim bacaktaki-el-hikâyesi dediğim bir şey anlatmıştı. Öyle önemli bir şey değildi, sadece eğlenceli ve biraz da abes bir hikâyeydi. Ama bu hikâyeden sonra Dors, farklı dünyalarda ve Trantor’un farklı bölgelerinde, cinsellik hakkında tamamen farklı tutumlar ve adetler olduğunu söylemişti. Yirmi beş, dünya yerine, yirmi beş milyon artı sekiz yüz dünyayla baş etmem gerektiğini düşünmüştüm kendi kendime. Önemsiz bir fark gibi görünüyordu, ben de bunu unuttum ve bir daha düşünmedim.

“Ama İmparatorluk Bölgesi’nden Streeling’e, oradan Mycogen’e, Dahl’a ve sonunda Wye’a doğru yolculuk ettikçe, bu bölgelerin ne kadar farklı olduklarını kendi gözlerimle gördüm. Trantor’u tek bir dünya olarak değil, bir araya gelmiş bir grup dünya olarak görmeye başladım giderek, ama hâlâ asıl önemli noktayı yakalayamamıştım.

“Ancak Rashelle’i dinlediğimde fark ettim... gördüğün gibi, sonunda Wye’ın beni ele geçirmesi ve Rashelle’in aceleciliğinin, bir kısmını da bana yüklediği boyundarı büyük işlere kalkışmasına neden olması bir işe yaradı. Dediğim gibi Rashelle’i dinlediğimde, onun istediğinin sadece Trantor ve birkaç komşu dünya olduğunu söyledi. Burasının kendi içinde bir imparatorluk olduğunu söyledi, diğer dünyaları da ‘uzak bir hiçlik’ olarak niteledi.

“İşte o anda, uzun zamandır düşüncelerimin içinde barınan şeyi fark ettim. Biryandan, Trantor olağanüstü büyüklükte ve karmaşıklıkta bir toplum yapısına sahipti, çünkü sekiz yüz küçük dünyadan oluşan kalabalık bir dünyaydı. Bu psikotarihi anlamlı hale getirebilecek kadar karmaşık bir sistemdi ve bütün İmparatorlukla kıyaslandığında pratik olacak kadar da küçüktü.

“Ya dış gezegenler? Yirmi beş milyon dünya? Onlar ‘uzak bir hiçlikten’ ibaretti. Elbette Trantor’u etkiliyor ve Trantor’dan etkileniyorlardı, ama bunlar ikinci etkilerdi. Sadece Trantor’u kullanarak psikotarihi işler hale getirebilirim öncelikle dış gezegenlerin ikincil önemdeki etkileri sonradan yapacağım düzeltmeler sırasında eklenebilirdi. Anlıyor musun? Psikotarihi pratik olarak kurabileceğim tek bir dünya arıyordum, ama onu ta uzak geçmişte arıyordum, oysa bütün bu süre boyunca dünya ayaklarımın altındaydı.”

Hummin açık bir şekilde rahatlamıştı, keyifle, “Harika!” dedi.

“Ama bundan sonrası daha önemli, Hummin. Trantor’u yeterince ayrıntılı olarak incelemeliyim. Bunun için gereken matematik formülleri geliştirmeliyim. Eğer şanslıysam ve uzun bir ömür sürersem, ölmeden bütün yanıtları bulabilirim. Ben bulamazsam, benden sonra gelenler bulacaktır. Psikotarih tam anlamıyla ortaya çıkmadan önce İmparatorluğun çökmesi ve paramparça olması da mümkün ama.”

“Sana yardım etmek için elimden geleni yapacağım.”

“Biliyorum,” dedi Seldon.

“Demek benim Demerzel olduğumu bildiğin halde bana güveniyorsun?”

“Kesinlikle. Sonuna dek. Ama aslında Demerzel olmadığını bildiğim için

güveniyorum.”

“Ama öyleyim,” dedi Hummin ısrarla.

“Değilsin. Demerzel kimliğin, Hummin kimliğin kadar gerçekten uzak.”

“Ne demek istiyorsun?” Hummin gözlerini kocaman açtı ve Seldon’dan biraz geri çekildi.

“Diyorum ki, ‘Hummin’ ismini seçmen biraz ironik bir rastlantıydı. ‘Hummin’ ‘insan’ kelimesinin yanlış telaffuzundan geliyor, değil mi?”

Hummin yanıt vermedi. Seldon’a bakakalmıştı.

“Çünkü sen bir insan değilsin, Hurnmin/Demerzel,” dedi Seldon sonunda. “Sen bir robotsun.”

19. KISIM

DORS

SELDON, HARI— ... Onu sadece psikotarih bilimiyle ilişkisi içinde düşünmek, toplumsal değişimler matematiğinin cisimleşmiş hali olarak görmek âdet haline gelmiştir. Kendisinin de bunu desteklediğine kuşku yoktur, çünkü makalelerinde psikotarihle ilgili çeşitli sorunları nasıl çözdüğünü asla yazmamıştır. Fikirlerinin ani bir esinle ortaya çıktığını düşünmemiz gerekir, çünkü kendisi bu konuda hiçbir şey söylemez. Fikirlerine ulaşırken hangi karanlık yollarda gezindiğini ya da ne tür yanlışlar yaptığını da anlatmaz.

... Özel yaşamına gelince, bu konu tamamen belirsizdir. Anne babası ve kardeşleri hakkında elimizde birkaç ipucu bulunmaktadır, ama o kadar. Oğlu Raych'i Seldon'ın evlat edindiğini biliyoruz, ama bunun nasıl gerçekleştiği hakkında elimizde bilgi yoktur. Eşine gelince, onun da sadece var olduğunu biliyoruz. Açıkçası, Seldon psikotarih dışında tam bir gizem olmayı tercih etmiştir. Sanki sadece psikotarih üzerinde çalıştığını, bunun dışında hiç yaşamadığını düşünmüştür, ya da öyle düşünülmesini istemiştir.

GALAKTİK ANSİKLOPEDİ

91

Hummin sakince oturmaya devam etmişti, tek bir kası bile kımıldamamıştı ve hâlâ Hari Seldon'a bakıyordu. Seldon'sa konuşma sırasının Hummin'de olduğunu düşündüğü için bekliyordu.

“Bir robot mu? Ben mi?” dedi Hummin sadece. “Robot derken, Mycogen'dek Mukaddeshane'de gördüğün nesne gibi bir şey kastediyorsun sanırım.”

“Tam olarak değil,” dedi Seldon.

“Nasıl yani? Metal mi değil? Cilalı bir şey mi değil? Cansız bir taklit mi değil? Hummin bunları söylerken hiç de dalga geçer gibi görünmüyordu.

“Hayır. Yapay yaşamın, metalden olması gerekmez. Ben görünüşüne bakarak bir insandan ayrılamayan bir robottan bahsediyorum.”

“Ayrılamıyorsa Hari, sen nasıl ayırıyorsun peki?”

“Görünüşüne bakarak değil.”

“Açıkla.”

“Hummin, senin Demerzel halinden kaçışım sırasında, iki eski dünya hakkında öyküler dinlemiştim, daha önce söylediğim gibi... Aurora ve Arz. İkisinden de tek dünya ya da ilk dünya olarak söz ediliyordu. Her iki durumda da robotlardan söz ediliyordu, ama bir fark vardı.”

Seldon düşünceli bir şekilde karşısındaki adama baktı. Eğer bir şekilde öyleyse, kendisinin bir insandan daha az —ya da daha çok— bir şey olduğunu itiraf edip etmeyeceğini merak ediyordu. “Aurora'dan söz edenler,” dedi, “görevini yerine getirmeyen dönek bir robot olduğundan söz ediyorlardı. Ama Arz'dan söz edenler, kahraman bir robottan, kurtuluşu simgeleyen bir robottan bahsediyorlardı. Bu ikisinin de aynı robot olduğunu öne sürmemiz çok mu saçma olur?”

“Öyle miydi?” diye mırıldandı Hummin.

“Ben de bunu düşünüyordum, Hummin. Arz ve Aurora'nın, aynı zamanda var olan farklı dünyalar olduğunu düşünmüştüm. Mycogenliler'in kibrine ve üstünlük taslamalarına bakarak, Aurora'nın ilk dünya olduğunu ve kendilerinden türeyen —

ya da belki yozlaşan— Arzlılar'ı bu yüzden küçümsediklerini düşünebilirdim.

“Diğer yandan, bana Arz'dan bahseden Rittah Ana da, Arz'ın insanlığın ilk yuvas olduğundan çok emin gibiydi ve Mycogenliler'in, onların tuhaf efsanelerine ihtiyaç duymayan katrilyonlarca insanın yaşadığı bu koca galaksideki o ufacık ve diğerlerinden soyutlanmış yerleri düşünülürse, Arz gerçekten ilk dünya olabilirdi ve Auroralılar da onların sapkınlığa düşmüş torunları olabilirdi. Hangisi olduğunu bilmiyorum, ama düşündüklerimi anlatıyorum, böylece sonunda ulaştığım çıkarımları anlayabilirsin.”

Hummin başını salladı. “Ne yapmak istediğini anlıyorum. Devam et lütfen.”

“Bunlar düşman dünyalardı. Rittah Ana bunu açıkça söylemeye çalışıyor gibiydi. Aurora'yı temsil ettiklerini düşündüğüm Mycogenliler'i ve Arz'ı temsil ettiklerini düşündüğüm Dahl'lıları kıyasladığımda, hangisi ilk olursa olsun, Aurora'nın daha gelişmiş ve daha başarılı robotlar üretebilen, hatta görünüşleri açısından insanlardan ayrılamayan robotlar üretebilen dünya olduğunu çıkarmıştım. Aurora'da böyle bir robot tasarlanmış ve üretilmiş olmalıydı. Ama o bir dönektir, Aurora'nın tarafını tutmaktan vazgeçmişti. Arzlılar'a göre ise bir kahramandı, öyleyse Arz'ın saflarına katılmış olmalıydı. Bunu niçin yaptığını, amacının ne olduğunu bilemiyorum.”

“O makinenin bunu niçin yaptığını, amacının ne olduğunu demek istiyorsun sanırım.”

“Belki, ama sen karşımda otururken,” dedi Seldon, “ondan bir makine olarak söz etmek zor görünüyor. Rittah Ana, bu kahraman robotun —ona göre kahraman olan bu robotun— varlığını hâlâ sürdürdüğüne ve ihtiyaç duyulduğunda geri geleceğine inanıyordu. Bana göre de ölümsüz bir robotun olmaması için bir neden yoktu, yani yıpranan parçaları değiştirildikçe ölümsüz kalan bir robotun demek istiyorum.”

“Beyni bile mi?”

“Beyni bile. Robotlar hakkında öyle çok şey bilmiyorum, ama sanırım eskisindeki bilgiler yeni beyne aktarabiliyordur... Rittah Ana tuhaf zihinsel güçlerden de söz etmişti... ben de öyle olabileceğini düşündüm. Bazı açılardan romantik bir adam sayılabilirim, ama bir robotun sadece bir taraftan öbürüne geçti diye tarihin tüm akışını değiştirebileceğine inanacak kadar da romantik değilim. Bir robot Arz'ın zaferini ve Aurora'nın yenilgisini kesin kılamazdı... bu robotun tuhaf ve garip bir özelliği olmadığı sürece elbette.”

“Hari burada efsanelerle uğraştığının farkında mısın, yüz yıllar ve bin yıllar boyunca bozulmuş efsanelerle, hatta son derece sıradan olayları bile doğüstücü bir perdenin arkasında bambaşka bir hale getiren efsanelerle? Sadece insan biçiminde olmakla kalmayan, üstelik sonsuza dek yaşayan ve zihinsel güçlere sahip bir robot olduğuna inanabiliyor musun? Yoksa insanüstü varlıklara mı inanmaya başladın?”

“Efsanenin ne olduğunu biliyorum, onlara kanacak ve peri masallarına inanacak biri değilim. Yine de, kendi gözlerimle gördüğüm ve yaşadığım bazı olayları

düşünecek olursam...”

“Örneğin?”

“Hummin seninle tanıştığım andan beri sana güveniyorum. Evet, bana yardım etmen gerekmediği halde, o kabadayılarla dövüşmeme yardım ettin ve bu beni sana yaklaştırdı, çünkü o günden bu yana onları senin kiraladığını, senin emirlerine göre davrandıklarını aklıma bile getirmedim... ama bunu geçelim.”

“Hayır,” dedi Hummin, sonunda sesinde eğlenir gibi bir hava vardı.

“Sana güvendim. Eve, Helicon’a dönmemeye ve Trantor’un bir bucağından başka bir bucağına dolanmaya kolayca ikna ettin beni. Bana söylediğin her şeyi sorgulamadan kabul ettim. Kendimi tamamen senin ellerine bıraktım. Şimdi geri dönüp bakınca, kendimi tanıyamıyorum. Ben bu kadar kolay güdülen bir adam değilim, ama öyle davrandım. Dahası, kendi karakterimin bu kadar dışına çıktığımı bile fark etmedim.”

“Kendini en iyi sen tanırsın elbette, Hari.”

“Sadece ben de değildim. Dors Venabili gibi, kendine ait bir kariyeri olan güzel bir kadın, benimle birlikte kaçışıma katılmak için niye kendi kariyerini tehlikeye atıyordu ki? Niye beni korumak için kendini tehlikeye atıyor, beni koruma görevini bir tür kutsal görev olarak görüyor ve böyle bir durumda başka bir şey düşünmüyordu? Sadece ondan böyle yapmasını istediğin için mi?”

“Ama istedim, Hari.”

“Yine de, Dors bana sadece biri istediği için yaşamında bu kadar radikal bir değişiklik yapacak biri gibi gelmiyor. İlk görüşte bana âşık olduğunu ve elinden başka bir şey gelmediğini de düşünemiyorum. Aslında bunu isterdim, ama o — şimdi açık açık söylüyorum— bana göre kendisine çok daha hakim.”

“Mükemmel bir kadın o,” dedi Hummin. “Seni suçlayamam.”

Seldon devam etti. “Dahası, nasıl oluyor da Güneşin Efendisi On Dört gibi bir kibirliler kralı, tıpkı kendisi gibi kibirleri yüzünden burunlarının ucunu göremeyen bir sürü insanın yöneticisi olan biri, Dors ve benim gibi eloğullarını aralarına alıp, bize de Mycogenliymişiz gibi davranmayı kabul edebiliyor? Bütün kurallarına karşı geldiğimiz, kutsal gördükleri şeylere saygısızlık ettiğimiz halde, nasıl oldu da onu bizi bırakmaya ikna edebildin?”

“O anlamsız önyargılarıyla Tisilver’ları bizi evlerine almaya nasıl ikna edebildin? Koca dünyada her yerde nasıl evindeymiş gibi davranabiliyorsun, herkesle arkadaş olup, bütün farklarına rağmen, herkesi etkileyebiliyorsun? Aynı şekilde, Cleon’u istediğin gibi davranmaya nasıl ikna ediyorsun? Cleon o kadar uysal ve yumuşak başlı olsa bile, anlatılanlara göre kaba ve aklına eseni yapan bir tiran olan babasını nasıl kontrol ettin? Bütün bunları nasıl yaptın?”

“En önemlisi de, Wye Başkanı Mannix IV uzun yıllar boyunca çalışarak eşi benzer olmayan bir ordu, her açıdan mükemmel bir ordu kurduktan sonra, nasıl oluyor da kızı kullanmaya kalktığı anda, ordusu paramparça olabiliyor? Onların da dönem

olmalarını nasıl sağladın, tıpkı senin gibi?”

“Bu benim farklı türden insanlarla nasıl uğraşılacağımla ilgili anlayışlı bir insan olduğumu, gereken insanlara iyilikler yapabilecek bir konumda bulunduğumu, hem bu insanların gerekirse daha ileride de iyilik yapabilecek bir konumda olduğumu bildiklerini gösteriyor olamaz mı? Yaptıklarımın hiçbiri doğüstü olmamı gerektiriyormuş gibi görünmüyor.”

“Hiçbiri mi? Wye ordusunu etkisiz hale getirmen de mi?”

“Bir kadına hizmet etmek istemediler.”

“Yıllardır, Mannix öldüğünde onun yerini Rashelle’in alacağını ve yeni valiler olacağını biliyorlardı, ama bundan rahatsızlık duymadılar... ta ki sen bu rahatsızlığı ortaya çıkarana dek. Dors bir keresinde senin ikna gücünün çok yüksek olduğunu söylemişti. Öylesin de. Herhangi bir insanın ikna gücünden çok daha yüksek. Ama tuhaf zihinsel güçleri olan ölümsüz bir robotun ikna gücüyle kıyaslandığında, güçleriniz arasında pek fark yok... Ne dersin Hummin?”

“Ne dememi bekliyorsun, Hari?” dedi Hummin. “Bir robot olduğumu kabul etmemi mi? Sadece görünüşte bir insan olduğumu kabul etmemi mi? Ölümsüz olduğumu kabul etmemi mi? Hele zihinsel güçleri olan bir süper insan olduğumu!”

Seldon masanın karşısındaki Hummin’e doğru eğildi. “Evet Hummin, öyle Senden bana gerçeği söylemeni bekliyorum ve biraz önce söylediklerinin gerçek olduğuna da eminim. Sen, Hummin, Rittah Ana’nın Da-Nee dediği robotsun, Ba Lee’nin arkadaşı. Kabul etmelisin. Başka seçeneğin yok.”

Sanki kendilerine ait küçük bir evrende oturuyor gibiydiler. Wye'in göbeğinde, İmparatorluk orduları Wye ordusunun silahlarını alırken, onlar orada sakince oturuyorlardı. Bütün Trantor'un —belki de bütün galaksinin— izlediği olayları ortasında, dış dünyadan tamamen soyutlanmış kendi alanlarında Seldon'la Hummin kendi satranç oyunlarını oynuyorlardı... Seldon yeni bir gerçekliği kabul ettirmek için bastırdıkça bastırıyor, Hummin bu yeni gerçekliği kabul etmemek için elinden geleni yapıyordu.

Seldon birilerinin araya girmeye kalkacağından falan korkmuyordu. İçinde buldukları alana kimsenin girmeyi bile düşünemeyeceğinden, Hummin'in —hayır, robotun— güçlerinin, oyun bitene kadar herkesi uzakta tutacağından emindi.

“Sen son derece zeki bir insansın, Hari,” dedi Hummin sonunda, “ama niye bir robot olduğumu kabul etmem gerektiğini anlamadım, niye başka seçeneğim olmadığını da. Söylediğin her şey doğru olabilir —kendi davranışın, Dors'un davranışı, Güneşin Efendisi'nin, Tisilver'ların, Wye'lı generallerin davranışları— hepsi senin dediğin gibi olmuş olabilir, ama öyle olması senin bu olaylar hakkındaki yorumunun doğru olmasını gerektirmez. Bütün bu olanların gayet doğal bir açıklaması olabilir. Sana söylediklerime inandığın için bana güvenmiş olabilirsin, Dors bir tarihçi olarak psikotarihin çok önemli olduğuna inandığı için seni korumak istemiş olabilir, Güneşin Efendisi'nin ve Tisilver'ların bana senin bilmediğin borçları olabilir, Wye'lı generaller de sadece bir kadının emirlerine uymak istememiş olabilirler. Niye doğaüstüne kaçmamız gereksin ki bu olayları yorumlarken?”

“Bak Hummin,” dedi Seldon, “İmparatorluğun çökmek üzere olduğuna gerçekten inanıyor musun ve bunu engellemek ya da en azından çöküşü biraz yavaşlatmak için bir şeyler yapılmadan buna izin verilmemesi önemli mi senin için?”

“Öyle.” Seldon onun doğru söylediğini bir şekilde hissetmişti.

“Benim psikotarihin ayrıntılarını geliştirmemi istiyor ve bunu kendinin yapamayacağını düşünüyor musun?”

“Ben bunu yapamam.”

“Arada bir kendimden şüpheye düşsem de, psikotarihi sadece benim geliştirebileceğime inanıyor musun?”

“Evet.”

“Öyleyse bana ne şekilde olursa olsun yardımcı olmalısın, buna zorunlusun yani.”

“Evet.”

“Kişisel duygular —bencilce düşünceler— bu konuda bir rol oynayamaz, değil mi?”

Hummin'in ciddiyetini koruyan yüzünde bir gülümseme belirdi bir anlığına, Seldon bir an için Hummin'in sakin tavrının ardında aslında inanılmaz bir

yorgunluk olduğunu fark eder gibi oldu. “Ne kişisel duygulara, ne bencilce düşüncelere önem verdiğim koca bir kariyerim var,” dedi.

“O zaman bana yardım etmelisin. Psikotarihi sadece Trantor üzerinde geliştirebilirim, ama zorluklarla da karşılaşabilirim. Bu zorlukların üstesinden gelebilirim, ama bazı önemli gerçekleri bilsem çok daha kolay olurdu. Örneğin, insanlığın doğduğu ilk dünya Arz mı, yoksa Aurora mıydı, ya da bambaşka bir dünya mı? Arz’la Aurora arasında ne tür bir ilişki vardı? Galaksiyi onlardan biri mi kolonize etti, yoksa ikisi de mi? Sadece biriye, niye diğeri değil? Her ikisiyse, bu sorunu nasıl çözdüler? İkisinden de gelen dünyalar var mı, yoksa bütün dünyalar sadece birinden mi geliyor? Robotlardan niye vazgeçildi? Niye başka bir dünya değil de Trantor, İmparatorluk tahtı oldu? Bu arada Arz’a ve Aurora’ya ne oldu? Şu anda sorabileceğim binlerce soru var, devam edersem yüz bin tane daha bulabilirim. Benim bu soruların yanıtlarını bilmediğim için görevimi yerine getirememeye izin verecek misin Hummin, yanıtları vererek bana yardım etme şansın varken?”

“Robot ben olsaydım bile, beynimde milyonlarca farklı dünyanın yirmi bin yıllık tarihini taşıyacak kadar yer olur muydu?”

“Robot beyinlerinin kapasitelerini bilmiyorum. Seninkinin kapasitesini de bilmiyorum. Ama beyninin kapasitesi yetersizse bile, beyninde tutamadığın bilgileri, daha sonra yeniden kullanabileceğin şekilde, güvenli bir yere kaydetmiş olmalısın. Eğer bu bilgilere sahipsen, benim de onlara ihtiyacım olduğuna göre, nasıl olur da isteğimi reddedip, bilgilerini benimle paylaşmaktan kaçınırsın. Kaçınamayacaksan, bir robot, o dönem robot olduğunu nasıl inkâr edersin?”

Seldon koltuğuna yaslandı ve derin bir nefes aldı. “Şimdi bir kez daha soruyorum Sen o robot musun? Psikotarihi istiyorsan, bunu kabul etmen gerek. Robot olduğunu kabul etmez ve öyle olduğuna dair beni ikna etmeyi başarırırsan, o zaman geliştireceğim psikotarih bilimi de çok daha dar kapsamlı olacaktır. Yani her şey sana kalmış. Sen bir robot musun? Sen Da-Nee’ misin?”

Hummin istifini hiç bozmadan, her zamanki haliyle, “Argümanlarına karşı çıkmam mümkün değil. Ben R. Daneel Olivaw’ım. ‘R’, robot için kullanılıyor.”

R. Daneel Olivaw yine sakin bir şekilde konuşmaya devam ediyordu, ama Seldon onun sesinde küçük bir değişiklik olduğunu düşünmüştü, sanki artık karşılıklı bir oyunda savunan tarafı oynamaya çalışmadığı için daha rahat konuşuyordu.

“Yirmi bin yıldır,” dedi Daneel, “ben onların öğrenmelerini istemediğim sürece kimse bir robot olduğumu tahmin edemedi. Bunun nedeni kısmen, insanların çok uzun zaman önce robotları yok etmelerinden dolayı pek çoğunun bir zamanlar böyle bir şeyin var olduğunu bile bilmemeleriydi. Kısmen de, ben insan duygularını fark edip, etkileyebildiğim içindi. Fark etme kısmında bir sorun çıkmıyor, ama iş etkilemeye gelince robot doğamdan kaynaklanan nedenlerle bazı zorluklar çıkıyor... ama istediğim zaman yapabiliyorum elbette. Böyle bir yeteneğim var, ama kullanmamaya çalışmam gerekiyor. Başka bir seçeneğim olmadığı zaman, araya girerek duyguları etkilemeye çalışıyorum. Etkilediğimde de, bu çoğunlukla, zaten orada olan bir duyguyu güçlendirmek oluyor. Buna bile gerek kalmadan amaçlarıma ulaşabiliyorsam, bundan da kaçınıyorum.

“Güneşin Efendisi'nin sizi kabul etmesi için onu kurcalamak gerekmedi... buna 'kurcalamak' diyorum farkındasın, çünkü pek hoş bir iş değil. Onu kurcalamam gerekmedi, çünkü zaten bana daha önceki olaylarda yaptığım iyiliklerden dolayı gönül borcu vardı ve gerçekten de onurlu bir adamdır o, sizin onda bulduğunuz bütün o tuhaflıklarına rağmen. İkinci kez ona göre kutsal bir mekâna saygısızlık ettiğinizde, biraz etkilemem gerekti, ama çok az etkiledim. Sizi zaten sevmediği İmparatorluk yetkililerine vermeye can atıyor değildi. Onun bu nefretini biraz daha artırdım, o da başka türlü kuşkulu bulacağı argümanlarımı kabul ederek, sizi benim gözetimime vermeye razı oldu.

“Seni de pek fazla kurcalamadım. Sen de İmparatorluk yetkililerinden pek hoşlanmıyordun. Çoğu insan böyle bu günlerde, İmparatorluğun yaşadığı çöküş ve bozulmada bunun çok önemli bir etkisi var. Hem psikotarih fikrinden, bu fikri bulmuş olmaktan dolayı çok gururlanıyordun. Bunun pratik bir çalışma alanı olabileceğini ispatlamayı istememen düşünülemezdi. Hem bu seni daha da gururlandırır.”

Seldon kaşlarını çatarak, “Affedersin, Robot Efendi,” dedi, “ama böylesine gururlu bir manyak olduğumun farkında değildim.”

“Hiç de gururlu bir manyak değilsin. İnsanın gururu tarafından yönlendirilmesinin ne takdir edilecek ne de işe yarayacak bir şey olmadığını biliyorsun, bu yüzden gururunu bastırmaya çalışıyorsun, ama öyle bakarsan yaşamayı sağlayanın kalp atışlarının olduğunu da kabul etmek istemeyebilirsin. Ne gururundan, ne bu gerçekten kaçabilirsin. Gerçi kendi akıl sağlığını korumak için gururunu kendinden gizliyor olabilirsin, ama benden gizleyemezsin. Ne kadar iyi gizlenmiş olursa olsun, orada olduğunu görebiliyorum. Tek yaptığım bunu birazcık

daha arttırmaktı, sonra Demerzel'den kaçmak için, daha biraz önce karşı çıktığın önlemleri almayı kabul edivermiştin. Ayrıca, birkaç saniye önce olsa küçümseyeceğin bir kararlılıkla, psikotarih üzerinde çalışmayı kabul edivermiştin.

“Başka bir şeye dokunma gereği duymamıştım, bu sayede benim bir robot olduğumu anlayabildin. Bunu tahmin edebilirdim ve engelleyebilirdim elbette, ama benim öngörülerimin ve becerilerimin de bir sınırı var. Hem bunu engellemediğim için üzgün de değilim, çünkü çok güzel argümanlarla kanıtladın ve benim kim olduğumu, sana nasıl yardım edebileceğimi bilmen senin için çok önemli.

“Sevgili Seldon, duygular insanların eylemleri için çok güçlü harekete geçiricilerdir, insanların kendileri bile bunun tam olarak farkına varamazlar, en ufak bir oynamayla neler yapılabileceğini ve benim bundan nasıl ısrarla kaçındığımı bilemezsin.”

Seldon nefessiz kalmış gibiydi, gururu tarafından yönlendirilen bir adam olarak görmeye çalışmış kendini ve bu düşünceden hiç hoşlanmamıştı.

“Niye kaçınıyorsun?”

“Çünkü fazla kaçırmak çok kolay olur. Rashelle'in, İmparatorluğu feodal bir anarşi içine sokmasına engel olmam gerekiyordu. Zihinleri etkilemekte biraz acele etseydim, kanın gövdeyi götürdüğü bir ayaklanmaya neden olabilirdim. Erkekler hep erkek... Wye'daki generallerin neredeyse hepsi de erkek. Bir erkeğin içinde, kadınlara karşı zaten uyur halde bulunan korkuyu ve öfkeyi uyandırmak pek zor olmadı ama. Bu, bir robot olarak benim tam anlayamadığım birtakım biyolojik nedenlerden kaynaklanıyor olmalı.

“Rashelle'in planlarını bozmak için, bu hisleri güçlendirmem yetti. Biraz daha fazla etkileseydim, istediğim şey olmazdı... yani kansız bir darbe. Askerlerim buraya geldiğinde, direnmemelerini istiyordum sadece, daha fazlasını değil.”

Daneel duraksadı, sanki kelimeleri seçmekte zorlanıyor gibiydi. “Pozitronik beynimin matematik ayrıntılarına girmek istemiyorum. Bu ayrıntıları ben pek anlayamıyorum, belki sen üzerinde yeterince düşünürsen anlayabilirsin daha sonra. Ama davranışlarımı yöneten Üç Robot Yasası var, bunlar geleneksel olarak şöyle sıralanır... ya da çok uzun zaman önce sıralanırdı:

“Bir. Bir robot, bir insana zarar veremez ya da hareketsiz kalarak bir insana zarar gelmesine izin veremez.

“İki. Bir robot, İlk Yasa'yla çatışmadığı sürece, insanlar tarafından verilen tüm emirleri yerine getirmelidir.

“Üç. Bir robot, İlk ya da İkinci Yasa'yla çatışmadığı sürece kendini korumalıdır.

“Ama... iki bin yıl önce bir arkadaşım vardı. Başka bir robot. Benim gibi değil İnsan olmadığı çok kolay anlaşılabilirdi, ama zihinsel güçlere asıl sahip olan oydu, ben de güçlerimi ondan aldım.

“Ona göre, bu üç yasadan daha genel bir yasa daha olmalıydı. Sıfır birden önce geldiği için buna Sıfırınca Yasa diyordu. Bu yasa şuydu:

“Sıfır. Bir robot insanlığa zarar veremez ya da hareketsiz kalarak insanlığa zarar gelmesine izin veremez.

“Öyleyse, İlk Yasa şu hale gelecekti:

“Bir. Bir robot, Sıfırınca Yasa’yla çatışmadığı sürece, bir insana zarar veremez ya da hareketsiz kalarak bir insana zarar gelmesine izin veremez.

“Diğer yasaların da benzer şekilde değiştirilmesi gerekiyordu. Anlıyorsun değil mi?”

Daneel onun yanıtını bekleyerek durakladı. “Anlıyorum,” dedi Seldon.

Daneel devam etti. “Sorun şu, Hari, bir insanı tanımak kolay. Herhangi bir insanın fark edebilirim. Bir insana neyin zarar vereceğini, neyin vermeyeceğini anlamak da kolay... en azından görece olarak. Ama insanlık nedir? İnsanlıktan söz ettiğimizde nereye bakmamız gerekiyor? İnsanlığa verilen zararı nasıl anlayacağız? Yaptığımız bir seçimin, bir bütün olarak insanlığa zararından çok yararı dokunduğunu nereden bilebiliriz? Sıfırınca Yasa’yı geliştiren robot öldü —tamamen eylemsiz hale geldi— çünkü insanlığı kurtaracağını tam olarak bilemese de, öyle olduğunu hissettiği bir hareketi yapmaya zorlandı. O eylemsiz hale gelince de, bütün galaksiyi korumak bana kaldı.

“O zamandan bu yana, bunun için çalışıyorum. Ama insanların neyin iyi olduğuna kendilerinin karar vermesi için, mümkün olduğunca az araya girdim. Onlar kumar oynayabilirdi, ama ben oynayamazdım. Onlar amaçlarına ulaşamayabilirlerdi, ben buna cesaret edemezdim. Bilmeden zarar verebilirlerdi, ama ben böyle bir durumda eylemsizleşirdim. Sıfırınca yasa, bilmeden verilen zararlara izin vermiyordu.

“Ama bazen, harekete geçmem gerekti. Hâlâ çalışıyor olmam, hareketlerimin ılımlı ve ihtiyatlı olduğunu gösteriyor. Ama, İmparatorluk bir çöküş içinde ve yıkılacak, artık daha fazla müdahale etmem gerekiyordu, on yıllardır Demerzel rolünü oynuyorum, hükümeti yöneterek yıkıntıları temizlemeye çalışıyorum... gördüğün gibi hâlâ çalışır haldeyim.

“Onuncu Yıl Toplantısı’nda o konuşmayı yaptığında, psikotarihin insanlık için neyin iyi, neyin kötü olduğunu anlamak için kullanılabilecek bir araç olduğunu fark ettim. Onunla, verdiğimiz kararlar eskisi kadar körlemesine olmayacaktı. Bu kararları insanların vermesine ve benim en acil durumlarda devreye girmeme de razıydım. Bu yüzden, Cleon’un senin konuşmandan haberdar olmasını ve seni huzuruna çağırmasını sağladım. Sonra, senin psikotarihin değerini kabul etmediğini duyunca, yine de bunu yapmanı sağlamak için bir yol bulmak zorunda kaldım. Anlıyorsun, değil mi Hari?”

Biraz gözü korkan Seldon, “Anlıyorum, Hummin,” dedi.

“Seni görme fırsatı bulduğum nadir zamanlarda, senin için Hummin olarak kalabilirim. Eğer istediğin bir bilgi olursa, benim bilgilerimin tümünü sana verebilirim, Demerzel kimliğimle de seni elimden geldiğince koruyacağım. Daneel

kimliğimdense kimseye söz etmemelisin.”

“Bunu istemem zaten,” dedi Seldon birden atılarak. “Senin yardımına ihtiyacın var, ben böyle bir şey yaparsam, senin planlarını engelleyerek her şeyi tehlikeye atmış olurum.”

“Evet, bunu istemeyeceğini biliyorum.” Daneel sanki yorgunmuş gibi gülümsedi. “Hem psikotarihi sadece senin geliştirdiğini söylemelerini isteyecek kadar kibirlisin. Bir robotun yardımına ihtiyaç duyduğunu kimsenin —ve hiçbir zaman— bilmesini istemezsin.”

Seldon kızardı. “Ben öyle değilim...”

“Ama öylesin, Hari, bunu kendinden bile gizlesen de. Hem önemli de, çünkü şimdi sendeki bu duyguyu biraz artırıyorum, böylece bir daha hiç kimseye benden bahsedemeyeceksin. Böyle bir şey aklına bile gelmeyecek.”

“Dors biliyor mu...” diye başladı Seldon.

“O beni tanıyor. Ama o da benim hakkımda başkalarıyla konuşamaz. Şimdi ikiniz de beni tanıdığınıza göre, kendi aranızda benden söz edebilirsiniz, ama başka kimseyle konuşamazsınız.”

Daneel ayağa kalktı. “Hari, yapmam gereken işlerim var. Kısa bir süre sonra Dors’la seni İmparatorluk Bölgesi’ne götürecekler...”

“Raych de benimle gelmeli. Onu ortada bırakmam. Bir de Yugo Amaryl isiminde genç bir Dahl’lı vardı...”

“Anlıyorum. Raych de seninle gelecek, istediğin başka arkadaşların varsa onlar da gelebilir. Hepinize gayet iyi bakılacak. Sen psikotarih üzerinde çalışmaya başlayacaksın. Yardımcıların da olacak. Gereken bilgisayarlar ve malzemeler de sağlanacak. Ben mümkün olduğunca karışmamaya çalışacağım, fikirlerinle ilgili olarak görevini tehlikeye düşürecek derecede önemli olmayan direnişlerle karşılaşırsan, bunlarla kendin ilgilenmen gerekecek.”

“Bekle Hummin,” diye atıldı Seldon. “Ya senin bütün yardımlarına ve benim çabalarımın karşın, psikotarihi pratik bir araç haline getiremezsek ne olacak? Başarısız olursam?”

Daneel yine kalktı. “O zaman, ikinci bir planım daha var. Başka bir dünyada, başka bir şekilde üzerinde çalıştığım ikinci bir plan. O da çok zor ve bazı açılardan psikotarihten bile radikal bir plan. O da başarısız olabilir elbette, ama iki yol birden olduğunda başarılı olma olasılığı daha yüksek olur.”

“Şunu unutma Hari! Kötü bir şeyin olmasını nasıl engelleyeceğimizi gösterecek bir cihaz yaparsan bir gün, iki tane birden yap, böylece biri bozulsa bile, diğeri çalışacaktır. İmparatorluk, yeni bir vakfın atacağı temeller üzerinde yeniden inşa edilecek. Bir tane olacağına iki tane olsun mümkünse.”

“Şimdi, gündelik işlerime dönmem gerekiyor, senin de kendi işlerine dönmen gerek. Sizinle ilgilenecekler.”

Başıyla son bir kez selam vererek, kalktı ve gitti.

Seldon onun arkasından bir süre üzgün üzgün baktı, sonra da, “Önce Dors’le konuşmalıyım,” dedi kendi kendine.

“Saray temizlendi,” dedi Dors. “Rashelle’e fiziksel bir zarar verilmeyecek. Sen de İmparatorluk Bölgesi’ne döneceksin, Hari.”

“Ya sen, Dors?” dedi Seldon gergin bir sesle.

“Sanırım ben de üniversiteye döneceğim,” dedi Dors. “Çalışmalarım öyle bekliyor, derslerim boş geçiyor.”

“Hayır, Dors, senin daha büyük bir görevin var.”

“Neymiş o?”

“Psikotarih. Bu projeyi sensiz gerçekleştiremem.”

“Elbette yapabilirsin. Ben matematikten hiç anlamam ki zaten.”

“Ama ben de tarihten anlamam... ikisine de ihtiyacımız var.”

Dors güldü. “Kuşkuluyum bundan. Matematikçi olarak sen türünün tek örneği sayılabilirsin, bir tarihçi olarak ben ise ancak sıradan bir tarihçi olabilen biriyim, özel bir yanımda yok. Psikotarihi geliştirirken gereken bilgileri sağlayacak benden çok daha iyi binlerce tarihçi bulabilirsin.”

“O zaman Dors, psikotarih için bir matematikçi ile bir tarihçiden fazlasına ihtiyaç duyduğumuzu açıklamama izin ver. Yaşam boyu sürececek bir problemle uğraşma iradesi de gerekiyor. Sen olmazsan, Dors, ben o iradeyi gösteremem.”

“Elbette gösterirsin.”

“Dors, benimle olmayacaksan, niye uğraşayım ki?”

Dors, Seldon’ın yüzüne düşünceli bir şekilde baktı. “Bu konuşmanın bir anlamı yok, Hari. Kuşkusuz bu kararı Hummin verecektir. O beni üniversiteye gönderiyorsa...”

“Göndermiyor.”

“Nereden biliyorsun?”

“Çünkü ona açıkça söyledim. Seni üniversiteye geri gönderirse, ben de Helicon’a döneceğim, İmparatorluk da yıkılırsa yıkılsın.”

“Ciddi olamazsın.”

“Ama öyleyim.”

“Hummin’in duygularını ayarlayıp, ben olmasam bile, seni psikotarih çalışmaya zorlayabileceğinin farkındasın, değil mi?”

Seldon başını salladı. “Hummin o kadar keyfi bir karar veremez. Onunla konuştum. Robot Yasaları dediği bir şeyler yüzünden insan zihnine pek fazla etki edebilmek istemiyor. Zihnimi seni yanımda istemeyeceğim bir hale getirmesi, onun göze alamayacağı türden bir risk olurdu. Diğer taraftan, bana dokunmaz ve sen de projede bana katılırsan, o zaten istediğini almış oluyor... psikotarihe ulaşması olasılığı, gerçek bir olasılık. Niye bununla yetinmesin ki?”

Dors başını salladı. “Kendine özgü nedenlerle bunu istemeyebilir?”

“Niye istemesin ki? Senden beni korumanı istemişti, değil mi Dors? Hummin bu

istekten vazgeçtiğini söyledi mi sana?”

“Hayır.”

“Öyleyse beni korumaya devam etmeni istiyor. Ben de senin beni korumanı istiyorum.”

“Neye karşı. Şimdi hem Demerzel, hem de Daneel kimliğiyle Hummin’in koruması altındasın zaten, bundan daha fazlasına ihtiyacın yok.”

“Galaksideki herkesin koruması altında olsam da, ben senin beni korumanı isterdim yine de.”

“Öyleyse beni psikotarih çalışmak için istemiyorsun. Seni korumamı istiyorsun sadece.”

Seldon’ın kaşları çatıldı. “Hayır! Niye sözlerimi çarpıtıyorsun sürekli? Niye zater bilmen gereken şeyi söylemem için beni zorluyorsun? Ne psikotarih için istiyorum seni, ne de korunmak için. Seni istiyorum... sadece seni. Gerçek nedeni duymak istiyorsan dinle bak, seni sen olduğun için istiyorum.”

“Beni tanımıyorsun bile.”

“Önemli değil. Umurumda değil... hem bir anlamda seni tanıyorum da. Senin düşündüğünden daha iyi hem de.”

“Öyle mi?”

“Elbette. Emirlerle uyuyorsun, benim için düşünmeden hayatını tehlikeye atıyorsun, sonuçlarını umursamıyorsun bile. Tenis oynamayı çok çabuk öğrendin. Bıçak kullanmayı daha da çabuk öğrendin, Marron’la dövüşürken kendini çok iyi korudun, insan-ötesi bir şekilde diyebilirim. Kasların inanılmaz derecede güçlü ve reflekslerin çok hızlı. Birilerinin odayı dinlediklerini anlayabiliyorsun ve Hummin’le bir iletişim aracına gerek kalmadan bağlantı kurabiliyorsun.”

“Peki bunlar ne anlama geliyor?” dedi Dors.

“Bana, Hummin’in R. Daneel Olivaw kimliğiyle taşıdığı görev imkansızmış gibi gelmişti. Tek bir robot bütün İmparatorluğu nasıl yönetebilir ki? Yardımcıları da olmalı.”

“Bu ortada ama. Milyonlarca yardımcısı vardır sanırım. Ben bir yardımcıyım. Sen bir yardımcısın. Ufaklık Raych bir yardımcı.”

“Sen farklı türden bir yardımcısın.”

“Nasıl yani? Hari söylesene. Kendi ağzınla söylediğinde, ne kadar saçma olduğunu daha kolay anlarsın.”

Seldon uzun uzun onu süzdü, sonra da yavaşça, “Söylemeyeceğim...” dedi. “Çünkü umurumda değil.”

“Gerçekten mi? Beni olduğum gibi mi kabul ediyorsun?”

“Seni nasıl kabul etmem gerekirse, öyle kabul ediyorum. Sen Dors’sun, başka ne olursan ol, dünyada senden başka bir şey istemiyorum.”

“Hari ben olduğum şey olduğum için, senin iyiliğinden başka bir şey isteyemem, ama şimdi bana öyle geliyor ki, başka bir şey olsaydım bile, senin iyiliğini isterdim.”

Bence senin için iyi bir seçim değilim.”

“Benim için iyi mi kötü mü olacak, umurumda değil.” Hari gözlerini yerden ayırmadan ona yaklaştı, bundan sonra söyleyeceği cümleyi tartmaya çalışıyordu zihninde. “Dors, hiç öpüştün mü?”

“Elbette, Hari. Bu toplumsal yaşamın bir parçası ve ben de toplum içinde yaşıyorum.”

“Hayır, hayır! Bir erkekle öpüştün mü gerçekten? Yani tutkulu bir şekilde demek istiyorum?”

“Evet, Hari. Öpüştüm.”

“Hoşuna gitti mi?”

Dors duraksadı bir an. “O şekilde öpüştüğümde, sevdiğim bir arkadaşımı ve arkadaşlığına değer verdiğim bir genç adamı üzmüş olmadığım için hoşuma gitti diyebilirim.” Bunu söylediği anda, Dors kıpkırmızı oldu ve yüzünü başka bir tarafa çevirdi. “Lütfen Hari, bunu açıklamak çok zor benim için.”

Ama Hari şimdi eskisinden de kararlıydı, daha da bastırıyordu. “Yani öpüşme nedenin yanıltıcı, birilerini kırmaktan korkuyordun?”

“Belki bir anlamda herkes için öyledir.”

Seldon bunun üzerinde biraz düşündü, sonra birden, “Birinden seni öpmesini istedin mi hiç?” diye sordu.

Dors durakladı, sanki geçmişini gözden geçirir gibiydi. “Hayır.”

“Peki bir kez öpüştükten sonra bir daha öpüşmek istedin mi?”

“Hayır.”

“Bir erkekle birlikte oldun mu?” diye sordu Seldon ümitsizce.

“Elbette. Söyledim ya. Bunlar yaşamın bir parçası.”

Hari sanki onu tutup silkelemek istermiş gibi omuzlarından yakaladı. “Peki hiç arzu hissettin mi, tek bir insanla yakınlaşmak için özel bir istek? Dors hiç âşık oldun mu?”

Dors yavaşça gözlerini kaldırarak ona baktı, üzgün bir ifadeyle gözlerini onun gözlerine dikti. “Üzgünüm Hari, ama hayır.”

Seldon onu bıraktı, kolları yanlarına düştü.

Sonra Dors, elini uzatarak Seldon’ın kolunu nazikçe tuttu. “Görüyorsun Hari Senin istediğin ben değilim.”

Seldon boynunu bükmüş, yere bakıyordu sürekli. Konuyu kafasında mantıklı bir şekilde düşünmeye çalıştı. Ama vazgeçti. İsteddiği buradaydı ve onu mantığın ya da aklın ötesinde istiyordu.

Başını kaldırdı. “Dors, canım, öyle bile olsa, umurumda değil.”

Seldon kollarını kızın beline doladı, başını başına yaklaştırdı yavaşça, ona sanki Dors birden kafasını çekecekmiş gibi geliyordu hâlâ, bu arada kızı biraz daha kendine çekiyordu.

Dors kıpırdamadı ve Seldon onu öptü... yavaşça, hiç acele etmeden, sonra da

tutkuyla... sonra birden Dors'un kolları onu sımsıkı sardı.

Sonunda durduklarında, Dors ışııl ışııl gülümseyen gözlerle ona baktı ve şöyle dedi:
"Bir daha öp beni Hari... Lütfen."

Dipnotlar

[←] İthaki editörlerinin anlamsız okuma sırasına uymayınız. (E-kitabı düzenleyeninin notu.)

[←] Wye İngilizce'de niçin kelimesinin karşılığı olan Why ile aynı telaffuza sahip olduğu için Seldon karıştırıyor. Bunu çeviride yakalamak mümkün değil.

[←] Miselyum: Mantarların gövdelerini oluşturan ipliksi yapı.

[←] Obi: Japon kadınların kullandıkları bir tür kuşak.

[←] Marron: İri kestane.